

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

İLKÖĞRETİM
TÜRKÇE DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI VE KILAVUZU
(1-5. SINIFLAR)

www.ogretmenler.com

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

Sayı : 69	Tarih : 14.05.2009	Konu: İlköğretim 1, 2, 4 ve 5. Sınıflar Türkçe Dersi Öğretim Programı
ÖNCEKİ KARARIN		
Sayı : 115	Tarih : 12.07.2004	

Danıştay 8. Dairesinin 04.03.2009 tarihli ve E:2006/603, K:2009/1518 sayılı Kararı doğrultusunda, Kurulumuzun 12.07.2004 tarih ve 115 sayılı kararıyla kabul edilen İlköğretim Türkçe (1, 2, 3, 4 ve 5. Sınıf) Dersi Öğretim Programının 1, 2, 4 ve 5. sınıfa ait bölümlerinin 18.05.2009 tarihinden itibaren uygulamadan kaldırılması,

Başkanlığımızda oluşturulan Özel İhtisas Komisyonu tarafından hazırlanarak Kurulumuzda görüşülen İlköğretim 1, 2, 4 ve 5. Sınıflar Türkçe Dersi Öğretim Programının, 18.05.2009 tarihinden itibaren uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü,

Kabul edilen programa göre,

1.Okutulacak ders kitaplarının; ders kitabı, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı olmak üzere takım hâlinde hazırlanması,

2.2009-2010 Öğretim Yılı ve daha sonraki yıllarda okutulma hakkı bulunan ders kitaplarına gerekli uyarıların yapılarak 30.06.2009 tarihinde incelenmek üzere Başkanlığımıza teslim edilmesi,

3.İnceleme süreci devam eden baskıya hazır nüshalara yapılacak uyarıların ise inceleme işlemi bitiminde ilgililerden istenmesi

kararlaştırıldı.

Merdan TUFAN
Kurul Başkan V.

Nimet ÇUBUKÇU
Millî Eğitim Bakanı

(Görevli)
Nazım İrfan TANRIKULU
ÜYE

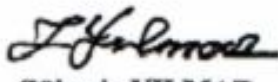

Dr. Veli KILIÇ
ÜYE

Omer ÖZCAN
ÜYE

(Raporlu)
Fusun KÖKSAL
ÜYE

Ahmet SÖNMEZ
ÜYE

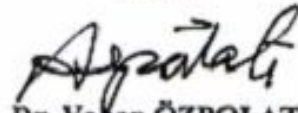
(Raporlu)
Ahmet Ergun BEDÜK
ÜYE

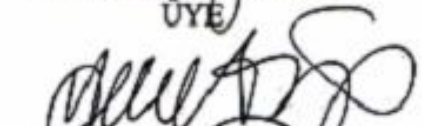

Zübeyir YILMAZ
ÜYE

İbrahim BÜKEL
ÜYE

Dr. Muammer YILDIZ
ÜYE

Halil AŞICI
ÜYE

Dr. Vahap ÖZPOLAT
ÜYE

Dr. Hacı Mustafa AÇIKÖZ

Aşî Cıpidir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

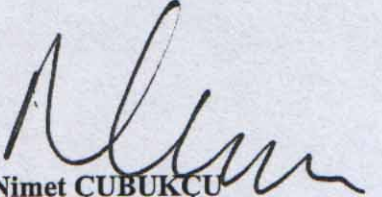
SAYI: 72	TARİH: 17.06.2009	KONU: İlköğretim Türkçe Dersi (3. Sınıf) Öğretim Programı'nda değişiklik yapılması
ÖNCEKİ KARARIN		
SAYI: 115 296 8	TARİH: 12.07.2004 08.08.2005 26.01.2009	

Başkanlığımızda oluşturulan özel ihtisas komisyonunca hazırlanan "İlköğretim Türkçe Dersi (3. Sınıf) Öğretim Programı"nda 2009-2010 Öğretim Yılından itibaren uygulanmak üzere ekli örneğine göre değişiklik yapılması,

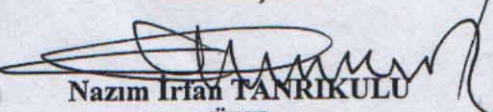
Söz konusu program değişikliğinin,

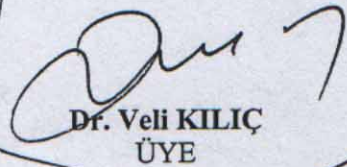
1. 2010-2011 Öğretim Yılı ve daha sonraki yıllarda okutulma hakkı bulunan ders kitaplarına yansıtılarak en geç 10 Ağustos 2009 günü mesai bitimine kadar Başkanlığımıza teslim edilmesi,
2. İncelemesi devam eden baskıya hazır nüshalara yansıtılmasının ise inceleme işlemlerinin bitiminde ilgililerden istenmesi,
3. 2009-2010 Öğretim Yılında zümre öğretmenler kurulunca belirlenecek ek materyaller kullanılarak öğrenme ve öğretme sürecinde uygulanması

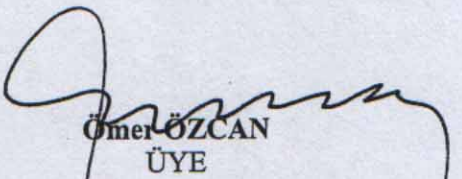
kararlaştırıldı.

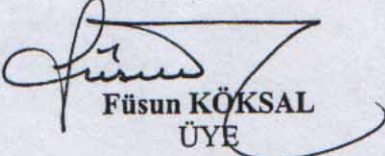

Nimet ÇUBUKÇU
Millî Eğitim Bakanı

Merdan TUFAN
Kurul Başkan V.

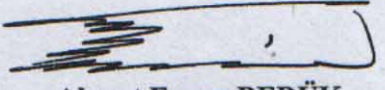

Nazım İrfan TANRIKULU
ÜYE

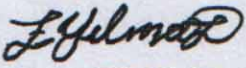

Dr. Veli KILIÇ
ÜYE

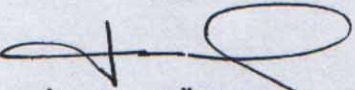

Ömer ÖZCAN
ÜYE

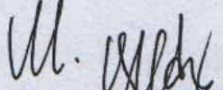

Füsun KÖKSAL
ÜYE

Ahmet SÖNMEZ
ÜYE

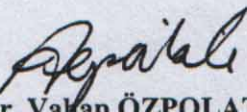

Ahmet Ergun BEDÜK
ÜYE

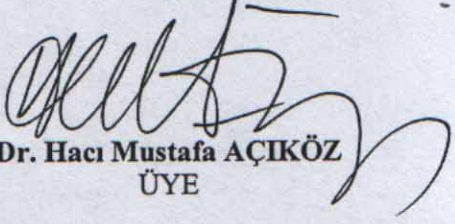

Zübeyir YILMAZ
ÜYE

İbrahim BÜKEL
ÜYE

Dr. Muammer YILDIZ
ÜYE

Halil AŞICI
ÜYE

Dr. Vakıf ÖZPOLAT
ÜYE

Dr. Hacı Mustafa AÇIKÖZ
ÜYE

Aslı Gıbidir.

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

**İLKÖĞRETİM TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM
PROGRAMI VE KILAVUZU
(1- 5. SINIFLAR)**

Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi ANKARA - 2009

TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI

**İLKÖĞRETİM TÜRKÇE DERSİ (1-5. SINIFLAR) ÖĞRETİM
PROGRAMI
ÖZEL İHTİSAS KOMİSYONU**

ÖN SÖZ

Bilgi çağını yaşıyan dünyamızda, çoğu ülkenin temel amacı düşünen, anlayan, sorgulayan, sorun çözen ve bilgi üreten bireyler yetiştirmektir. Bu süreçte eğitim programlarının önemli bir yeri bulunmaktadır. Eğitim programların bilimsel gelişmelere ve günümüz eğitim yaklaşımlarına dayalı olarak geliştirilmeleri gerekmektedir.

Bu anlayıştan hareketle hazırlanan Türkçe Dersi (1-5.Sınıflar) Öğretim Programı; **Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanan, eleştirel ve yaratıcı düşünebilen, bilgiyi kullanabilen, üretebilen, girişimci, kişisel ve sosyal değerlere önem veren** bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın hazırlanmasında; **yapılandırıcı yaklaşım, çoklu zekâ yaklaşımı, öğrenci merkezli eğitim, bireysel farklılıklara duyarlı eğitim, tematik sarmal ve beceri yaklaşımı** gibi günümüz eğitim yaklaşım ve modelleri göz önünde bulundurulmuştur. Bu çerçevede geliştirilen **Türkçe Dersi Öğretim Programı, “Giriş, Kazanımlar ve Program Kılavuzu”** olmak üzere üç ana bölümden oluşmaktadır.

Giriş (1.Bölüm) bölümünde, programın vizyonu, temel yaklaşımı, Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın özellikleri ile yapısı açıklanmaktadır. Programın Yapısı başlığı altında ise genel amaçlar, temel beceriler, öğrenme alanları, dilbilgisi, kazanımlar, Atatürkçülük, etkinlikler ve açıklamalara yer verilmektedir.

Kazanımlar (2. Bölüm) bölümünde, Türkçe Dersi Öğretim Programının zorunlu ve seçmeli temalar, sınıf düzeylerine göre kazanımları, kazanımların genel dağılımı, bu kazanımlarla eşleşen Atatürkçülük ve ara disiplinlerle ilgili diğer kazanımlar verilmektedir.

Program Kılavuzu (3. Bölüm) bölümü ise Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın uygulanmasında uygulayıcıya rehberlik edecek çeşitli açıklamalardan oluşmaktadır. Kılavuzda; yapılandırıcı yaklaşıma göre Türkçe öğretimi, öğrenme-öğretme süreci, kazanımların öğrenme-öğretme sürecine dağılımı, metin seçme ve işleme, ilk okuma-yazma öğretimi, etkinlikler, öğrenme tür, yöntem ve teknikleri, ölçme ve değerlendirme, okuma dosyası ile ilgili çeşitli bilgilerle açıklamalara yer verilmektedir.

Programdan etkili ve verimli olarak yararlanılması bakımından bu sıranın izlenerek okunması yerinde olacaktır.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ
İÇİNDEKİLER
TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN GENEL AMAÇLARI

1. BÖLÜM

GİRİŞ.....	9
A. PROGRAMIN VİZYONU.....	10
B. PROGRAMIN TEMEL YAKLAŞIMI.....	10
C. TÜRKÇE DERSİ (1-5. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMININ ÖZELLİKLERİ.....	10
Ç. PROGRAMIN YAPISI.....	12
1. Genel Amaçlar.....	12
2. Temel Beceriler.....	13
3. Öğrenme Alanları.....	13
a. Dinleme.....	13
b. Konuşma.....	15
c. Okuma.....	16
ç. Yazma.....	17
d. Görsel Okuma ve Görsel Sunu.....	18
4. Dilbilgisi.....	18
5. Kazanımlar.....	19
6. Atatürkçülük.....	19
7. Etkinlikler.....	19
8. Açıklamalar.....	20
9. İlköğretim Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programına Göre Hazırlanacak Kitapların Forma Sayıları.....	20

2. BÖLÜM

KAZANIMLAR

A. TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ KAZANIMLARI.....	22
1. İlköğretim Birinci Sınıf Kazanımları.....	23
2. İlköğretim İkinci Sınıf Kazanımları.....	39
3. İlköğretim Üçüncü Sınıf Kazanımları.....	56
4. İlköğretim Dördüncü Sınıf Kazanımları.....	73
5. İlköğretim Beşinci Sınıf Kazanımları.....	96
B. KAZANIMLARIN GENEL DAĞILIMI.....	120
C. YAZIM, NOKTALAMA VE DİL BİLGİSİ KURALLARININ SINIFLARA DAĞILIMI.....	126
Ç. ATATÜRKÇÜLÜK İLE İLGİLİ KAZANIMLAR.....	130
D. ARA DİSİPLİN ALANLARI İLE İLGİLİ KAZANIMLAR.....	138
E. ZORUNLU VE SEÇMELİ TEMALAR.....	141

3. BÖLÜM

PROGRAM KILAVUZU

A. YAPILANDIRICI YAKLAŞIMA GÖRE TÜRKÇE ÖĞRETİMİ	145
1. Öğrenme	145
2. Öğrenme-Öğretme Süreci	147
3. Öğretmenin Rolü	148
B. ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ	149
1. Hazırlık	150
2. Anlama	151
3. Zihinde Yapılandırma	153
4. Kendini İfade Etme	155
5. Ölçme ve Değerlendirme	156
C. KAZANIMLARIN ÖĞRENME VE ÖĞRETME SÜRECİNE DAĞILIMI	157
Ç. METİN SEÇME VE İŞLEME	169
1. Metin Seçme	169
2. Metin İşleme ve Etkinlikler	170
3. Metin işleme Örnekleri	171
▪ Birinci Sınıf Metin İşleme Örneği	172
▪ İkinci Sınıf Metin İşleme Örneği	179
▪ Üçüncü Sınıf Metin İşleme Örneği	187
▪ Dördüncü Sınıf Metin İşleme Örneği	199
▪ Beşinci Sınıf Metin İşleme Örneği	211
▪ Dinleme Metni İşleme Örneği	224
D. İLK OKUMA-YAZMA ÖĞRETİMİ	231
1. Ses Temelli Cümle Yöntemi	232
2. İlk Okuma-Yazmaya Hazırlık	236
3. İlk Okuma-Yazmaya Başlama ve İlerleme	240
4. Okur Yazarlığa Ulaşma	242
5. Uygulamalar	243
6. Ölçme ve Değerlendirme	252
7. İlk Okuma-Yazma Öğretimi İle ilgili Kazanımlar	255
E. ETKİNLİKLER	258
1. Dinleme Etkinlikleri	260
2. Konuşma Etkinlikleri	285
3. Okuma Etkinlikleri	289
4. Yazma Etkinlikleri	302
5. Görsel Okuma ve Görsel Sunu Etkinlikleri	316

6. Atatürkçülük Etkinlikleri.....	320
7. Ara Disiplin Alanları Etkinlikleri.....	339
F. ÖĞRENME TÜR, YÖNTEM VE TEKNİKLERİ.....	352
1. Öğrenme Türleri.....	353
2. Yöntemler.....	367
3. Teknikler.....	372
G. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	379
H. OKUMA DOSYASI.....	391
BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIF UYGULAMASI.....	406
SÖZLÜK.....	407
KAYNAKÇA.....	409

TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN GENEL AMAÇLARI

1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre Türk Millî Eğitiminin genel amaçları:

I. Genel Amaçlar

Madde 2.

Türk Millî Eğitiminin genel amacı, Türk milletinin bütün fertlerini;

1. Atatürk inkılâp ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk milletinin millî, ahlâkî, insanî, manevî ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik; laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin, ahlâk, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır.

1. BÖLÜM

GİRİŞ

Bilgi çağını yaşayan dünyamızda birey ve toplumun geleceği, bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve üretme becerilerine bağlı bulunmaktadır. Bu becerilerin kazanılması ve hayat boyu sürdürülmesi çağdaş bir eğitimi gerektirmektedir. Bu süreçte uygulanan eğitim yaklaşımları ve programları büyük önem taşımaktadır.

Günümüzdeki gelişmeler eğitimin her alanını etkilemekte ve eğitim yaklaşımlarında köklü değişikliklere neden olmaktadır. Geleneksel eğitim yaklaşımlarının yetersiz kaldığı bilgi ve teknoloji çağında, yapılandırıcı yaklaşım, çoklu zekâ, öğrenci merkezli eğitim, beyin temelli öğrenme gibi yeni yaklaşımlar ön plana çıkmaktadır. Bu yaklaşımlarla eğitim sürecinde öğrencinin davranışını değiştirmek yerine dil ve zihinsel becerilerini geliştirmeye ağırlık verilmektedir.

Bu gelişim sürecinde öğrencilerin;

- **Dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve sunu yapma,**
- **Düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, analiz, sentez yapma ve değerlendirme,**
- **Bilgiyi araştırma, keşfetme, yorumlama ve zihninde yapılandırma,**
- **İletişim kurma, arkadaşlarıyla iş birliği yapma, tartışma, sorun çözme, ortak karar verme ve girişimcilik,**

gibi becerileri geliştirmeleri beklenmektedir.

Öğrencilerin zihinsel becerilerini geliştirme, iletişim kurma, duygu ve düşüncelerini ifade etme, bilgi edinme ve öğrenmelerinde dilin önemli bir yeri bulunmaktadır. Dil ve zihinsel becerilerin gelişimi, öğrencilerin olayları sorgulama, çok yönlü düşünme, değerlendirme, karar verme, sosyalleşme ve çağdaşlaşma süreçlerini kolaylaştırmaktadır. Bu nedenle öğrencilerin küçük yaşlardan itibaren dil ve zihinsel becerilerini geliştirmek gerekmektedir. Bu beceriler dilin öğrenme alanları olan dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve sunu içinde birlikte ele alınmaktadır. Bunlar öğrenme sürecinde karşılıklı olarak birbirini etkilemekte ve tamamlamaktadır. Bu nedenle Türkçe öğretiminde dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu öğrenme alanları bir bütün olarak ele alınmaktadır.

Günümüzde Türkçe öğretimi sadece dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu becerilerinin geliştirilmesi değil, aynı zamanda düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, analiz-sentez yapma, değerlendirme gibi zihinsel becerilerin geliştirilmesi olarak anlaşılmaktadır. Bu durum Türkçe öğretiminde dil becerileriyle birlikte zihinsel becerilerin de geliştirilmesini ön plana çıkarmaktadır. Bunlara ek olarak iletişim kurma, öğrenme, bilinçli kararlar verme, çağdaş toplumun gereklerini yerine getirme, öğrenmeyi sürdürme gibi becerilere de ağırlık verilmektedir. Bu anlayıştan hareketle, Türkçe öğretiminde öğrencilerin hayat boyu kullanacakları bilgi ve becerileri kazanmaları beklenmektedir.

A. PROGRAMIN VİZYONU

Türkçe Dersi (1-5.Sınıflar) Öğretim Programı, öğrencilerin hayat boyu kullanabilecekleri dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu ile ilgili dil ve zihinsel becerileri kazanmaları, bu becerileri kullanarak kendilerini bireysel ve sosyal yönlerden geliştirmeleri, etkili iletişim kurmaları, öğrenmeleri, Türkçe sevgisiyle, istek duyarak okuma ve yazma alışkanlığı edinmeleri amacıyla hazırlanmıştır.

Günümüzün ve geleceğin öğrencilerini yetiştirecek bu programla;

- Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanan,
- Kendini ifade eden, iletişim kuran, iş birliği yapan, girişimci ve sorun çözen,
- Bilimsel düşünen, anlayan, araştıran, inceleyen, eleştiren, sorgulayan, yorumlayan,
- Haklarını ve sorumluluklarını bilen, çevresiyle uyumlu, şartlandırmaya karşı duyarlı,
- Okumaktan ve öğrenmekten zevk alan,
- Bilgi teknolojilerini kullanan, üreten ve geleceğine yön veren

bireylerden oluşan bir toplum hedeflenmektedir.

B. PROGRAMIN TEMEL YAKLAŞIMI

Türkçe Dersi (1-5.Sınıflar) Öğretim Programı'nda yapılandırıcı yaklaşım merkeze alınmakla birlikte, **çoklu zekâ, beyin temelli öğrenme, öğrenci merkezli eğitim, bireysel farklılıklara duyarlı eğitim, sarmal, tematik ve beceri yaklaşımı** gibi çeşitli eğitim yaklaşımlarından da yararlanılmıştır. Yapılandırıcı yaklaşıma göre öğrenme sürecinde öğrencinin ön bilgilerini harekete geçirme, gelişim düzeyini dikkate alma, etkili iletişim kurma, anlama, sorgulama, bilgiyi uygulama ve değerlendirme önemli kavramlardır. Öğrenci merkezli öğrenmeyi temel alan yapılandırıcı yaklaşım, öğrenme sürecinde öğrenci katılımına, iş birlikli öğrenmeye ve öğretmen rehberliğine ağırlık vermektedir.

C. PROGRAMIN ÖZELLİKLERİ

Bilimsel yöntem ve aşamalar izlenerek hazırlanan, çok sayıda akademisyen, uzman, müfettiş, yönetici, öğretmen, veli ve öğrencilerin görüşleri alınarak geliştirilen Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın özellikleri şu şekilde sıralanmaktadır:

- Bilgi ezberlemeye değil, bilgi üretmeye dayalı çağdaş eğitim yaklaşım ve modelleri temel alınmıştır. Bunlar yapılandırıcı yaklaşım, çoklu zekâ yaklaşımı, öğrenci merkezli öğrenme, beyin temelli öğrenme, bireysel farklılıklara duyarlı eğitim vb. sıralanabilir.

- Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim, problem çözme, araştırma, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik, karar verme, metinler arası okuma, kişisel ve sosyal değerlere önem verme gibi temel becerilere yer verilmiştir.
- Eğitim alanındaki son bilimsel gelişmeler ve yaklaşımlar çerçevesinde, öğrencinin dil becerileri ile zihinsel becerilerini geliştirmesine ve etkili kullanmasına önem verilmiştir. Bu amaçla düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, analiz-sentez yapma ve değerlendirme gibi zihinsel beceriler ön plana çıkarılmıştır.
- Öğrenme alanları günümüz dil eğitim anlayışının ve dil becerilerinin gereği olarak dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu başlıkları altında ele alınmıştır. Programda **görsel okuma ve görsel sunu** ayrı bir öğrenme alanı olarak ele alınmıştır.
- Dil bilgisi ayrı bir öğrenme alanı olarak ele alınmamış, diğer öğrenme alanları içinde verilmiştir.
- Kazanımların belirlenmesinde öğrencilerin yaş, düzey, dil ve zihin gelişimleri göz önünde bulundurulmuştur.
- Yapılandırıcı yaklaşıma göre Türkçe öğretiminde, öğrenme-öğretme sürecinin aşamaları açıklanmış programdaki bütün kazanımların bu sürece dağılımı örnek olarak gösterilmiştir.
- Tematik yaklaşımın bir gereği olarak öğrenme öğretme sürecinde ele alınacak zorunlu ve seçmeli temalar ayrıntılı olarak verilmiştir.
- Öğrenme öğretme sürecinde yapılacak çalışmaları göstermek amacıyla, her sınıf düzeyine uygun metin işleme ve etkinlik örnekleri verilmiştir. Bu süreçte dinleme, okuma, konuşma, yazma ve görsel okuma ve görsel sunu etkinlikleri ayrı ele alınmıştır.
- Anlama becerilerinin geliştirilmesi amacıyla sıralama, sınıflama, eleştirme, tahmin etme, ilişki kurma, özetleme, analiz-sentez yapma ve değerlendirme gibi etkinlikler verilmiş; ayrıca metin içi, metin dışı ve metinler arası okuma yoluyla anlam kurmaya özen gösterilmiştir.
- İlk okuma-yazma öğretimi, dinleme ve konuşma alanlarından kopuk, sadece okuma ve yazma becerilerini geliştirme süreci olarak düşünülmendiğinden, programda diğer alanlardan ayrı olarak ele alınmamıştır. Bu nedenle bütün öğrenme alanlarıyla iç içe, özellikle dinleme ve konuşma alanlarıyla da bütünleştirilerek verilmiştir.
- İlk okuma-yazma öğretiminde “**Ses Temelli Cümle Yöntemi**” benimsenmiştir.
- Yazı öğretiminde ise birinci sınıftan itibaren bitişik eğik yazıyla başlanması ve bütün yazı çalışmalarının bitişik eğik yazı harfleriyle yapılması gerekli görülmüştür.
- Öğrencilerin bireysel farklılıkları dikkate alınarak her öğrenme alanı için ayrı ayrı belirlenen etkinliklerle öğrencilerin süreç içinde değerlendirilmesi planlanmıştır. Kişisel

değerlendirme ölçekleri, öğrenci ürün dosyası, gözlem ölçekleri gibi çeşitli değerlendirme ölçekleri de verilmiştir.

Türkçe Dersi Öğretim Programı, öğrenciyi merkeze almakta ve bütün etkinliklerde öğrencinin aktif rol almasını gerektirmektedir. Bu nedenle etkinlikler, öğrencinin iletişim kurma, öğrenme, yaratıcılık, iş birliği yapma, sorun çözme, girişimcilik vb. becerilerini geliştirecek şekilde yapılandırılmıştır. Öğrencilerin dil ve zihin becerilerini geliştirme amacıyla her öğrenme alanında ve sınıf düzeyinde etkinlik örnekleri verilmiştir.

Ç. PROGRAMIN YAPISI

Türkçe Dersi (1-5.Sınıflar) Öğretim Programı'nın yapısı genel amaçlar, temel beceriler, öğrenme alanları, kazanımlar, etkinlikler ve açıklamalardan oluşmaktadır.

1. Genel Amaçlar

Türkçe öğretiminin amacı, Türk Millî Eğitimin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilerin:

1. Dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu becerilerini geliştirmek,
2. Türkçeyi sevmelerini, doğru, güzel ve etkili kullanmalarını sağlamak,
3. Düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, analiz-sentez yapma ve değerlendirme gibi zihinsel becerilerini geliştirmek,
4. Metinler arası okuma becerilerini geliştirerek söz varlığını zenginleştirmek,
5. Bilimsel, yapıcı, eleştirel ve yaratıcı düşünme, kendini ifade etme, iletişim kurma, iş birliği yapma, problem çözme ve girişimcilik gibi temel becerilerini geliştirmek,
6. Bilgiyi araştırma, keşfetme, yorumlama ve zihninde yapılandırma becerilerini geliştirmek,
7. Bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve üretme becerilerini geliştirmek,
8. Bilgi teknolojilerini kullanarak okuma, metinler arası anlam kurma ve öğrenme becerilerini geliştirmek,
9. Kitle iletişim araçlarıyla aktarılanları sorgulamalarını sağlamak,
10. Kişisel, sosyal ve kültürel yönlerden gelişmelerini sağlamak,
11. Millî, manevi, ahlaki, tarihî, kültürel, sosyal, estetik ve sanatsal değerlere önem vermelerini sağlamak; millî duygu ve düşüncelerini güçlendirmek,
12. Yazılı ve sözlü ürünlerle Türk ve dünya kültürünü tanımlarını sağlamak,
13. Okuma ve yazma sevgisi ile alışkanlığını kazanmalarını sağlamaktır.

2. Temel Beceriler

Türkçe Dersi (1-5.Sınıflar) Öğretim Programı içerdiği öğrenme alanları ve kazanımlarla öğrencilerde aşağıdaki temel becerilerin gelişmesini sağlayacaktır. Bu programla ulaşılması beklenen temel beceriler;

- **Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma,**
- **Eleştirel düşünme,**
- **Yaratıcı düşünme,**
- **İletişim,**
- **Problem çözme,**
- **Araştırma,**
- **Bilgi teknolojilerini kullanma,**
- **Girişimcilik,**
- **Karar verme,**
- **Metinler arası okuma,**
- **Kişisel ve sosyal değerlere önem verme**

olarak sıralanmaktadır.

3. Öğrenme Alanları

Türkçe Dersi Öğretim Programı **dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunudan** oluşan beş öğrenme alanı üzerinde yapılandırılmıştır. Öğrenme alanları öğrencilerin dil, zihinsel, duygusal ve sosyal yönde gelişimine yönelik çeşitli bilgi, beceri, tutum ve değerleri içermektedir. Programda öğrenme alanları hem kendi içinde hem de diğer öğrenme alanlarıyla bir bütünlük içerisinde ele alınmış ve ilişkilendirilmiştir. Bu ilişkilendirmenin amacı öğrencinin dil ve zihinsel becerilerini geliştirme, dili etkili kullanma, öğrenme ve bilgileri zihinde yapılandırma sürecini kolaylaştırmaktır.

a. Dinleme

Dinleme, ses ve konuşmaların anlamlandırılarak zihinde yapılandırıldığı karmaşık bir süreçtir. Bu süreç işitme, anlama ve zihinde yapılandırma aşamalarını içermektedir. İşitme, dinleme sürecinin ilk aşamasıdır. Bu aşamada sesler ve konuşmalar işitilmektedir. İkinci aşamada sesler ve konuşmalara dikkat yoğunlaştırılmakta, ilgi duyulanlar ve gerekli görülenler seçilmektedir. Seçilen bilgi ve düşünceler sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, analiz, sentez, değerlendirme gibi çeşitli zihinsel işlemlerden geçirilerek bireyin ön bilgilerine göre anlamlandırılmaktadır. Son aşamada ise anlamlandırılan bilgi, duygu ve düşünceler bireyin ön bilgileriyle birleştirilerek bütünleştirilmekte ve zihnindeki yapıya yerleştirilmektedir. Böylece işitilenler zihinde yapılandırılmakta ve dinleme süreci de tamamlanmış olmaktadır. Dinleme becerilerini geliştirmek için işitme, anlama ve zihinde yapılandırma çalışmalarına ağırlık verilmelidir.

Dinleme sürecinde dikkati yoğunlaştırma önemli bir beceri olmakta ve bütün süreci etkilemektedir. Özellikle işitilenlerin seçilmesi, işlenmesi ve anlamlandırılmasında belirleyici olmaktadır. Dikkati yoğunlaştırma öğrencinin dinleme amacıyla da doğrudan bağlantılıdır. Öğrencinin dinleme amacını, yöntemini belirlemesi, dinleme sürecini denetim altına almasını ve dikkatini yoğunlaştırmasını sağlamaktadır.

Çocuklar dil öğrenme sürecine dinleme ile başlarlar. Dinleme; konuşma, okuma, yazma görsel okuma ve sunu gibi diğer öğrenme alanları ile becerilere temel oluşturur. Dinleme becerileri, öğrencilerin iletişim kurmasını, öğrenmesini ve zihinsel yapısını geliştirmesini kolaylaştırmaktadır. Çocuklar, hem öğrenmek hem de zihinsel yapılarını geliştirmek amacıyla dinleme becerilerini kullanırlar. Dinleyerek öğrenen öğrenciler, bu becerilerini bir öğrenme aracı olarak hayat boyu kullanırlar. Bu nedenle öğrencilerin dinleme becerileri erken yaşlarda geliştirilmelidir. Dinleme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılacak bütün etkinlikler öğrenci merkezli olmalı, öğretmen gerekli rehberliği yapmalıdır.

Dinleme alanında yapılacak çalışmaların başında öğrencileri zihinsel olarak hazırlamak gelmektedir. Bunun için öğrencilere dinleme amacını belirleme, uygun yöntem seçme ve dinlemeye dikkatini yoğunlaştırma çalışmaları yaptırılmalıdır. Bu çalışmalar öğrencilerin dinlediklerini anlama ve zihinde yapılandırma süreçlerini kolaylaştırmaktadır. Zihinsel hazırlık aşamasında öğrencilere çeşitli sorular sorularak dinleme amacı ile yöntemini belirlemelerine yardımcı olunmalıdır.

Öğrencilerin dinlediklerini iyi anlaması ve zihninde yapılandırması dinleme sürecinin en önemli aşamalarıdır. Bu aşamalara gereken önem verilmeli ve çeşitli çalışmalar yapılmalıdır. Bu amaçla öğrencilere dinlediklerini zihninde canlandırma, bilmediği kelimelerin anlamını araştırma, dinlediklerinin konusunu, ana fikrini belirleme, dinlediklerini sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, çıkarımlar yapma, sonucu tahmin etme, özetleme, değerlendirme, arkadaşlarıyla paylaşma gibi etkinlikler yaptırılabilir. Bu etkinlikler öğrencilerin dinleme ve zihinsel becerilerini geliştirmede etkili rol oynar.

Programda öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmek amacıyla önce dinleme kuralları üzerinde durulmaktadır. Bu çerçevede dinlemeye hazırlık, dinleme amacını belirleme, amaca uygun yöntem seçme, dikkatini yoğunlaştırma ve görgü kurallarına uygun dinleme ile ilgili kazanımlar verilmektedir. Ardından öğrencilerin dinlediklerini anlama ve zihinde yapılandırma becerilerini geliştirmeye ağırlık verilmektedir. Bu amaçla ön bilgilerini kullanma, görsellerden yararlanma, zihninde canlandırma, karşılaştırma yapma, sebep-sonuç ilişkisi kurma, sınıflama, değerlendirme, özetleme gibi çeşitli becerileri geliştirmeye dönük kazanımlar sıralanmaktadır. Ayrıca bilgi edinme ve eğlenme amaçlı dinleme, seçici dinleme, sorgulayıcı dinleme, not alarak dinleme gibi tür, yöntem ve teknikleri içeren kazanımlara da yer verilmektedir.

b. Konuşma

Türkçe öğretiminin önemli bir alanı da konuşmadır. Konuşma, zihindeki duygu, düşünce ve bilgilerin sözlü ifade edilmesidir. Konuşma süreci ön bilgileri gözden geçirme, düzenleme ve aktarma olmak üzere üç aşamayı içermektedir. Konuşmaya zihinde yapılandırılmış duygu, düşünce ve bilgilerin gözden geçirilmesiyle başlanmaktadır. İkinci aşamada konuşmanın amacı, yöntemi, konusu ve sınırları belirlenmektedir. Belirlenen amaç ve yöntemlere göre aktarılacak duygu, düşünce ve bilgiler seçilmektedir. Seçilen duygu, düşünce ve bilgiler sıralama, sınıflama, ilişki kurma, eleştirme, özetleme, sorgulama, analiz-sentez yapma, değerlendirme gibi zihinsel işlemlerden geçirilerek düzenlenmektedir. Düzenleme sonucu aktarılmasına karar verilen duygu, düşünce ve bilgiler, ses, hece, kelime ve cümleler aracılığıyla aktarılmaktadır. Aktarma işlemi beden diliyle de desteklenmektedir. Zihindeki duygu, düşünce ve bilgilerin dikkatle seçilerek çeşitli işlemlerden geçirilmesi hem aktarmada kullanılan kelime ve cümle seçimini hem de aktarma sürecini kolaylaştırmaktadır. Konuşma becerilerini geliştirmek için ön bilgileri gözden geçirme, düzenleme ve aktarma çalışmalarına ağırlık verilmelidir.

Konuşma, dinlemeyle doğrudan bağlantılıdır. Çocuklar önce dinlemeyi ardından konuşmayı öğrenirler. Çocuklar konuşma becerilerini hem bireysel çabaları hem de aile ve çevreyle etkileşim yoluyla geliştirirler. Konuşma öğrencilerin kendilerini ifade etme, iletişim kurma, öğrenme ve zihinsel becerilerini geliştirmeleri açısından önemli bir alandır. Öğrenciler bildiklerini, gördüklerini, düşündüklerini ve hissettiklerini konuşarak aktarırlar. Bu süreç öğrenciler arasında zihinsel ve sosyal etkileşimi gerçekleştirir. Böylece öğrenciler konuşarak düşünme ve anlama becerilerini de geliştirirler. Konuşma becerileri, öğrencilerin iş birliği yapma, tartışma, ortak karar verme ve sorun çözme becerilerinin de gelişimine katkı sağlar. Konuşma becerileri giderek okuma ve yazma becerilerine de alt yapı oluşturur. Okulun ilk yıllarından itibaren öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmeye ağırlık verilmelidir. Öğretmen, öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmek amacıyla sınıfta sorun çözme, bir konuyu tartışma, iş birliği yapma gibi etkinliklere ağırlık vermelidir. Bu tür etkinlikler öğrencilerin hayat boyu kullanacakları konuşma becerilerini geliştirme açısından önemlidir.

Konuşma alanında yapılacak çalışmaların başında öğrencileri zihinsel olarak hazırlamak gelmektedir. Bu amaçla konuşma öncesi çeşitli sorular sorularak ve örnekler verilerek konuşmanın amacı, yöntemi, konusu ve sınırlarını belirleme çalışmaları yapılmalıdır. Bu çalışmalar öğrencilerin konuşmaya zihinsel olarak hazırlanmasını sağlamaktadır. Ardından öğrencilere konuşmalarında karşılaştırma yapma, sebep-sonuç ilişkisi kurma, sınıflama, değerlendirme, özetleme, düşüncelerini mantıksal bütünlük içinde sunma gibi konuşma ve zihinsel becerileri geliştirici etkinlikler yaptırılmalıdır. Bu aşamada öğrencilerde geliştirilecek önemli becerilerden biri de dilin doğru ve akıcı kullanımudur. Doğru ve akıcı konuşmanın temelinde kelimeleri doğru telaffuz etme ile vurgu ve tonlamaya özen gösterme vardır. Öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmek amacıyla telaffuz, vurgu ve tonlama çalışmalarına gereken önem verilmeli, konuşma hızı ile biçimine dikkat edilmelidir.

Öğrencilerin duygu, düşünce ve bilgilerini kendilerine güvenerek aktarmaları, iletişim kurmaları ve öğrenmeleri açısından konuşma becerilerinin gelişimi çok önemlidir. Programda öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmek için önce zihinsel hazırlık yaptırılmaktadır. Bu çerçevede konuşmaya hazırlık, konuşma amacını belirleme, amaca uygun yöntem seçme, konuyu sınırlandırma, dikkatini yoğunlaştırma ve görgü kurallarına uygun konuşma üzerinde

durulmaktadır. Ardından kendini sözlü olarak ifade etme becerilerine ağırlık verilmektedir. Bu amaçla düşüncelerini mantıksal bütünlük içinde sunma, farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanma, karşılaştırma yapma, sebep-sonuç ilişkisi kurma, sınıflama, değerlendirme, özetleme gibi anlamayı ve zihinsel becerileri geliştirici etkinliklere yer verilmektedir. Ayrıca konuşma kurallarını uygulama, günlük ilişkilerin gerektirdiği farklı durumlara uygun konuşma, eğlenmek ve bilgi edinmek için konuşma, eleştirel, ikna edici ve betimleyici konuşma gibi tür, yöntem ve teknikler de verilmektedir.

c. Okuma

Okuma, öğrencinin zihinsel gelişimine en büyük katkıyı sağlayan öğrenme alanıdır. Okuma sürecinde duygu, düşünce ve bilgiler zihinsel kavramlara çevrilmekte, anlamlandırılmakta ve zihinde yapılandırılmaktadır. Bu nedenle Türkçe öğretiminde okuma alanına ayrı bir önem verilmektedir.

Okuma; görme, algılama, seslendirme, anlama, zihinde yapılandırma gibi göz, ses ve beynin çeşitli işlevlerinden oluşan karmaşık bir süreçtir. Bu süreç görme, anlama ve zihinde yapılandırma olmak üzere üç aşamayı içermektedir. Görme aşamasında yazıdaki çizgi, harf ve semboller algılanmaktadır. Ardından bunlara dikkat yoğunlaştırılarak kelime ve cümleler tanınmakta, ilgi duyulan ve gerekli görülenler seçilmektedir. Seçilen bilgiler, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, analiz-sentez yapma, sorun çözme ve değerlendirme gibi zihinsel işlemlerden geçirilerek anlamlandırılmaktadır. Bu aşamada metinde sunulan görsellerden de yararlanılmaktadır. Öğrencinin ilgisi, güdülenmesi, okuma amacı, ön bilgileri ve okuma deneyimleri anlama sırasında belirleyici olmaktadır. Son aşamada ise anlamlandırılan bilgiler ön bilgilerle birleştirilerek bütünleştirilmekte ve zihinde yapılandırılmaktadır. Okuma becerileri bu üç aşamadaki çalışmalarla geliştirilmektedir.

Okuma sürecinde öğrencinin kelimeleri doğru tanınması çok önemlidir. Yazılı bir kelime harf,hece, telaffuz gibi çeşitli ipuçlarından tanınmaktadır. Kelime tanıma, öğrencinin zihinsel sözlüğünü kullanarak kelimenin anlamını belirlemesi sonucu gerçekleşmektedir. Kelimenin anlamı belirlenirken ön bilgiler kullanılmaktadır. Kelimeleri yanlış anlama cümleleri, paragrafları ve giderek bütün metni yanlış anlamayı getirmektedir. Bu nedenle okuma ve anlama becerilerini geliştirmek için kelime çalışmalarına gereken önem verilmeli, öğrencinin söz varlığı zenginleştirilmelidir. Kelime tanıma becerilerini geliştirmek için yazılı kelimeleri ayırt etme, anlamını araştırma, bulma, çeşitli zihinsel etkinlikler yapma gibi çalışmalar yapılmalıdır.

Öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmeleri ve okuma alışkanlığı kazanmaları genellikle ilköğretim düzeyinde şekillenmektedir. Bu nedenle ilköğretim birinci sınıftan itibaren okuma becerilerini geliştirmeye gereken önem verilmelidir. Sınıf düzeyleri yükseldikçe öğrencilerin okuma becerileri de gelişmektedir. Okuma becerileri öğrencilerin diğer derslerde ve alanlarda başarılı olmalarına katkı sağlamaktadır. Bu becerilerin gelişimi, öğrencinin kişiliğini geliştirmesi ve yaşadığı toplumla sağlıklı ilişkiler kurması açısından da önemlidir. Caddelerdeki trafik işaretlerini, satış ilanlarını, günlük gazeteleri etkili bir şekilde okumak, televizyonda izlenen bir programı anlamak, vatandaşlık hak ve sorumluluklarını

öğrenmek, okuma ve anlama becerilerini kullanmayı gerektirmektedir. Bu nedenle okuma becerilerinin geliştirilmesine ve hayat boyu kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

Teknoloji çağının sorumluluklarını yerine getirebilecek, yeni bilgiler üretebilecek bireyler yetiştirmede ailelere de büyük görevler düşmektedir. Aileler, çocuklara okuma materyalleri sağlamalı ve onları güdülemelidir. Çocukları okumaya özendirmeli ve onlara düzenli olarak çeşitli hikâyeler, masallar, romanlar vb. okumalıdır. Okunanlar tartışılmalı ve değerlendirilmelidir. Çocuklarda okuma zevk ve isteği oluşturulmalıdır.

Programda öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmek amacıyla önce okuma kuralları üzerinde durulmaktadır. Bu çerçevede okumaya hazırlık, okuma amacını belirleme, amaca uygun yöntem seçme, dikkatini yoğunlaştırma ile ilgili kazanımlar verilmektedir. Ardından öğrencilerin okuduklarını anlama becerilerini geliştirmeye ağırlık verilmektedir. Bu amaçla ön bilgilerini kullanma, görsellerden yararlanma, zihninde canlandırma, karşılaştırma yapma, sebep-sonuç ilişkisi kurma, sınıflama, değerlendirme, özetleme gibi çeşitli anlama ve zihinsel becerileri geliştirmeye dönük kazanımlar sıralanmaktadır. Ayrıca metin içi ve metinler arası anlam kurma, çeşitli tekniklerden yararlanarak söz varlığını geliştirme ile ilgili kazanımlar da verilmektedir. Bunlara ek olarak eğlendirici, bilgilendirici, sorgulayıcı ve serbest okuma gibi tür, yöntem ve teknikleri geliştirmeye dönük kazanımlar da yer almaktadır.

ç. Yazma

Türkçe öğretiminin bir diğer önemli alanı da yazmadır. Yazma, zihindeki duygu, düşünce ve bilgilerin yazılı olarak ifade edilmesidir. Bunun için öğrencilerin dinledikleri ile okuduklarını iyi anlamaları ve zihinlerinde yapılandırmaları gerekmektedir. Yazma süreci ön bilgileri gözden geçirme, düzenleme ve aktarma olmak üzere üç aşamayı içermektedir. Yazmaya zihinde yapılandırılmış duygu, düşünce ve bilgilerin gözden geçirilmesiyle başlanmaktadır. Yazının amacı, yöntemi, konusu ve sınırları belirlenerek yazılacak bilgiler seçilmektedir. Seçilen bilgiler çeşitli zihinsel işlemlerden geçirilerek düzenlenmektedir. Düzenleme sonucu aktarılmasına karar verilen duygu, düşünce ve bilgiler, harf, hece, kelime ve cümleler aracılığıyla aktarılmaktadır. Yazma becerileri bu üç aşamadaki çalışmalarla geliştirilmektedir.

Okuma gibi yazmanın da insan yaşamında önemli bir yeri vardır. Duygu, düşünce ve bilgileri açık ve anlaşılır yazma, çeşitli zihinsel becerileri geliştirmeyi gerektirir. Öğrenciler yazma becerileri yoluyla düşüncelerini sıralama, sınırlama, düzenleme ve yazma kurallarını uygulamayı öğrenirler. Yazma becerileri dinleme, konuşma ve okuma becerileriyle doğrudan ilişkilidir. Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmeleri sürekli okumalarına, yazmalarına ve yazdıklarını incelemelerine bağlıdır.

Öğrenciler düşüncelerini kâğıt üzerine yazarak aktarırlar. Kâğıt üzerine aktarılan düşünceler daha kolay incelenmekte, karşılaştırılmakta, genişletilmekte ve yeniden düzenlenmektedir. Bu işlemler öğrencinin hem düşüncelerini hem de zihin yapısını düzenlemeye yardım etmektedir. Bu nedenle yazma becerileri öğrencilerin zihinsel gelişimi açısından büyük önem taşımaktadır. Yazma becerileri; öğrencilerin düşüncelerini geliştirme, bilgilerini düzenleme, dili etkili kullanma, öğrenme, düşünme, anlama, iletişim kurma ve duygularını aktarma becerilerini de geliştirmektedir.

Programda, öğrencilerin yazma becerileriyle birlikte zihinsel becerilerini de geliştirmeleri amaçlanmaktadır. Programda öğrencinin yazma becerisini geliştirmek için önce zihinsel hazırlık öngörülmektedir. Bu çerçevede yazmaya hazırlık, yazma amacını belirleme, uygun yöntem seçme, konuyu sınırlandırma, dikkatini yoğunlaştırma ve kurallarına uygun yazma kazanımlarına yer verilmektedir. Ardından kendini yazılı olarak ifade etme becerileri ele alınmaktadır. Bu amaçla düşüncelerini mantıksal bütünlük içinde yazma, farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanma, karşılaştırma yapma, sebep-sonuç ilişkisi kurma, sınıflama, değerlendirme, özetleme gibi anlamayı ve zihinsel becerileri geliştirici kazanımlar sıralanmaktadır. Ayrıca, eğlenmek ve bilgi edinmek için yazma, sorgulayıcı, ikna edici, betimleyici ve serbest yazma gibi tür, yöntem ve teknikler de verilmektedir.

d. Görsel Okuma ve Görsel Sunu

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda, görsel okuma ve görsel sunu ayrı bir öğrenme alanı olarak ilk kez ele alınmıştır. Bu öğrenme alanı **şekil, sembol, resim, grafik, tablo, beden dili, doğa ve sosyal olayları** okuma, anlama ve zihinde yapılandırma'yı kapsamaktadır.

Öğrenciler görsel okuma yoluyla çeşitli duygu, düşünce ve bilgileri öğrenirler. Görsel okuma, anlama ve zihinde yapılandırma süreçlerini kolaylaştırır. Görsellerle zihinsel görüntüler oluşturmak, anlamak, bazı kavram ve olayları zihinde canlandırmak daha kolay olmaktadır. Bu nedenle öğrencilere çeşitli görselleri inceleme, yorumlama, ilişkilendirme ve sorgulama çalışmaları yaptırılmalıdır.

Görsel sunu alanında öğrencilerin duygu, düşünce ve bilgilerini görseller aracılığıyla aktarmaları ele alınmıştır. Öğrenciler, duygu ve düşüncelerini ifade etmek, bilgilerini aktarmak için şema, resim, fotoğraf, desen gibi görsellerden; rol oynama, tiyatro, oyun, taklit gibi görsel etkinliklerden ve video, ses-görüntü kasetleri, bilgisayar gibi araçlardan yararlanabilirler. Görsel sunu yapmak yazılı ve sözlü ifadelerle iletişimi kuvvetlendirmektedir. Görsel sunu öğrencilerin düşünme ve anlama becerilerini geliştirmekte, bilgilerini mantıksal olarak düzenlemeyi kolaylaştırmaktadır. Yeni kavramların anlamı resim, şekil ve grafik sunumlarla daha kolay anlaşılmaktadır. Görsel sunu kavramları, sınıflamayı, sıralamayı ve karmaşık konuları sunmayı kolaylaştırmaktadır. Ayrıca öğrencilerin ön bilgileriyle yeni bilgileri bütünleştirme ve zihninde yapılandırma sürecini hızlandırmaktadır.

4. Dil Bilgisi

Dil bilgisi bir dilin yapısı, kuralları ve işleyişi ile ilgilidir. Dolayısıyla dilden ayrı bir birim gibi düşünülmemelidir. İlköğretim 1-5.sınıf öğrencilerinin gelişim özellikleri dikkate alındığında, dile ilişkin kuralları aktarmak yerine onların dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve sunu becerilerini geliştirmelerine olanak sağlanmalıdır. Bu düşünceden hareketle dil bilgisi, programda ayrı bir öğrenme alanı olarak ele alınmamış, diğer alanlar içerisine dağıtılmıştır. İlköğretim 1-5. sınıflar düzeyinde, dil bilgisi kural ve ilkelerinin sezdirilerek öğretilmesi benimsenmiştir. Bu nedenle dil bilgisi konularının verilisinde adlandırmaya gidilmemiştir.

5. Kazanımlar

Kazanımlar öğrenme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar sayesinde öğrencilerde görülmesi beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir. Kazanımlar, programda öğrencilerin gelişim düzeyine ve öğrenme alanının özelliğine göre birinci sınıftan beşinci sınıfa doğru artırılarak verilmiştir. Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda kazanımlara verilen sıra numaraları bir önem ve öncelik göstermemektedir. Yani birinci kazanım onuncu kazanımdan daha önemli ve öncelikli anlamına gelmemektedir.

6. Atatürkçülük

Atatürkçülük Türkçe Dersi (1-5.Sınıflar) Öğretim Programı'nda dört temel başlık altında ele alınmıştır. Bunlar;

1. **Atatürk'ün Hayatı ve Eserleri** (Hayatı, Ailesi, Öğrenim Hayatı, Askerlik Hayatı, Fikir ve Siyasî Hayatı, Atatürk ve Millî Mücadele),
2. **Atatürk'ün Kişilik Özellikleri,**
3. **Atatürkçü Düşünce Sisteminde Yer Alan Konular** (Millî Eğitim, Atatürk ve Güzel Sanatlar, Türkiye Cumhuriyetinin Temel Amaç ve Görevleri, Millî Kültür, Türk Kadını, Çevre Bilinci, Planlı Çalışması, Türk Dış Politikası, Diğer Din, Örf ve Âdetlere Hoşgörülü Olma),
4. **Atatürk ve Cumhuriyet Eğitimi,**

olarak sıralanmaktadır. Yukarıdaki konulara göre düzenlenen kazanımlar Türkçe Dersi (1-5.Sınıflar) Öğretim Programı'nın 2. bölümünde, "Atatürkçülük ile İlgili Kazanımlar" başlığı altında verilmiştir. Ayrıca, Atatürkçülük ile ilgili örnek etkinlikler hazırlanmıştır. Bu etkinlikler programda verilmektedir.

7. Etkinlikler

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın 2 ve 3. bölümünde verilen etkinlikler birer öneri ve örnek niteliğindedir. Öğretmen bu etkinlikleri aynen kullanabileceği gibi bunlara ekleme ve çıkarmalar yapabilir. Etkinlik hazırlanırken hangi kazanımlara yönelik olduğuna ve içeriğine dikkat edilmelidir. Ayrıca çevresel özelliklerle öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları da göz önünde bulundurulmalıdır. Etkinlikler, öğrenci merkezli ve öğrenme sürecinde öğrencinin etkin bir rol üstlenmesini sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. Örneğin, öğrencinin sadece kitap okuyarak, öğretmeni dinleyerek bilgi edinmesi veya beceri geliştirmesi yerine, sınıfta arkadaşlarıyla tartışarak, görüşlerini açıklayarak, sorgulayarak, başka arkadaşlarına aktararak öğrenme sürecine katılması amaçlanmalıdır. Etkinliklerde öğrencilerin birbirleriyle ve öğretmenlerle iletişim kurma, etkileşimde bulunma, birbirlerine açık uçlu ve anlamlı sorular sorma ile araştırma yapma becerilerine ağırlık verilmelidir. Programda etkinlikler bazı simgelerle gösterilmiştir. Örneğin 2. bölümde verilen etkinliklerde:

 2.4. “Zihninde Canlandır”: Bu simge ile verilen etkinlik sınıf-okul içi etkinliktir. Tırnak içindeki bölüm etkinliğin adıdır. Bu şekilde verilen etkinliklerin ayrıntıları **Program Kılavuzu’nda** (3. Bölümünde) etkinlikler başlığı altında açıklanmıştır.

 simgesi ile verilen etkinlikler ise öneri niteliğindeki okul dışı etkinliği göstermektedir.

Program uygulanırken bu simgelere dikkat edilmelidir.

8. Açıklamalar

Türkçe Dersi Öğretim Programı’nın 2. bölümünde yer alan açıklamalar, kazanımların içeriği, yöntemi, uygulanması ve değerlendirilmesi ile ilgili bilgileri içermektedir. Bu açıklamaların yanında kazanımların numarası verilmiştir. Önemli görülen noktalar uyarı simgesi kullanılarak belirtilmiştir. Türkçe Programı, Türkçe dersini öğrenciye sadece dil becerilerini kazandıran bir ders olarak ele alınmamıştır. Program, öğrencinin bu derste kazandığı ve geliştirdiği becerilerini diğer derslerde de kullanmasını öngörmüştür. Bu nedenle Türkçe dersinin diğer ders ve disiplinlerle ilişkilendirilmesine gerek duyulmuştur. Diğer derslerle ilişkiler simgesi ile ara disiplinler ise simgesi ile gösterilmiştir. Kazanımlarla ilgili ölçme ve değerlendirme uygulamaları simgesi ile gösterilmiştir.

9. İlköğretim Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programına Göre Hazırlanacak Kitapların Forma Sayıları

SINIFLAR	OKUMA-YAZMA		DERS KİTABI		ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI		ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTABI	
	Kitap Boyutu	Forma Sayısı	Kitap Boyutu	Forma Sayısı	Kitap Boyutu	Forma Sayısı	Kitap Boyutu	Forma Sayısı
1. SINIF	19,5x27,5	8-10	19,5x27,5	5-7	19,5x27,5	5-7	SERBEST	SERBEST
2. SINIF			19,5x27,5	7-10	19,5x27,5	10-12	SERBEST	SERBEST
3. SINIF			19,5x27,5	7-10	19,5x27,5	10-12	SERBEST	SERBEST
4. SINIF			19,5x27,5	7-10	19,5x27,5	10-12	SERBEST	SERBEST
5. SINIF			19,5x27,5	7-10	19,5x27,5	10-12	SERBEST	SERBEST

2. BÖLÜM

KAZANIMLAR

Bu bölümde, Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın kazanımları ve kazanımların genel dağılımı öğrenme alanlarına göre verilmektedir. Bu kazanımlarla eşleşen Atatürkçülük ve ara disiplin alanları (Afet Eğitimi, Girişimcilik, İnsan Hakları ve Vatandaşlık, Kariyer Bilinci Geliştirme, Özel Eğitim, Rehberlik ve Psikolojik Danışma, Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim) ile ilgili diğer kazanımlar da verilmektedir. Bölüm sonunda ise programın içeriğini oluşturan **zorunlu ve seçmeli temalar** sıralanmaktadır.

A.TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ KAZANIMLARI

Bu başlık altında Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın kazanımları, ilköğretim 1, 2, 3, 4 ve 5. sınıf düzeylerine göre verilmektedir. Kazanımlar öğrenme alanlarına göre tablolar içerisinde sıralanmaktadır. Tablolarda kazanımlara ilişkin açıklamalar ile etkinlik örnekleri de yer almaktadır. Her sınıf düzeyindeki kazanımlar aşağıdaki başlıklar altında verilmektedir.

Dinleme Öğrenme Alanı

1. Dinleme Kurallarını Uygulama
2. Dinlediğini Anlama
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme

Konuşma Öğrenme Alanı

1. Konuşma Kurallarını Uygulama
2. Kendini Sözlü Olarak İfade Etme
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Konuşma

Okuma Öğrenme Alanı

1. Okuma Kurallarını Uygulama
2. Okuduğunu Anlama
3. Anlam Kurma
4. Söz Varlığını Geliştirme
5. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Okuma

Yazma Öğrenme Alanı

1. Yazma Kurallarını Uygulama
2. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma

Görsel Okuma ve Görsel Sunu Öğrenme Alanı

1. Görsel Okuma
2. Görsel Sunu

1. İLKÖĞRETİM BİRİNCİ SINIF KAZANIMLARI

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME (1. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Dinleme Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> Dinlemek için hazırlık yapar. Dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır. Görgü kurallarına uygun dinler. 		<p>1.1. Dinleme sırasında nasıl oturacağını belirleme, kullanacağı araç, gereci hazırlama vb.</p> <p>[!] 1.2. Etkinlikler, bu yaş grubundaki öğrencilerin dikkat süreleri göz önüne alınarak planlanmalıdır. Dinleme öncesi ve dinleme sırasında çeşitli görsel, açıklama ve sorular yardımıyla öğrencinin dikkat sürekliliği sağlanmaya çalışılmalıdır.</p> <p>1.3. Konuşanın sözünü kesmeme, söz isteme, saygılı olma, kendini konuşanın yerine koyma vb.</p> <p>[!] “Dinleme Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımların hepsi, yapılacak bütün dinleme etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p>🏠 1.3. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.1.17)</p> <p>🏠 1.3. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.1.16)</p> <p>📋 “Dinleme Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar; gözlem yapılarak değerlendirilebilir.</p>

🏠 : Sınıf-okul içi etkinlik 🏡 : Okul dışı etkinlik [!] : Uyarı 🏠 : Diğer derslerle ilişkilendirme 🔄 : Ara disiplinlerle ilişkilendirme 📋 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME (1. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>2. Dinlediğini Anlama</p> <ol style="list-style-type: none"> Dinlediklerini anlamlandırmada sunulan görsellerden yararlanır. Duyduğu sesleri ayırt eder. Dinlerken vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat eder. Dinlediklerini zihninde canlandırır. Dinlediklerinde ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim sorularına (5N 1K) cevap arar. Dinlediklerinin konusunu belirler. Dinlediği olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder. Konuşmacı, konuşma ortamı ve konuşma içeriği hakkındaki düşüncelerini belirtir. Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular. Dinledikleriyle ilgili, kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir. Dinlediklerinde geçen varlıkları ve olayları sınıflandırır. Dinledikleri konulara ilişkin sorular sorar ve sorulara cevap verir. Dinlediklerini başkalarıyla paylaşır. Dinlediklerinde “hikâye unsurları”nı belirler. Dinlediğini anlamlandırmada ön bilgilerini kullanır. Başlıktan hareketle dinleyeceği konunun içeriğini tahmin eder. Duyduğu seslerle harfleri eşleştirir. 	<p> 2.4. Zihinde canlandırılanların sözlü veya görsel olarak anlatılması istenebilir.</p> <p>2.9. Ara disiplin: “Yönergeleri İzleyebiliyor musunuz?” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 2.11. “Sınıflama” (Dinlediklerinde geçen varlıklar benzer özelliklerine göre sınıflandırılabilir.) etkinliği yaptırılabilir.</p>	<p>2.1. Resim, şekil, fotoğraf vb. kullanmaları istenebilir.</p> <p>2.2. Dildeki sesleri, hayvan, araç vb. sesleri ayırt etme.</p> <p>2.7. “Bundan sonra ne olabilir?” sorusuyla öğrenciler yönlendirilebilir.</p> <p>[!] 2.9. En fazla üç aşamalı yönergeler verilmelidir.</p> <p>2.11. Öğrenciler dinleme öncesinde, ne tür sınıflama yapacakları hakkında yönlendirilebilir.</p> <p>2.14. Hikâye unsurları: ana karakter, yer, olay.</p> <p>2.15. “Bu konuda neler biliyorsunuz?” sorusu ile ön bilgilerin hatırlanması sağlanır.</p> <p> 2.2. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.1.33)</p> <p> 2.9. Özel Eğitim: Yazılı ve sözlü yönergelere uyar.</p> <p> “Dinlediğini Anlama” başlığı altındaki kazanımlar; görselleştirme, sözlü sunu, gözlem ve çalışma yaprakları (eşleştirme, resimleme-boyama, boşluk doldurma, resimden bulma, doğru-yanlış) kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik [!]: Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME (1. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme 1. Metni takip ederek dinler. 2. Bilgi edinmek için haber, sunu, belgesel vb. dinler ve izler. 3. Eğlenmek için masal, hikâye, şarkı, tekerleme, tiyatro vb. dinler/izler.	 / 3.2. Televizyondan çocuk programlarını izlemeleri ve izlediklerini sınıfta anlatmaları istenebilir. 3.3. Dinledikleri masal veya hikâyeleri oyunlaştırmaları istenebilir.	3.1. Öğretmen veya öğrenci tarafından yapılan örnek okumaların, soldan sağa yön becerisini pekiştirmek amacıyla izlenmesi. “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme” başlığı altındaki kazanımlar; gözlem formları ve çalışma yapraklarıyla değerlendirilebilir.

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: KONUŞMA (1. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Konuşma Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> Konuşmak için hazırlık yapar. Dinleyicilerle göz teması kurar. İşitilebilir bir ses tonuyla konuşur. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır. Kelimeleri doğru telaffuz eder. Akıcı konuşur. Sesine duygu tonu katar. Konuşmalarında beden dilini kullanır. Konuşma sırasında gereksiz hareketlerden kaçınır. Görgü kurallarına ve değerlere (millî, manevî, kültürel, ahlâkî, sosyal vb.) uygun konuşur. Konuşma konusunu belirler. 	 1.4. Söylenen bir cümlede anlamı bozan kelimeyi bulmaları ve bu kelimenin yerine doğrusunu kullanmaları istenebilir. 1.5/1.6. Sayışma ve tekerlemeler söylemeleri istenebilir.	<p>1.1. Konuyu belirleme, bilgi toplama, görseller hazırlama.</p> <p>1.6. Gereksiz kelime ve ses tekrarlarının, duraklamaların olmadığı konuşma.</p> <p>1.7. Üzüntü, sevinç, korku gibi duyguları ses tonuna yansıtma.</p> <p>1.10. Konuşmacının sözünü bitirmesini bekleyerek, söz alarak, büyüklerine, bayrağa, vatana ve millete saygı göstererek konuşma.</p> <p>[!] “Konuşma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar yapılacak bütün konuşma etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p> 1.4. kazanımı için matematik dersi “Uzamsal (Durum-Yer, Doğrultu-Yön belirten) İlişkiler” alt öğrenme alanı (kazanım 1)</p> <p> “Konuşma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem, akran değerlendirme veya sözlü sunumlarla değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: KONUŞMA (1. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Kendini Sözlü Olarak İfade Etme <ol style="list-style-type: none"> Kendine güvenerek konuşur. Konuşmasında olayları oluş sırasına göre anlatır. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır. Konuşmasını görsel sunuyla destekler. Konuşmalarında yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder. Konuşması, konuşma içeriği ve konuşma ortamı hakkında düşünce belirtir. Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtır. Hoşlanıp hoşlanmadığı olay, durum, kişi vb. hakkında konuşur. Konuşurken dinleyicilere sorular sorar ve sorulara cevap verir. Bilgi edinmek amacıyla soru sorar. Konuşmalarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular. 	 2.2. Resimlerdeki olayları oluş sırasına göre anlatması istenebilir. 2.6. Kendini mutlu eden ya da üzen olaylar hakkında konuşması istenebilir. 2.9. En sevdiği yemek, oyuncak, arkadaş vb. hakkında konuşması istenebilir.	<p>[!] 2.1. Öğrenciler konuşmaya cesaretlendirilmeli, konuşma sırasında sözleri kesilmemeli ve eleştirilmemelidir.</p> <p>2.2. Olayları sıralarken “ilk önce, önce, daha sonra, ondan sonra, sonunda, sonuçta vb.” ifadeleri kullanmaları istenir.</p> <p>2.4. Konuşma sırasında anlamayı kolaylaştırmak amacıyla resim, fotoğraf vb. görselleri kullanmaları istenir.</p> <p> 2.2. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.1.1)</p> <p> 2.5. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.1.14)</p> <p> 2.6. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.1.19)</p> <p> 2.6. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.1.3)</p> <p> 2.6. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.1.19)</p> <p> 2.8. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.1.13)</p> <p> 2.8. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.1.5)</p> <p> 2.11. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.1.29/A.1.25)</p> <p> 2.1. Rehberlik ve Psikolojik Danışma: Topluluk önünde kendini ifade eder.</p> <p> “Kendini Sözlü Olarak İfade Etme” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem, sözlü sunu, öz değerlendirme ve rol yapma aracılığıyla değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: KONUŞMA (1. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Konuşma <ol style="list-style-type: none"> Günlük ilişkilerin gerektirdiği farklı durumlara uygun konuşur. Grup çalışmalarında duygu ve düşüncelerini paylaşır. Topluluk önünde konuşur. Üstlendiği role uygun konuşur. Masal, hikâye, fıkra veya filmi tekniğine uygun anlatır. Deneyim ve anılarını anlatır. Konuşmalarında betimlemeler yapar. Bildiği şiiirleri topluluk önünde okur. 	<p> 3.2. Belirlenen bir konu ya da sorun hakkında beyin fırtınası yaptırılabilir.</p> <p> 3.3. İlgilerini çekebilecek konularda konuşturulabilir. Örneğin, “Elinizde sihirli bir değnek olsaydı ne yapardınız?” sorusuyla öğrenci konuşmaya yönlendirilebilir.</p> <p> 3.4. Öğrencilerden aile bireylerinden birinin yerine geçerek onun gibi konuşmaları istenebilir.</p> <p> 3.6. Bayram, tören, şenlik vb. etkinliklerde gördüklerini ve yaşadıklarını anlatmaları istenebilir.</p> <p> 3.7. Öğrencilerden en sevdiği kişi, oyuncak, hayvan vb. özelliklerini anlatmaları istenebilir.</p>	<p>3.1. Selamlaşma, tanışma, arkadaşlarıyla ve yetişkinlerle konuşma, teşekkür etme, kutlama, özür dileme, telefonda konuşma vb.</p> <p>3.2. Sosyal kulüp faaliyetlerinde duygu ve düşüncelerini paylaşması istenebilir.</p> <p>3.4. Drama, piyes veya canlandırmalarda üstlendiği rollerin özelliklerine uygun konuşması.</p> <p>3.7. Yer ve nesneleri renk, biçim, büyüklük vb., kişileri de görünüş, duygu vb. yönlerden betimleme.</p> <p> 3.3. kazanımı için matematik dersi “Doğal Sayılarla Toplama İşlemi” alt öğrenme alanı (kazanım 3)</p> <p> “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Konuşma” başlığı altındaki kazanımlar, akran değerlendirme, gözlem formları ve çalışma yaprakları kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (1. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Okuma Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> Okumak için hazırlık yapar. Okuduğu kelimeleri doğru telaffuz eder. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur. İşitilebilir bir ses tonuyla okur. Akıcı okur. Dikkatini okuduğuna yoğunlaştırır. Kitabı özenle kullanır. 	 1.2. Tekerlemeler, bilmece okutulabilir. 1.6. İlgilerini çekebilecek konular seçilebilir ve okunacak metne yönelik sorular sorulabilir.	<p>1.1. Okunacak metin ve uygun bir oturma biçimi belirlenir. Kitap ile göz arasındaki mesafe ve ışık düzeni ayarlanır.</p> <p>[!] 1.3. Öğretmen, örnek okumalar yaparak noktalama işaretlerinin işlevlerine dikkat çekmelidir.</p> <p>1.5. Gereksiz tekrarların ve duraklamaların, geri dönüşlerin, atlamaların, yanlış okumaların yapılmadığı okuma.</p> <p>1.7. Karalamadan, yırtmadan, katlamadan kullanma.</p> <p>[!] “Okuma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar bütün okuma etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p> “Okuma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar, sesli okuma, gözlem ve öz değerlendirme aracılığıyla değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!] : Uyarı
 : Diğer derslerle ilişkilendirme
 : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (1. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Okuduğunu Anlama <ol style="list-style-type: none"> Ön bilgilerini kullanarak okuduğunu anlamlandırır. Okuma öncesi, okuma sırası ve sonrasında metinle ilgili soruları cevaplandırır. Okuduklarını zihninde canlandırır. Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) sorularına cevap arar. Okuduklarında sebep-sonuç ilişkileri kurar. Okuduklarının konusunu belirler. Okuduğu metnin içeriği hakkındaki düşüncelerini belirtir. Başlıktan hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder. Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular. Okuduklarıyla ilgili kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir. Okuduklarında “hikâye unsurları”nı belirler. Okuduğu metnin yazarı hakkında bilgi edinir. Görsellerden yararlanarak metnin içeriğini tahmin eder. Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır. Metin içerisindeki renkli, altı çizili, koyu vb. ifadelerin önemli noktaları vurguladığını bilerek okur. Okuduklarını başkalarıyla paylaşır. 	<p> 2.3. Zihninde canlandırdıklarını resimlemeleri istenebilir.</p> <p> 2.5. “Sebebi-Sonuç” (Okuduklarında bir sonuca yol açan sebebi veya bir sebebin ortaya çıkardığı sonucu bulmaları istenebilir.) etkinliği yaptırılabilir.</p> <p>2.9. Ara disiplin: “Yönergeleri İzleyebiliyor musunuz?” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 2.11. “Hikâye Haritası” etkinliği yaptırılabilir.</p>	<p>2.1. “Bu konuda neler biliyorsunuz?” sorusuyla ön bilgilerin harekete geçirilmesi sağlanır.</p> <p>2.5. Öğretmen, öğrencilerin sebep-sonuç ilişkilerini sezebilmeleri amacıyla okuduklarından basit örnekler verir. Örneğin “Duygu hasta olduğu için gelemedi.”</p> <p>[!] 2.9. En fazla üç aşamalı yönergeler verilmelidir.</p> <p>2.11. Hikâye unsurları: ana karakter, yer, olay.</p> <p>[!] 2.12. Yazarın isminin söylenmesi, varsa fotoğrafının gösterilmesi, çocukluğundan kısa bir kesitin verilmesi (Yazarın ayrıntılı biyografisi verilmemelidir.), ilgili yaş grubu için yazmış olduğu diğer eserlerinin tanıtılması yoluyla öğrencinin bilgi edinmesine yardımcı olunmalıdır.</p> <p> “Okuduğunu Anlama” başlığı altındaki kazanımlar, sözlü, yazılı çalışmalar, görselleştirme ve çalışma yaprakları kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (1. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Anlam Kurma 1. Metin içi anlam kurar. 4. Söz Varlığını Geliştirme 1. Görsellerden yararlanarak söz varlığını geliştirir. 2. Bilmediği kelimelerin anlamlarını araştırır. 3. Seslerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturarak okur.	 4.1. “Resim-Kelime Eşleştir” (Resimlerden hareketle kelimeleri ve kelimelerden hareketle resimleri eşleştirmeleri istenebilir.) etkinliği yaptırılabilir. 4.3. Karışık olarak verilen hecelerden anlamlı kelimeler oluşturmaları istenebilir.	3.1. Bir metin içindeki cümle, paragraf veya paragraflardan yararlanarak anlam kurma. 4.1. Resimli sözlük, resim, fotoğraf vb. 4.2. Resimli sözlüğe bakma, öğretmenine sorma vb. yollarla kelimelerin anlamlarını araştırma. 4.1. kazanımı için matematik dersi “Kesirler” alt öğrenme alanı (kazanım 2).

 : Sınıf-okul içi etkinlik
 : Okul dışı etkinlik
[!]: Uyarı
 : Diğer derslerle ilişkilendirme
 : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (1. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
5. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Okuma <ol style="list-style-type: none"> Serbest okuma yapar. Metnin türünü dikkate alarak okur. Eğlenmek için fıkra, bilmece, tekerleme, masal vb. okur. Paylaşarak okumaktan zevk alır. Yankılayıcı (tekrar ederek) okur. Rehber yardımıyla okur. Bilgi edinmek için okur. Gazete ve dergi okur. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar. 	<p> 5.2. Şiir veya hikâye okuma etkinlikleri yaptırılabilir.</p> <p> 5.4. Metindeki diyaloglar öğrenciler arasında paylaştırılarak okutulabilir.</p> <p> 5.7. “Kütüphaneye Gezinti” (Kütüphane tanıtımını amaçlayan bir ziyaret düzenlenebilir.) etkinliği yaptırılabilir.</p>	<p>[!] 5. Bu başlık altında verilen yöntem ve teknikler öğrenciler tarafından belirlenmeyecektir. Öğretmen ders içi uygulamalarda bu yöntem ve teknikleri sezdirmelidir.</p> <p>[!] 5.1. Serbest okumada amaç, okumanın alışkanlık hâline getirilmesidir. Okumanın alışkanlık hâline getirilebilmesi için, haftada iki ders saati serbest okumaya zaman ayrılmalıdır. Bu derslerde serbest okuma yaptırılmalı, okuma dosyası doldurulmalı ve okuduklarına ilişkin (canlandırma, resimleme, sözlü ve yazılı anlatma, okuduğu kitabı sözlü ve yazılı olarak tanıtmaya vb.) etkinlikler yaptırılmalıdır. Okul dışında ise velilerle iş birliği içinde hareket edilerek öğrencinin her gün okumaya zaman ayırması, okuduklarını paylaşması ve ödüllendirilmesi sağlanmalı, aileler öğrenciyle okumaya teşvik edilmelidir. Bu sınıf seviyesinde okutulan metinlerin kısa, resimlerinin çok olmasına dikkat edilmelidir. Öğrenci okuma becerilerini geliştirinceye kadar öğretmen okumalıdır.</p> <p>5.2. Şiir, masal, fıkra veya tekerlemeleri tekniğine uygun okuma. [!] Öğrenciler şiir ezberlemeye zorlanmamalıdır ancak öğrenciler ilgi duydukları şiirleri ezberlemeye teşvik edilmelidir. Ezberledikleri şiirleri sınıf veya topluluk önünde okumalarına fırsat verilerek öğrenciler ödüllendirilmelidir.</p> <p>5.4. Metinleri öğretmeni, arkadaşları ve ailesiyle okuması.</p> <p>5.5. İyi okuyabilen biri tarafından okunan cümle veya kısa paragrafın, okuma becerisi yeterince gelişmemiş öğrenciler tarafından tekrar edilerek okunması.</p> <p>5.6. Öğretmenin veya bir yetişkinin, okumayı daha akıcı hâle getirmesi ve anlamayı geliştirmesi için öğrenciye rehberlik etmesi. Örneğin öğrenci okuduğunu anlamakta güçlük çekiyorsa okuma hızı öğrencinin anlayacağı biçimde ayarlanabilir, cümleler veya paragraflar hâlinde okunabilir, gerekli yerlerde açıklama yapılabilir.</p> <p>5.7. Bilgi edinmek için kütüphanelerden yararlanmalarını sağlayınız.</p> <p>5.8. Çocuk gazete ve dergileri okunmalıdır.</p> <p> “Anlam Kurma”, “Söz Varlığını Geliştirme”, “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Okuma” başlıkları altındaki kazanımlar, gözlem formu ve çalışma yaprakları kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik [!]: Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (1. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Yazma Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> 1. Yazmak için hazırlık yapar. 2. Kelimeler, cümleler ve satırlar arasında uygun boşluklar bırakır. 3. Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazar. 4. Bütün yazılarını bitişik eğik yazı ile yazar. 5. Matematiksel ifadeleri doğru yazar. 6. Anlamli ve kurallı cümleler yazar. 7. Yazılarında noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanır. 8. Yazılarında imlâ kurallarını uygular. 9. Sayfa düzenine ve temizliğine dikkat eder. 10. Yazma konusunu belirler. 	<p> 1.6. Karışık olarak verilen kelimelerden anlamli ve kurallı cümleler kurmaları istenebilir.</p> <p> 1.7. Noktalama işaretleri verilmeyen bir metinde, gerekli noktalama işaretlerini kullanılabılır.</p>	<p>1.1. Oturma, kalem tutma, defter tutma, el tercihi, çizgi ve boyama çalışmaları, serbest ve kurallı çizgiler, araç, gereç hazırlama.</p> <p>[?] 1.4. Yazma çalışmalarının tamamı bitişik eğik yazı ile yürütülecektir. Bu çalışmalarda büyük ve küçük bitişik eğik yazı harflerinin yönleri, boyutları ve yazılışı üzerinde önemle durulmalıdır.</p> <p>[?] 1.5. Rakamlar (0,1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) ile (+) ve (–) işareti öğretilmelidir.</p> <p>[?] 1.6. Cümlelerin öğelerinden bahsedilmemeli, kurallı cümleler oluşturmaya özendirilmelidir.</p> <p>1.7. Nokta, cümle sonunda; virgül, eş görevli kelimeleri ayırmada; soru işareti, soru bildiren cümlelerin sonunda; kısa çizgi, satır sonuna sığmayan kelimeleri ayırmada; kesme işareti, kişi ve yer adlarının aldığı ekleri ayırmada kullanılır.</p> <p>1.8. Cümleye büyük harfle başlama, kişi ve yer adlarının ilk harfini büyük yazma.</p> <p>1.9. Satır çizgisine dikkat etme, satırlara aynı hizadan başlama, sayfa kenarlarında uygun boşluk bırakma.</p> <p>➤ 1.9. Rehberlik ve Psikolojik Danışma: Günlük yaşam becerilerini geliştirir.</p> <p>[?] “Yazma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar bütün yazma etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p> 1.5. kazanımı için matematik dersi “Doğal Sayılar” alt öğrenme alanı (kazanım 1).</p> <p> 1.5. kazanımı için matematik dersi “Doğal Sayılarla Toplama İşlemi” alt öğrenme alanı (kazanım 2).</p> <p> 1.5. kazanımı için matematik dersi “Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi” alt öğrenme alanı (kazanım 2).</p> <p> “Yazma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formu, çalışma yaprakları ve öz değerlendirme aracılığıyla değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik [?] : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme ➤ : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (1. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme <ol style="list-style-type: none"> Olayları, oluş sırasına göre yazar. Yazılarında kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir. İzlenim ve deneyimlerine dayalı yazılar yazar. Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazar. Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtan yazılar yazar. Hoşlanıp hoşlanmadıklarıyla ilgili yazılar yazar. Yazılarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular. 	 2.1. Resimlerdeki olayları oluş sırasına göre yazılı olarak ifade etmeleri istenebilir. 2.3. Katıldıkları bir doğum günü kutlaması ile ilgili izlenimlerini yazmaları istenebilir. 2.4. “Bir uçurtma olsaydınız nereye uçardınız?” sorusuyla öğrenciler yazmaya yönlendirilebilir. 2.5. “Aile Ağacı” (Ailesini tanıtan bir aile ağacı çizimleri istenebilir) etkinliği yaptırılabilir.	<p>2.1. Olayları sıralarken “ilk önce, önce, sonra, daha sonra, sonunda vb.” ifadeleri kullanmaları istenebilir.</p> <p>2.3. Günlük olaylarla ve izledikleriyle ilgili yazmaları istenebilir.</p> <p> 2.1. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.1.29)</p> <p> 2.1. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.1.41)</p> <p> 2.1. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.1.16)</p> <p> 2.2. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.1.1)</p> <p> “Kendini Yazılı Olarak İfade Etme” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formları, çalışma yaprakları ve yazma çalışmalarıyla değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

IV. ÖĞRENME ALANI: YAZMA (1. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma <ol style="list-style-type: none"> 1. Davetiye ve tebrik kartı yazar. 2. Hikâye yazar. 3. Yazılarında betimlemeler yapar. 4. İş birliği yaparak yazar. 5. Dikte etme çalışmalarına katılır. 6. Verilen cümle ya da metne bakarak yazar. 7. Seslerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturur. 8. İsteddiği bir konuda yazılar yazar. 	 3.1. Okuma bayramı kutlaması için ailelerine, yakınlarına davetiye yazmaları istenebilir. 3.2. Karakter, olay ve yerle ilgili kelimeler, kutuların içine ayrı ayrı yerleştirilir. Öğrencilerden her kutudan birer kelime seçmeleri ve onları birleştirerek hikâye oluşturmaları istenebilir. 3.3. En sevdiği oyuncakını tanıtmaları istenebilir.	<p>3.2. Öğrencilerin bireysel veya toplu katılımıyla hikâyeler yazdırılabilir.</p> <p>3.3. Kendisini, arkadaşını, aile bireylerini, okulunu, evini ve oyuncakını tanıtmaları istenebilir.</p> <p>3.4. Arkadaşıyla veya grupta yazı çalışmaları yapma.</p> <p>3.5. Öğretmenin okuduğu bir metni öğrencilerin aynen yazması.</p> <p>[!] 3.8. Yazılacak konunun seçimi öğrencilere bırakılmalıdır.</p> <p> “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formları, çalışma yaprakları ve yazma çalışmalarıyla değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
 : Diğer derslerle ilişkilendirme
 : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL OKUMA ve GÖRSEL SUNU (1. SINIF)

<p>1. Görsel Okuma</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir. 2. Trafik işaretlerinin anlamını bilir. 3. Reklamlarda verilen mesajları sorgular. 4. Resim ve fotoğrafları yorumlar. 5. Kitle iletişim araçlarıyla (gazete, dergi, TV) verilen bilgileri, haberleri, düşünceleri sorgular. 6. Beden dilini yorumlar. 7. Doğayı izler, doğadaki değişimleri fark eder ve yorumlar. 8. Çevresindeki sosyal olayları anlamlandırır ve yorumlar. 9. Renkleri tanıır, anlamlandırır ve yorumlar. 10. Görsellerden hareketle cümleler ve metinler yazar. 11. Duyduğu kelimeleri görsellerle eşleştirir. 12. Metin ve görsel ilişkisini sorgular. 	<p> 1.2. Evden okula giderken karşılaştığı trafik işaretlerinin ne anlama geldiği sorulabilir.</p> <p> 1.4. “Bak ve Anlat” (Sınıfa getirilen resim veya fotoğrafta gördükleri anlattırılabilir.) etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> / 1.5. Televizyonda izledikleri çocuk programları hakkındaki düşüncelerini arkadaşlarıyla paylaşmaları istenebilir.</p>	<p>1.1. Gördüğü semboller (yıldız, gülün yüz vb.), uyarı işaretleri ve yönlendirmelerin anlamını bilme.</p> <p> 1.2. Öğrencinin günlük yaşamında bilmesi gereken trafik işaretleri açıklanmalıdır.</p> <p>1.3. “Hangi reklam sizi çok etkiliyor?”, “Neden bu reklamdan etkilendiğinizi düşünüyorsunuz?” gibi sorularla öğrencilerin reklamları sorgulamaları sağlanır.</p> <p>1.7. Örneğin bulutların kararmasının yağmurun habercisi olduğunu anlamlandırması gibi.</p> <p>1.8. Bayram, toplantı, anma ve yöreye özgü sosyal olayların toplum açısından önemi ve anlamı üzerinde tartışılması.</p> <p>1.9. Renklerin adları, kullanıldığı yerler, ifade ettiği anlamlar vb.</p> <p> 1.1. kazanımı için matematik dersi “Doğal Sayılar” alt öğrenme alanı (kazanım 1)</p> <p> 1.1. kazanımı için matematik dersi “Geometrik Cisimler” alt öğrenme alanı (kazanım 1)</p> <p> 1.4. kazanımı için matematik dersi “Örüntü ve Süslemeler” alt öğrenme alanı (kazanım 1)</p> <p> 1.4. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.1.32)</p> <p> 1.7. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.1.10)</p> <p> 1.8. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.1.37)</p> <p> 1.8. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.1.16)</p> <p> “Görsel Okuma” başlığı altındaki kazanımlar gözlem ve çalışma yaprakları kullanılarak değerlendirilebilir.</p>
--	---	---

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL OKUMA ve GÖRSEL SUNU (1. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Görsel Sunu <ol style="list-style-type: none"> 1. Sunuma hazırlık yapar. 2. Duygu, düşünce, bilgi ve izlenimlerini resim, şekil ve sembol ve renkleri kullanarak görselleştirir. 3. Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar. 4. Sunularında gerçek nesne ve modelleri kullanır. 5. Cümleleri görsellerle ifade eder. 	<p> 2.2. Verilen bir kelime, cümle veya paragraftan anladıklarını resimlemeleri istenebilir.</p> <p> 2.4.</p> <p>a) Bir diyalog işlendikten sonra aynı ya da benzer diyalog öğrenciler tarafından canlandırılabilir.</p> <p>b) Basit bir hikâyenin bir kısmı ya da tamamı birkaç öğrenci tarafından okunur ve canlandırılır.</p>	<p>2.1. Sunum öncesinde araç, gereç hazırlama, sunulacak konuyla ilgili bilgi toplama, deneme yapma vb.</p> <p>2.2. Öğrenciden görselleştirdiği ürünü arkadaşlarıyla paylaşması istenebilir. Bunlar sınıf ve okul panosunda sergilenebilir.</p> <p>2.4. Örneğin öğrencinin anlatacağı konu ile ilgili oyuncak, meyve, sebze veya modelden yararlanarak görsel sunu yapması.</p> <p> 2.4. kazanımı için matematik dersi “Uzamsal İlişkiler” alt öğrenme alanı (kazanım 2)</p> <p> 2.5. kazanımı için matematik dersi “Kesirler” alt öğrenme alanı (kazanım 1)</p> <p> “Görsel Sunu” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem yapılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

2. İLKÖĞRETİM İKİNCİ SINIF KAZANIMLARI

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME (2. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Dinleme Kurallarını Uygulama 1. Dinlemek için hazırlık yapar. 2. Dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır. 3. Görgü kurallarına uygun dinler.	 1.2 “Özlem’in Bir Günü” etkinliği yaptırılabilir.	<p>1.1. Dinleme sırasında oturacağı yeri belirleme, kullanacağı araç, gereci hazırlama vb.</p> <p>[!] 1.2. Etkinlikler, bu yaş grubundaki öğrencilerin dikkat süreleri göz önüne alınarak planlanmalıdır. Dinleme öncesi ve dinleme sırasında çeşitli görsel, açıklama ve sorular yardımıyla öğrencinin dikkat sürekliliği sağlanmalıdır.</p> <p>1.3. Konuşanın sözünü kesmeme, söz isteme, saygılı olma, kendini konuşanın yerine koyma vb.</p> <p>[!] “Dinleme Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar bütün dinleme etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p> “Dinleme Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem ve öz değerlendirme yapılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik [!] : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME (2. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Dinlediğini Anlama <ol style="list-style-type: none"> Dinlediklerini anlamlandırmada ön bilgilerini kullanır. Dinlediklerini anlamlandırmada sunulan görsellerden yararlanır. Duyduğu sesleri ayırt eder. Dinlerken vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat eder. Dinlediklerini zihninde canlandırır. Dinlediklerinde ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) sorularına cevap arar. Dinlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamlarını tahmin eder. Dinlediklerinde eş ve zıt anlamlı kelimeleri ayırt eder. Dinlediklerinde sebep-sonuç ilişkileri kurar. Dinlediği şiirin ana duygusunu belirler. Dinlediklerinin konusunu belirler. Dinlediklerinin ana fikrini belirler. Dinlediği olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder. Konuşmacı, konuşma ortamı ve konuşma içeriği hakkındaki düşüncelerini belirtir. Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular. Dinlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamlarını araştırır. Dinledikleriyle ilgili, kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir. Dinlediklerine ilişkin karşılaştırmalar yapar. Dinlediklerinde geçen varlıkları ve olayları sınıflandırır. Dinledikleri konulara ilişkin sorular sorar ve sorulara cevap verir. Dinlediklerini başkalarıyla paylaşır. Dinlediklerinde “hikâye unsurları”nı belirler. Dinlediklerinde eş sesli kelimeleri ayırt eder. Başlıktan hareketle dinleyeceği konunun içeriğini tahmin eder. Duyduğu seslerle harfleri eşleştirir. 	<p> 2. 5. Zihinde canlandırılanlar sözlü, yazılı veya görsel olarak ifade edilebilir.</p> <p>2.15. Ara disiplin: “Yönergeleri İzleyebiliyor musunuz?” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 2.18. “Dinle-Karşılaştı” (Kendilerine verilen resmi dinledikleriyle karşılaştırmaları istenebilir.) etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 2.19. “Sınıflama” (Dinlediklerinde geçen varlıkları benzer özelliklerine göre sınıflandırmaları istenebilir.) etkinliği yaptırılabilir.</p>	<p>2.1. “Bu konuda neler biliyorsunuz?” sorusu ile ön bilgilerin harekete geçirilmesi sağlanır.</p> <p>2.2. Öğrencilerin anlatılanları daha kolay anlayabilmeleri için resim, şekil, fotoğraf vb. kullanılabilir.</p> <p>2.3. Dildeki sesleri, hayvan, araç vb. sesleri ayırt etme.</p> <p>2.7. Bilmediği kelimenin anlamını, cümlenin anlamından, görsellerden, dinlediği konudan yararlanarak tahmin edebilir.</p> <p>[!] 2.15. En fazla üç aşamalı yönergeler verilmelidir.</p> <p>2.19. Öğrenciler dinleme öncesinde ne tür sınıflama yapacakları hakkında yönlendirilebilir.</p> <p>2.22. Hikâye unsurları: ana karakter, yer, olay, zaman.</p> <p> “Dinlediğini Anlama” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formları, bireysel değerlendirme ölçekleri, sözlü sunu, yazma çalışmaları, görselleştirme ve çalışma yaprakları (eşleştirme, resimleme-boyama, boşluk doldurma, resimden bulma, doğru-yanlış) kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik [!]: Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME (2. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme 1. Bilgi edinmek için haber, sunu, belgesel vb. dinler ve izler. 2. Eğlenmek için masal, hikâye, şarkı, tekerleme, tiyatro vb. dinler/izler. 3. Grup konuşmalarını ve tartışmalarını dinler.	 / 3.1. Televizyon ve radyodan dinlenen güncel haberlerin anlatılması istenebilir. 3.2. Masal, hikâye, çocuk şarkıları ve şiirleri dinletilebilir.	 “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme” başlığı altındaki kazanımlar, akran değerlendirme, gözlem formları ve çalışma yaprakları kullanılarak değerlendirilebilir.

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: KONUŞMA (2. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Konuşma Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> Konuşmak için hazırlık yapar. Dinleyicilerle göz teması kurar. İşitilebilir bir ses tonuyla konuşur. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır. Kelimeleri doğru telaffuz eder. Akıcı konuşur. Sesine duygu tonu katar. Konuşmalarında beden dilini kullanır. Konuşma sırasında gereksiz hareketlerden kaçınır. Konu dışına çıkmadan konuşur. Görgü kurallarına ve değerlere (millî, manevî, kültürel, ahlakî, sosyal vb.) uygun konuşur. Konuşma konusunu belirler. 	 1.7. Mutlu, üzgün veya kaygılı birinin konuşmasını canlandırmaları istenebilir. 1.8. Belirlenen bir konuyu, kavramı veya olayı yalnızca beden dilini kullanarak anlatması istenebilir.	<p>1.1. Konuyu belirleme, bilgi toplama, görselleri hazırlama.</p> <p>1.6. Gereksiz kelime ve ses tekrarlarının, duraklamaların olmadığı konuşma.</p> <p>1.7. Üzüntü, sevinç, korku gibi duyguları ses tonuna yansıtma.</p> <p>1.11. Konuşmacının sözünü bitirmesini bekleyerek, söz alarak, büyüklerine, bayrağa, vatana ve millete saygı göstererek konuşma.</p> <p>[!] “Konuşma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar bütün konuşma etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p>✎ 1.2. Özel Eğitim: İletişim sırasında göz kontağı kurar.</p> <p>📋 “Konuşma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formları, çalışma yaprakları, sözlü sunu yaptırılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
 ✎: Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 📋 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: KONUŞMA (2. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Kendini Sözlü Olarak İfade Etme <ol style="list-style-type: none"> Kendine güvenerek konuşur. Konuşmasında olayları oluş sırasına göre anlatır. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır. Konuşmasını görsel sunuyla destekler. Konuşmalarında yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir. Konuşması, konuşma içeriği ve konuşma ortamı hakkında düşünce belirtir. Konuşmalarında sebep-sonuç ilişkileri kurar. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder. Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtır. Hoşlanıp hoşlanmadığı olay, durum, kişi vb. hakkında konuşur. Konuşurken dinleyicilere sorular sorar ve sorulara cevap verir. Bilgi edinmek amacıyla soru sorar. Konuşmalarında karşılaştırmalar yapar. Konuşmalarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular. 	<p> 2.2. Bir gün içerisinde yaptıklarını oluş sırasına göre anlatması istenebilir.</p> <p> 2.3. Yeni öğrenilen kelimelerle farklı cümleler oluşturması istenebilir.</p> <p> 2.8. Katıldığı bir doğum gününde gördüklerini anlatmaları istenebilir.</p>	<p>2.1. Konuşmaya cesaretlendirilmeli, konuşma sırasında sözü kesilmemeli ve eleştirilmemelidir.</p> <p>2.2. Olayları sıralarken “ilk önce, önce, daha sonra, ondan sonra, sonunda, sonuçta, vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p> <p>2.4. Konuşma sırasında anlamayı kolaylaştırmak amacıyla resim, fotoğraf vb. görselleri kullanmaları istenebilir.</p> <p>2.7. Sebep-sonuç ilişkileri kurarken, “çünkü, bunun nedeni, bu nedenle, bunun sonucunda, bu yüzden vb.” ifadelerden yararlanılmaları istenebilir.</p> <p>2.13. Karşılaştırmalar yaparken “benzer olarak, gibi, farklı olarak, aynısı vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p> <p> 2.2. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.2.11)</p> <p> 2.8. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.2.22/ B.2.33)</p> <p> 2.8. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.2.35)</p> <p> 2.8. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.2.12)</p> <p> 2.9. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.2.12)</p> <p> 2.12. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.2.9)</p> <p> “Kendini Sözlü Olarak İfade Etme” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formları, çalışma yaprakları, sözlü sunu ve bireysel değerlendirme ölçekleri kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: KONUŞMA (2. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Konuşma <ol style="list-style-type: none"> Günlük ilişkilerin gerektirdiği farklı durumlara uygun konuşur. Grup çalışmalarında duygu ve düşüncelerini paylaşır. Topluluk önünde konuşur. Üstlendiği role uygun konuşur. Masal, hikâye, fıkra veya filmi tekniğine uygun anlatır. Deneyim ve anılarını anlatır. Konuşmalarında betimlemeler yapar. Bildiği şiirleri topluluk önünde okur. 	<p> 3.1. a. “Kutlarım, teşekkür ederim vb.” ifadelerin kullanılacağı doğaçlamalar yaptırılabilir.</p> <p>b. “Saygı Ağacı” (Sınıfta oluşturulan saygı ağacındaki ifadeleri kullanarak farklı durumları canlandırmaları istenebilir.) etkinliği yaptırılabilir.</p> <p>c. Ara disiplin: “İletişim Becerileri Kazanıyorum” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 3.2. Belirlenen bir konu ya da soruna çözüm bulmak için beyin fırtınası yapılabilir.</p> <p> 3.3. Belirli gün ve haftalarda, bayramlarda topluluk önünde konuşmaları istenebilir.</p> <p> / 3.7. Bir gezide gördüklerini ve yaşadıklarını anlatmaları istenebilir.</p>	<p>3.1. Selamlaşma, tanışma, arkadaşlarıyla ve yetişkinlerle konuşma, teşekkür etme, kutlama, özür dileme, telefonda konuşma vb.</p> <p>3.4. Drama, piyes veya canlandırmalarda üstlendiği rollerin özelliklerine uygun konuşması.</p> <p>3.7. Yer ve nesneleri renk, biçim, büyüklük vb. kişileri de görünüş, duygu vb. yönlerden betimleme.</p> <p> 3.1. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.2.10)</p> <p> 3.2. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.2.30)</p> <p> “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Konuşma” başlığı altındaki kazanımlar gözlem, öz değerlendirme ve çalışma yaprakları kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (2. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Okuma Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> Okumak için hazırlık yapar. Okuduğu kelimeleri doğru telaffuz eder. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur. İşitilebilir bir ses tonuyla okur. Sesli okumada vurgu ve tonlamalara dikkat eder. Akıcı okur. Kurallarına uygun sessiz okur. Dikkatini okuduğuna yoğunlaştırır. Kitabı özenle kullanır. 	 1.2. Yanlış okunan kelimeleri belirlemeleri ve bunların doğrusunu söylemeleri istenebilir.	<p>1.1. Okunacak metin ve oturma biçimi belirlenir. Kitap ile göz arasındaki mesafe ve ışık düzeni ayarlanır.</p> <p>[!] 1.3. Öğretmen, örnek okumalar yaparak noktalama işaretlerinin işlevlerine dikkat çekmelidir.</p> <p>1.6. Gereksiz tekrarların ve duraklamaların, geri dönüşlerin, atlamaların, yanlış okumaların yapılmadığı, vurgu ve tonlamalara dikkat ederek konuşur gibi okuma.</p> <p>1.7. Fısıldamadan, dudaklarını kıpırdatmadan, başını sağa sola çevirmeden, öne arkaya sallanmadan, gözleriyle takip ederek okuma.</p> <p>1.9. Karalamadan, yırtmadan, katlamadan kullanma.</p> <p>✎ 1.9. Rehberlik ve Psikolojik Danışma: Günlük yaşam becerilerini geliştirir.</p> <p>[!] “Okuma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımların hepsi, yapılacak bütün okuma etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p> “Okuma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formları ve çalışma kâğıtları kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
 ✎: Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (2. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Okuduğunu Anlama <ol style="list-style-type: none"> Ön bilgilerini kullanarak okuduğunu anlamlandırır. Okuma öncesi, okuma sırası ve sonrasında metinle ilgili soruları cevaplandırır. Metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri hakkında tahminlerde bulunur. Okuduklarını zihninde canlandırır. Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) sorularına cevap arar. Farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri dikkate alarak okur. Okuduklarında karşılaştırmalar yapar. Okuduklarında sebep-sonuç ilişkileri kurar. Okuduklarının konusunu belirler. Okuduğu şiirin ana duygusunu belirler. Okuduğu metnin içeriği hakkındaki düşüncelerini belirtir. Başlıktan hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder. Metinde verilen ipuçlarından hareketle karşılaştığı yeni kelimelerin anlamlarını tahmin eder. 	<p> 2.3. Öğrencilerden metnin belirli yerlerinde okumaya ara verilerek sonrasını tahmin etmeleri istenebilir.</p> <p> 2. 4. Zihinde canlandırdıklarını resimlemeleri istenebilir.</p> <p> 2.7.</p> <ul style="list-style-type: none"> “Derya, Anıl kadar...” “Zehra, Esmâ’ dan daha...” <p>vb. cümleler verilerek bunları tamamlamaları istenebilir.</p> <p> 2.6/2.8.</p> <ul style="list-style-type: none"> “Başar oynamak istiyordu fakat...” “Başar oynamak istediği için...” <p>vb. cümleler verilerek bunları tamamlamaları istenebilir.</p>	<p>2.1. “Bu konuda neler biliyorsunuz?” sorusuyla ön bilgilerin harekete geçirilmesi sağlanır.</p> <p>2.6. Öğretmen “veya, ama, fakat, ancak” kelimelerinden sonra düşüncenin nasıl farklılaştığını öğrencilere sezdirmelidir.</p> <p>2.7. Öğretmen “benzer olarak, farklı olarak, aynısı, ...den daha,kadar” ifadelerinin, olaylar, kişiler veya nesneler arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koyduğunu öğrencilere sezdirmelidir.</p> <p>2.8. Öğretmen, “çünkü, bunun nedeni, bu nedenle, olduğu için, bunun sonucunda, için, bu yüzden” ifadelerinin düşünceler, olaylar vb. arasında sebep-sonuç ilişkileri kurduğunu öğrencilere sezdirmelidir.</p> <p>2.10. Şiirde sadece konu ve ana duyguyu bulma çalışmaları yapılacak, daha ayrıntılı anlamsal ve biçimsel (redif, uyak vb.) analizler yapılmayacaktır.</p> <p>2.13. Bilinmeyen kelimenin anlamını, kendisinden önce veya sonra gelen kelime, cümle, resim ve sembolden yararlanarak tahmin etme.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!] : Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (2. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>2. Okuduğunu Anlama (devamı)</p> <p>14. Metinde ortaya konan sorunları belirler ve onlara farklı çözümler bulur.</p> <p>15. Metindeki düşüncelerle kendi düşünceleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirler.</p> <p>16. Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular.</p> <p>17. Okuduklarıyla ilgili, kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.</p> <p>18. Okuduklarında “hikâye unsurları”nı belirler.</p> <p>19. Okuduğu metnin yazarı hakkında bilgi edinir.</p> <p>20. Görsellerden yararlanarak metnin içeriğini tahmin eder.</p> <p>21. Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır.</p> <p>22. Metin içerisindeki renkli, altı çizili, koyu vb. ifadelerin önemli noktaları vurguladığını bilerek okur.</p> <p>23. Okuduklarında geçen varlıkları ve olayları sınıflandırır.</p> <p>24. Okuduğunun ana fikrini belirler.</p> <p>25. Okuduklarını başkalarıyla paylaşır.</p>	<p> 2.16</p> <p>a) Örneğin, dış fırçalama ile ilgili bir yönergeyi okuyup uygulamalarını isteyebilirsiniz.</p> <p>b. Ara disiplin: “Yönergeleri İzleyebiliyor musunuz?” etkinliği yapılabilir.</p> <p> 2.18. “Hikâye Haritası ” etkinliğini yapılabilir.</p>	<p>2.16. En fazla üç aşamalı yönergeler verilmelidir.</p> <p>2.18. Hikâye unsurları: ana karakter, yer, olay, zaman.</p> <p>[!] 2.19. Yazarın isminin söylenmesi, varsa fotoğrafının gösterilmesi, çocukluktan kısa bir kesitin verilmesi (Yazarın ayrıntılı biyografisi verilmemelidir.), ilgili yaş grubu için yazmış olduğu diğer eserlerinin tanıtılması yoluyla öğrencinin bilgi edinmesine yardımcı olunmalıdır.</p> <p>✂ 2.14. Rehberlik ve Psikolojik Danışma: Problemlere değişik çözüm yolları üretir.</p> <p> “Okuduğunu Anlama” başlığı altındaki kazanımlar görselleştirme, sözlü sunu, yazılı çalışma, gözlem formları, bireysel değerlendirme ölçeği, çalışma yaprakları (eşleştirme, resimleme-boyama, boşluk doldurma, resimden bulma, doğru-yanlış) ve öğrenci ürün dosyası kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik [!] : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme ✂ : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (2. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Anlam Kurma 1. Metin içi anlam kurar. 4. Söz Varlığını Geliştirme 1. Görsellerden yararlanarak söz varlığını geliştirir. 2. Kelimelerin eş ve zıt anlamlılarını bulur. 3. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder. 4. Bilmediği kelimelerin anlamlarını araştırır.	 4.1. “Resimli Bulmaca” (Resmin altında yer alan kutucuklara kelimeyi yazmaları istenebilir.) etkinliği yapılabilir.	3.1. Bir metin içerisinde cümle, paragraf veya paragrafları kullanarak anlam kurma. 4.1. Resimli sözlük, resim, fotoğraf vb. görsellerden yararlanarak söz varlığını geliştirme çalışmaları yapılabilir. 4.4. Resimli sözlüğe bakma, öğretmenine sorma vb. yollarla kelimelerin anlamlarını araştırma.

 : Sınıf-okul içi etkinlik
 : Okul dışı etkinlik
 : Uyarı
 : Diğer derslerle ilişkilendirme
 : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (2. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
5. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Okuma <ol style="list-style-type: none"> Serbest okuma yapar. Anlama tekniklerini kullanır. Okurken önemli gördüğü yerleri belirginleştirir. Metnin türünü dikkate alarak okur. Eğlenmek için fıkra, bilmece, tekerleme, masal vb. okur. Paylaşarak okumaktan zevk alır. Yankılayıcı (tekrar ederek) okur. Rehber yardımıyla okur. Bilgi edinmek için okur. Gazete ve dergi okur. Sorgulayıcı okur. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar. 	 5.6. Metindeki karşılıklı konuşmalar öğrenciler arasında paylaştırılarak okutulabilir.	<p>[!] 5. Bu başlık altında verilen yöntem ve teknikler öğrenciler tarafından belirlenmeyecektir. Öğretmen ders içi uygulamalarda bu yöntem ve teknikleri sezdirmelidir.</p> <p>[!] 5.1. Serbest okumada amaç, okumanın alışkanlık hâline getirilmesidir. Okumanın alışkanlık hâline getirilebilmesi için, haftada iki ders saati serbest okumaya zaman ayrılmalıdır. Bu derslerde serbest okumalar yaptırılmalı, okuma dosyası doldurulmalı ve okuduklarına ilişkin (canlandırma, resimleme, sözlü ve yazılı anlatma, okuduğu kitabı sözlü ve yazılı olarak tanıtma vb.) etkinlikler yaptırılmalıdır. Okul dışında ise velilerle iş birliği içinde hareket edilerek öğrencinin her gün okumaya zaman ayırması, okuduklarını paylaşması ve ödüllendirilmesi sağlanmalı, ailelerin öğrenciyle okuması teşvik edilmelidir. Bu sınıf seviyesinde okutulan kitaplardaki metinlerin kısa, resimlerinin çok olmasına dikkat edilmelidir.</p> <p>5.2. Tekrar okuma, görselleştirme, sözlüğe başvurma, yetişkinden yardım alma vb.</p> <p>5.3. Öğretmen belirginleştirmede (altını çizme, renklendirme, yıldız koyma vb.) yardımcı olur.</p> <p>5.4. Şiir, masal, fıkra veya tekerlemeleri tekniğine uygun okuma.</p> <p>[!] Öğrenciler şiir ezberlemeye zorlanmamalı, ilgi duydukları şiirleri ezberlemeye teşvik edilmelidir. Ezberledikleri şiirleri sınıf veya topluluk önünde okuma fırsatı verilmelidir.</p> <p>5.6. Metinleri öğretmeniyle, arkadaşlarıyla, ailesiyle okuma.</p> <p>5.7. Öğretmen tarafından okunan cümle veya kısa paragrafın okuma becerisi yeterince gelişmemiş öğrenci tarafından tekrar edilmesi.</p> <p>5.8. Öğretmen veya bir yetişkinin, okumayı daha akıcı hâle getirmesi ve anlamayı geliştirmesi için öğrenciye rehberlik etmesi. Örneğin öğrenci okuduğunu anlamakta güçlük çekiyorsa okuma hızı öğrencinin anlayacağı biçimde ayarlanabilir, cümle veya paragraf hâlinde okunabilir, gerekli yerlerde açıklama yapılabilir.</p> <p>5.9. Bilgi edinmek için kütüphanelerden yararlanmalarını sağlayınız.</p> <p>5.10. Çocuklara yönelik okul gazetesi ve dergiler.</p> <p> “Anlam Kurma”, “Söz Varlığını Geliştirme”, “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Okuma” başlıkları altındaki kazanımlar gözlem ve öz değerlendirme yapılarak, çalışma yaprakları kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (2. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Yazma Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> 1. Yazmak için hazırlık yapar. 2. Kelimeler, cümleler ve satırlar arasında uygun boşluklar bırakır. 3. Bütün yazılarını bitişik eğik yazı ile yazar. 4. Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazar. 5. Matematiksel ifadeleri doğru yazar. 6. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar. 7. Yazılarında noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanır. 8. Yazılarında imlâ kurallarını uygular. 9. Sayfa düzenine ve temizliğine dikkat eder. 10. Yazılarında sözlük ve imlâ kılavuzundan yararlanır. 11. Yazma konusunu belirler. 	 1.6. Karışık olarak verilen kelimelerden anlamlı ve kurallı cümleler kurmaları istenebilir. 1.7. Noktalama işaretleri verilmeyen bir metinde, gerekli noktalama işaretlerini kullanabilir.	<p>1.1. Oturma ve kalem, defter, araç, gereç (silgi, kalem, kalem taşı, çalışma kâğıtları, cetvel, kalemler vb.) hazırlama.</p> <p>[!] 1.3/1.4. Yazma çalışmaları bütün derslerde bitişik eğik yazıyla yürütülecektir. Bu çalışmalarda büyük ve küçük bitişik eğik yazı harflerinin yazılışı (boyut, yön vb.) üzerinde önemle durulmalıdır.</p> <p>1.5. İki basamaklı sayıların yazıyla yazılması, artı, eksi, çarpı, bölme işaretlerinin doğru yazılması.</p> <p>[!] 1.6. Cümlelerin öğelerinden bahsedilmemeli ancak öğrenciler kurallı cümleler oluşturmaya özendirilmelidir.</p> <p>1.7. Nokta, cümle sonunda ve sıralamalar yaparken; virgül, eş görevli kelimeleri ayırmada ve hitap sözlerinden sonra; soru işareti, soru bildiren cümlelerin sonunda; kısa çizgi, satır sonuna sığmayan kelimeleri ayırmada; kesme işareti, özel adların aldığı ekleri ayırmada; eğik çizgi, adres yazımında kullanılır.</p> <p>1.8. Cümleye büyük harfle başlama, adların tekil ve çoğul biçimleri, kişi, yer, mahalle, cadde, bayram adları, ay ve gün adlarının ilk harfini büyük yazma, şiir dizelerinin ilk harfini büyük yazma, tarihi sağ üst köşeye yazma, başlığı farklı (kuralına uygun) yazma, başlıkla yazı arasında uygun boşluk bırakma.</p> <p>1.9. Satır çizgisine dikkat ederek yazma, satırlara aynı hizadan başlama, sayfa kenarlarında uygun boşluk bırakma.</p> <p>[!] “Yazma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımların hepsi, yapılacak bütün yazma etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p> 1.5. kazanımı için matematik dersi “Kesirler” alt öğrenme alanı (kazanım 1)</p> <p> 1.5. kazanımı için matematik dersi “Doğal Sayılar” alt öğrenme alanı (kazanım 2/8)</p> <p> 1.6. kazanımı için matematik dersi “Doğal Sayılarla Toplama İşlemi” alt öğrenme alanı (kazanım 7)</p> <p> 1.6/1.7/1.8. kazanımları için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.2.16)</p> <p> “Yazma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar gözlem, çalışma yaprakları ve yazma çalışmalarıyla değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (2. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme 1. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır. 2. Yeni öğrendiği kelimeleri yazılarında kullanır. 3. Yazısına uygun başlık belirler. 4. Olayları, oluş sırasına göre yazar. 5. Yazılarında kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir. 6. Yazılarında uygun ifadeleri kullanarak destekleyici ve açıklayıcı örnekler verir. 7. Yazılarında karşılaştırmalar yapar. 8. Yazılarında sebep-sonuç ilişkileri kurar. 9. İzlenim ve deneyimlerine dayalı yazılar yazar. 10. Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazar. 11. Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtan yazılar yazar. 12. Kendisine ilginç ve çekici gelen karakter, olay, yer, an ile ilgili görüş ve düşüncelerini yazar. 13. Bir fikre katılıp katılmadığının nedenlerini açıklayarak yazar. 14. Sorular yazar. 15. Hoşlanıp hoşlanmadıklarıyla ilgili yazılar yazar. 16. Yazılarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular.	 2.4. “Olayları Sırala” (Resimlerdeki olayları oluş sırasına göre yazılı olarak ifade etmeleri istenebilir.) etkinliği yaptırılabilir. 2.7. Birbirine benzeyen resimlerdeki farklılıkları bulup yazmaları istenebilir. 2.8. Eksik bırakılmış cümleleri sebep-sonuç ilişkisi kurarak anlamlarına uygun olarak tamamlaması istenebilir. 2.9. İzledikleri çizgi filmle vb. ilgili yazılar yazması istenebilir. 2.10. Hayalindeki evi, okulu, arkadaşı, öğretmeni, arabayı, oyuncacı vb. yazması istenebilir. 2.15. Ara disiplin: Hoşlanıyorum-Hoşlanmıyorum” (Bir gün içerisinde neleri yapmaktan hoşlandıkları ya da hoşlanmadıkları hakkında yazmaları istenebilir.)	2.4. Olayları sıralarken “ilk önce, önce, sonra, daha sonra, sonunda vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir. 2.7. Karşılaştırmalar yaparken “aynısı, benzer olarak, farklı vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir. 2.8. Sebep- sonuç ilişkileri kurarken “ için, çünkü, neden olarak, dolayısıyla vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir. 2.9. Günlük olaylar ve izledikleri hakkında yazı yazmaları istenebilir. 2.11. Öz geçmişi, ilgileri, özellikleri vb. hakkında yazma. 2.14. Öğrencilerden meraklarını gidermek, bilgi edinmek ve sorgulama becerilerini geliştirmek amacıyla soru yazmaları istenebilir. 2.1. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.2.37) 2.1. kazanımı için matematik dersi “Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi” alt öğrenme alanı (kazanım 6) 2.1. kazanımı için matematik dersi “Doğal Sayılarla Çarpma İşlemi” alt öğrenme alanı (kazanım 7) 2.1. kazanımı için matematik dersi “Zaman Ölçme/Tartma” alt öğrenme alanları (kazanım 3/2) 2.1. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.2.33) 2.1. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.2.24) 2.11. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.2.1) ✎ 2.9. Rehberlik ve Psikolojik Danışma: Olaylar karşısında yaşadığı duygu ve düşüncelerini belirtir. ✎ 2.15. Rehberlik ve Psikolojik Danışma: Hoşa giden ve gitmeyen duygularını ayırt ederek uygun şekilde ifade eder. “Kendini Yazılı Olarak İfade Etme” başlığı altındaki kazanımlar gözlem, yazma çalışmaları ve çalışma yapıkları ile değerlendirilebilir.

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
 ✎: Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (2. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma <ol style="list-style-type: none"> Günlük, anı vb. yazar. Davetiye ve tebrik kartı yazar. Mektup yazar. Hikâye yazar. Yazılarında betimlemeler yapar. İş birliği yaparak yazar. Dikte etme çalışmalarına katılır. Seslerden heceler, hecelerden kelimeler; kelimelerden cümleler oluşturur. Şiir yazar. İstedığı bir konuda yazılar yazar. 	<p> 3.2. Doğum günü kutlaması veya yapacağı bir gösteri için davetiye yazmaları istenebilir.</p> <p> 3.3. Mektup arkadaşıyla yazışması istenebilir.</p> <p> 3.4. Karakter, olay ve yerle ilgili kelimeler, kutuların içine ayrı ayrı yerleştirilir. Öğrencilerin her kutudan birer kelime seçerek onları birleştirmeleri ve hikâye oluşturmaları istenebilir.</p> <p> 3.5. Öğrencilerden bir arkadaşını betimleyen bir paragraf yazmaları istenir. Diğerlerinden, betimlenen öğrenciyi tahmin etmeleri istenebilir.</p> <p> 3.6./3.9. “El Birliğiyle Şiir Yazalım” (Öğrenciler gruplara ayrılır. Gruptaki her öğrencinin seçtiği konuda birer dize yazarak şiir oluşturmaları istenebilir. Daha sonra bu şiirler bestelenip şarkı hâline getirilebilir.) etkinliği yaptırılabilir.</p>	<p>3.3. Mektup yazma çalışmalarında, zarfın üzerini doldurmaları için de ayrıca zaman ayrılmalıdır.</p> <p>3.4. Resimlerden hareketle hikâyeler yazma.</p> <p>3.5. Kendisini, arkadaşını, aile bireylerini, okulunu, evini, oyuncağını vb. tanıtmaları istenebilir.</p> <p>3.6. Arkadaşıyla veya grupta yapılan yazı çalışmaları.</p> <p>3.7. Öğretmenin okuduğu bir metni öğrencilerin aynen yazması.</p> <p>[!] 3.10. Yazılacak konunun seçimi öğrencilere bırakılmalıdır.</p> <p>✂ 3.6. İnsan Hakları ve Vatandaşlık: İş birliği yapmayı sever ve iş birliği için olanaklar sağlar.</p> <p> “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma” başlığı altındaki kazanımlar yazma çalışmaları, gözlem, çalışma yaprakları ve öğrenci ürün dosyalarıyla değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!] : Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
 ✂ : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL OKUMA ve GÖRSEL SUNU (2. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Görsel Okuma <ol style="list-style-type: none"> Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir. Grafik ve tablo ile verilenleri yorumlar. Trafik işaretlerinin anlamlarını bilir. Reklamlarda verilen mesajları sorgular. Resim ve fotoğrafları yorumlar. Kitle iletişim araçlarıyla (gazete, dergi, TV) verilen bilgileri, haberleri, düşünceleri sorgular. Beden dilini yorumlar. Doğayı izler, doğadaki değişimleri fark eder ve yorumlar. Çevresindeki sosyal olayları anlamlandırır ve yorumlar. Renkleri tanıır, anlamlandırır ve yorumlar. Görsellerden hareketle cümleler ve metinler yazar. Duyduğu kelimeleri görsellerle eşleştirir. Metin ve görsel ilişkisini sorgular. 	<p> 1.2. Sınıftaki öğrencilerin yaş, boy, kilo, kız-erkek öğrenci grafiklerini yorumlamaları istenebilir.</p> <p> 1.4. İzledikleri reklamları beğenme ve beğenmeme nedenlerini açıklamaları istenebilir.</p> <p> 1.5. Gösterilen fotoğrafların hangi sosyal olaya ait olduğunu nedenleriyle tahmin etmeleri istenebilir.</p> <p> / 1.6. Televizyondan izledikleri ya da gazeteden okudukları haberler hakkındaki düşüncelerini sınıfta anlatmaları istenebilir.</p> <p> 1.10. Doğada gördüğü ağaç, çiçek, dağ, dere, gökyüzü vb.'nin renklerini söylemeleri istenebilir.</p>	<p>1.1. Çevresinde gördüğü yönlendirme ve uyarı işaretlerinin ne anlama geldiğini bilmesi.</p> <p>1.3. Öğrencinin günlük yaşamında bilmesi gereken trafik işaretleri açıklanmalıdır.</p> <p>1.4. “Hangi reklam sizi çok etkiliyor?”, “Neden bu reklamdan etkilendiğinizi düşünüyorsunuz?” gibi sorularla öğrencilerin reklamları sorgulamaları sağlanır.</p> <p>1.8. Örneğin yaprakların sararmasının sonbaharın habercisi olduğunu fark etmesi vb.</p> <p>1.9. Bayram, toplantı, anma, yöreye özgü sosyal olayların toplum açısından önemi ve anlamı üzerinde tartışma.</p> <p>1.10. Renklerin adları, kullanıldığı yerler ve ifade ettiği anlamlar.</p> <p> 1.2. kazanımı için matematik dersi “Simetri” alt öğrenme alanı (kazanım 1/2)</p> <p> 1.2. kazanımı için matematik dersi “Nesne Grafiği” alt öğrenme alanı (kazanım 1/2)</p> <p> 1.2. kazanımı için matematik dersi “Tablo” alt öğrenme alanı (kazanım 1)</p> <p> 1.2. kazanımı için matematik dersi “Örüntü ve Süslemeler” alt öğrenme alanı (kazanım 1/2)</p> <p> 1.2. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.2.16)</p> <p> 1.4. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.2.12)</p> <p> 1.8. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.2.13)</p> <p> “Görsel Okuma” başlığı altındaki kazanımlar çalışma yaprakları (eşleştirme, resimleme-boyama, boşluk doldurma, resimden bulma, doğru-yanlış) ve öz değerlendirme ile değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL OKUMA ve GÖRSEL SUNU (2. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Görsel Sunu <ol style="list-style-type: none"> 1. Sunuma hazırlık yapar. 2. Duygu, düşünce, bilgi ve izlenimlerini resim, şekil ve sembol ve renkleri kullanarak görselleştirir. 3. Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar. 4. Sunularında gerçek nesne ve modelleri kullanır. 5. Sunularında içeriğe uygun görseller seçer ve kullanır. 6. Cümleleri görsellerle ifade eder. 	<p> 2.2. Verilen bir kelime, cümle veya paragraftan anladıklarını resimlemeleri istenebilir.</p> <p> 2.4.</p> <p>a) El kuklası, eldiven kuklası, ipli kukla ve gölge kuklalarından yararlanarak konuşma yaptırılabilir ya da hikâye anlatırılabilir.</p> <p>b) Serbest oyunlar oynatılabilir. Örneğin bakkal, market ya da kitapçıdan alışveriş yapma.</p>	<p>2.1. Sunum öncesinde araç, gereç hazırlama, sunulacak konuyla ilgili bilgi toplama ve deneme yapma.</p> <p>2.2. Öğrenciden görselleştirdikleri ürünleri arkadaşlarıyla paylaşmaları istenebilir. Bunlar sınıf ve okul panosunda sergilenebilir.</p> <p>2.4. Doğaçılama yoluyla öğrencilerin kendilerini diledikleri gibi ifade etme olanağı sağlanmalıdır.</p> <p>2.5. Örneğin sunulacak konuyla ilgili bir nesneyi(bardak, oyuncak, meyve, sebze vb.) veya modeli sınıfa getirerek sunuyu destekleme amacıyla kullanma.</p> <p> 2.2. kazanımı için hayat bilgisi dersi “ Okul Heyecanım” teması (kazanım A.2.4)</p> <p> 2.2. kazanımı için hayat bilgisi dersi “ Okul Heyecanım ” teması (kazanım A.2.26)</p> <p> 2.6. kazanımı için hayat bilgisi dersi “ Okul Heyecanım ” teması (kazanım A.2.29)</p> <p> 2.6. kazanımı için hayat bilgisi dersi “ Dün, Bugün, Yarın ” teması (kazanım C.2.10)</p> <p> 2.6. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.2.11)</p> <p> “Görsel Sunu” başlığı altındaki kazanımlar gözlem ve öz değerlendirme ile değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

3. İLKÖĞRETİM ÜÇÜNCÜ SINIF KAZANIMLARI

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME (3. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Dinleme Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> Dinlemek için hazırlık yapar. Dinleme amacını belirler. Dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır. Görgü kurallarına uygun dinler. 		<p>1.1. Dinleme sırasında oturacağı yeri belirleme, kullanacağı araç, gereci hazırlama vb.</p> <p>1.2. “Dinleme sonucunda neler öğrenebileceğinizi düşünüyorsunuz?”, “Bunu niçin dinleyeceğiz?”, “Bunu dinlememizin nedenleri neler olabilir?” soruları sorularak öğrenciler dinleme amaçlarını belirlemeye yönlendirilebilir.</p> <p>[!] 1.3. Etkinlikler, bu yaş grubundaki öğrencilerin dikkat süreleri göz önüne alınarak planlanmalıdır. Dinleme öncesi ve dinleme sırasında çeşitli görsel, açıklama ve sorular yardımıyla öğrencinin dikkat sürekliliği sağlanmalıdır.</p> <p>1.4. Konuşanın sözünü kesmeme, söz isteme, saygılı olma, kendini konuşanın yerine koyma vb.</p> <p>[!] “Dinleme Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar bütün dinleme etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p>[📄] “Dinleme Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formları, çalışma yaprakları ve öğrenci ürün dosyası kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca öğrencinin kendi gelişimini görmesi için “Öz Değerlendirme Formu”ndan yararlanılabilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!] : Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 [📄] : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME (3. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Dinlediğini Anlama <ol style="list-style-type: none"> Dinlediklerini anlamlandırmada ön bilgilerini kullanır. Dinlediklerini anlamlandırmada sunulan görsellerden yararlanır. Dinlerken vurgu, tonlama ve telâffuza dikkat eder. Dinlediklerini zihninde canlandırır. Dinlediklerinde ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) sorularına cevap arar. Dinlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamlarını tahmin eder. Dinlediklerinde eş sesli kelimeleri ayırt eder. Dinlediklerinde eş ve zıt anlamlı kelimeleri ayırt eder. Dinlediklerinde duygusal ve abartılı sözleri ayırt eder. Dinlediklerinde gerçek olanla hayal ürünü olanı ayırt eder. Dinlediklerinde sebep-sonuç ilişkileri kurar. Dinlediği şiirin ana duygusunu belirler. Dinlediklerinin konusunu belirler. Dinlediklerinin ana fikrini belirler. Dinlediği olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder. Konuşmacı, konuşma ortamı ve konuşma içeriği hakkındaki düşüncelerini belirtir. Dinlediklerinde dil, ifade ve bilgi yanlışlıklarını belirler. Dinledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar. Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular. Dinlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamlarını araştırır. Dinledikleriyle ilgili, kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir. Dinlediği konuya uygun farklı başlıklar bulur. Dinlediklerine ilişkin karşılaştırmalar yapar. Dinlediklerinde geçen varlıkları ve olayları sınıflandırır. Dinledikleri konulara ilişkin sorular sorar ve sorulara cevap verir. Dinlediklerini özetler. Başlıktan hareketle dinleyeceği konunun içeriğini tahmin eder. Dinlediklerinde ortaya konulan sorunları belirler ve onlara farklı çözümler bulur. Dinlediklerini başkalarıyla paylaşır. Dinlediklerinde “hikâye unsurları”nı belirler. 	<p> 2.4. Zihinde canlandırılanlar sözlü, yazılı veya görsel olarak ifade edilebilir.</p> <p> 2.7 “Eş Sesli Kelimeleri Bul” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 2.8. “Eş Anlamlısını Bul” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 2.9 / 2.10. Dinledikleri bir masal veya izledikleri bir çizgi filmdeki abartıları, hayal ürünlerini fark etmeleri istenebilir.</p> <p> 2.15. “Tahmin Et” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p>2.19. Ara disiplin: “Yönergeleri İzleyebiliyor musunuz?” etkinliği yapılabilir.</p>	<p>2.2. Öğrencilerin anlatılanları daha kolay anlayabilmeleri için resim, şekil, fotoğraf vb. kullanılabilir.</p> <p>2.6. Bilmediği kelimenin anlamını, cümlelerin bağlamından, sunulan görsellerden, dinlediği konudan yararlanarak tahmin edebilir.</p> <p>2.23. Dinlediklerinde geçen iki farklı nesne, kişi, olay ve yerin birbirleriyle benzer ve farklı yönlerini karşılaştırmaları istenebilir.</p> <p>2.24. Dinleme öncesinde, ne tür sınıflama yapacakları hakkında öğrenciler yönlendirilebilir.</p> <p>2.30. Hikâye unsurları: ana karakter, yer, olay, zaman.</p> <p> 2.19. Rehberlik ve Psikolojik Danışma: Sözlü ve yazılı talimatlara uyar.</p> <p> “Dinlediğini Anlama” başlığı altındaki kazanımlar, görselleştirme, sözlü sunu ve yazma çalışmaları, gözlem formları, bireysel değerlendirme ölçekleri, çalışma yaprakları (eşleştirme, resimleme-boyama, boşluk doldurma, resimden bulma, doğru-yanlış) ve öğrenci ürün dosyası kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME (3. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme <ol style="list-style-type: none"> Katılımlı dinler. Bilgi edinmek için haber, sunu, belgesel vb. dinler ve izler. Eğlenmek için masal, hikâye, şarkı, tekerleme, tiyatro vb. dinler/izler. Grup konuşmalarını ve tartışmalarını dinler. 	 / 3.2. Televizyon ve radyodan dinledikleri güncel haberleri anlatmaları istenebilir. 3.3. Tiyatro, sinema vb. izletilebilir.	<p>3.1. Dinleme sürecine katılma, soru sorma, açıklama yapma.</p> <p> “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formları, çalışma yaprakları ve öğrenci ürün dosyası kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca öğrenciye kendi gelişimini görmesi için “Öz Değerlendirme Formu”ndan yararlanılabilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: KONUŞMA (3. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Konuşma Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> Konuşmak için hazırlık yapar. Konuşma amacını belirler ve dinleyicilere söyler. Dinleyicilerle göz teması kurar. İşitilebilir bir ses tonuyla konuşur. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır. Kelimeleri doğru telaffuz eder. Akıcı konuşur. Sesine duygu tonu katar. Konuşmalarında beden dilini kullanır. Konuşma sırasında gereksiz hareketlerden kaçınır. Konu dışına çıkmadan konuşur. Görgü kurallarına ve değerlere (millî, manevi, kültürel, ahlaki, sosyal vb.) uygun konuşur. Konuşma konusunu belirler. 	 1.6/1.7. Sayışma, tekerleme, mâni, türkü vb. söyletilebilir. 1.9. a) Belirlenen bir konuyu, kavramı veya olayı yalnızca beden dilini kullanarak anlatması istenebilir. b) Sessiz sinema oyunu oynatılabilir.	<p>1.1. Konuşacağı konuyla ilgili plan yapma, bilgi toplama, görsel hazırlama, deneme yapma vb.</p> <p>1.2. “Ne hakkında konuşmak istiyorsun?”, “Bize neler anlatmayı düşünüyorsun?” gibi sorular sorularak öğrencinin konuşma amacını belirlemesi sağlanabilir.</p> <p>1.7. Gereksiz kelime ve ses tekrarlarının, duraklamaların olmadığı, vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek yapılan konuşma.</p> <p>1.8. Üzüntü, sevinç, korku gibi duyguları ses tonuna yansıtma.</p> <p>1.12. Konuşmacının sözünü bitirmesini bekleyerek, söz alarak, incitmeden, büyüklerine, bayrağa, vatana ve millete saygı göstererek konuşma.</p> <p>[!] “Konuşma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar bütün konuşma etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p>➤ 1.9. Rehberlik ve Psikolojik Danışma: Sözsüz iletişimi kullanarak (uygun yüz ifadeleriyle) olumlu ve olumsuz duygularını gösterir.</p> <p>📋 “Konuşma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar, konuşma, gözlem formları, çalışma yaprakları ve öğrenci ürün dosyası kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencinin kendi gelişimini görmesi için “Öz Değerlendirme Formu”ndan yararlanılabilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
 : Okul dışı etkinlik
[!]: Uyarı
 : Diğer derslerle ilişkilendirme
➤ : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
📋 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: KONUŞMA (3. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Kendini Sözlü Olarak İfade Etme <ol style="list-style-type: none"> Kendine güvenerek konuşur. Konuşmasında olayları oluş sırasına göre anlatır. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır. Konuşmasını görsel sunuyla destekler. Dinleyici grubunu ve bulunduğu ortamı dikkate alarak konuşur. Konuşmasında ana fikri vurgular. Konuşmasında önemseddiği bilgileri vurgular. Konuşmalarında yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir. Konuşmalarında destekleyici ve açıklayıcı örnekler verir. Konuşması, konuşma içeriği ve konuşma ortamı hakkında düşünce belirtir. Konuşmalarında karşılaştırmalar yapar. Konuşmalarında sebep-sonuç ilişkileri kurar. Bir fikre katılıp katılmadığını nedenleriyle ortaya koyar. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder. Dilek, istek, beğeni ve şikâyetlerini ilgili kişilere bildirir. Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtır. Konuşurken dinleyicilere sorular sorar ve sorulara cevap verir. Bilgi edinmek amacıyla soru sorar. Konuşmalarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular 	<p> 2.2. Okulda geçen bir gününü anlatmaları istenebilir.</p> <p> 2.14. Hayal kurmaları ve kurdukları hayali sınıfta paylaşımları istenebilir.</p> <p> 2.15. Bahçe düzenlemesi ile ilgili şikâyet ve isteklerini okul müdürüne iletebilirler.</p>	<p>2.2. Olayları sıralarken “ilk önce, önce, daha sonra, ondan sonra, sonunda, sonuçta vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p> <p>2.4. Konuşma sırasında anlamayı kolaylaştırmak amacıyla resim, fotoğraf vb. görselleri kullanmaları istenebilir.</p> <p>[!] 2.5. Sınıfta, kütüphanede, sokak veya topluluk önündeki konuşmalarla, arkadaş, öğretmen, anne baba veya bir yetkiliyle konuşmanın birbirinden farklı olması gerektiği vurgulanmalıdır.</p> <p>2.9. Destekleyici ve açıklayıcı örnekler verirken “örneğin, örnek olarak, özellikle, gibi, açıkçası, açıklamak gerekirse, yani, başka bir deyişle vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p> <p>2.11. Karşılaştırmalar yapılırken “benzer olarak, gibi, farklı olarak, aynısı vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p> <p>2.12. Sebep- sonuç ilişkileri kurarken “çünkü bunun nedeni, bu nedenle, bunun sonucunda, bu yüzden vb.” ifadelerinin kullanılması istenebilir.</p> <p> 2.8. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.3.22)</p> <p> 2.12. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.3.1)</p> <p> 2.14. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.3.5 /A.3.6)</p> <p> 2.14. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.3.20)</p> <p> 2.14. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.3.12)</p> <p> 2.14. İnsan Hakları ve Vatandaşlık: Düşünce ve ifade özgürlüğünün yaşamındaki önemini kavrar.</p> <p> “Kendini Sözlü Olarak İfade Etme” başlığı altındaki kazanımlar, sözlü sunu, rol yapma, gözlem formları, çalışma yaprakları, bireysel değerlendirme ölçekleri ve öğrenci ürün dosyası kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik [!]: Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: KONUŞMA (3. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Konuşma <ol style="list-style-type: none"> Günlük ilişkilerin gerektirdiği farklı durumlara uygun konuşur. Grup çalışmalarında duygu ve düşüncelerini paylaşır. Topluluk önünde konuşur. Üstlendiği role uygun konuşur. Masal, hikâye, fıkra veya filmi tekniğine uygun anlatır. Deneyim ve anılarını anlatır. Konuşmalarında betimlemeler yapar. İkna edici konuşur. Bildiği şiirleri topluluk önünde okur. 	<p> 3.1. “Saygı Ağacı” (Sınıfta oluşturulan saygı ağacındaki ifadeleri kullanarak farklı durumları canlandırmaları istenebilir.) etkinliği yapılabilir.</p> <p> 3.2. a)Belirlenen bir konu ya da sorun hakkında beyin fırtınası yaptırılabilir. b)Ara disiplin: “Problem Çözme Süreci” etkinliği yapılabilir.</p> <p> 3.4. Öğrencilerden satış elemanı ve müşteri rollerini oynamaları istenebilir.</p> <p> 3.8. Sınıf ve sosyal kulüp başkanı seçimleri için konuşmalar yapmaları istenebilir.</p> <p> 3.7. a) Bir manzara resminde veya bir fotoğrafta gördüklerini anlatmaları istenebilir. b) Ara disiplin: “Düşünen Adam” etkinliği yapılabilir.</p>	<p>3.1. Selamlaşma, tanışma, arkadaşlarıyla ve yetişkinlerle konuşma, teşekkür etme, kutlama, özür dileme, telefonda konuşma vb.</p> <p>3.3. Öğrenciler bayramlarda, belirli gün ve haftalarda topluluk önünde konuşmaya cesaretlendirilir.</p> <p>3.4. Drama, piyes veya canlandırmalarda üstlendiği rollerin özelliklerine uygun konuşma.</p> <p>3.7. Yer ve nesneleri renk, biçim, büyüklük vb. kişileri de görünüş, duygu vb. yönlerden betimleme.</p> <p>3.8. İleri sürdüğü düşüncenin kabul edilebilir gerekçelerini, nedenlerini ve kanıtlarını ortaya koyma.</p> <p> 3.2. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.3.30)</p> <p> 3.5. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.3.36)</p> <p> 3.7. kazanımı için matematik dersi “Düzlem” alt öğrenme alanı (kazanım 1)</p> <p> 3.8. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.3.31)</p> <p> 3.1. Rehberlik ve Psikolojik Danışma: Kendinin ve başkalarının hata yapabileceğini kabul eder, bunu hoşgörülle karşılar.</p> <p> 3.2. Rehberlik ve Psikolojik Danışma: Grup içinde duygu ve düşüncelerini paylaşır, grupla iş birliği yapar.</p> <p> “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Konuşma” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formları, çalışma yaprakları ve öğrenci ürün dosyası kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca öğrencinin kendi gelişimini görmesi için “Öz Değerlendirme Formu” ndan yararlanılabilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (3. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Okuma Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> Okumak için hazırlık yapar. Okuma amacını belirler. Okuduğu kelimeleri doğru telaffuz eder. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur. İşitilebilir bir ses tonuyla okur. Sesli okumada vurgu ve tonlamalara dikkat eder. Akıcı okur. Kurallarına uygun sessiz okur. Dikkatini okuduğuna yoğunlaştırır. 	 1.4. Noktalama işaretleri konulmuş bir metinle konulmamış bir metnin okunuşu arasındaki farka dikkat çekilebilir.	<p>1.1. Okuma metni ve oturma biçimi belirlenir. Kitap ve göz arasındaki mesafe ile ışık düzeni ayarlanır.</p> <p>1.3. Öğrencilerin okuma yanlışlıklarını belirlemeleri ve metni doğru biçimde okumaları istenmelidir.</p> <p>[!] 1.4. Öğretmen, örnek okumalar yaparak noktalama işaretlerinin anlam üzerindeki etkisine dikkat çekmelidir.</p> <p>1.7. Gereksiz tekrarların ve duraklamaların, geri dönüşlerin, atlamaların, yanlış okumaların yapılmadığı, vurgu ve tonlamaya dikkat ederek konuşur gibi okuma.</p> <p>1.8. Fısıldamadan, dudaklarını kıpırdatmadan, başını sağa sola çevirmeden, öne arkaya sallanmadan gözleriyle takip ederek okuma.</p> <p>[!] “Okuma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar bütün okuma etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p> “Okuma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formları, çalışma kâğıtları, öğrenci ürün dosyası kullanılarak ve sesli okuma çalışmalarıyla değerlendirilebilir. Ayrıca “Öz Değerlendirme Formu” kullanılabilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!] : Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (3. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Okuduğunu Anlama <ol style="list-style-type: none"> Ön bilgilerini kullanarak okuduğunu anlamlandırır. Metinde verilen ipuçlarından hareketle, karşılaştığı yeni kelimelerin anlamlarını tahmin eder. Okuma öncesi, okuma sırası ve sonrasında metinle ilgili soruları cevaplandırır. Metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri hakkında tahminlerde bulunur. Okuduklarını zihninde canlandırır. Okuduklarındaki duygusal ve abartılı öğeleri belirler ve sorgular. Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) sorularına cevap arar. Farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri dikkate alarak okur. Önem belirten ifadeleri dikkate alarak okur. Okuduklarında karşılaştırmalar yapar. Okuduklarında sebep-sonuç ilişkileri kurar. Destekleyici ve açıklayıcı ifadeleri dikkate alarak okur. Özetleyen ve sonuç bildiren ifadeleri dikkate alarak okur. Okuduklarında gerçek olanla hayal ürünü olanı ayırt eder. Okuduklarının ana fikrini belirler. Okuduklarının konusunu belirler. Okuduğu şirin ana duygusunu belirler. 	<p> 2.4. Metnin belirli yerlerinde okumaya ara verilerek öğrencilerden sonrasını tahmin etmeleri istenebilir.</p> <p> 2.5. Zihninde canlandırdıklarını resimlemeleri ve sözel olarak anlatmaları istenebilir.</p> <p> 2.6. “Mümkün mü?” (Okudukları metinde geçen olayların mümkün olup olmadığı sorulabilir.) etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 2.8 / 2.11.</p> <ul style="list-style-type: none"> “Okan denizde yüzmek istiyordu fakat...” “Zafer denizde yüzmek istiyordu çünkü...” vb. cümleler verilerek bunları tamamlamaları istenebilir. <p> 2.9. “Sibel bütün yemekleri, özellikle seviyordu.” vb. cümleler verilerek bunları tamamlamaları istenebilir.</p> <p> 2.10.</p> <ul style="list-style-type: none"> “Burcu, Gamze kadar...” “Can, Mehmet’ den daha...” vb. cümleler verilerek bunları tamamlamaları istenebilir. 	<p>2.1. “Bu konuda neler biliyorsunuz?” vb. sorularla ön bilgilerin hatırlanması sağlanır.</p> <p>2.2. Bilinmeyen kelimenin anlamını, kendisinden önce veya sonra gelen kelime, cümle, resim veya sembolden yararlanarak tahmin etme.</p> <p>2.8. Öğretmen “veya, ama, fakat, ancak” kelimelerinden sonra düşüncenin farklılaştığını öğrencilere sezdirmelidir.</p> <p>2.9. Öğretmen “başlıca, daha iyi, özellikle, en iyisi, en kötüsü, en az, daha kötü vb.” ifadelerin, metinde önemli olanı vurguladığına öğrencilerin dikkatini çekmelidir.</p> <p>2.10. Öğretmen “benzer olarak, farklı olarak, aynısı, ...den daha,kadar” ifadelerinin, olaylar, kişiler veya nesneler arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koyduğunu öğrencilere sezdirmelidir.</p> <p>2.11. Öğretmen, “çünkü, bunun nedeni, bu nedenle, olduğu için, bunun sonucunda, için, bu yüzden” ifadelerinin düşünceler, olaylar vb. arasında sebep-sonuç ilişkileri kurduğunu öğrencilere sezdirmelidir.</p> <p>2.12. “yani, benim de düşündüğüm gibi, doğrusu, başka bir deyişle, açıkçası, hatta vb.”</p> <p>2.13. “özet olarak, böylece, son olarak, sonuç olarak, kısacası, özetle, sonucunda vb.”</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (3. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>2. Okuduğunu Anlama (devamı)</p> <p>18. Okuduğu metnin içeriği hakkındaki düşüncelerini belirtir.</p> <p>19. Başlık ve içerik ilişkisini sorgular.</p> <p>20. Metindeki anlam bakımından çelişkili ifadeleri saptar.</p> <p>21. Okuduklarından çıkarımlar yapar.</p> <p>22. Metinde ortaya konan sorunları belirler ve onlara farklı çözümler bulur.</p> <p>23. Metindeki düşüncelerle kendi düşünceleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirler.</p> <p>24. Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular.</p> <p>25. Okuduklarıyla ilgili, kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.</p> <p>26. Okuduğunu özetler.</p> <p>27. Okuduklarında “hikâye unsurları”nı belirler.</p> <p>28. Okuduğu metnin yazarı hakkında bilgi edinir.</p> <p>29. Okuduklarında geçen varlıkları ve olayları sınıflandırır.</p> <p>30. Görsellerden yararlanarak, metnin içeriğini tahmin eder.</p> <p>31. Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır.</p> <p>32. Metin içerisindeki renkli, altı çizili, koyu vb. ifadelerin önemli noktaları vurguladığını bilerek okur.</p> <p>33. Okuduklarındaki dil, ifade ve bilgi yanlışlarını belirler.</p> <p>34. Başlıktan hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder.</p> <p>35. Okuduklarını başkalarıyla paylaşır.</p>	<p> 2.24. a) Sınıfta saklanan bir nesneyi, kâğıtlara yazılmış notları takip ederek bulmaları istenebilir.</p> <p>b) Ara disiplin: “Yönergeleri İzleyebiliyor musunuz?” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 2.27 “Hikâye Haritası” etkinliği yaptırılabilir.</p>	<p>2.20. Öğretmen anlam bakımından çelişki içeren bir metin veya paragraf oluşturarak öğrencilerin bunları fark etmelerini sağlamalıdır. Bu çalışmayla öğrencilerin dikkati anlamaya yoğunlaştırılmalıdır.</p> <p>[!] 2.24. En fazla üç aşamalı yönergeler verilmelidir.</p> <p>2.26. Okuduklarını ana fikir ve ayrıntıları dikkate alarak kendi kelimeleriyle özetleme.</p> <p>2.27. Hikâye unsurları: ana karakter, yer, olay, zaman.</p> <p>[!] 2.28. Yazarın isminin söylenmesi, varsa fotoğrafının gösterilmesi, çocukluğundan kısa bir kesitin verilmesi (Yazarın ayrıntılı biyografisi verilmemelidir.), ilgili yaş grubu için yazmış olduğu diğer eserlerinin tanıtılması yoluyla öğrencinin bilgi edinmesine yardımcı olunmalıdır.</p> <p> 2.24. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.3.27)</p> <p> “Okuduğunu Anlama” başlığı altındaki kazanımlar, sözlü sunu ve yazma çalışmaları, görselleştirme, gözlem formları, bireysel değerlendirme ölçeği, çalışma yaprakları (eşleştirme, resimleme-boyama, boşluk doldurma, resimden bulma, doğru-yanlış) ve öğrenci ürün dosyası kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik [!] : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (3. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Anlam Kurma <ol style="list-style-type: none"> Metin içi anlam kurar. Metin dışı anlam kurar. 4. Söz Varlığını Geliştirme <ol style="list-style-type: none"> Görsellerden yararlanarak söz varlığını geliştirir. Kelimelerin eş ve zıt anlamlılarını bulur. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder. Bilmediği kelimelerin anlamlarını araştırır. Ekleri kullanarak kelimeler türetir. 	 4.1. “Resimli Bulmaca” (Resmin altında yer alan kutucuklara kelimeyi yazması istenebilir.) etkinliği yapılabilir.	<p>3.1. Bir metin içindeki cümle, paragraf veya paragrafları kullanarak anlam kurma.</p> <p>3.2. Okuduğu metindeki bilgileri, metin dışında başka bir olay ve konuyla ilişkilendirerek anlam kurma.</p> <p>4.1. Resimli sözlük, resim, fotoğraf vb. görsellerden yararlanarak söz varlığını geliştirme çalışmaları yapılabilir.</p> <p>4.4. Resimli sözlüğe bakma, öğretmenine sorma vb. yollarla kelimelerin anlamlarını araştırma.</p> <p>[!] 4.5. Burada yalnızca “-cı, -lık, -lı, -sız” eklerini kullanarak kelimeler türetilmelidir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (3. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
5. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Okuma <ol style="list-style-type: none"> Serbest okuma yapar. Not olarak okur. Anlama tekniklerini kullanır. Okurken önemli gördüğü yerleri belirginleştirir. Metnin türünü dikkate alarak okur. Eğlenmek için fıkra, bilmece, tekerleme, masal vb. okur. Paylaşarak okumaktan zevk alır. Rehber yardımıyla okur. Gazete ve dergi okur. Bilgi edinmek için okur. Sorgulayıcı okur. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar. 	 5.7. Metindeki karşılıklı konuşmalar öğrenciler arasında paylaştırılarak okutulabilir.	<p>[!] 5. Bu başlık altında verilen yöntem ve teknikler öğrenciler tarafından belirlenmemeli, öğretmen ders içi uygulamalarda bu yöntem ve teknikleri sezdirmelidir.</p> <p>[!] 5.1. Serbest okumada amaç, okumanın alışkanlık hâline getirilmesidir. Okumanın alışkanlık hâline getirilebilmesi için, haftada iki ders saati serbest okumaya zaman ayrılmalıdır. Bu derslerde serbest okumalar yaptırılmalı, okuma dosyası doldurulmalı ve okuduklarına ilişkin (canlandırma, resimleme, sözlü ve yazılı anlatma, okuduğu kitabı sözlü ve yazılı olarak tanıtmaya vb.) etkinlikler yaptırılmalıdır. Okul dışında ise velilerle iş birliği içinde hareket edilerek öğrencinin her gün okumaya zaman ayırması, okuduklarını paylaşması ve ödüllendirilmesi sağlanmalı, ailelerin öğrenciyle okuması teşvik edilmelidir. Bu sınıf seviyesinde okutulan kitaplardaki metinlerin kısa, resimlerinin çok olmasına dikkat edilmelidir.</p> <p>5.3. Kendini sorgulama, tekrar okuma, görselleştirme, sözlüğe başvurma, yetişkinden yardım alma vb.</p> <p>5.4. Öğretmen belirginleştirmede (altını çizme, renklendirme, yıldız koyma vb.) yardımcı olur.</p> <p>5.5. Şiir, masal, fıkra ve tekerlemeleri tekniğine uygun okuma.</p> <p>[!] Öğrenciler şiir ezberlemeye zorlanmamalı, ancak ilgi duydukları şiirleri ezberlemeye teşvik edilmelidir. Ezberledikleri şiirleri sınıf veya topluluk önünde okuma fırsatı verilmelidir. Şiirde sadece konu ve ana duygu bulma çalışmaları yaptırılmalı, daha ayrıntılı anlamsal ve biçimsel (redif, uyak vb.) analizler yaptırılmamalıdır.</p> <p>5.8. Öğretmenin veya bir yetişkinin okumayı daha akıcı hâle getirmesi ve anlamayı geliştirmesi için öğrenciye rehberlik etmesi. Örneğin öğrenci okuduğunu anlamakta güçlük çekiyorsa, okuma hızı öğrencinin anlayacağı biçimde ayarlanabilir, cümleler veya paragraflar halinde okunabilir, gerekli yerlerde açıklama yapılabilir.</p> <p>5.10. Bilgi edinmek için kütüphanelerden yararlanmalarını sağlayınız.</p> <p> 5.10. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.3.12)</p> <p>✎ 5.2. Rehberlik ve Psikolojik Danışma: Etkili çalışma becerilerini kullanır. Öğrenme ile ilişkisini açıklar.</p> <p> “Anlam Kurma”, “Söz Varlığını Geliştirme”, “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Okuma” başlıkları altındaki kazanımlar, gözlem formları, çalışma yaprakları ve öğrenci ürün dosyası kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca “Öz Değerlendirme Formu” kullanılabilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
 ✎ : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (3. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Yazma Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> 1. Yazmak için hazırlık yapar. 2. Yazma amacını belirler. 3. Kelimeler, cümleler ve satırlar arasında uygun boşluklar bırakır. 4. Bütün yazılarını bitişik eğik yazı ile yazar. 5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar. 6. Yazılarında noktalama işaretlerini doğru yazar ve yerinde kullanır. 7. Yazılarında imlâ kurallarını uygular. 8. Sayfa düzenine ve temizliğine dikkat eder. 9. Yazılarında sözlük ve imla kılavuzundan yararlanır. 10. Konu dışına çıkmadan yazar. 11. Matematiksel ifadeleri doğru yazar. 12. Yazma konusunu belirler. 	<p> 1.5. Karışık olarak verilen kelimelerden anlamlı ve kurallı cümleler kurmaları istenebilir.</p> <p> 1.6. Noktalama işaretleri verilmeyen bir metinde gerekli noktalama işaretlerini kullanmaları istenebilir.</p> <p> 1.7. Öğrencilere yazım yanlışlarının bulunduğu bir metin verilerek bunları bulmaları ve düzeltmeleri istenebilir.</p>	<p>1.1. Yazma öncesinde araç, gereç, konu, plan, yöntem vb. belirleme.</p> <p>1.2. “Ne hakkında yazmak istiyorsun?”, “Yazında bize neler anlatmayı düşünüyorsun?” gibi sorularla öğrencinin yazma amacını belirlemesine yardımcı olunabilir.</p> <p>[!] 1.4. Büyük ve küçük bitişik eğik yazı harflerinin yazılışı (boyut, yön vb.) üzerinde önemle durulmalıdır.</p> <p>[!] 1.5. Cümlelerin öğelerinden bahsedilmemeli ancak öğrenciler kurallı cümleler oluşturmaya özendirilmelidir.</p> <p>1.6. Noktayı, sıralamalar yaparken ve kısaltmaların sonunda; virgülü, özneyi belirtmede; soru işaretini, soru bildiren cümlelerin sonunda; kısa çizgiyi, satır sonuna sığmayan kelimeleri ayırmada; kesme işaretini, özel adların aldığı ekleri ayırmada; eğik çizgiyi, adres yazımında kullanır.</p> <p>1.7. Cümleye büyük harfle başlama; ülke, ulus, kıta, kişi, yer ve hayvan adlarının ilk harfini büyük yazma; şiir mısralarının ilk harfini büyük yazma vb.</p> <p>1.8. Satır çizgisine dikkat ederek yazma, satırlara aynı hizadan başlama, sayfa kenarlarında uygun boşluk bırakma, tarihi sağ üst köşeye yazma, başlıkla metin arasında uygun boşluk bırakma.</p> <p>1.11. Üç basamaklı sayıları yazma.</p> <p>[!] “Yazma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımların hepsi yapılacak bütün yazma etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p> 1.5. kazanımı için matematik dersi “Uzunlukları Ölçme” alt öğrenme alanı (kazanım 5)</p> <p> 1.5. kazanımı için matematik dersi “Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi” alt öğrenme alanı (kazanım 4)</p> <p> 1.5. kazanımı için matematik dersi “Doğal Sayılarla Bölme İşlemi” alt öğrenme alanı (kazanım 1/2)</p> <p> 1.5. kazanımı için matematik dersi “Doğal Sayılarla Çarpma İşlemi” alt öğrenme alanı (kazanım 2/5)</p> <p> 1.6. kazanımı için matematik dersi “Nokta” alt öğrenme alanı (kazanım 1/2)</p> <p> 1.11. kazanımı için matematik dersi “Doğal Sayılar” alt öğrenme alanı (kazanım 1)</p> <p> “Yazma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formu, öğrenci ürün dosyası, çalışma yaprakları değerlendirilebilir. Ayrıca öğrencinin kendi gelişimini görmesi için “Öz Değerlendirme Formu” kullanılabilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik [!]: Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (3. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme 1. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır. 2. Yeni öğrendiği kelimeleri yazılarında kullanır. 3. Yazısına uygun başlık belirler. 4. Olayları, oluş sırasına göre yazar. 5. Yazılarında kelime türlerini işlevine uygun kullanır. 6. Yazılarında ana fikre yer verir. 7. Yazılarında farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanır. 8. Yazılarında kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir. 9. Yazılarında uygun ifadeleri kullanarak, destekleyici ve açıklayıcı örnekler verir. 10. Yazılarında karşılaştırmalar yapar. 11. Yazılarında sebep-sonuç ilişkileri kurar. 12. İzlenim ve deneyimlerine dayalı yazılar yazar. 13. Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazar. 14. Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtan yazılar yazar. 15. Özet çıkarır. 16. Kendisine ilginç ve çekici gelen karakter, olay, yer, an ile ilgili görüş ve düşüncelerini yazar. 17. Sorular yazar. 18. Bir fikre katılıp katılmadığını nedenleriyle açıklayan yazılar yazar. 19. Yazılarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular.	 2.5. “Boşlukları Doldur” etkinliği yaptırılabilir. 2.7. “Beni Tamamla” etkinliği yaptırılabilir. 2.10. Gezdikleri yerleri, izledikleri çizgi filmleri vb. yazarak karşılaştırmaları istenebilir. 2.11. Eksik bırakılmış cümlelerin sebep- sonuç ilişkisi kurarak anlamına uygun tamamlamaları istenebilir. 2.12. Düğün, bayram gibi. izledikleri törenlerle ilgili yazılar yazmaları istenebilir. 2.13. “Bir mucit olsaydınız neyi icat etmek isterdiniz?” sorusu sorularak öğrenciler yazmaya yönlendirilebilir. 2.14. Kendisinin beğendiği ve beğenmediği özelliklerini yazması istenebilir.	2.4. Olayları sıralarken “ilk önce, önce, sonra, daha sonra, sonunda vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir. 2.5. Ad (adın iyelik ekleri),adın tekil ve çoğul biçimleri verilmelidir. Adların yerine kullanılan kelimeler (zamir) ve varlıkları çeşitli yönlerden niteleyen kelimeler (sıfat) ile ilgili örnekler verilmelidir. Kelime türlerinin tanımları verilmemelidir. 2.7. Yazılarında, farklı bir düşünceye geçerken “ama, fakat, veya vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir. 2.9. Yazılarında, “örneğin, örnek olarak, özellikle, gibi, açıkçası, açıklamak gerekirse, yani, başka bir deyişle vb.” ifadeleri kullanarak destekleyici ve açıklayıcı örnekler vermeye özendirilir. 2.10. Yazılarında, karşılaştırmalar yaparken “aynısı, benzer olarak, farklı vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir. 2.11. Yazılarında, sebep - sonuç ilişkileri kurarken “çünkü, neden olarak, için, dolayısıyla vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir. 2.12. Günlük olaylar, aile ve okul içinde yaşananlar, izledikleri vb. izlenimler hakkında yazmaları istenebilir. 2.14. Öz geçmişi, ilgileri, özellikleri vb. hakkında yazar. 2.15. Konunun ana fikrini ve önemli noktalarını, öğrencinin kendi ifade biçimiyle özetlemesine dikkat edilmelidir. 2.17. Öğrencilerden meraklarını gidermek, bilgi edinmek ve soru yazma becerilerini geliştirmek amacıyla, soru yazmaları istenebilir. 2.1. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.3.33) 2.1. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.3.34) 2.1. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.3.46) 2.14. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.3.3) 2.14. Özel Eğitim: Kendini ifade edebilme becerisini geliştirir. “Kendini Yazılı Olarak İfade Etme” başlığı altındaki kazanımlar, yazma çalışmaları, gözlem formları, çalışma yaprakları ve öğrenci ürün dosyalarıyla değerlendirilebilir. Ayrıca öğrencinin kendi gelişimini görmesi için “Öz Değerlendirme Formu” ndan yararlanılabilir.

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
  : Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (3. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma <ol style="list-style-type: none"> Günlük, anı vb. yazar. Davetiye ve tebrik kartı yazar. Mektup yazar. Açıklayıcı ve bilgilendirici yazılar yazar. Hikâye yazar. Yazılarında betimlemeler yapar. Kısa oyunlar yazar. Şiir yazar. İş birliği yaparak yazar. Vurgulamak istediği kelime ya da cümleleri farklı yazar. İstediği bir konuda yazılar yazar. Duyuru, afiş vb. yazar. İkna edici yazılar yazar. 	<p> 3.2. Doğum günü, bayram, kutlaması vb. için tebrik kartı hazırlamaları istenebilir.</p> <p> 3.3. Okuduğu çocuk dergisi hakkındaki düşüncelerini, dergiye bir mektupla iletmesi istenebilir.</p> <p> 3.4. Okulca yapılan bir geziyle ilgili rapor yazmaları istenebilir.</p> <p>3.6. Ara disiplin: “Düşünen Adam” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 3.7. “Oyun Yaz” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 3.8 “Şiir Yaz” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 3.9. Sınıf ve okul gazetesi hazırlatılabilir.</p>	<p>3.4. Gezi ve gözlem raporları yazma, çevresinde gerçekleşen olayları açıklama vb.</p> <p>3.9. Arkadaşıyla veya grupla yazma çalışmaları.</p> <p>3.10. Altını çizme, koyulaştırma, farklı renkle yazma vb.</p> <p> 3.11. Yazılacak konunun seçimi öğrencilere bırakılmalıdır.</p> <p> 3.4. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.3.5)</p> <p> “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma” başlığı altındaki kazanımlar, yazma çalışmaları, gözlem formları, çalışma yaprakları ve öğrenci ürün dosyalarıyla değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
  : Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL OKUMA ve GÖRSEL SUNU (3. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Görsel Okuma <ol style="list-style-type: none"> Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir. Grafik ve tablo ile verilenleri yorumlar. Harita ve kroki okur. Trafik işaretlerinin anlamlarını bilir. Reklamlarda verilen mesajları sorgular. Resim ve fotoğrafları yorumlar. Kitle iletişim araçlarıyla (gazete, dergi, TV) verilen bilgileri, haberleri, düşünceleri sorgular. Beden dilini yorumlar. Doğayı izler, doğadaki değişimleri fark eder ve yorumlar. Çevresindeki sosyal olayları anlamlandırır ve yorumlar. Renkleri tanıır, anlamlandırır ve yorumlar. Görsellerden hareketle cümleler ve metinler yazar. Karikatürde verilen mesajı algılar. Bilgi toplamak amacıyla bilişim teknolojilerinden yararlanır. Metin ve görsel ilişkisini sorgular. 	<p> 1.5. Öğrencilerden gruplara ayrılarak bir reklam hazırlamaları ve hazırladıkları reklamlarda verilen mesajları sınıfça sorgulamaları istenebilir.</p> <p> 1.8. Birkaç öğrenciden sevinç, kızgınlık, öfke, endişe gibi duyguları beden dilini kullanarak anlatmaları istenir. Diğer öğrencilerden arkadaşlarının bu duyguları anlatırken beden dilini doğru kullanıp kullanmadıklarını değerlendirmeleri istenebilir.</p> <p> 1.9. a) Farklı mevsimlere ilişkin fotoğraflar sınıfa getirilir. Öğrencilerden fotoğrafları inceleyerek doğadaki değişiklikleri yorumlamaları istenebilir. b) Kış, yaz, sonbahar ve ilkbahar mevsimlerine ilişkin kavram haritası yapmaları istenebilir.</p> <p> c) Mevsim değişikliklerinde (ilkbahar ve sonbahar) çevre gezisi ya da piknik düzenlenerek öğrencilerin doğadaki değişikliklere ilişkin izlenimlerini ifade etmeleri istenebilir.</p> <p> 1.12. Sırayla verilmiş bir dizi resmin her biri için birer cümle kurarak anlamlı bir paragraf oluşturmaları istenebilir.</p>	<p>1.1. Çevresinde gördüğü yönlendirme ve uyarı işaretlerinin anlamını bilme. Matematik dersinde geçen (>), (<), (=), cm, km gibi sembol ve kısaltmaların anlamını bilme.</p> <p>1.2. Hava durumu, veli, ağırlık vb. grafik ve basit tabloları yorumlama.</p> <p>1.3. Öğrencilerden verilen kroki (ev, okul) ve haritayı (yaşadığı il, ilçe) yorumlamaları istenebilir.</p> <p> 1.4. Öğrencilerin günlük yaşamında bilmesi gereken trafik işaretleri açıklanmalıdır.</p> <p>1.5. “Hangi reklam sizi çok etkiliyor?”, “Neden bu reklamdan etkilediğinizi düşünüyorsunuz?” gibi sorularla öğrencilerin reklamları sorgulamaları sağlanır.</p> <p>1.10. Bayram, toplantı, anma töreni ve yöreye özgü sosyal olayların toplum açısından önemi ve anlamı üzerinde tartışma.</p> <p>1.11. Renklerin adları, kullanıldığı yerler ve ifade ettiği anlamları bilme.</p> <p> 1.1. kazanımı için matematik dersi “Kesirler” alt öğrenme alanı (kazanım 1)</p> <p> 1.1. kazanımı için matematik dersi “Doğal Sayılar” alt öğrenme alanı (kazanım 4/7)</p> <p> 1.1. kazanımı için matematik dersi “Uzunlukları Ölçme” alt öğrenme alanı (kazanım 1)</p> <p> 1.2. kazanımı için matematik dersi “Şekil Grafiği” alt öğrenme alanı (kazanım 1/2/3)</p> <p> 1.2. kazanımı için matematik dersi “Tablo” alt öğrenme alanı (kazanım 1)</p> <p> 1.3. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.3.10)</p> <p> 1.5. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.3.27)</p> <p> 1.8. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.3.2)</p> <p> 1.9. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın ” teması (kazanım C.3.26)</p> <p> 1.10. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.3.31)</p> <p> 1.14. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.3.24)</p> <p> “Görsel Okuma” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formları, çalışma yaprakları ve öğrenci ürün dosyası kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca öğrencinin kendi gelişimini görmesi için “Öz Değerlendirme Formu” ndan yararlanılabilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL OKUMA ve GÖRSEL SUNU (3. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Görsel Sunu <ol style="list-style-type: none"> 1. Sunuma hazırlık yapar. 2. Sunum yöntemini belirler. 3. Duygu, düşünce, bilgi ve izlenimlerini resim, şekil ve sembol ve renkleri kullanarak görselleştirir. 4. Bilgileri tablo ve grafikle sunar. 5. Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar. 6. Sunularında gerçek nesne ve modelleri kullanır. 7. Sunularında içeriğe uygun görseller seçer ve kullanır. 8. Bilgi, duygu ve düşüncelerini sunmak amacıyla bilişim teknolojilerinden yararlanır. 9. Sunularını değerlendirir. 	<p> 2.3.</p> <p>a. Bir öğrenciden elindeki resmi ayrıntılarıyla anlatması, diğerlerinin anlatılanlara göre bu resmi çizmeleri istenebilir.</p> <p>b. Okudukları bir kitap için “farklı bir kitap kapağı” hazırlamaları istenebilir.</p> <p> 2.6. El kuklası, eldiven kuklası, ipli kukla ve gölge kuklalarından yararlanarak konuşma yapmaları ya da hikâye anlatmaları istenebilir.</p> <p> 2.8. Sununun anlaşılmasını desteklemek amacıyla konuyla ilgili bir nesne veya modeli sınıfa getirerek kullanmaları istenebilir.</p>	<p>2.1. Sunum öncesinde araç, gereç hazırlama, konuyla ilgili bilgi toplama ve deneme yapma.</p> <p>2.2. Sunum yöntemini belirlerken izleyenleri, imkânlarını ve ortamı dikkate alarak resim, grafik, şekil, tepegöz, bilgisayar vb. sunu yollarından birini tercih etmeye yönlendirilmelidir.</p> <p>2.3. Öğrenciden görselleştirdikleri ürünleri arkadaşlarıyla paylaşması istenebilir. Bunlar sınıf ve okul panosunda da sergilenebilir.</p> <p> 2.3. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.3.11)</p> <p> 2.3. kazanımı için matematik dersi “Şekil Grafiği” alt öğrenme alanı (kazanım 2)</p> <p> 2.4. kazanımı için matematik dersi “Şekil Grafiği” alt öğrenme alanı (kazanım 2)</p> <p> 2.6. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Benim Eşsiz Yuvam” teması (kazanım B.3.13)</p> <p> 2.8. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması (kazanım A.3.21)</p> <p> 2.9. kazanımı için hayat bilgisi dersi “Dün, Bugün, Yarın” teması (kazanım C.3.13)</p> <p> “Görsel Sunu” başlığı altındaki kazanımlar gözlem formları, çalışma yaprakları ve öğrenci ürün dosyası kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca öğrencinin kendi gelişimini görmesi için “Öz Değerlendirme Formu”ndan yararlanılabilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

4. İLKÖĞRETİM DÖRDÜNCÜ SINIF KAZANIMLARI

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Dinleme Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> Dinlemek için hazırlık yapar. Dinleme amacını belirler. Dinleme amacına uygun yöntem belirler. Dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır. Görgü kurallarına uygun dinler. 	 1. 1. “İyi Bir Dinleyici Olmak İçin” neler yapılabilir? 1. 4./3.2. “Yerini Bul” etkinliğini yapmalarını istenebilir.	<p>1.1. Dinleyeceği konuyla ilgili bilgi toplama, merak ettikleriyle ilgili sorular hazırlama, not almak için gerekli araçları hazırlama vb.</p> <p>1.2. “Dinleme sonucunda neler öğrenebileceğinizi düşünüyorsunuz?”, “Bunu niçin dinleyeceğiz?”, “Bunu dinlememizin nedenleri neler olabilir?” soruları sorularak öğrenciler dinleme amaçlarını belirlemeye yönlendirilebilir.</p> <p>1.3. Öğrencilerden dinleme sırasında kullanabilecekleri, kendilerine en uygun yöntemi (not alma, görselleştirme, soru sorma vb.) belirlemeleri istenebilir.</p> <p>1.5. Konuşanın sözünü kesmeme, söz isteme, saygılı olma, kendini konuşanın yerine koyma vb.</p> <p>[!] “Dinleme Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar bütün dinleme etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p> 1.4. kazanımı için fen ve teknoloji dersi “Işık ve Ses” alt öğrenme alanı (kazanım 6.4)</p> <p> “Dinleme Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar gözlem yapılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Dinlediğini Anlama <ol style="list-style-type: none"> Dinlediklerini anlamlandırmada ön bilgilerini kullanır. Dinlediklerini anlamlandırmada sunulan görsellerden yararlanır. Dinlerken vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat eder. Dinlediklerini zihninde canlandırır. Dinlediklerinde ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) sorularına cevap arar. Dinlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamlarını tahmin eder. Dinledikleri kelimelerin gerçek ve mecaz anlamlarını ayırt eder. Dinlediklerinde eş sesli kelimeleri ayırt eder. Dinlediklerinde eş ve zıt anlamlı kelimeleri ayırt eder. Dinlediklerinde duygusal ve abartılı sözleri ayırt eder. Dinlediklerinde öznel ve nesnel yargıları ayırt eder. Dinlediklerinde gerçek olanla hayal ürünü olanı ayırt eder. Dinlediklerinde sebep-sonuç ilişkileri kurar. Dinlediği şiirin ana duygusunu belirler. Dinlediklerinin konusunu belirler. Dinlediklerinin ana fikrini belirler. Dinlediklerinde destekleyici ayrıntıları, yardımcı fikirleri bulur. Dinlediği olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder. Konuşmacıyı, konuşma ortamını ve konuşma içeriğini değerlendirir. Dinlediklerinde dil, ifade ve bilgi yanlışlıklarını belirler. 	<p> 2.5. “5N 1K ” (Dinledikleri hikâye, masal veya metinden ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim sorularına cevap bulmaları istenebilir.) etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 2.8. “Eş Sesli Kelimeleri Bul” (Söylenişleri aynı anlamları farklı kelimeleri bulmaları istenebilir.) etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 2.9. a. “Eş Anlamlısını Bul” (Çalışma kâğıdında verilen kelimelerle dinledikleri metindeki kelimeleri anlam açısından karşılaştırmaları istenebilir.) b. “Karşıtını Bul” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 2.10 / 2.12. Dinledikleri bir masaldaki veya izledikleri bir çizgi filmdeki abartıları, hayal ürünlerini belirlemeleri istenebilir.</p> <p> 2.13. “Neden? Çünkü...” etkinliği yaptırılabilir.</p>	<p>2.2. Öğrencilerin anlatılanları daha kolay anlayabilmeleri için resim, şekil, fotoğraf vb. kullanılabilir.</p> <p>2.4. Zihinde canlandırılanlar sözlü, yazılı veya görsel olarak ifade edilebilir.</p> <p>2.6. Bilmediği kelimenin anlamını, cümlelerin anlamından, sunulan görsellerden, dinlediği konudan yararlanarak tahmin edebilir.</p> <p>2.11. Dinlediklerinde; “benim düşünceme göre, bence, bana göre vb.” ile başlayan ifadelerle; bilimsel verilere dayanan, herkes tarafından kabul gören ve kişiden kişiye değişmeyen ifadeleri ayırması.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>2. Dinlediğini Anlama (devamı)</p> <p>21. Dinledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.</p> <p>22. Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular.</p> <p>23. Dinlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamlarını araştırır.</p> <p>24. Dinledikleriyle ilgili kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.</p> <p>25. Dinlediği konuya uygun, farklı başlıklar bulur.</p> <p>26. Dinlediklerine ilişkin karşılaştırmalar yapar.</p> <p>27. Dinlediklerinde geçen varlıkları ve olayları sınıflandırır.</p> <p>28. Dinledikleri konulara ilişkin sorular sorar ve sorulara cevap verir.</p> <p>29. Dinlediklerini özetler.</p> <p>30. Başlıktan hareketle dinleyeceği konunun içeriğini tahmin eder.</p> <p>31. Dinlediklerinde ortaya konulan sorunları belirler ve onlara farklı çözümler bulur.</p> <p>32. Dinlediklerini başkalarıyla paylaşır.</p> <p>33. Dinlediklerinde “hikâye unsurları”nı belirler.</p>	<p> 2.21. Acil durumlarda binalar tahliye edilirken nelerle karşılaşabilecekleri ve yapılması gerekenlerle ilgili bir metin okunarak öğrencilerden dinledikleriyle ilgili çıkarımlar yapmaları istenebilir.</p> <p>2.22. Ara disiplin: “Yönergeleri İzleyebiliyor musunuz?” etkinliğini yapılabilir.</p>	<p>[!] 2.22. En az üç aşamalı yönergeler verilmelidir.</p> <p>2.26. Dinlediklerinde geçen nesne, kişi, olay, yer vb. arasında çoklu karşılaştırmalar yaptırılabilir.</p> <p>2.33. Hikâye unsurları: ana ve yardımcı karakterler, yer, olay, zaman.</p> <p> 2.1. kazanımı için sosyal bilgiler dersi “Geçmişimi Öğreniyorum” ünitesi kazanımlarının tamamı</p> <p> 2.27. kazanımı için fen ve teknoloji dersi “Maddeyi Tanıyalım” ünitesi (kazanım 1.2)</p> <p> 2.27. kazanımı için fen ve teknoloji dersi “Kuvvet ve Hareket” ünitesi (kazanım 1.3)</p> <p> “Dinlediğini Anlama” başlığı altındaki kazanımlar sözlü sunu, görselleştirme, gözlem formları, bireysel değerlendirme ölçekleri, çalışma yaprakları (eşleştirme, resimleme-boyama, boşluk doldurma, resimden bulma, doğru-yanlış) kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme <ol style="list-style-type: none"> 1. Katılımlı dinler. 2. Seçici dinler. 3. Sorgulayarak dinler. 4. Bilgi edinmek için haber, sunu, belgesel vb. dinler ve izler. 5. Eğlenmek için masal, hikâye, şarkı, tekerleme, tiyatro vb. dinler/izler. 6. Şiir ve müzik dinletilerine katılır. 7. Grup konuşmalarını ve tartışmalarını dinler. 	<p> 3.2. Boşluklar bırakılmış bir metin öğrencilere verilir. Öğretmen metni okurken öğrencilerden boşlukları doldurmaları istenebilir.</p> <p> / 3.4. Televizyon ve radyodan dinlenen güncel haberlerin anlatılması istenebilir.</p> <p> 3.5. Tiyatro, sinema vb. izletilebilir.</p>	<p>3.1. Dinleme sürecine katılma, soru sorma, açıklama yapma.</p> <p>3.2. İstenen bilgiyi seçme, ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate alarak dinleme.</p> <p> “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme” başlığı altındaki kazanımlar gözlem formları, çalışma sayfaları ve öğrenci ürün dosyası kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: KONUŞMA (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Konuşma Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> Konuşmak için hazırlık yapar. Konuşma amacını belirler ve dinleyicilere söyler. Konuşma yöntemini belirler. Dinleyicilerle göz teması kurar. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır. Kelimeleri doğru telaffuz eder. Akıcı konuşur. Sesine duygu tonu katar. Konuşmalarında beden dilini kullanır. Konuşma sırasında gereksiz hareketlerden kaçınır. Konu dışına çıkmadan konuşur. Görgü kurallarına ve değerlere (millî, manevi, kültürel, ahlâkî, sosyal vb.) uygun konuşur. Konuşma konusunu belirler. 	<p>1. Ara disiplin: “İyi Bir Konuşmacı Olmak İçin” etkinliği yaptırılabilir</p> <p> 1.1. Öğrenciye bir araştırma konusu verilerek konuyla ilgili bilgi toplaması ve sınıfla paylaşması istenebilir.</p> <p> / 1.7. Televizyondaki sunucuları seyretmeleri ve bir sunucunun konuşmasını canlandırmaları istenebilir.</p> <p> 1.8. Mutluluk veya üzüntü duydukları bir olayı anlatmaları istenebilir.</p>	<p>1.1. Konuşulacak konuyla ilgili plan yapma, bilgi toplama, görseller hazırlama, deneme yapma vb.</p> <p>1.2. Öğrenciden “Ne hakkında konuşmak istiyorsun?”, “Bize neler anlatmayı düşünüyorsun?” gibi sorular sorularak konuşma amacını belirlemesi sağlanabilir.</p> <p>1.7. Duraklamaların, gereksiz kelime kullanımının ve ses tekrarlarının olmadığı, vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek yapılan konuşma.</p> <p>1.8. Üzüntü, sevinç, korku gibi duyguları ses tonuna yansıtır.</p> <p>1.12. Konuşmacının sözünü bitirmesini bekleyerek, söz alarak, incitmeden büyüklerine, bayrağa, vatana ve millete saygı göstererek konuşma.</p> <p>[!] “Konuşma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar bütün konuşma etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p> “Konuşma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar sözlü sunu, gözlem formları ve çalışma yaprakları kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik [!]: Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: KONUŞMA (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Kendini Sözlü Olarak İfade Etme <ol style="list-style-type: none"> Kendine güvenerek konuşur. Konuşmasında olayları oluş sırasına göre anlatır. Konuşmasında söz varlığını kullanır. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır. Konuşmasını görsel sunuyla destekler. Dinleyici grubunu ve bulunduğu ortamı dikkate alarak konuşur. Konuşmasında ana fikri vurgular. Konuşmasında yardımcı fikirleri ve destekleyici ayrıntıları vurgular. Konuşmasında, önemsedığı bilgileri vurgular. Düşüncelerini mantıksal bütünlük içinde sunar. Konuşurken dinleyicilere sorular sorar ve sorulara cevap verir. Konuşmalarında yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir. Konuşmalarında destekleyici ve açıklayıcı örnekler verir. Konuşmalarında farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanır. Konuşmalarında önem belirten ifadeleri kullanır. Konuşmalarında mizahî ögelere yer verir. 	<p> 2.2. Geçmiş zamanı kullanarak bir anısını anlatması istenebilir.</p> <p> / 2.4. Yeni öğrenilen bir kavram hakkında bilgi toplanarak sınıfta paylaşılması istenebilir.</p>	<p>2.2. Olayları sıralarken ilk önce, önce, daha sonra, ondan sonra, sonunda, sonuçta, vb. ifadelerini kullanmaları istenebilir. Burada eylemde zaman konusuna anlam yönüyle değinilecek, zaman ekleri konusu verilmeyecektir. Örneğin “koştı” biten bir eylemi, “koşuyor” devam eden bir eylemi, “koşacak” gelecekte yapılacak bir eylemi anlatır.</p> <p>2.3. Konuşmalarında deyim, atasözü, tekerleme, mâni, özlü söz ve mecazlarla, mizahî ögeleri kullanmaları sağlanmalıdır.</p> <p>2.5. Konuşma sırasında anlamayı kolaylaştırmak amacıyla resim, fotoğraf vb. görselleri kullanmaları istenebilir.</p> <p>[!] 2.6. Sınıfta, kütüphanede, sokak veya topluluk önündeki konuşmalarla arkadaş, öğretmen, anne baba veya bir yetkiliyle konuşmanın birbirinden farklı olması gerektiği vurgulanmalıdır.</p> <p>2.8/2.13. Destekleyici ve açıklayıcı örnekler verirken “örneğin, örnek olarak, özellikle, gibi, açıkçası, açıklamak gerekirse, yani, başka bir deyişle, vb.” ifadeleri kullanmaları istenebilir.</p> <p>2.14. Bir düşünceden farklı bir düşünceye geçerken “ancak, veya, ama, fakat, yalnız” ifadelerini kullanmaları istenilebilir.</p> <p>2.15. Önemli olanı belirtirken “başlıca, daha iyi, özellikle, en iyisi, en kötüsü” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik [!]: Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: KONUŞMA (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Kendini Sözlü Olarak İfade Etme (devamı) 17. Konuşmasını, konuşma içeriğini ve konuşma ortamını değerlendirir. 18. Konuşmalarında karşılaştırmalar yapar. 19. Konuşmalarında sebep-sonuç ilişkileri kurar. 20. Bir fikre katılıp katılmadığını nedenleriyle ortaya koyar. 21. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder. 22. Konuşmasını özetler. 23. Dilek, istek, beğeni ve şikâyetlerini ilgili kişilere bildirir. 24. Konuşmasının başında ve sonunda dikkat çekici ve çarpıcı ifadeleri kullanır. 25. Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtır. 26. Bilgi edinmek amacıyla soru sorar. 27. Konuşmalarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular.	 2.18. Seçilen iki öğrencinin farklı ve benzer özellikleri hakkında diğer öğrencilerin konuşmaları istenebilir. 2.21. a) Sanatsal ürünler (Resim, şiir, heykel) hakkında konuşmaları istenebilir. / b) Hayal kurmaları ve kurdukları hayali sınıfla paylaşımları istenebilir.	2.18. Karşılaştırmalar yaparken “benzer olarak, gibi, farklı olarak, aynısı vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir. 2.19. Sebeup-sonuç ilişkileri kurarken “çünkü, bunun nedeni, bu nedenle, bunun sonucunda, bu yüzden vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir. 2.22. Konuşmasını özetlerken “özet olarak, böylece, son olarak, sonuç olarak, kısacası, özetle, sonucunda vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir. 2.11. kazanımı için sosyal bilgiler dersi “Geçmişimi Öğreniyorum” ünitesi (kazanım 1) 2.20. kazanımı için sosyal bilgiler dersi “Kendimi Tanıyorum” ünitesi (kazanım 3) 2.18. Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim: Spor yapan ve yapmayan insanların sağlıkları arasındaki farkları açıklar. 2.20. İnsan Hakları ve Vatandaşlık: Okuldaki karar verme süreçlerine katılır. “Kendini Sözlü Olarak İfade Etme” başlığı altındaki kazanımlar, sözlü sunu, rol yapma, gözlem formları, çalışma yaprakları, bireysel değerlendirme ölçekleri kullanılarak değerlendirilebilir.

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: KONUŞMA (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Konuşma <ol style="list-style-type: none"> Günlük ilişkilerin gerektirdiği farklı durumlara uygun konuşur. Grup çalışmalarında duygu ve düşüncelerini paylaşır. Topluluk önünde konuşur. Üstlendiği role uygun konuşur. Masal, hikâye, fıkra veya filmi tekniğine uygun anlatır. Deneyim ve anılarını anlatır. Konuşmalarında betimlemeler yapar. İkna edici konuşur. Bilgi vermek amacıyla konuşur. Sorgulayarak konuşur. Bildiği şiiirleri topluluk önünde okur. 	<p> 3.2. a) Belirlenen bir konu ya da sorun hakkında beyin fırtınası yaptırılabilir. b) Belirlenen bir konuda tartışma ve münazara yaptırılabilir.</p> <p> / 3.3. Panel, forum, tartışma vb. etkinlikler düzenlenebilir.</p> <p> 3.4. Drama, piyes veya canlandırma yaptırılabilir.</p> <p> / 3.9. Bir konuyla ilgili gazete, dergi, ansiklopedi vb. kaynaklardan bilgi toplayarak sınıfla paylaşımları istenebilir.</p> <p> / 3.10. Çevresinde karşılaştığı herhangi bir sorunla ilgili olarak konuşmaları istenebilir.</p>	<p>3.1. Selamlaşma, tanışma, arkadaşlarıyla ve yetişkinlerle konuşma, teşekkür etme, kutlama, özür dileme, telefonda konuşma vb.</p> <p>3.3. Öğrenciler belirli gün ve haftalarda, bayramlarda topluluk önünde konuşmaya cesaretlendirilir.</p> <p>3.7. Yer ve nesneleri renk, biçim, büyüklük vb. kişileri de görünüş, duygu vb. yönlerden betimleme.</p> <p>3.8. İleri sürdüğü düşüncenin kabul edilebilir gerekçelerini, nedenlerini ve kanıtlarını açıklama.</p> <p>3.10. Herhangi bir konuda katıldığı veya katılmadığı noktaları, nedenleriyle karşısındaki kişiyi incitmeden ifade etme.</p> <p> 3.7. kazanımı için sosyal bilgiler dersi “Geçmişimi Öğreniyorum” ünitesi (kazanım 5)</p> <p> 3.1. Özel Eğitim: İlişkiyi başlatma ve sürdürme becerisi geliştirir.</p> <p> “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Konuşma” başlığı altındaki kazanımlar gözlem formları kullanılarak ve öz değerlendirmeye değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Okuma Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> Okumak için hazırlık yapar. Okuma amacını belirler. Okuma amacına uygun yöntem belirler. Okuduğu kelimeleri doğru telaffuz eder. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur. Sesli okumada vurgu ve tonlamalara dikkat eder. Akıcı okur. Kurallarına uygun sessiz okur. Dikkatini okuduğuna yoğunlaştırır. 	 1.4. Seçilen metin bir öğrenciye okutulur. Diğer öğrencilerden okuyucunun yaptığı hataları belirlemeleri ve doğru olarak okumaları istenebilir.	<p>1.1. Okunacak metin belirlenir, okuma ortamı düzenlenir vb.</p> <p>1.2. Öğretmen öğrencinin neyi ve niçin okuyacağı konusunda yardımcı olmalıdır.</p> <p>1.3. Okuma amacını ve metnin türünü dikkate alarak sesli veya sessiz okuma, not alarak okuma, seçici okuma, sorgulayarak okuma vb. uygulanabilir.</p> <p>[!] 1.5. Öğretmen örnek okumalar yaparak noktalama işaretlerinin anlam üzerindeki etkisine dikkat çekmelidir.</p> <p>1.7. Gereksiz tekrarların ve duraklamaların, geri dönüşlerin, atlamaların, yanlış okumaların yapılmadığı, vurgu ve tonlamaya dikkat ederek konuşur gibi okuma.</p> <p>1.8. Fısıldamadan, dudaklarını kıpırdatmadan, başını sağa sola çevirmeden, öne arkaya sallanmadan gözleriyle takip ederek okuma.</p> <p>[!] “Okuma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımları bütün okuma etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p> “Okuma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formları kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
 : Diğer derslerle ilişkilendirme
 : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Okuduğunu Anlama <ol style="list-style-type: none"> Ön bilgilerini kullanarak okuduğunu anlamlandırır. Metinde verilen ipuçlarından hareketle, karşılaştığı yeni kelimelerin anlamlarını tahmin eder. Okuma öncesi, okuma sırası ve sonrasında metinle ilgili soruları cevaplandırır. Metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri hakkında tahminlerde bulunur. Okuduklarını zihninde canlandırır. Okuduklarındaki duygusal ve abartılı öğeleri belirler ve sorgular. Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) sorularına cevap arar. Farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri dikkate alarak okur. Önem belirten ifadeleri dikkate alarak okur. Okuduklarında karşılaştırmalar yapar. Okuduklarında sebep-sonuç ilişkileri kurar. Betimleyen ve tanımlayan ifadeleri dikkate alarak okur. Genel ve özel durumları bildiren ifadeleri dikkate alarak okur. Destekleyici ve açıklayıcı ifadeleri dikkate alarak okur. 	<p> 2.4. Bir metnin giriş, gelişme ve sonuç kısımlarına ait karışık olarak verilen paragrafları sıraya koymaları istenebilir.</p> <p> 2. 6. Abartılı öğelerin yer aldığı ve almadığı cümleler karışık olarak verilerek öğrencilerden bunları ayırmaları istenebilir.</p> <p> 2.9/ 2.12/ 2.13/ 2.14/ 2.15. Önem belirten, betimleyen, genel ve özel durumları bildiren, destekleyen ve açıklayan, özetleyen ve sonuç bildiren ifadelerin yerlerinin boş bırakıldığı cümleler verilerek öğrencilerden boşluklara uygun ifadeleri yerleştirmeleri istenebilir.</p> <p> 2.8/2.11.</p> <ul style="list-style-type: none"> “Annesi Okan’a pasta yaptı ancak...” “Annesi Emel’e pasta yaptı bu yüzden...” <p>vb. cümleler verilerek bunları tamamlamaları istenebilir.</p> <p> 2.9. “Ülkemizin başarılı olduğu spor dallarının başında..... gelir.”</p> <p>vb. cümleler verilerek bunları tamamlamaları istenebilir.</p>	<p>2.1. “Bu konuda neler biliyorsunuz?” gibi sorularla ön bilgilerin harekete geçirilmesi sağlanır.</p> <p>2.2. Bilinmeyen kelimenin anlamını, kendisinden önce veya sonra gelen kelime, cümle, resim ve sembollerden yararlanarak tahmin etme.</p> <p>[!] 2.8. Öğretmen “veya, ama, fakat, ancak” kelimelerinden sonra düşüncenin farklılaştığını öğrencilere sezdirmelidir.</p> <p>[!] 2.9. Öğretmen “başlıca, daha iyi, özellikle, en iyisi, en kötüsü, en az, daha kötü vb.” ifadelerin metinde önemli olanı vurguladığına öğrencilerin dikkatini çekmelidir.</p> <p>[!] 2.10. Öğretmen “benzer olarak, farklı olarak, aynısı, ...den daha,kadar” ifadelerinin, olaylar, kişiler veya nesneler arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koyduğunu öğrencilere sezdirmelidir.</p> <p>[!] 2.11 Öğretmen, “çünkü, bunun nedeni, bu nedenle, olduğu için, bunun sonucunda, için, bu yüzden” ifadelerinin düşünceler, olaylar vb. arasında sebep-sonuç ilişkileri kurduğunu öğrencilere sezdirmelidir.</p> <p>2.12. “şöyle ifade edebiliriz, tanımlayacak olursak, ...demektir,tanımlanmaktadır vb.”</p> <p>2.13. “genel olarak, genellikle, sık sık, her zaman, tamamen, özel olarak, birkaçı, bunlardan biri, sadece, çoğunlukla vb.”</p> <p>2.14. “yani, benim de düşündüğüm gibi, doğrusu, başka bir deyişle, açıkçası, hatta vb.”</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik [!] : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>2. Okuduğunu Anlama (devamı)</p> <p>15. Özetleyen ve sonuç bildiren ifadeleri dikkate alarak okur.</p> <p>16. Okuduklarında gerçek olanla hayal ürünü olanı ayırt eder.</p> <p>17. Okuduğu metindeki öznel ve nesnel yargıları ayırt eder.</p> <p>18. Okuduklarının konusunu belirler.</p> <p>19. Okuduklarının ana fikrini belirler.</p> <p>20. Okuduklarında yardımcı fikirleri ve destekleyici ayrıntıları belirler.</p> <p>21. Okuduğu şiirin ana duygusunu belirler.</p> <p>22. Okumasını, metnin içeriğini ve okuma ortamını değerlendirir.</p> <p>23. Başlık ve içerik ilişkisini sorgular.</p> <p>24. Metindeki anlam bakımından çelişkili ifadeleri saptar.</p>	<p> 2.17. Karışık olarak verilen öznel ve nesnel yargı belirten cümleleri ayırmaları istenebilir.</p>	<p>2.15. “özet olarak, böylece, son olarak, sonuç olarak, kısacası, özetle, sonucunda vb.”</p> <p>2.17. Okuduklarında; “benim düşünceme göre, bence, bana göre” vb. ile başlayan ifadelerle; bilimsel verilere dayanan ve herkesçe kabul gören ifadeleri ayırma.</p> <p>2.24. Öğretmen tarafından anlam bakımından çelişki içeren bir metin veya paragraf oluşturularak öğrencilerin bunları fark etmeleri sağlanabilir. Bu çalışmayla, öğrencilerin dikkatini anlamaya yoğunlaştırıp yoğunlaştırmadıkları belirlenebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>2. Okuduğunu Anlama (devamı)</p> <p>25. Okuduklarından çıkarımlar yapar.</p> <p>26. Metinde ortaya konan sorunları belirler ve onlara farklı çözümler bulur.</p> <p>27. Metindeki düşüncelerle kendi düşünceleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirler.</p> <p>28. Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular.</p> <p>29. Okuduklarıyla ilgili kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.</p> <p>30. Okuduğunu özetler</p> <p>31. Okuduklarında “hikâye unsurları”nı belirler.</p> <p>32. Yazarın amacını belirler.</p> <p>33. Okuduğu metnin yazarı hakkında bilgi edinir.</p> <p>34. Okuduklarında geçen varlıkları ve olayları sınıflandırır.</p> <p>35. Görsellerden yararlanarak metnin içeriğini tahmin eder.</p> <p>36. Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır.</p> <p>37. Metin içerisindeki renkli, altı çizili, koyu vb. ifadelerin önemli noktaları vurguladığını bilerek okur.</p> <p>38. Okuduklarındaki dil, ifade ve bilgi yanlışlarını belirler.</p> <p>39. Başlıktan hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder.</p> <p>40. Okuduklarında eksik bırakılan ve ilgisi olmayan bilgiyi fark eder.</p> <p>41. Okuduklarını başkalarıyla paylaşır.</p>	<p>2.27. Ara disiplin: “İnsan Hakları Kahramanı” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 2.29.</p> <p>a. Belirli bir konuda okuduğu metni yönergeye dönüştürmesi istenebilir. Örneğin; “Okulda başarılı olmanın gerekleri”</p> <p>b. Ara disiplin: “Yönergeleri İzleyebiliyor musunuz?” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 2.31 “Hikâye Haritası” etkinliğini yaptırabilirsiniz.</p>	<p>[!] 2.28. En az üç aşamalı yönergeler verilmelidir.</p> <p>2.30. Okuduklarının ana fikri dikkate alarak kendi kelimeleriyle özetlemesi.</p> <p>2.31. Hikâye unsurları: ana ve yardımcı karakterler, yer, olay, zaman.</p> <p>2.32. “Yazar size ne anlatmak istiyor?”, “Bunu nasıl anladınız?”, “Yazarla aynı fikirde misiniz?”, “Neden?” vb. sorularla yazarın amacı belirlenir.</p> <p>2.33. Öğrencilere önemli görülen yazarların kısa biyografisi ve diğer eserleri hakkında bilgi edinmeleri için araştırma ödevi verilebilir.</p> <p>✂ 2.27. İnsan Hakları ve Vatandaşlık: İnsan haklarını içeren metinleri okuyup tartışır.</p> <p> “Okuduğunu Anlama” başlığı altındaki kazanımlar; sözlü sunu ve yazılı anlatım, görselleştirme yaptırılarak, gözlem formları, bireysel değerlendirme ölçeği; eşleştirmeli, boşluk doldurma ve çoktan seçmeli sorular kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik [!]: Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme ✂: Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Anlam Kurma <ol style="list-style-type: none"> Metin içi anlam kurar. Metin dışı anlam kurar. Metinler arası anlam kurar. 4. Söz Varlığını Geliştirme <ol style="list-style-type: none"> Görsellerden yararlanarak söz varlığını geliştirir. Kelimelerin eş ve zıt anlamlılarını bulur. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder. Bilmediği kelimelerin anlamlarını araştırır. Ekleri kullanarak kelimeler türetir. Kelimelerin gerçek, mecaz ve terim anlamlarını ayırt eder. 	 4.1. Öğrencilerden kavramları eşleştirmeleri, kavram haritası ve zihin haritası oluşturmaları istenebilir. 4.2. Cümle içinde verilen kelimenin eş veya zıt anlamlısını verilen seçenekler arasından belirlemeleri istenebilir. 4.3. Eş sesli kelimelerin farklı anlamlarının kullanıldığı cümlelerle ilgili olan resimleri eşleştirmeleri istenebilir.	<p>3.1. Bir metin içindeki cümle, paragraf veya paragrafları kullanarak anlam kurma.</p> <p>3.2. Okuduğu metindeki bilgileri, metin dışında başka bir olayla, konuyla ilişkilendirerek anlam kurma.</p> <p>3.3. En az iki kaynaktan edindiği bilgileri kullanarak yeniden anlam kurma.</p> <p>4.4. Sözlüğe bakma, öğretmenine sorma vb. yollarla kelimelerin anlamları araştırma.</p> <p>[!] 4.5. Burada yalnızca “-cı, -lık, -lı, -sız” eklerini kullanarak kelimeler türetilmelidir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
5. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Okuma <ol style="list-style-type: none"> Serbest okuma yapar. Anlama tekniklerini kullanır. Not alarak okur. Okurken önemli gördüğü yerleri belirginleştirir. Metnin türünü dikkate alarak okur. Bilgi edinmek için okur. Eğlenmek için fıkra, bilmece, tekerleme, masal vb. okur. Paylaşarak okumaktan zevk alır. Gazete ve dergi okur. Sorgulayıcı okur. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar. 	<p> 5.8. Metindeki diyaloglar öğrenciler arasında paylaştırılarak okutulabilir.</p> <p> 5.9. “Başlık Çeşitleri” (Gazetede haber başlıklarından haberin çeşidini (spor, tıp, ekonomi, kültür, yerel vb.) belirlemeleri istenebilir.) etkinliği yaptırılabilir.</p>	<p>[!] 5.1. Serbest okumada amaç, okumanın alışkanlık hâline getirilmesidir. Okumanın alışkanlık hâline getirilebilmesi için, haftada bir ders saati serbest okumaya zaman ayrılmalıdır. Bu derslerde serbest okumalar yaptırılmalı, okuma dosyası doldurulmalı ve okuduklarına ilişkin (canlandırma, resimleme, sözlü ve yazılı anlatma, okuduğu kitabı sözlü ve yazılı olarak tanıtmaya vb.) etkinlikler yaptırılmalıdır. Okul dışında ise velilerle iş birliği içinde hareket edilerek öğrencinin her gün okumaya zaman ayırması, okuduklarını paylaşması ve ödüllendirilmesi sağlanmalı, ailelerin öğrenciyle okuması teşvik edilmelidir.</p> <p>5.2. Kendini sorgulama, tekrar okuma, görselleştirme, yetişkinden yardım alma, dipnota bakma, sözlük ve ansiklopediye başvurma vb.</p> <p>5.3. Okuduklarını görselleştirme, kısaltma yapma vb. yollarla not alma.</p> <p>5.4. Altını çizme, renklendirme, yıldız koyma vb.</p> <p>5.5. Şiir, masal, fıkra, tekerleme vb. tekniğine uygun okuma.</p> <p>[!] Öğrenciler şiir ezberlemeye zorlanmamalıdır, ancak ilgi duydukları şiirleri ezberlemeye teşvik edilmelidir. Ezberledikleri şiirleri sınıf veya topluluk önünde okuma fırsatı verilmelidir. Şiirde sadece konu ve ana duygu bulma çalışmaları yaptırılmalı, daha ayrıntılı anlamsal ve biçimsel (redif, uyak vb.) analizler yaptırılmamalıdır.</p> <p>5.6. Bilgi edinmek için kütüphanelerden yararlanmaları sağlamalıdır. Ayrıca kitap incelemelerinde içindekiler, başlıklar ve kaynakça kısımlarını okumaları istenmelidir.</p> <p>5.9. Bilgi edinmek, günlük olayları takip etmek, okuma alışkanlığı kazanmak ve eleştirel düşünmeyi geliştirmek amacıyla önemli gördükleri haberleri veya yazıları, öğretmenin rehberliğinde sınıfta paylaşma.</p> <p> “Anlam Kurma”, “Söz Varlığını Geliştirme”, “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Okuma” başlıkları altındaki kazanımlar, gözlem formları, çalışma yapıtları kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik [!] : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Yazma Kurallarını Uygulama 1. Yazmak için hazırlık yapar. 2. Yazma amacını belirler. 3. Kelimeler, cümleler ve satırlar arasında uygun boşluklar bırakır. 4. Anlamli ve kurallı cümleler yazar. 5. Yazılarında noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanır. 6. Yazılarında imlâ kurallarını uygular. 7. Sayfa düzenine ve temizliğine dikkat eder. 8. Yazılarında sözlük ve imlâ kılavuzundan yararlanır. 9. Sıralamalarda sayı, sembol ve işaretlerden yararlanır. 10. Bütün yazılarını bitişik eğik yazı ile yazar. 11. Konu dışına çıkmadan yazar. 12. Yazılarında kelime tekrarından kaçınır. 13. Yazma yöntemini belirler. 14. Yazma konusunu belirler.	 1.4. Anlatım bakımından bozuk cümleler verilerek bu cümleleri düzeltmeleri istenebilir. 1.5. Noktalama işaretleri verilmeyen bir metinde gerekli noktalama işaretlerini kullanmaları istenebilir. 1.6. “Cümleyi Tamamla” etkinliği yaptırılabilir.	1.1. Yazma öncesinde araç- gereç, konu, plan, yöntem vb. belirleme. 1.2. Öğrenciden “Ne hakkında yazacaksın?”, “Yazında bize neler anlatmayı düşünüyorsun?” gibi sorular sorularak yazma amacını belirlemesi istenebilir. 1.4. Özne, tümleç, yüklemın temel anlamları verilmemeli ve bu öğelerin çeşitlerine değinilmemelidir. 1.5. Noktayı , kısaltmalarda; virgölü , özneyi belirtmede; iki noktayı , açıklamalarda; ünlem işaretini , seslenme, hitap, uyarı sözlerinden sonra ve anlık duygulara dikkat çekmede; kısa çizgiyi , ilişkili sözcükler arasında; turnak işaretini , alıntılarda; kesme işaretini , kısaltmaların ve sıralama bildiren sayıların aldığı ekleri ayırmada; uzun çizgiyi , konuşmaları belirtmede; parantezi , bir önceki kavramı açıklamada kullanmaları sağlanmalıdır. 1.6. Dil, din, gezegen, yıldız, savaş, devir, çağ ve kurum adlarının ilk harfi büyük yazdırılmalıdır. Soru edatı (mı) ile “ de ” ve “ ki ” bağlaçları verilmelidir. 1.7. Başlık sayfa ortalanarak tarih ise uygun yere yazdırılmalıdır. Sayfa kenarlarında ve başlıkla yazı arasında uygun boşluklar bırakılmalıdır. “Yazma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar bütün yazma etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır. 1.4 kazanımı için matematik dersi "Doğal Sayılarla Toplama, Çıkarma, Çarpma, Bölme İşlemi" alt öğrenme alanı (kazanım 4/ 4/ 7/ 7) 1.4 kazanımı için matematik dersi "Olasılık" alt öğrenme alanı (kazanım 1) “Yazma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formu, öğrenci ürün dosyası, çalışma yapırları kullanılarak ve yazma çalışmaları ile değerlendirilebilir.

 : Sınıf-okul içi etkinlik
 : Okul dışı etkinlik
 : Uyarı
 : Diğer derslerle ilişkilendirme
 : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme <ol style="list-style-type: none"> Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır. Yeni öğrendiği kelimeleri yazılarında kullanır. Yazısına uygun başlık belirler. Yazısında alt başlıkları belirler. Yazısının giriş ve sonuç cümlelerini özenle seçer. Yazılarında söz varlığından yararlanır. Olayları, oluş sırasına göre yazar. Yazılarında mizahi öğelere yer verir. Yazılarında kelime türlerini işlevine uygun kullanır. Mantıksal bütünlük içinde yazar. Yazılarında ana fikre yer verir. Yazılarında yardımcı fıkirlere yer verir. Yazılarında farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanır. Yazılarında kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir. Yazılarında uygun ifadeleri kullanarak destekleyici ve açıklayıcı örnekler verir. Yazısını anlam ve biçim açısından değerlendirir. Yazılarında karşılaştırmalar yapar. Yazılarında sebep-sonuç ilişkileri kurar. 	<p> 2.6.</p> <p>a) “Atasözünü Bul” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p>b) “Deyimleri Bul” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 2.9.</p> <p>a) “Boşlukları Doldur” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p>b. “Boşlukları Tamamla” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p>c) “Kelime Türlerini Bul” (Verilen kelimelerin paragrafta boş bırakılan yerlere, işlevine uygun olarak konulması istenebilir.) etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 2.10. Farklı duyguları yansıtan kelimeleri olumlu ve olumsuz olarak gruplandırılması istenebilir.</p> <p> 2.13. “Beni Tamamla” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 2.18. Ormanların yok olmasının nedenlerini ve sonuçlarını yazmaları istenebilir.</p>	<p>2.6. Yazısını güçlendirmek amacıyla deyim, atasözü, özdeyiş vb. kullanmaya özendirilir.</p> <p>[!] 2.7. Eylemde zaman konusuna anlam yönüyle değinilmeli ancak zaman ekleri verilmemelidir. Örneğin; “koştı” biten bir eylem, “koşuyor” devam eden bir eylem “koşacak” gelecekte yapılacak bir eylem.</p> <p>2.8. Yazısında abartma, taşlama, tersini söyleme gibi yollarla mizah duygusunu yansıtmaya istenebilir.</p> <p>[!] 2.9. Ad (ad durum ekleri), sıfat, zamir, fiil kavramları, örneklerden yola çıkılarak tanıtılmaya çalışılır. Kelime türlerinin çeşitleri verilmemelidir.</p> <p>[!] 2.12. Her paragrafta, anlatılacak genel düşüncenin sadece bir yönünün verilmesi istenmelidir.</p> <p>2.13. Yazılarında, farklı bir düşünceye geçerken “ama, fakat, veya, yalnız, buna rağmen vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p> <p>2.15. Yazılarında, “örneğin, örnek olarak, özellikle, gibi, açıkçası, açıklamak gerekirse, yani, başka bir deyişle vb.” ifadelerini kullanarak destekleyici ve açıklayıcı örnekler vermeye özendirilir.</p> <p> 2.16. Yazdıklarının değerlendirilmesinde, çalışma kâğıtları, öz değerlendirme formu, açık uçlu kısa cevaplı sorular, öğrenci ürün dosyaları kullanılabilir.</p> <p>2.17. Yazılarında, karşılaştırmalar yaparken “aynısı, benzer olarak, farklı vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p> <p>2.18. Yazılarında, sebep - sonuç ilişkileri kurarken “çünkü, neden olarak, için, dolayısıyla vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik [!]: Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2.Kendini Yazılı Olarak İfade Etme (devamı) 19. İmza atar ve anlamını bilir. 20. İzlenim ve deneyimlerine dayalı yazılar yazar. 21. Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazar. 22. Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtan yazılar yazar. 23. Özet çıkarır. 24. Kendisine ilginç ve çekici gelen karakter, olay, yer, an vb. ile ilgili görüş ve düşüncelerini yazar.	<p> 2.20.</p> <p>a)Yaşadıkları yerlerin (mahalle, şehir vb.) hoşlanıp hoşlanmadığı özellikleri hakkında yazmaları istenebilir.</p> <p>b) Tiyatro, müze, resim sergisi, sinema, konser vb. hakkındaki izlenimlerini yazmaları istenebilir.</p> <p> 2.21.</p> <p>a) Gelecekte nasıl bir anne veya baba olmak istersiniz? Sorusuyla duygu ve düşüncelerini yazmaları istenebilir.</p> <p>b) Teşekkür Kartı (Kendileri için önemli olan insanların listesini hazırlamaları ve bu insanların neden önemli olduklarını açıklamaları istenerek bu kişilere teşekkür kartı hazırlatılabilir.) etkinliği yaptırılabilir.</p>	<p>2.22. Kendisinin, arkadaşlarının veya sanatçıların yaptığı resim; yazdığı şarkı, şiir vb. ürünler hakkında yazılar yazması.</p> <p>[!] 2.23. Konunun ana fikir ve önemli noktalarının, öğrencinin kendi ifade biçimiyle özetlemesine dikkat edilmelidir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!] : Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme (devamı) 26. Bir fikre katılıp katılmadığını nedenleriyle açıklayan yazılar yazar. 27. Bir etkinliğin, işin vb. aşamalarını anlatan yönergeler hazırlar. 28. Sorular yazar. 29. Formları yönergelerine uygun doldurur. 30. Eksik bırakılan metni yazarak tamamlar. 31. Yazılarında önem belirten ifadeleri kullanır. 32. Yazılarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular.		<p>[!] 2.28. Meraklarını giderme, bilgi edinme ve soru yazma becerilerini geliştirmek amacıyla, öğrencilere soru yazma fırsatları verilmelidir.</p> <p>2.31. Önemli olanı belirtirken “başlıca, daha iyi, özellikle, en iyisi, en kötüsü” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p> <p>📖 2.7. kazanımı için sosyal bilgiler dersi “Kendimi Tanıyorum” ünitesi (kazanım 5)</p> <p>🏆 2.27. Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim: Spora başlamadan önce yapılması gerekenleri belirtir.</p> <p>📋 “Kendini Yazılı Olarak İfade Etme” başlığı altındaki kazanımlar, yazma çalışmaları, öz değerlendirme, gözlem formları, çalışma yaprakları ve öğrenci ürün dosyası ile değerlendirilebilir.</p>

🏠 : Sınıf-okul içi etkinlik 🏡 : Okul dışı etkinlik [!] : Uyarı 📖 : Diğer derslerle ilişkilendirme 🏆 : Ara disiplinlerle ilişkilendirme 📋 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma 1. Günlük, anı vb. yazar. 2. Davetiye ve tebrik kartı yazar. 3. Mektup yazar. 4. Açıklayıcı ve bilgilendirici yazılar yazar. 5. Hikâye yazar. 6. Yazılarında betimlemeler yapar. 7. Kısa oyunlar yazar. 8. Şiir yazar. 9. İkna edici yazılar yazar. 10. Sorgulayıcı yazılar yazar. 11. İş birliği yaparak yazar. 12. Vurgulamak istediği kelime ya da cümleleri farklı yazar. 13. İsteddiği bir konuda yazılar yazar. 14. Duyuru, afiş vb. yazar.	 3.3. Okuduğu bir hikâyenin kahramanına mektup yazdırılabilir. 3.5. Verilen anahtar kelimelerin çağrıştırdığı başka kelimeleri kullanarak yazmaları ve bu kelimeleri kullanarak bir hikâye oluşturmaları istenebilir. 3.6. Öğrencilerden kendilerinin on yıl sonra nasıl biri olacaklarını hayal etmeleri ve bu hayallerini yazmaları istenir. 3.7. “Oyun Yaz” etkinliği yaptırılabilir. 3.8. “Şiir Yaz” etkinliği yaptırılabilir. 3.9. Ailesine, arkadaşına, öğretmenine bir isteğini kabul ettirmek amacıyla ikna edici yazılar yazar. 3.10. Evinde, okulunda ve yaşadığı yerde beğenmediklerini ortaya koyar ve bunlara çözümler önerir. 3.11. a) Okul veya sınıf gazetesi hazırlamalarını isteyebilirsiniz. b) Öğrencilere, verilen ya da istedikleri bir konuda grup olarak şiir yazdırılır.	3.4. Deney, gezi ve gözlem raporları yazması, çevresinde gerçekleşen olayları açıklaması vb. 3.5. Bir hikâye defteri tutmaları ve öğrencinin yazdığı hikâyeleri bu deftere aktarmaları sağlanabilir. 3.9. İleri sürdüğü düşüncenin kabul edilebilir gerekçelerini, nedenlerini ve kanıtlarını açıklaması. 3.10. Herhangi bir konuda katıldığı veya katılmadığı noktaları, nedenleriyle açıklaması. 3.12. Altını çizme, koyulaştırma, farklı renkle yazma vb. [!] 3.13. Yazılacak konunun seçimi öğrencilere bırakılmalıdır. 3.4 / 3.12 kazanımları için sosyal bilgiler dersi " Geçmişimi Öğreniyorum" ünitesi (kazanım 1) 3.1. Rehberlik ve Psikolojik Danışma: Yaşadığı olaylara ilişkin duygu ve düşüncelerini ayrıntılı olarak açıklar. “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma” başlığı altındaki kazanımlar, yazma çalışmaları, çalışma yaprakları ve gözlemlerle değerlendirilebilir.

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
 : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL OKUMA ve GÖRSEL SUNU (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Görsel Okuma <ol style="list-style-type: none"> 1. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir. 2. Grafik ve tablo ile verilenleri yorumlar. 3. Harita ve kroki okur. 4. Reklamlarda verilen mesajları sorgular. 5. Resim ve fotoğrafları yorumlar. 6. Karikatürde verilen mesajı algılar. 7. Metin ve görsel ilişkisini sorgular. 	<p> 1.2.</p> <p>a) Bir haftalık hava durumunu grafikten takip ederek okumaları istenebilir.</p> <p>b) “Tablo (Çizelge) İncele” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p>c. “Grafîği Yorumla” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p> 1.3. Harita üzerinde incelemeler yapılarak haritanın sembolleri açıklanabilir.</p> <p> 1.5. Öğrenciler gruplara ayrılarak hazırladıkları reklamlarda verilen mesajları sınıfça sorgulamaları istenebilir.</p> <p>1.6. Ara disiplin: “Resimlerin Söyledikleri” etkinliğini yaptırabilirsiniz.</p> <p> 1.7. Gruplar oluşturularak farklı karikatürler verilir ve anladıklarını yazarak sınıfla paylaşmaları istenebilir.</p>	<p>1.1. Çevresinde gördüğü yönlendirme ve uyarı işaretlerinin ne anlama geldiğini bilmesi.</p> <p>1.2. Hava durumu, veli, ağırlık vb. grafikleri ve basit tabloları yorumlama.</p> <p>1.3. Öğrencilerden, verilen kroki (ev, okul) ve haritayı (yaşadığı il, ilçe) yorumlamaları istenebilir.</p> <p>1.5. “Hangi reklam sizi en çok etkiliyor?”, “Bu reklamdan, niçin etkilendiğinizi düşünüyorsunuz?” vb. sorularla öğrencilerin reklamları sorgulamaları sağlanır.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL OKUMA ve GÖRSEL SUNU (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Görsel Okuma (devamı) 8. Kitle iletişim araçlarıyla (gazete, dergi, TV) verilen bilgileri, haberleri, düşünceleri sorgular. 9. Beden dilini yorumlar. 10. Doğayı izler, doğadaki değişimleri fark eder ve yorumlar. 11. Çevresindeki sosyal olayları anlamlandırır ve yorumlar. 12. Renkleri tanıır, anlamlandırır ve yorumlar. 13. Görsellerden hareketle cümleler ve metinler yazar. 14. Bilgi toplamak amacıyla bilişim teknolojilerinden yararlanır.	 / 1.8. Televizyonda izledikleri haber, spor, belgesel vb. programlar hakkında yorum yaptırılabilir. 1.9. Bir tiyatro, televizyon oyununda veya sınıf içinde sergilen bir oyunda rol alanların rollerini oynarken beden dilini nasıl kullandıkları tartışılabilir, örnekler verilebilir. 1.10. a) Yaşadıkları bölgenin dağ, ova, akarsu, göl vb. yeryüzü şekillerine ilişkin olarak kavram haritası yaptırılabilir. /1.10. Mevsim değişikliklerinde (İlkbahar ve sonbahar) çevre gezisi ya da piknik düzenlenerek öğrencilerin doğadaki değişikliklere ilişkin izlenimlerini ifade etmeleri istenebilir. 1.14. Farklı meslekler hakkında bilgi toplamaları istenebilir.	1.11. Bayram, toplantı, anma, yöreye özgü sosyal olayların toplum açısından önemi ve anlamı üzerinde tartışma. 1.12. Renklerin adları, kullanıldıkları yerler ve ifade ettiği anlamlar. 1.1/1.2. kazanımları matematik dersi “Açı ve Açı Ölçüsü” alt öğrenme alanı (kazanım 2) 1.1 kazanımı matematik dersi " Sıvıları Ölçme” alt öğrenme alanı (kazanım 1) 1.1/1.2. kazanımları matematik dersi " Doğal Sayılar” alt öğrenme alanı (kazanım 5) 1.6. kazanımı için sosyal bilgiler dersi “Geçmişimi Öğreniyorum” ünitesi (kazanım 5) 1.6/ 1.8 kazanımları için sosyal bilgiler dersi “Uzaktaki Arkadaşlarım” ünitesi (kazanım 2) 1.6/1.10/ 1.12. kazanımları matematik dersi “Geometrik Cisimler/ Simetri/ Örüntü ve Süslemeler” alt öğrenme alanları (kazanım 1/1/1) 1.10. kazanımı için fen ve teknoloji dersi “Maddeyi Tanıyalım” alt öğrenme alanı (kazanım 4.3) 1.10. kazanımı için fen ve teknoloji dersi “Kuvvet ve Hareket” ünitesi (kazanım 1.3) 1.14. kazanımı için fen ve teknoloji dersi “Işık ve Ses” ünitesi (kazanım 5.3) 1.9. Rehberlik ve Psikolojik Danışma: Başkalarının duygularını onların yüz ifadelerinden anlar. 1.10. Rehberlik ve Psikolojik Danışma: Çevre duyarlılığına sahip olur. 1.14. Kariyer Bilinci Geliştirme: Farklı iş tiplerini tanıır. “Görsel Okuma” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formları, çalışma yaprakları kullanılarak değerlendirilebilir.

 : Sınıf-okul içi etkinlik
 : Okul dışı etkinlik
 : Uyarı
 : Diğer derslerle ilişkilendirme
 : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL OKUMA ve GÖRSEL SUNU (4. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Görsel Sunu <ol style="list-style-type: none"> 1. Sunuma hazırlık yapar. 2. Sunum yöntemini belirler. 3. Duygu, düşünce, bilgi ve izlenimlerini resim, şekil ve sembol ve renkleri kullanarak görselleştirir. 4. Bilgileri tablo ve grafikle sunar. 5. Sunularında harita ve krokiden yararlanır. 6. Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar. 7. Sunularında gerçek nesne ve modelleri kullanır. 8. Sunularında içeriğe uygun görseller seçer ve kullanır. 9. Bilgi, duygu ve düşüncelerini sunmak amacıyla bilişim teknolojilerinden yararlanır. 10. Sunularını değerlendirir. 	<p> 2.3. Verilen eşya listesinden seçim yapılarak, kendi odası ya da sınıfını, hangi eşyalarla ve nasıl düzenleyeceğinin planlaması yaptırılarak planı çizdirilebilir.</p> <p> 2.3. Okunan kitaplara “farklı bir kitap kapağı” hazırlatılabilir.</p> <p> 2.7. Serbest oyunlar oynatılabilir. Örneğin radyo, televizyon haberleri ya da çevresindeki herhangi bir sosyal olayı canlandırmaları istenebilir.</p> <p> 2.10. Bilgisayardan yararlanarak poster hazırlamaları istenebilir.</p>	<p>2.1. Sunum öncesinde, araç-gereç hazırlaması, sunacağı konuyla ilgili bilgi toplaması ve sunu denemeleri yapması istenebilir.</p> <p>2.2. Sunum yöntemini belirlerken, izleyenleri, imkânlarını ve ortamı dikkate alarak, resim, grafik, şekil, tepegöz, bilgisayar vb. sunu yollarından birini tercih etmeye yönlendirilmelidir.</p> <p>2.3. Öğrencilerden görselleştirdikleri ürünleri, arkadaşlarıyla paylaşmaları istenebilir. Bunlar, sınıf ve okul panosunda sergilenebilir.</p> <p>2.7. Sunacakları konuyla ilgili bir nesne veya modeli sınıfa getirerek sununun anlaşılmasını destekleme amacıyla kullanma.</p> <p> 1.9. kazanımı için fen ve teknoloji dersi “Işık ve Ses” ünitesi (kazanım 5.3)</p> <p> 2.3/2.4 kazanımları için matematik dersi “Sütun Grafiği” alt öğrenme alanı (kazanım1/2)</p> <p> 2.5. kazanımı için sosyal bilgiler dersi “Yaşadığımız Yer” ünitesi (kazanım 2/3/4)</p> <p> “Görsel Sunu” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formları, çalışma yaprakları ve öğrenci ürün dosyası kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

D. İLKÖĞRETİM BEŞİNCİ SINIF KAZANIMLARI

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Dinleme Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> Dinlemek için hazırlık yapar. Dinleme amacını belirler. Dinleme amacına uygun yöntem belirler. Dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır. Görgü kurallarına uygun dinler. 	<ol style="list-style-type: none"> Ara disiplin: “İyi Bir Dinleyici Olmak İçin” etkinliği yapılabilir. 1.4/3.2. “Yerini Bul” etkinliği yapılabilir. 	<p>1.1. Dinleyeceği konuyla ilgili bilgi toplama, merak ettikleriyle ilgili sorular hazırlama, not almak için gerekli araçları hazırlama.</p> <p>1.2.“Dinleme sonucunda neler öğrenebileceğinizi düşünüyorsunuz?”, “Bunu niçin dinleyeceğimizi düşünüyorsunuz?”, “Bunu dinlememizin nedenleri neler olabilir?” soruları sorularak öğrenciler dinleme amaçlarını belirlemeye yönlendirilebilir.</p> <p>1.3. Öğrencilerden dinleme sırasında kullanabilecekleri, kendilerine en uygun yöntemi (not alma, görselleştirme, soru sorma vb.) belirlemeleri istenir.</p> <p>1.5. Konuşanın sözünü kesmeme, söz isteme, saygılı olma, kendini konuşanın yerine koyma vb.</p> <p>[!] “Dinleme Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar bütün dinleme etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p> “Dinleme Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar gözlemle değerlendirilebilir.</p>

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>2. Dinlediğini Anlama</p> <ol style="list-style-type: none"> Dinlediklerini anlamlandırmada ön bilgilerini kullanır. Dinlediklerini anlamlandırmada sunulan görsellerden yararlanır. Dinlerken vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat eder. Dinlediklerini zihninde canlandırır. Dinlediklerinde ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) sorularına cevap arar Dinlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder. Dinledikleri kelimelerin gerçek ve mecaz anlamlarını ayırt eder. Dinlediklerinde eş sesli kelimeleri ayırt eder. Dinlediklerinde eş ve zıt anlamlı kelimeleri belirler. Dinlediklerinde duygusal ve abartılı sözleri ayırt eder. Dinlediklerinde öznel ve nesnel yargıları ayırt eder. Dinlediklerinde gerçek olanla hayal ürünü olanı ayırt eder. Dinlediklerinde sebep-sonuç ilişkileri kurar. Dinlediği şiirin ana duygusunu belirler. Dinlediklerinin konusunu belirler. Dinlediklerinin ana fikrini belirler. Dinlediklerinde destekleyici ayrıntıları ve yardımcı fikirleri bulur. Dinlediği olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder. Konuşmacıyı, konuşma ortamını ve konuşma içeriğini değerlendirir. Dinlediklerinde dil, ifade ve bilgi yanlışlıklarını belirler. 	<p> 2.5. “5N 1K ” (Dinlediği hikâye, masal veya metinden; ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim sorularına cevap bulmaları istenebilir.) etkinliği yapılabilir.</p> <p> 2.8. “Eş Sesli Kelimeleri Bul” (Söylenişleri aynı anlamları farklı kelimeleri bulmaları istenebilir.) etkinliği yapılabilir.</p> <p> 2.9. “Eş Anlamlısını Bul” (Çalışma kâğıdında verilen kelimelerle dinledikleri metindeki kelimeleri anlam açısından karşılaştırmaları istenebilir.) etkinliği yapılabilir.</p> <p> 2.9.”Karşıtını Bul” etkinliği yapılabilir.</p> <p> 2.10 / 2.12. Dinlediği bir masaldaki veya izlediği bir çizgi filmdeki abartılı öğeleri ve hayal ürünlerini belirlemeleri istenebilir.</p> <p> 2.13. “Neden? Çünkü...”etkinliği yapılabilir.</p>	<p>2.2. Öğrencilerin anlatılanları daha kolay anlayabilmeleri için resim, şekil, grafik, fotoğraf vb. kullanılabilir.</p> <p>2.4. Zihinde canlandırılanlar sözlü, yazılı veya görsel olarak ifade edilebilir.</p> <p>2.6. Bilmediği kelimenin anlamını, cümlenin anlamından, sunulan görsellerden ve dinlediği konudan yararlanarak tahmin edebilir.</p> <p>2.11. Dinlediklerinde; “benim düşünceme göre, bence, bana göre vb”. ile başlayan ifadelerle; bilimsel verilere dayanan, herkes tarafından kabul gören ve kişiden kişiye değişmeyen ifadeleri ayırması.</p>

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>2. Dinlediğini Anlama (devamı)</p> <p>21. Dinledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.</p> <p>22. Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular.</p> <p>23. Dinlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamlarını araştırır.</p> <p>24. Dinledikleriyle ilgili kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.</p> <p>25. Dinlediği konuya uygun, farklı başlıklar bulur.</p> <p>26. Dinlediklerine ilişkin karşılaştırmalar yapar.</p> <p>27. Dinlediklerinde geçen varlıkları ve olayları sınıflandırır.</p> <p>28. Dinledikleri konulara ilişkin sorular sorar ve sorulara cevap verir.</p> <p>29. Dinlediklerini özetler.</p> <p>30. Dinlediklerinde önemliyi önemsizden ayırt eder.</p> <p>31. Başlıktan hareketle dinleyeceği konunun içeriğini tahmin eder.</p> <p>32. Dinlediklerinde ortaya konulan sorunları belirler ve onlara farklı çözümler bulur.</p> <p>33. Verilen örneklerin konuya uygun olup olmadığını sorgular.</p> <p>34. Dinlediklerini başkalarıyla paylaşır.</p> <p>35. Dinlediklerinde “hikâye unsurları”nı belirler.</p>	<p>2.22. Ara disiplin: “Yönergeleri İzleyebiliyor musunuz?” etkinliği yapılabilir.</p>	<p>[!] 2.22. En az üç aşamalı yönergeler verilmelidir.</p> <p>2.26. Dinlediklerinde geçen nesne, kişi, olay, yer vb. arasında çoklu karşılaştırmalar yaptırılabilir.</p> <p>2.30. Kendisinin ve konuşmacının önemli gördüğü noktaları belirlemeleri istenir.</p> <p>2.35. Hikâye unsurları: ana ve yardımcı karakterler, yer, olay, zaman.</p> <p>📖 “Dinlediğini Anlama” başlığı altındaki kazanımlar görselleştirme sözlü sunu ve yazma çalışmaları, gözlem formları, bireysel değerlendirme ölçekleri, çalışma yaprakları kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme <ol style="list-style-type: none"> Katılımlı dinler. Seçici dinler. Not alarak dinler. Sorgulayarak dinler. Bilgi edinmek için haber, sunu, belgesel vb. dinler ve izler. Eğlenmek için masal, hikâye, şarkı, tekerleme, tiyatro, vb. dinler/izler. Şiir ve müzik dinletilerine katılır. Grup konuşmalarını ve tartışmalarını dinler. 	<p> 3.2. Boşluklar bırakılmış bir metin öğrencilere verilir. Öğretmen metni okurken öğrencilerden boşlukları doldurmaları istenebilir.</p> <p> / 3.5. Televizyon ve radyodan dinlenen güncel haberlerin anlatılması istenebilir.</p> <p> 3.6. Tiyatro, sinema vb. izletilebilir.</p>	<p>3.1. Dinleme sürecine katılma, soru sorma, açıklama yapma.</p> <p>3.2. İsteddiği bilgileri seçme, ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate alarak dinleme.</p> <p>3.3. Dinlerken işaret, sembol kullanarak, kısaltma yaparak veya yazarak not alma.</p> <p> 3.5. Afetten Korunma ve Güvenli Yaşam: Deprem sırasında karşılaşılabilecek tehlikeleri araştırır.</p> <p> “ Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme” başlığı altındaki kazanımlar gözlem formları ve öz değerlendirme yapılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
 : Okul dışı etkinlik
 : Uyarı
 : Diğer derslerle ilişkilendirme
 : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: KONUŞMA (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Konuşma Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> Konuşmak için hazırlık yapar. Konuşma amacını belirler ve dinleyicilere ifade eder. Konuşma yöntemini belirler. Dinleyicilerle göz teması kurar. Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanır. Kelimeleri doğru telaffuz eder. Akıcı konuşur. Sesine duygu tonu katar. Konuşmalarında beden dilini kullanır. Konuşma sırasında gereksiz hareketlerden kaçınır. Konu dışına çıkmadan konuşur. Görgü kurallarına ve değerlere (millî, manevî, kültürel, ahlaki, sosyal vb.) uygun konuşur. Konuşma konusunu belirler. 	<ol style="list-style-type: none"> Ara disiplin: “İyi Bir Konuşmacı Olmak İçin” etkinliği yapılabilir. <p> / 1.1. Öğrenciye bir araştırma konusu verilerek konuyla ilgili bilgi toplaması ve arkadaşlarıyla paylaşması istenebilir.</p> <p> / 1.7. Televizyondaki sunucuları seyretmeleri ve bir sunucunun konuşmasını canlandırmaları istenebilir.</p>	<p>1.1. Konuşacağı konuyla ilgili plan yapma, bilgi toplama, görsel hazırlama, konuşma denemeleri yapma vb.</p> <p>1.2. “Ne hakkında konuşacaksın?”, “Bize neler anlatmayı düşünüyorsun?” gibi sorularla öğrencinin konuşma amacını belirlemesi sağlanabilir.</p> <p>1.7. Duraklamaların, gereksiz kelime kullanımının ve ses tekrarlarının olmadığı, vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek yapılan konuşma.</p> <p>1.8. Üzüntü, sevinç, korku gibi duyguları ses tonuna yansıtmama.</p> <p>1.12. Konuşmacının sözünü bitirmesini bekleyerek, söz alarak, incitmeden, büyüklerine, bayrağa, vatana, millete saygı göstererek konuşma.</p> <p>[!] “Konuşma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar bütün konuşma etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p> “Konuşma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar sözlü sunu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı ve gözlem formuyla değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!] : Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: KONUŞMA (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Kendini Sözlü Olarak İfade Etme <ol style="list-style-type: none"> Kendine güvenerek konuşur. Konuşmasında olayları oluş sırasına göre anlatır. Konuşmasında söz varlığını kullanır. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır. Konuşmasını görsel sunuyla destekler. Dinleyici grubunu ve bulunduğu ortamı dikkate alarak konuşur. Konuşmasında ana fikri vurgular. Konuşmasında yardımcı fikirleri ve destekleyici ayrıntıları vurgular. Konuşmasında, önemsedığı bilgileri vurgular. Düşüncelerini mantıksal bütünlük içinde sunar. Konuşurken dinleyicilere sorular sorar ve sorulara cevap verir. Konuşmalarında yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir. Konuşmalarında destekleyici ve açıklayıcı örnekler verir. Konuşmalarında tanımlamalar yapar. Konuşmalarında mizahî öğelere yer verir. 	 2.3. Belirlenen bir deyim ya da atasözünü açıklamasını isteyebilirsiniz. 2.6. Belirlenen bir konuda, farklı yaş grubunda bulunan kişilerin yapabilecekleri konuşmaları hazırlamaları istenebilir.	<p>2.2. İlk önce, önce, daha sonra, ondan sonra, sonunda, sonuçta, vb. [!] Eylemde zaman konusuna anlam yönüyle değinilecek, zaman ekleri verilmeyecektir. Örneğin; “koştı” biten bir eylemi, “koşuyor” “devam eden bir eylemi; “koşacak” gelecekte yapılacak bir eylemi ifade eder.</p> <p>2.3. Deyim, atasözü, tekerleme, mâni, özlü söz, mecaz, mizahi öğeler.</p> <p>2.5. Resimler, fotoğraflar, şekiller, tablolar vb.</p> <p>[!] 2.6. Sınıfta, kütüphanede, sokak veya topluluk önündeki konuşmalarla, arkadaş, öğretmen, anne baba veya bir yetkiliyle konuşmanın birbirinden farklı olması gerektiği vurgulanmalıdır.</p> <p>2.8/2.13. Destekleyici ve açıklayıcı örnekler verirken “örneğin, örnek olarak, özellikle, gibi, açıklamak gerekirse, yani, başka bir deyişle, ve, daha, hatta, üstelik, çünkü, örneğin, hem hem de, ne...ne de, gerek...gerekse vb.” ifadelerini kullanır.</p>

ÖĞRENME ALANI: KONUŞMA (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>2. Kendini Sözlü Olarak İfade Etme (devamı)</p> <p>16. Konuşmalarında farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanır.</p> <p>17. Konuşmalarında önem belirten ifadeleri kullanır.</p> <p>18. Konuşmasını, konuşma içeriğini ve konuşma ortamını değerlendirir.</p> <p>19. Konuşmalarında karşılaştırmalar yapar.</p> <p>20. Konuşmalarında sebep-sonuç ilişkileri kurar.</p> <p>21. Bir fikre katılıp katılmadığını nedenleriyle ortaya koyar.</p> <p>22. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.</p> <p>23. Konuşmasını özetler.</p> <p>24. Dilek, istek, beğeni ve şikâyetlerini ilgili kişilere bildirir.</p> <p>25. Konuşmasının başında ve sonunda dikkat çekici ve çarpıcı ifadeleri kullanır.</p> <p>26. Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtır.</p> <p>27. Bilgi edinmek amacıyla soru sorar.</p> <p>28. Konuşmalarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular.</p>	<p> 2.18. Sporda kurallara uymamanın sonuçlarının neler olabileceği sorulabilir.</p> <p> 2.22. a) Hayal ve özlemlerini anlatmaları istenebilir. b) Sanatsal ürünler (resim, şiir, heykel) hakkında konuşması istenebilir.</p>	<p>2.17. Önemli olanı belirtirken “başlıca, daha iyi, özellikle, en iyisi, en kötüsü” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p> <p>2.19. Karşılaştırmalar yaparken “benzer olarak, gibi, farklı olarak, aynısı vb.” ifadelerden yararlanmaları istenebilir.</p> <p>2.20. Sebep sonuç ilişkileri kurarken “çünkü, bunun nedeni, bu nedenle, bunun sonucunda, bu yüzden vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p> <p>2.23. Konuşmasını özetlerken “özet olarak, böylece, son olarak, sonuç olarak, kısacası, özetle, sonucunda vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p> <p> 2.17. kazanımı için fen ve teknoloji dersi “Canlılar Dünyasını Gezelim, Tanıyalım” alt öğrenme alanı (kazanım 1.2/2.1/4.1/5.1/7.4)</p> <p> “Kendini Sözlü Olarak İfade Etme” başlığı altındaki kazanımlar sözlü sunu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu, rol yapma ve öz değerlendirme aracılığıyla değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: KONUŞMA (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Konuşma <ol style="list-style-type: none"> Günlük ilişkilerin gerektirdiği farklı durumlara uygun konuşur. Grup çalışmalarında duygu ve düşüncelerini paylaşır. Topluluk önünde konuşur. Üstlendiği role uygun konuşur. Masal, hikâye, fıkra veya filmi tekniğine uygun anlatır. Deneyim ve anılarını anlatır. Konuşmalarında betimlemeler yapar. İkna edici konuşur. Bilgi vermek amacıyla konuşur. Sorgulayarak konuşur. Bilgi almak amacıyla görüşmeler yapar. Bildiği şiirleri topluluk önünde okur. 	<p> 3.2. Belirlenen bir konu ya da sorun hakkında beyin fırtınası yapılabilir.</p> <p> / 3.3. Panel, forum, tartışma vb. etkinlikler düzenlenebilir.</p> <p> 3.5. Masal, fıkra vb. anlatmaları istenebilir.</p> <p> / 3.10.</p> <p>a) Televizyon ya da videodan münazara, tartışma vb. hakkında yorum yapmaları istenebilir.</p> <p>b) Gazete veya dergiden okuduğu bir haber ya da yazı hakkında eleştiri yapması istenebilir.</p> <p> 3.11. Belirlenen bir konuda bilgi edinmek amacıyla bir yazar, şair, yönetici, köy muhtarı, sporcu vb. ile görüşülebilir.</p>	<p>3.1. Selamlaşma, tanışma, arkadaşlarıyla ve yetişkinlerle konuşma, teşekkür etme, kutlama, özür dileme, telefonda konuşma vb.</p> <p>3.7. Yer ve nesneleri renk, biçim, büyüklük vb. kişileri de görünüş, duygu vb. yönlerden betimleme.</p> <p>3.8. İleri sürdüğü düşüncenin kabul edilebilir gerekçelerini, nedenlerini ve kanıtlarını açıklama.</p> <p>3.10. Herhangi bir konuda katıldığı veya katılmadığı noktaları, nedenleriyle karşısındaki kişiyi incitmeden ifade etme.</p> <p> 3.4. Girişimcilik: Meslekleri tanıır.</p> <p> “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Konuşma” başlığı altındaki kazanımlar sözlü sunu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu ve öz değerlendirme aracılığıyla değerlendirilebilir.</p>

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Okuma Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> Okumak için hazırlık yapar. Okuma amacını belirler. Okuma amacına uygun yöntem belirler. Okuduğu kelimeleri doğru telaffuz eder. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur. Sesli okumada vurgu ve tonlamalara dikkat eder. Akıcı okur. Kurallarına uygun sessiz okur. Dikkatini okuduğuna yoğunlaştırır. 	 1.4. Okuyucunun yaptığı hataları belirlemeleri ve bunların doğru olanlarını okumaları istenebilir.	<p>1.1. Okunacak metni belirleme, okuma ortamını düzenleme vb.</p> <p>1.2. Öğretmen, öğrencilere okuma amacını belirleme konusunda yardımcı olur.</p> <p>1.3. Okuma amacını ve metnin türünü dikkate alarak sesli veya sessiz okuma, not alarak okuma, seçici okuma, sorgulayarak okuma gibi teknikler uygulanabilir.</p> <p>[!] 1.5. Öğretmen, örnek okumalar yaparak noktalama işaretlerinin anlam üzerindeki etkisine dikkat çekmelidir.</p> <p>1.7. Gereksiz kelime ve ses tekrarlarının, duraklamaların, yanlış okumaların yapılmadığı, vurgu ve tonlamaya dikkat ederek konuşur gibi okuma.</p> <p>1.8. Fısıldamadan, dudaklarını kısırdatmadan, başını sağa sola çevirmeden, öne arkaya sallanmadan gözleriyle takip ederek okuma.</p> <p>[!] “Okuma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar bütün okuma etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p> “Okuma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar gözlem formu, öz değerlendirme aracılığıyla değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!] : Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Okuduğunu Anlama 1. Ön bilgilerini kullanarak okuduğunu anlamlandırır. 2. Metinde verilen ipuçlarından hareketle, karşılaştığı yeni kelimelerin anlamlarını tahmin eder. 3. Okuma öncesi, okuma sırası ve sonrasında metinle ilgili soruları cevaplandırır. 4. Metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri hakkında tahminlerde bulunur. 5. Okuduklarını zihninde canlandırır. 6. Okuduklarındaki duygusal ve abartılı öğeleri belirler ve sorgular. 7. Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) sorularına cevap arar. 8. Farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri dikkate alarak okur. 9. Önem belirten ifadeleri dikkate alarak okur. 10. Okuduklarında karşılaştırmalar yapar. 11. Okuduklarında sebep-sonuç ilişkileri kurar. 12. Betimleyen ve tanımlayan ifadeleri dikkate alarak okur. 13. Genel ve özel durumları bildiren ifadeleri dikkate alarak okur. 14. Destekleyici ve açıklayıcı ifadeleri dikkate alarak okur. 15. Özetleyen ve sonuç bildiren ifadeleri dikkate alarak okur. 16. Okuduklarında gerçek olanla hayal ürünü olanı ayırt eder. 17. Okuduğu metindeki öznel ve nesnel yargıları ayırt eder. 18. Okuduklarının konusunu belirler.		2.1. “Bu konuda neler biliyorsunuz?” sorusuyla ön bilgilerin harekete geçirilmesi sağlanır. 2.2. Bilinmeyen kelimenin anlamını, kendisinden önce veya sonra gelen kelime, cümle, resim ve sembollerden yararlanarak tahmin etme. [!] 2.8. Öğretmen “veya, ama, fakat, ancak” kelimelerinden sonra düşüncenin farklılaştığını öğrencilere sezdirmelidir. [!] 2.9. Öğretmen “başlıca, daha iyi, özellikle, en iyisi, en kötüsü, en az, daha kötü vb.” ifadelerinin metinde önemli olanı vurguladığına öğrencilerin dikkatini çekmelidir. [!] 2.10. Öğretmen “benzer olarak, farklı olarak, aynısı, ...den daha,kadar” ifadelerinin, olay, kişi veya nesneler arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koyduğunu öğrencilere sezdirmelidir. [!] 2.11 Öğretmen, “çünkü, bunun nedeni, bu nedenle, olduğu için, bunun sonucunda, için, bu yüzden” ifadelerinin düşünceler, olaylar vb. arasında sebep-sonuç ilişkileri kurduğunu öğrencilere sezdirmelidir. 2.12. “şöyle ifade edebiliriz, tanımlayacak olursak, ...demektir, ...tanımlanmaktadır vb.” 2.13. “genel olarak, genellikle, sık sık, her zaman, tamamen, özel olarak, birkaçı, bunlardan biri, sadece, çoğunlukla” 2.14. “yani, benim de düşündüğüm gibi, doğrusu, başka bir deyişle, açıkçası, hatta vb.” 2.15. “özet olarak, böylece, son olarak, sonuç olarak, kısacası, özetle, sonucunda vb.” 2.17. Okuduklarında; “benim düşünceme göre, bence, bana göre” vb. ile başlayan ifadelerle; bilimsel verilere dayanan ve herkesçe kabul gören ifadeleri ayırması.

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>2. Okuduğunu Anlama (devamı)</p> <p>19. Okuduklarının ana fikrini belirler.</p> <p>20. Okuduğu şiirin ana duygusunu belirler.</p> <p>21. Okuduklarında yardımcı fikirleri ve destekleyici ayrıntıları belirler.</p> <p>22. Başlık ve içerik ilişkisini sorgular.</p> <p>23. Metindeki anlam bakımından çelişkili ifadeleri saptar.</p> <p>24. Okuduklarından çıkarımlar yapar.</p> <p>25. Metinde ortaya konan sorunları belirler ve onlara farklı çözümler bulur.</p> <p>26. Metindeki düşüncelerle kendi düşünceleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirler.</p> <p>27. Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular.</p> <p>28. Okuduklarıyla ilgili kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.</p> <p>29. Okuduğunu özetler.</p> <p>30. Okuduklarında “hikâye unsurları”nı belirler.</p> <p>31. Yazarın amacını belirler.</p> <p>32. Okuduğu metnin yazarı hakkında bilgi edinir.</p> <p>33. Okuduklarında geçen varlıkları ve olayları sınıflandırır.</p> <p>34. Görsellerden yararlanarak metnin içeriğini tahmin eder.</p> <p>35. Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır.</p> <p>36. Okuduklarında eksik bırakılan ya da konuyla ilgisi olmayan bilgiyi fark eder.</p> <p>37. Metin içerisindeki renkli, altı çizili, koyu vb. ifadelerin önemli noktaları vurguladığını bilerek okur.</p> <p>38. Okumasını, metnin içeriğini ve okuma ortamını değerlendirir.</p> <p>39. Okuduklarındaki dil, ifade ve bilgi yanlışlarını belirler.</p> <p>40. Verilen örneklerin konuya uygun olup olmadığını sorgular.</p> <p>41. Başlıktan hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder.</p> <p>42. Okuduklarını başkalarıyla paylaşır.</p>	<p> 2.27.</p> <p>a) Karışık olarak verilen yönergeleri, işlem sırasına göre düzenleyerek uygulamaları istenebilir.</p> <p>b. Ara disiplin: “Yönergeleri İzleyebiliyor musunuz?” etkinliği yapılabilir.</p> <p> 2.30. “Hikâye Haritası” etkinliği yapılabilir.</p>	<p>2.23. Öğretmen anlam bakımından çelişkili bir metin veya paragraf vererek öğrencilerin bunları bulmalarını isteyebilir.</p> <p>2.29. Okuduklarını ana fikir ve ayrıntılarını dikkate alarak kendi kelimeleriyle özetleme.</p> <p>2.30. Hikâye unsurları: ana ve yardımcı karakterler, yer, olay, zaman.</p> <p>2.31. “Yazar size ne anlatmak istiyor?”, “Bunu nasıl anladınız?”, “Yazarla aynı fikirde misiniz?”, “Neden?” vb. sorularla yazarın amacı belirlenir.</p> <p>2.32. Öğrencilere önemli görülen yazarların kısa biyografisi ve diğer eserleri hakkında bilgi edinmeleri için araştırma ödevi verilebilir.</p> <p> “Okuduğunu Anlama” başlığı altındaki kazanımlar görselleştirme, gözlem formları, bireysel değerlendirme ölçekleri, çalışma yaprakları (eşleştirme, resimleme-boyama, boşluk doldurma, resimden bulma, doğru-yanlış) ve öğrenci ürün dosyasıyla değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Anlam Kurma <ol style="list-style-type: none"> Metin içi anlam kurar. Metin dışı anlam kurar. Metinler arası anlam kurar. 	 4.1 Görsellerle kavramları eşleştirmeleri, kavram haritası, kelime haritası ve zihin haritası oluşturmaları istenebilir. 4.2. Cümle içinde verilen kelimenin eş veya zıt anlamlılarını yazmaları veya söylemeleri istenebilir. 4.3. Okuduklarında geçen eş sesli kelimelerin diğer anlamlarının kullanıldığı cümleler söylemeleri/yazmaları istenebilir.	<p>3.1. Bir metin içindeki cümle, paragraf veya paragrafları kullanarak anlam kurma.</p> <p>3.2. Okuduğu metindeki bilgileri, metin dışında başka bir olay ve konuyla ilişkilendirerek anlam kurma.</p> <p>3.3. En az iki kaynaktan edindiği bilgileri kullanarak yeniden anlam kurma.</p> <p>4.1. Zihin haritası, resim, fotoğraf, kelime haritası, kavram haritası, kelime gruplandırma vb.</p> <p>4.4. Kelimelerin anlamlarını sözlüğe bakma, öğretmenine sorma vb. yollarla araştırma.</p> <p>[!] 4.5. Burada yalnızca “-cı, -lık, -lı, -sız” eklerini kullanarak kelimeler türetilmelidir.</p>
4. Söz Varlığını Geliştirme <ol style="list-style-type: none"> Görsellerden yararlanarak söz varlığını geliştirir. Kelimelerin eş ve zıt anlamlılarını bulur. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder. Bilmediği kelimelerin anlamlarını araştırır. Ekleri kullanarak kelimeler türetir. Kelimelerin gerçek, mecaz ve terim anlamlarını ayırt eder. 		

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
5. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Okuma 1. Serbest okuma yapar. 2. Anlama tekniklerini kullanır. 3. Not alarak okur. 4. Okurken önemli gördüğü yerleri belirginleştirir. 5. Metnin türünü dikkate alarak okur.		<p>[!] 5.1. Serbest okumada amaç, okumanın alışkanlık hâline getirilmesidir. Okumanın alışkanlık hâline getirilebilmesi için, haftada bir ders saati serbest okumaya zaman ayrılmalıdır. Bu derslerde serbest okumalar yaptırılmalı, okuma dosyası doldurulmalı ve okuduklarına ilişkin (canlandırma, resimleme, sözlü ve yazılı anlatma, okuduğu kitabı sözlü ve yazılı olarak tanıtmaya vb.) etkinlikler yaptırılmalıdır. Okul dışında ise velilerle iş birliği içinde hareket edilerek öğrencinin her gün okumaya zaman ayırması, okuduklarını paylaşması ve ödüllendirilmesi sağlanmalı, ailelerin öğrenciyle okuması teşvik edilmelidir.</p> <p>5.2. Kendini sorgulama, tekrar okuma, görselleştirme, yetiştikenden yardım alma, dipnota bakma, sözlük ve ansiklopediye başvurma vb. teknikler.</p> <p>5.3. Görselleştirerek, kısaltmalar yaparak, zihin ve kavram haritaları yaparak vb.</p> <p>5.4. Belirginleştirmede (altını çizme, renklendirme, yıldız koyma vb) öğretmen öğrencilere yardımcı olur.</p> <p>5.5. Şiir, masal, fıkra ve tekerlemeleri tekniğine uygun okuma.</p> <p>[!] Öğrenciler şiir ezberlemeye zorlanmamalıdır, ancak ilgi duydukları şiirleri ezberlemeye teşvik edilmelidir. Ezberledikleri şiirleri sınıf veya topluluk önünde okuma fırsatı verilmelidir. Şiirde sadece konu ve ana duygu bulma çalışmaları yaptırılmalı, daha ayrıntılı anlamsal ve biçimsel (redif, uyak vb.) analizler yaptırılmamalıdır.</p>

ÖĞRENME ALANI: OKUMA (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
5. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Okuma (devamı) 6. Bilgi edinmek için okur. 7. Eğlenmek için fıkra, bilmece, tekerleme, masal vb. okur. 8. Paylaşarak okumaktan zevk alır. 9. Gazete ve dergi okur. 10. Sorgulayıcı okur. 11. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar.	 5.9. Bilgi edinmek, günlük olayları takip etmek, okuma alışkanlığını kazandırmak ve eleştirel düşünmeyi geliştirmek amacıyla önemli görülen haber veya yazılar, öğretmenin rehberliğinde sınıfta tartışılabilir.	<p>5.6. Bilgi edinmek için kütüphanelerden yararlanmalarını sağlanmalıdır. Kitap incelemelerinde içindikiler, başlıklar ve kaynakça kısımlarını incelemeleri de istenmelidir.</p> <p>✎ 5.8. İnsan Hakları ve Vatandaşlık: Grup çalışmalarında sorumluluk üstlenir ve bu sorumlulukları yerine getirmek için çaba sarf eder.</p> <p>✎ 5.9. Girişimcilik: Bir iletişim aracı olarak gazetelerin önemini kavrar.</p> <p> “Anlam Kurma”, “Söz Varlığını Geliştirme”, “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Okuma” başlıkları altındaki kazanımlar gözlem formları, çalışma yaprakları, öz değerlendirme aracılığıyla değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
 : Okul dışı etkinlik
 : Uyarı
 : Diğer derslerle ilişkilendirme
 : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Yazma Kurallarını Uygulama <ol style="list-style-type: none"> 1. Yazmak için hazırlık yapar. 2. Yazma amacını belirler. 3. Kelimeler, cümleler ve satırlar arasında uygun boşluklar bırakır. 4. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar. 5. Yazılarında noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanır. 6. Yazılarında imlâ kurallarını uygular. 7. Sayfa düzenine ve temizliğine dikkat eder. 8. Yazılarında sözlük ve imlâ kılavuzundan yararlanır. 9. Sıralamalarda sayı, sembol ve işaretlerden yararlanır. 10. Bütün yazılarını bitişik eğik yazı ile yazar. 11. Konu dışına çıkmadan yazar. 12. Yazılarında kelime tekrarı kaçınır. 13. Yazma yöntemini belirler. 14. Yazma konusunu belirler. 	<p> 1.4. Anlatım bozukluğu olan cümleler verilerek bu cümleleri düzeltmeleri istenebilir.</p> <p> 1.5. Noktalama işaretleri verilmeyen bir metinde gerekli noktalama işaretlerini kullanmaları istenebilir.</p> <p> 1.6. “Cümleyi Tamamla” etkinliği yapılabilir.</p>	<p>1.1. Yazma öncesi araç, gereç, konu, plan, yöntem vb. belirleme.</p> <p>1.2. “Ne hakkında yazacaksın?”, “Yazında neler anlatmayı düşünüyorsun?” gibi sorularla öğrencilerin yazma amacını belirlemeleri istenebilir.</p> <p>[!] 1.4. Özne, tümleç, yüklem ve temel anlamları açıklanmamalı ve bu öğelerin çeşitleri verilmemelidir.</p> <p>1.5. Noktayı, kısaltmalarda; virgülü, yüklem ve tümleçleri ayırmada; iki noktayı, açıklamada ve örnek vermede; üç noktayı, tamamlanmamış cümlelerin sonunda; ünlem işaretini, seslenme, hitap, uyarı sözlerinden sonra ve anlık duygulara dikkat çekmede; kısa çizgiyi, ilişkili sözcükler arasında; tırnak işaretini, alıntılarda; kesme işaretini, kısaltmaların ve sıralama bildiren sayıların aldığı ekleri ayırmada; noktalı virgülü, birbirine bağlı cümleleri ayırmada; uzun çizgiyi, konuşmaları belirtmede; parantezi, bir önceki kavramı açıklamada; denden işaretini, tekrarlarla kullanmaları sağlanmalıdır.</p> <p>[!] 1.6. Dil, din, gezegen, yıldız, savaş, devir, çağ ve kurum adlarının ilk harfi büyük yazdırılmalıdır. Soru edatı “mı” ile “de” ve “ki” bağlaçları verilmelidir.</p> <p>[!] 1.7. Başlık sayfa ortalanarak, tarih uygun yere yazılmalıdır. Sayfa kenarlarında ve başlıkla yazı arasında uygun boşluklar bırakılmalıdır.</p> <p>[!] “Yazma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar bütün yazma etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.</p> <p> “Yazma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar yazma çalışmaları, gözlem formu, öğrenci ürün dosyası ve çalışma yaprakları kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme <ol style="list-style-type: none"> Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır. Yeni öğrendiği kelimeleri yazılarında kullanır. Yazısına uygun başlık belirler. Yazısında alt başlıkları belirler. Yazısının giriş ve sonuç cümlelerini özenle seçer. Yazılarında söz varlığından yararlanır. Olayları, oluş sırasına göre yazar. Yazılarında mizahî öğelere yer verir. Yazılarında kelime türlerini işlevine uygun kullanır. Yazılarında farklı cümle yapılarına yer verir. Mantıksal bütünlük içinde yazar. Yazılarında genelden özele, özelden genele doğru yazar. Yazılarında ana fikre yer verir. Yazılarında yardımcı fıkirlere yer verir. Yazılarında farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanır. Yazılarında kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir. Yazılarında uygun ifadeleri kullanarak destekleyici ve açıklayıcı örnekler verir. 	<p> 2.6.</p> <p>a) “Atasözünü Bul” etkinliği yapılabilir.</p> <p>b) “Deyimleri Bul” etkinliği yapılabilir.</p> <p> 2.9.</p> <p>a. “Gizli Kelimeyi Bul” (Verilen kelimelerin, bir paragrafta boş bırakılan yerlere, işlevine uygun konulması istenebilir) etkinliği yapılabilir.</p> <p>b. “Kelime Türlerini Bul” etkinliği yapılabilir.</p> <p>c. “Beni Bul” etkinliği yapılabilir.</p> <p> 2.11 Farklı duyguları yansıtan kelimeleri olumlu ve olumsuz olarak gruplandırmaları istenebilir.</p> <p> 2.15. “Beni Tamamla” etkinliği yapılabilir.</p>	<p>2.6. Yazılarda anlamı zenginleştirmek amacıyla deyim, atasözü, özdeyiş vb. kullanmaya özendirilmelidir.</p> <p>[!] 2.7. Eylemde zaman konusuna anlam yönüyle değinilmeli, zaman ekleri verilmemelidir. Örneğin; “koştı” biten bir eylemi, “koşuyor “devam eden bir eylemi, “koşacak” gelecekte yapılacak bir eylemi ifade eder.</p> <p>2.8. Yazılarında abartma, taşlama, tersini söyleme gibi yollarla mizah duygusunu yansıtmaları istenebilir.</p> <p>[!] 2.9. İsim, sıfat, zamir, zarf, fiil, edat, bağlaç kavramları, örneklerden yola çıkılarak sezdirilmeye çalışılmalıdır. Kelime türlerinin çeşitleri verilmemelidir.</p> <p>[!] 2.10. İki farklı cümlelerin birleştirilip tek bir cümle şeklinde ifade edilebileceği gösterilmelidir. Burada basit ve bileşik cümlelerin tanımı yapılmadan sadece öğrencilerin bunları kullanması özendirilmelidir.</p> <p>[!] 2.12. Genelden özele, özelden genele yazarken “genel olarak, genellikle, her zaman, tamamen, özel olarak, birkaçı, bunlardan biri, sadece vb. “ ifadelerini kullanmaları özendirilmelidir.</p> <p>[!] 2.14. Her paragrafta anlatılacak genel düşüncenin sadece bir yönünün verilmesi istenmelidir.</p> <p>2.15. Yazılarında, farklı bir düşünceye geçerken “ama, fakat, veya, yalnız, buna rağmen vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p> <p>2.17. Yazılarında, “örneğin, örnek olarak, özellikle, gibi, açıkçası, açıklamak gerekirse, yani, başka bir deyişle vb.” ifadelerini kullanarak destekleyici ve açıklayıcı örnekler vermeye özendirilir.</p>

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>2. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme (devamı)</p> <p>18. Yazısını anlam ve biçim açısından değerlendirir.</p> <p>19. Yazılarında karşılaştırmalar yapar.</p> <p>20. Yazılarında sebep-sonuç ilişkileri kurar.</p> <p>21. Yazılarında tanımlamalar yapar.</p> <p>22. İmza atar ve anlamını bilir.</p> <p>23. İzlenim ve deneyimlerine dayalı yazılar yazar.</p> <p>24. Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazar.</p> <p>25. Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtan yazılar yazar.</p>	<p> 2.19. Okuduğu, dinlediği, izlediği iki ayrı hikâyenin, çizgi filmin karakter, sahne, yer ve olaylarını karşılaştırarak yazmaları istenebilir.</p> <p> 2.20. Teknolojik araçların (telefon, televizyon, bilgisayar, röntgen cihazı vb.) eksikliğinden kaynaklanan sonuçlara ilişkin yazılar yazmaları istenebilir.</p> <p> 2.23. Yaşadığı yerlerin (mahalle, şehir vb.) hoşlanıp hoşlanmadığı özellikleri hakkında yazılar yazmaları istenebilir.</p> <p> 2.24. Yirmi yıl sonra nasıl bir dünyada yaşayacağı, teknolojinin hayatı nasıl değiştireceği ile ilgili yazmaları istenebilir.</p> <p> 2.25 Teşekkür Kartı (Kendileri için önemli olan insanların neden önemli oldukları açıklanarak bu kişilere teşekkür kartı hazırlanabilir.)</p>	<p>2.19. Yazılarında karşılaştırmalar yaparken “aynısı, benzer olarak, farklı olarak vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p> <p>2.20. Yazılarında, sebep - sonuç ilişkileri kurarken “çünkü, bunun nedeni, -medikçe, bu nedenle, dolayısıyla, olduğu için, bunun sonucunda, için, bu yüzden vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p> <p>2.21. Yazılarında “...demektir, ...tanımlanmaktadır vb.” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p> <p>2.24. Kendisinin, arkadaşlarının veya sanatçıların yaptığı resim, heykel, şarkı, şiir vb. ürünler hakkında yazılar yazma.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>2. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme (devamı)</p> <p>26. Özet çıkarır.</p> <p>27. Kendisine ilginç ve çekici gelen karakter, olay, yer, an vb. ile ilgili görüş ve düşüncelerini yazar.</p> <p>28. Bir fikre katılıp katılmadığını nedenleriyle açıklayan yazılar yazar.</p> <p>29. Bir etkinliğin, işin vb. aşamalarını anlatan yönergeler hazırlar.</p> <p>30. Sorular yazar.</p> <p>31. Formları yönergelerine uygun doldurur.</p> <p>32. Dilek, istek ve şikâyetlerini yazılı olarak ifade eder.</p> <p>33. Eksik bırakılan metni yazarak tamamlar.</p> <p>34. Yazılarında önem belirten ifadeleri kullanır.</p> <p>35. Yazılarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular.</p>	<p> 2.26. Tiyatro, müze, resim galerisi, sinema, konser vb. yerlere gidilmesi ve gördükleriyle ilgili yazılar yazmaları istenebilir.</p> <p> 2.31. Sinema, tiyatro afişleri verilerek öğrencilerin afişlerden hareketle hangi filme veya oyuna gitmek istedikleri hakkında yazılar yazmaları istenebilir.</p> <p> 2.32. Okul ile ilgili istek ve dileklerini yazarak hazırlanan dilek kutusuna atmaları istenebilir.</p>	<p>[!] 2.26. Konunun ana fikir ve önemli noktalarını öğrencinin kendi ifadeleriyle özetlenmesine dikkat edilmelidir.</p> <p>[!] 2.30. Meraklarını gidermek, bilgi edinmek ve soru yazma becerilerini geliştirmek amacıyla öğrencilere soru yazma fırsatları verilmelidir.</p> <p>2.34. Önemli olanı belirtirken “başlıca, daha iyi, özellikle, en iyisi, en kötüsü” ifadelerini kullanmaları istenebilir.</p> <p>✂ 2.21. Kariyer Bilinci Geliştirme: Bir bireyin sahip olabileceği değişik rolleri (arkadaş, öğrenci, ailenin bir üyesi vb) belirtir.</p> <p>✂ 2.24. Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim: Tarihte yapılan bir spor türünün kurgusunu hazırlar ve uygular.</p> <p>✂ 2.32. İnsan Hakları ve Vatandaşlık: Dilekçe hakkının olduğunu bilir ve bu hakkını karşılaştığı sorunları çözmede kullanır.</p> <p> “Kendini Yazılı Olarak İfade Etme” başlığı altındaki kazanımlar yazma çalışmaları ve çalışma yaprakları kullanılarak değerlendirilebilir.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik : Okul dışı etkinlik [!] : Uyarı : Diğer derslerle ilişkilendirme ✂ : Ara disiplinlerle ilişkilendirme : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma <ol style="list-style-type: none"> Günlük, anı vb. yazar. Davetiye ve tebrik kartı yazar. Mektup yazar. Duyuru, afiş vb. yazar. Açıklayıcı ve bilgilendirici yazılar yazar. Hikâye yazar. Yazılarında betimlemeler yapar. Kısa oyunlar yazar. Şiir yazar. İkna edici yazılar yazar. Sorgulayıcı yazılar yazar. 	<p> 3.4.</p> <p>a) Belirlenen bir konuda (çevre temizliği, resim sergisi, drama gösterisi) afiş hazırlamaları istenebilir.</p> <p>b) Bir ürünle (dondurma, çikolata vb.) ilgili reklam hazırlamaları istenebilir.</p> <p> 3.5. Yaşadığı bölgede üretilen tarım ürünlerini tanıtan yazılar yazmaları istenebilir.</p> <p> 3.6. Resim, kartpostal, tablo, nesne veya bir fotoğraftan hareketle bir öykü yazmaları istenebilir.</p> <p> 3.7. Sınıfa getirilen aile fotoğrafları incelenerek fotoğraftakilerin betimlenmesi ve onlarla ilgili hikâyeler yazmaları istenebilir.</p> <p> 3.8. Bir karşılıklı konuşma metninde eksik bırakılmış yerleri tamamlamaları istenebilir.</p> <p> 3.10 Ailesine, arkadaşına ya da öğretmenine istekleriyle ilgili ikna edici yazılar yazdırılabilir.</p> <p> 3.11. Evinde, okulunda veya çevrede beğenmediklerini ve bunlarla ilgili kendi çözüm önerilerini anlatan yazılar yazmaları istenebilir.</p>	<p>3.5. Deney, gezi ve gözlem raporları yazma, çevresinde gerçekleşen olayları açıklama vb.</p> <p>3.9. Bir şiir defteri tutmaları, kendi yazdığı ya da beğendiği şiirleri bu deftere aktarmaları istenebilir.</p> <p>3.10. İleri sürdüğü düşüncenin kabul edilebilir gerekçelerini, nedenlerini ve kanıtlarını açıklama.</p> <p>3.11. Herhangi bir konuda katıldığı veya katılmadığı noktaları, nedenleriyle açıklama.</p>

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!] : Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: YAZMA (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma (devamı) 12. İş birliği yaparak yazar. 13. Not alır. 14. Vurgulamak istediği kelime ya da cümleleri farklı yazar. 15. Planlı yazma yöntemine uygun yazar. 16. İsteddiği bir konuda yazılar yazar.	 3.12. a) Okul veya sınıf gazetesi hazırlamaları istenebilir. b) Belirlenen bir konuda grup olarak şiir yazmaları istenebilir.	3.13. Not alırken dinlediği veya okuduğu konunun özünü yakalamak amacıyla kısaltmalar yapma, resimleme, haritalama (kavram, akış), sembol kullanma vb teknikleri kullanmaları istenebilir. Öğrenciler kendilerine özgü not alma teknikleri oluşturmaya yönlendirilmelidir. 3.14. Altını çizme, koyulaştırma, farklı renkle yazma vb. 3.15. Yazma öncesi hazırlık, taslak oluşturma, gözden geçirme, düzeltme ve paylaşma. 3.16. Yazılacak konunun seçimi öğrencilere bırakılmalıdır. 3.5. kazanımı için matematik dersi “Çizgi Grafiği” alt öğrenme alanı (kazanım 2) 3.5. İnsan Hakları ve Vatandaşlık: Yazılı ve görsel basın kaynaklarından elde ettiği materyali insan hakları ile ilgili çalışmalarda kullanır. “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma” başlığı altındaki kazanımlar gözlem formları, çalışma yapraklarıyla değerlendirilebilir.

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
  : Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
  : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL OKUMA ve GÖRSEL SUNU (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Görsel Okuma <ol style="list-style-type: none"> Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir. Grafik ve tablo ile verilenleri yorumlar. Harita ve kroki okur. Reklamlarda verilen mesajları sorgular. Resim ve fotoğrafları yorumlar. Karikatürde verilen mesajı algılar. Kitle iletişim araçlarıyla (gazete, dergi, TV) verilen bilgileri, haberleri, düşünceleri sorgular. Beden dilini yorumlar. Doğayı izler, doğadaki değişimleri fark eder ve yorumlar. Çevresindeki sosyal olayları anlamlandırır ve yorumlar. Renkleri tanıır, anlamlandırır ve yorumlar. 	 1.2. a. “Tablo (Çizelge) İncele” etkinliği yapılabilir. b. “Grafiği Yorumla” etkinliği yapılabilir. 1.7. Verilen karikatürden çıkardıkları anlamı yazarak arkadaşlarıyla paylaşmaları istenebilir. 1.6. Ara disiplin: a. “Meslekler” etkinliği yapılabilir. b. “Resimlerin Söyledikleri” etkinliği yapılabilir. 1.8. Televizyonda izledikleri haber, spor, belgesel vb. programlar hakkında yorum yaptırılabilir. 1.10. a) Doğayla ilgili bir olay (kar veya yağmur yağması vb.) kavram haritası ile anlatmaları istenebilir. b) Doğayı kirleten unsurlarla ilgili bir film izlettirilerek (video ya da bilgisayardan) öğrencilerin görüşleri alınabilir.	1.1. Çevresinde gördüğü yönlendirme ve uyarı işaretlerinin anlamlarını bilme. 1.2. Hava durumu, veli, ağırlık vb. grafikleri ve basit tabloları yorumlama. 1.3. Öğrencilerden, verilen kroki (ev, okul) ve haritayı (yaşadığı il, ilçe) yorumlamaları istenebilir. 1.5. “Sizi çok hangi reklam etkiliyor?”, “Bu reklamdan, neden etkilendiğinizi düşünüyorsunuz?” vb. sorularla öğrencilerin reklamları sorgulamaları sağlanır. 1.11. Bayram, toplantı, anma töreni ve yöreye özgü sosyal olayların toplum açısından önemi ve anlamı üzerinde tartışma. 1.12. Renklerin adları, kullanıldığı yerler ve ifade ettiği anlamlar.

 : Sınıf-okul içi etkinlik
 : Okul dışı etkinlik
 : Uyarı
 : Diğer derslerle ilişkilendirme
 : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL OKUMA ve GÖRSEL SUNU (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Görsel Okuma (devamı) 12. Görsellerden hareketle cümleler ve metinler yazar. 13. Bilgi toplamak amacıyla bilişim teknolojilerinden yararlanır. 14. Görsellerle sunulan bilgileri, olayları, düşünceleri yorumlar ve değerlendirir. 15. Metin ve görsel ilişkisini sorgular.		<p> 1.2. kazanımı için matematik dersi “Tablo ve Şema” alt öğrenme alanı (kazanım 1/2) 1.2. kazanımı için matematik dersi “Çizgi Grafiği” alt öğrenme alanı (kazanım 2) 1.10. kazanımı için fen ve teknoloji dersi “Maddenin Değişimi ve Tanınması” alt öğrenme alanı (kazanım 1.3/1.4/4.1/4.6/6.1) </p> <p> 1.1. Girişimcilik: İş yerlerini ve belli hizmetleri simgeleyen sembollerin anlamını bilir. </p> <p> 1.3. Girişimcilik: Haritadaki sembollerin anlamını belirtir </p> <p> 1.5. Girişimcilik: Reklamın yaşamımızdaki önemini kavrar. </p> <p> 1.8. Rehberlik ve Psikolojik Danışma: Alkol ve ilâç kullanımını özendiren medya mesajlarını fark eder. </p> <p> “Görsel Okuma” başlığı altındaki kazanımlar çalışma yaprakları, öğrenci ürün dosyası ve öz değerlendirme aracılığıyla değerlendirilebilir. </p>

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL OKUMA ve GÖRSEL SUNU (5. SINIF)

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
2. Görsel Sunu 1. Sunuma hazırlık yapar. 2. Sunum yöntemini belirler. 3. Duygu, düşünce, bilgi ve izlenimlerini resim, şekil ve sembol ve renkleri kullanarak görselleştirir. 4. Bilgileri tablo ve grafikte sunar. 5. Sunularında harita ve krokiden yararlanır. 6. Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar. 7. Sunularında gerçek nesne ve modelleri kullanır. 8. Sunularında içeriğe uygun görseller seçer ve kullanır. 9. Bilgi, duygu ve düşüncelerini sunmak amacıyla bilişim teknolojilerinden yararlanır. 10. Sunularını değerlendirir.	 2.3. Okudukları kitaplara “farklı bir kitap kapağı” hazırlamaları istenebilir. 2.10. a) Belirlenen bir konuda (gerektiğinde soru sorulabilecek, açıklama istenebilecek, başka kaynaklara başvurulabilecek bir ortamda) bilgisayar kullanarak sunumlarını geliştirmeleri istenebilir. b) Bilgisayar yardımıyla poster hazırlanabilir.	2.1. Sunum öncesi, araç-gereç hazırlama, sunacağı konuyla ilgili bilgi toplama ve sunu denemeleri yapma. 2.2. Sunum şeklini belirlerken izleyenleri ve ortamı dikkate alma, resim, grafik, şekil, tepegöz, bilgisayar vb. sunu yollarından birini tercih etme. 2.3. Öğrencilerden görselleştirdikleri ürünleri, arkadaşlarıyla paylaşması istenebilir. Bunlar sınıf ve okul panosunda da sergilenebilir. 2.8. Sunulacak konuyla ilgili bir nesne veya modeli sınıfa getirerek sununun anlaşılmasını destekleme amacıyla kullanma. 2.4. kazanım için matematik dersi “Tablo ve Şema” alt öğrenme alanı (kazanım 1/2) 2.4. Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim: Besinlerin içerikleri ile ilgili tablolar hazırlar. “Görsel Sunu” başlığı altındaki kazanımlar gözlem formları ve çalışma yaprakları kullanılarak değerlendirilebilir.

 : Sınıf-okul içi etkinlik
  : Okul dışı etkinlik
 [!]: Uyarı
  : Diğer derslerle ilişkilendirme
  : Ara disiplinlerle ilişkilendirme
 : Ölçme ve değerlendirme

B. KAZANIMLARIN GENEL DAĞILIMI

ÖĞRENME ALANI: DİNLEME		1	2	3	4	5
1. Dinleme Kurallarını Uygulama						
1	Dinlemek için hazırlık yapar.	X	X	X	X	X
2	Dinleme amacını belirler.			X	X	X
3	Dinleme amacına uygun yöntem belirler.				X	X
4	Dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır.	X	X	X	X	X
5	Görgü kurallarına uygun dinler.	X	X	X	X	X
2. Dinlediğini Anlama						
1	Dinlediklerini anlamlandırmada ön bilgilerini kullanır.	X	X	X	X	X
2	Dinlediklerini anlamlandırmada sunulan görsellerden yararlanır.	X	X	X	X	X
3	Duyduğu sesleri ayırt eder.	X	X			
4	Dinlerken vurgu, tonlama ve telâffuza dikkat eder.	X	X	X	X	X
5	Dinlediklerini zihninde canlandırır.	X	X	X	X	X
6	Dinlediklerinde ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin, ve kim sorularına (5N 1K) cevap arar.	X	X	X	X	X
7	Dinlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamlarını tahmin eder.		X	X	X	X
8	Dinledikleri kelimelerin gerçek ve mecaz anlamlarını ayırt eder.				X	X
9	Dinlediklerinde eş ve zıt anlamlı kelimeleri ayırt eder.		X	X	X	X
10	Dinlediklerinde eş sesli kelimeleri ayırt eder.		X	X	X	X
11	Dinlediklerinde duygusal ve abartılı sözleri ayırt eder.			X	X	X
12	Dinlediklerinde öznel ve nesnel yargıları ayırt eder.					X
13	Dinlediklerinde gerçek olanla hayal ürünü olanı ayırt eder.			X	X	X
14	Dinlediklerinde sebep-sonuç ilişkileri kurar.		X	X	X	X
15	Dinlediği şiirin ana duygusunu belirler.		X	X	X	X
16	Dinlediklerinin konusunu belirler.	X	X	X	X	X
17	Dinlediklerinin ana fikrini belirler.		X	X	X	X
18	Dinlediklerinde destekleyici ayrıntıları, yardımcı fikirleri bulur.					X
19	Dinlediği olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder.	X	X	X	X	X
20	Konuşmacı, konuşma ortamı ve konuşma içeriği hakkındaki düşüncelerini belirtir.	X	X	X		
21	Konuşmacıyı, konuşma ortamını ve konuşma içeriğini değerlendirir.				X	X
22	Dinlediklerinde dil, ifade ve bilgi yanlışlıklarını belirler.			X	X	X
23	Dinledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.			X	X	X
24	Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular.	X	X	X	X	X
25	Dinlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamlarını araştırır.		X	X	X	X
26	Dinledikleriyle ilgili, kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.	X	X	X	X	X
27	Dinlediği konuya uygun farklı başlıklar bulur.			X	X	X
28	Dinlediklerine ilişkin karşılaştırmalar yapar.		X	X	X	X
29	Dinlediklerinde geçen varlıkları ve olayları sınıflandırır.	X	X	X	X	X
30	Dinledikleri konulara ilişkin sorular sorar ve sorulara cevap verir.	X	X	X	X	X
31	Dinlediklerini özetler.			X	X	X
32	Başlıktan hareketle dinleyeceği konunun içeriğini tahmin eder.	X	X	X	X	X
33	Dinlediklerinde ortaya konulan sorunları belirler ve onlara farklı çözümler bulur.			X	X	X
34	Verilen örneklerin konuya uygun olup olmadığını sorgular.					X
35	Dinlediklerini başkalarıyla paylaşır.	X	X	X	X	X
36	Dinlediklerinde "hikâye unsurları"nı belirler.	X	X	X	X	X
37	Dinlediklerinde önemliyi önemsizden ayırt eder.					X
38	Duyduğu seslerle harfleri eşleştirir.	X	X			
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme						
1	Metni takip ederek dinler.	X				
2	Katılımlı dinler.			X	X	X
3	Seçici dinler.				X	X
4	Not alarak dinler.					X
5	Sorgulayarak dinler.				X	X
6	Bilgi edinmek için, haber, sunu, belgesel vb. dinler ve izler.	X	X	X	X	X
7	Eğlenmek için masal, hikâye, şarkı, tekerleme, tiyatro vb. dinler/izler.	X	X	X	X	X
8	Şiir ve müzik dinletilerine katılır.				X	X
9	Grup konuşmalarını ve tartışmalarını dinler.		X	X	X	X
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px 5px; margin-right: 5px;">X</div> Tanıtım, öğretim, uygulama, ölçme ve değerlendirme. </div>		23	31	38	45	48

ÖĞRENME ALANI:KONUŞMA						1	2	3	4	5
1. Konuşma Kurallarını Uygulama										
1	Konuşmak için hazırlık yapar.	X	X	X	X	X				
2	Konuşma yöntemini belirler.				X	X				
3	Konuşma amacını belirler ve dinleyicilere ifade eder.			X	X	X				
4	Dinleyicilerle göz teması kurar.	X	X	X	X	X				
5	İşitilebilir bir ses tonuyla konuşur.	X	X	X						
6	Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.	X	X	X	X	X				
7	Kelimeleri doğru telâffuz eder.	X	X	X	X	X				
8	Akıcı konuşur.	X	X	X	X	X				
9	Sesine duygu tonu katar.	X	X	X	X	X				
10	Konuşmalarında beden dilini kullanır.	X	X	X	X	X				
11	Konuşma sırasında gereksiz hareketlerden kaçınır.	X	X	X	X	X				
12	Konu dışına çıkmadan konuşur.		X	X	X	X				
13	Görüş kurallarına ve değerlere (millî, manevî, kültürel, ahlaki, sosyal vb.) uygun konuşur.	X	X	X	X	X				
14	Konuşma konusunu belirler.	X	X	X	X	X				
2. Kendini Sözlü Olarak İfade Etme										
1	Kendine güvenerek konuşur.	X	X	X	X	X				
2	Konuşmasında olayları oluş sırasına göre anlatır.	X	X	X	X	X				
3	Konuşmasında söz varlığını kullanır.				X	X				
4	Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır.	X	X	X	X	X				
5	Konuşmasını görsel sunuyla destekler.	X	X	X	X	X				
6	Dinleyici grubunu ve bulunduğu ortamı dikkate alarak konuşur.			X	X	X				
7	Konuşmasında ana fikri vurgular.			X	X	X				
8	Konuşmasında yardımcı fikirleri ve destekleyici ayrıntıları vurgular.				X	X				
9	Konuşmasında, önemseydiği bilgileri vurgular.			X	X	X				
10	Düşüncelerini mantıksal bütünlük içinde sunar.				X	X				
11	Konuşurken dinleyicilere sorular sorar ve sorulara cevap verir.	X	X	X	X	X				
12	Konuşmalarında yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.	X	X	X	X	X				
13	Konuşmalarında destekleyici ve açıklayıcı örnekler verir.			X	X	X				
14	Konuşmalarında farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanır.				X	X				
15	Konuşmalarında önem belirten ifadeleri kullanır.				X	X				
16	Konuşmasını, konuşma içeriğini ve konuşma ortamını değerlendirir.				X	X				
17	Konuşması, konuşma içeriği ve konuşma ortamı hakkında düşünce belirtir.	X	X	X						
18	Konuşmalarında karşılaştırmalar yapar.		X	X	X	X				
19	Konuşmalarında sebep-sonuç ilişkileri kurar.		X	X	X	X				
20	Bir fikre katılıp katılmadığını nedenleriyle ortaya koyar.			X	X	X				
21	Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.	X	X	X	X	X				
22	Konuşmasını özetler.				X	X				
23	Dilek, istek, beğeni ve şikâyetlerini ilgili kişilere bildirir.			X	X	X				
24	Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtır.	X	X	X	X	X				
25	Hoşlanıp hoşlanmadığı olay, durum, kişi vb. hakkında konuşur.	X	X							
26	Bilgi edinmek amacıyla soru sorar.	X	X	X	X	X				
27	Konuşmasının başında ve sonunda dikkat çekici, çarpıcı ifadeleri kullanır.				X	X				
28	Konuşmalarında tanımlamalar yapar.					X				
29	Konuşmalarında mizahî öğelere yer verir.				X	X				
30	Konuşmalarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular.	X	X	X	X	X				
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Konuşma										
1	Günlük ilişkilerin gerektirdiği farklı durumlara uygun konuşur.	X	X	X	X	X				
2	Grup çalışmalarında duygu ve düşüncelerini paylaşır.	X	X	X	X	X				
3	Topluluk önünde konuşur.	X	X	X	X	X				
4	Üstlendiği role uygun konuşur.	X	X	X	X	X				
5	Masal, hikâye, fıkra veya filmi tekniğine uygun anlatır.	X	X	X	X	X				
6	Deneyim ve anılarını anlatır.	X	X	X	X	X				
7	Konuşmalarında betimlemeler yapar.	X	X	X	X	X				
8	İkna edici konuşur.			X	X	X				
9	Bilgi vermek amacıyla konuşur.				X	X				
10	Sorgulayarak konuşur.				X	X				
11	Bildiği şiirleri topluluk önünde okur.	X	X	X	X	X				
12	Bilgi almak amacıyla görüşmeler yapar.					X				
X Tanıtım, öğretim, uygulama, ölçme ve değerlendirme.						31	34	41	51	53

ÖĞRENME ALANI: OKUMA					
	1	2	3	4	5
1.Okuma Kurallarını Uygulama					
1 Okumak için hazırlık yapar.	X	X	X	X	X
2 Okuma amacını belirler.			X	X	X
3 Okuma amacına uygun yöntem belirler.				X	X
4 Okuduğu kelimeleri doğru telâffuz eder.	X	X	X	X	X
5 Noktalamaya işaretlerine dikkat ederek okur.	X	X	X	X	X
6 İşitilebilir bir ses tonuyla okur.	X	X	X		
7 Sesli okumada vurgu ve tonlamalara dikkat eder.			X	X	X
8 Akıcı okur.	X	X	X	X	X
9 Kurallarına uygun sessiz okur.			X	X	X
10 Dikkatini okuduğuna yoğunlaştırır.	X	X	X	X	X
11 Kitabı özenle kullanır.	X	X			
2. Okuduğunu Anlama					
1 Ön bilgilerini kullanarak okuduğunu anlamlandırır.	X	X	X	X	X
2 Metinde verilen ipuçlarından hareketle karşılaştığı yeni kelimelerin anlamlarını tahmin eder.		X	X	X	X
3 Okuma öncesi, okuma sırası ve sonrasında metinle ilgili soruları cevaplandırır.	X	X	X	X	X
4 Metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri hakkında tahminlerde bulunur.		X	X	X	X
5 Okuduklarını zihninde canlandırır.	X	X	X	X	X
6 Okuduklarında duygusal ve abartılı öğeleri belirler ve sorgular.			X	X	X
7 Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) sorularına cevap arar.	X	X	X	X	X
8 Farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri dikkate alarak okur.		X	X	X	X
9 Önem belirten ifadeleri dikkate alarak okur.			X	X	X
10 Okuduklarında karşılaştırmalar yapar.		X	X	X	X
11 Okuduklarında sebep-sonuç ilişkileri kurar.	X	X	X	X	X
12 Betimleyen ve tanımlayan ifadeleri dikkate alarak okur.				X	X
13 Genel ve özel durumları bildiren ifadeleri dikkate alarak okur.				X	X
14 Destekleyici ve açıklayıcı ifadeleri dikkate alarak okur.			X	X	X
15 Özetleyen ve sonuç bildiren ifadeleri dikkate alarak okur.			X	X	X
16 Okuduklarında gerçek olanla hayal ürünü olanı ayırt eder.			X	X	X
17 Okuduğu metindeki öznel ve nesnel yargıları ayırt eder.				X	X
18 Okuduklarının konusunu belirler.	X	X	X	X	X
19 Okuduğunun ana fikrini belirler.		X	X	X	X
20 Okuduklarında yardımcı fikirleri ve destekleyici ayrıntıları belirler.				X	X
21 Okuduğu şiirin ana duygusunu belirler.		X	X	X	X
22 Okuduğu metnin içeriği hakkındaki düşüncelerini belirtir.	X	X	X		
23 Okumasını, metnin içeriğini ve okuma ortamını değerlendirir.				X	X
24 Başlıktan hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder.	X	X	X	X	X
25 Başlık ve içerik ilişkisini sorgular.			X	X	X
26 Metindeki anlam bakımından çelişkili ifadeleri saptar.			X	X	X
27 Okuduklarından çıkarımlar yapar.			X	X	X
28 Metinde ortaya konan sorunları belirler ve onlara farklı çözümler bulur.		X	X	X	X
29 Metindeki düşüncelerle kendi düşünceleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirler.		X	X	X	X
30 Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular.	X	X	X	X	X
31 Okuduklarıyla ilgili, kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.	X	X	X	X	X
32 Okuduğunu özetler.			X	X	X
33 Okuduklarında "hikâye unsurları"nı belirler.	X	X	X	X	X
34 Yazarın amacını belirler.				X	X
35 Okuduğu metnin yazarı hakkında bilgi edinir.	X	X	X	X	X
36 Okuduklarında geçen varlıkları ve olayları sınıflandırır.		X	X	X	X
37 Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır.	X	X	X	X	X
38 Görsellerden yararlanarak metnin içeriğini tahmin eder.	X	X	X	X	X
39 Okuduklarında eksik bırakılan ve konuyla ilgili olmayan bilgiyi fark eder.				X	X
40 Okuduklarındaki dil, ifade ve bilgi yanlışlarını belirler.			X	X	X
41 Verilen örneklerin konuya uygun olup olmadığını sorgular.					X
42 Metin içerisindeki renkli, altı çizili, koyu vb. ifadelerin önemli noktaları vurguladığını bilerek okur.	X	X	X	X	X
43 Okuduklarını başkalarıyla paylaşır.	X	X	X	X	X
3. Anlam Kurma					
1 Metin içi anlam kurar.	X	X	X	X	X
2 Metin dışı anlam kurar.			X	X	X
3 Metinler arası anlam kurar.				X	X
4. Söz Varlığını Geliştirme					
1 Görsellerden yararlanarak söz varlığını geliştirir.	X	X	X	X	X
2 Kelimelerin eş ve zıt anlamlılarını bulur.		X	X	X	X
3 Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.		X	X	X	X
4 Bilmediği kelimelerin anlamlarını araştırır.	X	X	X	X	X
5 Ekleri kullanarak kelimeler türetir.		X	X	X	X
6 Seslerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturarak okur.	X				
7 Kelimelerin gerçek, mecaz ve terim anlamlarını ayırt eder.				X	X
5. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Okuma					
1 Serbest okuma yapar.	X	X	X	X	X
2 Anlama tekniklerini kullanır.		X	X	X	X
3 Not alarak okur.			X	X	X
4 Okurken önemli gördüğü yerleri belirginleştirir.		X	X	X	X
5 Metnin türünü dikkate alarak okur.	X	X	X	X	X
6 Bilgi edinmek için okur.	X	X	X	X	X
7 Eğlenmek için fıkra, bilmece, tekerleme, masal vb. okur.	X	X	X	X	X
8 Paylaşarak okumaktan zevk alır.	X	X	X	X	X
9 Yankılayıcı (tekrar ederek) okur.	X	X			
10 Rehber yardımıyla okur.	X	X	X		
11 Sorgulayıcı okur.		X	X	X	X
12 Gazete ve dergi okur.	X	X	X	X	X
13 Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar.	X	X	X	X	X
<div> Tanıtım, öğretim, uygulama, ölçme ve değerlendirme. </div> <div> 36 51 63 69 71 </div>					

ÖĞRENME ALANI: YAZMA							1	2	3	4	5
1. Yazma Kurallarını Uygulama											
1	Yazmak için hazırlık yapar.		X	X	X	X	X				
2	Yazma amacını belirler.				X	X	X				
3	Yazma yöntemini belirler.					X	X				
4	Kelimeler, cümleler ve satırlar arasında uygun boşluklar bırakır.		X	X	X	X	X				
5	Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazar.		X	X							
6	Bütün yazılarını bitişik eğik yazı ile yazar.		X	X	X	X	X				
7	Matematiksel ifadeleri doğru yazar.		X	X	X						
8	Anlamli ve kurallı cümleler yazar.		X	X	X	X	X				
9	Yazılarında noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanır.		X	X	X	X	X				
10	Yazılarında imlâ kurallarını uygular.		X	X	X	X	X				
11	Sayfa düzenine ve temizliğine dikkat eder.		X	X	X	X	X				
12	Sıralamalarda sayı, sembol ve işaretlerden yararlanır.					X	X				
13	Yazılarında sözlük ve imlâ kılavuzundan yararlanır.			X	X	X	X				
14	Yazılarında kelime tekrarından kaçınır.					X	X				
15	Konu dışına çıkmadan yazar.				X	X	X				
16	Yazma konusunu belirler.		X	X	X	X	X				
2. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme											
1	Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.			X	X	X	X				
2	Yeni öğrendiği kelimeleri yazılarında kullanır.			X	X	X	X				
3	Yazısına uygun başlık belirler.			X	X	X	X				
4	Yazısında alt başlıkları belirler.					X	X				
5	Yazısının giriş ve sonuç cümlelerini özenle seçer.					X	X				
6	Yazılarında söz varlığından yararlanır.					X	X				
7	Olayları, oluş sırasına göre yazar.		X	X	X	X	X				
8	Yazılarında mizahî öğelere yer verir.					X	X				
9	Yazılarında kelime türlerini işlevine uygun kullanır.				X	X	X				
10	Yazılarında farklı cümle yapılarına yer verir.							X			
11	Mantıksal bütünlük içinde yazar.					X	X				
12	Yazılarında genelden özele, özelden genele doğru yazar.							X			
13	Yazılarında ana fikre yer verir.				X	X	X				
14	Yazılarında yardımcı fıkirlere yer verir.					X	X				
15	Yazılarında farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanır.					X	X	X			
16	Yazılarında kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.		X	X	X	X	X				
17	Yazılarında uygun ifadeleri kullanarak destekleyici ve açıklayıcı örnekler verir.			X	X	X	X				
18	Yazılarında karşılaştırmalar yapar.			X	X	X	X				
19	Yazılarında sebep-sonuç ilişkileri kurar.			X	X	X	X				
20	Yazılarında tanımlamalar yapar.							X			
21	İmza atar ve anlamını bilir.					X	X				
22	İzlenim ve deneyimlerine dayalı yazılar yazar.		X	X	X	X	X				
23	Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazar.		X	X	X	X	X				
24	Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtan yazılar yazar.		X	X	X	X	X				
25	Özet çıkarır.				X	X	X				
26	Kendisine ilginç ve çekici gelen karakter, olay, yer, an vb. ile ilgili görüş ve düşüncelerini yazar.			X	X	X	X				
27	Bir fikre katılıp katılmadığını nedenleriyle açıklayan yazılar yazar.			X	X	X	X				
28	Bir etkinliğin, işin vb. aşamalarını anlatan yönergeler hazırlar.					X	X				
29	Formları yönergelerine uygun doldurur.							X	X		
30	Sorular yazar.			X	X	X	X				
31	Dilek, istek ve şikâyetlerini yazılı olarak ifade eder.							X			
32	Eksik bırakılan metni yazarak tamamlar.					X	X				
33	Hoşlanıp hoşlanmadıklarıyla ilgili yazılar yazar.		X	X							
35	Yazısını anlam ve biçim açısından değerlendirir.					X	X				
34	Yazılarında önem belirten ifadeleri kullanır.					X	X				
35	Yazılarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular.		X	X	X	X	X				
3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma											
1	Günlük, anı vb. yazar.			X	X	X	X				
2	Davetiye ve tebrik kartı yazar.		X	X	X	X	X				
3	Mektup yazar.			X	X	X	X				
4	Duyuru, afiş vb. yazar.				X	X	X				
5	Açıklayıcı ve bilgilendirici yazılar yazar.				X	X	X				
6	Hikâye yazar.		X	X	X	X	X				
7	Yazılarında betimlemeler yapar.		X	X	X	X	X				
8	Kısa oyunlar yazar.				X	X	X				
9	Şiir yazar.			X	X	X	X				
10	İkna edici yazılar yazar.				X	X	X				
11	Sorgulayıcı yazılar yazar.					X	X				
12	İş birliği yaparak yazar.		X	X	X	X	X				
13	Not alır.							X			
14	Vurgulamak istediği kelime ya da cümleleri farklı yazar.				X	X	X				
15	Dikte etme çalışmalarına katılır.		X	X							
16	Verilen cümle ya da metne bakarak yazar.		X								
17	Seslerden heceler, hecelerden kelimeler; kelimelerden cümleler oluşturur.		X	X							
18	İstediği bir konuda yazılar yazar.		X	X	X	X	X				
19	Planlı yazma yöntemine uygun yazar.							X			
X Tanıtım, öğretim, uygulama, ölçme ve değerlendirme.							24	36	44	58	64

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL OKUMA VE GÖRSEL SUNU		1	2	3	4	5
1. Görsel Okuma						
1	Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir.	X	X	X	X	X
2	Reklamlarda verilen mesajları sorgular.	X	X	X	X	X
3	Resim ve fotoğrafları yorumlar.	X	X	X	X	X
4	Karikatürde verilen mesajı algılar.			X	X	X
5	Kitle iletişim araçlarıyla (gazete, dergi, TV) verilen bilgileri, haberleri, düşünceleri sorgular.	X	X	X	X	X
6	Beden dilini yorumlar.	X	X	X	X	X
7	Doğayı izler, doğadaki değişimleri fark eder ve yorumlar.	X	X	X	X	X
8	Çevresindeki sosyal olayları anlamlandırır ve yorumlar.	X	X	X	X	X
9	Renkleri tanıır, anlamlandırır ve yorumlar.	X	X	X	X	X
10	Görsellerden hareketle cümleler ve metinler yazar.	X	X	X	X	X
11	Grafik ve tablo ile verilenleri yorumlar.		X	X	X	X
12	Harita ve kroki okur.			X	X	X
13	Bilgi toplamak amacıyla bilişim teknolojilerinden yararlanır.			X	X	X
14	Trafik işaretlerinin anlamlarını bilir.	X	X	X	X	X
15	Görsellerle sunulan bilgileri, olayları, düşünceleri yorumlar ve değerlendirir.					X
16	Duyduğu kelimeleri görsellerle eşleştirir.	X	X			
17	Metin ve görsel ilişkisini sorgular.	X	X	X	X	X
2. Görsel Sunu						
1	Duygu, düşünce, bilgi ve izlenimlerini resim, şekil, sembol ve renkleri kullanarak görselleştirir.	X	X	X	X	X
2	Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar.	X	X	X	X	X
3	Sunularında gerçek nesne ve modelleri kullanır.	X	X	X	X	X
4	Sunularında içeriğe uygun görseller seçer ve kullanır.		X	X	X	X
5	Sunuma hazırlık yapar.	X	X	X	X	X
6	Sunum yöntemini belirler			X	X	X
7	Bilgileri tablo ve grafikte sunar.			X	X	X
8	Sunularında harita ve krokiden yararlanır.				X	X
9	Bilgi, duygu ve düşüncelerini sunmak amacıyla bilişim teknolojilerinden yararlanır.			X	X	X
10	Sunularını değerlendirir.			X	X	X
11	Cümleleri görsellerle ifade eder.	X	X			
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">X</div> Tanıtım, öğretim, uygulama, ölçme ve değerlendirme.		18	20	25	#	27

C. YAZIM, NOKTALAMA VE DİL BİLGİSİ KURALLARININ SINIFLARA DAĞILIMI

TÜRKÇE DERSİ (1-5. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI
YAZIM VE NOKTALAMA KURALLARININ SINIFLARA DAĞILIMI

SINIF	KAZANIM	AÇIKLAMA
1. SINIF	Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.	Öğretmen, örnek okumalar yaparak noktalama işaretlerinin işlevlerine dikkat çekmelidir.
	Yazılarında noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanır.	Nokta , cümle sonunda; virgül , eş görevli kelimeleri ayırmada; soru işareti , soru bildiren cümlelerin sonunda; kısa çizgi , satır sonuna sığmayan kelimeleri ayırmada; kesme işareti , kişi ve yer adlarının aldığı ekleri ayırmada kullanılır.
	Yazılarında imla kurallarını uygular.	Cümleye büyük harfle başlama, kişi ve yer adlarının ilk harfini büyük yazma.
2. SINIF	Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.	Öğretmen, örnek okumalar yaparak noktalama işaretlerinin işlevlerine dikkat çekmelidir.
	Yazılarında noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanır.	Nokta , cümle sonunda ve sıralamalar yaparken; virgül , eş görevli kelimeleri ayırmada ve hitap sözlerinden sonra; soru işareti , soru bildiren cümlelerin sonunda; kısa çizgi , satır sonuna sığmayan kelimeleri ayırmada; kesme işareti , özel adların aldığı ekleri ayırmada; eğik çizgi , adres yazımında kullanılır.
	Yazılarında imla kurallarını uygular.	Cümleye büyük harfle başlama , adların tekil ve çoğul biçimleri , kişi , yer , mahalle , cadde , bayram adları , ay ve gün adlarının ilk harfini büyük yazma , şiiir mısralarının ilk harfini büyük yazma , tarihi sağ üst köşeye yazma , başlığı farklı (kuralına uygun) yazma , başlıkla yazı arasında uygun boşluk bırakma .
3. SINIF	Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.	Öğretmen, örnek okumalar yaparak noktalama işaretlerinin anlam üzerindeki etkisine dikkat çekmelidir.
	Yazılarında noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanır.	Noktayı , sıralamalar yaparken ve kısaltmaların sonunda; virgüli , özneyi belirtmede; soru işaretini , soru bildiren cümlelerin sonunda; kısa çizgiyi , satır sonuna sığmayan kelimeleri ayırmada; kesme işaretini , özel adların aldığı ekleri ayırmada; eğik çizgiyi , adres yazımında kullanır.
	Yazılarında imla kurallarını uygular.	Cümleye büyük harfle başlama; ülke, ulus, kıta, kişi, yer ve hayvan adlarının ilk harfini büyük yazma; şiiir mısralarının ilk harfini büyük yazma vb.

4. SINIF	Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.	Öğretmen, örnek okumalar yaparak noktalama işaretlerinin anlam üzerindeki etkisine dikkat çekmelidir.
	Yazılarında noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanır.	Yazılarında noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanır. Noktayı , kısaltmalarda; virgülü , özneyi belirtmede; iki noktayı , açıklamalarda; ünlem işaretini , seslenme, hitap, uyarı sözlerinden sonra ve anlık duygulara dikkat çekmede; kısa çizgiyi , ilişkili sözcükler arasında; tırnak işaretini , alıntılarda; kesme işaretini , kısaltmaların ve sıralama bildiren sayıların aldığı ekleri ayırmada; uzun çizgiyi , konuşmaları belirtmede; parantezi , bir önceki kavramı açıklamada kullandırınız.
	Yazılarında imla kurallarını uygular.	Dil, din, gezegen, yıldız, savaş, devir, çağ ve kurum adlarının ilk harfi büyük yazdırılmalıdır. Soru edatı (mı) ile “ de ” ve “ ki ” bağlaçları verilmelidir.
5. SINIF	Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.	Öğretmen, örnek okumalar yaparak noktalama işaretlerinin anlam üzerindeki etkisine dikkat çekmelidir.
	Yazılarında noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanır.	Noktayı , kısaltmalarda; virgülü , yüklem ve tümleçleri ayırmada; iki noktayı , açıklamada ve örnek vermede; üç noktayı , tamamlanmamış cümlelerin sonunda; ünlem işaretini , seslenme, hitap, uyarı sözlerinden sonra ve anlık duygulara dikkat çekmede; kısa çizgiyi , ilişkili sözcükler arasında; tırnak işaretini , alıntılarda; kesme işaretini , kısaltmaların ve sıralama bildiren sayıların aldığı ekleri ayırmada; noktalı virgülü , birbirine bağlı cümleleri ayırmada; uzun çizgiyi , konuşmaları belirtmede; parantezi , bir önceki kavramı açıklamada; denden işaretini tekrarlarla kullandırınız.
	Yazılarında imla kurallarını uygular.	Dil, din, gezegen, yıldız, savaş, devir, çağ ve kurum adlarının ilk harfi büyük yazdırılmalıdır. Soru edatı (mı) ile “ de ” ve “ ki ” bağlaçları verilmelidir.

**TÜRKÇE DERSİ (1-5. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI
DİL BİLGİSİ KONULARININ SINIFLARA DAĞILIMI**

SINIF	KAZANIM	AÇIKLAMA
1. SINIF	Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.	Cümlelerin öğelerine değinilmeden öğrenciler, kurallı cümleler kurmaya özendirilmelidir.
2. SINIF	Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.	Cümlelerin öğelerine değinilmeden öğrenciler, kurallı cümleler kurmaya özendirilmelidir.
3. SINIF	Ekleri kullanarak kelimeler türetir.	Burada yalnızca “-cı, -lık, -lı, -sız” eklerini kullanarak kelimeler türetilmelidir.
	Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.	Cümlelerin öğelerine değinilmeden öğrenciler, kurallı cümleler kurmaya özendirilmelidir.
	Yazılarında kelime türlerini işlevine uygun kullanır.	Ad (adın iyelik ekleri),adın tekil ve çoğul biçimleri verilecek. Adların yerine kullanılan kelimeler (zamir) ve varlıkları çeşitli yönlerden niteleyen kelimeler (sıfat) ile ilgili örnekler verilecek. Kelime türlerinin tanımları verilmeyecektir.
	Yazılarında farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanır.	Yazılarında, farklı bir düşünceye geçerken “ama, fakat, veya, yalnız, buna rağmen vb.” ifadelerinin kullanılması istenebilir.
4. SINIF	Ekleri kullanarak kelimeler türetir.	Burada yalnızca “-cı, -lık, -lı, -sız” eklerini kullanarak kelimeler türetilmelidir.
	Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.	Özne, tümleç, yüklem adları kullanılmadan bu öğelerin işlevlerine değinilecektir.
	Yazılarında kelime türlerini işlevine uygun kullanır.	Ad (ad durum ekleri), sıfat, zamir, fiil kavramları, örneklerden yola çıkılarak tanıtılmaya çalışılır. Kelime türlerinin çeşitleri verilmemelidir.
	Yazılarında farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanır.	Yazılarında, farklı bir düşünceye geçerken “ama, fakat, veya, yalnız, buna rağmen vb.” ifadelerinin kullanılması istenebilir.
5. SINIF	Farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri dikkate alarak okur.	Öğretmen “veya, ama, fakat, ancak” kelimelerinden sonra düşüncenin farklılaştığını öğrencilere sezdirmelidir.
	Ekleri kullanarak kelimeler türetir.	Burada yalnızca “-cı, -lık, -lı, -sız” eklerini kullanarak kelimeler türetilmelidir.
	Anlamlı ve kurallı cümleler yazar	Özne, tümleç, yüklem temel anlamları açıklanmamalı ve bu öğelerin çeşitleri verilmemelidir.
	Yazılarında kelime türlerini işlevine uygun kullanır.	İsim, sıfat, zamir, zarf, fiil, edat, bağlaç kavramları, örneklerden yola çıkılarak sezdirmeye çalışılmalıdır. Kelime türlerinin çeşitleri verilmemelidir.
	Yazılarında farklı cümle yapılarına yer verir.	İki farklı cümlelerin birleştirilip tek bir cümle şeklinde ifade edilebileceği gösterilmelidir. Burada basit ve bileşik cümlelerin tanımı yapılmadan sadece öğrencilerin bunları kullanması özendirilmelidir.
	Yazılarında farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanır.	Yazılarında, farklı bir düşünceye geçerken “ama, fakat, veya, yalnız, buna rağmen vb.” ifadelerinin kullanılması istenebilir.

Ç. ATATÜRKÇÜLÜK İLE İLGİLİ KAZANIMLAR

ATATÜRKÇÜLÜK İLE İLGİLİ KAZANIMLAR

Bu başlık altında Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı'nda yer alan Atatürkçülük ile ilgili kazanımlar verilmektedir.

Türkçe Öğretim Programı'nda Atatürkçülük, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 04.08.1999 tarih ve 263 sayılı kararı ile kabul edilen ilköğretim kurumlarının öğretim programları ile ders kitaplarında yer alması gereken **“Atatürkçülük ile İlgili Konular”** esas alınarak hazırlanmıştır. Atatürkçülük ile ilgili konular Türkçe Öğretim Programı'nda yapılandırıcı yaklaşıma göre kazanımlar halinde düzenlenmiştir. Düzenlenen kazanımlar ilişikteki tabloda verilmiştir. Atatürkçülük kazanımları ağırlıklı olarak “Atatürk” temasında işlenecektir. Diğer temaların uygun metinlerinde de bu kazanımlara yer verilecektir. .

TÜRKÇE DERSİ (1-5. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI ATATÜRKÇÜLÜK İLE İLGİLİ KAZANIMLAR

1. ATATÜRK'ÜN HAYATI VE ESERLERİ	Sınıflar
Hayatı	
<p>1. Atatürk'ün hayatını anlatan kitapları okumaya istek duyar. Konu: Atatürk'ün Hayatı 1. Sınıf: doğum yeri ve doğum tarihi, anne ve babası (ailesi), ölüm tarihi ve yeri 2. Sınıf: doğum yeri ve doğum tarihi, anne ve babası (ailesi), ölüm tarihi ve yeri, öğrenim hayatı 3. Sınıf: doğum yeri ve doğum tarihi, anne ve babası (ailesi), ölüm tarihi ve yeri, öğrenim hayatı 4. Sınıf: fikir hayatı, askerlik hayatı, siyasî hayatı 5. Sınıf: fikir hayatı, askerlik hayatı, siyasî hayatı</p>	1, 2, 3, 4 ve 5. Sınıf
<p>2. Atatürk'ün çocukluğuyla ilgili anıları okur, dinler. Konu: Atatürk'le ilgili anılar 1. Sınıf: Atatürk'ün çocukluğuyla ilgili anılar</p>	1. Sınıf
<p>3. Atatürk'ün ailesi ve çocukluğuyla ilgili görseller hakkında konuşur. Konu: Atatürk'ün Hayatı 1. Sınıf: Atatürk'ün çocukluğu</p>	1. Sınıf
<p>4. Atatürk'ün ailesi ve çocukluğuyla ilgili bir anıyı dinlerken zihninde canlandırdıklarını görselleştirir. Konu: Atatürk'le ilgili anılar 2. Sınıf: Atatürk'ün çocukluğu</p>	2. Sınıf
<p>5. Atatürk'ün çocukluğuyla ilgili dinlediği veya okuduğu anıları arkadaşlarıyla sözlü ve yazılı olarak paylaşır. Konu: Atatürk'le ilgili anılar 2. Sınıf: Atatürk'ün çocukluğu</p>	2. Sınıf
<p>6. Atatürk'ün iyi kalpliliğini anlatan anıları okur, dinler. Konular: Atatürk'ün kişiliği ve özellikleri 1. Sınıf: Atatürk'ün iyi kalpliliği</p>	1. Sınıf
<p>7. Bilgi teknolojilerinden yararlanarak Atatürk'ün hayatı, Millî Mücadele ve cumhuriyet ile ilgili görsel sunu hazırlar. Konular: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı 5. Sınıf: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı</p>	5. Sınıf
<p>8. Atatürk'ün hayatı ve eserlerine ilişkin olarak, kütüphane ve kitle iletişim araçlarından topladığı bilgi ve görsellerle sınıf gazetesi hazırlar. Konu: Atatürk'ün hayatı ve eserlerini tanıma 5. Sınıf: Atatürk'ün hayatı, yazdığı eserleri</p>	5. Sınıf
Ailesi	
<p>9. Atatürk'ün ailesiyle ilgili anılar okur, dinler. Konu: Atatürk'ün Hayatı 1. Sınıf: doğum yeri, anne ve babası (ailesi) ile ilgili anılar 2. Sınıf: doğum yeri, anne ve babası (ailesi) ile ilgili anılar</p>	1 ve 2. Sınıf
<p>10. Atatürk'ün ailesiyle ilgili fotoğraflardan hareketle, Atatürk'ün ailesiyle ilgili cümleler yazar.</p>	1. Sınıf

Konu: Atatürk'ün Hayatı 1. Sınıf: kendisi, annesi, babası ve kardeşi (ailesi) ile ilgili anılar	
11. Atatürk'ün anne, baba ve kardeşini gösteren aile ağacını oluşturur. Konu: Atatürk'ün Hayatı 1. Sınıf: kendisi, annesi, babası ve kardeşi	1. Sınıf
Öğrenim Hayatı	
12. Yazılı ve görsel materyallerden yararlanarak Atatürk'ün öğrenim hayatı ile ilgili bir paragraf yazar. Konu: Atatürk'ün Hayatı 2. Sınıf: ilköğrenim, orta öğrenim hayatı 3.Sınıf: ilköğrenim ve orta öğrenim hayatı ile yüksek öğrenimini askeri okullarda tamamladığı	2 ve 3. Sınıf
Askerlik Hayatı	
13. Okuduğu veya dinlediği metinde Atatürk'ün askerî hayatıyla ilgili bölümleri belirler. Konu: Atatürk'ün Hayatı 4. Sınıf: Atatürk'ün askerlik hayatı	4. Sınıf
14. İpuçlarından yararlanarak Atatürk'ün asker kişiliğine ilişkin bir paragraf yazar. Konu: Atatürk'ün Hayatı 5. Sınıf: Atatürk'ün askerlik hayatı	5. Sınıf
Fikir ve Siyasi Hayatı	
15. Okuduğu veya dinlediği metinde Atatürk'ün fikir ve siyasî hayatıyla ilgili bölümleri belirler. Konu: Atatürk'ün Hayatı 5. Sınıf: Atatürk'ün fikir hayatı, siyasi hayatı	5. Sınıf
Atatürk ve Millî Mücadele	
16. Millî Mücadele ile ilgili bir şiiri topluluk önünde okur. Konu: Atatürk'ün kişiliği ve özelliklerini tanıma 1. Sınıf: Atatürk'ün vatan millet sevgisi ile ilgili şiirler 2. Sınıf: Atatürk'ün vatan millet sevgisi ile ilgili şiirler 3. Sınıf: Atatürk'ün vatan millet sevgisi ve önder oluşu ile ilgili şiirler	1, 2 ve 3. Sınıf
17. Millî Mücadele'yi anlatan bir şiiri dinlerken zihninde canlandırdıklarını görselleştirir. Konu: Dayanışmanın toplum hayatındaki önemi 3. Sınıf: Türk milletinin Kurtuluş Savaşı sırasında gösterdiği dayanışma	3. Sınıf
18. Okuduğu veya dinlediği metinde Atatürk'ün Millî Mücadele'de karşılaştığı güçlükleri belirler. Konu: Atatürk'ün karşılaştığı güçlükler karşısında yılmaması 4. Sınıf: Atatürk'ün güçlüklerle rağmen başarılı olması	4. Sınıf
19. Atatürk'ün Millî Mücadele'de karşılaştığı güçlüklerden birine çözüm üretir. Konu: Atatürk'ün karşılaştığı güçlükler karşısında yılmaması 4. Sınıf: Atatürk'ün güçlüklerle rağmen başarılı olması	4. Sınıf
20. Atatürk ve Millî Mücadele'ye ilişkin olarak hazırlanmış bir tiyatro eserinde rol alır. Konular: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı 5. Sınıf: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı	5. Sınıf

2. ATATÜRK'ÜN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ	Sınıflar
<p>1. Atatürk'ün vatan ve millet sevgisi ile ilgili seçtiği şiirleri topluluk önünde okur. Konu: Atatürk'ün kişiliği ve özelliklerini tanıma 2. Sınıf: Atatürk'ün kişilik özelliklerinden “vatan ve millet sevgisi” 3. Sınıf: Atatürk'ün kişilik özelliklerinden “vatan ve millet sevgisi”</p>	2 ve 3. Sınıf
<p>2. Atatürk'ün vatan ve millet sevgisini gösteren materyalleri yorumlar. Konu: Atatürk'ün kişiliği ve özelliklerini tanıma 3. Sınıf: Atatürk'ün kişilik özelliklerinden “vatan ve millet sevgisi”</p>	3. Sınıf
<p>3. Okuduğu metinlerden yararlanarak Atatürk'ün insan sevgisini anlatan kısa bir öykü veya şiir yazar. Konu: Atatürk'ün kişiliği ve özelliklerini tanıma 3. Sınıf: Atatürk'ün kişilik özelliklerinden “insan sevgisi”</p>	3. Sınıf
<p>4. Atatürk'ün önder oluşuna ilişkin fotoğrafları anlamlandırır. Konu: Atatürk'ün kişiliği ve özelliklerini tanıma 3. Sınıf: Atatürk'ün kişilik özelliklerinden “önder oluşu”</p>	3. Sınıf
<p>5. Dinlediği anının Atatürk'ün hangi özellikleri ile ilgili olduğunu tahmin eder. Konu: Atatürk'ün kişiliği ve özelliklerini tanıma 3. Sınıf: Atatürk'ün kişilik özelliklerinden “önder oluşu, vatan millet sevgisi, planlı çalışması” 4. Sınıf: Atatürk'ün kişilik özelliklerinden “ileri görüşlülüğü, açık sözlülüğü, önder oluşu”</p>	3 ve 4. Sınıf
<p>6. Başlığından hareketle okuduğu metnin içeriğinin Atatürk'ün insan hak ve hürriyetlerine verdiği önemle ilişkili olduğunu tahmin eder. Konu: İnsanların sahip oldukları hak ve hürriyetler 4. Sınıf: Atatürk'ün insan hak ve hürriyetlerine verdiği önem, kişi hürriyeti, öğrenim hürriyeti, din ve vicdan hürriyeti, düşünce hürriyeti, bilim ve sanat hürriyeti, düşünce hürriyeti”</p>	4. Sınıf
<p>7. Atatürk'ün güçlülere rağmen başarılı olmasının nedenlerini yazılı veya sözlü olarak açıklar. Konu: Atatürk'ün karşılaştığı güçlükler karşısında yılmaması 4. Sınıf: Atatürk'ün güçlülere rağmen başarılı olması</p>	4. Sınıf
<p>8. Atatürk'ün karşılaştığı güçlülere rağmen başarılı olmasının nedenlerini grupla tartışır. Konu: Atatürk'ün karşılaştığı güçlükler karşısında yılmaması 5. Sınıf: Atatürk'ün güçlülere rağmen başarılı olması</p>	5. Sınıf
<p>9. Farklı metinlerden Atatürk'ün ileri görüşlülüğüne ilişkin bilgi toplayarak arkadaşlarıyla paylaşır. Konu: Atatürk'ün kişiliği ve özelliklerini tanıma 5. Sınıf: Atatürk'ün kişilik özelliklerinden “ileri görüşlülüğü”</p>	5. Sınıf
<p>10. Atatürk'ün önder oluşuna ilişkin anılar ve belgelerden derlediği bilgilerle hazırladığı sunuyu görsellerle destekler. Konu: Atatürk'ün kişiliği ve özelliklerini tanıma 5. Sınıf: Atatürk'ün kişilik özelliklerinden “önder oluşu”</p>	5. Sınıf

2. ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE SİSTEMİNDE YER ALAN KONULAR	Sınıflar
Millî Eğitim	
<p>1. Okuduğu metinde Atatürk'ün eğitimi yaygınlaştırmayla ilgili düşüncelerini belirler. Konu: Atatürk'ün millî eğitim konusundaki düşünceleri 5. Sınıf: Atatürk'ün milli eğitim konusundaki düşünceleri, eğitim ve öğretim birliğine verdiği önem, öğretmenlere verdiği, eğitimde laiklik ilkesine verdiği önem”</p>	5. Sınıf
<p>2. Atatürk'ün eğitimin yaygınlaştırılması ile ilgili düşüncelerini destekleyen günümüzde yapılan çalışmalardan yazılı veya sözlü örnekler verir. Konu: Atatürk'ün millî eğitim konusundaki düşünceleri 5. Sınıf: Atatürk'ün milli eğitim konusundaki düşünceleri, eğitim ve öğretim birliğine verdiği önem, öğretmenlere verdiği önem</p>	5. Sınıf
Atatürk ve Güzel Sanatlar	
<p>3. Atatürk'ün sanatseverliğine ilişkin fotoğrafları anlamlandırır. Konu: Atatürk'ün Türk tiyatrosuna ve sahne oyunlarına verdiği önem 4. Sınıf: Atatürk'ün güzel sanatlara ve sanatçılara verdiği önem, güzel sanatların çeşitleri 5. Sınıf: Atatürk'ün geleneksel ve çağdaş sahne oyunlarının gelişmesine önderlik etmesi, ülkemizde ilk konservatuarın kurulması, güzel sanatların çeşitleri</p>	4 ve 5. Sınıf
<p>4. Atatürk'ün milletlerin tanınmasında güzel sanatların rolüne ilişkin düşüncelerini yorumlar. Konu: Atatürk'ün Türk tiyatrosuna ve sahne oyunlarına verdiği önem 4. Sınıf: Atatürk'ün güzel sanatlara ve sanatçılara verdiği önem, güzel sanatların çeşitleri 5. Sınıf: Atatürk'ün geleneksel ve çağdaş sahne oyunlarının gelişmesine önderlik etmesi, ülkemizde ilk konservatuarın kurulması, güzel sanatların çeşitleri</p>	4 ve 5. Sınıf
<p>5. Atatürk'ün milletlerin tanınmasında güzel sanatların rolü ve yerine verdiği önemi benimseyerek tiyatro izlemekten zevk alır. Konu: Atatürk'ün Türk tiyatrosuna ve sahne oyunlarına verdiği önem 4. Sınıf: Atatürk'ün güzel sanatlara ve sanatçılara verdiği önem, güzel sanatların çeşitleri 5. Sınıf: Atatürk'ün geleneksel ve çağdaş sahne oyunlarının gelişmesine önderlik etmesi, ülkemizde ilk konservatuarın kurulması, güzel sanatların çeşitleri</p>	4 ve 5. Sınıf
Türkiye Cumhuriyeti'nin Temel Amaç ve Görevleri	
<p>6. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel amaç ve görevlerini açıklar. Konu: Türkiye Cumhuriyeti'nin Temel Amaç ve Görevleri 5. Sınıf: Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel amaç ve görevleri, Atatürk'ün devletin temel amaç ve görevleriyle ilgili sözleri</p>	5. Sınıf

Millî Kültür	
7. Millî kültürün korunmasında dilin önemini anlatan metinler okur. Konu: Milli kültürün korunmasında dilin önemi 5. Sınıf: Milli kültürün korunmasında dilin önemi, Atatürk'ün milli kültür ve dil arasındaki ilişkiyi belirten sözleri	5. Sınıf
8. Millî kültürün korunmasında dilin önemini sözlü veya yazılı olarak anlatır. Konu: Milli kültürün korunmasında dilin önemi 5. Sınıf: Milli kültürün korunmasında dilin önemi, Atatürk'ün milli kültür ve dil arasındaki ilişkiyi belirten sözleri	5. Sınıf
Türk Kadını	
9. Atatürk'ün Türk kadınının toplumdaki yeri hakkındaki görüşlerine ilişkin bilgi almak amacıyla bu konuda uzman kişilerle görüşme yapar. Konu: Türk kadınının toplumdaki yeri 5. Sınıf: Atatürk'ün Türk toplumu içinde kadına verdiği önem, Türk kadınının çalışma hayatındaki yeri	5. Sınıf
Çevre Bilinci	
10. “Atatürk ve doğa” konulu görsel materyallerden yararlanarak onun doğa sevgisini anlatan bir hikâye oluşturur. Konu: Atatürk’le ilgili anılar 3. Sınıf: Atatürk’ün doğa sevgisi	3. Sınıf
Planlı Çalışması	
11. Atatürk'ün planlı çalışmayı benimseyen kişilik özelliğini anlatan anılardan çıkarım yapar. Konu: Atatürk’ün kişiliği ve özelliklerini tanıma 1. Sınıf: Atatürk’ün kişilik özelliklerinden “planlı çalışması”	3.Sınıf
Türk Dış Politikası	
12. Yazılarında veya konuşmalarında Atatürk'ün “Yurtta sulh cihanda sulh” prensibinin dünya barışı için her zaman gerekli olduğunu destekleyen güncel örnekler verir. Konu: Atatürk’ün “Yurtta sulh, cihanda sulh” prensibi 5. Sınıf: Atatürk’ün “Yurtta sulh, cihanda sulh” prensibi konusundaki çalışmaları	5. Sınıf
Kamuoyu ve Basın	
13. Atatürk'ün kitle iletişim araçlarını sosyo-kültürel bir güç olarak önemli bulduğunu anlatan çeşitli kaynaklardan topladığı bilgileri arkadaşlarıyla paylaşır. Konu: Basının önemi ve Kamuoyu ve basın ilişkisi 5. Sınıf: Basının önemi, Atatürk’ün basının önemi ile ilgili sözleri, kamuoyu ve basın ilişkisi	5. Sınıf
Diğer din, örf ve adetlere hoşgörülü olma	
14. Dünya barışı için milletlerin birbirlerinin örf ve adetlerine hoşgörülü olmalarının gereğini Atatürk'ün bu konuya verdiği önemi belirten sözleriyle açıklar. Konu: Diğer din, örf ve adetlere hoşgörülü olma 4. Sınıf: Atatürk’ün diğer din, örf ve âdetlere hoşgörülü olmaya ilişkin sözleri	4. Sınıf

4. ATATÜRK VE CUMHURİYET EĞİTİMİ	Sınıflar
<p>1. Cumhuriyetle ilgili dinlediği bir şiirden zihninde canlandırdıklarını görselleştirir. Konu: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı 1. Sınıf: Cumhuriyet yönetiminin Atatürk'ün önderliğinde kurulduğu konusunu içerecektir.</p>	1.Sınıf
<p>2. Cumhuriyetle ilgili bildiği bir şiiri arkadaşlarıyla paylaşır. Konular: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, Türk milletinin Atatürk'ün önderliğinde kavuştuğu hak ve hürriyetler 1. Sınıf: Cumhuriyet yönetiminin Atatürk'ün önderliğinde kurulduğu 2. Sınıf: Cumhuriyet yönetiminin Atatürk'ün önderliğinde kurulduğu 3. Sınıf: Cumhuriyet yönetiminin Atatürk'ün önderliğinde kurulduğu</p>	1, 2 ve 3. Sınıf
<p>3. Cumhuriyetle ilgili bir şiiri topluluk önünde okur. Konular: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, Türk milletinin Atatürk'ün önderliğinde kavuştuğu hak ve hürriyetler 1. Sınıf: Cumhuriyet yönetiminin Atatürk'ün önderliğinde kurulduğu 2. Sınıf: Cumhuriyet yönetiminin Atatürk'ün önderliğinde kurulduğu 3. Sınıf: Cumhuriyet yönetiminin Atatürk'ün önderliğinde kurulduğu</p>	1, 2 ve 3. Sınıf
<p>4. Okuduğu veya dinlediği metinde cumhuriyet yönetimi ile kavuştuğumuz hak ve hürriyetleri belirler. Konular: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, Türk milletinin Atatürk'ün önderliğinde kavuştuğu hak ve hürriyetler 3. Sınıf: Türk Milletinin Atatürk'ün önderliğinde kavuştuğu hak ve hürriyetler (yerleşme ve seyahat hürriyeti, düşünce hürriyeti)</p>	3. Sınıf
<p>5. Cumhuriyet ile ilgili dinlediği bir metni görselleştirir. Konular: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı 4. Sınıf: Cumhuriyet yönetiminin Atatürk'ün önderliğinde kurulduğu</p>	4. Sınıf
<p>6. Atatürk ve cumhuriyetin kazandırdığı hak ve hürriyetlere ilişkin olarak bir tiyatro metni hazırlar. Konular: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, Türk milletinin Atatürk'ün önderliğinde kavuştuğu hak ve hürriyetler 4. Sınıf: Türk Milletinin Atatürk'ün önderliğinde kavuştuğu hak ve hürriyetler</p>	4. Sınıf
<p>7. Atatürk, Millî Mücadele ve cumhuriyet konularında şiir ve müzik dinletilerine katılımcı ve izleyici olarak yer alır. Konular: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı 4. Sınıf: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı 5. Sınıf: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı</p>	4 ve 5. Sınıf

D. ARA DİSİPLİN ALANLARI İLE İLGİLİ KAZANIMLAR

TÜRKÇE DERSİ (1-5. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIMLARI İLE EŞLEŞEN ARA DİSİPLİN ALAN KAZANIMLARI

Sınıf/ Öğrenme Alanı	Türkçe Kazanımları	Afetten Korunma ve Güvenli Yaşam Kazanımları
5. Sınıf/Dinleme	Bilgi edinmek için okur ve dinler.	Deprem sırasında karşılaşılabilecek tehlikeleri araştırır.
Sınıf/ Öğrenme Alanı	Türkçe Kazanımları	Girişimcilik Kazanımları
5. Sınıf Görsel Okuma	Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir.	İş yerlerini ve belli hizmetleri simgeleyen sembollerin anlamını bilir.
5. Sınıf Görsel Okuma	Harita ve kroki okur.	Haritadaki sembollerin anlamını belirtir.
5. Sınıf/Görsel Okuma	Reklâmlarda verilen mesajları sorgular.	Reklâmın yaşamımızdaki önemini kavrar.
5. Sınıf/Okuma	Gazete ve dergi okur.	Bir iletişim aracı olarak gazetelerin önemini kavrar.
5. Sınıf/Konuşma	Üstlendiği role uygun konuşur.	Meslekleri tanır.
Sınıf/ Öğrenme Alanı	Türkçe Kazanımları	İnsan Hakları ve Vatandaşlık Kazanımları
2. Sınıf/Yazma	İş birliği yaparak yazar.	İş birliği yapmayı sever ve iş birliği için olanaklar sağlar.
3. Sınıf/Konuşma	Duygu, düşünce ve hayallerini ifade eder.	Düşünce ve ifade özgürlüğünün yaşamındaki önemini kavrar.
4. Sınıf/Okuma	Metindeki düşünceler ile kendi düşünceleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirler.	İnsan haklarını içeren metinleri okuyup tartışır.
4. Sınıf/Konuşma	Bir fikre katılıp katılmadığını nedenleriyle ortaya koyar.	Okuldaki karar verme süreçlerine katılır.
5. Sınıf/Yazma	Dilek, istek ve şikâyetlerini gerekli kişilere yazılı olarak bildirir.	Dilekçe hakkının olduğunu bilir ve bu hakkını karşılaştığı sorunları çözmeye kullanır.
5. Sınıf/Okuma	Paylaşarak okumaktan zevk alır.	Grup çalışmalarında sorumluluk üstlenir ve bu sorumlulukları yerine getirmek için çaba harcar.
5. Sınıf/Yazma	Açıklayıcı ve bilgilendirici yazılar yazar.	Yazılı ve görsel basın kaynaklarından elde ettiği materyali insan hakları ile ilgili çalışmalarda kullanır.
Sınıf/ Öğrenme Alanı	Türkçe Kazanımları	Kariyer Bilinci Geliştirme Kazanımları
4. Sınıf/Görsel Okuma	Bilgi toplamak amacıyla bilişim teknolojilerinden yararlanır.	Farklı iş tiplerini tanır.
5. Sınıf/Yazma	Yazılarında tanımlamalar yapar.	Bir bireyin sahip olabileceği değişik rolleri (arkadaş, öğrenci, ailenin bir üyesi vb) belirtir.
Sınıf/ Öğrenme Alanı	Türkçe Kazanımları	Özel Eğitim Kazanımları
1. Sınıf/ Dinleme	Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular.	Yazılı ve sözlü yönergelere uyar.
2. Sınıf/ Konuşma	Dinleyicilerle göz teması kurar.	İletişim sırasında göz kontağı kurar.
3. Sınıf/ Yazma	Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtan yazılar yazar.	Kendini ifade edebilme becerisi geliştirir.
4. Sınıf/ Konuşma	Günlük ilişkilerin gerektirdiği farklı durumlara uygun konuşur.	İlişkiyi başlatma ve sürdürme becerisi geliştirir.

Sınıf/ Öğrenme Alanı	Türkçe Kazanımları	Rehberlik ve Psikolojik Danışma Kazanımları
1. Sınıf/Yazma	Sayfa düzenine ve temizliğine dikkat eder.	Günlük yaşam becerileri geliştirir (temizlik, beslenme, adres-telefon bilme, yardım isteme, vb.).
1. Sınıf/Konuşma	Kendine güvenerek konuşur.	Topluluk önünde kendini ifade eder.
2. Sınıf/Yazma	İzlenim ve deneyimlerine dayalı yazılar yazar.	Olaylar karşısında yaşadığı duygu ve düşüncelerini belirtir.
2. Sınıf/Okuma	Sorunları belirler ve onlara farklı çözümler bulur.	Problemlere değişik çözüm yolları üretir.
2. Sınıf/Okuma	Kitabı özenle kullanır.	Günlük yaşam becerileri geliştirir (temizlik, beslenme, adres-telefon bilme, yardım isteme, vb.).
2. Sınıf/Yazma	Hoşlanıp hoşlanmadıkları ile ilgili yazılar yazar.	Hoşa giden ve gitmeyen duygularını ayırt ederek, uygun şekilde ifade eder.
3. Sınıf/Konuşma	Grup çalışmalarında duygu ve düşüncelerini paylaşır.	Grup içinde duygu ve düşüncelerini paylaşır, grupla işbirliği yapar.
3. Sınıf/Dinleme	Yönergeleri uygular.	Sözlü ve yazılı talimatlara uyar.
3. Sınıf/Konuşma	Beden dilini kullanır.	Sözsüz iletişimi kullanarak (uygun yüz ifadeleriyle) olumlu ve olumsuz duygularını gösterir.
3. Sınıf/Okuma	Not alarak okur.	Etkili çalışma becerilerini kullanır, öğrenmeyle ilişkisini açıklar.
3. Sınıf/Konuşma	Günlük ilişkilerin gerektirdiği farklı durumlara uygun konuşur.	Kendinin ve başkalarının hata yapabileceğini kabul eder, bunu hoşgörüyle karşılar.
4. Sınıf/Görsel Okuma	Doğayı izler, doğadaki değişimleri farkederek yorumlar.	Çevreye duyarlılığına sahip olur.
4. Sınıf/Yazma	Günlük anı yazar.	Başkaları ile yaşadığı olaylara ilişkin duygu ve düşüncelerini ayrıntılı olarak açıklar.
4. Sınıf/Görsel Okuma	Beden dilini yorumlar.	Başkalarının duygularını onların yüz ifadelerinden anlar.
5. Sınıf/Görsel Okuma	Kitle iletişim araçlarıyla verilenleri sorgular.	Alkol ve ilaç kullanımını özendiren medya mesajlarını farkederek.
Sınıf/ Öğrenme Alanı	Türkçe Kazanımları	Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim Kazanımları
4. Sınıf/Konuşma	Konuşmalarında karşılaştırmalar yapar.	Spor yapan ve yapmayan insanların sağlıkları arasındaki farkları açıklar.
4. Sınıf/Yazma	Bir işin aşamalarını anlatan yönergeler hazırlar.	Spora başlamadan önce yapılması gerekenleri belirtir.
5. Sınıf/Görsel Sunu	Bilgileri tablo ve grafiklerle sunar.	Besinlerin içerikleri ile ilgili tablolar hazırlar.
5. Sınıf/Yazma	Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazar.	Tarihte yapılan bir spor türünün kurgusunu hazırlar ve uygular.

E. ZORUNLU VE SEÇMELİ TEMALAR

ZORUNLU VE SEÇMELİ TEMALAR

Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı'nın hazırlanmasında düşünme, anlama, sorgulama, inceleme, araştırma, keşfetme, günlük hayatla ilişkilendirme ve değerlendirme gibi çalışmaları içeren tematik yaklaşım benimsenmiştir. Temalar öğrencilerin öğrendikleri bilgi ve becerileri genişletme, düzenleme, zihninde yapılandırma ve günlük hayata aktarma olanakları sağlar. Böylece öğrenilen bilgi ve becerilerin uygulanabilirliği artar. Tematik yaklaşımdan hareketle Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda zorunlu ve seçmeli temalar belirlenmiştir. **Temaların seçilmesi ve belirlenmesinde Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın amaçları, temel becerileri ve diğer dersler dikkate alınmıştır.** Her tema içerisinde ele alınacak içerik önerileri sunulmuştur. Buna göre:

1. Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı çerçevesinde bir eğitim-öğretim yılı içerisinde ele alınacak **tema sayısı sekiz olarak** belirlenmiştir. Bu sekiz temanın dördü **zorunlu**, dördü ise **seçmelidir**. Zorunlu Temalar; Atatürk, Değerlerimiz, Sağlık ve Çevre, Birey ve Toplum olmak üzere **Tablo 1'**de verilmiştir. Diğer dört tema ise Seçmeli Temalar tablosundan seçilebilir veya yeni temalar belirlenebilir. Yeni temalar belirlenirken seçmeli temaların birleştirilmesi yoluna gidilmemelidir. Seçmeli Temalar **Tablo 2'** de verilmiştir. Seçilecek temalar ve konular, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan Millî Eğitimin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olmalıdır.
2. Temaların tamamında “**İçerik Önerileri**” başlığı altında verilen konular zorunlu değildir. Aynı tema kapsamında farklı konular da seçilebilir.
3. Her temada üç farklı türden; öyküleyici metin, bilgilendirici metin ve şiir olmak üzere dört metin işlenmelidir. Bu metinlerden üçü ders kitabında, birisi de dinleme metni olarak öğretmen kılavuzunda yer almalıdır.
4. Sadece birinci sınıf ilk-okuma yazma öğretimi sürecinde, ilk dört tema dinleme metinleri aracılığı ile ele alınmalıdır. Bu nedenle ilk dört tema içerisinde, her temada dört dinleme metni olmak üzere; toplam on altı dinleme metni yer almalıdır.
5. Temalar her sınıf düzeyinde farklı içerikte ele alınmalıdır.

Tablo 1: Zorunlu Temalar

ZORUNLU TEMALAR	İÇERİK ÖNERİLERİ
1. ATATÜRK	Atatürk'ün Hayatı ve Eserleri (Hayatı, Ailesi, Öğrenim Hayatı, Askerlik Hayatı, Fikir ve Siyasî Hayatı, Atatürk ve Millî Mücadele) Atatürk'ün Kişilik Özellikleri Atatürkçü Düşünce Sisteminde Yer Alan Konular (Millî Eğitim, Atatürk ve Güzel Sanatlar, Türkiye Cumhuriyetinin Temel Amaç ve Görevleri, Millî Kültür, Türk Kadını, Çevre Bilinci, Planlı Çalışması, Türk Dış Politikası, Diğer Din, Örf ve Âdetlere Hoşgörülü Olma) Atatürk ve Cumhuriyet Eğitimi, Millî Bayramlar vb.
2. DEĞERLERİMİZ	Türkçemiz, Türk kültürü (bayramlar ve törenler, türkü, halk oyunları, vatan, kahramanlık, bayrak vb.), Türk büyükleri (Atatürk, Fatih Sultan Mehmet, Mevlânâ, Hacı Bektaş-ı Velî, Yunus Emre, Mimar Sinan, Nasrettin Hoca vb.)
3. SAĞLIK VE ÇEVRE	Ağız, diş ve vücut sağlığı, temizlik, sağlık alanında çalışanlar (doktor, hemşire, eczacı...), sağlık hizmetleri, beslenme, yaşadığımız yer (köy, kasaba, şehir) çevre bilinci, toprak, su, hava olayları, bitkiler, hayvanlar vb.
4. BİREY VE TOPLUM	Duygular (mutluluk, sevgi, üzüntü...), beğeniler, büyümek, aile, ev, okul, misafir, engelliler, yaşlılar, demokrasi, dayanışma, barış, hoşgörü, kurallar vb.

Tablo 2: Seçmeli Temalar

SEÇMELİ TEMALAR	İÇERİK ÖNERİLERİ
1. GÜZEL ÜLKEM TÜRKİYE	Tarihî ve turistik yerler, coğrafya, iklim, ürettiklerimiz, şehirler, akarsular vb.
2. YENİLİKLER VE GELİŞMELER	Bilgi ve iletişim teknolojisindeki gelişmeler (telefon, bilgisayar vb.), sosyal değişimler, keşifler, buluşlar vb.
3. OYUN VE SPOR	İzcilik, takım sporları, bireysel sporlar, yüzme, oyunlar, başarılı sporcular, oyuncaklar vb.
4. DÜNYAMIZ VE UZAY	Gökyüzü, yıldız, ay, gezegen, güneş, bulut, volkanlar, okyanus, iklim, kıta, astronot vb.
5. ÜRETİM, TÜKETİM VE VERİMLİLİK	Meslekler, reklâm, alışveriş, iş yaşamı, giysiler, yiyecekler, tasarruf vb.
6. HAYAL GÜCÜ	Düşler, rüyalar, kurgular, tasarımlar, uzaya yolculuk, gökkuşağı vb.
7. EĞİTSEL VE SOSYAL ETKİNLİKLER	Sinema, tiyatro, gezi, kutlama, sirk, lunapark, kamp, sınıf ve okul seçimleri, tatil vb.
8. KURUMLAR VE SOSYAL ÖRGÜTLER	TBMM, belediyeler, valilik, kaymakamlık, güvenlik kurumları, dernekler, üniversiteler, yardım kurumları vb.
9. DOĞAL AFETLER	Deprem, sel, çığ, kasırga, arama ve kurtarma, doğal afetlere karşı alınacak önlemler vb.
10. GÜZEL SANATLAR	Resim, ebru, tezhip, hat, bale, seramik, heykel, müzik, Âşık Veysel, Barış Manço, ozanlar vb.

3. BÖLÜM

PROGRAM KILAVUZU

Program Kılavuzu Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı'nın etkili ve verimli kullanılması, öğrenme ve öğretme sürecinde uygulayıcıya rehberlik etmesi amacıyla hazırlanmıştır. Kılavuzda yapılandırıcı yaklaşıma göre Türkçe öğretimi, öğrenme - öğretme süreci, kazanımların öğrenme-öğretme sürecine dağılımı, metin seçme ve işleme, ilk okuma-yazma öğretimi, etkinlikler, tür, yöntem ve teknikler, Atatürkçülükle ilgili etkinlikler, ölçme ve değerlendirme, okuma dosyası ile ilgili çeşitli bilgilerle açıklamalara yer verilmektedir.

A. YAPILANDIRICI YAKLAŞIMA GÖRE TÜRKÇE ÖĞRETİMİ

Çağımızdaki gelişmeler, bireylerin kendilerine aktarılan bilgileri aynen kabul etmeleri ve yönlendirilmeyi beklemleri yerine, bilgiyi yorumlayarak anlamlandırmaları ve yeni bilgiler üretmelerini gerektirmektedir. Bu nedenle bireylerden, bilgiyi ezberlemeleri yerine bilgiyi anlamaları, yorumlamaları, üretmeleri ve bu becerilerini hayat boyu sürdürmeleri beklenmektedir. Bu becerilerin kazandırılması ise çağdaş bir eğitim anlayışı olan yapılandırıcı yaklaşımı gündeme getirmektedir. Yapılandırıcı yaklaşıma göre hazırlanan Türkçe Dersi Öğretim Programı, öğrenme, öğrenme-öğretme süreci ve öğretmenin rolünde önemli yenilikler getirmektedir. Bunlar aşağıda açıklanmaktadır.

1. Öğrenme

Yapılandırıcı yaklaşıma göre Türkçe öğretiminde öğrenme, öğrencinin bilgileri zihninde yapılandırarak çeşitli becerileri geliştirmesi ve yeni bilgiler üretmesi temeline dayalıdır. Bu nedenle öğretimden çok öğrenme üzerinde durulmaktadır.

Yapılandırıcı yaklaşıma göre dilin kullanım alanları dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve sunudur. Dilin kullanım alanları aynı zamanda dil ve zihinsel becerilerin geliştirileceği öğrenme alanları olmaktadır. Bu nedenle Türkçe öğretiminde dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve sunu öğrenme alanı olarak ele alınmıştır. Bu öğrenme alanları öğrencilerin dil, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişimlerini sağlayacak bilgi, beceri, tutum ve değerleri içermektedir.

Yapılandırıcı yaklaşıma göre Türkçe öğretiminde öğrenme alanları bütün olarak ele alınmaktadır. Çünkü öğrenme ve beceri geliştirme sürecinde dilin bütün alanlarından yararlanılmaktadır. Öğrenme sürecinde dinleme, okuma ve görsel okumayla alınan bilgiler sıralama, sınıflama, ilişkilendirme, sorgulama, analiz, sentez yapma, değerlendirme gibi zihinsel işlemlerden geçirilerek anlamlandırılmaktadır. Anlamlandırılan bilgiler ön bilgilerle bütünleştirilerek zihinde yapılandırılmaktadır. Konuşma, yazma ve görsel sunu ile zihinde yapılandırılan bu bilgiler gözden geçirilmekte ve seçilmektedir. Seçilen bilgiler belirlenen amaç ve yönetime göre sıralama, sınıflama, ilişkilendirme, sorgulama, analiz ve sentez yapma gibi işlemlerden geçirilerek düzenlenmektedir. Düzenlenen bilgiler ses, harf, hece, kelime ve cümlelerle aktarılmaktadır. Bu süreç öğrenme alanlarını bütün olarak ele almayı gerektirmektedir.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın geliştirilmesinde yararlanılan yaklaşımlardan biri de beceri yaklaşımıdır. Bu yaklaşıma göre beceri; bilgi, uygulama bilgisi ve uygulama aşamalarından oluşmaktadır. Beceri yaklaşımında öğrencilere önce geliştirilecek becerinin ya da yapılacak iş-görevin ne olduğu açıklanmaktadır. Ardından beceriyi uygulama bilgileri verilmektedir. Uygulama bilgileri, becerinin nasıl yapılacağını içeren süreç bilgileriyle hangi durumlarda ve ne zaman kullanılacağını içeren koşul bilgilerini içermektedir. **Programda “Yapılandırıcı Yaklaşıma Göre Türkçe Öğretimi” başlığı altındaki açıklamalarda “bilgi” ifadesiyle öncelikli olarak beceri öğretimine ilişkin bilgiler anlaşılmalıdır.** Bu bilgiler öğrenme-öğretme sürecindeki çeşitli çalışmalar ve etkinlikler aracılığıyla verilmektedir. Öğrencilerin bu bilgileri anlaması, zihninde yapılandırması ve uygulayarak becerilerini geliştirmesi öngörülmektedir. Öğrencinin anlamadığı ve zihninde yapılandıramadığı etkinliklerin becerilere dönüşmeyeceği unutulmamalıdır. Becerilere ilişkin bilgileri anlama, zihinde yapılandırma ve uygulama süreçlerinde öğrencilere yardımcı olunmalıdır. Öğrenme-öğretme sürecinde verilen her çalışma ve etkinlik öncesi gerekli açıklamalar yapılmalıdır.

Öğrenme, öğrencinin kendi çabası sonucu olmaktadır. Yapılandırıcı yaklaşıma göre öğrenci;

- Bilgileri araştırır, bulur, inceler, sorgular ve anlamlandırır.
- Ön bilgileriyle yeni bilgileri bütünleştirir ve zihninde yapılandırır.
- Dil ve zihinsel becerileri geliştirir ve öğrenmeyi sürdürür.

Öğrenci kendi becerilerini geliştirmede ve öğrenmede etkin rol üstlenmeli, sadece kitap okuyarak veya öğretmeni dinleyerek beceri geliştirmeyi yeterli görmemelidir. Sınıfta arkadaşlarıyla tartışarak, görüşlerini açıklayarak, sorgulayarak, başka arkadaşlarına aktararak öğrenme sürecine katılmalı, dil, zihinsel ve sosyal becerilerini aktif olarak geliştirmelidir.

Öğrenciler, sınıfa dili öğrendikleri ortamın birikimleriyle gelirler. Öğrencilerin ön bilgileri yeni bilgileri anlama ve zihinde yapılandırma süreçlerinde belirleyici olur. Bu durum Türkçe öğretiminde öğrenme ve beceri geliştirme çalışmalarını etkiler. Bu nedenle 1, 2, 4 ve 5. sınıf Türkçe derslerinde dil bilgisi konularına odaklanmak yerine, öğrencilerin anlama ve kendilerini ifade etme becerilerini geliştirmeye ağırlık verilmelidir.

Türkçe öğretiminde öğrencilerin anlama becerilerini geliştirmeye önem verilmektedir. Bu amaçla öğrencilere dinledikleri ya da okudukları metinlerde anlam arama, bunları birleştirme, ön bilgileriyle karşılaştırarak ve bütünleştirerek yeni anlamlar oluşturma çalışmaları yaptırılmalıdır. Anlama becerilerini geliştirmek için sadece kelime, cümle ve paragraflara değil, metnin bütününe yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

Yapılandırıcı yaklaşımda, öğrencinin öğrendiği bilgiler bir sonraki bilgilerin alt yapısını oluşturur. Yeni bilgiler önceden yapılandırılmış bilgilerle birleştirilir, anlamlı bağlar kurularak bütünleştirilir. Bu işlem bilgileri ezberleme, biriktirme ya da üst üste yerleştirme değil, tam tersine bilgileri düşünme, sorgulama, anlamlandırma, inceleme ve ön bilgilerle bütünleştirmedir. Bu nedenle Türkçe öğretiminde, öğrencilerin sunulan bilgileri olduğu gibi ezberlemesi ya da kabul etmesi yerine anlaması ve sorgulaması sağlanmalıdır. Örneğin, metin işlerken yazarın metinde sunduğu “bilgiler, olaylar ve anlam” sorgulanmalı, öğrencilerin ön bilgileriyle karşılaştırarak yeni bilgilere ulaşması sağlanmalıdır. Öğrenme-öğretme sürecinde sorgulamaya ağırlık verilmeli, öğrencilerin sorgulayarak okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerilerini geliştirmeye yardımcı olunmalıdır.

Türkçe öğretiminde becerileri geliştirme amacıyla öğrencilere alıştırma yerine gerçek yaşamda karşılaştıkları sorunların çözümüne yönelik etkinlik yaptırmak daha etkili olmaktadır. Bu nedenle öğrenme-öğretme sürecinde gerçek yaşamda karşılaşılan sorunları çözmeye ağırlık verilmelidir. Sorunlar, işlenen metinlerden, öğrencilerin günlük yaşamından, sınıf ve okul ortamından seçilebilir. Sorunlara iş birliği içinde çözümler aranmalı, uygun çözüm önerileri belirlenmeli, bunlar paylaşılmalı ve uygulamaya aktarılmalıdır. Üretilen çözümlerin farklı ve özgün olmasına dikkat edilmelidir. Bu uygulamalar öğrencilerin dil ve zihinsel becerilerini aktif olarak geliştirmesine ve öğrenmesine önemli katkılar sağlar.

Öğrenmenin anahtarı güdülemedir. Güdülemenin, öğrencilerin etkinliklere katılmasında ve öğrenme amaçlarına yönelmesinde büyük payı bulunmaktadır. Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda etkinliklere katılmaları, çaba göstermeleri ve başarılı olmaları için güdüleme çalışmalarına ağırlık verilmelidir.

2. Öğrenme - Öğretme Süreci

Yapılandırıcı yaklaşıma göre Türkçe öğretiminde öğrenme-öğretme sürecinde yapılacak çalışmalar beş aşamada ele alınmaktadır. Öğretmenler bu aşamalara dikkat ederek etkinlikleri uygulamalıdır.

a. Ön bilgileri harekete geçirme: Yapılandırıcı yaklaşıma göre yeni bilgiler verilmeden önce öğrencilerin ön bilgileri harekete geçirilmelidir. Çünkü yeni bilgiler önceden öğrenilen bilgilere dayalı olarak yapılandırılmaktadır. Öğrencileri yeni konuya ve bilgilere zihinsel olarak hazırlamak gerekmektedir. Bu amaçla öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirici sorular sorulmalı, tahmin etme ve beyin fırtınası gibi çalışmalar yaptırılmalıdır.

b. Yeni bilgileri anlama: Yeni bilgilerin iyi anlaşılması için öğrencilere bütün olarak sunulması, incelenmesi, bütün-parça ilişkilerinin kurulması ve bilginin ayrıntılı olarak ele alınması gerekmektedir. Bu amaçla olayları ve düşünceleri sıralama, sınıflama, tahmin etme, ilişkilendirme, benzerlikleri ve farklılıkları bulma, sebep-sonuç ilişkileri kurma, analiz-sentez yapma, özetleme ve değerlendirme gibi çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmalarla öğrencinin yeni bilgileri derinlemesine anlaması sağlanmalıdır.

c. Bilgileri yapılandırma: Yapılandırıcı yaklaşıma göre bilgilerin zihinde yapılandırılması iki şekilde gerçekleşmektedir.

1. Yeni bilgiler öğrencinin ön bilgileriyle çelişmiyor, zihinsel şemasına uyuyorsa kolayca yapılandırılmaktadır. Zihinsel şema, öğrencinin ön bilgilerine göre oluşturduğu kavram, düşünce, yargı, duygu, şekil gibi öğelerdir.

2. Yeni bilgiler öğrencinin ön bilgileriyle çelişiyor, zihinsel şemasına uymuyorsa bu bilgileri yapılandırmak için zihinde yeni düzenlemeler yapılmalıdır. Bu amaçla ***önceden var olan zihinsel şemalar değiştirilmekte ya da nitelikleri yeniden düzenlenmektedir.*** Bu işlemler sonucunda öğrenci yeni şemalar oluşturarak bilgilere uyum sağlamakta ve zihninde yeni bir denge kurmaktadır. Öğrencinin bilgileri zihninde yapılandırması için düşünme, sorgulama, karar verme, sorun çözme gibi çalışmalar yapılmalıdır.

ç. Bilgileri uygulama: Öğrencinin zihninde yapılandığı bilgileri uygulamaya aktarması kalıcı öğrenme için büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle bilgileri uygulama ortamları oluşturulmalıdır. Öğrenci bilginin uygulanmasını görmeli, bilgiyi uygulayarak geliştirmelidir. Bu süreçte işlevsel bilgilerin paylaşılması önemli olmakta ve öğrenmede kalıcılığı sağlamaktadır. Bu amaçla öğrenciler bilgilerini arkadaşlarıyla paylaşmaya yönlendirilmelidir.

d. Bilgileri değerlendirme: Yapılandırıcı yaklaşıma göre öğrencinin bilgiyi anlaması, zihninde yapılandırması ve uyguladıktan sonra değerlendirmesi gerekmektedir. Değerlendirme, bilginin eksik ya da yanlış yönlerini, uygulamadaki durumunu, işlevselliğini, yeni ve farklı durumlara uygulanabilirliğini belirlemeye yönelik olmalıdır.

3. Öğretmenin Rolü

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın uygulanmasında öğretmenin payı büyüktür. Öğretmen programı öğrencilerin bireysel özelliklerini ve çevresel koşulları dikkate alarak uygulaması beklenmektedir. Öğretmen Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanarak bütün öğrencilere örnek olmalıdır. Türkçenin güzel kullanıldığı, farklı yazım türleri aracılığı ile öğrencilerin zevk alarak okuma alışkanlığı kazanmalarına yönelik çaba harcamalıdır. Öğretmen dil becerilerini geliştirme sürecinde öğrencilere destek olmalıdır. Öğrencilere saygı duymalı, onları dinlemeli, öğrenme sürecinde güçlü yönlerini öne çıkararak kendilerini ifade etmelerine ortam hazırlamalı ve dil becerilerinin gelişimine katkıda bulunmalıdır.

Yapılandırıcı yaklaşıma göre Türkçe öğretiminde, öğretmen öğrencileri aktif duruma getirebilmek amacıyla sorun çözme, iş birlikli öğrenme, etkileşimli öğrenme gibi çeşitli yöntem ve tekniklere daha fazla yer vermelidir. Yapılandırıcı yaklaşıma göre Türkçe öğretiminde aşağıda belirtilenlere dikkat edilmelidir. Bu amaçla öğretmen;

- Öğrencilerin öne sürdükleri fikirleri önemsemeli,
- Öğrencilerine Türkçe dersiyle ilgili zengin kaynak ve materyaller sunmalı,

- Türkçe öğretiminde sınıflandırma, ilişkilendirme, analiz-sentez, tahmin etme, sorun çözme, yaratıcılık gibi zihinsel becerileri geliştirici çalışmalara ağırlık vermeli,
- Öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate almalı, uygun yöntem ve teknikleri kullanmalı,
- Çeşitli kavramları açıklamadan önce öğrencilerin bu kavramlar hakkındaki görüş ve düşüncelerini saptamalı,
- Öğrencilerin birbirleriyle ve öğretmenleriyle iletişime ve etkileşime girmelerini özendirmeli,
- Açık uçlu sorular sorarak tartışma ortamı yaratmalı,
- Öğrencilere öğrenme sürecinin her aşamasında rehberlik etmeli,
- Öğrencilerin düşünme ve sorun çözme becerilerini geliştirmek amacıyla öğrenme-öğretme sürecinde özel bir iletişim biçimi kullanmalıdır. Bu iletişim biçiminde öğrencilere; **“Bu konuda ne düşünüyorsunuz? Bu konuda bildikleriniz nelerdir? Neden böyle düşünüyorsunuz? Bu sonuca nasıl ulaştınız?”** gibi açıklama gerektiren sorular sorarak öğrencilerin **“Evet”, “Hayır”** gibi kısa cevap vermelerini önlemeli,
- Bilgileri karşılaştırmaları, bilgiler arasında ilişki kurmaları, kendi görüşlerini geliştirmeleri ve zihinlerinde anlamlandırarak yeniden yapılandırabilmeleri için öğrencilere yeterli süre vermelidir. Bu uygulama soru sorma ve cevaplama işleminde de yapılmalıdır. Cevaplamada, öğrencilerin düşünmesi ve zihinsel işlemler yapabilmesi amacıyla düşünme süresi verilmeli, bu sürenin bitiminde cevaplar alınmalıdır. Soruların bazı öğrenciler tarafından erken cevaplanması diğer öğrencilerin düşünmelerini engel olabileceğinden gerekli önlemi almalı,
- Öğrencilerin öğrenme hızlarına müdahale etmemeli, her öğrenme aşamasında kendilerine güvenerek emin adımlarla ilerlemelerini sağlamalı,
- Öğrenciler, kendilerini değerlendirmeye özendirmeli,
- Öğrenciyi bağımsız öğrenmeye yönlendirmeli,
- Öğrenciler arasındaki ilişkilerin demokratik olmasına özen göstermeli,
- Öğrencilere, okul içi ve dışında bilgilerini yapılandırma olanakları sağlamalı, onları okul dışı etkinliklere de yönlendirmelidir.

B. ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek, hayat boyu öğrenmelerini sürdürmek ve geleceğin bireylerini yetiştirmek amacıyla öğrenme-öğretme sürecine gereken önem verilmelidir.

Türkçe öğretiminde öğrenme-öğretme süreci beş aşamadan oluşmaktadır. Bunlar ön bilgileri harekete geçirme, yeni bilgileri anlama, bilgileri yapılandırma, uygulama ve değerlendirme aşamalarını içeren hazırlık, anlama, metin aracılığı ile öğrenme, kendini ifade etme ile ölçme ve değerlendirme aşamalarıdır. Öğrenciler öğrenme-öğretme sürecinin her aşamasında çeşitli etkinliklerle aktif duruma getirilmelidir.

1. HAZIRLIK

Hazırlık aşamasında ön hazırlık yapma, zihinsel hazırlık yapma, ön bilgilerini harekete geçirme, anahtar kelimelerle çalışma, metni tanıma ve tahmin etme, amaç, yöntem ve teknikleri belirleme çalışmaları yapılmaktadır.

Temadaki üç okuma metninin öğrenme öğretme sürecinde “Hazırlık” bölümünde yer alan “anahtar kelimelerle çalışma”, “amaç belirleme”, “tür, yöntem ve teknik belirleme” aşamalarının işlenişi kitaplarda yapılmalıdır. Fakat öğretmen ilk iki okuma metninde bu aşamalara ait kazanımları gerçekleştirmiş ise üçüncü okuma metninde bu aşamaları işlemeyebilir.

Hazırlık çalışmaları aşağıda açıklanmaktadır.

a. Ön Hazırlık

Öğrencilerin dinleme, okuma ve görsel okuma ile ilgili etkinliklere başlamadan önce yaptığı genel hazırlıkları içermektedir. Bunlar; öğrencinin ve öğretmenin araç, gerecini hazırlaması, materyal seçmesi, gerekli nesne ve modelleri getirmesi, oturacağı yeri belirlemesi vb. hazırlıkları kapsamaktadır.

b. Zihinsel Hazırlık

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda öğrencinin zihinsel hazırlığına özel bir önem verilmektedir. Bu hazırlığı gerçekleştirmek için ön bilgileri harekete geçirme, anahtar kelimelerle çalışma, metni tanıma ve tahmin etme, amaç, yöntem ve teknik belirleme çalışmaları yapılmaktadır.

1) Ön bilgileri harekete geçirme: Dinleme, okuma ve görsel okuma ile ilgili yapılan çalışmalarda öğrencilerin önceden öğrendikleri bilgileri harekete geçirme çalışmalarıdır. Bu amaçla öğrencilere metnin konusuna ilişkin çeşitli sorular sorulmalı, yapılacak çalışmaların günlük yaşamla ilişkisi kurulmalıdır. Program yaklaşımına göre yeni bilgi ve beceriler verilmeden önce öğrencilerin ön bilgilerini hatırlaması sağlanmalıdır.

2) Anahtar kelimelerle çalışma: Yeni bilgilere ilişkin özel kavram ve kelimeler hakkında öğrencilerin bilgi, deneyim, düşünce ve duyguları saptanmalıdır. Bu çalışmanın amacı öğrencinin kavram gelişimini sağlamak, yeni bilgi ve kavramlara ilgisini çekmektir. Çalışma için seçilecek kelime/ kelime grupları metinden alınmalı ve metnin içeriğine ilişkin ipucu vermelidir. **Birinci ve ikinci sınıflarda en fazla iki, üçüncü sınıfta üç, dördüncü ve beşinci sınıflarda beş anahtar kelimeye/ kelime grubuna yer verilebilir.** Bu amaçla kelimenin çağrıştırdığı anlam, duygu ve düşünceleri belirleme, kelime-resim eşleştirme gibi çalışmalar yaptırılmalıdır.

3) Metni tanıma ve tahmin etme: Öğrencilerin metnin ilk cümlesini, anahtar kelimeleri, kısa konuşmaları, tarihleri ve son cümleyi hızla okuyarak resimleri gözden geçirerek metni tanımasını sağlanmalıdır. Bu çalışmalar öğrencinin metne ilgisini ve merakını çekmeye yönelik olmalıdır. Ardından öğrencilerin anlama ve sezme becerilerini geliştirmek amacıyla tahmin çalışmalarına geçilmelidir. Öğrencilerin metnin başlığından, görsellerinden, anahtar kelimelerinden yararlanarak metnin içeriği hakkında tahmin

etmeleri sağlanmalıdır. Tahminlerin doğruluğu sürekli kontrol edilmelidir. Öğrencilerin tahminlerini söylemeleri veya yazmaları sağlanarak tahminlerin doğruluğu kontrol edilmelidir. Tahminlerin doğruluğu ve gelişim durumu düzenli olarak izlenmelidir. Tahmin etme aşamasına öyküleyici metinlerde ve uygun dinleme metinlerinde yer verilmelidir.

4) Amaç belirleme: Dinleme, okuma ve görsel okuma çalışmaları belirli bir amaca yönelik olmalıdır. Bu amaçların belirlenmesi için öğrencilere “Bu metni niçin dinliyorsunuz veya okuyorsunuz?” gibi çeşitli sorular sorulabilir. Amaç belirlemede öğrenciler zorlanıyorsa onlara yardımcı olunmalıdır. Örneğin hikâyede ne olacağını tahmin etmelerini istemek amaç belirlemeye yardımcı olabilir. **Amaç belirleme çalışması dinleme, okuma ve görsel okuma etkinliklerinin hemen öncesinde yapılmalıdır. Amaç belirleme çalışmalarına 3. sınıftan itibaren başlanmalıdır.**

5) Tür, yöntem ve teknikleri belirleme: Bu aşamada belirlenen amacın hangi yöntem ve tekniklerle gerçekleştirileceği saptanmaktadır. Bunlar metni takip ederek dinleme, sesli/sessiz okuma, paylaşarak okuma gibi çeşitli yöntem ve teknikler olabilir. Bu işlemler sırasında metnin türü (örneğin şiir, öykü, masal, fıkra vb.) hakkında da bilgi verilmelidir. Seçilen amaca, metnin türüne ve sınıf düzeyine göre farklı dinleme ve okuma yöntemleri belirlenerek öğrencilerin öğretim yılı boyunca Programda öngörülen bütün yöntem ve teknikleri öğrenmesi sağlanmalıdır. Böylece öğrencilerin zekâ ve öğrenme durumlarına uygun dinleme ve okuma yöntemleri seçmelerine fırsat verilmelidir.

Tür, yöntem ve teknikleri belirleme çalışması dinleme, okuma ve görsel okuma etkinliklerinin hemen öncesinde ve öğrencilerle birlikte yapılmalıdır. Yöntem ve teknikleri belirleme çalışmalarına 4. sınıftan itibaren başlanmalıdır.

2.ANLAMA

Bu aşamada görsel okuma, dinleme ve okuma, metni inceleme ile söz varlığını geliştirme çalışmaları yapılmaktadır.

a. Görsel Okuma, Dinleme ve Okuma

1) Görsel okuma: Dinleme ve okuma sırasında metindeki veya metin için seçilen görsellerle metin arasında ilişkilendirme yapma çalışmalarını içermektedir. Bu amaçla görsellerle metin ilişkisi hakkında öğrencilerin görüşleri alınmalı, görselleri inceleyerek metne uygun görselleri seçmeleri sağlanmalıdır. Görsel okuma çalışmaları hazırlık, metin aracılığıyla öğrenme, ölçme ve değerlendirme gibi diğer aşamalarda da kullanılabilir.

2) Dinleme: Bu aşamada belirlenen amaç ve yöneme göre öğretmenin metni okuması ve öğrencilerin de dinlemesi sağlanmalıdır. Dinleme sırasında belirlenen amaç, yöntem ve tekniklere göre çalışmalar yapılmalıdır. Katılımlı dinleme yapılacaksa tahmin, soru sorma gibi etkinliklerin nasıl yapılacağı öğrenciye açıklanmalıdır. Dinlemeye başlamadan önce öğretmen metnin herhangi bir yerinde durarak metnin sonrasını tahmin etme ve bu tahminleri yazmaları gerektiğini belirtmelidir.

Dinleme metinleri öğretmen kılavuzunda verilmektedir. Dinleme için öğretmen kılavuzundaki bu metinlerin yanında ders kitabındaki okuma metinleri de kullanılabilir.

Böyle durumlarda öğrencinin okumadığı metinler tercih edilmeli ya da öğrencilerin önceden okuyup okumadıkları kontrol edilerek tahmin etme çalışmaları yapılmalıdır. Dinleme metinleri öğretmen tarafından okunmalı ve öğrencilerin dinlemeleri sağlanmalıdır. Öğretmen örnek okuma yapılmalıdır.

Öğretmen okurken metnin can alıcı noktalarında durarak öğrencilerin metnin sonrasını tahmin etmelerini istemelidir. Öğrenciler tahminleri not ederek dinleme sonrası bunların doğrulukları kontrol edilmelidir. Dinleme sırasında çeşitli sorularla öğrencinin dikkati metne yoğunlaştırılmalı ve çalışma sonuna kadar bu dikkatin sürdürülmesi sağlanmalıdır.

3) Okuma: Okumaya başlamadan önce öğrencilerle okuma amacı, yöntemleri ve teknikleri belirlenmelidir. Öğretmen metnin içeriği hakkında bilgi verebilir. Okunacak metnin bilgilendirici, öyküleyici veya şiir metni olduğu belirtilebilir. Bu metnin hangi yöntem ve teknikle okunacağı öğrencilerle belirlenebilir. Örneğin paylaşılarak okuma, not alarak okuma, serbest okuma, sorgulayıcı okuma, sesli ve sessiz okuma, önemli görülen yerleri belirginleştirerek okuma gibi çeşitli yöntem ve teknikler seçilebilir. Serbest okuma yöntemi seçilmesi hâlinde öğrencilerin amaçlarına göre sessizce okumaları sağlanmalıdır. Paylaşılarak okuma yöntemi seçildiğinde ise metin öğrenciler arasında paylaşılarak öğrencilerin sesli okuma yapmaları sağlanmalıdır. Önemli görülen yerleri belirginleştirerek okuma tekniği uygulamasında ise öğrencilerden buna uygun araç gereçleri kullanmaları istenmelidir.

Seçilen amaç yöntem ve tekniklere göre okuma çalışmaları gerçekleştirilirken öğrencilerden sesli ve sessiz okuma kurallarını uygulamaları istenmelidir. Sesli okumada işitilebilir bir ses tonuyla okuma yapılmalı, aynı zamanda vurgu tonlama ve telaffuza dikkat etme, noktalama işaretlerine uygun okuma gibi okuma kurallarına dikkat edilmelidir.

Dinleme de olduğu gibi okuma çalışmalarında da en az bir kez örnek okuma yapılmalıdır. Bu okuma öğretmen veya iyi okuyan öğrenciler tarafından da yapılabilir. Okuma çalışmalarında paylaşılarak okumaya ağırlık verilerek daha çok öğrencinin katılımı sağlanmalı, programın öğrenci merkezli olduğu unutulmamalıdır.

4) Anlamı bilinmeyen kelimelerle çalışma: Dinleme ve okuma sırasında öğrencilerden, anlamını bilmedikleri kelimeleri belirlemeleri istenmelidir. Kelimelerin anlamlarını kendinden önce veya sonra gelen kelimeye, kelimenin içinde geçtiği cümleye, metne ve görsellere bakarak tahmin etmeleri istenmelidir. Tahminler kontrol edilmeli, yanlış tahminlerde öğrenciler arkadaşlarına sormaya ya da sözlüğe bakmaya yönlendirilmelidir. Öğrencilerden kelimenin anlamı hakkında konuşmaları, kelimeyle yeni cümleler kurmaları, kelimenin çağrıştırdıklarını açıklamaları, kelimeyle ilgili resim yapmaları istenebilir.

b. Metni İnceleme

Bu süreçte bir metnin anlamını bulma, üzerinde düşünme, çıkarımlar yapma ve değerlendirme çalışmaları yapılmalıdır. Anlama; inceleme, seçim yapma, bir karara varma, yorumlama, analiz-sentez yapma ve değerlendirme gibi çeşitli zihinsel etkinlikleri gerektirir. Anlama sürecinde öğrenci ön bilgileri ışığında metinde sunulan yeni bilgileri

incelemeli, onlar üzerinde düşünmeli ve zihninde yapılandırmalıdır. Bu nedenle metni anlama ve anlama becerilerini geliştirme çalışmalarına ağırlık verilmelidir.

Metni okuduktan sonra öğrencilerden kendilerine ilginç gelen bir bölümü nedenleriyle birlikte anlatmaları, zihinlerinde canlandırarak görselleştirmeleri istenmelidir. Metnin türüne göre hikâye haritası, duygusal, abartılı sözler, gerçek ve hayal ürünü olanları belirleme, karşılaştırmalar yapma, varlıkları, olayları sınıflama, metne uygun başlıklar buldurma gibi çalışmalar yapılabilir. Bu çalışmalarla öğrenci yeni bilgileri anlamakta, yorumlamakta ve metni incelemiş olmaktadır.

c. Söz Varlığını Geliştirme

Bu aşamada kelimelerin anlam özellikleri üzerinde durulmalıdır. Metnin türüne göre gerçek, mecaz, zıt anlamlı, eş sesli kelimelerle çalışılabilir. Ekleri kullanarak yeni kelimeler türetmeleri sağlanabilir. Öğrencinin söz varlığını geliştirebilecek farklı teknikler de kullanılabilir.

3.ZİHİNDE YAPILANDIRMA

Bu aşamada bilgileri zihinde yapılandırma amacıyla öğrenilenlerin günlük hayatla, diğer derslerle ve ara disiplinlerle ilişkilendirilmesi ve öğrencilerin metinden hareketle bir konuyu araştırması çalışmaları yapılmaktadır.

Öğrencinin bilgileri zihninde yapılandırması için düşünme, sorgulama, kavramlaştırma, karar verme, sorun çözme gibi çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmalarla öğrencilerin hem bilgileri zihinde yapılandırma hem de düşünme, sorgulama, kavramlaştırma, karar verme, sorun çözme becerilerini geliştirme amaçlanmaktadır. Zihinde yapılandırma çalışmalarında öğretmen öğrencilere bilgiyi hazır vermek yerine kendilerinin yapılandırmasına yardım etmelidir. Bu amaçla aşağıdaki etkinlikler yapılmalıdır.

- **Düşünme:** Düşünceler arasında ilişki kurma, inceleme, karşılaştırma, sınıflama, sıralama, çıkarım yapma, değerlendirme.
- **Sorgulama:** Bilgi ve kanıtları inceleme, bunların doğruluğunu ve değerini ölçme, neden ve sonuçları belirleme, çıkarımlarda bulunma, tartışma.
- **Kavramlaştırma:** Örnekleri tanıma, açıklama, ortak özelliklerini araştırma, sınıflama, aralarında ilişki kurma ve değerlendirme.
- **Karar verme:** Amaç belirleme, amaca ulaşma yöntemlerini gözden geçirme, inceleme ve uygun olanları seçme.
- **Sorun çözme:** Sorunları belirleme, tanımlama, çözüm örnekleri bulma ve uygulama.

Yukarıdaki becerilerin geliştirilmesi amacıyla üzerinde çalışılan metnin günlük hayatla, diğer derslerle ve ara disiplinlerle ilişkilendirilmesi ve öğrencilerin metinden hareketle bir konuyu araştırması gibi etkinlikler yapılmalıdır.

a. Günlük Hayatla İlişkilendirme

Yapılandırıcı yaklaşıma göre metinden elde edilen bilgilerin, ön bilgilerle birleştirilerek yapılandırılması gerekmektedir. Bilginin aktarılması ve kalıcılığının sağlanması için öğrencinin öğrendiklerine ilişkin kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler vermesi, ortaya konulan sorunları belirlemesi ve onlara farklı çözümler bulması, metindeki düşüncelerle kendi düşünceleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirlemesi, verilen örneklerin konuya uygun olup olmadığını sorgulaması, öğrendikleriyle ilgili çıkarımlar yapması, eksik bırakılan metni tamamlaması, kitle iletişim araçlarıyla verilen bilgileri, haberleri, düşünceleri, reklâmları vb. sorgulaması, çevresindeki sosyal olayları anlamlandırması ve yorumlaması, doğayı izleme, doğadaki değişimleri fark etme ve yorumlama gibi çalışmalar yaptırılmalıdır.

b. Atatürkçülük, Diğer Dersler ve Ara Disiplinlerle İlişkilendirme

Kazanımlardan hareketle metinde işlenen konuya bağlı olarak diğer derslerle veya ara disiplinlerle ilişkilendirme yapılmalıdır. Türkçe dersinde, diğer derslerin veya ara disiplinlerin tamamıyla ilişkilendirme durumu söz konusu değildir. İlişkilendirmeler temadan ve metinden hareket edilerek düzenlenmeli, etkinliklerle desteklenmelidir. Etkinlikler, ilişkilendirme yapılan dersler ve ara disiplinler için ayrı ayrı düzenlenebileceği gibi hepsini kapsayacak biçimde de düzenlenebilir.

“Atatürkçülük, Diğer Dersler ve Ara Disiplinlerle İlişkilendirme” bölümünün başlığı içeriğine göre düzenlenmelidir. Örneğin, sadece ara disiplinlerle ilgili bir ilişkilendirme yapılmışsa başlık “Ara Disiplinlerle İlişkilendirme”, diğer derslerle ilgili bir ilişkilendirme yapılmış ise “Diğer Derslerle İlişkilendirme” biçiminde olmalıdır. “Diğer Derslerle İlişkilendirme” ve “Ara Disiplinlerle İlişkilendirme” birlikte yapılmış ise başlık “Diğer Derslerle ve Ara Disiplinlerle İlişkilendirme” şeklinde olmalıdır. Atatürkçülük, diğer dersler ve ara disiplinlerle ilgili kazanımlarda ilişkilendirme yapılırken başlık, “Atatürkçülük, Diğer Dersler ve Ara Disiplinlerle İlişkilendirme” şeklinde olmalıdır.

c. Araştırma

Öğrenilen bilgilerden ve metinden hareketle öğrencilerle belirlenen bir konuda araştırma yaptırılmalıdır. Araştırmada öğrencilerden yazım kurallarına uymaları istenmelidir. Araştırma sonucu ulaşılan ilginç bilgilerin sınıfta diğer öğrencilerle paylaşılması sağlanmalıdır. Araştırma çalışmaları kendini ifade etme etkinliği olarak da kullanılabilir. **Her metinde verilen araştırma önerilerinden uygun görülenler öğretmen ve öğrencilerle birlikte seçilmelidir. Her temada her öğrencinin bir araştırma yapması sağlanmalıdır.**

4. KENDİNİ İFADE ETME

Bu aşamada ön hazırlık, zihinsel hazırlık, ön bilgileri harekete geçirme-konu belirleme, amaç, yöntem ve teknikleri belirleme, kuralları gözden geçirme, konuşma, yazma, görsel sunu çalışmaları yaptırılmalıdır. **Kendini ifade etme sürecinde bulunan “konu belirleme”, “amaç belirleme”, “yöntem ve teknikleri belirleme”, “tür ve sunu şeklini belirleme”** aşamaların işlenişi kitaplarda yer almalıdır. Fakat öğretmen bu aşamalara ait kazanımları iki okuma metninin işlenişinde gerçekleştirmiş ise diğer okuma metninde bu aşamaları işlemeyebilir. Dinleme metinlerinde “**Kendini İfade Etme**” başlığı altında yer alan “**konuşma/yazma/görsel sunu**” öğrenme alanlarından en az biri öğretmen ve öğrencilerle birlikte seçilerek işlenmelidir.

a. Ön Hazırlık

Öğrencilerin konuşma, yazma ve görsel sunu ile ilgili etkinliklere başlamadan önce yaptığı genel hazırlıkları içermektedir. Bunlar; öğrencinin ve öğretmenin araç, gerecini hazırlaması, materyal seçmesi, sunum için gerekli nesne ve modelleri getirmesi, oturacağı yeri belirlemesi vb. hazırlıkları kapsamaktadır.

b. Zihinsel Hazırlık

Türkçe Öğretim Programı'nda öğrencinin zihinsel hazırlığına ayrı bir önem verilmektedir. Zihinsel hazırlığı gerçekleştirmek için ön bilgileri harekete geçirme, konu belirleme, amaç, yöntem ve teknik belirleme, tür ve sunu şeklini belirleme çalışmaları yaptırılmaktadır.

1) Ön bilgileri harekete geçirme-konu belirleme: Konuşma, yazma ve görsel sunu ile ilgili amaç, yöntem ve teknikleri belirlemek için öğrencilerin önceden öğrendikleri bilgileri harekete geçirme çalışmalarıdır. Bu amaçla öğrencilere çeşitli sorular sorulmalı, öğrenme-öğretme sürecinde ortaya çıkan görüş, düşünce vb. gözden geçirilerek öğrencilerin bunları hatırlaması sağlanmalıdır. Böylece öğrencilerin hangi konuda konuşma, yazma ve görsel sunu yapacağının alt yapısı oluşturulmalı, konu belirlemesine yardımcı olunmalıdır.

2) Amaç belirleme: Konuşma, yazma ve görsel sunu çalışmaları belirli bir amaca yönelik olmalıdır. Amaç belirlemede öğrencilere hazır kalıplar verilmemeli, sorularla amaçlarını belirlemelerine rehberlik edilmelidir. Bu amaçların belirlenmesi için öğrencilere “Niçin bu konuyu seçtin?”, “Bu konuyu konuşmaktaki amacın ne?”, “Niçin bu konuda yazıyorsun?”, “Niçin bu konuyla ilgili görsel sunu yapıyorsun?” gibi çeşitli sorular sorulabilir. **Amaç belirleme çalışması konuşma, yazma ve görsel sunu etkinliklerinin hemen öncesinde yapılmalıdır. Amaç belirleme çalışmaları 3. sınıftan itibaren yapılmalıdır.**

3) Yöntem ve teknikleri belirleme: Seçilen konunun ve amacın hangi yöntem ve tekniklerle sunulacağı önemlidir. Türkçe Öğretim Programı'na göre ikna etme, açıklama,

bilgi verme, betimleme, sorgulama, iş birliği yapma gibi çeşitli yöntem ve tekniklerden yararlanarak konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılmalıdır. Seçilen amaca, konuya ve sınıf düzeyine göre farklı konuşma, yazma ve görsel sunu yöntem ve teknikleri belirlenerek öğrencilerin öğretim yılı boyunca programda öngörülen bütün yöntem ve teknikleri öğrenmesi sağlanmalıdır. Böylece öğrencilerin zekâ alanlarına göre kendilerine uygun konuşma, yazma ve görsel sunu yöntemleri seçmelerine fırsat verilmelidir.

Yöntem ve teknik çalışmaları konuşma, yazma ve görsel sunu çalışmalarının hemen öncesinde ve öğrencilerle birlikte yapılmalıdır. **Yöntem ve teknik belirleme çalışmalarına 4. sınıftan itibaren başlanmalıdır.**

4) Tür ve sunu şeklini belirleme: Öğrencilerden seçtikleri konuyu hangi türde (şiir, hikâye, masal, fıkra vb.) hazırlayacaklarını ve nasıl sunacaklarını (konuşma, yazma, görsel sunu vb.) belirleme çalışmalarını kapsamaktadır. Farklı zekâ ve öğrenme yöntemleri dikkate alınarak seçilen konunun hangi türde ve nasıl sunulacağı öğrencilerle belirlenmelidir.

c. Kuralları Gözden Geçirme

Öğrencilerin kendini ifade etme çalışmaları sırasında uyacakları kuralları gözden geçirme çalışmalarını içermektedir. Bu amaçla öğretmen konuşma ve yazma öncesi dikkat edilecek kuralları öğrencilere açıklamalı veya hatırlatmalıdır. Seçilen konuya ve türe göre dikkat edilecek kurallar öğrencilerle birlikte gözden geçirilmelidir. Bu kuralları uygulama durumu da öğrencilerle birlikte izlenebilir. Örneğin konuşma sırasında gereksiz hareketlerden kaçınma, dinleyicilerle göz teması kurma, işitilebilir bir ses tonuyla konuşma, kelimeleri doğru telaffuz etme, beden dilini kullanma; yazmada ise noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanma, uygun başlık belirleme, kelime tekrarıdan kaçınma, sayfa düzenine ve temizliğine dikkat etme gibi kurallara vurgu yapılabilir.

ç. Konuşma, Yazma ve Görsel Sunu

Belirlenen amaç, yöntem ve tekniklere göre konuşma, yazma ve görsel sunu çalışmalarının yapılması aşamasıdır. Bu aşamada sınıf düzeylerine göre programda yer alan konuşma, yazma ve görsel sunu kazanımları gerçekleştirilecektir. Bu kazanımlara göre öğrencilerin görselleri kullanma, ana fikir, yardımcı fikir ve destekleyici ayrıntıları vurgulama, konuyu mantıksal bir bütünlük içinde sunma, karşılaştırma, sebep-sonuç ilişkileri kurma, kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verme, farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanma, destekleyici ve açıklayıcı örnekler verme, mizahi öğelere yer verme, bir fikre katılıp katılmadığını nedenleriyle ortaya koyma, dilek, istek, beğeni ve şikâyetlerini ilgili kişilere bildirme gibi becerileri kazanmalarına dikkat edilmelidir. Örneğin okunan metinle ilgili görüşlerini iletme amacıyla yazara mektup yazdırma ve “Siz yazar olsaydınız metni nasıl tamamlardınız ?” gibi çalışmalar yaptırılabilir.

d. Söz Varlığını Kullanma

Öğrencilerin öğrendikleri kelimeleri yerinde ve anlamına uygun olarak kullanmaları, yazılarında farklı cümle yapılarına yer vermeleri gibi çalışmaları kapsamaktadır. Bu aşama konuşma ve yazma etkinlikleriyle birleştirilebileceği gibi ayrı bir başlık altında da ele alınabilir.

5.ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme ve değerlendirmenin amacı, öğrencinin eksik yönlerini tamamlamasına ve becerilerini geliştirmesine yardım etmektir. Değerlendirme; öğrencilerin düşünme, anlama, sorgulama, ilişki kurma, analiz-sentez yapma becerilerini geliştirme düzeyini ölçmek için yapılmaktadır. Değerlendirme sonunda iyi örneklerin nasıl yapıldığı ve uygulanan yöntem ve teknikler paylaşılmalı ancak öğrenciler arasında karşılaştırma yapılmamalıdır.

Ölçme ve değerlendirme çalışmaları çeşitli uygulamalarla gerçekleştirilmektedir. Bunlar öğrencinin kendini değerlendirmesini, öğretmenin öğrencinin gelişim düzeyini ölçmesini ve öğrenme süreci ile kullanılan yöntem ve teknikleri değerlendirmesini kapsamaktadır. Değerlendirme süreç ve sonuç değerlendirme olarak gerçekleştirilmektedir. Süreç değerlendirme öğrenme-öğretme sürecinin her aşamasında yapılabilir. Sonuç değerlendirme ise sürecin sonunda yapılan değerlendirmedir. Değerlendirmeyle ilgili açıklama ve formlar kılavuzun **Ölçme ve Değerlendirme** başlığı altında verilmektedir.

C. KAZANIMLARIN ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİNE DAĞILIMI

Türkçe Dersi Öğretim Programı'ndaki hiçbir kazanımın eksik bırakılmaması, programın sistemli bir şekilde uygulamaya yansıtılması amacıyla bütün kazanımların öğrenme-öğretme sürecine dağılımı gerçekleştirilmiştir. Bu dağılım aynı zamanda planlama, uygulama, denetim ve yayınlama süreçlerini kolaylaştırmak için düzenlenmiştir. Kazanımların dağılımı aşağıda verilmektedir. Her kazanımın sınıf düzeyi yay araç içerisinde belirtilmiştir.

TÜRKÇE DERSİ (1-5.SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIMLARININ ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİNE DAĞILIMI

Aşağıda Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı kazanımlarının öğrenme-öğretme sürecine dağılımı verilmiştir. Bu kazanımlar *farklı başlıklar* altında da işlenebilir.

1. HAZIRLIK

a. Ön Hazırlık

- Dinlemek ve okumak için hazırlık yapar. (1-5)

b. Zihinsel Hazırlık

1) Ön bilgileri harekete geçirme

- Dinlediklerini anlamlandırmada ön bilgilerini kullanır. (1-5)
- Ön bilgilerini kullanarak okuduğunu anlamlandırır. (1-5)
- Dinlediklerini veya okuduklarını anlamlandırmada sunulan görsellerden yararlanır. (1-5)

2) Anahtar kelimelerle çalışma

- Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar. (1-5)

3) Metni tanıma ve tahmin etme

- Başlıktan hareketle dinleyeceği konunun içeriğini tahmin eder. (1-5)
- Başlıktan hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder. (1-5)
- Görsellerden yararlanarak metnin içeriğini tahmin eder. (1-5)

4) Amaç belirleme

- Dinleme amacını belirler. (3-5)
- Okuma amacını belirler. (3-5)

5) Tür, yöntem ve teknikleri belirleme

- Dinleme amacına uygun yöntem belirler. (4-5)
- Okuma amacına uygun yöntem belirler. (4-5)
- Metnin türünü dikkate alarak okur. (1-5)

- Katılımlı dinler. (3-5)
- Seçici dinler. (4-5)
- Not alarak dinler. (5)
- Sorgulayarak dinler. (4-5)
- Bilgi edinmek için, haber, sunu, belgesel vb. dinler ve izler. (1-5)
- Eğlenmek için masal, hikâye, şarkı, tekerleme, tiyatro vb. dinler ve izler. (1-5)
- Şiir ve müzik dinletilerine katılır. (4-5)
- Grup konuşmalarını ve tartışmalarını dinler. (2-5).
- Serbest okuma yapar. (1-5)
- Anlama tekniklerini kullanır. (2-5)
- Not alarak okur. (3-5)
- Okurken önemli gördüğü yerleri belirginleştirir. (2-5)
- Bilgi edinmek için okur. (1-5).
- Eğlenmek için fıkra, bilmece, tekerleme, masal vb. okur. (1-5)
- Paylaşarak okumaktan zevk alır. (1-5)
- Sorgulayıcı okur. (2-5)

2. ANLAMA

a.Görsel Okuma, Dinleme ve Okuma

1)Kuralları uygulama

- Dikkatini dinlediğine veya okuduğuna yoğunlaştırır. (1-5)
- İşitilebilir bir ses tonuyla okur. (1-3)
- Dinlerken vurgu, tonlama ve telâffuza dikkat eder. (1-5)
- Sesli okumada vurgu ve tonlamalara dikkat eder.(2-5)
- Okuduğu kelimeleri doğru telâffuz eder. (1-5)
- Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur. (1-5)
- Kurallarına uygun sessiz okur. (2-5)
- Akıcı okur. (1-5)
- Görgü kurallarına uygun dinler. (1-5)

- Kitabı özenle kullanır.(1-2)

2)Tahmin etme

- Dinlediği olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder. (1-5)
- Metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri hakkında tahminlerde bulunur. (2-5)

3)Anlamı bilinmeyen kelimelerle çalışma

- Dinlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamlarını araştırır. (2-5)
- Dinlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamlarını tahmin eder. (2-5)
- Metinde verilen ipuçlarından hareketle karşılaştığı yeni kelimelerin anlamlarını tahmin eder.(2-5)

b.Metni İnceleme

- Resim ve fotoğrafları yorumlar.(1-5)
- Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir. (1-5)
- Karikatürde verilen mesajı algılar. (3-5)
- Renkleri tanır, anlamlandırır ve yorumlar. (1-5)
- Grafik ve tablo ile verilenleri yorumlar.(2-5)
- Harita ve kroki okur.(3-5)
- Trafik işaretlerinin anlamlarını bilir.(1-5)
- Görsellerden hareketle cümleler ve metinler yazar. (1-5)
- Dinlediklerinde veya okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim sorularına cevap arar. (1-5)
- Dinlediklerini veya okuduklarını zihninde canlandırır. (1-5)
- Dinlediklerinin veya okuduklarının konusunu belirler. (1-5)
- Dinlediği veya okuduğu şiirin ana duygusunu belirler. (2-5)
- Dinlediklerinin veya okuduklarının ana fikrini belirler. (2-5)
- Dinlediklerinde veya okuduklarında destekleyici ayrıntıları, yardımcı fikirleri bulur. (4-5)

- Dinlediklerinde veya okuduklarındaki dil, ifade ve bilgi yanlışlıklarını belirler. (3-5)
- Dinlediği konulara ilişkin sorular sorar ve sorulara cevap verir. (1-5)
- Okuma öncesi, okuma sırası ve sonrasında metinle ilgili soruları cevaplandırır. (1-5)
- Dinlediklerinde veya okuduklarında “hikâye unsurları”nı belirler.(1-5)
- Dinlediklerinde veya okuduklarında duygusal ve abartılı sözleri ayırt eder ve sorgular. (3-5)
- Dinlediklerinde veya okuduklarında öznel ve nesnel yargıları ayırt eder. (4-5)
- Dinlediklerinde veya okuduklarında gerçek olanla hayal ürünü olanı ayırt eder. (3-5)
- Dinlediklerinde veya okuduklarında sebep-sonuç ilişkileri kurar. (2-5), (1-5)
- Dinlediklerinde veya okuduklarında karşılaştırmalar yapar. (2-5)
- Dinlediklerinde veya okuduklarında geçen varlıkları ve olayları sınıflandırır. (1-5), (2-5)
- Dinlediklerinde önemliyi önemsizden ayırt eder. (5)
- Okuduklarında eksik bırakılan ve konuyla ilgisi olmayan bilgiyi fark eder. (5)
- Okuduğu metnin içeriği hakkındaki düşüncelerini belirtir. (1-3)
- Dinlediği konuya uygun farklı başlıklar bulur. (3-5)
- Başlık ve içerik ilişkisini sorgular. (3-5)
- Metindeki anlam bakımından çelişkili ifadeleri saptar. (3-5)
- Metin içi anlam kurar. (1-5)
- (Dinleme ve okuma) Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular. (1-5)
- Dinlediklerini veya okuduğunu özetler.(3-5)

c. Söz Varlığını Geliştirme

- Dinlediği kelimelerin gerçek ve mecaz anlamlarını ayırt eder. (4-5)
- (Okuma) Kelimelerin gerçek, mecaz ve terim anlamlarını ayırt eder. (4-5)

- Dinlediklerinde veya okuduklarında eş ve zıt anlamlı kelimeleri ayırt eder. (2-5)
- Dinlediklerinde eş sesli kelimeleri ayırt eder. (2-5)
- Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayır eder.(2-5)
- Ekleri kullanarak kelimeler türetir. (3-5)
- Görsellerden yararlanarak söz varlığını geliştirir. (1-5)
- Betimleyen ve tanımlayan ifadeleri dikkate alarak okur. (4-5)
- Genel ve özel durumları bildiren ifadeleri dikkate alarak okur.(4-5)
- Destekleyici ve açıklayıcı ifadeleri dikkate alarak okur.(3-5)
- Özetleyen ve sonuç bildiren ifadeleri dikkate alarak okur. (3-5)
- Önem belirten ifadeleri dikkate alarak okur. (3-5)
- Farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri dikkate alarak okur. (2-5).
- Metin içerisindeki renkli, altı çizili, koyu vb. ifadelerin önemli noktaları vurguladığını bilerek okur. (1-5)

3. ZİHİNDE YAPILANDIRMA

a.Günlük Hayatla İlişkilendirme

- Dinledikleri veya okuduklarıyla ilgili, kendi yaşantından ve günlük hayattan örnekler verir. (1-5)
- Dinlediklerini veya okuduklarını başkalarıyla paylaşır. (1-5)
- Dinlediklerinde veya okuduklarında ortaya konulan sorunları belirler ve onlara farklı çözümler bulur. (3-5), (2-5)
- Metindeki düşüncelerle kendi düşünceleri arasında benzerlik ve farklılıkları belirler. (2-5)
- Verilen örneklerin konuya uygun olup olmadığını sorgular. (5)
- Dinledikleri ilgili çıkarımlar yapar. (3-5)
- Okuduklarından çıkarımlar yapar. (3-5)
- Eksik bırakılan metni tamamlar. (4-5)

- Kitle iletişim araçlarıyla verilen bilgileri, haberleri, düşünceleri sorgular.(1-5)
- Reklamlarda verilen mesajları sorgular. (1-5)
- Beden dilini yorumlar. (1-5)
- Doğayı izler, doğadaki değişimleri fark eder ve yorumlar. (1-5)
- Çevresindeki sosyal olayları anlamlandırır ve yorumlar. (1-5)

b. Diğer Derslerle ve Ara Disiplinlerle İlişkilendirme

Hayat bilgisi	Afet eğitimi
Matematik	Girişimcilik
Fen ve teknoloji	İnsan hakları ve vatandaşlık
Sosyal bilgiler	Kariye bilinci geliştirme
Görsel sanatlar	Özel eğitim
Müzik	Rehberlik ve psikolojik danışma
Beden eğitimi	Spor kültürü ve olimpiik eğitim

c. Araştırma

- Okuduğu metnin yazarı hakkında bilgi edinir. (1-5)
- Bilgi toplamak amacıyla bilişim teknolojilerinden yararlanır. (3-5)
- Metinler arası anlam kurar. (4-5)
- Bilmediği kelimelerin anlamlarını araştırır. (1-5)

4. KENDİNİ İFADE ETME

a.Ön Hazırlık

- Konuşmak veya yazmak için hazırlık yapar. (1-5)
- Sunuma hazırlık yapar. (1-5)

b.Zihinsel Hazırlık

1)Ön bilgileri harekete geçirme-konu belirleme

- Konuşma veya yazma konusunu belirler.(1 -5)

2) Amaç belirleme

- Konuşma amacını belirler ve dinleyicilere ifade eder.(3-5)
- Yazma amacını belirler.(3-5)

3) Yöntem ve teknik belirleme

- Konuşma yöntemini belirler.(4-5)
- Yazma yöntemini belirler.(4-5)
- Sunum (görsel sunu) yöntemini belirler. (3-5)
 - Bilgi vermek amacıyla konuşur. (4-5)
 - Sorgulayarak konuşur. (4-5)
 - Sorgulayıcı yazılar yazar. (4-5)
 - Açıklayıcı ve bilgilendirici yazılar yazar. (3-5)
 - İkna edici yazılar yazar. (3-5)
 - İkna edici konuşur. (3-5)
 - Not alır.(5)
 - Vurgulamak istediği kelime ya da cümleleri farklı yazar. (3-5)
 - Planlı yazma yöntemine uygun yazar. (5)

4) Tür ve sunu şeklini belirleme

- Bildiği şiirleri topluluk önünde okur. (1-5)
- İş birliği yaparak yazar. (1-5)
- Masal, hikâye, fıkra veya filmi tekniğine uygun anlatır. (1-5)
- Deneyim ve anılarını anlatır. (1-5)
- Davetiye ve tebrik kartı yazar. (1-5)
- Mektup yazar. (2-5)
- Duyuru, afiş vb. yazar. (3-5)
- Kısa oyunlar yazar. (3-5)
- Şiir yazar. (2-5)

- Hikâye yazar. (1-5)
- Günlük, anı vb. yazar. (2-5)
- Topluluk önünde konuşur. (1-5)
- Üstlendiği role uygun konuşur. (1-5)
- Günlük ilişkilerin gerektirdiği farklı durumlara uygun konuşur. (1-5)
- İsteddiği bir konuda yazılar yazar. (1-5)
- Bilgi almak amacıyla görüşmeler yapar. (5)

c. Kuralları Gözden Geçirme

1) Konuşma kuralları

- Dinleyici grubunu ve bulunduğu ortamı dikkate alarak konuşur. (3-5)
- Konuşmalarında beden dilini kullanır. (1-5)
- Sesine duygu tonu katar. (1-5)
- Konuşma sırasında gereksiz hareketlerden kaçınır. (1-5)
- Görgü kurallarına ve değerlere (millî, manevi, kültürel, ahlaki”, sosyal vb.) uygun konuşur. (1-5)
- Kendine güvenerek konuşur. (1-5)
- Dinleyicilerle göz teması kurar. (1-5)
- İşitilebilir bir ses tonuyla konuşur. (1-3)
- Akıcı konuşur. (1-5)
- Konu dışına çıkmadan konuşur. (2-5)
- Kelimeleri doğru telaffuz eder. (1-5)

2) Yazma kuralları

- Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazar. (1-2)
- Bütün yazılarını bitişik eğik yazı ile yazar. (1-5)
- Anlamli ve kurallı cümleler yazar. (1-5)
- Yazısına uygun başlık belirler. (2-5)

- Alt başlık belirler. (4-5)
- Kelimeler, cümleler ve satırlar arasında uygun boşluklar bırakır.(1-5)
- Yazılarında noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanır. (1-5)
- Yazılarında imlâ kurallarını uygular. (1-5)
- Sayfa düzenine ve temizliğine dikkat eder. (1-5)
- Sıralamalarda sayı, sembol ve işaretlerden yararlanır. (4-5)
- Matematiksel ifadeleri doğru yazar. (1-3)
- İmza atar ve anlamını bilir. (4-5)
- Yazılarında kelime tekrarından kaçınır. (4-5)
- Konu dışına çıkmadan yazar. (3-5)
- Yazılarında sözlük ve imlâ kılavuzundan yararlanır. (2-5)

d. Konuşma, Yazma ve Görsel Sunu

- Konuşmasını görsel sunuyla destekler. (1-5)
- Konuşmasında ve yazılarında ana fikri vurgular. (3-5)
- Konuşmasında veya yazılarında yardımcı fikirleri ve destekleyici ayrıntıları vurgular.(4-5)
- Konuşmalarında veya yazılarında betimlemeler yapar. (1-5)
- Konuşmasında veya yazılarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin, ve kim öğelerini vurgular. (1-5)
- Konuşmasında önemseydiği bilgileri vurgular (3-5)
- Konuşmasında veya yazılarında düşüncelerini mantıksal bütünlük içinde sunar. (4-5)
- Konuşmasında veya yazılarında karşılaştırmalar yapar. (2-5)
- Konuşmasında veya yazılarında tanımlamalar yapar. (5)
- Konuşmasında veya yazılarında sebep-sonuç ilişkileri kurar. (2-5)
- Yazılarında genelden özele, özelden genele doğru yazar. (5)
- Konuşmasında veya yazılarında olayları oluş sırasına göre anlatır/yazar. (1-5)

- Konuşmasında veya yazılarında kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir. (1-5)
- Konuşurken sorular sorar ve sorulara cevap verir. (1-5),
- Sorular yazar. (2-5)
- Konuşmasında veya yazılarında farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanır. (4-5), (4-5)
- Konuşmasında veya yazılarında destekleyici ve açıklayıcı örnekler verir. (3-5), (2-5)
- Konuşmasında veya yazılarında önem belirten ifadeleri kullanır. (4-5)
- Konuşmasında veya yazılarında mizahi öğelere yer verir.(4-5)
- Konuşmasına dikkat çekici ve çarpıcı ifadelerle başlar ve sonlandırır.(4-5)
- İzlenim ve deneyimlerine dayalı yazılar yazar. (1-5)
- Yazısının giriş ve sonuç cümlelerini özenle seçer.(4-5)
- Konuşmasında veya yazılarında bir fikre katılıp katılmadığını nedenleriyle ortaya koyar. (3-5), (2-5)
- Hoşlanıp hoşlanmadığı olay, durum, kişi vb. hakkında konuşur veya yazar. (1-2)
- Kendisine ilginç ve çekici gelen karakter, olay, yer, an vb. ile ilgili görüş ve düşüncelerini yazar. (2-5)
- Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtır veya yazar. (1-5)
- Dilek, istek, beğenilerini ve şikâyetlerini ilgili kişilere bildirir veya yazılı olarak ifade eder. (3-5), (5)
- Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak veya yazılı olara ifade eder. (1-5)
- Konuşmalarını özetler veya özet çıkarır. (4-5), (3-5)
- Grup çalışmalarında duygu ve düşüncelerini paylaşır. (1-5)
- Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun vb. yollarla sunar. (1-5)
- Sunularında gerçek nesne ve modelleri kullanır.(1-5)
- Sunularında içeriğe uygun görseller seçer ve kullanır.(2-5)

- Duygu, düşünce, bilgi ve izlenimlerini resim, şekil, sembol ve renkleri kullanarak görselleştirir. (1-5)
- Bilgileri tablo ve grafikte sunar. (3-5)
- Sunularında harita ve krokiden yararlanır. (4-5)
- Bilgi, duygu ve düşüncelerini sunmak amacıyla bilişim teknolojilerinden yararlanır. (3-5)
- Bilgi edinmek amacıyla soru sorar.

e. Söz Varlığını Kullanma

- Konuşmasında veya yazılarında söz varlığından yararlanır.(4-5)
- Konuşmasında veya yazılarında kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanır. (1-5), (2-5)
- Öğrendiği yeni kelimeleri konuşmalarında veya yazılarında kullanır. (1-5), (2-5)
- Yazılarında kelime türlerini işlevine uygun kullanır. (3-5)
- Yazılarında farklı cümle yapılarına yer verir. (5)
- Seslerden/harflerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturarak yazar. (1-2)

5. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

- Konuşmacı, konuşma ortamı ve konuşma içeriği hakkındaki düşüncelerini belirtir. (1-3)
- Konuşmacıyı, konuşma ortamını ve konuşma içeriğini değerlendirir. (4-5)
- Konuşma biçimi içeriği ve konuşma ortamı hakkındaki düşünceleri belirtir. (1-3)
- Konuşma biçimi, içeriği ve konuşma ortamını değerlendirir. (4-5)
- Okumasını, ortamı ve içeriği değerlendirir. (4-5)
- Yazısını anlam ve biçim açısından değerlendirir. (4-5)
- Sunularını değerlendirir. (3-5)
- Görsellerle sunulan bilgileri olayları düşünceleri yorumlar ve değerlendirir.(5)

Ç. METİN SEÇME VE İŞLEME

Bu başlık altında ders kitaplarında yer alacak metinlerin seçimi ve sınıflar düzeyinde metin işleme örnekleri verilmektedir. Bu örneklerde uygulayıcıların öğrenme-öğretme sürecinde yapması gereken çalışmalar anlatılmaktadır. Metin işleme örneği olarak bilgilendirici, öyküleyici ve şiir verilmiştir. Uygulayıcılar daha farklı teknikler kullanarak öğrenme-öğretme sürecini geliştirebilir.

1. Metin Seçme

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda her temada **dört** metin öngörülmüştür. Bu metinlerden biri dinleme metni olarak öğretmen kılavuzunda, **üçü** ise öğrenci ders kitabında verilmelidir. Dinleme ve okuma metinleri öyküleyici, şiir ve bilgilendirici türlerden seçilmelidir.

Her yazardan en fazla üç metin seçilmelidir. Seçilen metinlerde sadeleştirme, kısaltma ve düzenleme yapılabilir. Metin seçiminde kazanımların gerçekleştirilmesi göz önüne alınarak hareket edilmelidir.

Öğretmenler tarafından zorunlu olarak işlenmesi gereken üç okuma ve bir dinleme metni dışında, tema sonlarında temayla ilişkili serbest okuma metinlerine de yer verilmelidir. Birinci sınıfın ikinci döneminde serbest okuma metinlerinin dördü öyküleyici metin, ikisi bilgilendirici metin, ikisi ise şiir metni olmalıdır. İkinci ve üçüncü sınıflarda serbest okuma metinlerinin sekizi öyküleyici metin, dördü bilgilendirici metin ve dördü şiir metni olmalıdır. Dördüncü ve beşinci sınıflarda ise altısı öyküleyici metin, altısı bilgilendirici metin, dördü şiir metni olmalıdır. Öğretmen serbest okuma saatlerinde bu metinleri, okuma alışkanlığını kazandırmak amacıyla kullanabileceği gibi gerçekleşmediğini düşündüğü kazanımları vermek için de kullanabilir.

Metinlerde bulunması gereken nitelikler aşağıda verilmiştir:

1. Metinler, Türk millî eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olmalıdır.
2. Laik, sosyal ve hukuk devleti anlayışına ters düşen ifadeler yer verilmemelidir.
3. Metinler millî kültür ve değerlerimize uygun olmalıdır.
4. Metinler Türkçenin güzellik ve inceliklerini yansıtmalı ve edebî değer taşımalıdır.
5. Metinler bilimsel ve farklı bakış açılarına yönlendirici olmalıdır.
6. Metinlerde bilimsel hata ve bilimselliğe aykırı ifadeler bulunmamalıdır.
7. Metinler Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın temel becerilerini ve kazanımlarını gerçekleştirecek nitelikte olmalıdır.
8. Metinlerde insan hak ve özgürlüklerine, demokratik değerlere ve hukukun üstünlüğüne aykırı öğeler yer almamalıdır.
9. Metinlerde siyasi ve ideolojik anlama gelebilecek ifadeler yer almamalıdır.
10. Metinlerde mantık dokusu ve konu bütünlüğü olmalıdır.
11. Metinler, Türkçenin anlatım zenginliklerini ve güzelliklerini yansıtmalıdır.
12. Metinlerde öğrencilerin sosyal, zihinsel ve psikolojik gelişimini olumsuz yönde etkileyecek cinsellik, karamsarlık, şiddet vb. içeren öğeler yer almamalıdır.

13. Metinler çocuğun yaşına, sınıf seviyesine ve ilgi alanlarına uygun olmalı, çocukta merak uyandırmalı, okuma sevgisi ve alışkanlığı kazandırmalıdır.
14. Metinler, öğrencinin kişisel gelişimine katkıda bulunacak ve onlara estetik bir duyarlılık kazandıracak nitelikte olmalıdır.
15. Metinler öğrencilerin hayal dünyalarını, yaratıcılıklarını zenginleştirecek ve öğrencilere eleştirel bakış açısı kazandıracak nitelikte olmalıdır.
16. Metinlerde yer alan ifadeler anlatım, yazım ve noktalama yönünden Türkçenin kurallarına uygun olmalı, olmayanlar düzeltilmelidir.
17. Metinlerdeki düzenlemelerde Türk Dil Kurumu Sözlük ve Yazım Kılavuzu'nun son basımı esas alınmalıdır.
18. Şiir türündeki metinler öğrenci seviyesine uygun, şiir dilinin özelliklerini yansıtan, söz varlığını zenginleştiren, türünün güzel örneklerinden seçilmelidir.
19. Yabancı dillerden alınmış, dilimize yerleşmemiş kelimeler yerine Türkçeleri tercih edilmelidir.
20. Metinlerde düzenleme metnin özünü, anlam bütünlüğünü ve verilmek istenen mesajı bozmayacak şekilde yapılmalıdır.
21. Metinler öğrencinin seviyesi göz önünde bulundurularak söz varlığını geliştirecek nitelikte kelime ve kelime grubu içermelidir.
22. Çeviri metinlerin seçiminde Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanılmış olmasına özen gösterilmelidir.
23. Türkçe dersinin amaçları doğrultusunda seçilen bilgilendirici metinlerde bilgi, doğrudan verilebileceği gibi öyküleyici anlatım yoluyla da verilebilir.

2. Metin İşleme ve Etkinlikler

Türkçe dersinin gereği olarak etkinlikler sözlü, yazılı ve görsel olarak yürütülmektedir. Özellikle sözlü etkinlikler öğrenci çalışma kitabında verilememektedir. Bu tür etkinlikleri ilişkin öğretmen kılavuzunda gerekli açıklamalar ve yönlendirmeler yapılmalıdır. Bunların dışında kalan diğer etkinlikler ve uygulamalar öğrenci çalışma kitabında verilmelidir. Öğrenciye verilmesi düşünülen ilâve etkinlikler ise öğretmen kılavuzunda verilebilir.

Öğretmen kılavuz kitaplarıyla birlikte öğretmenlerin sınıf içinde gerçekleştirecekleri dinleme etkinliklerinde kullanmak amacıyla içinde dinleme metinlerinin bulunduğu CD verilmelidir. Hazırlanacak CD'lerdeki metinler, alanında uzman kişiler tarafından seslendirilmelidir.

3. Metin İşleme Örnekleri

Bu başlık altında sınıf düzeylerine göre metin işleme örnekleri verilmektedir. Bu metinlerin başlıkları ve sınıf düzeyleri aşağıda görülmektedir:

- 1. Sınıf -Benim Adım Selen**
- 2. Sınıf - Kır Şarkısı**
- 3. Sınıf - Kuşlar ve Özellikleri**
- 4. Sınıf- Venüs, Güneş'in Önünden Geçti**
- 5. Sınıf- Uyku**
- 6. Üç Annenin Üç Oğlu (Dinleme Metni)**

1. Sınıf

Metin İşleme Örneği

“Benim Adım Selen”

Tema Adı: Birey ve Toplum
Metin Adı: Benim Adım Selen
Metin Türü: Öyküleyici Metin

“BENİM ADIM SELEN” METNİNİN KAZANIMLARI

DİNLEME

1.Dinleme Kurallarını Uygulama

- 1.Dinlemek için hazırlık yapar.
- 2.Dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır.
- 3.Görgü kurallarına uygun dinler.

2.Dinlediğini Anlama

- 1.Dinlerken vurgu, tonlama ve telâffuza dikkat eder.
- 2.Dinlediği olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder.
- 3.Başlıktan hareketle dinleyeceği konunun içeriğini tahmin eder.

3.Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme

- 1.Metni takip ederek dinler.

KONUŞMA

1. Konuşma Kurallarını Uygulama

- 1.Konuşmak için hazırlık yapar.
- 2.Dinleyicilerle göz teması kurar.
- 3.İşitilebilir bir ses tonuyla konuşur.
- 4.Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.
- 5.Kelimeleri doğru telâffuz eder.
- 6.Görgü kurallarına ve değerlere (millî, manevi, kültürel, ahlâkî, sosyal vb.) uygun konuşur.

2. Kendini Sözlü Olarak İfade Etme

- 1.Kendine güvenerek konuşur.
- 2.Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır.
- 3.Konuşmalarında yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.
- 4.Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.

3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Konuşma

- 1.Deneyim ve anılarını anlatır.

OKUMA

1.Okuma Kurallarını Uygulama

- 1.Okumak için hazırlık yapar.

2.Okuduğunu Anlama

- 1.Ön bilgilerini kullanarak okuduğunu anlamlandırır.
- 2.Okuduklarının konusunu belirler.

YAZMA

1.Yazma Kurallarını Uygulama

- 1.Yazmak için hazırlık yapar.
- 2.Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
- 3.Bütün yazılarını bitişik eğik yazı ile yazar.

2. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme

- 1.Yazılarında kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.

GÖRSEL OKUMA

- 1.Resim ve fotoğrafları yorumlar.

GÖRSEL SUNU

- 1.Duygu, düşünce ve bilgi ve izlenimlerini resim, şekil, sembol ve renkleri kullanarak görselleştirir.

A.HAZIRLIK

1. Ön Hazırlık

Öğrencilerinizden renkli karton, makas ve boya kalemleri getirmelerini isteyiniz.

b. Zihinsel Hazırlık

a.Ön bilgileri harekete geçirme

Sınıfa girdiğinizde isim ve yer belirtmeden işaretlerle “Sen gel!” vb. ifadelerle birkaç öğrencinizi yanınıza çağırınız. Bu sırada öğrencilerin bir şaşkınlık yaşamasını, çağrılan kişilerin kim olduğunu bulmaya çalışmalarını sağlayınız. Daha sonra aşağıdaki soruları sorunuz:

- “Adlarımız olmasaydı ne olurdu?” sorusuyla bir tartışma başlatın.
- Baba, anne veya kardeşlerinin kendilerine adlarından başka nasıl hitap ettiklerini sorun.

b. Anahtar kelimelerle çalışma

Metinde geçen “ad, cici, bebeğim, meleğim” kelimeleri üzerinde öğrencilerinizle konuşunuz ve anlam kurma çalışmalarını yapmalarına yardımcı olunuz.

c. Metni tanıma ve tahmin etme

Öğrencilerden kitaplarını açmalarını, metinde yer alan görsellerden ve metnin başlığından yararlanarak metnin içeriğini tahmin etmelerini, tahminlerini söylemelerini isteyiniz.

Öğrencilerin dikkatlerini yoğunlaştırmak amacıyla farklı çalışmalar da yapabilirsiniz.

BENİM ADIM SELEN

Benim adım Selen!

Se-len

Kimse adımlı söyleyemiyor. Hep başka şeyler diyor.

Bilmiyorum neden?

Annem her sabah,

“Günaydın bebeğim” der.

“Ben bebek değilim, Selen'im,” diyorum, yalnızca gülüp bana sarılıyor. Adımı bir türlü söylemiyor.

Anlamıyorum neden

Ablamla oyun oynarken,

“Ben tavşanım, sen de kaplumbağa,” diyor. (1)

“Ben kaplumbağa değilim, Selen'im,” diyorum.

“Öff aptal çocuk”, deyip surat asıyor.

“Ben aptal çocuk değilim, Selen'im,” deyince çok kızıyor odasına gidiyor.

“Bu çocukla oyun oynanmaz anne,” diyor.

Bu doğru değil, yalan! Adımı söylese her oyunu oynarım, ters takla bile atarım

Bakkal amca beni her görüşünde,

“Merhaba küçük kız,” der.

“Ben küçük kız değilim, Selen'im,” deyince çok mutlu oluyor. Bana çikolata, şeker veriyor.

Tanrı bilir neden?

Ablamla oyun oynarken, "Ben tavşanım, sen de kaplumbağa," diyor. (1) " Ben kaplumbağa değilim, Selen'im," diyorum.

"Öff aptal çocuk", deyip surat asıyor.

"Ben aptal çocuk değilim, Selen'im," deyince çok kızıyor. Odasına gidiyor.

"Bu çocukla oyun oynanmaz anne," diyor. Bu doğru değil, yalan! Adımı söylese her oyunu oynarım, ters takla bile atarım.

B.ANLAMA

1. Dinleme, Görsel Okuma ve Okuma

a. Dinleme

● Metni okumadan önce öğrencilere dinleme kurallarını hatırlatınız.

(Kazanım tablosundan yararlanınız.)

● (1), (2) ve (3) numaralı yerlerde durarak öğrencilerinize aşağıdaki soruları sorunuz. Öğrencilerinizden tahminlerini sözlü olarak ifade etmelerini isteyiniz.

● Okumayı (1) işaretinin olduğu yerde durdurun ve “Selen ablasına ne söylemiş olabilir?”

(2) “Babası Selen’e ne söylemiş olabilir?”

(3) Sizce “Selen’e ismini kimler söylüyor olabilir?”

Tahmin çalışmasından sonra okumaya devam ediniz. Okumanın ardından tahminlerinin doğruluğunu kontrol etmek amacıyla sınıfta kısa bir tartışma yaptırınız.

b.Görsel okuma: Dinleme sonrası metindeki resimlerle metnin içeriği arasındaki ilişkiyi sorgulamalarını sağlayınız.

c. Okuma

● Öğrencilere sesli okuma yaptırınız. Diğerlerinin de metni takip etmelerini isteyiniz.

● Okurken metinde anlamlarını bilmedikleri kelimeleri belirlemelerini isteyiniz.

ç. Anlamları bilinmeyen kelimelerle çalışma: Okuma sonrasında anlamlarını bilmedikleri ve belirledikleri kelimelerin anlamlarını kendisinden, önce veya sonra gelen kelime, cümle, resim ve sembollerden yararlanarak tahmin etmelerini sağlayınız.

2. Metni İnceleme

● Öğrencilerinize aşağıdaki soruları sorunuz:

1.Selen’e adını söylemeyenler kimlerdir?

2.Selen’e adını söylemeyenler, ona nasıl sesleniyorlar? isteyiniz.

Komşu teyze ne zaman bize gelse,
“Ne haber cici kız,” der.

“Ben cici kız değilim, Selen’im,” dediğim anda yanaklarıma saldırıyor sıkıştırıyor da sıkıştırıyor, öpüyor da öpüyor.

Yanaklarım hem acıyor, hem de kızarıyor. Öpmezse olmaz mı?... Kim bilir?

Akşam babam eve gelince,
“Hoş geldin Serdar babacığım,”
diyorum. Belki o da benim adımlı
söyler diye. (2)

Ne gezer?

“Hoş bulduk meleğim,” diyor.
“Ben melek değilim, Selen’im,”
deyip adımlı hatırlatıyorum.
“Biliyorum tatlı kızım,” diyor
ama adımlı söylemiyor.
Acaba neden?

● “Benim Adım Selen” metninin kendilerine ilginç gelen bir bölümünü, nedenleriyle birlikte anlatmalarını isteyiniz.

● Öğrencilerinizden 1. etkinliği yapmalarını isteyiniz.

● Selen’in yerinde olsaydınız size isminizle hitap edilmediği zaman neler hissederdiniz?

3. Söz Varlığını Geliştirme

Öğrencilerinizden 2. etkinliği yapmalarını isteyiniz.

C.ZİHİNDE YAPILANDIRMA

1.Günlük Hayatla İlişkilendirme

- Metinde anlatılanlarla ilgili kendi yaşantılarından ve günlük hayattan örnekler vermelerini isteyiniz. Kendilerinin de adlarının dışında bir adla çağrıldıkları oluyor mu? sorusunu sorunuz.

2.Diğer Derslerle İlişkilendirme

- **Hayat bilgisi:** “Benim Eşsiz Yuvam” teması, “Kızgınlık ve öfke gibi duyguların hangi durumlarda ortaya çıktığını gözlemler.” Kazanımı ile ilişkilendirebilirsiniz. Çevresindekilerle iletişim kurarken kızgınlık, öfke gibi duygularını kontrol etmesi gerektiğini vurgulayınız.
- **Görsel Sanatlar:** Sınıfa getirdikleri renkli karton ve boya kalemlerini kullanarak kendileri için isim kartı hazırlamalarını isteyiniz.
- **Araştırma:** Öğrencilerden isimlerinin anlamlarını araştırmalarını isteyiniz.

Ç.KENDİNİ İFADE ETME

1. Zihinsel Hazırlık

a.Ön Bilgileri Harekete Geçirme-Konu Belirleme

- Öğrencilerinize aşağıdaki soruları sorunuz:

1.Ailenizdeki ve çevrenizdeki kişiler sizi nasıl çağırıyor?

2.İsminizle çağrılmadığınız zaman ne hissedersiniz?

b.Tür ve sunu şeklini belirleme

Öğrencilerinizle beraber seçtikleri konuyu hangi türde (şiir, öykü vb.)

hazırlayacaklarını ve nasıl sunacaklarını belirlemelerini isteyiniz.

2.Kuralları Gözden Geçirme

Öğrencilerinizden konuşma ve yazma kurallarına dikkat etmelerini isteyiniz.

3.Konuşma, Yazma ve Görsel Sunu

Öğrencilerden belirledikleri konuya uygun olarak kendilerini ifade etmelerini isteyiniz.

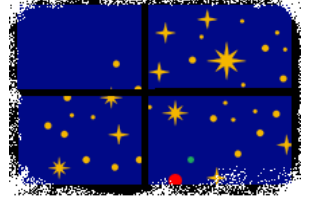
Örnek Konular:

- İnsanları isimleri ile çağırmanın önemi.
- İnsanlara isimleri ile seslenmemek ne gibi sonuçlar ortaya çıkarır?

a.Konuşma

Öğrencilerinizde beyin fırtınası kullanarak belirlemiş oldukları konulardan veya örnek konulardan birini seçmelerini isteyiniz. Yeni öğrendikleri kelimeleri konuşmalarında kullanmaları gerektiğini vurgulayınız.

Adımı söyleyen yok
sanmayın sakın! (3)
Yıldızlar, ay dede,
karanlık, ayıcığım her
akşam bana,
“İyi uykular Selen!”
diyorlar.
İyi uykular yıldızlar!
İyi uykular ay dede!
İyi uykular karanlık!
İyi uykular ayıcık!..

Aysel GÜRMEN
Benim Adım Selen

b.Yazma

- Öğrencilerinizden seçtikleri konulardan birini defterlerine bir paragraf halinde yazmalarını isteyiniz.
- Yazılarında kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler vermelerini isteyiniz.

c.Görsel sunu

“Siz Selen’in yerinde olsaydınız ne yapardınız?” sorusuyla öğrencilerinizden düşündüklerini canlandırmalarını isteyiniz.

4.Söz Varlığını Kullanma

Metin içinde yeni öğrendikleri kelimeleri konuşmalarında ve yazılarında kullanmalarını isteyiniz.

D. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerinizin doldurdukları çalışma kâğıtlarını değerlendiriniz.
2. Selen’in duygularını anlatan bir yazı yazmalarını isteyiniz.

1.Etkinlik: Aşağıdaki boşlukları, verilen sorulara uygun olarak doldurunuz.

Metnin yazarı sen olsaydın metne ne ad verirdin? Neden?

.....

.....

.....

.....

.....

Metinde geçen karakterler kimlerdir?

.....

.....

.....

.....

.....

Okuduğunuz metnin konusu nedir?

.....

.....

.....

.....

.....

2.Etkinlik: Aşağıdaki sözleri ne zaman söylediğinizi arkadaşlarınızla tartışınız. Resimlerle kutu içindeki yazıları eşleştiriniz.

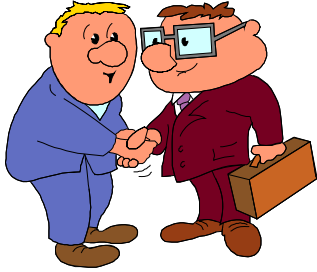

Merhaba

Hoşça kal

İyi geceler

Günaydın

2. Sınıf

Metin İşleme Örneği

“Kır Şarkısı”

Tema Adı: Sağlık ve Çevre

Metin Adı: Kır Şarkısı

Metin Türü: Şiir

“KIR ŞARKISI” METNİNİN KAZANIMLARI

DİNLEME

1.Dinleme Kurallarını Uygulama

1. Dinlemek için hazırlık yapar.
2. Dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır.
3. Görgü kurallarına uygun dinler.

2.Dinlediğini Anlama

1. Dinlerken vurgu, tonlama ve telâffuza dikkat eder.
2. Başlıktan hareketle içeriği tahmin eder.
3. Görsellerden hareketle içeriği tahmin eder.
4. Dinlediklerini zihninde canlandırır.

KONUŞMA

1. Konuşma Kurallarını Uygulama

1. Konuşmak için hazırlık yapar.
2. Dinleyicilerle göz teması kurar.
3. İşitilebilir bir ses tonuyla konuşur.
4. Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
5. Kelimeleri doğru telâffuz eder.
6. Görgü kurallarına ve değerlere (millî, manevî, kültürel, ahlâkî, sosyal vb.) uygun konuşur.
7. Konuşmalarında beden dilini kullanır.

2. Kendini Sözlü Olarak İfade Etme

1. Kendine güvenerek konuşur.
2. Öğrendiği yeni kelimeleri konuşmalarında kullanır.
3. Konuşmalarında yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.
4. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.

OKUMA

1.Okuma Kurallarını Uygulama

1. Okumak için hazırlık yapar.

2.Okuduğunu Anlama

1. Ön bilgilerini kullanarak okuduğunu anlamlandırır.
2. Okuduklarının konusunu belirler.
3. Okuduğu şiirin ana duygusunu belirler.
4. Başlık ve içerik arasındaki ilişkiyi sorgular.
5. Okuduğu metnin içeriği hakkında düşüncelerini belirtir.

YAZMA

1.Yazma Kurallarını Uygulama

1. Yazmak için hazırlık yapar.
2. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.

2. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme

1. Yazılarında kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.

3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma

1. Mektup yazar.

GÖRSEL OKUMA

1. Resim ve fotoğrafları yorumlar.
2. Doğayı izler, doğadaki değişimleri fark eder ve yorumlar.

GÖRSEL SUNU

1. Duygu, düşünce, bilgi ve izlenimlerini resim, şekil, sembol ve renkleri kullanarak görselleştirir.

A. HAZIRLIK

1. Ön Hazırlık

Öğrencilerinizden metin işleme sürecinde kullanmaları için doğa ve hayvanlar ile ilgili fotoğraflar resimler, sözlük, imlâ kılavuzu getirmelerini isteyiniz.

2. Zihinsel Hazırlık

a. Ön bilgileri harekete geçirme

Öğrencilerinizden daha önce gittikleri bir piknik veya kır gezisinde gördükleri hakkında (bitkiler, böcekler, manzara vb.) konuşmalarını isteyiniz.

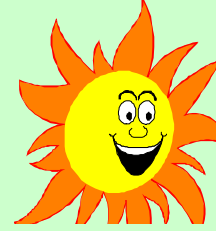
b. Anahtar kelimelerle çalışma

Öğrencilerinizden aşağıdaki kelimelerin anlamları üzerine bir tartışma yapmalarını ve tahminlerini yazmalarını isteyiniz (1.Etkinlik).

- kır
- tabiat
- böcek

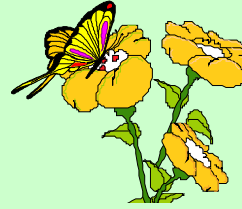
KIR ŞARKISI

Tam otların sarardığı zamanlar
Yere yüzükoyun uzanıyorum
Toprakta bir telâş, bir telâş
Karıncalar öteden beri dostum.

Ellerime hanımböcekleri konuyor
Ne şeker şey onlar!
Uç böcek, uç böcek diyorum
Uçuyorlar.

.....
Tabiatla haşır neşir
Kırlarda geçen ikinci vakti.
Sakin, dinlenmiş, rahat
Bir gün daha bitti.

Behçet Necatigil

c. Metni tanıma

Öğrencilerinizin, içerikle ilgili bilgi edinmeleri amacıyla şiiri birkaç dakika gözden geçirmelerini isteyiniz. Daha sonra “Şiirde neler dikkatinizi çekti? Aklınızda neler kaldı?” sorularını yöneltiniz.

B. ANLAMA

1. Dinleme, Okuma ve Görsel Okuma

a. Dinleme: Şiiri bir kez öğrencilerinize sesli olarak okuyunuz. Öğrencilerinizden, şiir hakkında zihinlerinde canlandırdıklarını görselleştirmelerini isteyiniz. (2. Etkinlik).

b. Okuma

Öğrencilerinizden şiiri bireysel veya grup hâlinde okumalarını isteyiniz. Okurken şiirdeki duyguyu ses tonlarına yansıtma ve beden diliyle bu duyguları desteklemelerini isteyiniz.

c. Görsel okuma

Resimde neler gördüklerini sorunuz ve resimden ve başlıktan yola çıkarak şiirin içeriği, başlığı ve resimleri arasında nasıl bir ilişki olduğunu sorgulamalarını isteyiniz.

ç. Anlamı bilinmeyen kelimelerle çalışma

- Öğrencilerinizden şiirde geçen anlamını bilmedikleri kelimeleri belirlemelerini, belirledikleri bu kelimelerin anlamalarını resimli sözlükten yararlanarak bulmalarını isteyiniz.
- Öğrencilerinizden kelimelerle anlamalarını eşleştirmelerini isteyiniz (3. Etkinlik).

2. Metni İnceleme

Öğrencilerinizden şiirin ana duygusunu belirlemelerini, şiire farklı başlıklar bulmalarını, şiirin en çok hoşlarına giden bölümünü nedenleriyle birlikte yazmalarını isteyiniz (Etkinlik 4).

3. Söz Varlığını Geliştirme

Öğrencilerinizden anlamı bilinmeyen kelimeler bölümünde buldukları kelimeleri sözlükteki sırasına göre sıralamalarını ve bu sözcükleri birer cümle içinde kullanmalarını isteyiniz. Cümleleri defterlerine yazdırınız.

C. ZİHİNDE YAPILANDIRMA

1. Günlük Hayatla İlişkilendirme

Öğrencilerinizden doğa güzelliklerini korumak amacıyla üzerimize düşen görevleri tartışarak yazmalarını isteyiniz. (5.Etkinlik).

2. Diğer Derslerle İlişkilendirme

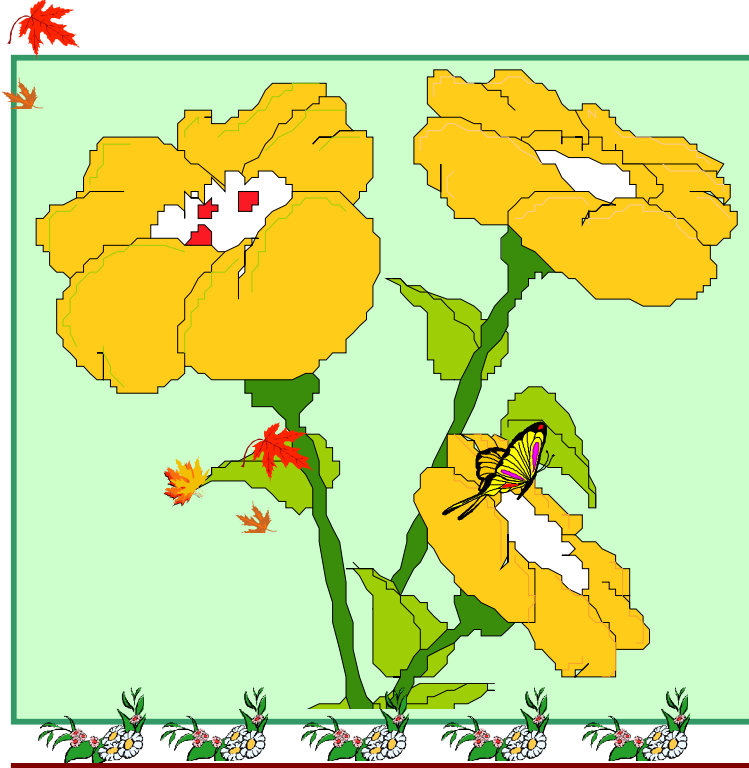
Müzik: Öğrencilerinizden şiiri bestelemelerini ve sınıfla paylaşımlarını isteyiniz.

Hayat bilgisi:

Çevre ve doğa bilincinin önemini vurgulayarak “Dün, Bugün, Yarın” teması “İnsanın yaşadığı çevreyi temiz tutmasının kendi sağlığı ve gelişimiyle ilişkili olduğunu kavrar.” kazanımıyla ilişkilendirebilirsiniz.

3. Araştırma

Öğrencilerinizden doğa ile ilgili şiirler araştırmalarını ve buldukları şiirleri sınıf önünde okumalarını isteyiniz.

Ç. KENDİNİ İFADE ETME

1. Zihinsel Hazırlık

a. Ön bilgileri harekete geçirme - Konu belirleme

Öğrencilerinizle konuşma veya yazma konularını belirleyiniz. Konu belirlerken beyin fırtınası yaptırabilirsiniz.

2. Kuralları Gözden Geçirme

Öğrencilerinize konuşma ve yazma kurallarını hatırlatarak sunumlarında bunlara dikkat etmelerini isteyiniz.

3. Konuşma, Yazma ve Görsel Sunu

a. Konuşma

Öğrencilerinizden şiirde geçen yeri ve ortamı betimlemelerini isteyiniz.

b. Yazma

- Öğrencilerinizden şiirin bütününden hareketle şiirde eksik **bırakılan** üçüncü kıtayı yazmalarını isteyiniz (6.Etkinlik).
- Öğrencilerinize şaire bir mektup yazdırınız. (7.Etkinlik)

c. Görsel Sunu

Öğrencilerinize tabiattaki hangi canlıya benzemek istediklerini sorunuz ve bunu beden diliyle göstermelerini isteyiniz.

D. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

- a. “Öz Değerlendirme Formu”ndan yararlanarak öğrencilerin kendilerini değerlendirmelerini sağlayınız.
- b. Çalışma kâğıtlarını ve gözlem formlarını kullanarak süreci değerlendiriniz.

NOTLAR

.....

.....

.....

.....

.....

.....

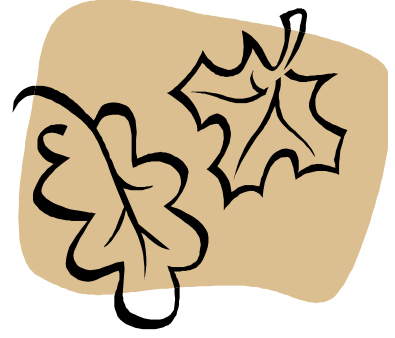
1. Etkinlik

Kelimelerin anlamlarını tahmin ediniz.

Kır :
.....
.....

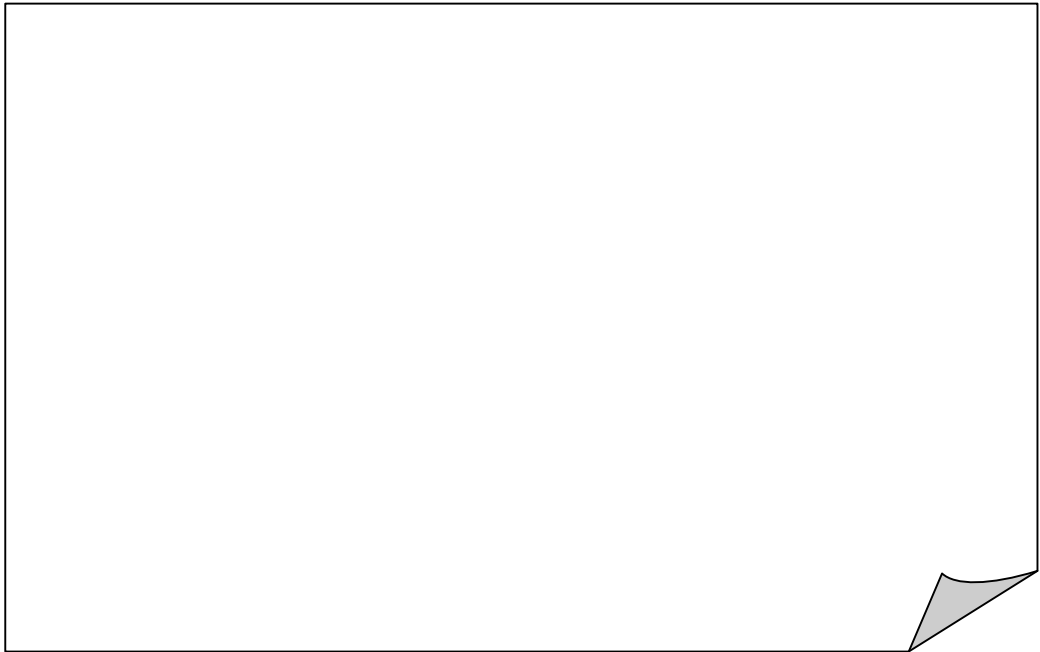
Tabiat :
.....
.....

Böcek:
.....
.....

2. Etkinlik

Şiirle ilgili zihninizde canlandırdıklarınızı resimleyiniz

3. Etkinlik

Kelime ile anlamını eşleştiriniz.

- Haşır neşir
- Telaş
- Hanım böceği
- Tabiat
- Sararmak
- İkinci vakti

Doğa.

Kara benekli kırmızı renkli bir böcek.

Kaynaşma, bir arada olma.

Acelecilik

Öğle ile akşam arasındaki süre.

Rengi sarıya dönmek.

4. Etkinlik

Şiirde işlenen ana duygu nedir?

.....

.....

.....

.....

.....

Şiirin adı sizce ne olmalı?

.....

.....

Şiirin en çok hangi bölümünü sevdiniz? Niçin?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Etkinlik

Doğadaki güzellikleri korumak amacıyla üzerimize düşen görevler:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Etkinlik: Şiiri tamamlayınız

KIR LARKILI

*Tam otların sarandığı zamanlar
Yene yüzükoyun uzanıyorum
Toprakta bin telâş, bin telâş
Karuncalar öteden beni dostum.*

*Ellerime hanım böcekleri konuyor
Ne seker şey onlar!
Uç böcek, uç böcek diyorum
Uçuyorlar.*

.....

.....

.....

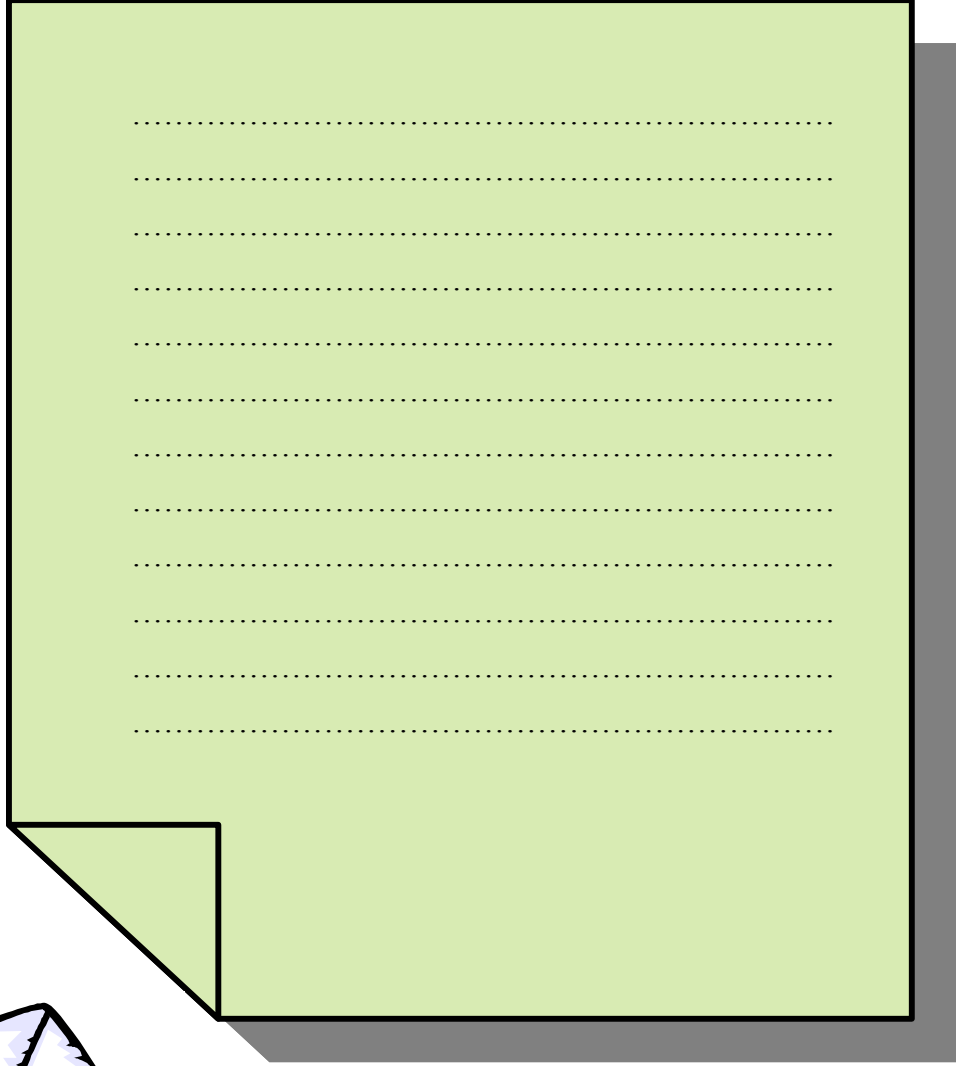
.....

*Tabiâtle hasın neşin
Kırlarda geçen ikinci vakti.
Sakin, dinlenmiş, rahat
Bin gün daha bitti.*

Behçet NECATİGİL

7. Etkinlik

Şiir hakkındaki düşüncelerini iletmek için şaire bir mektup yazınız.

A large green rectangular area with horizontal dotted lines for writing a letter. The area is outlined in black and has a slight shadow on the right side. It is intended for the student to write their thoughts on poetry.

3. Sınıf

Metin İşleme Örneği

“Kuşlar ve Özellikleri”

Tema Adı: Sağlık ve Çevre

Metin Adı: Kuşlar ve Özellikleri

Metin Türü: Bilgilendirici Metin

“KUŞLAR ve ÖZELLİKLERİ” METNİNİN KAZANIMLARI

DİNLEME

1.Dinleme Kurallarını Uygulama

- 1.Dinlemek için hazırlık yapar.
- 2.Dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır.
- 3.Dinleme amacını belirler.

2.Dinlediğini Anlama

- 1.Dinlerken vurgu, tonlama ve telâffuza dikkat eder.
- 2..Başıktan hareketle dinleyeceği konunun içeriğini tahmin eder.

3.Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme

- 1.Katılımlı dinler.

KONUŞMA

1. Konuşma Kurallarını Uygulama

- 1.Konuşmak için hazırlık yapar.
- 2.İşitilebilir bir ses tonuyla konuşur.
- 3.Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.
- 4.Kelimeleri doğru telâffuz eder.
- 5.Konuşma amacını belirler ve dinleyicilere ifade eder.
- 6.Konuşma konusunu belirler.

2. Kendini Sözlü Olarak İfade Etme

- 1.Kendine güvenerek konuşur.
- 2.Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır.
- 3.Konuşurken dinleyicilere sorular sorar ve sorulara cevap verir.
- 4.Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.

3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Konuşma

- 1.Üstlendiği role uygun konuşur.

OKUMA

1.Okuma Kurallarını Uygulama

- 1.Okumak için hazırlık yapar.
- 2.Okuma amacını belirler.
- 3.İşitilebilir ses tonuyla okur.

2.Okuduğunu Anlama

- 1.Ön bilgilerini kullanarak okuduğunu anlamlandırır.
- 2.Metinde verilen ipuçlarından hareketle karşılaştığı yeni kelimelerin anlamlarını tahmin eder.
- 3.Görsellerden yararlanarak metnin içeriğini tahmin eder.

3.Söz Varlığını Geliştirme

- 1.Bilmediği kelimelerin anlamlarını araştırır.

4. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Okuma

- 1.Okurken önemli gördüğü yerleri belirginleştirir.

YAZMA

1.Yazma Kurallarını Uygulama

- 1.Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
- 2.Yazma amacını belirler.

2. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme

- 1.Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.
- 2.Yeni öğrendiği kelimeleri yazılarında kullanır.

3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma

- 1.İkna edici yazılar yazar.

GÖRSEL OKUMA

- 1.Resim ve fotoğrafları yorumlar.
- 2.Doğayı izler, doğadaki değişimleri fark eder ve yorumlar.

GÖRSEL SUNU

- 1.Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar.

A. HAZIRLIK

1. Ön Hazırlık

Öğrencilerinizden kuş resimleri getirmelerini isteyiniz.

2. Zihinsel Hazırlık

a. Ön bilgileri harekete geçirme

Öğrencilerinize, aşağıdaki soruları sorabilirsiniz:

- Çevremizde hangi kuşları görüyorsunuz?
- Kuşların en önemli özelliği nedir?
- Kuşlar nasıl beslenir?

Öğrencilerden gelen cevaplara göre farklı sorular da sorabilirsiniz.

b. Anahtar kelimelerle çalışma

- kuş
- kanat
- uçmak

Anahtar kelimelerin anlamlarını öğrencilerin tartışarak bulmalarını sağlayınız. Tartışma sonuçlarını yazmalarını isteyiniz (1.Etkinlik).

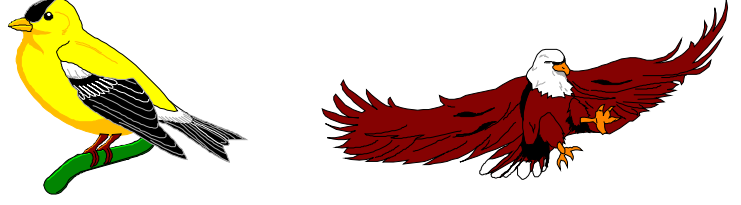
c. Metni tanıma ve tahmin etme

Öğrencilerinizden ilk cümleyi, anahtar kelimeleri, kısa konuşmaları, resimleri ve son cümleyi hızla okuyarak metni gözden geçirmelerini ve kitaplarını kapatmalarını isteyiniz

Öğrencilerden kitaplarını açmalarını, metinde yer alan görsellerden ve metnin başlığından yararlanarak metnin içeriğini tahmin etmelerini, tahminlerini not etmelerini isteyiniz (2. Etkinlik).

ç. Amaç belirleme

Öğrencilerinize; “Bu metni niçin okuyacaksınız? Bu metni neden dinliyor olabilirsiniz?” sorularını sorarak okuma ve dinleme amaçlarını belirlemelerini isteyiniz.

KUŞLAR VE ÖZELLİKLERİ

Kuşlar, tüylü ve uçabilen hayvanlardır. Tüyler onları sıcak tuttuğu gibi uçmalarına da yardım eder. Tüyler, saçlarımızla aynı maddedendir. Kuşun yavrusunun vücudu hav denilen ince tüylerle kaplıdır. Kuş büyüdükçe, tüyleri havların üzerinde yetişir. Yetişkin kuşun tüyleri çok kuvvetli, ancak hafiftir.

Kuşların kanatları kollarıdır. Yiyeceklerini tutmak ve yuvalarını yapmak için gagalarını kullanırlar. Uçmak için kanatlarını aşağıya ve yukarıya doğru çırpırlar. Aşağıya doğru vuruşta, kanatlar aşağıya ve arkaya doğru itilir; kuş öne ve arkaya doğru hareket eder. Yukarıya doğru vuruşta kanatlar kaldırılır ve bükülür; böylece ileriye doğru itme hareketi sürdürülür. Kuyruk, dümen ve fren olarak kullanılır.

B. ANLAMA

1. Dinleme, Okuma ve Görsel Okuma

a. Dinleme

- Belirlenen amaca uygun olarak metni okuyunuz. Öğrencilerinizden de dinleme sırasında **3. Etkinliği** yapmalarını isteyiniz. Öğrencilerinize dinleme kurallarına dikkat etmeleri gerektiğini hatırlatınız.

b. Okuma

- Öğrencilerinizin, belirlenen amaca uygun olarak okumalarını sağlayınız.
- Okurken öğrencilerinizin metinde geçen kuş isimlerini belirlemelerini ve bunların altlarını çizmelerini isteyiniz.

c. Anlamı bilinmeyen kelimelerle çalışma

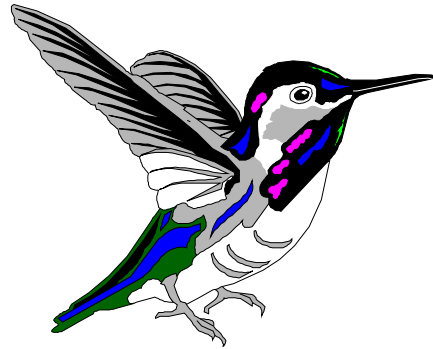
- Öğrencilerinizden okurken metinde anlamını bilmedikleri kelimeleri belirlemelerini, okuma sonrasında anlamını bilmedikleri ve belirledikleri kelimelerin anlamlarını kendisinden önce veya sonra gelen kelime, cümle, resim ve sembollerden yararlanarak tahmin etmelerini sağlayınız
- (4. Etkinlik).**

ç. Görsel okuma

Öğrencilerinizden metnin görsellerine bakmalarını, ön hazırlık bölümünde getirmiş oldukları resimlerle karşılaştırmalarını ve metnin içeriği ile görseller arasındaki ilişkiyi sorgulamalarını isteyiniz.

Kanatların biçimi, kuşun nasıl uçtuğunu gösterir. Kılıç kırlangıcının çok hızlı uçuşları için uzun ve dar kanatları vardır. Sülün, ağaçların arasında dikey olarak yükselebilmek için kısa, ancak geniş kanatlara sahiptir. Arıkuşu ise kanatlarını o kadar hızlı çarpar ki kanat çırpışı hemen hemen hiç görülmez.

2. Metni İnceleme

- Öğrencilerinizden “Kuşlar ve Özellikleri” metninin kendilerine ilginç gelen bir bölümünü, nedenleriyle birlikte anlatmalarını isteyiniz.
- Öğrencilerinizden metinde önemli gördükleri yerleri ve metinde geçen kuşların özelliklerini yazmalarını isteyiniz (**5. Etkinlik**).
- Öğrencilerinizden “Kuşlar ve Özellikleri” metninin kendilerine ilginç gelen bir bölümünü zihninde canlandırmalarını ve görselleştirmelerini (resim, şekil, karikatür vb.) isteyiniz (**6. Etkinlik**).

3. Söz Varlığını Geliştirme

Karışık harfler içerisinde verilmiş kuş adlarını bulmalarını isteyiniz (7. Etkinlik).

C. ZİHİNDE YAPILANDIRMA

1. Günlük Hayatla İlişkilendirme

Öğrencilerinizden çevrelerinde gördükleri kuş türlerine örnekler vermelerini, bu türlerin nasıl beslendikleri, nerelerde yaşadıkları vb ile ilgili düşüncelerini açıklamalarını isteyebilirsiniz.

2. Diğer Derslerle İlişkilendirme

Müzik

Öğrencilerinize, “Kuşlar Uçar Ben Koşarım” veya öğrencilerin bildiği kuşlarla ilgili şarkılar veya türküler söyletebilirsiniz.

Hayat bilgisi

“Benim Eşsiz Yuvam” teması “Aile içinde kendisinin üstlenebileceği görevlerle ilgili yeni fikirler üretir.” Kazanımıyla; anne ve baba kuşların yavrularını nöbetleşe beslemelerinden hareketle, kendi ailelerindeki paylaşım, dayanışma, ödev ve sorumluluklar hakkında konuşarak ilişkilendirme yapabilirsiniz.

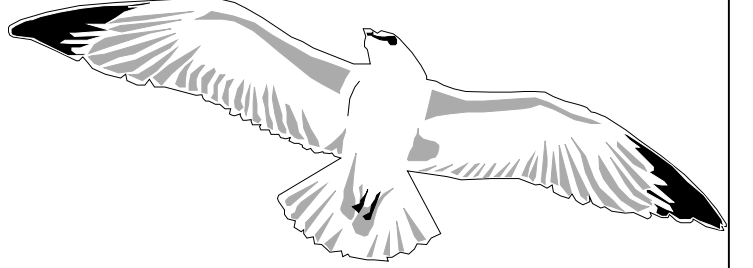
3. Araştırma

Bir çok kuş türünün bir arada yaşadığı yerlere “Kuş Cenneti” diyoruz. Kuş cenneti ile ilgili aşağıdaki soruları çeşitli kaynaklardan yararlanarak cevaplandırınız.

- Ülkemizde kaç tane kuş cenneti vardır, adları nelerdir? Nereelerde bulunmaktadır?
- Ülkemizdeki kuş cennetlerinde yaşayan kuş türleri nelerdir?

Öğrencilerinizden öğrendiklerini bir rapor halinde yazmalarını ve yazma kurallarına dikkat etmelerini isteyiniz.

Kuşların kemiklerinin içi boştur. Bu da onların rahatça havalanmalarını sağlar. Kuşların akciğerleri ise, uçmak üzere gerekli enerjiyi üretebilmek için özel bölümlere sahiptir.

Ç. KENDİNİ İFADE ETME

1. Zihinsel Hazırlık

a. Ön bilgileri harekete geçirme-Konu belirleme

- Öğrencilerinize aşağıdaki soruları sorunuz:
 1. Yapılan araştırmalara göre dünyada kuş türleri azalmaktadır. Bunun nedenleri neler olabilir?
 2. Kuşları koruyabilmek için neler yapılabilir?
 3. Kuşların insan yaşamına ve doğal dengenin korunmasına faydaları neler olabilir?

b. Amaç belirleme

Öğrencilerinizden konuşma, yazma ve görsel sunu amaçlarını belirlemelerini isteyiniz.

c. Tür ve sunu şeklini belirleme

Öğrencilerden seçtikleri konuyu hangi türde (şiir, öykü vb.) hazırlayacaklarını ve nasıl sunacaklarını belirlemelerini isteyiniz.

2. Kuralları gözden geçirme

Öğrencilerinizden konuşma ve yazma kurallarını hatırlatarak bunlara dikkat etmelerini isteyiniz.

3. Konuşma, Yazma ve Görsel Sunu

Öğrencilerinizden belirledikleri konuya uygun olarak kendilerini ifade etmelerini isteyiniz:

Önek Konular:

- Kuşlar neden göç ederler?
- Hangi kuş olmak isterdiniz? Neden?

a. Konuşma

Öğrencilerinizden belirlemiş oldukları konulardan veya örnek konulardan birini seçmelerini, seçtikleri konu ile ilgili betimlemeler yapmalarını, konuşmalarında konuşma kurallarına uymalarını isteyiniz.

b. Yazma

Öğrencilerinizden kuşları korumak gerektiğini anlatan ikna edici bir yazı yazmalarını isteyiniz.

c. Görsel sunu

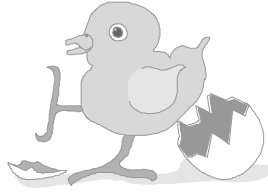
Öğrencilerinizden göç eden kuşları canlandırmalarını isteyiniz (Drama etkinliği).

4. Söz Varlığını Kullanma

Öğrencilerinizden öğrendikleri yeni kelimeleri yerinde ve anlamına uygun olarak kullanmalarını öneriniz.

Bütün kuşlar yumurtlar. Yumurtladıktan sonra bunların üzerine oturur, yuvalarından ayrılmazlar. Böylece, yumurtaların sürekli sıcak kalmasına çalışırlar. Bu işi, eşleriyle nöbetleşe yaparlar. Yumurtadan çıkan yavrular sürekli yiyecek ister. O zaman da anne baba kuşlar yavrularını nöbetleşe besler. Ne güzel ve anlamlı bir işbirliği değil mi?

Anonim
Junior Gençlik Ansiklopedisi
(Düzenlenmiştir)

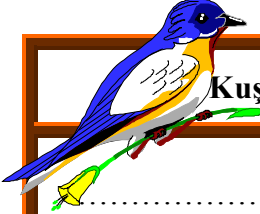
D. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

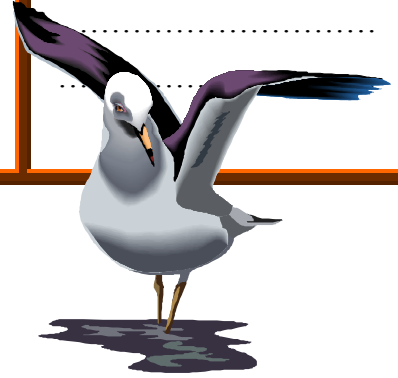
- a. “Öz Değerlendirme Formu”ndan yararlanarak öğrencilerin kendilerini değerlendirmelerini sağlayınız.
- b. Çalışma kâğıtlarını ve gözlem formu kullanarak süreci değerlendiriniz.

Bu işlemler için kılavuzun ölçme ve değerlendirme bölümünde sunulan formlardan yararlanınız.

1. Etkinlik

Aşağıdaki kelimelerin anlamlarını yazınız.

 Kuş	Kanat	Uçmak
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Etkinlik

Bu metinde neler anlatılıyor, tahmin ediniz.

.....

.....

.....

.....

.....

3. Etkinlik

Aşağıda verilen boşlukları metni dinlerken doldurunuz.

1. Metnin başlığını yazınız.

.....

2. Kanatların biçimi
.....nasıl uçtuğunu
gösterin.

3. Lülün, ağaçların
arasından.....olarak
yükselebilir.

4. Kuşlar kuyruklarını
..... ve olarak
kullanırlar.

5. Kuşlarının kemiklerinin
içinin boş olması onların
rahatça sağlar.

4. Etkinlik

Anlamı bilinmeyen kelimeler

- Anlamını bilmediğin kelimelerin anlamını bulmak için arkadaşınla tartış.
- Cümlenin anlamından tahmin et.
- Öğretmenine sor.

5. Etkinlik

Bu metinde önemli gördüğün yerleri kendi cümlelerinle yaz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Metinde geçen kuşların birer özelliğini yazınız.

Kılıç kırlangıcı

.....

.....

.....

Sülün

.....

.....

.....

Arı kuşu

.....

.....

.....

Kuşların ortak özellikleri nelerdir?

.....

.....

.....

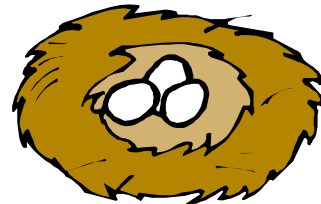
.....

.....

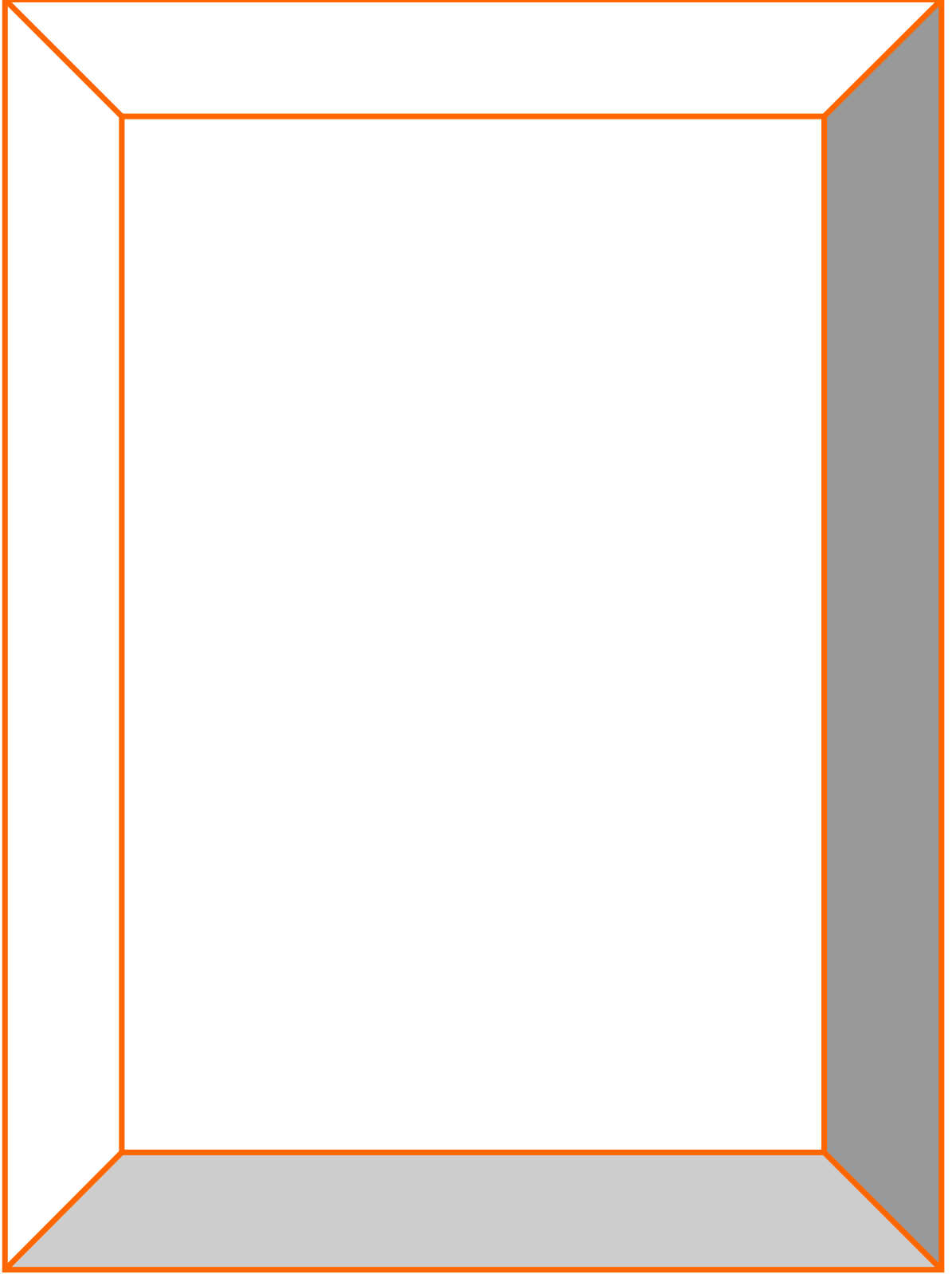
.....

.....

.....

6. Etkinlik: Metnin size göre çok ilginç olan bir bölümünü resimleyerek anlatınız.

7. Etkinlik

Harfler arasında saklı kuş adlarını bulunuz. Yuvarlak içine alınız.

A	E	K	Y	P	Ğ
G	M	A	R	T	I
Ü	D	N	Ş	Ö	Z
V	T	A	Z	S	L
E	H	R	K	İ	E
R	Ç	Y	M	N	Y
C	S	A	K	A	L
İ	S	E	R	Ç	E
N	C	V	N	M	K
K	E	K	L	İ	K

4.Sınıf

Metin İşleme Örneği

**“Venüs, Güneş’in
Önünden Geçti”**

Tema Adı: Dünyamız ve Uzay

Metin Adı: Venüs Güneş'in Önünden Geçti

Metin Türü: Bilgilendirici Metin

“VENÜS GÜNEŞ’İN ÖNÜNDEN GEÇTİ” METNİNİN KAZANIMLARI

DİNLEME

1. Dinleme Kurallarını Uygulama

1. Dinlemek için hazırlık yapar.
2. Dinleme amacını belirler.
3. Dinleme amacına uygun yöntem belirler.
4. Dinlediğine dikkatini yoğunlaştırır.
5. Görgü kurallarına uygun dinler.

2. Dinlediğini Anlama

1. Dinlediklerinin konusunu belirler.
2. Dinlediklerini özetler.

3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme

1. Katılımlı dinler.
2. Seçici dinler.
3. Grup konuşmalarını ve tartışmalarını dinler.

KONUŞMA

1. Konuşma Kurallarını Uygulama

1. Konuşmaya hazırlık yapar.
2. Konuşma amacını belirler ve dinleyicilere söyler.
3. Konuşma yöntemini belirler.
4. Dinleyicilerle göz teması kurar.
5. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.
6. Kelimeleri doğru telâffuz eder.
7. Akıcı konuşur.
8. Sesine duygu tonu katar.
9. Konuşmalarında beden dilini kullanır.
10. Konuşma sırasında gereksiz hareketlerden kaçınır.
11. Konu dışına çıkmadan konuşur.
12. Görgü kurallarına ve değerlere (millî, manevî, kültürel, ahlâkî, sosyal vb.) uygun konuşur.

2. Kendini Sözlü Olarak İfade Etme

1. Konuşmalarında yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.
2. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.

3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Konuşma

1. Grup çalışmalarında duygu ve düşüncelerini paylaşır.

OKUMA

1. Okuma Kurallarını Uygulama

1. Okumaya hazırlık yapar.
2. Okuma amacını belirler.
3. Okuma amacına uygun yöntem belirler.
4. Okuduğu kelimeleri doğru telâffuz eder.
5. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

6. Sesli okumada vurgu ve tonlamalara dikkat eder.
7. Akıcı okur.
8. Kurallarına uygun sessiz okur.
9. Dikkatini okuduğuna yoğunlaştırır

2. Okuduğunu Anlama

1. Metinde verilen ipuçlarından hareketle, karşılaştığı yeni kelimelerin anlamlarını tahmin eder.
2. Okuduklarında karşılaştırmalar yapar.

3. Anlam Kurma

1. Metin içi anlam kurar.

4. Söz Varlığını Geliştirme

1. Kelimelerin gerçek, mecaz ve terim anlamlarını ayırt eder.

5. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Okuma

1. Anlama tekniklerini kullanır.
2. Paylaşarak okumaktan zevk alır.

YAZMA

1. Yazma Kurallarını Uygulama

1. Yazmaya hazırlık yapar.
2. Yazma amacını belirler.
3. Kelimeler, cümleler ve satırlar arasında uygun boşluk bırakır.
4. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
5. Yazılarında noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanır.
6. Yazılarında imlâ kurallarını uygular.
7. Sayfa düzenine ve temizliğine dikkat eder.
8. Yazılarında sözlük ve imlâ kılavuzundan yararlanır.
9. Sıralamalarda sayı, sembol ve işaretlerden yararlanır.
10. Bütün yazılarını bitişik eğik yazı ile yazar.
11. Konu dışına çıkmadan yazar.
12. Yazılarında kelime tekrarından kaçınır.

2. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme

1. Yazısına uygun başlık belirler.

3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma

1. Açıklayıcı ve bilgilendirici yazılar yazar.

GÖRSEL OKUMA

1. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir.
2. Grafik ve tablo ile verilenleri yorumlar.
3. Harita ve kroki okur.
4. Resim ve fotoğrafları yorumlar.

GÖRSEL SUNU

1. Sunularında gerçek nesne ve modelleri kullanır.

A. HAZIRLIK

1. Ön Hazırlık

Öğretmen hazırlığı: Küre, güneş sistemi haritası, dürbün

Öğrenci hazırlığı: Öğrencilerinizden küre şeklinde cisimler getirmelerini isteyiniz.

2. Zihinsel Hazırlık

a. Ön bilgileri harekete geçirme

Öğrencilerinize aşağıdaki soruları sorunuz:

- Gece gökyüzüne baktığınızda neler görüyorsunuz?
- Gökyüzünde gerçekleşen olaylar nasıl gözlemleniyor?
- Daha önce güneş veya ay tutulmasını izlediniz mi?

Öğrencilerden gelen cevaplara göre farklı sorular sorulabilir.

b. Anahtar kelimelerle çalışma

- gözlem evi,
- teleskop,
- gökyüzü olayı,
- gezegen,
- gök cismi.

Anahtar kelimelerin anlamlarını öğrencilerin tartışarak bulmalarını sağlayınız (1.Etkinlik).

Anahtar kelimelerin kullanılacağı boşluk doldurma çalışmasını yaptırınız (2. Etkinlik).

c. Metni tanıma ve tahmin etme

Öğrencilerden kitaplarını açmalarını, metinde yer alan görsellerden, metnin başlığından yararlanarak metnin içeriğini tahmin etmelerini, tahminlerini söylemelerini isteyiniz. Tahminlerini kontrol etmek amacıyla defterlerine not ettiriniz. Öğrencilerin dikkatini yoğunlaştırmak amacıyla farklı çalışmalar da yapabilirsiniz.

ç. Amaç belirleme

Öğrencilerinizden “Bu metni niçin dinleyeceksiniz?” sorusunu yönelterek dinleme amacını belirlemelerini isteyiniz.

Öğrencilerinizden dinleme, okuma ve yazma amaçlarını belirlemelerini isteyiniz.

e. Tür, yöntem ve teknikleri belirleme

Öğrencilerinizle birlikte dinleme ve okuma amacına uygun tür, yöntem ve tekniğini belirleyiniz. Örneğin; “seçici dinleme ve bilgi edinmek için okuma”, tür, yöntem ve tekniğini belirleyebilirsiniz.

Venüs, Güneş'in Önünden Geçti

Venüs, 122 yıl aradan sonra Güneş'in önünden tekrar geçti. Türkiye'den de izlenebilen Venüs'ün geçişi, 08: 13' te başladı. Venüs, Güneş'in önünden 6 saat 12 dakikada geçti. Ancak, bu olay beş buçuk saat gözlemlendi. Gözlem evleri bu ilginç gökyüzü olayını izlettirmek amacıyla kapılarını 08: 00- 14:00 saatleri arasında halka açtı. Projeksiyon sistemi ile gözlemlenebilen Venüs'ün geçişi ilköğretim okulu ve fen liseleri öğrencilerinin çok ilgisini çekti. Gözlem evi görevlileri geçiş hakkında açıklamalar yaptı ve soruları cevapladılar.

Venüs, Merkür'den sonra Güneş'e en yakın ikinci gezegen olup kütlesi Dünya'ya yakın büyüklüktedir. Venüs, Güneş doğarken ve gün batımında Güneş'e en yakın konumundadır. Bu konumdayken Dünya'dan çıplak gözle rahatlıkla görülebilir. Güneş ve Ay'dan sonraki en parlak gök cismi Venüs'tür. Halk tarafından Çoban Yıldızı olarak da bilinir.

B. ANLAMA

1. Dinleme, Okuma ve Görsel Okuma

a. Dinleme

• Dinleme amaç, yöntem ve tekniklerini öğrencilerle birlikte belirleyiniz. Metni sesli okurken bazı yerlerde duracağınızı ve sorular soracağınızı, onlara tahmin yaptıracağınızı söyleyiniz. Öğrencilerin buna göre dinlemelerini ve tahmin yapmaları gerektiğini belirtiniz.

• Belirlenen amaç ve yöneme uygun olarak metni okumaya başlayınız.. Öğrencilerin dinleme kurallarına uygun olarak dinlemelerini isteyiniz.

• Metin içerisinde (1) ve (2) rakamlarının yazılı olduğu yerlerde okumaya ara vererek metnin sonrasını tahmin ettiriniz. Tahminlerini yazdırınız. (3. Etkinlik). Okumayı (1) işaretinin olduğu yerde durdurunuz ve “**Bu gezegenin, dünyamızdan farklı yanları neler olabilir?**” sorusunu yöneltiniz. Cevapları aldıktan sonra okumaya devam ediniz. Okumayı (2) işaretinin olduğu yerde durdurunuz ve “**Asit yağmuru nelere yol açabilir?**” sorusunu yönelterek çıkarım yapmalarını isteyiniz. Cevaplardan sonra “Şimdi hep beraber doğru cevabın ne olduğunu görelim” diyerek metni sonuna kadar okuyunuz.

b. Okuma

• Okuma amaç, yöntem ve tekniklerini öğrencilerle birlikte belirleyiniz.

• Öğrencilerin, belirlenen amaç, yöntem ve tekniğe göre okumalarını sağlayınız.

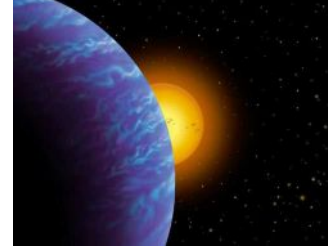
• Okurken metinde anlamlarını bilmedikleri kelimeleri belirlemelerini isteyiniz.

c. Görsel okuma: Okuma sonrasında metindeki resimlerle metnin içeriği arasında ilişkiyi sorgulamalarını sağlayınız.

ç. Anlamı bilinmeyen kelimelerle çalışma

Okuma sonrasında anlamlarını bilmedikleri ve belirledikleri kelimelerin anlamlarını kendisinden önce veya sonra gelen kelime, cümle, resim ve sembollerden yararlanarak tahmin etmelerini sağlayınız.

Bu gezegenin ilginç ve farklı yanları da vardır (1). Örneğin; Venüs’ün Güneş etrafındaki dönme hızı, kendi eksenini etrafındaki dönme hızından fazladır. Bu özellik, Venüs’ün bir gününün bir yılından daha uzun olmasına yol açar.

Venüs’ün Güneş etrafındaki dönme süresi 224 gün, kendi eksenini etrafında dönme süresi 243 gündür. Ayrıca Venüs diğer gezegenlerin tersi yönde dönmektedir. Diğer gezegenler saat yönünde dönerken, Venüs saatin tersi yönünde ve çok yavaş bir şekilde dönmektedir.

2. Metni İnceleme

• “Venüs, Güneş’in Önünden Geçti”

metninde kendilerine ilginç gelen bir bölümü, nedenleriyle birlikte anlatmalarını isteyiniz.

• “Venüs, Güneş’in Önünden Geçti”

metninde kendilerine ilginç gelen bir bölümü zihinlerinde canlandırmalarını ve görselleştirmelerini (resim, şekil, karikatür vb.) isteyiniz (4. Etkinlik).

• **5. Etkinlik:** Venüs ile Dünya’nın benzer ve farklı yönlerini karşılaştırmalarını isteyiniz.

• **6. Etkinlik:** Metne farklı başlıklar bulmalarını isteyiniz.

3. Söz Varlığını Geliştirme

Kelimelerin anlam özellikleri üzerinde durunuz (7. Etkinlik).

C. ZİHİNDE YAPILANDIRMA

1. Günlük Hayatla İlişkilendirme

Canlıların yaşamını olumsuz etkileyen unsurlar sizce nelerdir? Bu olumsuzlukları ortadan kaldırmak için siz neler önerirsiniz? sorularıyla bir tartışma ortamı oluşturunuz.

2. Diğer Derslerle İlişkilendirme

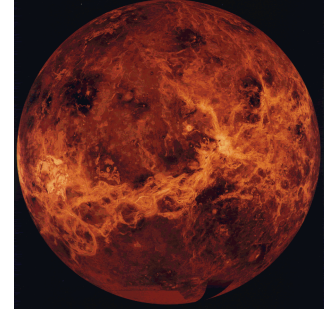
● **Fen ve teknoloji:** “Gezegelimiz Dünya” ünitesi “Dünya’nın şeklinin küreye benzediğini ifade eder.” kazanımı ile ilişkilendirebilirsiniz. Bir projeksiyon sisteminin ne olduğunu araştırmaları, elde ettikleri bilgilerden yararlanarak kendilerinin de bir projeksiyon sistemi geliştirmelerini isteyiniz.

● **Matematik:** “Ölçme” alt öğrenme alanı “Zamanı ölçme birimlerinin kullanıldığı problemleri çözer ve kurar.” kazanımı ile ilişkilendirebilirsiniz. “Venüs’ün geçişi 08:13’te başladığına ve 6 saat 12 dakika sürdüğüne göre, Venüs’ün geçişi saat kaçta tamamlanmıştır?” sorusunu cevaplamalarını isteyiniz.

3. Araştırma

- “Venüs gezegenin adına niçin Çoban Yıldızı da denildiğini” araştırmalarını ve öğrendiklerini bir rapor halinde sunmalarını isteyiniz.

Çok yoğun bir atmosferi olan Venüs’ün basıncı da Dünya’nın basıncından yaklaşık olarak yüz kat daha fazladır. Atmosferindeki koşullar nedeniyle asit yağmurlarının çok sık görüldüğü Venüs’te (2) Dünya üzerindeki hiçbir canlının yaşayabilmesi mümkün değildir. Güneş’e 108 milyon kilometre uzaklıktaki Venüs’te sıcaklığın 325 santigrat derecenin üzerinde olduğu tahmin ediliyor.

Ç. KENDİNİ İFADE ETME

1. Zihinsel Hazırlık

a. Ön bilgileri harekete geçirme-Konu belirleme

Öğrencilerinizin ön bilgilerini harekete geçirmek için aşağıdaki soruları sorunuz.

- Size göre Venüs’te hayat var mıdır?
- Venüs’ün yaşanabilir bir yer olması için neler olmalıdır?
- Öğrencilerden getirdikleri küre şeklindeki cisimlerden yararlanarak örnek bir güneş sistemi yapmalarını isteyiniz.

b. Amaç belirleme

Konuşma ve yazma amacını öğrencilerinizle belirleyiniz. “Konuşmalarınızda neyi amaçlıyorsunuz?” sorusunu sorunuz.

c. Yöntem ve teknikleri belirleme

Konuşma, yazma yöntem ve tekniğini öğrencilerle

ç. Tür ve sunu şeklini belirleme

- Öğrencilerinizle konuşma, yazma ve görsel sunu konularını belirleyiniz.

Örnek konu;

“Venüs’ün yaşanılabilir bir yer olması için neler yapılabilir?”

- Öğrencilerden seçtikleri konuyu hangi türde (şiir, öykü vb.) hazırlayacaklarını ve nasıl sunacaklarını belirlemelerini isteyiniz.

2. Kuralları Gözden Geçirme

Öğrencilerin konuşma ve yazma kurallarını uygulamalarını sağlayınız.

2. Konuşma, Yazma ve Görsel Sunu

a. Konuşma

- Öğrencilerden belirledikleri konu, amaç, yöntem ve tekniklere uygun olarak kendilerini sözlü ifade etmelerini isteyiniz.
- Öğrencilerden, sözlü sunumlarında görselleri kullanmalarını isteyiniz.

b. Yazma

- Öğrencilerden belirledikleri konu, amaç, yöntem ve tekniklere uygun olarak kendilerini yazılı ifade etmelerini isteyiniz.
- Grupta her üyenin anahtar kelimelerden de yararlanarak yukarıda verilen konuyla ilgili bir paragraf oluşturmalarını ve oluşturdıkları paragrafları birleştirerek bir metin yazmalarını isteyiniz. Grupların hazırladıkları metinleri diğer gruplarla paylaşmalarını sağlayınız.
- Öğrencilerinizden **8. etkinliği** yapmalarını isteyiniz.

c. Görsel Sunu

Venüs ve diğer gezegenlerin Güneş sistemindeki hareketlerini canlandırmalarını isteyiniz.

4. Söz Varlığını Kullanma

Öğrendiği yeni kelimeleri yerinde ve anlamına uygun olarak kullanmalarını isteyiniz.

1610 yılında teleskobun icadından bu yana Venüs sadece altı kez Güneş'in önünden geçti. 6 Aralık 1882'den bu yana Güneş'in önünden ilk kez bu gün geçiş yapan Venüs'ün, bundan sonraki geçişi sekiz yıl sonra, 6 Haziran 2012'de, bir sonraki geçişi ise 11 Aralık 2117'de gerçekleşecektir.

Bir gazete haberi

D. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerinizi, çalışma kâğıtlarını ve gözlem formlarını kullanarak değerlendiriniz.
2. a. Uzay araştırmaları niçin önemlidir?
b. Venüs'te yaşasaydınız Dünya'daki nelerden mahrum kalırdınız?
Bu aşamalar için kılavuzun ölçme ve değerlendirme bölümünde sunulan form ve ölçeklerden yararlanınız.

1. Etkinlik:

Aşağıdaki kelimelerin anlamlarını tartışınız ve aşağıdaki kutucukların içine yazınız.

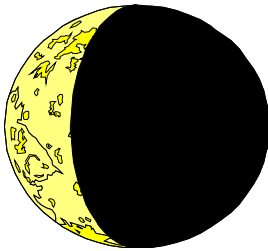
gözlem evi	teleskop	
gök cismi	gökyüzü olayı	gezegen

2. Etkinlik

Teleskop, gezegen, gözlem evi, gök cismi, gökyüzü olayları, kelimelerinden yararlanılarak aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

- 1. Ankara Ahlatlıbel'de bulunan Ankara Üniversitesine aitVenüs'ün geçişinin gözlenebilmesi için ziyaretçilere kapılarını açtı.*
- 2. Geçen sene ay tutulmasını ile izlemiştim.*
- 3. astronomi ile ilgilenen bilim adamları tarafından sürekli gözlemlenin.*
- 4. Güneşe en yakın ikinciVenüs'tür.*
- 5. Güneş, dünya, gezegenler ve yıldızlar birer.....dır.*

3. Etkinlik

“Bu gezegenin, dünyamızdan farklı yanları neler olabilir?”

.....

.....

.....

.....

Tahmin edelim

“Asit yağmuru nelere yol açabilir?”

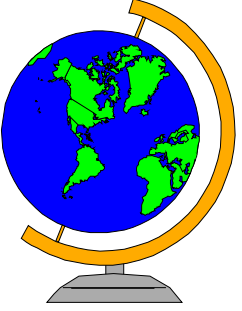
.....

.....

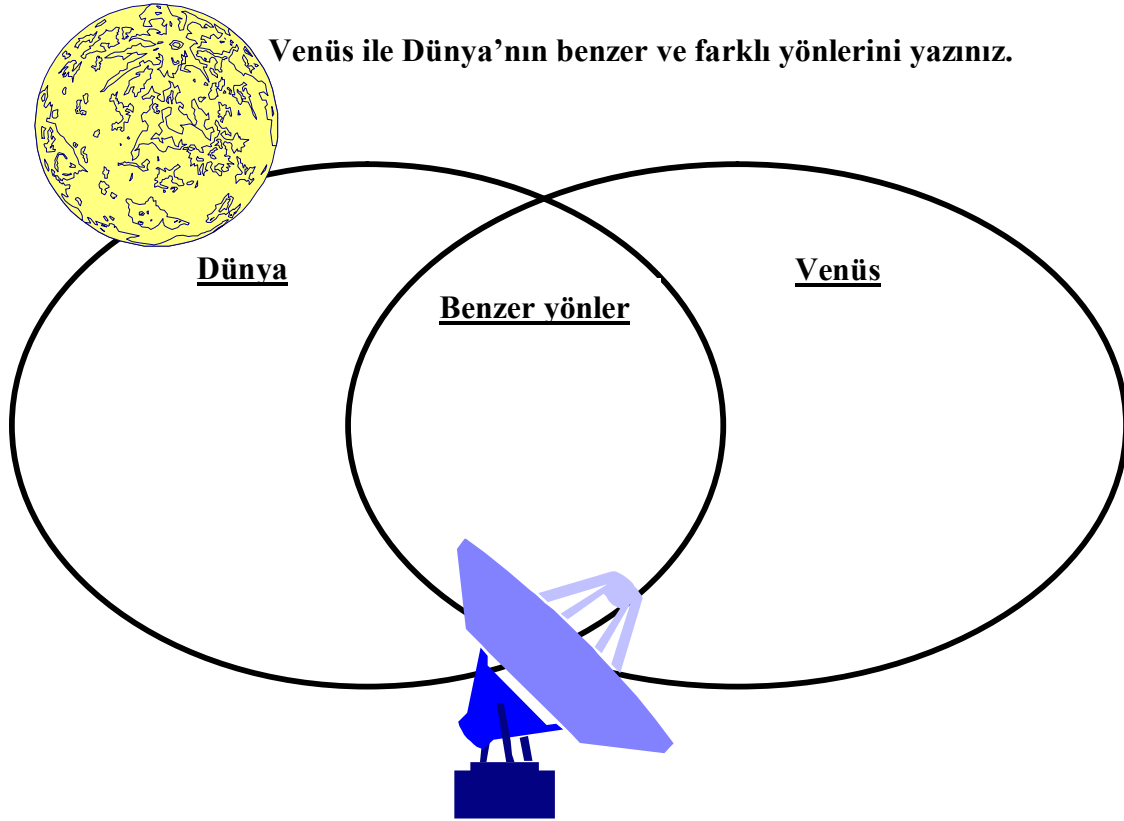
.....

4. **Etkinlik:** Metnin size ilginç gelen bir bölümünü resimleyerek anlatınız.

5. Etkinlik

6. Etkinlik

Metne farklı başlıklar bulunuz.

.....
.....

7. Etkinlik

Aşağıdaki altı çizili kelimeleri, yazılış ve anlam yönünden karşılaştırınız.

Haberi duyunca dünyası yıkıldı.

Dünya güneş etrafında dönmektedir.

Sanat güneşi sahneye çıkıyor.

Venüs Güneş'in önünden geçti.

Sinema yıldızlarına ödülleri verildi.

Güneş Dünya'mıza en yakın Yıldız'dır.

8. Etkinlik: Aşağıdaki soruları, metni tekrar okuyarak yapınız.

Okuduğunuz metnin konusu nedir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Metni özetleyiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Sınıf

Metin İşleme Örneği

“Uyku”

Tema Adı: Birey ve Toplum
Metin Adı: Uyku
Metin Türü: Öyküleyici Metin

“UYKU” METNİNİN KAZANIMLARI

DİNLEME

1.Dinleme Kurallarını Uygulama

- 1.Dinlemek için hazırlık yapar
- 2.Dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır.
- 3.Görgü kurallarına uygun dinler

2.Dinlediğini Anlama

- 1.Dinlerken vurgu, tonlama ve telâffuza dikkat eder.
- 2.Dinlediği olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder.
- 3.Başlıktan hareketle içeriği tahmin eder.
- 4.Görsellerden hareketle içeriği tahmin eder.

3.Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme

- 1.Metni takip ederek dinler.

KONUŞMA

1. Konuşma Kurallarını Uygulama

- 1.Konuşmak için hazırlık yapar.
- 2.Dinleyicilerle göz teması kurar.
- 3.İşitilebilir bir ses tonuyla konuşur.
- 4.Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.
- 5.Kelimeleri doğru telâffuz eder.
- 6.Görgü kurallarına ve değerlere (millî, manevi, kültürel, ahlâkî, sosyal vb.) uygun konuşur.

2. Kendini Sözlü Olarak İfade Etme

- 1.Kendine güvenerek konuşur.
- 2.Öğrendiği yeni kelimeleri konuşmalarında kullanır.
- 3.Konuşmalarında yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.

3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Konuşma

- 1.Topluluk önünde konuşur.
- 2.Üstlendiği role uygun konuşur.

OKUMA

1.Okuma Kurallarını Uygulama

- 1.Okumak için hazırlık yapar.
- 2.Okuma amacını belirler.
- 3.Okuma amacına uygun yöntem belirler.

2.Okuduğunu Anlama

- 1.Ön bilgilerini kullanarak okuduğunu anlamlandırır.
- 2.Okuduklarının konusunu belirler.

3.Anlam Kurma

- 1.Metin içi anlam kurar.
- 2.Metin dışı anlam kurar.

4.Söz Varlığını Geliştirme

- 1.Kelimelerin eş ve zıt anlamlılarını bulur.
- 2.Kelimelerin gerçek, mecaz ve terim anlamlarını ayırt eder.

5.Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Okuma

- 1.Metnin türünü dikkate alarak okur.
- 2.Paylaşarak okumaktan zevk alır.

YAZMA

1.Yazma Kurallarını Uygulama

- 1.Yazmak için hazırlık yapar.
- 2.Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
- 3.Metinde ortaya konan sorunları belirler ve onlara farklı çözümler bulur.
- 4.Yazarın amacını belirler.
- 5.Okuduklarında eksik bırakılan ve konuyla ilgisi olmayan zıt anlamlılarını ayırt eder.

2. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme

- 1.Kelimeleri yerinde ve kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.
- 2.Yeni öğrendiği kelimeleri yazılarında kullanır.

3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma

- 1.Şiir yazar.

1. GÖRSEL OKUMA

- 1.Resim ve fotoğrafları yorumlar.

2. GÖRSEL SUNU

- 1.Duygu, düşünce, bilgiler ve izlenimlerini resim, şekil, sembol ve renkleri kullanarak görselleştirir.
- 2.Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun vb. yollarla sunar.

A. HAZIRLIK

1. Ön Hazırlık

Öğrencilerinizden kahvaltı malzemeleri, yastık getirmelerini isteyiniz.

2. Zihinsel Hazırlık

a. Ön bilgileri harekete geçirme

Şu soruları sorabilirsiniz:

- Uyumayı sever misiniz?
- Saat kaçta yatarsınız?
- Sabahları saat kaçta uyanırsınız?
- Kolayca uyanabiliyor musunuz?

b. Anahtar kelimelerle çalışma

- uyuma
- uyanamama
- geç kalma

Anahtar kelimelerin anlamlarını öğrencilerin tartışarak bulmalarını sağlayınız (**1.Etkinlik**). Etkinlikte yazdığınız öykülerden birkaçını arkadaşlarıyla paylaşmalarını isteyiniz.

c. Metni tanıma ve tahmin etme

Öğrencilerden kitaplarını açmalarını, metinde yer alan görsellerden ve metnin başlığından yararlanarak metnin içeriğini tahmin etmelerini, tahminlerini not etmelerini isteyiniz (**2. Etkinlik**). İlk cümleyi, anahtar kelimeleri, kısa konuşmaları, resimleri ve son cümleyi hızla okuyarak metni gözden geçirmelerini sağlayınız. Öğrencilerden kitaplarını kapatmalarını isteyiniz.

ç. Amaç belirleme

Öğrencilerinize “Metni niçin okuyorsunuz?” sorusunu sorarak öğrencilerinizin okuma amaçlarını belirlemelerini isteyiniz.

d.Tür yöntem ve teknikleri belirleme

Dinleme ve okuma yöntemleri ile ilgili açıklama yapılarak en uygun olan yöntemin hangisi olabileceğine karar verilmelidir.

Sabahları çok erken uyandırırılar beni. Uyandı sanırlar ama, ben uyanmam. Annem kaldırır, öper; ama başım yine düşer. Canım hep uyumak ister. Babam:

“Hadi yavrucuğum!” der. Annem:

“Bak, biz babanla işe gideceğiz.” der.

İş...

bilmem ki ben, iş nedir? Ben yastığı bilirim, ben yorganı bilirim. Oh ne tatlı olur o zaman

uyumak! ...

oturduğum yerde uyurum, gözlerimi kaparım. Bıraksalar, öyle bıraksalar oturarak uyurum. Ama bir bakarım ki az sonra annemin kucagındayım. Daha çok uykum gelir, başımı anneme yaslarım, yine uyurum. Ancak yüzüme soğuk su çarpınca uyanırım. Sonra yine uyurum. Yüzümde havlu gezer, annemin tatlı sesini duyarım:

“Oh, mis gibi oldun, mis çocuk oldun!”

Olmasam, mis olmasam, sonra olsam, uyusam uyusam, sonra olsam...

Olmaz ki şimdi de masadayım, sandalyede oturuyorum. Babam karşımda. Bana gülümsüyor:

“Düşeceksin yavrum.” diyor.

Annem, üzerine reçel sürülmüş ekmek uzatıyor. Ben ekmek istemiyorum ki, reçel istemiyorum ki...yumurta da istemiyorum, uyumak istiyorum. Başımı masanın ucuna koysam hemen uyurum. Ama annem bırakmaz ki, babam bırakmaz ki...

B. ANLAMA

1. Görsel Okuma, Dinleme ve Okuma

a. Görsel Okuma: Okuma sonrası metindeki resimlerle metnin içeriği arasındaki ilişkiyi sorgulamalarını sağlayınız.

b. Dinleme

a. Dinleme amaç, yöntem ve tekniklerini öğrencilerle birlikte belirleyiniz. Metni sesli okurken bazı yerlerde duracağınızı ve sorular soracağınızı söyleyerek öğrencilerin buna göre dinlemelerini ve tahmin yapmaları gerektiğini belirtiniz.

b. Belirlenen amaç ve yönteme uygun olarak metni okumaya başlayınız. Öğrencilerin dinleme kurallarına dikkat etmelerini isteyiniz.

c. Metin içerisinde (1), (2) ve (3)

rakamlarının yazılı olduğu yerlerde okumaya ara vererek metnin sonrasını tahmin ettiriniz. Tahminlerini yazdırınız. (3. Etkinlik).

c. Okuma

Okuma amaç, yöntem ve tekniklerini öğrencilerle birlikte belirleyiniz (bkz. 1. Açıklama).

Öğrencilerin, belirlenen amaç, yöntem ve tekniklere göre okumalarını sağlayınız (bkz. 3. Açıklama).

d. Anlamları bilinmeyen kelimelerle çalışma

Okurken metinde anlamlarını bilmedikleri kelimeleri belirlemelerini isteyiniz.

Okuma sonrasında anlamlarını bilmedikleri ve belirledikleri kelimelerin anlamlarını kendisinden önce veya sonra gelen kelime, cümle, resim ve sembollerden yararlanarak tahmin etmelerini sağlayınız.

2. Metni İnceleme

a. “Uyku” metninin kendilerine ilginç gelen bir bölümünü, nedenleriyle birlikte anlatmalarını isteyiniz.

b. “Uyku” metninin kendilerine ilginç gelen bir bölümünü zihinlerinde canlandırmalarını ve görselleştirmelerini (resim, şekil, karikatür vb.) isteyiniz (4. Etkinlik).

c. “Uyku” metnine göre 5. Etkinlik’te yer alan hikâye haritasını tamamlamalarını sağlayınız.

abam hep saate bakıyor:

“Gecikeceksin Nezihe.” diyor anneme... annem işe gidecek, babam işe gidecek. Ben iş bilmem, iş nedir bilmem. Uyku bilirim.

Uf, lokma ağzımda kocaman oluyor! Düş görüyorum (1). Düşümde uyuyorum. Kocaman bir yatağın içindeyim, apak... o yana dönüyorum, bu yana dönüyorum; ama uyuyorum. Duvara arı konmuş, arıdan korkmuyorum, yine uyuyorum...

Babam:

“Yut çocuğum.” diyor.

Annem: “Daha seni anneannene bırakacağım, otobüse yetişeceğim.” diyor.

Yetişmese ya, hep evde kalsa ya... o kalsa ben uyusam...

“Ay, daha dilimini bitirmemiş!...”

uykumu bitirmedim ki... yarım kaldı uykum. Ben daha çok uyuyacaktım.

Şingir mıngır... şingir da mıngır... Ağzımın ucunda bir sıcaklık var. Babamın kalın sesi:

“Haydi içsin benim oğlum çayını.”

“Hıı?”

“Çay, bak, içine üç de şeker attım, bir de güzel karıştırdım. Şimdi oğlum lüp iç, hop diye kalkar.”

Canım kalkmak istemiyor ki...

Çay içmek de istemiyor. Hiçbir

şey istemiyor. Uyumak istiyorum.

“Şimdi dökeceksin çocuğum.... Ay, Halit çayını içmedi mi daha?”

“İçer annesi, şimdi iç. Haydi bakalım benim tonton oğlum!”

Ben tonton değilim. Hiç de tonton olmayacağım. ...

Annem başucumda:

“Ben hazırım.” diyor. Babam:

“Daha kazağımı, paltonu giyeceksin çocuğum” diyor.

Annem ekliyor:

“Anneannesi ona neler verecek...” (2)

Hiçbir şey vermez ki anneannem.

“Koltuğun üstüne çıkma, der; pencereden bakma, der; balkona adımını atma, der.”

En sonunda da:

“Akşam üzeri annen seni almaya gelsin, yaptıklarını bir bir söyleyeceğim.” der.

Annemin kucağındayım, babam paltomun düğmelerini ilikliyor. Annem yakamı kaldırıyor. Sonra bir tarak bana, bir tarak kendine alıyor; saçımı tarıyor, saçını tarıyor.

Tarak yastık olsa, ben başımı koysam, uyusam. Paltoma sarılsam, oracıkta, o kapı yanında kıvrılsam, uyusam.

6. Etkinlik

- Metinde geçen duygusal sözlerle örnekler vermelerini ve not etmelerini isteyiniz.
- Metinde abartılı yerler var mı? Tartışmalarını isteyiniz.

7. Etkinlik

Metindeki olaylarla ilgili neden-sonuç ilişkileri kurmalarını isteyiniz. Anneannenin davranışları ile ilgili Halit'in babasının ve annesinin düşüncelerini karşılaştırmalarını isteyin.

3. Söz Varlığını Geliştirme

Kelimelerin anlam özellikleri üzerinde durunuz (8. Etkinlik).

- Kelimelerin gerçek ve mecaz anlamlılarını belirleme.
- Zıt anlamlı kelimeleri bulma.
- Eş sesli kelimeleri ayırt etme.

C. ZİHİNDE YAPILANDIRMA

1. Günlük Hayatla İlişkilendirme

a) Metinde anlatılanlarla ilgili kendi yaşantılarından ve günlük hayattan örnekler vermelerini isteyiniz.

b) Okula uyuklu geldiklerinde neler olabileceğini açıklamalarını isteyiniz.

c) Metinde neler öğrendiklerine ilişkin açıklamalar yapma (9. Etkinlik)

ç) “Başarılı olmak için düzenli uyku uyumak çok önemlidir.” fikrine katılıp katılmadıklarını sorarak tartışmalarını sağlayınız.

2. Diğer Derslerle İlişkilendirme

Müzik: Uyku ile ilgili bildikleri bir şarkıyı sınıfta söylemelerini isteyiniz.

3. Araştırma

“Uykunun insan yaşamındaki önemini” araştırmalarını ve öğrendiklerini bir rapor halinde sunmalarını isteyebilirsiniz.

Yazma kurallarına dikkat etmelerini isteyiniz.

“Anneannesi ona ne masallar anlatacak...”

Hıh, anlatmaz ki... dizinin sızsısını belinin ağrısını anlatır. Sonra bana ilaçlarını gösterir. Boş kutu koyar önüme iki tane.

“Oyna işte kendi kendine, araba yap, tren yap.” der.

Babam gidiyor. Anneme:

“Hoşça kal” dedi.

Şimdi annem kapıyı çekecek, soğuğa çıkacağız. Soğuğu da sevmiyorum. Karanlığı da sevmiyorum. Ama az sonra ikisi de sokakta. Beni bekliyorlar.

Sokaktayız. Ben yine uyuyorum. Annem elimden tutmuş çekiyor. Gözlerim kapalı, ben şimdi yataktayım, kardan bir yatağın içinde, ama sıcacık. Birden elim sıkılıyor, sertçe çekiliyor...

“Oğlum aç gözlerini, kayıp düşeceksin.”

Kaysam, düşsem, annem de unutsa beni, kara sarılsam, uyusam....

“Biraz hızlı yürü yavrucuğum, yedi otobüsünü kaçırdım mı sonra durakta bekleye bekleye donarım.”

Donsak... Annemle birlikte kardan adam olsak... Ama uyusak...

Kolum daha hızlı çekiliyor. Karşıya geçiyoruz. Amcalar,

teyzeler, ablalar, hep koşuyorlar. işte bu teyzede çocuğunu anneannesine bırakmış. Koşuyor. Şu babam mı? Hayır, babam gitti. İşine

gitti. İş... Çok sordum mu reçel diyorlar, ekmek diyorlar. Sonra bir de ev kirası diyorlar... Ben bilmem ki ev kirasını...

Bir kuş uçuyor, uyumaya gidiyor.

Bir at arabası... At uyumaya gidiyor.

“Yavrucuğum önüne baksana!...”

Önüm? Ama ben hep uyku görüyorum anneciğim... Niye öyle?... Annem de işe gitmezse geçinememiştik. Sonra ev sahibi bizi kolumuzdan tutar atarmış. O ev bizimki, orada benim yatağım var, yorganım var, yastığım var. Ev sahibi kim?

Ç. KENDİNİ İFADE ETME

1. Zihinsel Hazırlık

a.Ön bilgilerini harekete geçirme-konu belirleme

Öğrencilerinizle birlikte konuşma, yazma ve görsel sunu konularını belirleyiniz. Beyin fırtınası yaptırabilirsiniz. Belirlenen konuları tahtaya yazınız. Öğrencileri üç gruba ayırarak her grubun bir konuyu seçmesini sağlayınız. Örnek konular;

- “Neleri elde etmek için uykudan vazgeçersiniz?”
- “Halit gibi siz de uyanmakta güçlük çekiyor musunuz? Bu sorunu nasıl çözebiliriz?”
- “Eğer yazar siz olsaydınız bu metni nasıl sonuçlandırırdınız?”

b.Amaç belirleme

Öğrencilerinizle konuşma, yazma ve görsel sunu ile ilgili amaç belirlemelerini isteyiniz.

c.Yöntem ve teknikleri belirleme

Öğrencilerle konuşma, yazma ve görsel sunu ile ilgili yöntem ve teknikleri belirlemelerini isteyiniz.

ç.Tür ve sunu şekli belirleme

Öğrencilerden seçtikleri konuyu hangi türde (şiir, öykü vb.) hazırlayacaklarını ve nasıl sunacaklarını belirlemelerini isteyiniz.

2.Kuralları Gözden Geçirme

Öğrencilerin konuşma ve yazma kurallarına dikkat etmelerini isteyiniz.

3.Konuşma, Yazma ve Görsel Sunu

a.Konuşma

Öğrencilerinizden belirledikleri konularla ilgili konuşma amaç, yöntem ve tekniklerine uygun olarak konuşmalarını isteyiniz.

b.Yazma

Öğrencilerinizden “Eğer yazar siz olsaydınız bu metni nasıl sonuçlandırırdınız?”

Hayat pahalıymış... O hani saçı kabarık Hayat teyze mi?...
“Üşüdün mü yavrucuğum?”

Üşümüyorum. Uykum var.

Bağırarak istiyorum ama,

bağırabiliyorum ki... Bir

bağırırsam, “Uykum vaaar!”

“Yoruludum, gel kucağıma.”

Oh!... Yatak annem, yastık

annem, yorgan annem...İyi

geceler anneciğim.Küüüt!...(3)

N’oldu bilmiyorum ki... Annem yerde, ben de yerdeyim...

Başımından kanlar akıyor... Birileri annemi kaldırıyor...

Annem bana sarılıyor.

Kafam acıyor...

Ama ben uyuyorum...

Muzaffer İZGÜ

c. Görsel sunu

Öğrencilerinizden sabah okula gitme hazırlıklarını canlandırmalarını isteyiniz (Drama etkinliği).

4.Söz Varlığı Kullanma

Öğrencilerinizden ‘uyku’ kelimesi ile ilgili bir akrostiş çalışmasını defterlerine yapmalarını isteyiniz.

D. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

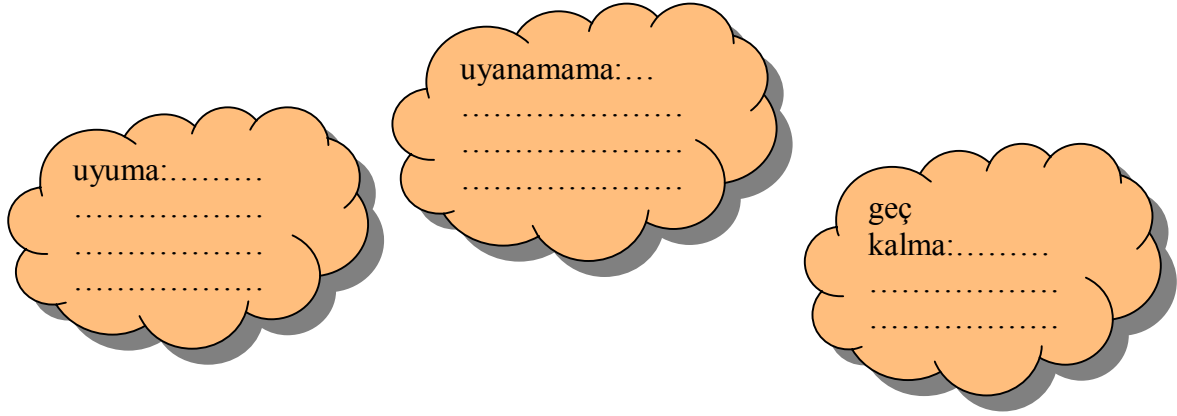
1. Aşağıdaki soruları öğrencilerinize yöneltiniz:

a.Çalışan annelerin ve babaların çocuklarının sorunları neler olabilir?

b.Sabahları erken kalkmak için neler yapmak gerekiyor?

1. Etkinlik:

Aşağıdaki kelimelerin anlamlarını tartışınız ve aşağıdaki bulutların içine yazınız.

Anahtar kelimeleri kullanarak kısa bir öykü yazınız. Öykünüze başlık koymayı unutmayınız.

A large, scroll-like writing area with a grey border and a grey scroll handle at the top right. The scroll is unrolled, revealing a series of horizontal dotted lines for writing. At the bottom right of the scroll, there is a rectangular box containing a cartoon illustration of a brown dog with a blue collar, lying down and sleeping.

2.Etkinlik :

“Bu metinde neler anlatılıyor?”Tahminlerinizi yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Etkinlik

1.Tahmin

“Bundan sonra ne olacak?”

.....

.....

.....

“Ne oldu?”

.....

.....

.....

.....

2.Tahmin

“Bundan sonra ne olacak?”

.....

.....

.....

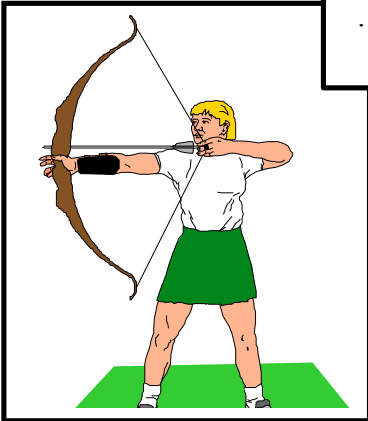
“Ne oldu?”

.....

.....

.....

.....

3.Tahmin

“Sonuçta ne olacak?”

.....

.....

.....

“Ne oldu?”

.....

.....

.....

.....

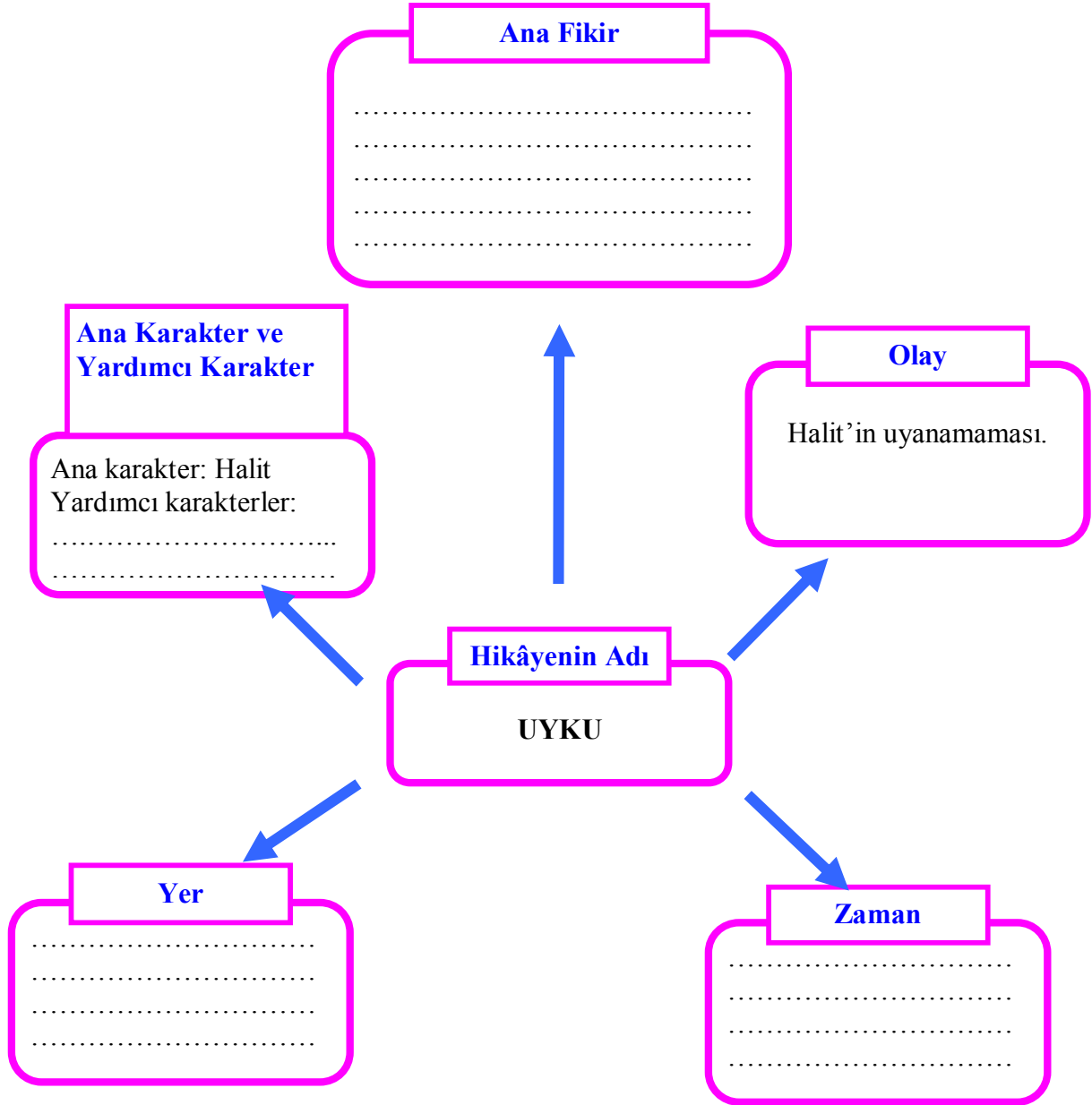
4. Etkinlik:

“Uyku” adlı hikâyede sana ilginç gelen bir bölümü zihninizde canlandırınız ve resmini yapınız.

5. **Etkinlik:** Aşağıdaki hikâye haritasını oluşturunuz.

HİKÂYE HARİTASI

6. Etkinlik:

Metinde geçen duygusal sözlere örnekler yazınız.

.....

.....

.....

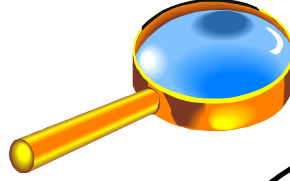
.....

Tartışma konusu

Metinde abartılı yerler var mı? Sınıfça tartışınız.

7. Etkinlik:

Metindeki olaylarla ilgili neden-sonuç ilişkileri kurmalarını isteyiniz.

Nedenler

.....

.....

.....

.....

.....

Sonuçlar

.....

.....

.....

.....

.....

Tartışma konusu

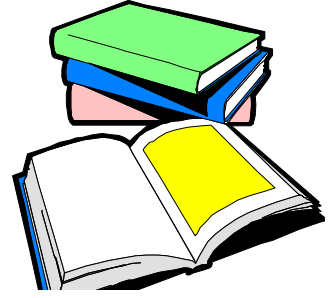
Anneanneninin davranışları hakkında Halit ile annesinin düşüncelerini karşılaştırınız.

8. Etkinlik:

Aşağıdaki kelimelerin zıt (karşıt) anlamlılarını yazınız.

Zıt (karşıt) anlamlıları bulunuz.

sabah	boş
tatlı	karanlık
soğuk	hızlı
kalin	pahalı

Altı çizili kelimeleri incele ve ne anlama geldikleri konusunda arkadaşınla tartış.

Halit çayını içmedi mi daha?
Çayda balık tutuyorlar.

Kelimelerin Gerçek ve Mecaz Anlamları

Aşağıdaki altı çizili kelimeleri inceleyin

Oh ne tatlı olur o zaman uyumak.

Bu reçel ne kadar tatlıymış.

Ancak yüzüme soğuk su çarpınca uyanırım.

Babam bugün bana soğuk davrandı.

9. Etkinlik

Bu metinden öğrendiklerinizle ilgili düşüncelerinizi aşağıya yazınız.

Bu metinden

.....

.....

..... öğrendim

Dinleme Metni İşleme Örneği

“Üç Annenin Üç Oğlu”

DİNLEME METNİ

Tema Adı	: Birey ve Toplum
Metin Adı	: Üç Annenin Üç Oğlu
Türü	: Öyküleyici Metin
Sınıf	: 3

“ÜÇ ANNENİN ÜÇ OĞLU” METNİNİN KAZANIMLARI

1. Dinleme Kurallarını Uygulama

1. Dinlemek için hazırlık yapar
2. Dinleme amacını belirler.
3. Dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır.

2. Dinlediğini Anlama

1. Dinlediğini anlamlandırmada ön bilgilerini kullanır.
2. Dinlerken vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat eder.
3. Dinlediği olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder.
4. Dinlediklerinde hikâye unsurlarını belirler.

3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme

1. Katılımlı Dinler.

ÜÇ ANNENİN ÜÇ OĞLU

Bir orman köyünde üç kadın, bir kuyuya suya gitmişler. Çeşmelerin suyu iyi değilmiş. Onun için bir çamın dibindeki kuyudan çekerlermiş sularını. Birinci kadın, kovayı derin kuyudan güçlükle çekiyormuş. Bir yandan da arkadaşlarına oğlunu övüyormuş.

– Benim oğlum çok güçlüdür **(1)**.Tıpkı Hamza Yerlikaya gibi... Bu köyde bileğini büken çıkamaz. Komşu köylerde de onun kadar güçlüsü yoktur.

İkinci kadın ondan geri kalmamış. Oturduğu yerden o da konuşmaya başlamış **(2)**.

– Benim oğlum bülbül gibi şakır. Aynı Barış Manço. Bir şarkı söylemeye başladı mı herkes onu dinler.

Üçüncü kadın, hiç konuşmuyormuş. Sadece dinliyormuş. Az ötede de kadınların su doldurup çekilmelerini bekleyen bir dede varmış. Kadınların konuşmalarını dinliyormuş.

Birinci kadın, üçüncü kadının suskunluğunu bozmak istemiş:

– Komşucuğum sen de anlatsana oğlunu **(3)**.

– Ne anlatayım? Anlatacak bir şeyim yok benim, demiş üçüncü kadın.

Üçü de su kovalarını doldurup yola koyulmuşlar. İçi su dolu, kalın, bakır kovaları güçlükle taşıyorlarmış.

Tam da yaşlı adamın yanına geldiklerinde, karşılarına üçünün de oğulları çıkmış.

Birincinin oğlu, anneciğinin yanında hoplayarak zıplayarak koşuyormuş. İkincisinininki de şarkılar söyleyip duruyormuş. Üçüncü oğul ise, hemen annesinin elindeki kovayı almış.

Birinci kadın ile ikinci kadın, gururla ihtiyara sormuşlar:

– Amca, bizim oğullarımızı gördün mü? Ne diyeceksin oğullarımız için? **(4)**

İhtiyar, sağ elini alnına götürür. Başını kaldırarak:

– Neredeler?... demiş. Ben burada sadece bir delikanlı görüyorum...

Bekir ÖZCAN- Halil GÜNGÖR

(Düzenlenmiştir.)

A. HAZIRLIK

1. Ön Hazırlık

Öğrencilerinizden metin işleme sürecinde kullanmaları için; resimli sözlük getirmelerini isteyiniz.

2. Zihinsel Hazırlık

a. Ön Bilgileri Harekete Geçirme:

- Sınıfınızdan birkaç öğrenciye sınıftaki arkadaşlarından birini belirleyip isim vermeden belirgin özelliklerini anlatmalarını isteyiniz. Diğer öğrencilere de bu öğrencinin kim olacağını buldurunuz.
- Öğrencilerinize aşağıdaki çalışmaları yaptırabilirsiniz:
 - Beğendiğiniz bir yönünüzü anlatınız.
 - Kendinize örnek aldığınız bir kişinin en beğendiğiniz yönünü anlatınız (Her insanın farklı özellikleri ve yeteneklere sahip olduğunu vurgulayınız).

b. Tahmin Etme

Öğrencilerinize metnin başlığını ve metindeki karakterleri (3 kadın, güzel sesli çocuk, güçlü çocuk, yardımsever çocuk, ihtiyar adam) söyleyiniz. Öğrencilerinizden “Metindeki karakterlerden hangisi olmak istersiniz? Neden?” sorularını sorarak metindeki karakterlerin özelliklerini tahmin etmelerini isteyiniz.

B. ANLAMA

1. Dinleme

a. Dinleme

Öğrencilerinizle dinleme amaç yöntem ve teknikleriniz belirleyiniz. Bu metinde **katılımlı dinleme** yaptırabilirsiniz. Katılımlı dinleme yaptırıcaksanız öğrencilerinize, okuma sırasında durarak metnin nasıl gelişeceği hakkında tahmin yaptıracağınızı söyleyiniz.

Öğrencilerinize dinleme kurallarını hatırlatarak metni vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okuyunuz. Metnin (1), (2), (3) ve (4) numaralı yerlerinde durarak öğrencilerinize aşağıdaki soruları sorunuz ve tahminlerini defterlerine yazmalarını isteyiniz:

- (1) Birinci kadın oğlunu kime benzetmiş olabilir?
- (2) İkinci kadın oğlunun hangi özelliklerini övmüş olabilir?
- (3) Sizce üçüncü kadın, ne söyledi?
- (4) Sizce ihtiyar ne söylemiş olabilir?

b. Anlamı Bilinmeyen Kelimelerle Çalışma

Öğrencilerinizden metinde geçen bilmedikleri kelimelerin anlamlarını sözlükten bulup bu kelimeleri birer cümlede kullanmalarını isteyiniz.

c. Metni İnceleme

Öğrencilerinizden metnin hikâye haritasını yapmalarını ve metne uygun bir başlık bulmalarını isteyiniz (**Etkinlik 1**).

C. ZİHİNDE YAPILANDIRMA

1. Günlük Hayatla İlişkilendirme

Ailenizle pazara gittiğinizi düşününüz. Pazardan 2 kg elma, 3 kg domates, 1 kg salatalık ve 1 kg biber aldınız. Satın aldıklarınız eve getirilirken ailenize nasıl bir yardımınız olabilir? Sorusunu öğrencilerinize yöneltiniz.

2. Araştırma

Ülkemizde bulunan yardım kuruluşlarının adlarını büyüklerinize sorarak araştırınız.

Ç. KENDİNİ İFADE ETME

1. Zihinsel Hazırlık

a. Ön bilgileri harekete geçirme-Konu belirleme

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirme ve konu belirleme amacıyla gerekli çalışmaları yapmalarını sağlayınız.

Öğrencilerinizden belirledikleri konuya uygun olarak kendilerini ifade etmelerini isteyiniz:

Örnek konular:

- Yardımlaşma niçin önemlidir?
- Siz bu oğullardan hangisi olmak istersiniz? Neden?

b. Amaç belirleme

Öğrencilerinizden konuşma, yazma ve görsel sunu amaçlarını belirlemelerini isteyiniz.

c. Tür ve sunu şeklini belirleme

Öğrencilerden seçtikleri konuyu hangi türde (şiir, öykü vb.) hazırlayacaklarını ve nasıl sunacaklarını belirlemelerini isteyiniz.

2. Kuralları gözden geçirme

Öğrencilerinizden konuşma ve yazma kurallarını hatırlatarak bunlara dikkat etmelerini isteyiniz.

3. Konuşma, Yazma ve Görsel Sunu

a. Konuşma

Öğrencilerinizden belirlemiş oldukları konulardan veya örnek konulardan birini seçmelerini, seçtikleri konu ile ilgili betimlemeler yapmalarını, konuşmalarında konuşma kurallarına uymalarını isteyiniz.

b. Yazma

Öğrencilerinizden yardımlaşma konusunda kısa bir oyun yazmalarını isteyiniz.

c. Görsel sunu

Öğrencilerinizden metni canlandırmalarını isteyiniz (Drama etkinliği).

4. Söz Varlığını Kullanma

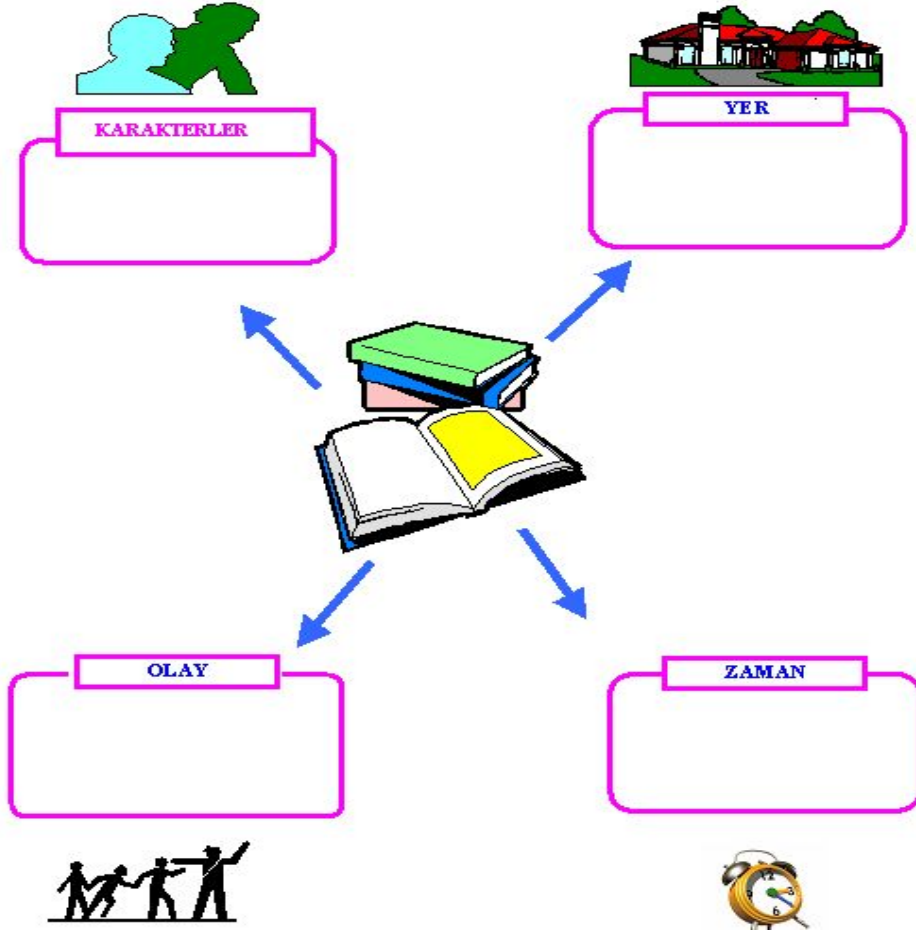
Öğrencilerinizden öğrendikleri yeni kelimeleri yerinde ve anlamına uygun olarak kullanmalarını öneriniz.

D. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

- Öğrencilerinizin çalışma kâğıtlarını değerlendirme amacıyla kullanınız.

AÇIKLAMA: Dinleme metinlerinde “Kendini İfade Etme” başlığı altında yer alan “konuşma/yazma/görsel sunu” öğrenme alanlarından en az biri öğretmen ve öğrencilerle birlikte seçilerek işlenmelidir.

1. **ETKİNLİK:** Aşağıdaki hikâye haritasını tamamlayarak metne farklı başlıklar bulunuz.

Ben olsaydım bu metne şu başlıkları koyardım:

1.
2.

2. **ETKİNLİK:** Size yapılan bir yardımı yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

D. İLK OKUMA - YAZMA ÖĞRETİMİ

İLK OKUMA-YAZMA ÖĞRETİMİ

Günümüzün ve geleceğin öğrencilerinin yetiştirilmesinde, ilk okuma-yazma öğretiminin amacı sadece okuma ve yazma gibi becerilerin kazandırılması değil, aynı zamanda **düşünme, anlama, sıralama, sorgulama, sınıflama, ilişki kurma, analiz, sentez yapma ve değerlendirme gibi zihinsel becerilerin de geliştirilmesini içermektedir**. Bu süreçte Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, iletişim kurma, problem çözme, karar verme, öğrenmeyi yaşam boyu sürdürme gibi becerilerin de geliştirilmesi beklenmektedir. Buradan hareketle **ilköğretim birinci sınıftan itibaren etkili bir okuma-yazma öğretimi gerçekleştirmek; düşünen, anlayan, sorgulayan, öğrenmeyi öğrenen, bilgiyi kullanabilen ve sorun çözebilen bireylerin yetişmesi amaçlanmıştır**.

Çağın gereklerine ve öğrencinin gelişim düzeyine uygun bu becerilerin geliştirilmesi, bazı eğitim yaklaşım ve modellerini göz önünde bulundurulmasını gerektirmektedir. Bunlar; **yapılandırıcı yaklaşım, çoklu zekâ, beyin temelli öğrenme, öğrenci merkezli eğitim, bireysel farklılıklara duyarlı eğitim, sarmal, tematik ve beceri yaklaşımı** gibi yaklaşım ve modellerdir.

Bu yaklaşım ve modeller çerçevesinde geliştirilen **Türkçe Dersi Öğretim Programı**'nda ilk okuma-yazma öğretimine ayrı bir önem verilmiş ve yöntem olarak **Ses Temelli Cümle Yöntemi**'nin kullanılması ön görülmüştür.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda ilk okuma-yazma öğretimi Türkçe öğretiminin beş öğrenme alanı ile birlikte ele alınmış, içerik, yöntem ve uygulamaya ilişkin bilgiler ayrıntılı olarak verilmiştir.

Aşağıda **Ses Temelli Cümle Yöntemi**'nin özellikleri, ilkeleri, aşamaları ve uygulanması açıklanmaktadır:

1. SES TEMELLİ CÜMLE YÖNTEMİ

Ses Temelli Cümle Yöntemi'nde, ilk okuma-yazma öğretimine seslerle başlanmaktadır. Anlamli bütün oluşturacak birkaç ses verildikten sonra seslerden, hecelere, kelimelere ve cümlelere ulaşılmaktadır. İlk okuma-yazma öğretimi, cümlelere kısa sürede ulaşılacak şekilde düzenlenmektedir.

Okuma ve yazma, ilk okuma-yazma öğretimi boyunca birlikte sürdürülmektedir. Okunan her öge yazılmakta; yazılanlar da okunmaktadır. Yazı öğretiminde, öğrencilerin gelişimine uygun olan bitişik eğik yazı harfleri kullanılmaktadır.

a. Ses Temelli Cümle Yöntemi'nin Özellikleri

Ses Temelli Cümle Yöntemi'nin özellikleri şöyle sıralanabilir:

- Ses Temelli Cümle Yöntemi'nde ilk okuma-yazma öğretimi, dinleme, konuşma becerilerinden kopuk, sadece okuma-yazma becerilerini geliştirme olarak değil; Türkçe öğretiminin beş öğrenme alanı ile birlikte yürütülmektedir.
- İlk okuma-yazma öğretimine seslerle başlanması, seslerin birleştirilmesi ile anlamlı heceler, kelimeler oluşturulması ve cümlelere ulaşılması öğrencinin, bilgileri yapılandırmasını kolaylaştırmaktadır. Ses Temelli Cümle Yöntemi, bu yönüyle yapılandırıcı öğrenme yaklaşımına uygundur.
- Bu yöntem tek tip, belirli kalıplara sıkıştırılmış ve belirli sayıdaki cümlelerle ilk okuma-yazma öğretimi yerine, çeşitliliğe ağırlık vermektedir. Bu nedenle öğrenciler çok sayıda ve çeşitli hece, kelime, cümlelerle ilk okuma-yazmayı öğrenmektedir.
- Öğrencilere sunulan zengin içerik, onların temel düşünme becerilerini, yaratıcılıklarını ve zekâ alanlarının gelişimine katkı sağlamaktadır.
- Okuma-yazma öğretiminde ilerleme, kolaydan zora doğru belirli bir sıra içinde yürütülmektedir.
- Ses Temelli Cümle Yöntemi öğrencinin dikkat gelişimine uygun bir yöntemdir. Bu yöntem öğrenme-öğretme sürecinde öğrencinin dikkat gelişimini de sağlamaktadır.
- Yöntemin bir gereği olarak ilk okuma-yazma öğretiminde ses, harf, hece, kelime, cümle ve metin oluşturma sırası izlenmektedir. Bu süreç, öğrencinin cümle kurma ve metin oluşturma becerilerinin gelişimine katkı sağlamaktadır.
- Öğrenciler hece, kelime, cümle ve metin oluşturma sürecine bizzat katıldıklarından bu yöntem öğrencilerin yaratıcılığını geliştirici olmaktadır.
- Bu yöntemle ilk okuma-yazma öğretiminde, çok sayıda hece, kelime, cümle ve metinlerle çalışılmaktadır. Bu durum öğrencilerin cümleleri ezberlemesini engellemekte ve cümleyi anlayarak öğrenmesini gerektirmektedir. Böylece öğrencilerin anlama becerilerini geliştirmektedir.
- Türkçede her harf bir sesi karşıladığından bu yöntem Türkçenin ses yapısına uygundur.
- Öğrencilerin duyduğu ve çıkardığı seslerin bilincine varması sağlamakta; dil gelişimine (doğru telaffuz, akıcılık, sesleri ayırt etme vb.) katkıda bulunmaktadır.
- Öğrencilerin sesleri belirli bir sıra içinde öğrenmesi, yazma sürecinde kelimelerin doğru yazımını öğrenmesini sağlamaktadır.
- Öğrenciler yazma ile okuma arasındaki benzerlikleri görmekte, yazının harflerin birleştirilmesiyle okumanın ise seslerin birleştirilmesiyle yapıldığını anlamaktadır.
- Öğrencilerin sözlü dilden yazılı dile geçmesini kolaylaştırmaktadır.

- Öğrencilerin ilk okuma-yazmayı öğrenme sürecinde bireysel, zihinsel ve sosyal gelişimlerine katkı sağlamaktır.

b. Ses Temelli Cümle Yöntemi'nin İlkeleri

İlk okuma-yazma öğretim sürecinde dikkat edilecek ilkeler şunlardır:

1. Öğrencinin ön bilgilerinden hareket edilmelidir.
2. Ağırlıklı olarak sentez tekniği kullanılmalıdır.
3. Özellikle ve öncelikle anlamlı heceler elde edilmelidir.
4. Oluşturulacak hecelerin;
 - Kolay okunmasına,
 - Türkçede kullanım sıklığına sahip olmasına,
 - Anlamın açık ve somut olmasına,
 - Anlamın görselleştirilebilir (canlandırılabilir, resimlenebilir vb.) olmasına,
 - İşlek hece yapısına sahip olmasına dikkat edilmelidir.
5. Kısa sürede cümlelere ulaşılmalıdır.
6. İmkânlar ölçüsünde görsellere başvurulmalıdır.
7. Somut öğelerden yararlanmaya ağırlık verilmelidir.
8. Hece tablosu kullanılmamalıdır. Ancak öğrenilen heceler tekrarlama amaçlı kullanılabilir.
9. Öğrenilenlerin kalıcılığı sağlanmalıdır. Bu amaçla aşağıdaki etkinliklerden yararlanılabilir:
 - Yeni öğrenilenleri önceki öğrenilenlerle ilişkilendirme
 - Deftere, yazı tahtasına vb. yazma
 - Yazılanları sergileme
 - Çalışma kitaplarında yer alan etkinlikleri yapma

c. Ses Temelli Cümle Yöntemi'nin Aşamaları

Ses Temelli Cümle Yöntemi'ne göre ilk okuma-yazma öğretimi aşağıdaki aşamalar izlenerek gerçekleştirilir:

1. İlk okuma-yazmaya hazırlık
2. İlk okuma-yazmaya başlama ve ilerleme
 - Sesi hissetme ve tanıma

- Sesi /harfi okuma ve yazma
- Sesten/harften, heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturma
- Metin oluşturma

3. Okuryazarlığa ulaşma

İlk okuma-yazma çalışmalarında dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu birlikte ele alınmalıdır. Bütün çalışmalar, Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın 1. sınıf düzeyindeki kazanımların gerçekleştirilmesine yönelik düzenlenmelidir.

ç. Bitişik Eğik Yazı

Ülkemizde Atatürk'ün önderliğinde 1928 yılında bitişik eğik yazı ile okuma yazma seferberliği başlatılmış, çocuk ve yetişkinlere uzun yıllar bitişik eğik yazı öğretilmiştir. Bitişik eğik yazı öğretimi Ses Temelli Cümle Yöntemi ile birlikte yeniden ele alınmış ve bitişik eğik yazı ile ilk okuma yazma öğretimi öngörülmüştür.

Araştırmalara göre bitişik eğik yazı öğrencinin zihinsel gelişimine katkı sağlamakta ve dikkatini geliştirmektedir. Bitişik eğik yazı hızlı yazılmakta, kelime tanımayı kolaylaştırmakta, öğrencilerin beden ve kas gelişimine de uygun olmaktadır. Araştırmalar bitişik eğik yazının solak öğrencilere de uygun olduğunu göstermektedir.

Ses Temelli Cümle Yöntemi ile ilk okuma-yazma öğretimine bitişik eğik yazı ile başlanmakta ve bütün yazılar bitişik yazı ile yazılmaktadır. Bitişik eğik yazıda harflerin birbirine nasıl bağlanacağını iyi bilmek gerekmektedir. Bu nedenle öğrencilere önce harflerin yazımı ile bağlantıları öğretilmelidir.

Bitişik eğik yazı kullanımına ilişkin açıklamalar aşağıda verilmektedir:

1. Araştırmalara göre bitişik eğik yazı öğrencinin zihinsel gelişimine ve dikkatini geliştirmesine katkı sağlamaktadır. Bitişik eğik yazı, öğrencinin yazı yazarken harflere, harf bağlantılarına ve ayrıntılara dikkat etmesini zorunlu kılmaktadır. Bu durum öğrencinin dikkatini geliştirmektedir.

2. Bitişik eğik yazıdaki süreklilik ile düşüncedeki süreklilik örtüşmekte ve birbirini desteklemektedir. Böylece yazmada kazanılan akıcılık okuma becerisine de yansımaktadır.

3. Bitişik eğik yazı, sentez yöntemine uygun olduğundan Ses Temelli Cümle Yöntemi ile ilk okuma-yazma öğrenme sürecini kolaylaştırmaktadır.

4. Araştırmalar okul çağı çocuklarının kalem ellerine ilk aldıklarında eğik ve dairesel çizgiler çizdikleri göstermektedir. Öğrenciler anatomik yapıları gereği kalem eğik olarak tutmaktadır. Bu durum öğrencilerin bitişik eğik yazıya geçişini kolaylaştırmaktadır.

5. Bitişik eğik yazının akıcı ve kesintisiz olması, soldan sağa doğru yazı yönünü destekleyici olmaktadır.

6. Bitişik eğik yazı, geri dönüşlere izin vermemektedir. Bu durum yazının akıcı ve doğru yönde gelişimini sağlamaktadır.

7. Bitişik eğik yazı, harflerin doğru yazımını desteklediğinden harflerin yazılış yönlerini karıştırma sorunu ortadan kalkmaktadır.

8. Bitişik eğik yazıda harfler birbirine bağlandığından kelimeler bütün olarak yazılmaktadır. Bu durum öğrencinin kelimeleri tanımasını kolaylaştırmaktadır.

9. Bitişik eğik yazıda öğrenci rakam ve işaretleri daha kolay fark etmektedir.

10. Bitişik eğik yazı dik temel yazıya göre daha hızlı yazılmakta ve yazma çalışmalarını kolaylaştırmaktadır.

11. Bitişik eğik yazı ile okuma yazma öğrenen öğrencilerin diğer harf karakterleriyle yazılmış metinleri okumakta güçlük çekmedikleri deneysel çalışmalarla kanıtlanmıştır.

12. Bitişik eğik yazının estetik görünümü, öğrencilerin estetik bir bakış açısı geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Bitişik eğik yazı öğretimi görsel sanatlar dersine de katkı sağlamaktadır.

13. Bitişik eğik yazı öğrencilerin parmak ve el kasları için uygundur.

14. Bitişik eğik yazı solak öğrenciler için de uygundur. Solak öğrencilerin eli dik yazı yazarken harflerin çoğunu kapatmaktadır. Oysa bitişik eğik yazı yazarken öğrencinin eli biraz daha sağa kaymakta ve yazıyı daha az kapatmaktadır. Öğrenci yazdıklarını daha kolay görmekte ve okumaktadır.

2. İLK OKUMA-YAZMAYA HAZIRLIK

İlk okuma-yazmaya hazırlık aşamasında; genel hazırlık, okumaya hazırlık ve yazmaya hazırlık olmak üzere üç tür çalışma yapılmalıdır. Bunlar:

a. Genel Hazırlık

Öğrencilere, sınıf ortamına, arkadaşlarına ve öğretmenlerine alışmaları için okulun ilk gününden itibaren rahat iletişim kurabilecekleri bir ortam sunulmalıdır. Bunun için oyunlar, dramalar, şarkılar, bilmece birer araç olarak kullanılarak öğrenciler ilk okuma-yazma öğrenmeye güdülenmelidir.

Bu aşamada öğrencilerin çeşitli özellikleri (görme, işitme, geçirdiği hastalıklar, aile ve sosyal durumu vb.) tanınmalıdır. Bu özellikler sınıf ortamının düzenlenmesinde ve ilk okuma-yazma öğretiminde dikkate alınmalıdır. Çocukların gelişimi düzenli aralıklarla kontrol edilmeli, aileler bilgilendirilmeli ve gerekli önlemler alınmalıdır.

b. Okumaya Hazırlık

Okumaya hazırlık aşamasında; oturma, kitabı tutma ve açma, görsel okuma ve okumaya özendirme etkinlikleri önerilmiştir. Bu etkinlikler aşağıda açıklanmaktadır. Bu aşamada, öğrencinin durumuna göre daha farklı etkinlikler de yapılabilir.

1) Oturma: İlk okuma-yazma çalışmalarında düşünce akışını artıran, anlamayı ve çalışmaları kolaylaştıran oturma şekline dikkat edilmelidir. Öğrencilerin sırada yanlış oturmalarına ve eğilerek çalışmalarına izin verilmemelidir.

2) Kitabı tutma ve açma: Göz ile kitap arasındaki en uygun uzaklığa dikkat ederek öğrencilere kitabı nasıl tutmaları ve sayfaları nasıl açmaları gerektiği gösterilmelidir.

3) Görsel okuma: Okuma çalışmalarından önce öğrencilerin görselleri tanıma, anlama, yorumlama ve ifade etme becerileri geliştirilmelidir. Bu amaçla şu etkinlikler yapılabilir:

- Gördüğü bir resmi tanıma, diğerlerinden ayırt etme,
- Görsellerde gördüğü ayrıntıları anlatma,
- Söylenen kelimenin görsel karşılığını bulma,
- Söylenen cümleye uygun resimleri bulma,
- Sorulan bir soruyu görsellerden yararlanarak cevaplama,
- Görsellerden yararlanarak hikâye oluşturma,
- Görsellerden yararlanarak oluşturulan bir hikâyedeki kahraman, olay, yer, zaman hakkında konuşma.

4) Okumaya özendirme: Öğretmen, örnek okuma yaparak öğrencileri okumaya özendirmelidir. Bu amaçla şu çalışmalar yapılabilir:

- Hikâye, masal, fıkra, şiir, şarkı, tekerleme vb. okuma.
- Resimli hikâyeleri okuyormuş gibi anlatmalarını sağlama.

c. Yazmaya Hazırlık

Yazmaya hazırlık olarak aşağıda el hareketleri, boyama, kalem tutma, serbest çizgi çalışmaları verilmektedir. Öğrencilerin gelişme durumuna göre daha farklı çalışmalar da yapılabilir.

1) El hareketleri: Yazmaya başlamadan önce öğrencilerin çeşitli oyunlarla el kol kaslarının esnekliği sağlanmalıdır. Bu amaçla aşağıdaki etkinlikler yapılabilir:

- Parmakları kullanarak şarkılar söyleme. Örneğin, “sağ elimde beş parmak, sol elimde beş parmak...” şarkısının söylenmesi.
- Parmak uçları ile sıra üzerine vurarak yağmur yağma sesinin çıkartılması (hafif yağmur, şiddetli yağmur, gök gürültüsü taklitleri).
- Direksiyon çevirme hareketiyle sağa ve sola doğru dönüşler yapma.
- Elma, armut toplama veya parmaklarını açıp kapatarak çeşitli el hareketleri yapma.

2) Boyama: Çeşitli boya kalemleriyle resim yapma etkinlikleri yapılabilir.

3) **Kalem tutma:** Kalem tutmanın ilk okuma-yazma öğretimi açısından ayrı bir önemi bulunmaktadır. Öğrencilerin bu aşamada geliştirecekleri beceriler hayat boyu sürmektedir. Öğrencinin kalemi yanlış tutması, ellerinin çabuk yorulmasına neden olmakta ve güzel yazı yazmasını engellemektedir. Bunu önlemek için öğretmen, öğrencilerin kalem tutma biçimlerini izlemeli ve kalemi doğru tutmalarını sağlamalıdır.

4) **Serbest çizgi çalışmaları:** Serbest çizgi çalışmaları bitişik eğik yazıya hazırlayıcı nitelikte olmalıdır. Öğrencilere çeşitli resimler yaptırılır. Yapılan bu çalışmaların çevrede görülen ve bilinen varlık ve nesnelerden örneklendirilmesi öğrencinin çevresiyle bütünleşmesi ve yaptıklarını anlamlandırması bakımından önemlidir. Serbest çizgi çalışmalarında çizgilerin sürekli ve eğik olmasına dikkat edilmelidir. Bunun için;

- Karalama (kuş yuvası, çember, bulut vb.),
- Sürekli ve eğik çizgiler çizme (dalga, yılan, halat vb.),

çalışmaları yapılabilir.

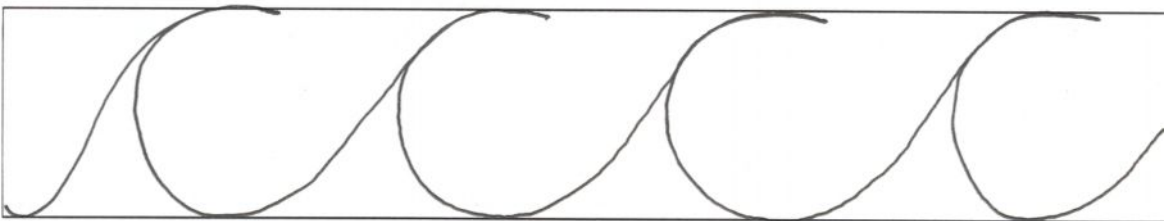
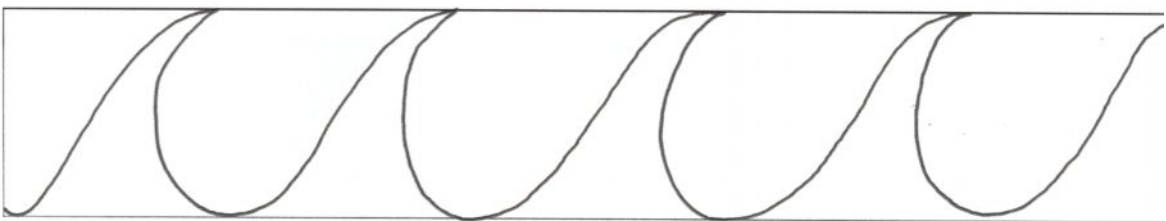
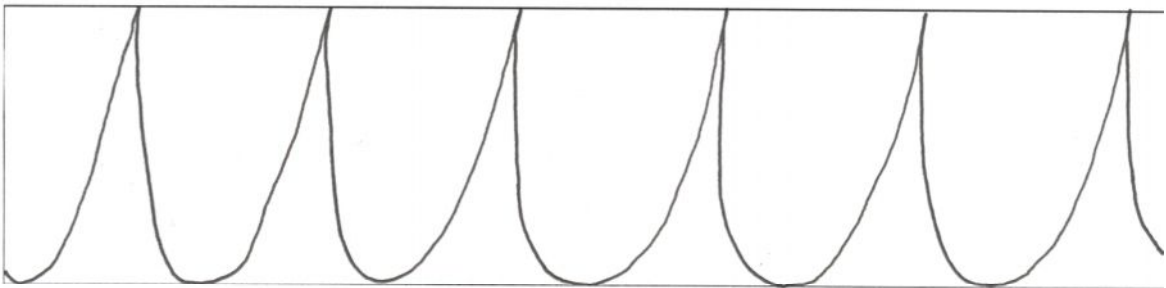
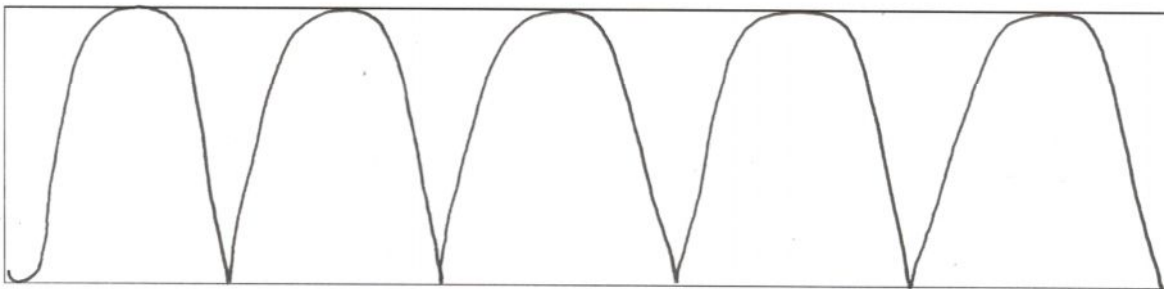
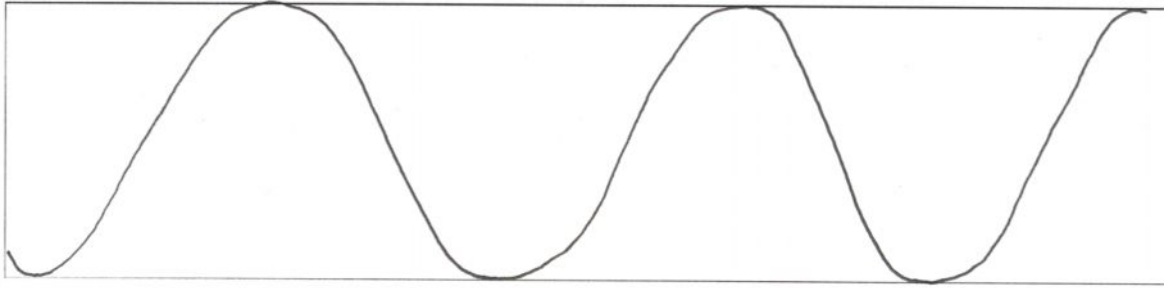
5. **Düzenli çizgi çalışmaları:** Bu aşamada yapılacak çizgi çalışmaları, harfleri yazmaya hazırlık niteliğindedir. Bu amaçla aşağıda verilen çizgi çalışması örneklerinden yararlanılabilir.

- İki çizgi tek aralıktan oluşan satır aralığına çizme: İki satır çizgisinin arası 2 cm olmalıdır.

--

- Dört çizgi üç aralıktan oluşan satır aralığına çizme: Dış iki çizgi arası 2 cm olmalıdır.

- Dört çizgi üç aralıktan oluşan standart yazı aralığında çalışma: Dış iki çizgi arası 1.3 cm olacak şekilde düzenlenmelidir.

3. İLK OKUMA-YAZMAYA BAŞLAMA VE İLERLEME

Bu aşamada sesi hissetme ve tanıma, sesi okuma ve yazma, sestten/harften anlamlı heceler, kelimeler ve cümleler oluşturma ile metin oluşturma çalışmaları yapılmaktadır.

a. Sesi Hissetme ve Tanıma

Sesi hissetme ve tanıma aşaması tanıtılacak sesin öğrenciler tarafından fark edilmesini sağlamaya yöneliktir. Bu aşamada aşağıdaki çalışma ve etkinlikler yapılmalıdır:

1. Kısa öyküler anlatma, drama yapma, tekerleme ya da şarkı söyleme gibi etkinliklerle ses hissettirilir.
2. Sesi geçtiği kelimeler örnekler buldurulur ve bu kelimeler söylenirken ilgili ses vurgulanır (Öğrenciler örnekler vermeye özendirilir.).
3. Görsellerden yararlanılarak sesi ayırt etme çalışmaları yapılır (Sesi bulunduğu ve bulunmadığı kelimelerin resimleri gösterilerek öğrencilerden bu kelimelerde ilgili sesin geçip geçmediğini belirlemeleri istenir).
4. Sesli harfler kelimenin sırasıyla başında, ortasında ve sonunda, sessiz harfler ise kelimenin sonunda, ortasında ve başında tanıtılmalıdır.

b. Sesi/Harf Okuma ve Yazma

Seslerin/harflerin yazdırılmasında şunlara dikkat edilmelidir:

1. Öğretmen bu harfin nasıl yazıldığını tahtada göstermeli ve harfi öğrencilerle birlikte okumalıdır.
2. Alıştırma kitabındaki büyükçe çizilmiş harfin üzerinden ok yönünde yazma çalışması yaptırılarak öğrenciler harfin yazılışına hazırlanmalıdır.
3. Öğrencilerin, satır aralıklarına (dört çizgi üç aralık) yazılmış harf örneklerinin üstünden kalemleriyle gitmeleri sağlanmalıdır.
4. Öğrenciler dört çizgi, üç aralıktan oluşan satır aralarına harfleri yazmalı; öğrencilerin yazdıkları harflerin doğru yazımı ve seslendirilmesine özen gösterilmelidir.
5. Yazılması zor olan (*α, A, k, y, g, G, f*) harflerden önce, bu harflerin yazımına yönelik hazırlayıcı çizgi çalışmaları yapılmalıdır.
6. Seslerin/harflerin öğretiminde alfabedeki sıralama değil; aşağıda verilen sıralama ele alınmalıdır. Bu sıralamada Türkçenin ses yapısı, harflerin yazım kolaylığı, anlamlı hece ve kelime üretmedeki işlevlik dikkate alınmıştır. Ayrıca, bu gruplardaki bazı seslerin/harflerin yerleri değiştirilerek farklı gruplamalar da yapılabilir. Ancak bu düzenleme Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın anlayışına, tematik yaklaşıma ve Ses Temelli Cümle Yöntemi'ne uygun olmalıdır.

Ses/Harf Grupları

1. Grup : e, l, a, t	E, L, A, T
2. Grup : i, n, o, r, m	İ, N, O, R, M
3. Grup : u, k, ı, y, s, d	U, K, I, Y, S, D
4. Grup : ö, b, ü, ş, z, ç	Ö, B, Ü, Ş, Z, Ç
5. Grup : g, c, p, h	G, C, P, H
6. Grup : ğ, v, f, j	Ğ, V, F, J

7. Büyük harfler verilirken oluşturulan kelime ve cümlelerden yararlanılabilir. Bunun için özel adların yazım kuralından, cümleye büyük harfle başlama kuralından hareket edilebilir. Örneğin “ela” kelimesi üretildiğinde bu kelimenin farklı anlamları üzerinde durularak insan adı olan “Ela” kelimesinin yazım şekli gösterilmelidir. Elde edilen büyük harfin yazım şekli üzerinde durulmalıdır.

- Bitişik eğik yazıda C, Ç, İ, J, Ö, P, Ş, S, U, Ü, V, Z harflerinin büyük ve küçükleri benzerdir.
- Bitişik eğik yazıda, harfler üstten bağlanır ve harflerin noktaları ve noktalama işaretleri kelime yazımı bittikten sonra konur.
- Bitişik eğik yazıda “F, N, P, V, T” harfleri yazılış özelliği bakımından kendinden sonra gelen küçük harfle bağlanmaz. Büyük harf yazıldıktan sonra kalem kaldırılır.

Örnek : Fatma, Nevin, Papatya, Vatan, Temel

- Bitişik eğik yazı büyük harfleri ile kelime yazılırken harfler birleştirilmez.

Örnek : A N K A R A

8. Rakamlar matematik dersi programı ile bağlantılı olarak birinci ses grubundaki ses öğretimi tamamlandıktan sonra aşamalı olarak verilmeye başlanmalıdır.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0

c. Hece, Kelime ve Cümle Oluşturma

İlk okuma-yazma öğretiminin en önemli aşaması heceler üretme, hecelerden kelimeler, kelimelerden de cümleler oluşturmaktır. Bu aşamada aşağıdaki çalışmalar yapılmalıdır:

1. Verilen ilk iki sesin/harfin ardından bunlarla ilgili hecelere ulaşılmalıdır.
2. Elde edilen hecelerle okuma ve yazma çalışmaları yapılmalıdır.
3. Verilen her yeni ses/harf, önceki öğrenilenlerle ilişkilendirilmeli yeni heceler ve kelimeler oluşturulmalıdır.
4. Her ses/harf grubu tamamlandıktan sonra yapılan çalışmalar gözden geçirilerek değerlendirilmelidir. Bir sonraki ses/harf grubuna geçmek için öğrencilerin daha önce verilenleri öğrenmiş olmalarına dikkat edilmelidir.
5. Sesler/harfler verildikçe üretilen heceler artacak bunlara bağlı olarak kelime ve cümle oluşturma süreci de kolaylaşacaktır. Bu süreçte elde edilen özel adlar büyük harf yazımının öğretimi amacıyla kullanılmalıdır.
6. Elde edilen kelime ve cümlelerin anlamları üzerinde durulmalıdır.
7. Öğrenciler, kelime ve cümle oluşturmaya özendirilmelidir. Oluşturulan kelime, cümleler okunmalı ve yazılmalıdır.

ç. Metin Oluşturma

Öğrenilen kelimelerden ve cümlelerden yararlanılarak metin oluşturulmalıdır. Öğrencilerin metinleri doğru yazmalarına özen gösterilmelidir. Öğrenciler yazılarını dört çizgi üç aralıktan oluşan satır çizgilerine yazmalıdırlar. Ayrıca kendi oluşturdıkları farklı metinleri okumaları teşvik edilmelidir.

4. OKUR YAZARLIĞA ULAŞMA

Bu aşama ilk okuma-yazma öğretim sürecinin son aşamasıdır. Buna serbest okuma yazma aşaması da denilmektedir. Öğrencilerin şiirleri, tekerlemeleri, hikâyeleri ve okuma kaynaklarından seçtikleri metinleri sınıftaki arkadaşlarına okumaları sağlanmalıdır. Ayrıca kendilerini yazılı olarak ifade etmeleri ve yazılanları okuyarak paylaşımları sağlanmalıdır. Yazılarını tek çizgili defter satırı üzerinde yazmalıdırlar.

5. UYGULAMALAR

Bu başlık altında ilk okuma-yazma öğretim sürecinde yararlanılacak bazı uygulama örnekleri verilmiştir. Öğrenme ve öğretme sürecini kolaylaştırması bakımından “e” ve “l” seslerinin öğretiminin nasıl yapılacağı anlatılmıştır.

a. “e” Sesinin Kazandırılması

1.Sesi Hissetme ve Tanıma

Bu aşamada tanıtılacak sesin öğrenciler tarafından fark edilmesi sağlanmalıdır. Bunun için tanıtılacak ses ile ilgili aşağıdaki etkinlikler yaptırılmalıdır:

- Canlandırma, tekerleme, şarkı, öykü vb. etkinliklerle “e” sesi hissettirilmelidir. **Örneğin, bebeğini uyutmaya çalışan bir anne canlandırılabilir. Annenin bu sırada söylediği “eee....eee....” sesi çıkarılabilir.**
- Öğrencilerin söylediği kelimelerin içinden; “e” sesinin olduğu kelimeleri belirlemeleri ve başka örnekler vermeleri istenmelidir.
- Örneğin: “erik, etek, fare, kale, Emel, Ece, Elif” vb.

Not: Sesli harflerin tanıtılmasında kullanılan kelimelerde harfin aşamalı olarak başta, ortada ve sonda olduğunu vurgulayan örnekler seçilmelidir (Bütün sesli harflerin tanıtılmasında uygulanacaktır.).

- “e” sesinin olduğu ve olmadığı kelimelerin görsellerini kullanarak öğrencilerin sesi ayırt etmeleri sağlanmalıdır.

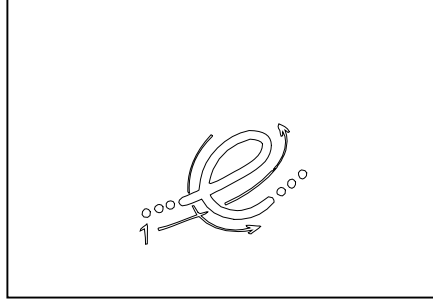
Adlarında “e” sesi geçen görsellerin altlarındaki kutuyu boyayınız.

Değerlendirme: İçinde “e” sesinin geçtiği ve geçmediği resimlerden oluşan bir çalışma kâğıdı düzenlenmelidir. Öğrencilerden, içinde “e” sesinin geçtiği resimleri belirlemeleri istenir.

2. Sesi/Harfi Okuma ve Yazma

Bu aşamada tanıtılacak sesin sembolü olan harfin yazımı için aşağıdaki işlemler yapılmalıdır:

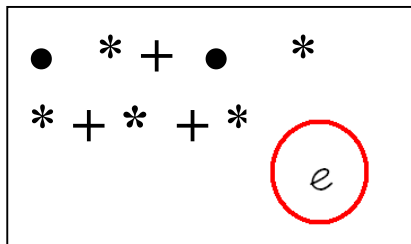
Öğrencilerin, yazılış yönüne dikkat ederek harfin üzerinden defalarca gitmelerini sağlayınız. Bunu yaparken keçeli kalem, boya kalemi vb. kalın uçlu kalemler kullanılabilir.

Tanıtılan sesin sembolünü (harf) satır aralığına yazdırınız ve okutturunuz.

Değerlendirme: Tanıtılan “e” sesini (harfini) bir dizi sembol içinden seçmelerini sağlayınız.

b. “ l ” Sesinin Kazandırılması

1. Sesi Hissetme ve Tanıma

Bu aşamada tanıtılacak sesin öğrenciler tarafından fark edilmesi sağlanmalıdır. Bunun için tanıtılacak ses ile ilgili aşağıdaki etkinlikler yaptırılmalıdır:

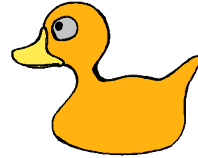
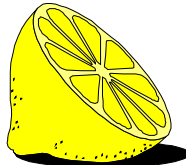
- Canlandırma, tekerleme, şarkı, öykü vb. etkinliklerle “ l ” sesi hissettirilmelidir.

Örneğin:

Öğrencilerin bildiği bir şarkının melodisini “lal la lal la lal ...” şeklinde söyleyebilirsiniz.

Söylenen kelimelerden, öğrencilerin içinde “ l ” sesinin geçtiği kelimeleri belirlemeleri ve başka örnekler vermeleri istenmelidir. **Sessiz harflerin tanıtılmasında kullanılan kelimelerde harfin aşamalı olarak sonda, ortada ve başta olduğu örnekler seçilmelidir. Bütün sessiz harflerin tanıtılmasında bu yöntem uygulanmalıdır.**

- Örneğin: “kol, gül, bal, zil, elma, kelebek, gelin, kale, limon, lale” vb.
- “ l ” sesinin olduğu ve olmadığı kelimelerin görsellerini kullanarak öğrencilerin sesi ayırt etmeleri sağlanmalıdır.

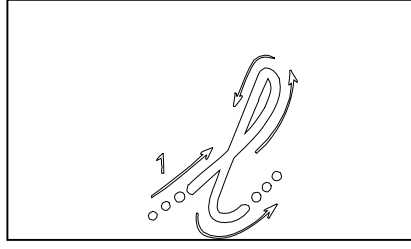

Adlarında “ l ” sesi geçen görsellerin altlarındaki kutuyu boyayınız.

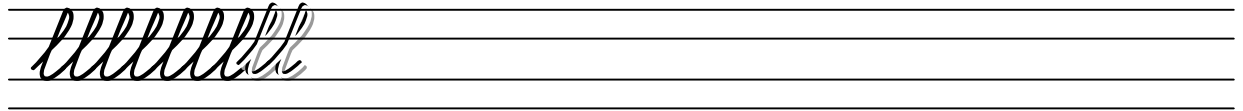
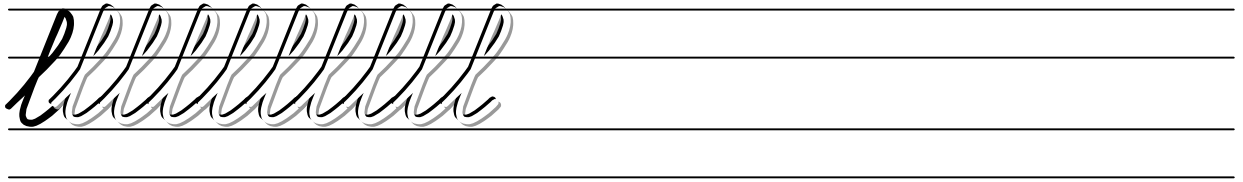
Değerlendirme: İçinde “ l ” sesinin geçtiği ve geçmediği resimlerden oluşan bir çalışma kâğıdı düzenlenmelidir. Öğrencilerden “ l ” sesinin geçtiği resimleri belirlemeleri istenir.

2. Sesi /Harfi Okuma ve Yazma

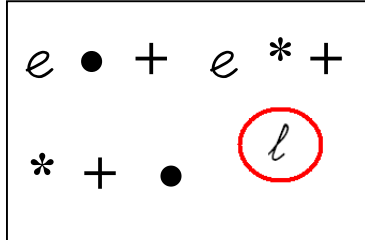
Bu aşamada harfin yazımı için aşağıdaki işlemler yapılmalıdır:

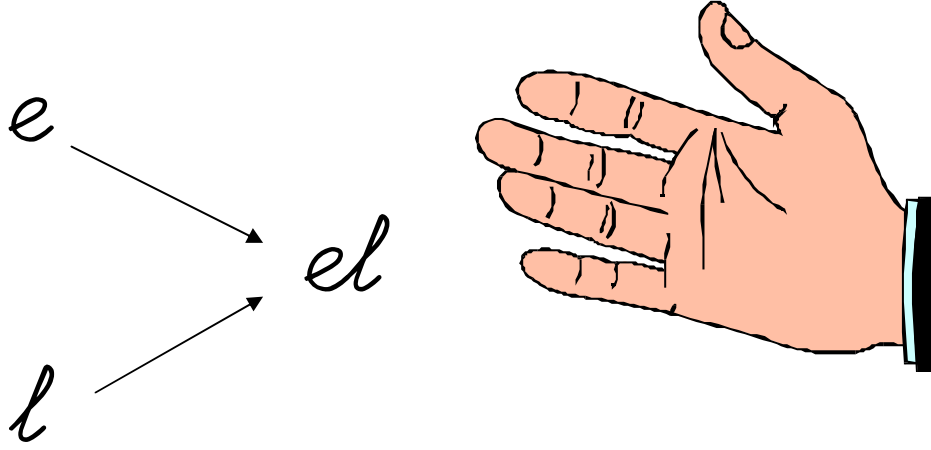
Yazılış yönüne dikkat ederek harfin üzerinden defalarca gitmelerini sağlayınız. Bunu yaparken keçeli kalem, boya kalemi vb. kalın uçlu kalemler kullanılabilir.

Değerlendirme: Tanıtılan “l” sesini/harfini bir dizi sembol içinden seçmelerini sağlayınız.

c. Sesten/Harften Hece ve Kelime Oluşturma

Önce “e” ve ardından “l” sesleri yan yana getirilerek birlikte okunur. Bu süreçte řu işlemler yapılmalıdır:

1. “e” sesi/harfı tahtaya yazılarak öğrencilerden, harfi okumaları ve defterlerine yazmaları istenir.
2. “l” sesi/harfı tahtaya yazılarak birkaç defa öğrencilere okutulur. Bunun için öğretmen, örnek seslendirme yapmalıdır.
3. “e” ve “l” sesi/harfı yan yana getirilerek her ikisinin birlikte nasıl okunabileceğı sorulur.
4. Öğrencilerin cevapları dikkate alınarak “el” kelimesi okunur ve yazılır. Öğretmen, okumanın doğruluğunu kontrol etmeli, örnek okumalar yapmalıdır.

el el el el el el

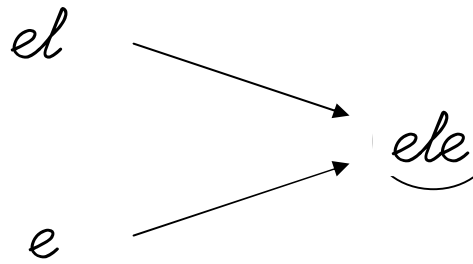
el el el

el el el el

Değerlendirme: Oluşturulan kelimeyi öğrencilere yazdırınız ve okutunuz.

ç. Kelime Üretme

Öğrenilenlerin kalıcılığını sağlamaya yönelik etkinliklerin ardından aşağıdaki uygulama sırası izlenerek açık heceye ulaşılmalıdır.

Bu süreçte şu işlemler yapılmalıdır:

1. “el” kelimesi gösterilerek okumaları istenir.
2. “e ” sesi gösterilerek okumaları istenir.
3. Önce “el” sonra “e” sesi aralarında boşluk bırakılmaksızın yazılır.

4. Öğretmen, oluşan yeni kelimeyi **hecelemeden** okur. Arkasından öğrencilerin de oluşan bu yeni kelimeyi hecelemeden birkaç kez okumalarını ister.
5. Öğrencilere “*ele*” kelimesi birkaç defa yazdırılarak okutulur.

Elde edilen kelimelerden yararlanılarak cümle oluşturulabilir ve öğrencilere okutturulabilir. Cümleler oluşturulurken görsellerden yararlanılmalıdır. Örneğin:

el ele.

Öğrencilerinizden, bu konuda farklı isimler vermelerini isteyiniz.

Cümlenin anlamlı hâle getirilmesinde şarkı, tekerleme ve görseller kullanılmalıdır.

El ele tutuşan çocukların resmi yapılabilir.

“El ele, el ele verin çocuklar” şarkısı söylenebilir.

Değerlendirme: Öğrencilere “ele” kelimesini yazdırınız ve okutunuz.

d. Açık Heceye Ulaşma

“*ele*” kelimesinden yararlanarak “*le*” hecesine ulaşmak için aşağıdaki sıra takip edilmelidir:

1. “*ele*” kelimesini tahtaya yazınız. Öğrencilerinizin de kelimeyi defterlerine yazmalarını isteyiniz.
2. “*ele*” kelimesini okumalarını isteyiniz.
3. “*ele*” kelimesindeki heceler vurgulu okunarak öğrencilerin bu heceleri hissetmelerini sağlayınız.
4. “*ele*” kelimesini “e” açıkta kalacak şekilde “*le*” hecesinin üstü kapatılarak okumalarını isteyiniz.

5. “ *ele* ” kelimesinde “ *e* ” nin üstünü kapatarak “ *le* ” hecesinin nasıl okunabileceğini sorunuz. Okuma denemelerinin ardından sizden sonra“ *le* ” hecesini tekrar etmelerini isteyerek birlikte okuyunuz.
6. Farklı metinlerde bu hecenin geçtiği yerleri belirlemelerini, göstermelerini ve okumalarını isteyiniz.
7. “ *el* ” ve “ *le* ” hecelerini karıştırmamaları için aşağıdaki çalışmaları yaptırınız:
 - Karışık olarak verilen heceleri okumaları,
 - Söylenilen heceleri göstermeleri,
 - Söylenilen heceleri yazmaları,
 - Farklı metinlerde bu heceleri bulup okumaları sağlanabilir.

e. Metin Oluşturma: Elde edilen kelimelerden yararlanarak cümle, cümlelerden metin oluşturunuz. Öğrencilerin üretilenleri okumalarını ve yazmalarını sağlayınız.

f. Hece, Kelime ve Cümle Oluşturma

Ses	Hece Oluşturma	Hece ve Ses Kaynaştırma	Kelime Oluşturma	Cümle ve Metin Oluşturma
“e” “l” “a” “t”	<p>e → el</p> <p>l → al</p> <p>a → at</p> <p>t → et</p>	<p>el e = ele el</p> <p>ele ⇒ e. le le</p> <p>al a = ala al</p> <p>ala ⇒ a. la la</p> <p>at a = ata at</p> <p>ata ⇒ a. ta ta</p> <p>et e = ete et</p> <p>ete ⇒ e. te te</p>	<p>ele</p> <p>Not: Büyük harfler özel adlarla birlikte verilmelidir.</p> <p>ela, Ela, E, e</p> <p>at</p> <p>ata, Ata, A, a</p> <p>atla</p>	<p><u>Cümleler oluştururken öğrencilerinizin adlarından yararlanabilirsiniz.</u></p> <p>el ele.</p> <p><u>Görsellerden yararlanabilirsiniz.</u></p> <p>Ela al.</p> <p>Ela at.</p> <p><u>Tahmin yaptırabilirsiniz.</u></p> <p>Elaatla.</p>
“i” “n”	<p>i → il</p> <p>l → li</p> <p>e → en</p> <p>n → ne</p> <p>a → an</p> <p>n → na</p> <p>i → in</p> <p>n → ni</p>	<p>il i = ili il</p> <p>ili ⇒ i li li</p> <p>en e = ene en</p> <p>ene ⇒ e ne ne</p> <p>an a = ana an</p> <p>ana ⇒ a na na</p> <p>in i = ini in</p> <p>ini ⇒ i ni ni</p>	<p>eli.,</p> <p>ile.</p> <p>ali, Ali, A, a</p> <p>eti</p> <p>ana</p> <p>anne</p> <p>anla</p> <p>enli</p> <p>neli</p> <p>tane, taneli.</p> <p>etli</p> <p>teni.</p>	<p><u>Ali ile Ela</u></p> <p>Ali ile Ela el ele.</p> <p>Ali et al.</p> <p>Ali at al.</p> <p>Anne et al.</p>

6. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme ve değerlendirme, yapılan bütün çalışmaların bir parçası olarak düşünülmelidir. Hazırlık aşamasından başlayarak okuryazarlığa ulaşmaya kadar bütün aşamalar değerlendirilmelidir. Öğretmen, ilk okuma-yazma değerlendirme formlarında yer alan değerlendirme başlıklarını temel alarak her öğrencinin gelişim düzeyini gösteren ayrıntılı değerlendirme formları hazırlamalıdır. Ölçme ve değerlendirme için aşağıda verilen okuma-yazma değerlendirme formlarından yararlanılabilir.

YAZMA BECERİSİNİ DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Numarası:

	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
1. Yazı Düzeni										
a. Eğik										
b. Sağa Yatık										
c. Dik										
ç. Düzensiz										
2. Yazı Büyüklüğü										
a. Büyük										
b. Orta										
c. Küçük										
ç. Düzensiz										
3. Satır Çizgilerine Yazma										
a. Düzgün										
b. Alta Kaymış										
c. Üste Çıkmış										
ç. Düzensiz										
4. Kelimeler Arasındaki Açıklık										
a. Az										
b. Normal										
c. Çok Açık										
ç. Düzensiz										
5. Harflerin Yazılış Biçimi										
a. Tam Yazılmış										
b. Eksik Yazılmış										
c. Kurlsız Yazılmış										
ç. Düzensiz										
6. Yazının Temizliği										
a. Temiz										
b. Normal										
c. Çok Silinmiş										
d. Düzensiz										

Öğretmen:

İmza:

OKUMA BECERİSİNİ DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı ve Soyadı :

Numarası:

	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
1. Atlayarak Okuma										
a. Harf hece atlama										
b. Kelime atlama										
c. Satır atlama										
ç. Normal okuma										
2. Ekleyerek Okuma										
a. Harf hece ekleme										
b. Kelime ekleme										
c. Satır ekleme										
ç. Normal okuma										
3. Tekrarlayarak Okuma										
a. Harf hece tekrarlama										
b. Kelime tekrarlama										
c. Satır tekrarlama										
ç. Normal okuma										
4. İzleyerek Okuma										
a. Parmakla izleme										
b. İki eliyle izleme										
c. Cetvel, kalem vb. izleme										
ç. Normal okuma										
5. Oturma Biçimi										
a. Dik oturarak okuma										
b. Öne eğik oturarak okuma										
c. Geriye dayanarak okuma										
ç. Sallanarak okuma										
6. Okumada Ses Tonu										
a. Yüksek										
b. Alçak										
c. Normal										
ç. Düzensiz										
7. Okuma Hızı										
a. Çok yavaş										
b. Yavaş										
c. Normal										
d. Hızlı										
8. Okuma Kuralları										
a. Nuktada durma										
b. Virgülde durma										
c. Vurgu yapma										
ç. Tonlama yapma										
9. Nefes Kontrolü										
a. Mırıltı çıkarma										
b. Düzensiz nefes alıp verme										
c. Okuma aralığı uzun										
d. Normal Okuma										

İLK OKUMA-YAZMA SÜRECİNİ DEĞERLENDİRME FORMU

Yönerge: Öğrencinin aşağıdaki becerileri geliştirme durumu aylara göre;

- (1) yapamıyor
- (2) biraz yapıyor
- (3) iyi yapıyor

Öğrencinin Adı ve Soyadı:	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
Duyduğu sesi ayırt etme										
Görsellerle sesi eşleştirme										
Sesi /Harfi okuma										
Sesi /Harfi yazma										
Seslerden /Harflerden hece oluşturma										
Heceleri okuma										
Heceleri yazma										
Hecelerden kelimeler oluşturma										
Kelimeleri okuma										
Kelimeleri yazma										
Kelimeleri görsellerle eşleştirme										
Cümleler oluşturma										
Cümleleri okuma										
Cümleler yazma										
Cümleleri görsellerle ifade etme										
Metin oluşturma										
Metin okuma										
Kendini yazılı ifade etme										

şeklinde rakamla değerlendirilerek ilgili karelere yazılır. Öğretim yılı boyunca öğrencinin gelişimi izlenir, gerekli aşamalarda destekleyici çalışmalar yapılır.

Öğretmen:

İmza:

7. İLK OKUMA-YAZMA ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ KAZANIMLAR

Aşağıda ilk okuma yazma öğretimiyle ilgili kazanımların öğrenme-öğretme sürecine dağılımı verilmektedir. Bu kazanımlar ilk okuma yazma öğrenme sürecinin farklı aşamalarında da ele alınabilir.

Hazırlık

- Dinlemek için hazırlık yapar.
- Yazmak için hazırlık yapar.
- Okumak için hazırlık yapar.

Sesi Hissetme ve Tanıma

- Duyduğu sesleri ayırt eder.
- Duyduğu seslerle harfleri eşleştirir.
- Dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır.
- Görsellerden yararlanarak söz varlığını geliştirir.
- Resim ve fotoğrafları yorumlar.
- Renkleri tanır, anlamlandırır ve yorumlar.

Sesi /Harfi Okuma ve Yazma

- Ön bilgilerini kullanarak okuduğunu anlamlandırır.
- Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır.
- İşitilebilir bir ses tonuyla okur.
- Yankılayıcı okur.
- Rehber yardımıyla okur.
- Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazar.

Seslerden / Harflerden Heceler, Kelimeler ve Cümleler Oluşturma

- Seslerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturarak okur.
- Seslerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturarak yazar.
- Duyduğu kelimeleri görsellerle eşleştirir.
- Kelimeler, cümleler ve satırlar arasında uygun boşluk bırakır.
- Matematiksel ifadeleri doğru yazar.

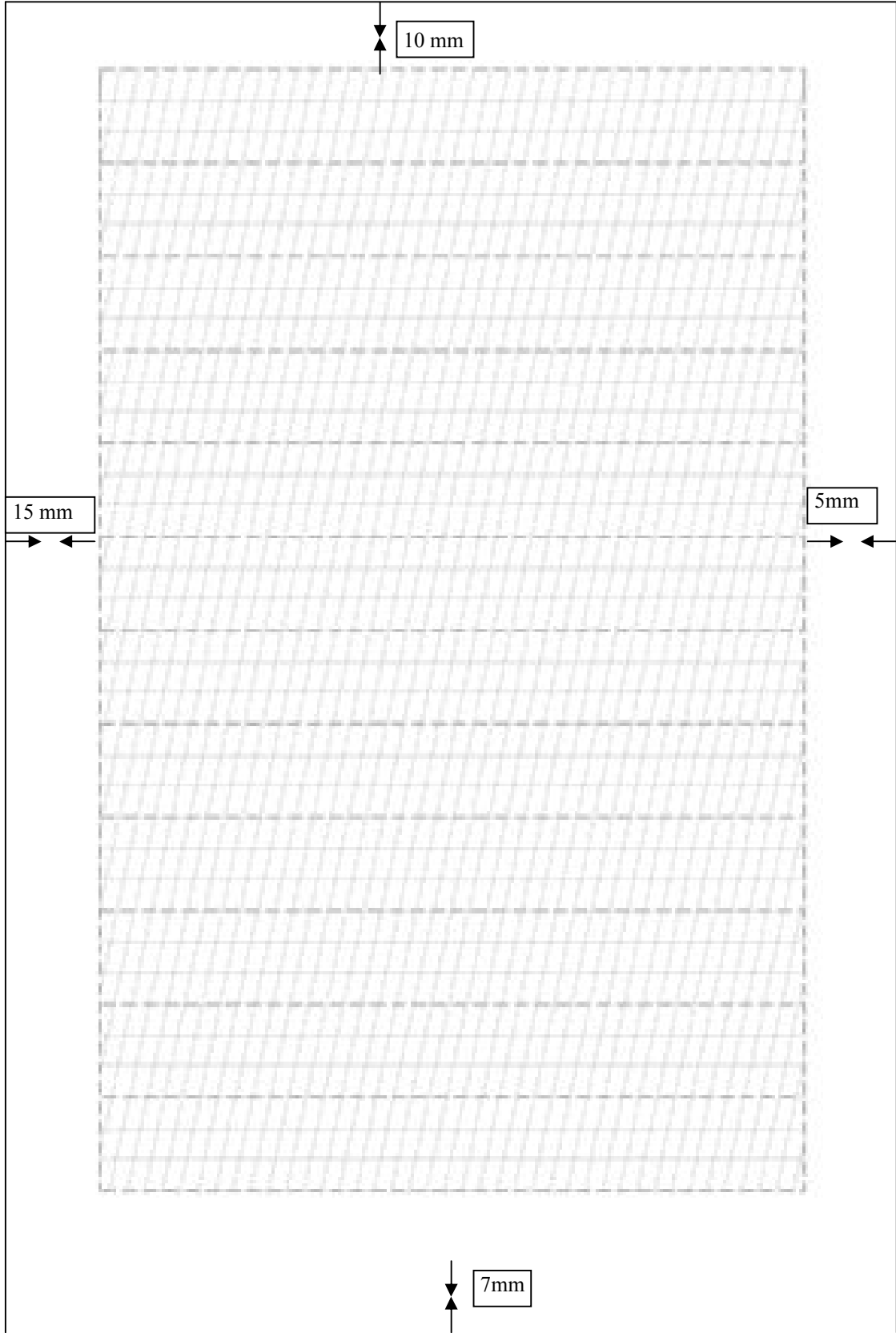
Metin Oluşturma

- Kelimeleri doğru telaffuz eder.
- Metni takip ederek dinler.
- Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
- Verilen cümle ya da metne bakarak yazar.
- Cümleleri görsellerle ifade eder.
- Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
- Görsellerden hareketle cümleler ve metinler yazar.
- Bütün yazılarını bitişik eğik yazı ile yazar.
- Yazılarında noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanır.
- Dikte etme çalışmalarına katılır.
- Sayfa düzenine ve temizliğine dikkat eder.
- Metin ve görsel ilişkisini sorgular.

Okur Yazarlığa Ulaşma

Bu aşamada 1. sınıf dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma-sunu kazanımlarının tümü kullanılmalıdır.

Ek 1: Kılavuz çizgili yazı defteri örneği

Ek 2: Kılavuz çizgili defter üzerinde bitişik eğik yazı harflerinin yazımı

E. ETKİNLİKLER

ETKİNLİKLER

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın amaçlarını gerçekleştirmek için çeşitli çalışmalar ve etkinlikler yapılmaktadır. Bunlardan öğrencilerin dil, zihinsel ve sosyal becerilerini geliştirmede önemli olan bazı etkinlik örnekleri aşağıda verilmektedir. Örnek ve öneri niteliğinde olan bu etkinlikler dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve sunu başlıkları altında ele alınmaktadır. Bunların yanında Atatürkçülük ve ara disiplin alanlarıyla ilgili etkinlikler “Atatürkçülük” ve “Ara Disiplin Alanları Etkinlikleri” başlıkları altında verilmektedir.

Etkinlikler öğrencilerin dil, zihinsel ve sosyal becerileri geliştirmesi amacıyla yürütülen çalışmalar olmaktadır. Beceri yaklaşıma göre öğrencilere önce geliştirilecek becerinin ne olduğu açıklanmaktadır. Ardından nasıl yapılacağı, hangi durumlarda ve ne zaman kullanılacağına ilişkin bilgiler verilmektedir. Öğrencilerin bu bilgileri anlaması, zihninde yapılandırması ve uygulayarak becerilerini geliştirmesi gerekmektedir. Öğrencinin anlamadığı ve zihninde yapılandıramadığı etkinliklerin becerilere dönüşmeyeceği unutulmamalıdır. Bu nedenle öğrenme-öğretme sürecindeki her etkinlikte gerekli açıklamalar yapılmalıdır.

Etkinlik hazırlarken Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın temel becerileri ve kazanımlarına dikkat edilmelidir. Etkinliklerin amacı, süreci ve değerlendirilmesi iyi planlanmalıdır. Öğretmenlerin aşağıda verilenlerden daha farklı ve çeşitli etkinlikler hazırlayarak uygulamaları beklenmektedir.

1. DİNLEME ETKİNLİKLERİ

ADI: SINIFLAMA

DERS : Türkçe
SINIF : 1- 2
YAKLAŞIK SÜRE : 10-15 dakika
ÖĞRENME ALANI : Dinleme
KAZANIM : Dinlediklerinde geçen varlıkları ve olayları sınıflandırır.
BECERİLER : Karar verme
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıdaki metni sesli okuma kurallarına dikkat ederek öğrencilerinize iki kez okuyunuz.

"Okan, annesiyle hayvanat bahçesine gitmişti. Oradaki bütün hayvanları ilgiyle izledi. Hepsini çok sevdi. İlgisini en çok kuşlar çekti. Güvercin, kartal ve kanaryayı dikkatle inceledi. Okan, diğer hayvanları da gözlemledi. Aslan, kafesinde geziniyordu. Kaplan, bir sağa bir sola koşuyordu. Tilki ise bakıcısının getirdiklerini yiyordu."

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerin, hayvanların benzer özellikte olanları aynı grupta toplamalarına dikkat edilmelidir.
2. Metinde verilmeyen, diğer hayvanları da eklemelerini isteyebilirsiniz.
3. Hayvanların bazılarının neden uçtuklarını, bazılarının da neden uçmadıklarını sorunuz.

ÇALIŞMA KÂĞIDI

Metinde geçen kuşlar ile diğer hayvanları yazınız.

Kuşlar

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Diğer hayvanlar

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bildiğiniz diğer hayvanları aşağıdaki boşluklara yazınız.

Kuşlar

.....

.....

.....

Diğer hayvanlar

.....

.....

.....

ADI: ÖZLEM'İN BİR GÜNÜ

DERS	: Türkçe
SINIF	: 2
YAKLAŞIK SÜRE	: 20-25 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme
KAZANIM	: Dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır.
BECERİLER	: Karar verme
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Metni okumadan önce öğrencilerin çalışma kâğıdındaki resimleri incelemelerini isteyiniz. Resimlerde gördüklerini ve düşüncelerini sorunuz. Aşağıdaki metni iki kez okuyunuz. Birinci okuma ikinci okumaya göre daha yavaş olmalıdır. Siz okurken öğrencilerin de çalışma kâğıdındaki boşlukları doldurmalarını isteyiniz.

ÖZLEM'İN BİR GÜNÜ

Özlem, çalar saatinin sesiyle saat 7.00'de uyanır. Elini yüzünü yıkar. Kahvaltıya oturur. Kahvaltıda ekmek, peynir, yumurta vb. yer. Çantasını hazırlar ve evden çıkar. Okula saat 8.00'de ulaşır. Öğretmenleri ve arkadaşlarıyla derslere katılır. Ders ve etkinlik yapmaktan zevk alır. Saat 13.00'te okuldan eve gelir. Annesi onu kapıda güler yüzle karşılar. Özlem hemen odasına gidererek okul giysilerini ve çantasını yerleştirir. Öğle yemeğini annesiyle birlikte saat 13.30'da yer. Okulda yaşadıklarını anlatır. Özlem saat 14.00'te çalışma masasına oturur ve çalışmaya başlar. Çalışmasını tamamladıktan sonra arkadaşlarıyla oynamak için saat 15.00'te parka gider. Bir saat parkta arkadaşlarıyla saklambaç oynar. Daha sonra eve gelir ve babası gelinceye kadar kitap okur. Akşam işten dönen babasını kapıda sevinçle karşılar. Akşam yemeğini saat 18.30'da ailesiyle birlikte yer ve sohbet eder. Okulda öğrendiklerini annesi ve babasıyla paylaşır. Saat 20.30'da dişlerini fırçalar. Özlem saat 21.00'de yatağına yatar. Özlem'in bir günü böylece tamamlanmış olur.

DEĞERLENDİRME

1. Cevaplar yazıldıktan sonra metin tekrar okunarak öğrencilerin cevaplarının doğruluğu kontrol edilmelidir.
2. Öğrencilerden nasıl bir yol izlediklerini açıklamalarını isteyiniz.

Özlem, çalan saatinin sesiyle saat 7.00'de

.....

Kahvaltuya oturun. Kahvaltıdayer.

Okula saat 8.00'de Öğretmenleri ve arkadaşlarıyla derslere katılır.

Okuldan saat 13.00'te eve gelin. Annesi onu kapıda karşılır.

Öğle yemeğini saat 13.30'da yer.

Özlem saat çalışmaya başlar.

Çalışmasını tamamladıktan sonra arkadaşlarıyla oynamak için saat 15.00'te parka gider. Bir parkta arkadaşlarıyla oynar.

Akşam yemeğini saat 18.30'da ailesiyle birlikte ve eder.

Saat 20.30'da dişlerini

Özlem saat 'de yatağına yatar. Özlem'in bir günü böylece tamamlanmış olur.

ADI: DİNLE - KARŞILAŞTIR

DERS	: Türkçe
SINIF	: 2
YAKLAŞIK SÜRE	: 10-15 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme
KAZANIM	: Dinlediklerine ilişkin karşılaştırmalar yapar.
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, Karar verme
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM:	Çalışma kâğıtları

SÜREÇ

Aşağıda bir adres tarifi yapılmıştır. Çalışma kâğıtlarını öğrencilerinize dağıtınız. Aşağıda verilen bilgilerden yararlanarak öğrencilerin çalışma kâğıdındaki birinci adresi bulmalarını isteyiniz. Bu etkinlik tahtaya çizilerek de yapılabilir. İkinci adresi ise öğrencilerin tarif etmesini isteyiniz.

"Ev ana caddeye çok yakındır. Evin sağında bir çiçekçi, solunda ise okul vardır. Çiçekçinin arkasında büyük bir park vardır. Bu parkın adı Atatürk Parkı'dır. Evin arkasında ise sağlık ocağı bulunmaktadır."

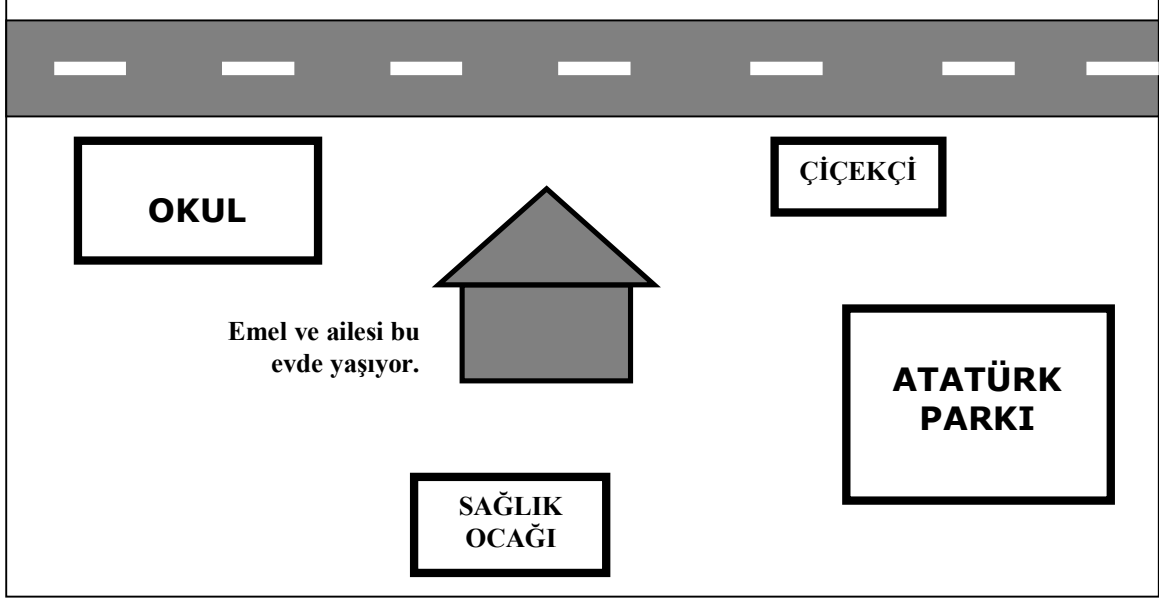
DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları öğrencilerinize yöneltiniz.

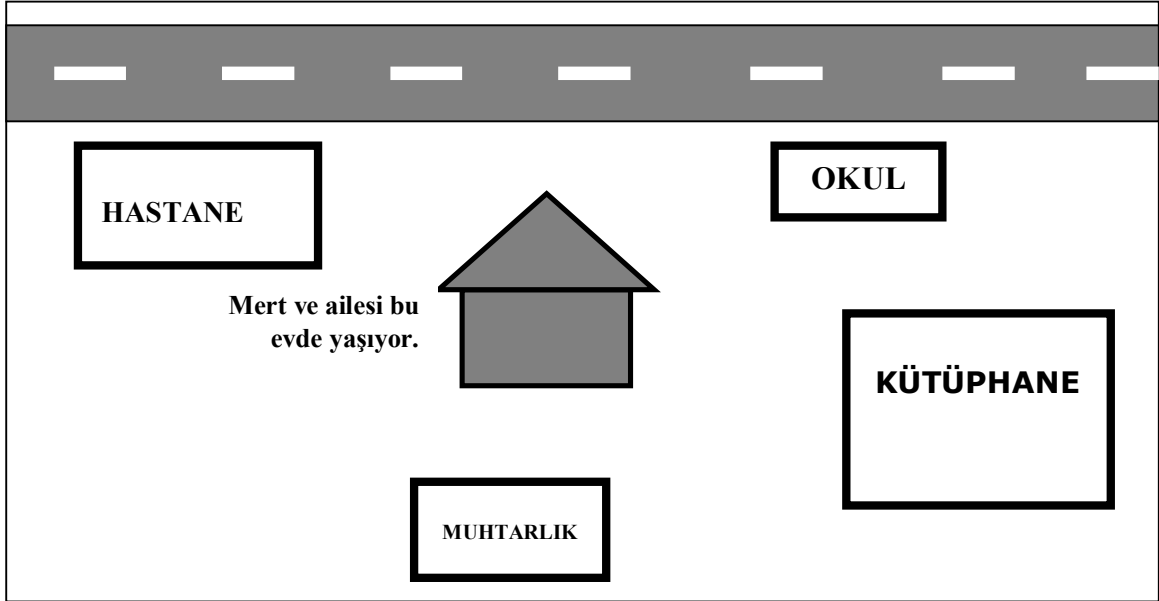
1. Adresi ararken ne tür bilgilerden (ipuçlarından) yararlandınız?
2. Tarif edilen birinci adresteki evde kimler yaşamaktadır?
3. İkinci adreste kütüphane nerededir?

ÇALIŞMA KÂĞIDI

1. Adres

2. Adres

ADI: TAHMİN ET

DERS	: Türkçe
SINIF	: 3
YAKLAŞIK SÜRE	: 15-20 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme
KAZANIM	: Dinlediği olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder.
BECERİLER	: Yaratıcı düşünme, karar verme.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM:	Okuma metni

SÜREÇ

Aşağıdaki metni öğrencilerinize iki defa okuyunuz (Birinci okuma ikinci okumaya göre daha yavaş olmalıdır). Okumada (***) işaretli yerlerde durarak parantez içinde verilen soruları öğrencilerinize sorarak metnin nasıl gelişeceğini tahmin ettiriniz. ikinci okumanın bitiminde öğrencilerinizden tahminlerinin doğruluğunu kontrol etmelerini isteyiniz.

ITIR KARINCA

Karınca Itir gayretli gayretli yuvasından içeri sızan güneş ışığına doğru yürüyordu. Dışarıya çıktığında en çok hoşuna giden şey (***"Size göre en çok hoşuna giden şeyler ne olabilir?") güneşin sıcaklığını hissetmek, bir de kuşların civıltısını duymaktı. Bu güzel dünya küçük bir karınca için aynı zamanda tehlikeli bir seyahatin başlangıcıydı.

Itir kendi kendine "Amacım önümüzdeki kış için (***"Itir karıncanın kış için amacı ne olabilir?") yeteri kadar arpa, buğday ve yulaf toplamak." dedi. Tam o sırada üzerinden bir rüzgar esti. Küçük bir çocuğun ayağının altında ezilmekten son anda kurtuldu.

Çocuk neşeyle gösterdi: Bak! Bak! Yürüyen bir buğday tanesi, görüyor musun?

Arkadaşı cevap verdi: Eğer bir götüren yoksa, hiç kendi kendine gider mi tane!... O çalışkan bir karınca, dikkat et sakın üzerine basma!

Itir karınca, buğday tanesini taşıırken bir yandan da o günün planını yapıyordu. (***"size göre bu planda neler olabilir?") Bugün on yedi buğday, on üç arpa, sekiz yulaf tanesini yuvama taşımam gerekiyor, diyordu.

İlk buğday tanesini yuvasına götürdüğünde bir anda güneşin ısıltısı, kuşların civıltısı ve tarlalardan dönen çocukların sesleri kesilmişti. Küçük karınca, buğdaylara yeni bir tane daha eklemek için, yuvasını aydınlatan güneş ışığına, kuş civıltısına ve çocuk seslerine doğru gayretle yürümeye devam etti.

MEVLÂNÂ, MESNEVÎ IV, 2955-2962

Karıncalar ve Buğdaylar

(Düzenlenmiştir.)

DEĞERLENDİRME

"Neden böyle bir tahmin yaptınız?" sorusuyla öğrenciler yönlendirilerek tartışma ortamı yaratılmalıdır.

ADI: EŞ SESLİ KELİMELERİ BUL

DERS	: Türkçe
SINIF	: 3
YAKLAŞIK SÜRE	: 15-20 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme
KAZANIM	: Dinlediklerinde eş sesli kelimeleri ayırt eder.
BECERİLER	: Karar verme
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM:	Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıdaki metni sesli okuma kurallarına uygun olarak öğrencilere iki kez okuyunuz. Birinci okumada öğrencilerin dikkatle dinlemelerini, ikinci okumada ise metinde koyu yazılı kelimeleri vurgulu okuyarak, bunların hangi anlamlarda kullanıldıklarını yazmalarını isteyiniz.

Etkinlikte örnek bir çalışma kâğıdı verilmiştir. Bu çalışma kâğıdı çoğaltılarak dağıtılabileceği gibi öğrencilerden sadece kelimeleri defterlerine yazmaları da istenebilir.

“Öğretim yılı bitmiş **yaz** tatili başlamıştı. Ece yüzmeyi çok seviyordu. Yüzme öğrenmek istiyordu. Kursa başladı. Akşam günlüğüne yüzücü olmak istediğini **yazdı**. Ece’nin **yedi** yaşında bir de kardeşi vardı. Kardeşinin de yüzme öğrenmesini istiyordu. Ailesinden izin aldı. Ertesi gün öğle yemeğini sevinçle yediler. Her ikisi de yüzmek için sabırsızlanıyordu. Hemen yola çıktılar. Ece **dallardaki** kuşları gösterdi ve “Ne güzel ötüyorlar.” dedi. Kursu koşarak gittiler. Kursta havuza **dalan** öğretmenlerini dikkatle izlediler.”

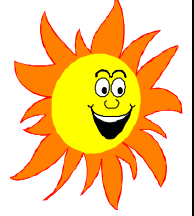
DEĞERLENDİRME

1. “**Yaz**” kelimesi kaç farklı anlamda kullanılmıştır?
2. “**Yedi**” kelimesi kaç farklı anlamda kullanılmıştır?
3. “**Dal**” kelimesi kaç farklı anlamda kullanılmıştır?
4. Öğrencilerinizin eş sesli başka kelimeleri tartışarak bulmalarını sağlayınız.

ÇALIŞMA KÂĞIDI

Aşağıdaki kelimeleri inceleyiniz. Dinleyeceğiniz metinde bu kelimeler farklı anlamlarda kullanılmıştır. Dikkatle dinleyerek anlam farklılıklarını bulmaya çalışınız. Bunların hangi anlamlarda kullanıldığını noktalı yerlere yazınız.

yaz:.....

yaz:.....

dal:.....

dal:.....

yedi:.....

yedi:.....

ADI: EŞ ANLAMLI SINI BUL

DERS	: Türkçe
SINIF	: 3-4-5
YAKLAŞIK SÜRE	: 20-25 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme
KAZANIM	: Dinlediklerinde eş anlamlı kelimeleri ayırt eder.
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, karar verme.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıdaki metni okumadan önce öğrencilerinize çalışma kâğıdında verilen kelimelerin eş anlamlılarını tahmin ettiriniz. Daha sonra metni iki kez okuyunuz. Okurken altı çizili kelimeleri daha yavaş ve vurgulu okumaya dikkat ediniz. Öğrencilerinizden çalışma kâğıdında boş bırakılan yerlere, metinde duydukları kelimelerin eş anlamlılarını, verilen kelimeler arasında uygun olanlarla tamamlamalarını isteyiniz.

BAYRAM SEVİNCİ

Gamze, o gün bayram kutlamalarını izlemek için dedesi ile tören alanına gidecekti. İki de günlük giysilerini çıkarıp daha şık olanlarını giydiler. Heyecanla evden çıktılar. Alana giderken üstleri yazılı bezlerin cadde ve sokaklara asılı olduğunu gördüler. Bezlerin üstünde vatanımız ve milletimiz ile ilgili övücü sözler yazıyordu.

Tören alanında büyük bir kalabalık toplanmıştı. Öğrencilerin spor ve dans gösterilerini izlerken ikisinin de kalbi heyecanla çarpıyordu.

Dedesi, Gamze'ye bu bayramın öyküsünü ve kendi askerlik anılarını anlattı. Gamze izlediklerinden ve dinlediklerinden büyük zevk aldığı için bugünün hayatının en güzel günlerinden biri olduğunu düşündü.

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerle birlikte cevapları kontrol ediniz.
2. İstenenler dışında metinde geçen eş anlamı olan diğer kelimeleri bulmalarını ve anlamları üzerinde tartışmalarını isteyiniz.

EŞ ANLAMLI SİNİ BUL

Öğretmeninizin okuduğı metni dikkatle dinleyiniz. Dinleme sırasında aşağıda boş bırakılan yerlere dinlediğiniz kelimenin eş anlamısını kutu içerisindeki kelimeler arasından seçerek yazınız.

hikâye – elbise – hatıra – yaşam – yurt – yürek – ulus

BAYRAM SEVİNCİ

Gamze, o gün bayram kutlamalarını izlemek için dedesi ile tören alanına gidecekti. İki de günlük çıkarıp daha şık olanlarını giydiler. Heyecanla evden çıktılar. Alana giderken üstleri yazılı bezlerin cadde ve sokaklara asılı olduğunu gördüler. Bezlerin üstünde ve için övücü sözler yazıyordu.

Tören alanında büyük bir kalabalık toplanmıştı. Öğrencilerin spor ve dans gösterilerini izlerken ikisinin de heyecanla çarpıyordu.

Dedesi, Gamze'ye bu bayramın ve kendi askerlik anlattı. Gamze izlediklerinden ve dinlediklerinden büyük zevk aldığı için bu günü en güzel günlerinden biri diye düşündü.

ADI: KARŞITINI BUL

DERS	: Türkçe
SINIF	: 4 - 5
YAKLAŞIK SÜRE	: 10-15 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme
KAZANIM	: Dinlediklerinde eş ve zıt anlamlı kelimeleri ayırt eder.
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, karar verme.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Öğrencilerinize aşağıdaki metni okumadan önce çalışma kâğıdında verilen kelimelerin zıt (karşıt) anlamlılarını tahmin ettiriniz.

Aşağıdaki metni iki kez okuyunuz. Birinci okuma ikinci okumaya göre daha yavaş olmalıdır. Öğrencilerinizden ikinci okuma yapılırken çalışma kâğıdındaki kelimelerin zıt anlamlılarının geçtiği cümleleri yazmalarını isteyiniz.

AĞDAKİ KUŞLAR

Avcı, göl kıyısında kuşlar için bir tuzak kurmuştu. Koskoca ağla bir sürü kuş yakalamıştı. Ancak kuşlar öyle büyüklerdi ki ağ da kendileriyle birlikte havalandırarak uçup gittiler. Avcı da başladı peşlerinden koşmaya. Derken bir çiftçiye rastladı.

Çiftçi sordu:

"Nereye koşuyorsun? Peşlerinden gidip o kuşları yakalayacağını mı sanıyorsun?"

Avcı karşılık verdi:

"Eğer o ağın içinde bir tek kuş olsaydı, dediğin gibi onu yakalayamazdım. Ama bunları yakalarım."

Avcının dediği de çıktı. Akşam olunca ağın içindeki kuşlar kendi yuvalarına dönmek istedi. Bu yüzden hepsi kendi gitmek istediği yöne doğru ağı çekiştirdiler. Biri ormana doğru çekti, öbürü bataklığa, bir başkası da tarlalara. Derken hepsi birden yoruldu ve ağla birlikte yere düşüp kaldılar. Avcı da geldi ve onları birer birer topladı.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerin zıt anlamlı kelimeleri metinde geçen cümle ile birlikte yazmalarına dikkat edilmelidir. Aksi takdirde metin okunmadan da zıt anlamlıları bulunabilir.

KARŞITINI BUL

Aşağıdaki kelimelerin zıt (karşıt) anlamlılarını bulmak için metni dikkatle dinleyiniz. Zıt anlamlısı olduğunu düşündüğünüz kelime, metin içinde hangi cümlede geçiyorsa bu cümleyi yazınız.

bitti Avcı da başladı peşlerinden koşmaya.

küçük

dışında

sabah

gitti

ADI: YERİNİ BUL

DERS : Türkçe
SINIF : 4
YAKLAŞIK SÜRE : 15-20 dakika
ÖĞRENME ALANI : Dinleme
KAZANIMLAR : Dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır. Seçici dinler.
BECERİLER : Karar verme, problem çözme.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Öğrencilerinize, "Size okuyacağım metindeki ipuçlarını kullanarak çalışma kâğıdındaki boşlukları doldurunuz." açıklamasını yapınız. Çalışma kâğıtlarını dağıtarak metni öğrencilerinize iki kez okuyunuz.

"Karahisar Kasabası'nın yerleşim planında, baskı hatası yüzünden önemli bazı yerlerin adları çıkmamıştır. Aşağıdaki bilgileri kullanarak yerleşim planını tamamlayınız."

Kasabanın tek müzesi sinemanın yanındadır. Müzenin arkasında ise bir manav bulunmaktadır. Atatürk İlköğretim Okulunun önünde kırtasiye dükkânı ve havuz vardır. Havuz, okula kırtasiye dükkanından daha yakındır. Kasabanın en geniş alanına sahip olan yer spor sahasıdır. Eczanenin tam karşısında ise kütüphane bulunmaktadır. Anadolu Lisesi ve bankanın arkasında ise çiçekçi vardır.

DEĞERLENDİRME

Yerleşim planında boş bırakılan yerleri (müze, kırtasiye, havuz, spor sahası, kütüphane) doğru bir şekilde bulmalarına, kendilerine verilen ipuçlarını kullanmalarına dikkat edilmelidir.

- Yerleşim alanında boş bırakılan yerleri dinlediğiniz metne göre doldurunuz.

<div>..... ..</div> <div>sinema</div> <div>.....</div>	<div>.....</div> <div>hastane</div> <div>.....</div> <div>Eczane</div>
<div>.....</div> <div>.....</div> <div>Atatürk İlköğretim Okulu</div>	<div>Anadolu Lisesi</div> <div>banka</div> <div>.....</div>

ADI: EŞ SESLİ KELİMELEİ BUL

DERS	: Türkçe
SINIF	: 4-5
YAKLAŞIK SÜRE	: 15-20 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme
KAZANIM	: Dinlediklerinde eş sesli kelimeleri ayırt eder.
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, karar verme
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıdaki metni iki kez okuyunuz. Öğrencilerinize bazı kelimelerin birden farklı anlamda verildiğini söyleyiniz ve onlardan bu kelimelerin hangi anlamlarda kullanıldıklarını yazmalarını isteyiniz.

Etkinlikte örnek bir çalışma kâğıdı verilmektedir. Bu çalışma kâğıdı çoğaltılarak dağıtılabileceği gibi öğrencilerden yalnızca çalışma kâğıdındaki kelimeleri defterlerine yazmaları da istenebilir.

“Orhan sabah erken kalktı, heyecanla **yüzünü** yıkadı. Çünkü öğretmeni ve arkadaşlarıyla birlikte pikniğe gideceklerdi. Gidecekleri piknik yeri **çay** kenarındaydı. Çayda büyükler **yüzüyorlardı**. Ancak bir gün önceden arkadaşlarıyla birlikte çaya girmeme ve **yüzmeme** konusunda karar verdiler. Orhan bunları düşünerek piknik çantasını hazırladı. Annesi ve babasıyla birlikte kahvaltıya başladı. Kahvaltıda **çayını** içti. Ekmeğini ve peynirini yedi. Çantasını alarak bahçeye çıktı. Bahçedeki **güllerde** arı ve kelebekler uçuşuyordu. Arı ve kelebekleri izledi. O sırada arkadaşı Gökhan’ın **gülerek** geldiğini gördü. Gökhan’la birlikte arkadaşlarına doğru koştular.”

DEĞERLENDİRME

1. “**Yüz**” kelimesi metinde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?
 2. “**Çay**” kelimesi metinde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?
 3. “**Gül**” kelimesi metinde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?
- Bu soruları sınıfça tartışınız ve öğrencilerinizin eşsesli başka kelimeler bulmalarını isteyiniz.

ÇALIŞMA KÂĞIDI

Aşağıdaki kelimeleri inceleyiniz. Dinleyeceğiniz metinde bu kelimeler farklı anlamlarda kullanılmıştır. Dikkatle dinleyiniz ve anlam farklılıklarını bularak noktalı yerlere yazınız.

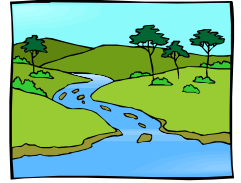
Yüz:.....

Yüz:.....

Başka bir anlamda da siz kullanmaya çalışınız.....

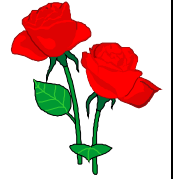
Çay:.....

Çay:.....

Başka bir anlamda da siz kullanmaya çalışınız.....

Gül:.....

Gül:.....

Başka bir anlamda da siz kullanmaya çalışınız.....

ADI: NEDEN? ÇÜNKÜ...

DERS	: Türkçe
SINIF	: 4-5
YAKLAŞIK SÜRE	: 15-20 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme
KAZANIM	: Dinlediklerinde sebep-sonuç ilişkileri kurar.
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, karar verme.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

"Barışa Giden Yol" metnini iki kez okuyunuz. Öğrencilerinizden birinci okumada dikkatle dinlemelerini, ikinci okumada ise boşlukları doldurmalarını isteyiniz.

Etkinlikte örnek bir çalışma kâğıdı verilmektedir. Bu çalışma kâğıdı çoğaltılarak dağıtılabileceği gibi öğrencilerden defterlerine yazmaları da istenebilir.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin:

1. Sebep-sonuç ilişkilerini kurmalarına dikkat ediniz.
2. Yazdıkları nedenlerin, sonuçları açıklayıp açıklamadığını sınıfça tartışınız.
3. Kendilerine özgü nedenler bulmalarına olanak veriniz.
4. Cevaplarını kontrol etmelerini sağlayınız.

BARIŞA GİDEN YOL

Örf ve âdetler insanlar arasında düzeni sağlamak için oluşmuştur. Huzur içinde yaşamamız, bu değerlere karşılıklı saygı göstermemize ve hoşgörüyle bakmamıza bağlıdır.

Her ulusun kendine özgü gelenekleri, yaşam biçimleri ve inançları vardır. Örneğin Hindistan'da inek insanlar için kutsal bir hayvandır. Ona saygı gösterilir. Bizde ise inek sıradan bir hayvan olarak kabul edilir.

Başkalarının düşüncelerine, geleneklerine ve dinlerine saygı göstermeliyiz. Çünkü barış ve huzurun temelinde hoşgörü ve saygı vardır. İnsanların birbirlerinin düşünce, gelenek ve inançlarına saygı göstermemeleri savaşımlara dahi neden olabilmektedir. Bunu çok iyi bilen Atatürk "Yurtta barış, dünyada barış" görüşünü ilke edinmişti. Atatürk, savaşları önlemenin yolunun hoşgörüden geçtiğine inanmıştı. Her insanın istediği gibi düşünme ve inanma özgürlüğünün olduğunu da dile getirmişti.

Hoşgörü olmadan arkadaşlık, dostluk ve barıştan söz etmek mümkün değildir. Unutmamalıyız ki hoşgörülü olmak, kazanabileceğimiz önemli özelliklerden biridir. Bunu kazanırsak arkadaşlarımızla ve çevremizle daha iyi ilişkiler kurarız. Daha anlayışlı olur, arkadaşlarımızı daha çok severiz. Böylece aileden başlayarak tüm insanları severiz. Bu da dünya barışının korunmasını sağlar.

Hüseyin ATABAŞ
Okumayı Seviyorum
(Düzenlenmiştir.)

Neden? Çünkü...

1 Ulusların düşünceleri, gelenekleri, âdetleri ve dinleri birbirlerinden farklıdır?

Çünkü.....
.....
.....
.....
.....

2 Atatürk “Yurtta barış, dünyada barış” görüşünü ilke edinmiştir.

Çünkü.....
.....
.....
.....
.....

3 Hoşgörülü olmalıyız.

Çünkü.....
.....
.....
.....
.....

ADI: 5N 1K

DERS	: Türkçe
SINIF	: 4-5
YAKLAŞIK SÜRE	: 15-20 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme
KAZANIM	: Dinlediklerinde ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim sorularına (5N 1K) cevap arar.
BECERİLER	: Problem çözme, karar verme.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM:	Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıdaki metni öğrencilerinize iki kez okuyunuz. Birinci okuma ikinci okumaya göre daha yavaş olmalıdır. Daha sonra 5N 1K formunu öğrencilere dağıtarak bu soruları cevaplamalarını isteyiniz.

SU BASKINI

Antalya'da gecedan bu yana aralıksız yağın yağmur birçok ev ve iş yerinin su altında kalmasına neden oldu. Anadolu Ajansı muhabirinin Meteoroloji Bölge Müdürlüğünden aldığı bilgiye göre, Antalya'da 20 saattir aralıksız yağın yağmur nedeniyle metrekareye 150 kilogram yağış düştü. Yetkililer, Antalya'da son 20 saatte, metrekareye düşen yağış miktarının, yıl ortalamasının üstünde olduğunu belirttiler. Antalya Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı yetkilileri, yağın aralıksız yağmur nedeniyle birçok ev ve iş yerinin sular altında kaldığını, 71 iş yeri ve evden su baskınlarına karşı yardım çağırısı aldıklarını söylediler. Özellikle Kepezaltı, Teoman Paşa, Güneş ve Habibler mahallelerindeki evlerin su baskınına uğradığını belirten yetkililer, yardım çalışmalarında 11 ekibin görev yaptığını bildirdiler.

Gazeteler

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerinizin dinleme durumlarını kontrol ediniz.
2. Öğrencilerinizin 5N 1K sorularına verdikleri cevapları tartışarak kontrol ediniz.
3. Cevapların yazım kurallarına uygunluğunu kontrol ediniz.

Su Baskını

Aşağıdaki boşlukları dinlediğiniz metne uygun olarak doldurunuz.

Su baskını **ne zaman** oldu?

.....
.....
.....
.....

Ev ve iş yerleri **niçin** sular altında kaldı?

.....
.....
.....
.....

Yağmur **nasıl** yağdı?

.....
.....
.....
.....

Yağmur özellikle **nerelerde** su baskınlarına neden oldu?

.....
.....
.....
.....

Su baskınına uğrayanlar ne yaptı?

.....
.....
.....
.....

Bu haberi **kim** verdi?

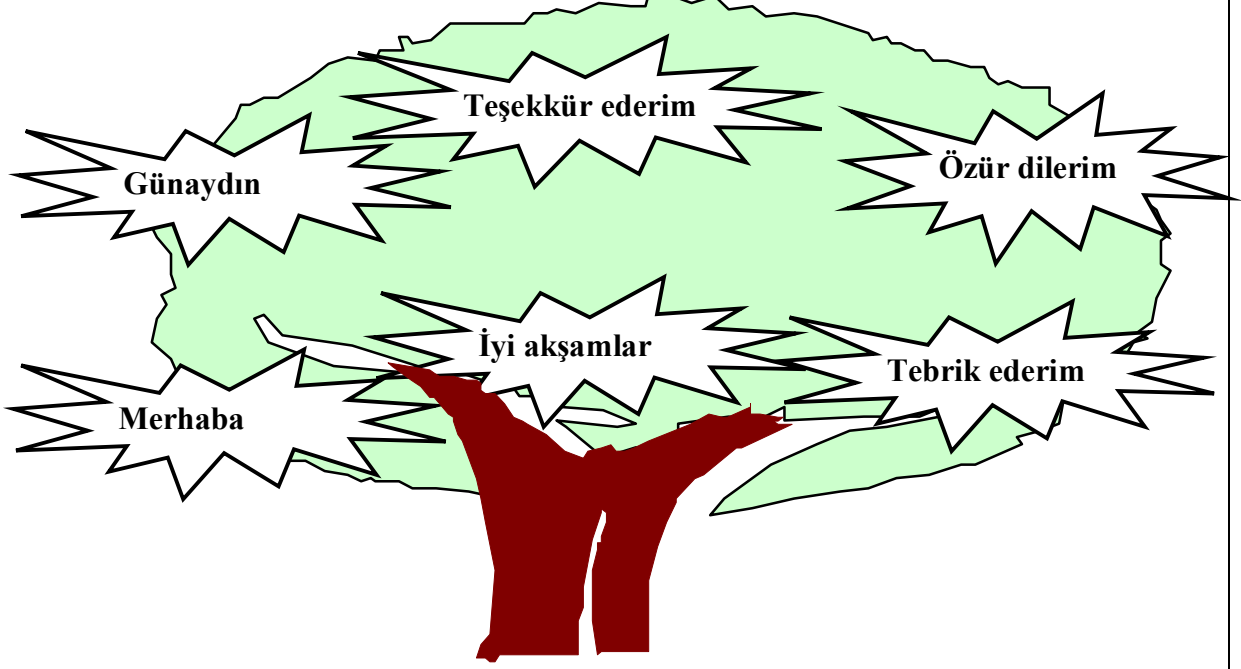
.....
.....

2. KONUŞMA ETKİNLİKLERİ

ADI: SAYGI AĞACI

DERS	: TÜRKÇE
SINIF	: 2-3
YAKLAŞIK SÜRE	: 20 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Konuşma
KAZANIM	: Günlük ilişkilerin gerektirdiği farklı durumlara uygun konuşur.
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma
ARAÇ,GEREÇ,ORTAM	: Saygı ağacı

SÜREÇ

Saygı ağacındaki ifadeleri kullanarak karşılıklı konuşmalar yaptırınız.

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerinize bu ifadeleri ne zaman kullanabileceklerini sorunuz.
2. Öğrencilerinizden bu ifadelerin günlük ilişkilerde kullanılmadığı durumlarda ortaya çıkabilecek sorunlara örnekler vermelerini isteyiniz.

Öğrencilerin karşılıklı konuşmalarında, duygularını serbestçe ifade etmelerine ve beden dilini kullanmalarına dikkat ediniz.

ADI: HAVA NASIL ORALARDA?

DERS	: TÜRKÇE
SINIF	: 3
YAKLAŞIK SÜRE	: 20 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Konuşma
KAZANIM	: Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir.
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, araştırma yapma.
ARAÇ,GEREÇ,ORTAM	: Hava durumu sembolleri

SÜREÇ

Öğrencilerden bir hafta boyunca yazılı ve basılı kaynaklardan yaşadıkları illerdeki hava durumunu takip etmeleri ve verilen sembollerden yararlanarak bunları tabloda veya Türkiye haritası üzerinde belirtmelerini isteyiniz.

Etkinliğin ikinci aşamasında öğretmen öğrencilerden sembollerden birini seçerek o sembolün ifade ettiği hava durumunun kendilerinde neler hissettirdiğini sözlü olarak arkadaşlarıyla paylaşmaları isteyiniz.

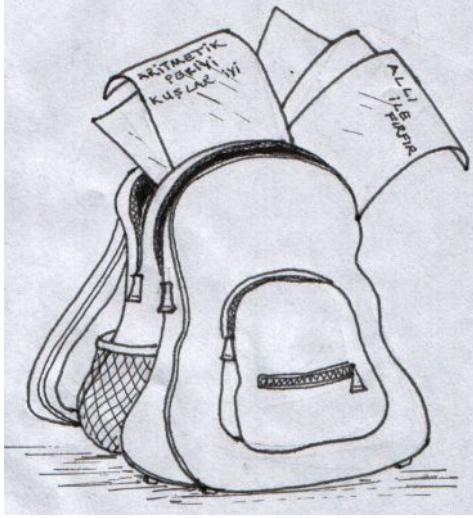
DEĞERLENDİRME

1. Bu sembollerin nerelerde kullanıldıklarını sorunuz.
2. Öğrencilerinizden hava durumunu izlemenin hayatımızdaki önemini örneklerle açıklamalarını isteyiniz.
3. Öğrencilerin karşılıklı konuşmalarda duygularını serbestçe ifade etmelerine ve beden dilini kullanmalarına dikkat ediniz.

ADI:KİTAPLAR KONUŞUYOR

DERS	: TÜRKÇE
SINIF	: 4- 5
YAKLAŞIK SÜRE	: 20 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Konuşma
KAZANIM	: Hoşlanıp hoşlanmadığı olay, durum, kişi vb. hakkında konuşur.
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, araştırma yapma.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM	: Hikâye kitapları, çalışma kağıtları vb.

SÜREÇ

Sınıfınızda bulunan hikâye kitaplarından öğrencilerinizin okuduklarını bir çantaya koyunuz. Sınıftan belirlediğiniz birkaç öğrencinin bu çantadan kitap seçmesini isteyiniz. Seçilen kitaptaki hikâyeyi sınıfa anlatmalarını isteyiniz. Bu etkinlik aşağıdaki gibi yapılabilir. Cemal Süreyya'nın "Aritmetik İyi Kuşlar Pekiyi", İsmail Cem Güney'in "Evvel Zaman İçinde", Orhan Veli'nin "Nasrettin Hoca Hikâyeleri" ve Oğuz Tansel'inin "Allı ile Fırfır ve Karagöz ve Hacivat" eserlerinin adlarına ayrı ayrı kartlara yazılarak çantaya konulur. Öğrenciler bu kartlardan birini seçer, seçtiği karttaki hikâye hakkında konuşur.

DEĞERLENDİRME

- 1.Öğrencilerinizin konuşma kurallarını uygulama durumunu gözleyiniz.
2. Hikâyenin kahramanlarını, yerini, zamanını ve olayların gelişimini vurgulamalarını izleyiniz.

3. OKUMA ETKİNLİKLERİ

ADI: SEBEP-SONUÇ

DERS : Türkçe
SINIF : 1
YAKLAŞIK SÜRE : 20 dakika
ÖĞRENME ALANI : Okuma
KAZANIM : Okuduklarında sebep-sonuç ilişkileri kurar.
BECERİLER : Problem çözme, karar verme.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM : Okuma metni

SÜREÇ

Aşağıdaki metni okuyarak öğrencilerinizin metindeki sebep – sonuç ilişkisini bulmalarını sağlayınız.

BARIŞ OKULA GEÇ KALDI

Barış televizyon seyrediyordu. Annesi uyuması gerektiğini söyledi. Ama o yerinden bile kalkmadı. Annesi onu tekrar uyardı.

-Tamam anne kalkıyorum, dedi.

Annesi:

-Oğlum çantanı da hazırlamamışsın!

-Aman anne sabah hazırlarım, dedi. İsteksiz isteksiz odasına gidip yattı. Sabahleyin annesi Barış'ı uyandırmaya çalıştı. Ancak Barış bir türlü uyanamadı. Uyandığında okula geç kaldığını farketti. Aceleyle çantasını toplayıp giyindi. Kahvaltı bile yapmadan okula koştu.

Öğretmen "Kitap ve defterlerinizi çıkarın." dedi. Barış çantasını karıştırdı. Ama kitabını bulamadı.

Olayın Sebebi

Barış'ın erken yatmaması ve çantasını hazırlamaması.

Olayın Sonucu

Barış'ın okula geç kalması ve kitabını evde unutması.

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerinize Barış okula neden geç kaldı? Sorusunu yönelterek bir tartışma ortamı oluşturunuz.
2. Kendi yaşantılarından bu olaya benzer (sebep-sonuç içerikli) örnekler vermelerini isteyiniz.

ADI: HİKÂYE HARİTASI

DERS : Türkçe
SINIF : 1
YAKLAŞIK SÜRE : 10-15 dakika
ÖĞRENME ALANI : Okuma
KAZANIM : Okuduklarında "hikâye unsurları"nı belirler.
BECERİLER : Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, karar verme
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM : Hikâye haritası

SÜREÇ

**Aşağıdaki metni sesli okuma kurallarına uygun okuyunuz.
Öğrencilerinizden çalışma kâğıdını doldurmalarını isteyiniz.**

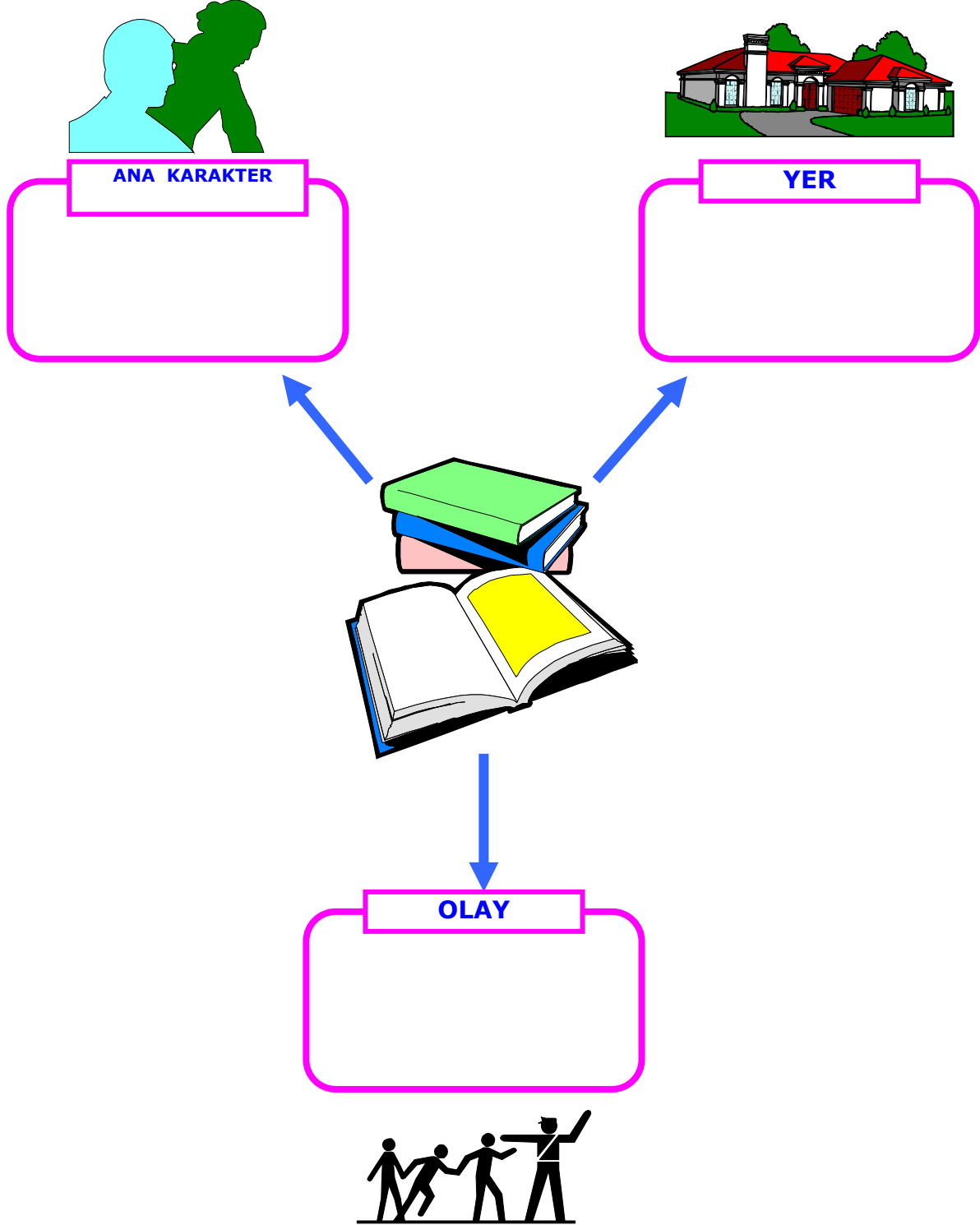
"Ahmet yürüyerek okula gidiyordu. Yolun karşısına geçmeye çalışan görme engelli bir arkadaşını fark etti. Hemen yanına gitti. Yolun karşısına geçmesine yardımcı oldu. Arkadaşı, Ahmet'e teşekkür etti. Ahmet arkadaşına yardımcı olduğu için çok mutlu oldu. Birlikte okula gittiler."

DEĞERLENDİRME

1. Ahmet niçin mutlu olmuştur?
2. Arkadaşı Ahmet'e niçin teşekkür etmiştir?
3. Öğrencilerin hikâye haritasını metne uygun doldurmalarını sağlayınız.
4. Cevapları tartışarak kontrol ediniz.

HİKÂYE HARİTASI

Aşağıdaki boşlukları dinlediğiniz metne göre doldurunuz.

ADI: RESİM – KELİME EŞLEŞTİR

DERS	: Türkçe
SINIF	: 1
YAKLAŞIK SÜRE	: 15 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Okuma
KAZANIM	: Görsellerden yararlanarak kelime hazinesini geliştirir.
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıdaki resimleri kelimelerle eşleştiriniz.

ataş

kalem

otobüs

kitap

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin yaptıkları eşleştirmeleri kontrol ediniz.

ADI: RESİMLİ BULMACA

DERS : Türkçe
SINIF : 2
YAKLAŞIK SÜRE : 15 dakika
ÖĞRENME ALANI : Okuma
KAZANIM : Görsellerden yararlanarak söz varlığını geliştirir.
BECERİLER : Türkçeyi doğru,güzel ve etkili kullanma
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM : Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

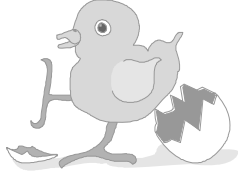
Aşağıdaki hayvanların adlarını resimlerin altına yazınız.

.....

.....

.....

.....

DEĞERLENDİRME

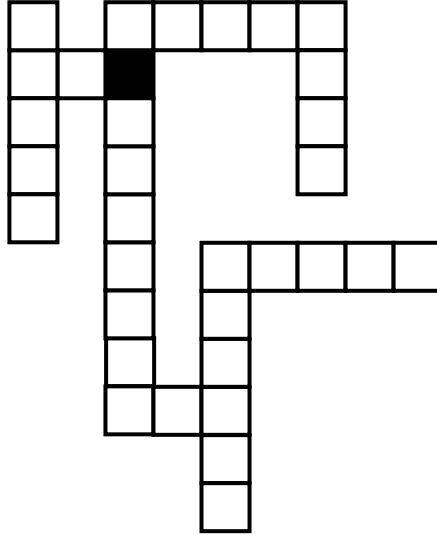
Öğrencilerinizin yazdığı kelimeleri kontrol ediniz.

ADI: RESİMLİ BULMACA

DERS : Türkçe
SINIF : 3
YAKLAŞIK SÜRE : 15 dakika
ÖĞRENME ALANI : Okuma
KAZANIM : Görsellerden yararlanarak söz varlığını geliştirir.
BECERİLER : Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM : Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıdaki hayvanların adlarını bulmacada uygun olan yerlere yazınız.

DEĞERLENDİRME

1. Kelimelerin yazımını kontrol ediniz.
2. Bulmacada hangi ipuçlarından yararlandıklarını sorunuz.

ADI: MÜMKÜN MÜ?

DERS	: Türkçe
SINIF	: 3
YAKLAŞIK SÜRE	: 25 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Okuma
KAZANIM	: Okuduklarında duygusal ve abartılı ögeleri belirler ve sorgular.
BECERİLER	: Eleştirel düşünme, karar verme.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıdaki cümlelerden hangileri duygusal ya da abartılı ögeler içermektedir? Belirlediğiniz ögelerin altını çiziniz, cümleye duygusallık mı ya da abartı mı kattığını cümlenin karşısında verilen yay ayraç içine yazınız.

- ◆ Dedemin 200 yaşında olduğunu söylüyorlar. (.....abartı.....)
- ◆ Annesini görünce ağlamaya başladı. (.....)
- ◆ Maçta arkadaşım sakatlanınca çok üzüldüm. (.....)
- ◆ Geçen gün ayı kadar bir köpek gördüm. (.....)
- ◆ Yaşlı amca çok üzgün görünüyordu. (.....)
- ◆ Güzel havalarda içimden hep şarkı söylemek geliyor. (.....)
- ◆ 10 yaşındaki arkadaşım 50 numara ayakkabı giyiyor. (.....)
- ◆ Türkçe sınavı sonucunu öğrenince sevinçle haykırdı. (.....)
- ◆ Amcam beş yüz kilogramlık bir yükü bir hamlede kaldırdı.(.....)
- ◆ Kalabalığın önüne çıkınca utancından kulakları kızardı. (.....)

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerinizden, benzer örnekler bulmalarını buldukları örneklerdeki duygusal ve abartılı ögeleri belirlemelerini isteyiniz.
2. İzledikleri reklam, film, çizgi film ve diğer televizyon programlarında duygusal ve abartılı ögelerle karşılaşp karşılaşmadıkları hakkında konuşunuz.
3. Eşleştirmelerin doğruluğunu kontrol ediniz.

ADI: HİKÂYE HARİTASI

DERS	: Türkçe
SINIF	: 2-3
YAKLAŞIK SÜRE	: 10-15 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Okuma
KAZANIM	: Okuduklarında "hikâye unsurları"nı belirler.
BECERİLER	: Karar verme.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM	: Hikâye haritası.

SÜREÇ

Aşağıdaki metni sesli okuma kurallarına uygun olarak okuyunuz. Ardından öğrencilerinizin sessiz okumalarını ve çalışma kâğıdını doldurmalarını isteyiniz.

FİLİZ'İN YAŞ GÜNÜ

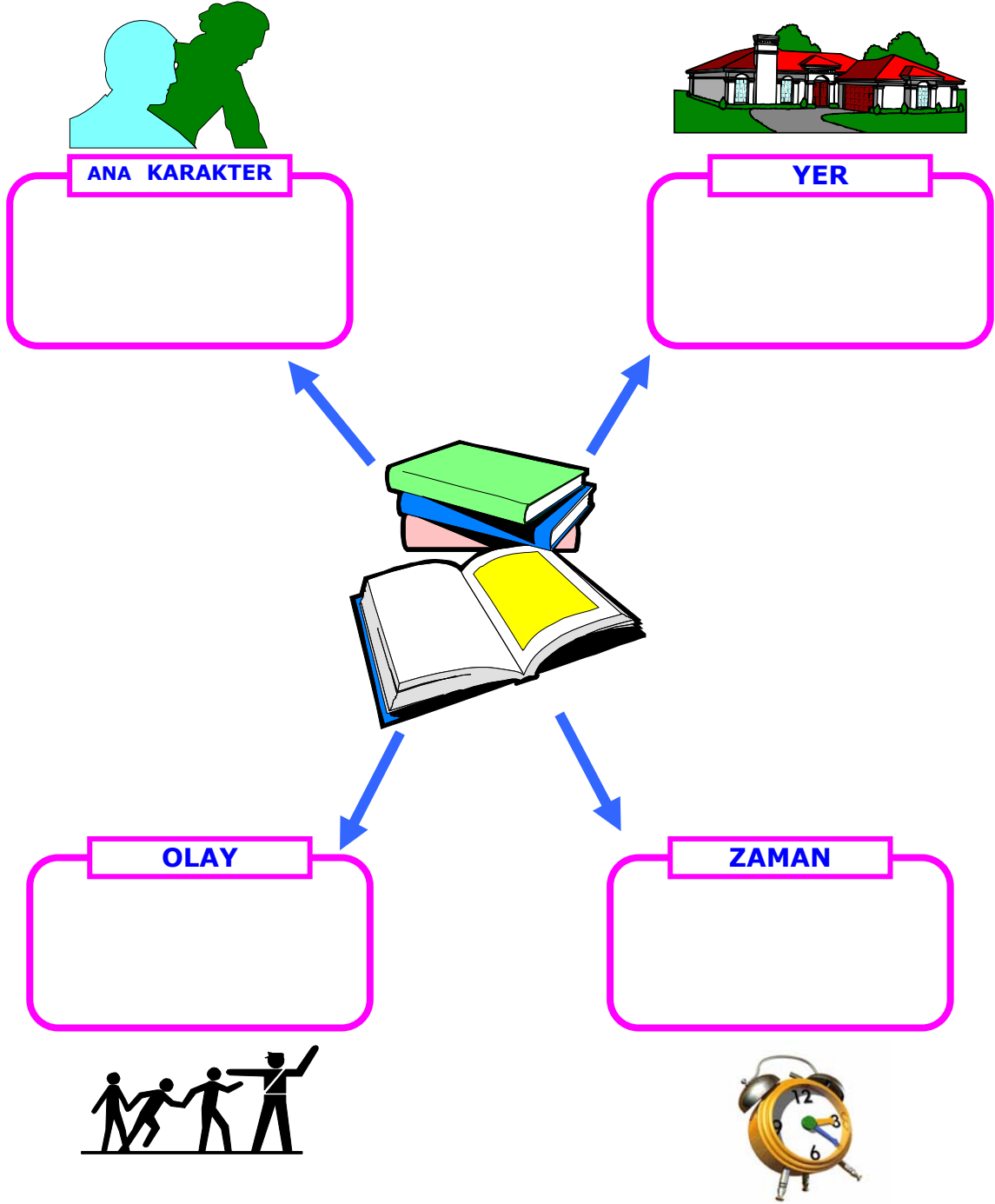
"Filiz'in dokuzuncu yaş günüydü. Hafta sonu, doğum gününü kutlamak için arkadaşlarını evine davet etmişti. O gün Filiz'e bir çok hediye verildi. Ancak onu sevindiren en güzel hediye ise uzun süredir almak istediği bir kitaptı..."

DEĞERLENDİRME

1. Filiz, arkadaşlarını neden ve ne zaman davet etmiştir?
2. Filiz'i sevindiren hediye nedir?
3. Öğrencilerin hikâye haritasını metne uygun cevaplamalarına dikkat ediniz.
4. Öğrencilerinizin cevaplarını tartışarak kontrol ediniz.

HİKÂYE HARİTASI

Aşağıdaki boşlukları dinlediğiniz metne göre doldurunuz.

ADI: BAŞLIK ÇEŞİTLERİ

DERS : Türkçe
SINIF : 4
YAKLAŞIK SÜRE : 20 dakika
ÖĞRENME ALANI : Okuma
KAZANIM : Gazete ve dergi okur.
BECERİLER : Karar verme
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM : Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıdaki gazete başlıklarının hangi haber türüne (ekonomi, spor, sağlık, eğitim vb.) ait olduğunu yazınız.

Haberin Türü

✚ "Dişlerinizin Sağlığını Nasıl Koruyabilirsiniz?"	
✚ "Araba Satışlarında Büyük Artış"	
✚ "Dünya, Millîlerimizin Başarısını Konuşuyor"	
✚ "Çocuklarımızın Kitap Okuma Oranı Yükseliyor"	

DEĞERLENDİRME

1. Başlığı belirlerken hangi bilgilerden (ipuçlarından) yararlandınız?
2. Verilen cevapların doğruluğunu tartışınız.
3. Öğrencilerinizden, farklı haber türlerinden güncel haber başlıkları bulmalarını isteyiniz.

ADI: HİKÂYE HARİTASI

DERS	: Türkçe
SINIF	: 4-5
YAKLAŞIK SÜRE	: 10-15 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Okuma
KAZANIM	: Okuduklarında "hikâye unsurları"nı belirler.
BECERİLER	: Karar verme
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM	: Hikâye haritası

SÜREÇ

Aşağıdaki metni sesli olarak okuyunuz. Öğrencilerinizin sessiz okumalarını ve çalışma kâğıdını doldurmalarını isteyiniz.

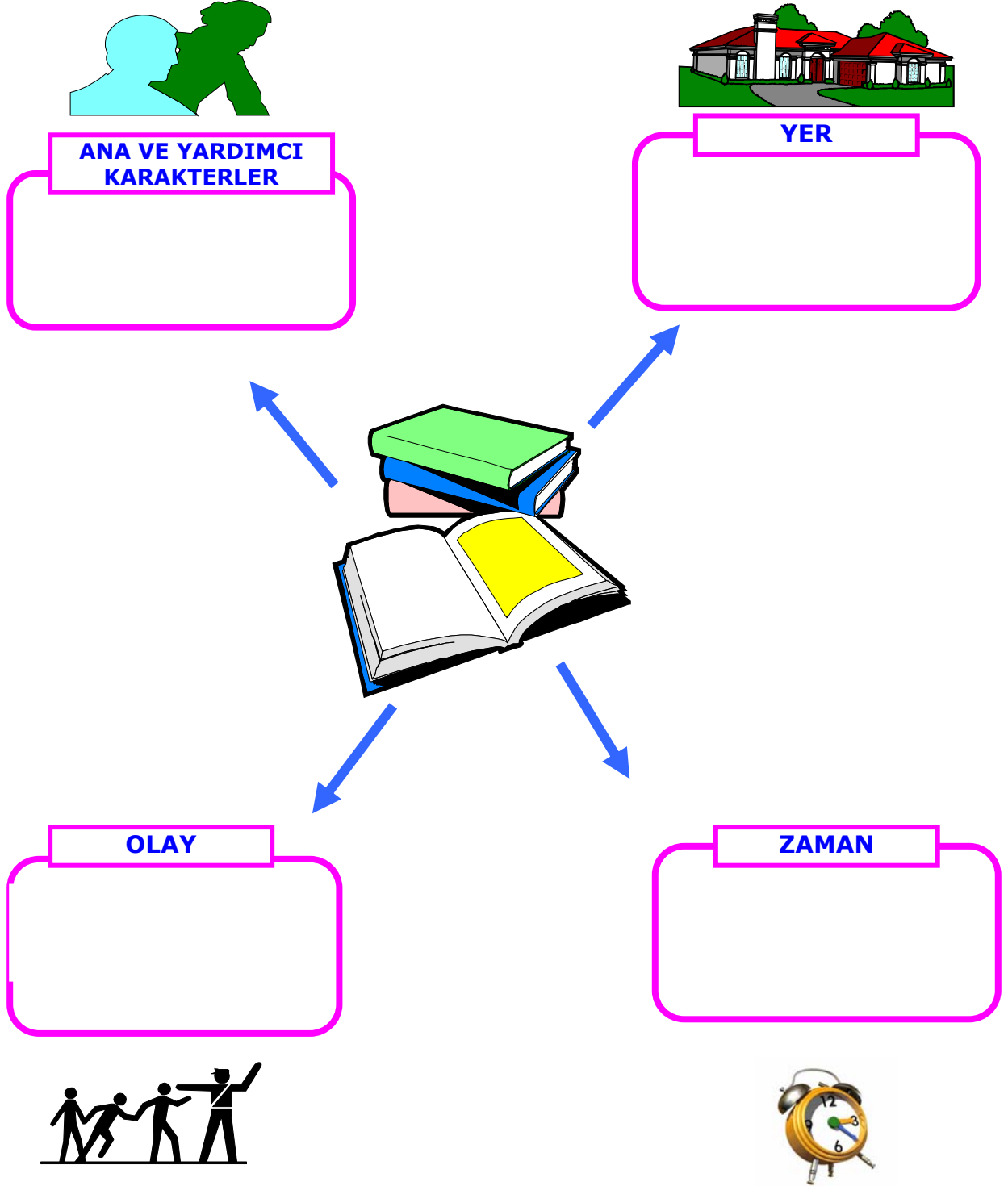
"Annesi Murat'a alışveriş listesini verdi. Murat arkadaşlarıyla buluşacağı için acele ediyordu. Annesinin verdiği parayı cebine koyarak manava koştu. Listede yazılı olanları alışveriş sepetine yerleştirirken bir yandan da gözü saatindeydi. Saat dörde yaklaşıyordu. Alması gerekenleri tamamlayıp koşarak eve döndü. Annesi Murat'a teşekkür ederek sepettekileri boşalttı. Bir kaç domatesin ezik, bazı elmaların da çürük olduğunu gördü. Bunları Murat'a gösterdi. Alışveriş yaparken daha dikkatli olmasını söyledi. Murat acele ettiği için annesinden özür diledi. Bir sonraki alışverişe birlikte gitmeye karar verdiler."

DEĞERLENDİRME

1. Murat niçin acele ediyordu?
2. Annesi Murat'a ne dedi?
3. Öğrencilerin hikâye haritasını metne uygun cevaplamalarına dikkat ediniz.
4. Cevapları tartışarak kontrol ediniz.

HİKÂYE HARİTASI

Aşağıdaki boşlukları dinlediğiniz metne göre doldurunuz.

4. YAZMA ETKİNLİKLERİ

ADI: AİLE AĞACI

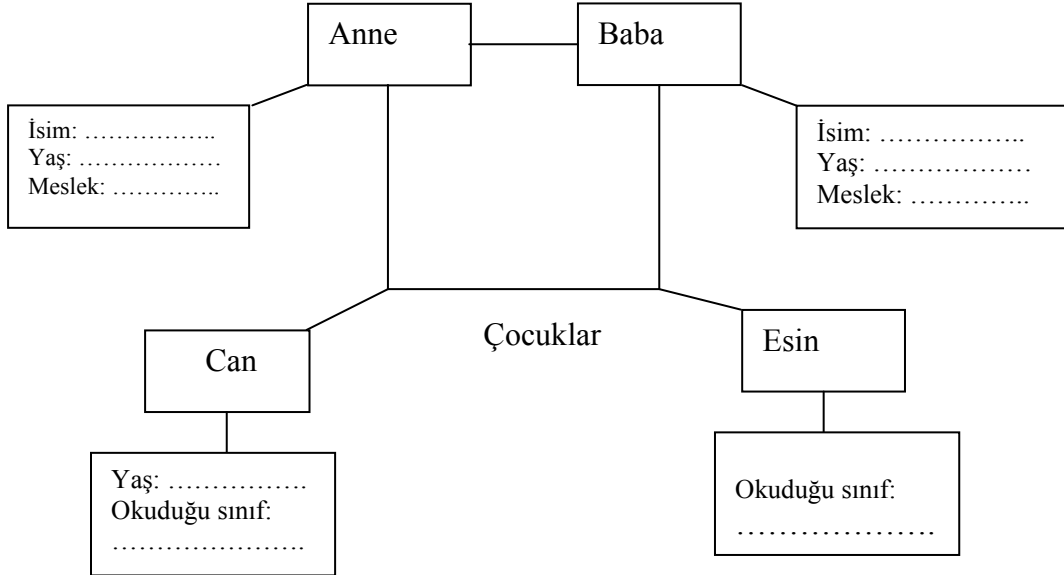
DERS : Türkçe
SINIF : 1
YAKLAŞIK SÜRE : 25-30 dakika
ÖĞRENME ALANI : Yazma
KAZANIM : Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtan yazılar yazar.
BECERİLER : Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM : Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıda Can'ın aile ağacı verilmiştir. Metni okuyarak öğrencilerinizin aile ağacında verilen boşlukları doldurmalarını isteyiniz. Ayrıca öğrencilerinizden kendi aile ağaçlarını yapmalarını bir paragraf halinde yazmalarını isteyiniz.

"Benim adım Can, yedi yaşındayım ve birinci sınıfa gidiyorum. Ankara'da oturuyoruz. Annemin adı Ebru, babamın adı ise Erol'dur. Annem otuz beş babam ise otuz altı yaşındadır. Annem öğretmen babam mühendistir. Kardeşim Esin ise ana sınıfına gidiyor."

CAN'IN AİLE AĞACI

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencileriniz aile ağacındaki bilgileri doğru olarak yazabiliyorlar mı?
2. Aile ağacına bilgileri doğru yerleştirebiliyorlar mı?

ADI: EL BİRLİĞİYLE ŞİİR YAZALIM

DERS	: Türkçe
SINIF	: 2
YAKLAŞIK SÜRE	: 30 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Yazma
KAZANIM	: İş birliği yaparak yazar. Şiir yazar.
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, yaratıcı düşünme, girişimcilik, kişisel ve sosyal değerlere önem verme, eleştirel düşünme, iletişim.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM:	Mektup zarfları, şiir örnekleri

SÜREÇ

Öğrencilerinizden sınıfa şiir örnekleri getirmelerini isteyiniz. Daha sonra aşağıdaki yönergeleri uygulayınız.

Öğrenciler 4-5 kişilik gruplara ayrılır. Öğrencilerin getirdiği şiirler arasından bir şiir seçilir. Seçilen bu şiir öğretmen tarafından bir kez okunur. Şiirin ana duygusu hakkında tartışmalar yapılır. Öğrencilerin şiirle ilgili ön bilgileri harekete geçirilir. Bu şiirin her hangi bir ögesini (ana duygu, şiirde geçen bir kavram vb.) ele alarak her öğrenci bir şiir yazar. Öğretmen her gruba üzerinde 1. dize, 2. dize, 3.dize ve 4. dize yazan dört adet zarf dağıtır. Öğrenciler şiirlerinin 1. dizelerini kesip 1.dize yazan zarfa, 2. dizeyi kesip 2.dize yazan zarfa koyarlar... Her zarfın içindeki dizeler karıştırılır. Ardından her zarftan birer dize çekilir. Çekilen dizeler, konu, duygu vb.yönden bir araya getirilir. Böylece uzun ve çeşitli şiirler oluşturulur.

Not: Aynı işlem bütün sınıf için yapılabilir. Grupların yazdığı şiirler birleştirilerek yeni şiirler elde edilir.

DEĞERLENDİRME

Yazılan şiirlerden hangilerinin duygusal bir bütünlük taşıdığı ve anlatım yönünden güzel olduğu öğrencilere sorulabilir.

ADI: ŞİİR YAZ

DERS	: Türkçe
SINIF	: 3-4
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Yazma
KAZANIM	: Şiir yazar.
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, yaratıcı düşünme, girişimcilik, kişisel ve sosyal değerlere önem verme, eleştirel düşünme.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM	: Resim, okul bahçesi, sınıf.

SÜREÇ

Aşağıdaki etkinliklerden birini seçerek öğrencilerden şiir yazmalarını isteyiniz. Yazılan şiirler bestelenerek şarkı gibi okunabilir. Beğenilen besteler eşliğinde dans edilebilir.

a. Öğrenciler, bahçeye çıkarılarak çevrelerinde gördüklerine ilişkin şiir yazmaları istenir. Şiirin ilk bölümünde dışarıda gördüklerini tanımlamaya, ikinci bölümünde kendileri için önemli olan herhangi bir varlığı (ağaç, çiçek, böcek, güneş vb.) seçip onun hakkında yazmaya, üçüncü bölümünde dışarıdaki renkleri, sesleri, kokuları, tatları tanımlamaya son olarak da konuyla ilgili duygularını yazmaya yönlendirilebilir.

b. Öğrencilerin evlerinden resimler getirmeleri istenir. Sınıfta bir resim dosyası oluşturulur. Bu dosyadan seçilen resimlerle ilgili şiirler yazdırılır.

c. Sınıf ortamında sözsüz müzik dinletilerek "Şimdi nasıl bir yerdesiniz? Etrafınızda neler, kimler var? Kendinizi nasıl hissediyorsunuz?" gibi sorularla öğrencilerin hayal kurmaları sağlanır. Kurdukları hayali şiir olarak yazmaları istenir.

DEĞERLENDİRME

Şiirler değerlendirilirken etkili ve heyecanlı anlatımı olan şiirlerin hangileri olduğu sorulabilir. Beste ve danslar değerlendirilirken özgünlüğe dikkat edilir.

ADI: BOŞLUKLARI DOLDUR

DERS	:Türkçe
SINIF	: 3-4
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Yazma
KAZANIM	: Yazılarında kelime türlerini işlevine uygun kullanır.
BECERİLER	: Türkçeyi doğru,güzel ve etkili kullanma, karar verme, girişimcilik, yaratıcı düşünme.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM:	Çalışma kâğıtları

SÜREÇ**a. Boşlukları yay ayraç içindeki uygun kelimeleri yazarak doldurunuz.
(hoş, geç, acı, hafifçe, hızlı, güler yüzlü, dikkatli, ağır ağır, acı acı)**

- 1- Dost. söyler.
- 2- Ağır kazan kaynar.
- 3- Davulun sesi uzaktan gelir.
- 4- Öğretmen, öğrencisine gülümsedi.
- 5- Tehlikeli olmasına rağmen arabayı çok kullanıyor.
- 6- Her işini neşeyle yapan, herkese davranırdı.
- 7- Topluluk önünde çok konuşuyordu.
- 8- Bu mendirden çıkacaksın
- 9- Ayağı burkulan kedi bağırıyordu.

**b. Boşlukları yay ayraç içindeki uygun kelimelerle doldurunuz.
(plastik, beşer, iyi, genç, acı, eski, lezzetli)**

1. bir insan olduğunu yüzüne bakınca anladım.
2. Herkese tane kurabiye düştü.
3. Ayşe'nin tokası var.
4. 60 yaşında olmasına rağmen çok görünüyor.
5. Ayşe pastaları yapan.
6. biber almayı unutma.
- 7- Dedemden kalan ev çok bakımsızdı.

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencileriniz cümlelere uygun kelimeleri seçebiliyorlar mı?
2. Öğrencileriniz boşluklara uygun kelimeleri seçerken hangi ipuçlarını kullanıyor?

ADI: OYUN YAZ

DERS : Türkçe
SINIF : 3-4
YAKLAŞIK SÜRE : 40 dakika
ÖĞRENME ALANI : Yazma
KAZANIM : Kısa oyunlar yazar.
BECERİLER : Türkçeyi doğru,güzel ve etkili kullanma, yaratıcı düşünme, girişimcilik, eleştirel düşünme, kişisel ve sosyal değerlere önem verme, iletişim, problem çözme, karar verme.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM: Kutular, örnek kartlar, zarflar, şapka, gözlük, yelek.

SÜREÇ

1. Etkinlikteki kutucukların içinde verilen başlıkları tahtaya yazınız.
2. Öğrencilerinizden, örneklerden yararlanarak beyin fırtınası yoluyla kendilerinin de örnekler bulmalarını ve bunları kutucuklara yazmalarını isteyiniz.
3. Kutucuklardaki bilgilerden yararlanarak karakter oluşturmalarını isteyiniz (Aynı başlık altında birden fazla özellik seçilebilir). Etkinliğin orta bölümündeki örnek karakter kartından yararlanılabilir.
4. Her öğrencinin seçilen ve özellikleri belirlenen karakter ile ilgili bir oyun yazmasını isteyiniz (Kurgulanan oyuna başka karakterler de ekleyebilirler).
5. Öğrenciler gruplandırılır. Gruptaki öğrencilerin yazdığı karakterler birleştirilerek yeni bir oyun oluşturulur.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerin yazdıkları oyunu arkadaşlarıyla paylaşmalarını isteyiniz. Diğer öğrencilerin okunan oyunla ilgili düşüncelerini alınız. Okunan oyunun bir tiyatro oyunu olup olamayacağı hakkında tartışınız.

Kişilik Özellikleri

heyecanlı
dürüst
korkak
içe dönük
girişken
.....
.....
.....
.....

Dış Görünüş

esmer
sarışın
şişman
uzun boylu
gözlüklü
.....
.....
.....

Meslek

öğretmen
mühendis
doktor
polis
şoför
işçi
.....
.....
.....

Hoşlandıkları

okumak
uyumak
futbol oynamak
saz çalmak
hikâye yazmak
.....
.....
.....

Olay

kitap aramak
okula geç kalmak
projeyi unutmak
başka bir kente taşınmak
.....
.....
.....
.....

Örnek Karakter Kartı

Adı: Semiha

Kişilik Özellikleri: girişken,

heyecanlı, dürüst,

Meslek: öğretmen

Dış görünüş: uzun boylu,gözlüklü

Hoşlandıkları: okumak, hikâye
yazmak

Hoşlanmadıkları: dağınıklık,
gürültü

Ailesi: annesi, babası

Başından geçen olay: başka bir
kente taşınmak

Hoşlanmadıkları

yemek yapmak
ütü yapmak
gürültü
dağınıklık
düzensizlik
.....
.....
.....

Ailesi, Arkadaşları

annesi
babası
babaannesi
yakın arkadaşı
.....
.....
.....
.....

ADI: BENİ TAMAMLA

DERS	: Türkçe
SINIF	: 3-4-5
YAKLAŞIK SÜRE	: 15-20 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Yazma
KAZANIM	: Yazılarında farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanır.
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, karar verme.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM:	Çalışma kâğıtları veya tahta

SÜREÇ

Öğretmen çalışma kâğıtlarını dağıtır veya çalışma kâğıdındaki cümleleri tahtaya yazar. Öğrencilerden boşlukları uygun kelimelerle doldurmalarını ister.

Aşağıdaki cümleleri "**ama, fakat, rağmen, veya**" kelimelerinden uygun olanlar ile tamamlayınız.

- 1- Dedem zengindin hiç para harcamaz.
- 2- Selin hızlı çalışın çok hata yapan.
- 3- Çok zengin oldular mutlu değiller.
- 4- Oyun oynamayı televizyon izlemeyi seçmelisin.
- 5- Boğazı ağrmasınadondurma yemekten vazgeçmedi.
- 6- Ayşe çok çalışmasına sınavı geçemedi.

DEĞERLENDİRME

1. Öğrenciler cümleye uygun kelimeleri bulabiliyorlar mı?
2. Kelimeleri belirlerken hangi ipuçlarını kullanıyorlar?
3. Kelimelerin cümleye kattığı anlamı biliyorlar mı?

ADI: DEYİMLERİ BUL

DERS : Türkçe
SINIF : 4-5
YAKLAŞIK SÜRE : 10-15 dakika
ÖĞRENME ALANI : Yazma
KAZANIM : Yazılarında söz varlığından yararlanır.
BECERİLER : Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma, karar verme, yaratıcı düşünme.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıda karışık olarak verilmiş kelimelerden yararlanarak deyimleri tamamlayın.

gözüne	kırılmak
binmek	keçileri
asmak	etekleri

- 1- Kalbi
- 2- tutuşmak
- 3-girmek
- 4- Küplere.....
- 5- Lunat
- 6- kaçınmak

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencileriniz deyimleri doğru tamamlayabiliyorlar mı?
2. Hangi ipuçlarını kullanarak deyimleri tamamladılar?
3. Deyimlerin anlamlarını biliyorlar mı?
4. Bildikleri başka deyimler var mı?

ADI: CÜMLEYİ TAMAMLA

DERS : Türkçe
SINIF : 4-5
YAKLAŞIK SÜRE : 10-15 dakika
ÖĞRENME ALANI : Yazma
KAZANIM : Yazılarında imlâ kurallarını uygular.
BECERİLER : Türkçeyi doğru,güzel ve etkili kullanma
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıdaki cümleleri, ayrı yazılan "de" ya da bitişik yazılan "-de" ile tamamlayınız.

- 1- Çocuklar okulun bahçesinotunuyor.
- 2- Bu güzel hava biraz yürüyelim.
- 3- Bu kız kim diye sordu.
- 4- Kurunun yanın yaş yanar.
- 5- Belki annem bu akşam yemek..... bize katılır.
- 6- Başarısız olsantekrar denemelisin.
- 7- Ayşe Nevşehin.....otunuyor.
- 8- Bu sınav kimi öğrenciler kötü not aldı.
- 9- Hafta bir kez gitar kursuna gidiyorum.
- 10- Elmayı soy ye. armudu soy ye.

DEĞERLENDİRME

1. Öğrenciler ayrı yazılan "de" ile bitişik yazılan "-de" yi fark edebiliyorlar mı?
2. Boşlukları, uygun olarak tamamlayabiliyorlar mı?

ADI: KELİME TÜRLERİNİ BUL

DERS	: Türkçe
SINIF	: 4-5
YAKLAŞIK SÜRE	: 10-15 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Yazma
KAZANIM	: Yazılarında kelime türlerini işlevine uygun kullanır.
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, karar verme, girişimcilik, yaratıcı düşünme, problem çözme.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM:	Çalışma kâğıtları

SÜREÇ

a. Aşağıdaki cümleleri uygun kelimelerle tamamlayınız.

"çocukça, çocuksu, çocuklaştı, çocukluk, çocuk"

1. Boyacı boya sandığını alarak yola koyuldu.
2. Yaşlı adamın hareketleri onu çok sevimli yapıyordu.
3. Dedemin anılarını büyük bir keyifle dinlendik.
4. Hasan bazen bir yetişkin gibi bazen de davranıyordu.
5. Babaanne torunuyla oynarken

b. Aşağıdaki cümleleri uygun kelimelerle tamamlayınız.

"güzel, güzelce, güzellik, güzelleşmek, güzel insan"

1. Selin, balo için en elbisesini giydi.
2. Ayşe, tatilden döndükten sonra iyice
3. Bahar, yıkadığı gömleğini ütiledi.
4. huyu da güzel olur, işi de.
5. geçicidir, önemli olan kendimizi geliştirmektir.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin cevaplarını kontrol ediniz.

ADI: ATASÖZLERİNİ BUL

DERS : Türkçe
SINIF : 4-5
YAKLAŞIK SÜRE : 30 dakika
ÖĞRENME ALANI : Yazma
KAZANIM : Yazılarında söz varlığından yararlanır.
BECERİLER : Türkçeyi doğru,güzel ve etkili kullanma, karar verme, araştırma.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM: Atasözleri sözlüğü, çalışma kâğıdı.

SÜREÇ

Öğrencilerden aşağıda karışık olarak verilmiş kelimeleri birleştirerek atasözleri oluşturmalarını isteyiniz. Bu çalışmada atasözleri sözlüğünün kullanımı özendirilmelidir.

çok	sana	acı	kişiye	akıl	ile	oturur
		okuyan	söyle	kim	zararla	
olduğunu		bilsen	bilene	yarına		üstündür
	söyler		bugünün	sermayedir		

- 1- Dost
- 2- Bin bin danış.
- 3- Arkadaşını söyleyeyim.
- 4- işini bırakma.
5. gezen değil, çok bilin.
- 6- Akıl
- 7- akıldan
- 8- Öfke kalkan

DEĞERLENDİRME

1. Öğrenciler atasözlerini doğru olarak tamamlayabiliyorlar mı?
2. Atasözlerini tamamlarken hangi ipuçlarını kullanıyorlar?
3. Atasözlerinin anlamını biliyorlar mı?
4. Bildikleri başka atasözleri var mı?

ADI: BENİ BUL

DERS : Türkçe
SINIF : 5
YAKLAŞIK SÜRE : 25-30 dakika
ÖĞRENME ALANI : Yazma
KAZANIM : Yazılarında kelime türlerini işlevine uygun kullanır.
BECERİLER : Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, karar verme, girişimcilik, yaratıcı düşünme, problem çözme.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

- 1 Yaşlı adam, çocuğa uzun uzun baktı. "**Sen** daha küçüksün, bunları
2 anlamazsın." dedi ve kafesteki kuşları serbest bıraktı. "**Onlar** şimdi daha
3 mutlular, **biz** insanlar da özgürken daha mutlu değil miyiz?" dedi. Çocuk,
4 **ona** şaşkın şaşkın bakıyordu. **Ben** hiç böyle düşünmemiştim. Kapalı yerde
5 yaşamak kötüyse insanlar neden kocaman apartmanlarda yaşıyor. Neden
6 **onlar** da yataklarını ya da masalarını şu çayırdaki düzlüğe kurmuyorlar,
7 **bunu** hâlâ anlamadım. Meselâ "**biz** ailemle bir apartmanda oturuyoruz"
8 dedi. Yaşlı adam, "**Siz** şehirde oturuyorsunuz, şehir yaşamı böyle. Ancak
9 **ben** köyde geniş bir bahçe içindeki evde yaşıyorum ve mutluyum." dedi.
10 Çocuk, yaşlı adama teşekkür edip oradan uzaklaştı.
11

Öğrencilerinizden yukarıdaki metinde koyu yazılmış kelimelerin hangi adın yerine kullanıldığını bulmalarını isteyiniz.

1. Satırda Sen	6. Satırda Onlar
2. Satırda Onlar	7. Satırda Biz
3. Satırda Biz	7. Satırda Bunu
4. Satırda Ona	8. Satırda Siz
4. Satırda Ben	9. Satırda Ben

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerin cevaplarını kontrol ediniz.

ADI: GİZLİ KELİMEYİ BUL

DERS : Türkçe
SINIF : 5
YAKLAŞIK SÜRE : 20-25 dakika
ÖĞRENME ALANI : Yazma
KAZANIM : Yazılarında kelime türlerini işlevine uygun kullanır.
BECERİLER : Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, karar verme,

girişimcilik, yaratıcı düşünme, problem çözme.

ARAÇ, GEREÇ, ORTAM: Çalışma kâğıtları

SÜREÇ

Aşağıda verilen kelimeleri kullanarak boşlukları doldurunuz.

“siz, bize, ona, ben, size, onlara, bizi, sen, biz”

- 1- Bugün Ayşe'nin doğum günübir oyuncak hediye etmek istiyorum.
- 2- ve kardeşim birbirimize çok benziyoruz, bazıları ikiz sanıyor.
- 3- Öğretmenimiz, Selma'ya □ bugün rahatsızsın, istersen erken çıkabilirsin” dedi.
- 4- Arkadaşlar, iki gruba ayrılalım. öykü kitapları okuyup anlatalım. de şiir okursunuz. Küçük kardeşlerimiz okuma bilmediği için da masal anlatalım.

DEĞERLENDİRME

1. Öğrenciler boşluklara gelecek kelimeyi doğru olarak belirleyebiliyorlar mı?
2. Kelimeyi seçerken hangi ipuçlarını kullanıyorlar?

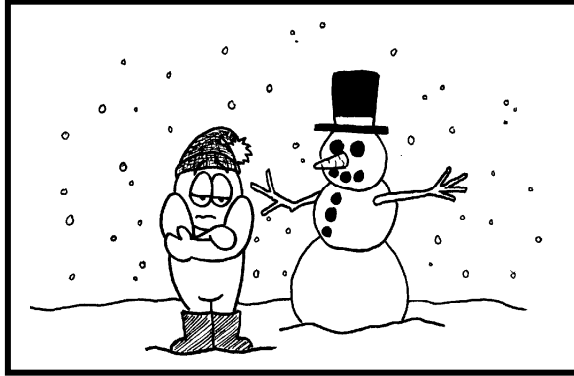
5. GÖRSEL OKUMA VE GÖRSEL SUNU ETKİNLİKLERİ

ADI: BAK-ANLAT

DERS : Türkçe
SINIF : 1
YAKLAŞIK SÜRE : 15-20 dakika
ÖĞRENME ALANI : Görsel okuma
KAZANIM : Resim ve fotoğrafları yorumlar.
BECERİLER : Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM : Resimli kartlar

SÜREÇ

Öğrencilerinize aşağıdaki resmi iki üç dakika gösteriniz. "Bu resimde neler görüyorsunuz? Resimde gördükleriniz hakkında neler düşünüyorsunuz? Hangi mevsime benziyor?" sorularını sorarak öğrencilerin düşünmelerini ve konuşmalarını sağlayınız.

DEĞERLENDİRME

1. Öğrenciler, resimde üşüyen çocuğu, kardan adamı (burnu, ağzı, düğmeleri vb. özellikleri) ve kar tanelerini fark edebiliyorlar mı?
2. Resmin özelliklerini anlatırken uygun cümleler kurabiliyorlar mı?

ADI: TABLO (ÇİZELGE) İNCELE

DERS	: Türkçe
SINIF	: 4-5
YAKLAŞIK SÜRE	: 15-20 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Görsel Okuma ve Görsel Sunu
KAZANIM	: Grafik ve tablo ile verilenleri yorumlar.
BECERİLER	: Karar verme
ARAÇ,GEREÇ,ORTAM	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıda iki öğrenciye ait haftalık ders programı verilmektedir. Öğrencilerinize aşağıdaki çalışmaları yaptırınız:

1. Gizem'e ait haftalık ders programını inceleyerek Gizem'in pazartesi günü hangi derslerinin olduğunu belirleyiniz.
2. Gökhan'ın salı günü hangi dersleri vardır?
3. Hangi öğrencinin çarşamba günü müzik dersi vardır?
4. Hangi öğrencinin perşembe günü görsel sanatlar dersi vardır?
5. Hangi öğrencinin cuma günü daha çok fen bilgisi dersi vardır?

Gizem'in Ders Programı

Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
Türkçe	fen bilgisi	görsel sanatlar	fen bilgisi	fen bilgisi
Türkçe	fen bilgisi	görsel sanatlar	görsel sanatlar	müzik
matematik	matematik	sosyal bilgiler	sosyal bilgiler	Türkçe
matematik	matematik	sosyal bilgiler	Türkçe	Türkçe
müzik			Türkçe	

Gökhan'ın Ders Programı

Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
Türkçe	matematik	müzik	fen bilgisi	Türkçe
Türkçe	matematik	sosyal bilgiler	müzik	sosyal bilgiler
görsel sanatlar	fen bilgisi	sosyal bilgiler	Türkçe	
görsel sanatlar	fen bilgisi	Türkçe	Türkçe	
			sosyal bilgiler	

DEĞERLENDİRME

Öğrenciler, Gökhan ile Gizem'in ders programındaki farklılıkları görebiliyorlar mı?

ADI: GRAFİĞİ YORUMLA

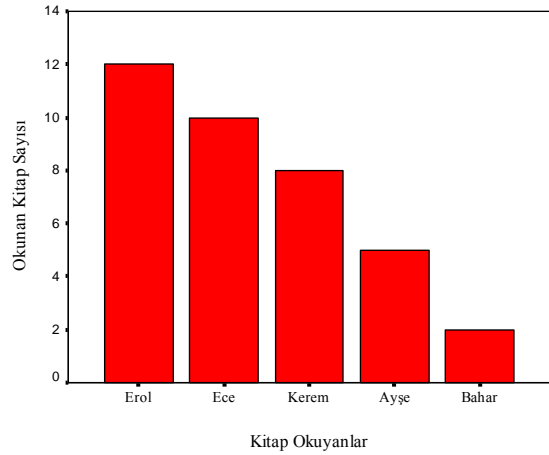
DERS	: Türkçe
SINIF	: 4-5
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Görsel Okuma ve Görsel Sunu
KAZANIM	: Grafik ve tablo ile verilenleri yorumlar.
BECERİLER	: Karar verme, problem çözme.
ARAÇ,GEREÇ,ORTAM	: kalem, kâğıt, renkli kalemler.

SÜREÇ

Etkinliğe başlamadan önce öğrencilere bilgilerin grafikte, tablo vb. ile sunulabileceği açıklanmalıdır.

Aşağıdaki soruları öğrencilerinize yöneltiniz:

1. Grafikte ne görüyorsunuz?
2. Grafiğe göre en çok kitap okuyan kimdir?
3. Grafiğe göre en az kitap okuyan kimdir?
4. Grafiğe göre Kerem kaç kitap okumuştur?

DEĞERLENDİRME

1. Öğrenci en çok kitap okuyanı belirleyebiliyor mu?
2. Öğrenci en az kitap okuyanı belirleyebiliyor mu?
3. Öğrenciler grafiği yorumlayabiliyorlar mı?

6. ATATÜRKÇÜLÜK ETKİNLİKLERİ

ADI: ATATÜRK'ÜN AİLESİ

DERS	: Türkçe
SINIF	: 1
YAKLAŞIK SÜRE	: 20-25 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Görsel okuma, yazma
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma
KAZANIMLAR	: Atatürk'ün ailesiyle ilgili fotoğraflardan hareketle Atatürk'ün ailesiyle ilgili cümleler yazar.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Mustafa Kemal'in Selânik'te doğduğu ev

Mustafa Kemal'in babası Ali Rıza Efendi

Mustafa Kemal, annesi Zübeyde Hanım ve kız kardeşi Makbule (Atadan) ile

Öğrencilerinizden yukarıdaki resimlere bakmalarını ve bu resimlerden hareketle Atatürk'ün ailesi ile ilgili birkaç cümle yazmalarını isteyiniz.

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerinizden cümleye büyük harfle başlamalarını isteyiniz.
2. Resimlerde gördüklerini yalın bir şekilde yazmalarına dikkat ediniz.

ADI: ATATÜRK'ÜN AİLE AĞACI

DERS	: Türkçe
SINIF	: 1
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme, yazma
BECERİLER	: Araştırma, Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma
KAZANIMLAR	: Atatürk'ün anne, baba ve kardeşini gösteren aile ağacını oluşturur.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

ATATÜRK

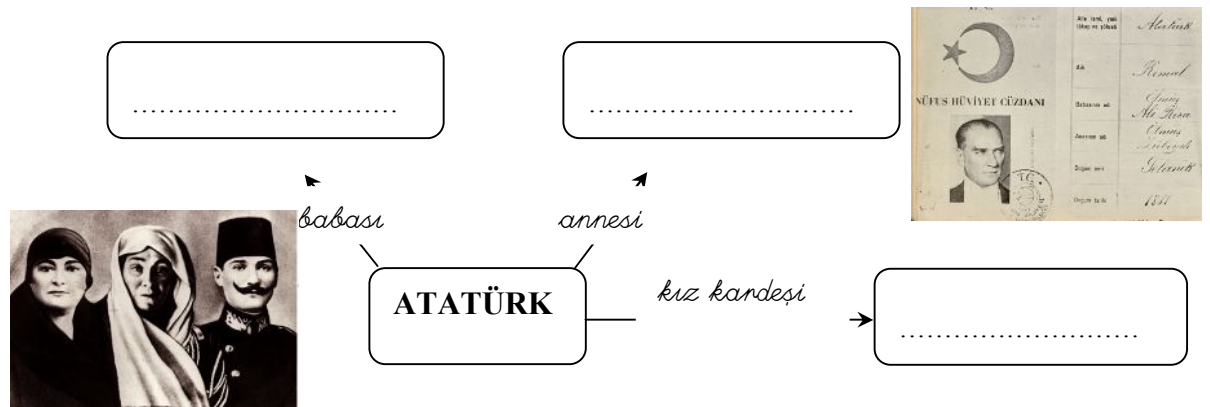
Mustafa Kemal Selanik'te doğdu. Annesi Zübeyde Hanım, babası Ali Rıza Efendi'dir. Makbule isminde bir kız kardeşi vardır.

Mustafa, ilkokulu bitirince askerî okula gitti. Öğrencilik yaşamı çok başarılı geçti. Öğretmeni ona, Kemal adını verdi. Askerî okulları bitirerek subay oldu. Orduya katıldı. Mustafa Kemal, yurdumuzu düşmanlardan kurtardı. Cumhuriyeti kurdu. Yurdumuzun ilerlemesi için yenilikler yaptı. Türk ulusu ona, Atatürk soyadını verdi.

Atatürk, 10 Kasım'da İstanbul'da, Dolmabahçe Sarayı'nda vefat etti. Şimdi Atatürk Ankara'da Anıtkabir'de yatmaktadır.

Komisyon

Öğrencilerinizden, Atatürk hakkında öğrendiklerinden hareketle aşağıdaki şemayı doldurmalarını isteyiniz.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin aile ağacındaki boşlukları doğru bilgilerle doldurmalarına dikkat ediniz.

ADI: ATATÜRK'ÜN ÇOCUKLUĞU

DERS	: Türkçe
SINIF	: 2
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme, okuma, görsel sunu
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma
KAZANIMLAR	: Atatürk'ün ailesi ve çocukluğuyla ilgili bir anıyı dinlerken zihninde canlandırdıklarını görselleştirir.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıdaki metni okuyunuz. Öğrencilerinizden sizi dinlerken kendilerini Mustafa Kemal'in yerine koymalarını ve dinlediklerini zihinlerinde canlandırmalarını isteyiniz.

ÇOCUKLUĞU İLE İLGİLİ BİR ANI

Mustafa Kemal, ilkokulda iken babası Ali Rıza Efendi öldü. Ailesinin geçimini sağlamakta güçlük çeken annesi, Mustafa Kemal'i okuldan alarak kardeşinin çiftliğine götürdü. Dayısı, Mustafa'ya çiftlikte bazı görevler verdi. Mustafa ve kız kardeşi kargalar konmasın diye tarladaki baklalara bekçilik yapmaya başladılar.

Mustafa, çiftlik işlerine alıştı fakat annesi Mustafa'yı okuldan ayırdığı için çok üzgündü.

Bir sonbahar günü dayısı ile beraber çayırda dolaşırken Mustafa'yı eve çağırdılar. Mustafa'yı tekrar okula başlaması için teyzesinin yanına göndereceklerdi.

Annesi bu müjdeyi oğluna verdi. O zaman on yaşında olan Mustafa bu müjdeye çok sevinmişti.

Falih Rıfkı ATAY
(Kısaltılmıştır.)

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerinizden zihinlerinde canlandırdıklarının resmini resim defterlerine yapmalarını isteyiniz.
2. Öğrencilerinizden Atatürk'ün çocukluğu ve ailesiyle ilgili bir şiir veya anı bularak bunları sınıfta okumalarını isteyiniz.

ADI: ŞİİRLERLE CUMHURİYET

DERS	: Türkçe
SINIF	: 1
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme, okuma
BECERİLER	: Kişisel ve sosyal değerlere önem verme
KAZANIMLAR	: Cumhuriyetle ilgili dinlediği bir şiiri zihninde canlandırarak görselleştirir.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

CUMHURİYET

Ay yıldızlı bayraklar.
Her yanda dalgalanıyor.
Süslendi evler, sokaklar.
Renk renk ışıklar yanıyor.

Bin dokuz yüz yirmi üçte.
Cumhuriyeti kundu millet.
Bize büyük Atatürk'ün
Armağanı cumhuriyet.

Vasfi Mahir KOCATÜRK
Cumhuriyet Şiirleri

Yukarıdaki şiiri, vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek ve şiirdeki ana duyguyu öğrencilere hissettirerek okuyunuz. Daha sonra öğrencilerinizden, şiirin birinci mısrasını zihinlerinde canlandırmalarını ve bunu resim veya drama ile anlatmalarını isteyiniz.

Bu çalışmalar bittikten sonra öğrencilerinizden cumhuriyetle ilgili bir şiir bulmalarını ve buldukları şiiri sınıfta arkadaşlarıyla paylaşmalarını isteyiniz.

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki soruları sorarak öğrencilerinizin şiir hakkında konuşmalarını isteyiniz.

Şiiri dinlerken veya okurken neler hissettiniz?

Şiirin en çok hangi bölümünü sevdiniz? Neden?

2. Öğrencilerinizden şiirin son dördlüğünü tamamlamalarını isteyiniz.

ADI: MİLLÎ MÜCADELE

DERS	: Türkçe
SINIF	: 1-2-3
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme, okuma
BECERİLER	: Kişisel ve sosyal değerlere önem verme
KAZANIMLAR	: Millî Mücadele ile ilgili bir şiiri topluluk önünde okur.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREC

19 MAYIS

Şanlı Ata'm Samsun'a
İşte bugün çıkmıştı.
Kurtuluşa ilk adım
Samsun'dan atılmıştı.

Erzurum'dan Sivas'a
Yapıldı toplantılar,
Yurdu kurtarmak için
Alınmıştı kararlar.

Yurda saldıranlarla
Kahramanca savaştık.
Düşmanları yenerek
Zaferlere ulaştık.

M. Sırrı DURLU
İlkokullar İçin Bayram Şiirleri

Yukarıdaki şiiri vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek ve şiirdeki ana duyguyu öğrencilerinize hissettirerek okuyunuz.

Öğrencilerinizden Millî Mücadele'yi anlatan bir şiir bulmalarını ve buldukları şiiri sınıfta arkadaşlarıyla paylaşmalarını isteyiniz.

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki soruları yönelterek öğrencilerinizden şiir hakkında konuşmalarını isteyiniz.
Şiiri dinlerken neler hissettiniz?
Şiirin en çok hangi bölümünü sevdiniz? Neden?
2. Öğrencilerinizden, Atatürk'ün Millî Mücadele için yaptıklarını anlatan bu şiiri, düz yazı şeklinde yazmalarını isteyiniz.

ADI: ATATÜRK'ÜN DOĞAYA VERDİĞİ ÖNEM

DERS	: Türkçe
SINIF	: 3
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Yazma
BECERİLER	: Yaratıcı düşünme, Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma
KAZANIMLAR	: “Atatürk ve Doğa” konulu görsel materyallerden yararlanarak onun doğa sevgisini anlatan bir hikâye oluşturur.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREC

Öğrencilerinize aşağıda verilen resimlerde neler gördüklerini sorunuz. Resimlerden hareketle defterlerine “Atatürk ve Doğa” konulu hikâye yazmalarını isteyiniz.

DEĞERLENDİRME

1. Sizce bu fotoğraflar Atatürk'ün doğa sevgisini anlatmakta yeterli mi? Açıklayınız.
2. Öğrencilerinizden yazdıkları metinleri arkadaşlarıyla paylaşmalarını isteyiniz.
3. Öğrencilerinizin yazdıkları hikâyeleri sınıf panosunda sergileyiniz.

ADI: ATATÜRK'ÜN İNSAN SEVGİSİ

DERS	: Türkçe
SINIF	: 3
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Yazma
BECERİLER	: Yaratıcı düşünme, girişimcilik
KAZANIMLAR	: Okuduğu metinlerden yararlanarak Atatürk'ün insan sevgisini anlatan kısa bir öykü veya şiir yazar.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıdaki sözü tahtaya yazınız. Öğrencilerinizden verilen söz hakkında konuşmalarını, yorum yapmalarını isteyiniz. 2-4 kişilik gruplar oluşturarak bu sözden ve yapılan yorumlardan hareketle bir şiir yazmalarını isteyiniz.

“İnsanlar arası ilişkilerde kin ve nefretin yeri yoktur. Atatürkçülükte benimsenen ideal, iyilik, güzellik ve doğruluktur. İnsanlara karşı düşmanlık söz konusu olmayıp özde insana güven ve insana sevgi esastır.”

(Atatürkçülük 3)

DEĞERLENDİRME

1. Her gruptan, yazdıkları şiiri arkadaşlarına okumalarını isteyiniz.
2. Yazılan şiirleri panoda sergileyiniz.

ADI: ATATÜRK'ÜN VATAN VE MİLLET SEVGİSİ

DERS	: Türkçe
SINIF	: 3
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Görsel okuma, okuma, yazma
BECERİLER	: Yaratıcı düşünme, Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma
KAZANIMLAR	: 1. Atatürk'ün vatan ve millet sevgisini gösteren materyalleri yorumlar. 2. Atatürk'ün önder oluşuna ilişkin fotoğrafları anlamlandırır.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Öğrencilerinizden Atatürk'ün vatan ve millet sevgisi ile önder kişiliğini yansıtan yukarıdaki fotoğrafları incelemelerini, inceleme sonucu gördüklerini planlı yazma yöntemine uygun olarak yazmalarını isteyiniz.

DEĞERLENDİRME

Öğrencileriniz:

1. Hazırlık çalışmalarına yeterince zaman ayırdı mı?
2. Yazma öncesi taslak oluşturdu mu?
3. Metnin ana fikrini destekleyici örnekler verdi mi?
4. Giriş ve gelişme bölümünde bahsettiklerini sonuç bölümünde özetledi mi?

ADI: ATATÜRK'ÜN EĞİTİME VERDİĞİ ÖNEM

DERS	: Türkçe
SINIF	: 5
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Okuma
BECERİLER	: Karar verme
KAZANIMLAR	: 1. Okuduğu metinde Atatürk'ün eğitimi yaygınlaştırmayla ilgili düşüncelerini belirler 2 .Atatürk'ün eğitimin yaygınlaştırılması ile ilgili düşüncelerini destekleyen günümüzde yapılan çalışmalardan yazılı veya sözlü örnekler verir.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıdaki metni öğrencilerinize okutunuz. Öğrencilerinizden metinde Atatürk'ün eğitimle ilgili düşüncelerini anlatan ifadeleri belirlemelerini isteyiniz.

Atatürk ve Eğitim

Falih Rıfkı Atay anlatıyor:

Atatürk'e sordular:

— Kurtuluş Savaşı'nı kazandınız. Cumhuriyeti kurdunuz. Şimdi ne yapmak istersiniz?

Hemen cevap verdi:

— Millî eğitimi yükseltmek.

Bu amaçla her gittiği yerde okullara uğradı. Yurdu dolaşırken yolu bir köye rastladı. Okula girdi. Öğretmen sınıfta ders veriyordu, hemen ayağa kalktı, yerini gösterdi. Atatürk:

“Hayır.” dedi. “Yerinizde oturunuz ve dersinizi yapınız. Eğer izin verirsiniz, biz de sizden yararlanalım. Unutmayınız ki, cumhurbaşkanı bile sınıfta öğretmenden sonra gelir.”

Ahmet KÖKLÜGİLLER
(Atatürk'ün İlkeleri ve Düşünceleri adlı kitaptan düzenlenmiştir.)

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerinize Atatürk'ün, eğitimin yaygınlaştırılması hakkındaki düşüncelerini sorunuz.
2. Öğrencilerinizden, Atatürk'ün eğitimin yaygınlaştırılması ile ilgili düşüncelerini destekleyen, günümüzde yapılan çalışmalardan örnekler vermelerini isteyiniz.

ADI: CUMHURİYET’İN KAZANDIRDIKLARI

DERS	: Türkçe
SINIF	: 3
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme, okuma, görsel sunu
BECERİLER	: Karar verme, kişisel ve sosyal değerlere önem verme
KAZANIMLAR	: Okuduğu veya dinlediği metinde cumhuriyet yönetimi ile kavuştuğumuz hak ve hürriyetleri belirler.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıdaki metni öğrencilerinize okuyunuz. Öğrencilerinizden cumhuriyetin getirdiği yenilikleri anlatan ifadelerin altlarını çizmelerini isteyiniz.

Cumhuriyet Yönetiminin Kazandırdıkları

Atatürk, cumhuriyeti kurarak Türk milletini pek çok hak ve özgürlüğe kavuşturmuştur. Cumhuriyet yönetimi, Türk toplumuna sayısız faydalar sağlamıştır. En başta, milleti, devletin yönetiminde söz sahibi yapmıştır. Demokrasiyi geliştiren bu sistem, vatandaşların hak ve hürriyetlerini, anayasada yer vererek güvenceye almıştır. Kişinin dokunulmazlığı, kişi hürriyeti, yerleşme ve seyahat hürriyeti, din ve vicdan hürriyeti, düşünce hürriyeti, bilim ve sanat hürriyeti, mülkiyet hakkı, anayasamızda yer alan hak ve hürriyetlerden bazılarıdır.

Komisyon

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizden cumhuriyetin getirdiği yeniliklerden üç tanesini defterlerine yazarak yazdıklarından birini açıklamalarını isteyiniz.

ADI: ATATÜRK'ÜN ÇOCUK SEVGİSİ

DERS	: Türkçe
SINIF	: 3-4
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme, konuşma
BECERİLER	: Yaratıcı düşünme
KAZANIMLAR	: Dinlediği anının Atatürk'ün hangi özellikleri ile ilgili olduğunu tahmin eder.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Öğrencilerinize metnin başlığını vererek metnin içeriğini tahmin etmelerini isteyiniz. Daha sonra “Bakalım dinleyeceğiniz metinde Atatürk'ün hangi özelliklerini bulacağız?” sorusunu yönelterek, aşağıdaki metni (1) işaretinin olduğu yere kadar okuyunuz. Burada “Atatürk bu durumda ne yapmış olabilir?” sorusuyla öğrencilerinizin tahminde bulunmalarını isteyiniz. Metni (2) işaretinin olduğu yere kadar okumaya devam ediniz. Burada “Atatürk nasıl bir cevap vermiş olabilir? Bu cevap Atatürk'ün hangi kişilik özelliğini göstermektedir?” sorularıyla öğrencilerin tahminlerde ve çıkarımlarda bulunmalarını isteyiniz.

Çocuk Demek Yarın Demek

Atatürk, Orman Çiftliği'ndeki Marmara Köşk'ünden çıkmış, otomobille şehre iniyordu. Bir dönemeçte, küçük bir çocuk, yol ortasında oturmuş oynuyordu.

Otomobil korna çalarak yaklaşıyor fakat çocuk hiç aldırmiyordu. Sonunda, otomobilde bulunanlardan biri aşağı atladı. Çocuğu öfkeyle tutup yolun kenarına çekmeye çalıştı (1).

Bunu gören Atatürk:

- Ne yapıyorsun, çocuğa böyle davranılır mı?
- Ama efendim...(2)
- Efendimi var mı bunun? Bir çocuğa ancak sevgiyle yaklaşılr, şefkatle kucaklanır. Çocuk demek, yarın demektir. Yarınını saymayan, bugününü yaşayamaz.

Aydın SU
Fıkralarda Atatürk

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinize:

1. Atatürk'ün kişilik özelliklerini belirlerken hangi ipuçlarından yaralandıklarını sorunuz.
2. Atatürk'ün çocuk sevgisi ile ilgili bildikleri başka anıları arkadaşlarıyla paylaşmalarını isteyiniz.

ADI: HER GÜÇLÜĞÜ YENDİ

DERS	: Türkçe
SINIF	: 4
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Okuma
BECERİLER	: Problem çözme, karar verme
KAZANIMLAR	: 1. Okuduğu veya dinlediği metinde Atatürk'ün Millî Mücadele'de karşılaştığı güçlükleri belirler. 2. Atatürk'ün Millî Mücadele'de karşılaştığı güçlüklerden birine çözüm üretir.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Metni bir öğrenciye sesli okutunuz. İşaretili yerlerde okumayı durdurarak “Bu durumda siz olsaydınız ne yapardınız?” sorusuyla öğrencilerinizin çözümler üretmelerini isteyiniz.

Her Güçlüğü Yendi

Kurtuluş Savaşı öncesinde yurdumuz düşmanlar tarafından işgal edildi. Ordularımız dağıtıldı, silahları ellerinden alındı. Ülkemiz bakımsız, ulusumuz fakir kaldı.

Önder Atatürk bu güçlükler karşısında düşmanları yurdumuzdan atmaya karar verdi.

Atatürk'e dediler ki:

— Ordu yok. Düşmanla nasıl savaşabiliriz?

Atatürk hemen yanıt verdi:

—Kurulur.

—İyi ama asker lazım, para lazım.

—Bulunur.

—Diyelim ki parayı da bulduk. Fakat düşmanlarımız hem güçlü hem de pek çok.

—Yenilir, dedi.

Atatürk bütün bu güçlükler karşısında yılmadı. Ümitsizliğe kapılmadı. Ulusuna güvendi.

Ulusuyla el ele vererek millî birlik ve beraberliği sağladı. Ulusumuzun dayanışma gücüne güvenerek Kurtuluş Savaşı'nı başlattı. Yurdumuzu düşmanlardan kurtardı. Cumhuriyeti kurdu. Kadın erkek eşitliğini sağladı.

Atatürk, düşündüklerinin hepsini planlı bir biçimde yaptı. Her güçlüğü yenerek düşündüklerini gerçekleştirdi. O eşsiz bir önderdi.

Falih Rıfkı ATAY
Babanız ATATÜRK

DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları yönelterek öğrencilerinizin metin hakkında konuşmalarını sağlayınız.

1. Türk ordusu metinde anlatılanlar dışında hangi güçlüklerle karşılaşmış olabilir?
2. Bu güçlüklerle yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?

ADI: ATATÜRK'ÜN GÜÇLÜKLER KARŞISINDAKİ TAVRI

DERS	: Türkçe
SINIF	: 4
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Okuma, konuşma, yazma
BECERİLER	: Yaratıcı düşünme, karar verme
KAZANIMLAR	: Atatürk'ün güçlüklerle rağmen başarılı olmasının nedenlerini yazılı veya sözlü olarak açıklar.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıdaki metni öğrencilerinize okutunuz. Öğrencilerinizden, Atatürk'ün karşılaştığı güçlükleri belirlemelerini isteyiniz. Öğrencilerinize Atatürk'ün karşılaştığı güçlükleri nasıl aştığını sorunuz.

Atatürk'ün Karşılaştığı Güçlükler

Atatürk, çağımızın en önemli tarihî kişilerinden biridir. Yaşamı boyunca birçok güçlüklerle karşılaştı. Üstün yetenekleri nedeniyle güçlükleri aşmasını bildi.

Küçük yaşta babasını kaybetti. Aile düzeni bozuldu. Çok sıkıntılı günler geçirdi. Annesi ve kız kardeşiyle birlikte dayısının yanına gitmek zorunda kaldı. Ama inancını kaybetmedi. Okul yıllarında çok çalıştı ve başarılı oldu.

Harp okulu ve harp akademisi yıllarında yurt ve dünya sorunlarıyla ilgilenmeye başladı. Arkadaşları ile bir gazete çıkararak o günün sorunlarını tartıştı.

Genç yaşta Trablusgarp, Balkan ve Birinci Dünya Savaşları'na katıldı. Düşmanların teknik yönden çok üstün olmalarına karşın, cephelerde büyük başarılar elde etti.

Birinci Dünya Savaşı sonunda düşmanlar yurdumuzu işgal etmeye başladı. Mustafa Kemal, bu kötü durum karşısında yılmadan çalıştı. Bandırma vapuru ile Samsun'a çıktı. Yeniden ordu kurarak dünyanın en güçlü devletlerine karşı savaştı. Yurdumuzu düşmanlardan kurtardı. Cumhuriyeti kurduktan sonra, birbirinden önemli inkılaplar yaptı. Cumhuriyeti kurarken ve inkılaplar yaparken de güçlüklerle karşılaştı. Atatürk, üstün zekâsı ve yetenekleriyle bu güçlükleri de aştı.

Atatürk diyor ki:

“Ben, bir işte nasıl başarılı olacağımı düşünmem. O işe neler engel olur diye düşünürüm. Engelleri kaldırdım mı, iş kendiliğinden yürür.”

Şenol KALAYCI
İlkokullarda Atatürkçülük
(Düzenlenmiştir.)

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerinize, Atatürk'ü başarıya ulaştıran diğer nedenleri sorunuz.
2. Öğrencilerinizden küçük gruplar oluşturarak ortaya çıkan nedenlerden hareketle metinler oluşturmalarını isteyiniz.

ADI: ATATÜRK'ÜN ASKERÎ KİŞİLİĞİ

DERS	: Türkçe
SINIF	: 5
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Okuma, yazma
BECERİLER	: Karar verme
KAZANIMLAR	: İpuçlarından yararlanarak Atatürk'ün askerî kişiliğine ilişkin bir paragraf yazar.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Önder Atatürk

Atatürk, Manastır Askerî Lisesi'ni, İstanbul Harp Okulu'nu ve Harp Akademisi'ni bitirerek orduda görev aldı. Onun askerlik yaşamı başarılarla doludur. O, Trablusgarp'ta, Çanakkale'de, Kurtuluş Savaşı'nda büyük başarılar kazandı. Büyük ve yenilmez bir komutan olduğunu dünyaya duyurdu. Ancak o, savaş yanlısı değildi. Zorunlu olmadıkça savaş yapılmasını istemezdi. O, yaşamı boyunca “Yurtta barış, dünyada barış.” ilkesini benimsedi. “Bağımsızlık benim karakterimdir.” diyerek özgür düşünceden yana olduğunu belirtti.

Mehmet Ali MİRYALI
Atatürkçü Öğrenciler
(Kısaltılarak düzenlenmiştir.)

Metni bir kez okuyunuz. Daha sonra birkaç öğrenciye okutunuz. Öğrencilerinizden Atatürk'ün askerî kişiliği ile ilgili en beğendikleri yönleri ve nedenlerini birkaç paragrafta defterlerine yazmalarını isteyiniz.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinize aşağıdaki soruları yönelterek metin hakkında konuşmalarını isteyiniz.

1. Metinde Atatürk'ün askerî hayatının anlatıldığı bölüm hangisidir?
2. Atatürk'ün askerî başarıları hangileridir?

ADI: MİLLÎ KÜLTÜR VE ATATÜRK

DERS	: Türkçe
SINIF	: 4-5
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Görsel okuma, konuşma, yazma
BECERİLER	: Yaratıcı düşünme, karar verme, araştırma
KAZANIMLAR	: 1. Atatürk'ün sanat severliğine ilişkin fotoğrafları anlamlandırır. 2. Atatürk'ün milletlerin tanınmasında güzel sanatların rolüne ilişkin düşüncelerini yorumlar.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Aşağıda verilen özdeyişi öğrencilerinize okuyunuz.

Atatürk'ün “İnsanlar olgunlaşmak için bazı şeylere muhtaçtır. Bir millet ki resim yapamaz, bir millet ki, heykel yapamaz, bir millet ki tekniğin gerektirdiği şeyleri yapamaz; itiraf etmeli ki o milletin ilerleme yolunda yeri yoktur.” sözünü yorumlamalarını isteyiniz.

Cumhurbaşkanı Atatürk, Adana İsmet Paşa Kız Enstitüsünde el sanatı çalışmalarını izlerken
(19 Kasım 1937)

Cumhurbaşkanı Atatürk, Dolmabahçe Sarayı'nda açılan resim ve heykel sergisine gelirken
(20 Eylül 1937)

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerinizden, Atatürk'ün sanat hakkında söylediği sözleri bulup sınıfa getirmelerini isteyiniz.
2. Yukarıda verilen söz ve resimlerden yola çıkarak öğrencilerinizden “Atatürk ve Sanat” konulu bir metni defterlerine yazmalarını isteyiniz.

ADI: ATATÜRK'ÜN DÜŞÜNCE DÜNYASI

DERS	: Türkçe
SINIF	: 5
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme, okuma, konuşma
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma
KAZANIMLAR	: Okuduğu veya dinlediği metinde Atatürk'ün fikir ve siyasi hayatıyla ilgili bölümleri belirler.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Bir öğrencinize işaretli yere (1) kadar metni okutunuz. “Atatürk, çocukların hangi hâllerinden hoşlanıyor olabilir?” sorusuyla tahmin çalışması yaptırınız. Sonra metni işaretli diğer yere (2) kadar okutunuz. “Atatürk'ün siyasi başarıları neler olabilir?” sorusuyla öğrencilerinizden tahminler yapmaları istenir.

Önder Atatürk

Atatürk, ileri görüşlü ve açık sözlü bir liderdi. Çanakkale Savaşlarında, düşmanın Gelibolu'ya nereden çıkarma yapacağını önceden tahmin etti. Avrupa'daki bazı devletlerin tutumunu değerlendirerek İkinci Dünya Savaşı'nın çıkacağını bildi. O, yapmayı düşündüğü bütün yenilikleri ve onların yararlarını Türk ulusuna açıkça anlattı. Doğru söylemekten çekinmez, yalandan nefret ederdi. “Gerçekleri söylemekten kokmayınız. Çocukların en hoşuma giden hâlleri(1), iki yüzlülük bilmemeleri, bütün istek ve duygularını içlerinden geldiği gibi açıklamalarıdır. “Ulus aî işler, ulustan gizlenemez.” derdi.

Atatürk'ün siyasi yaşamı da başarılarla doludur(2). Türkiye'yi çağdaş uygarlık düzeyine çıkaran cumhuriyet yönetimini o kurdu. Kadın erkek eşitliğini o sağladı. Laikliği o getirdi. O, bütün çalışmalarında bilimi kendisine kılavuz edindi. Bunu da “Hayatta en gerçek yol gösterici bilimdir.” sözüyle belirtti. Atatürk hepimizin kalbinde yaşayan eşsiz bir önder ve unutulmaz bir kahramandır.

Mehmet Ali MİRYALI
Atatürkçü Öğrenciler
(Uyarlanmıştır.)

DEĞERLENDİRME

1. Atatürk'ün siyasi hayatı hakkında neler söyleyebilirsiniz?
2. Sizce Atatürk'ün fikir hayatındaki en önemli özellik nedir?

ADI: ATATÜRK VE TÜRK KADINI

DERS	: Türkçe
SINIF	: 5
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme, okuma, konuşma
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma
KAZANIMLAR	: Atatürk'ün Türk kadınının toplumdaki yeri hakkındaki görüşlerine ilişkin bilgi almak amacıyla bu konuda uzman kişilerle görüşme yapar.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Öğrencilerinize kadın hakları sözünden ne anladıklarını sorarak tartışma ortamı yaratınız. Daha sonra aşağıdaki metni birkaç öğrenciye sesli olarak okutunuz.

Kadın Hakları

Kadın hakları, Atatürk'ün gerçekleştirdiği devrimler arasında önemli bir yer tutmuştur. Türk kadını, birçok batılı ülkeden önce seçme ve seçilme hakkını elde etmiştir. Atatürk'ün gerçekleştirdiği devrimlerle yurdumuzda kadın erkek eşitliği sağlanmıştır. Yurdumuzda, kız olsun, erkek olsun, her Türk çocuğu zorunlu eğitimi tamamlar. Bu eğitim, ilköğretim adıyla sekiz yıllık eğitim ve öğretim süresini kapsar. Çalışkan, yetenekli kızlarımız ve erkeklerimiz yüksek öğretime geçebilir. Kızlar da erkekler gibi yeteneklerine ve başarılarına uygun meslekleri seçebilir. Kadınlar da erkekler gibi seçtikleri meslek alanlarında başarılı çalışmalar yapar. Böylece kadınlarımız ulusumuza yararlı olurlar. Bundan başka kadınlarımız Atatürk sayesinde sosyal ve siyasal alanlarda da haklar kazanmıştır.

Eğitim öğretim, miras, medeni kanun, kadın erkek eşitliği bu haklardan bazılarıdır.

Atatürk “Sen yerde sürünmeye değil, omuzlar üstünde göklere yükselmeye layıksın.” sözleriyle Türk kadınına verdiği önemi ve değeri vurgulamıştır.

(Uyarlanmıştır.)

DEĞERLENDİRME

1. Atatürk kadınlarımıza bu hakları sağlamadan önce toplumumuzda kadının nasıl bir yeri vardı?
2. Sizce bugün kadının toplumumuzda yeri nedir?

ADI: ATATÜRK VE DİL

DERS	: Türkçe
SINIF	: 5
YAKLAŞIK SÜRE	: 40 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme, okuma, konuşma
BECERİLER	: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, eleştirel düşünme.
KAZANIMLAR	: 1. Millî kültürün korunmasında dilin önemini anlatan metinler okur. 2. Millî kültürün korunmasında dilin önemini sözlü veya yazılı olarak anlatır.
MATERYALLER	: Çalışma kâğıdı

SÜREÇ

Öğrencilerinize “Türkçe dışında başka bir dil konuşsaydık ne olurdu?” sorusunu yönelterek tartışma başlatınız. Atatürk’ün Türkçe ile ilgili söylediği sözleri bilip bilmediklerini sorunuz. Daha sonra metni bir öğrencinize sesli olarak okutunuz.

Millî Kültürün Korunmasında Dilin Önemi
(Atatürk’ün Sözleri)

“Türk milletinin dili Türkçedir. Türk dili dünyada en güzel, en zengin ve en kolay okunabilecek bir dildir. Onun için her Türk, dilini çok sever ve onu yükseltmek için çalışır. Türk dili Türk milleti için kutsal bir hazinedir. Çünkü Türk milleti geçirdiği sayısız felaketler içinde; ahlakının, geleneklerinin, hatıralarının, çıkarlarının, kısaca bugün kendi milletini oluşturan her şeyin dili sayesinde korunduğunu görüyor. Türk dili, Türk milletinin kalbidir, zihnidir.”

“Millî duygu ile dil arasındaki bağ çok kuvvetlidir. Dilin millî ve zengin olması, millî duygunun gelişmesinde başlıca etkidir. Türk dili, dillerin en zenginlerindendir, yeter ki bu dil bilinçle işlensin. Ülkesini, yüksek bağımsızlığını korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır.”

ATATÜRKÇÜLÜK 1
MEB Yayınları
Atatürk Diyor ki
(Uyarlanmıştır.)

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerinizden kültürün korunmasında dilin önemini anlatan bir metin yazmalarını isteyiniz.
2. "Türkçe kelimeler yerine dilimize yabancı dillerden giren kelimeleri kullanmayı doğru buluyor musunuz, neden?" sorusunu yönelterek öğrencilerinizin görüşlerini alın.

7. ARA DİSİPLİN ALANLARI ETKİNLİKLERİ

ADI: YÖNERGELERİ İZLEYEBİLİYOR MUSUNUZ?

DERS	: Türkçe
SINIF	: 1-2
YAKLAŞIK SÜRE	: 10-15 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme, okuma.
KAZANIM	: Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular.
BECERİLER	: İletişim, Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM:	Ek olarak verilen çalışma kâğıdı

Not: Bu etkinlik rehberlik ara disiplininin hazırlamış olduğu bir etkinliktir.

SÜREÇ

Amaç: Öğrencilerin sözlü ve yazılı yönergelere uyması.

Süreç:

1. Öğretmen öğrencilere, yazılı bir yönerge vereceğini ve herkesin çalışma kâğıdında yazılı yönergeyi dikkatlice okuyarak bu doğrultuda davranması gerektiğini söyler.
2. Öğrencilere çalışma kâğıdı dağıtılır ve uygulanır.

DEĞERLENDİRME

Çalışma kâğıdında sizden istenilenleri doğru yapabildiniz mi?

ÇALIŞMA KÂĞIDI YÖNERGELERİ İZLEYEBİLİYOR MUSUNUZ? On dakika süreli test:

Aşağıda, yönergeleri ne kadar iyi izleyebildiğiniz konusunda size fikir verecek bir test vardır. Bu testi uygulamanız sizin için faydalı olacaktır.

1. İsminizi sayfanın sağ üst köşesine yazınız.
2. Bu kâğıdın sol üst köşesine beş küçük kare çiziniz.
3. Üçüncü aşamada çizdiğiniz karelerden her birinin içine X işareti koyunuz.

ADI: İLETİŞİM BECERİLERİNİ KAZANIYORUM

DERS :Türkçe
SINIF :2
YAKLAŞIK SÜRE :10-15 dakika (Her bir grup için).
ÖĞRENME ALANI :Konuşma
KAZANIM :Günlük ilişkilerin gerektirdiği farklı durumlara uygun konuşur.
BECERİLER :Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma. Kişisel ve sosyal değerlere önem verme.
ARAÇ, GEREÇ, ORTAM: Gruplar oluşturulmalı, gruplar belirledikleri senaryoya göre kullanacakları araçlar konusunda serbest bırakılmalıdır.

Not:Bu etkinlik rehberlik ara disiplininin hazırlamış olduğu bir etkinliktir.

SÜREÇ

Amaç:

1. Öğrencilere, çevremizle olan iletişimimizi sürdürmede gerekli ve uygun olan temel iletişim becerilerini kazandırmak,
2. Öğrencilerin, saygı, hoşgörü gibi temel kültürel ve ahlakî değerlerin önemini fark etmelerini sağlamak.

Süreç:

1. Öğrencilerle her hafta “teşekkür ederim”, “iyi günler”, “özür dilerim”, rica ederim”, “iyi akşamlar”, “geçmiş olsun”, “tebrik ederim” gibi iletişim kurmaya ve sürdürmeye yönelik becerilere ilişkin konuşulur.
2. Öğrenciler gruplara ayrılır, her bir grup temel iletişim becerilerinin kullanıldığı ortam, yer ve durumları temsil eden konularını belirlerler ve konulara ilişkin senaryolarını bir sonraki hafta sınıfta canlandırırlar.
3. Bu senaryolar, hasta ziyaret etme, bir daveti reddetme veya kabul etme, yapılan yanlış davranışı düzeltme, telafi etme vb. durumlarla ilgili olabilir.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerin ifadeleri doğru kullanmasına dikkat ediniz. Yanlış veya eksik kullanım hâlinde siz örnekler veriniz.

ADI: HOŞLANIYORUM-HOŞLANMIYORUM

DERS	: Türkçe
SINIF	: 2
YAKLAŞIK SÜRE	: 20 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Yazma
KAZANIM	: Hoşlanıp hoşlanmadıklarına ilişkin yazılar yazar.
BECERİLER	: İletişim, Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma.
ARAÇ-GEREÇ-ORTAM	:

Not: Bu etkinlik rehberlik ara disiplininin hazırlamış olduğu bir etkinliktir.

SÜREÇ

Amaç: Hoşa giden ve gitmeyen duygularını ayırt etme.

Süreç:

1- Öğrencilere etkinliğin amacı açıklanır.

2- Aşağıdaki başlıklar tahtaya yazılır.

HOŞLANDIĞINIZ DUYGULAR

HOŞLANMADIĞINIZ DUYGULAR

Öğrenciler, tahtaya çeşitli yüz resimleri ile ilgili konuşmaları istenir.

3- Hoşlandığımız duyguların mutluluk veren şeyler, hoşlanmadığımız duyguların ise, mutsuzluk verici durumlarla ilgili olduğu vurgulanır.

4- Öğrencilerin duyguları tahtadaki uygun yere yazılır.

5- Öğrenciler başka duyguları düşünmeye teşvik edilir.

6- Aşağıdaki sorular sorularak etkileşim başlatılır.

- Hoşlandığınız ve hoşlanmadığınız duyguları ayırmak zor muydu?
- Tahtaya yazılanlar arasında size uygun olmayan bir sınıflama var mıydı?
- Hangi tür duyguları yaşamayı tercih edersiniz?

Hoşa giden duygularınızı artırabilir misiniz?

DEĞERLENDİRME

Hoşlandığımız duyguları yaşamak her zaman mümkün müdür? Hoşlanılmayan duygularımızı ifade etme yolları neler olabilir?

ADI: YÖNERGELERİ İZLEYEBİLİYOR MUSUNUZ?

DERS	:Türkçe
SINIF	:3
YAKLAŞIK SÜRE	:10-15 dakika
ÖĞRENME ALANI	:Dinleme, okuma.
KAZANIM	: Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular.
BECERİLER	:İletişim, Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma.
ARAÇ,GEREÇ,ORTAM	:Ek olarak verilen çalışma kâğıdı.

Not: Bu etkinlik rehberlik ara disiplininin hazırlamış olduğu bir etkinliktir.

SÜREÇ

Amaç: Öğrencilerin sözlü ve yazılı yönergelere uyması.

Süreç:

1. Öğretmen öğrencilere yazılı bir yönerge vereceğini ve herkesin çalışma kâğıdında yazılı yönergeyi dikkatlice okuyarak bu doğrultuda davranmaları gerektiğini söyler.
2. Öğrencilere çalışma kâğıdı dağıtılır ve uygulanır.

ÇALIŞMA KÂĞIDI YÖNERGELERİ İZLEYEBİLİYOR MUSUNUZ? Beş dakika süreli test:

Aşağıda, yönergeleri ne kadar iyi izleyebildiğiniz konusunda size fikir verecek bir test vardır. Bu testi uygulamanız sizin için faydalı olacaktır:

1. İsminizi sayfanın orta kısmına yazınız.
2. Bu kâğıdın sol üst köşesine annenizin adını yazınız.
3. Bu kâğıdın sağ üst köşesine babanızın adını yazınız.

DEĞERLENDİRME

Çalışma kâğıdında sizden istenilenleri doğru yapabildiniz mi?

ADI: PROBLEM ÇÖZME SÜRECİ

DERS	:Türkçe
SINIF	:3
YAKLAŞIK SÜRE	:30 dakika
ÖĞRENME ALANI	:Konuşma
KAZANIM	:Grup çalışmalarında duygu ve düşüncelerini paylaşır.
BECERİLER	:İletişim, problem çözme.
ARAÇ,GEREÇ,ORTAM	:Problem durumlarının işlendiği metinler

Not: Bu etkinlik rehberlik ara disiplininin hazırlamış olduğu bir etkinliktir.

SÜREÇ

Amaç: Öğrencilerin problem çözme sürecini bilmesi

Süreç:

1. “Problem Çözme Basamakları” açıklanarak tahtaya yazılır.
 - a. Problemin sana ait olup olmadığına karar ver
 - b. Problemi tanımla
 - c. Çözüm için alternatifler geliştir
 - d. Her bir alternatifin olası sonuçlarını değerlendir
 - e. En uygun gördüğün alternatifi uygula
 - f. Sonuçları değerlendir
2. Kahramanlarının sorun yaşadığı uygun bir metin öğrencilere okunur.
3. Öğrencilerden tahtada yazılı olan problem çözme basamaklarını metnin içeriğine göre belirlemeleri istenir.
4. Soruna farklı çözüm yolları bulan öğrencilerin görüşlerini sınıfla paylaşmaları sağlanır.

DEĞERLENDİRME

- Problem çözme basamaklarını her sorun için kullanabilir miyiz?
- Bu basamakları, sorunlarımızı çözmede kullanmak bize ne yarar sağlayabilir?

ADI: DÜŞÜNEN ADAM

DERS : Türkçe
SINIF : 3
YAKLAŞIK SÜRE : 15-20 dakika
ÖĞRENME ALANI : Konuşma
KAZANIM : Topluluk önünde konuşur.
BECERİLER : Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma.
ARAÇ,GEREÇ,ORTAM : Gazete ve dergilerden getirilen insan resimleri.

Not: Bu etkinlik rehberlik ara disiplininin hazırlamış olduğu bir etkinliktir.

SÜREÇ

Amaç: Öğrencilerin sözsüz iletişim unsurlarını kavramalarına yardımcı olmak.

Süreç:

- 1- Öğrencilere etkinliğin amacı açıklanır.
- 2- Getirilen resimlerin bir kısmı tahtaya asılır.
- 3- Gönüllü öğrencilerden tahtadaki resimlerde ne gördükleri ve neler hissettikleri ile ilgili düşüncelerini sınıfla paylaşmaları istenir.
- 4- Aynı resim üzerinde farklı düşünen öğrencilerin de düşüncelerini paylaşmaları istenir.
- 5- İletişimin sözsüz unsurları üzerinde konuşularak etkinlik sonlandırılır.

DEĞERLENDİRME

- 1- Ağlayan birinin her zaman üzgün olduğunu düşünmek doğru mudur?
Sorularını yöneltiniz.
- 2- Öğrencilerden fotoğrafların uyandırdığı ilk izlenim ile gerçek durumu karşılaştırmalarını isteyiniz.

ADI: İNSAN HAKLARI KAHRAMANI

DERS	:Türkçe
SINIF	:4
YAKLAŞIK SÜRE	:20
ÖĞRENME ALANI	:Okuma
KAZANIM	:Metindeki düşüncelerle kendi düşünceleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirler.
BECERİLER	:İletişim, Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma.
ARAÇ,GEREÇ,ORTAM	:İnsan hakları alanıyla ilgili metin.

Not: Bu etkinlik insan hakları ara disiplininin hazırlamış olduğu bir etkinliktir.

SÜREÇ

Amaç: İnsan haklarına ilgilerini çekme.

Süreç:

Aşağıdaki metni öğrencilerinize okuyunuz.

“1940’da Kenya’da doğan Wangari Maathai, (Vangari Mathayi) ülkesinin ilk bayan biyoloji profesörüdür. Aynı zamanda üç çocuk annesidir.

Haziran 1977’de Wangari, Kenya’nın ulusal kahramanları anısına yedi ağaç diker. Bunu yaparak Greenbelt (Gırinbelt) Hareketi adında çevreci bir hareket başlatır. 1992’ye kadar, elli binden fazla kadın on milyondan fazla ağaç dikmiş ve binlerce hektar humuslu alanı kurtarmıştır.

Wangari 1989’da, Kenya devlet başkanının, kent merkezindeki parkın ortasına hükümet binası ve kendi heykelini yaptırma projelerine karşı mücadele başlatır ve hükümeti eleştirir. İngiliz, Japon ve Danimarkalı yatırımcıları, projedeki maddî desteklerini çekmeleri konusunda ikna eder. Başkanın, ihracat için gül yetiştirmek amacıyla başkent Nairobi’nin dışındaki elli hektar ormanı tahrip etme planında muhalefete önderlik eder.

1992’de Wangari ve grubunun diğer üyeleri, başkanı eleştirdikleri ve çevreyi geliştirmeye çalıştıkları için hapse gönderilen arkadaşları için eylem yaptılar. Polis’in sert müdahalesi yaralanan Wangari hastaneye kaldırıldı. Hastanedeki yatağında bile doğal çevrenin bozulması, tahripten korunmasının önemini vurgulamak ve insan haklarına gereken önemin verilmesi için basın toplantıları düzenledi.

Wangari ve grubu hâlâ çalışmalarına devam ediyor. Dünyanın her yerinde bu hareketin üyeleri var. Birleşmiş Milletler Örgütü, Greenbelt hareketine çalışmalarından dolayı bir çevre ödülü vermiştir. Onu izleyenler bir insanın insan hakları ve doğal çevre için neler yapabileceğini gösterdiğini söylüyorlar.”

DEĞERLENDİRME

1. Metinde anlatılanlar hakkında ne düşünüyorsunuz?
2. Sizce metinde yer alan davranış yanlışlıkları nelerdir?
3. Siz olsaydınız Wangari’ nin yaptıklarına nasıl bir tepki gösterirdiniz?

ADI: İYİ BİR KONUŞMACI VE DİNLEYİCİ OLMAK

DERS	: Türkçe
SINIF	: 4-5
YAKLAŞIK SÜRE	: 30-40
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme, konuşma
KAZANIM	: Dinleme kurallarını uygulama. Konuşma kurallarını uygulama.
BECERİLER	: İletişim, Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma.
ARAÇ-GEREÇ-ORTAM	: Posterleştirilmiş 1. çalışma kâğıdı ve 2. çalışma kâğıdı

Not: Bu etkinlik rehberlik ara disiplininin hazırlamış olduğu bir etkinliktir.

SÜRECİ

Amaç: Öğrencilerin etkili konuşma ve dinleme kurallarını öğrenmelerine yardımcı olmak

İşlem:

- 1- Posterleri hazırlayın.
- 2- Posterleri tahtaya asın (hazırlanamamışsa tahtayı ikiye bölerek yazın).
- 3- Posterlerdeki kuralları öğrencilerle tartışın.
- 4- Gönüllü öğrencileri ikiye ikiye tahtaya kaldırıp aşağıdakilere benzer konular vererek, posterdeki kurallara uygun biçimde birbirleriyle konuşmalarını isteyin.
 - Ailem, benim aile içindeki yerim ve rollerim
 - En sevdiğim kişiler
 - Okulda sevdiğim ve sevmediğim kurallar
 - Çözmem gereken bir problem
 - Büyüdüğümde yapmak istediğim şeyler

DEĞERLENDİRME

Her bir konuşma ve dinleme etkinliği sonunda sınıfa aşağıdakine benzer sorular yöneltiniz:

1. Arkadaşlarınız etkili konuşma ve dinlemeyle ilgili kurallarda hepsini yerine getirdiler mi? Hangi kuralları yerine getirmedi, hangilerini iyi kullandılar?
2. Tahtaya kalkan öğrencilere ise konuşma ve dinleme rolleri sırasında hissettiklerini sorunuz.
3. Öğrendikleri kuralların iyi bir dinleyici ve konuşmacı olmağın önemi üzerinde tartışarak etkinliği sonlandırınız.

1. CALISMA KÂĞIDI

İYİ BİR KONUŞMACI OLMAK İÇİN

- 1- Konuşmadan önce ne söylemek istediğınızı düşünün.
- 2- Sizi dinleyen kişinin sizi duyabileceğı kadar yüksek sesle konuşun.
- 3- Hızlı olmayan ancak çok da yavaş olmayan bir tempo ile konuşun.
- 4- Konuştuğunuz kişinin yüzüne bakın.
- 5- Bildiğiniz ve sizin için önemli olan konularda konuşun.
- 6- Önemli kelimeleri ve fikirleri vurgulamak için, ses tonunuzda inişlere ve çıkışlara yer verin.
- 7- Dinleyicinin sizin konuşmalarınızı izleyip izlemediğini tartın.

2. ÇALIŞMA KÂĞIDI

İYİ BİR DİNLEYİCİ OLMAK İÇİN

- 1- Yüzünüzü konuşmacıya dönün.
- 2- Konuşmacının gözlerine bakın.
- 3- Kendinizi germeyin ama dikkatli olun.
- 4- Konuşmacının sözlerini dinleyin ve ne söylediğini zihninizde canlandırmaya çalışın.
- 5- Konuşmacının sözünü kesmeyin, söyleyeceğiniz bir şey varsa onun sözünün bitmesini bekleyin.
- 6- Konuşma sırası size geldiğinde konuyu değiştirmeyin, aynı konuda devam edin. O konuyla ilgili tepkilerinizi, görüşlerinizi dile getirdikten sonra farklı bir konuya geçebilirsiniz.
- 7- Anlamadığınız bir şey olursa, konuşmacı durakladığında ya da sözünü bitirdiğinde soru sorun.
- 8- Konuşmacının duyguları ve içinde bulunduğu durumu anlamaya çalışın.
- 9- Sözlerini tamamladığında konuşmacıya geri bildirimde bulunun.
- 10- Konuşmacıya, sözleri tamamlandığında geri bildirimde bulunun.

ADI: RESİMLERİN SÖYLEDİKLERİ

DERS	: Türkçe
SINIF	: 4-5
YAKLAŞIK SÜRE	: 25-30 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Görsel Okuma
KAZANIM	: Resim ve fotoğrafları yorumlar.
BECERİLER	: Yaratıcı düşünme, iletişim
ARAÇ,GEREÇ,ORTAM:	Gazete ve dergilerden kesilmiş insan yüzü resimleri

Not: Bu etkinlik rehberlik ara disiplininin hazırlamış olduğu bir etkinliktir.

SÜREÇ

Amaç: Öğrencilerin olumlu ve olumsuz duygularını uygun yüz ifadeleriyle göstermeleri ve tanımaları

Süreç:

1. Öğrencilerin gazete ve dergilerden kestikleri resimlerin hepsi öğretmen tarafından bir araya toplanır.
2. Öğrenciler gruplara ayrılır, resimler eşit bir şekilde gruplara dağıtılır.
3. Her grup elindeki resimleri numaralar ve her resmin hangi duyguyu ifade ettiğini numaralarıyla birlikte listeler.
4. Grup kendi arasında her resim için “hangi ip uçlarıyla” duyguları bulduklarını tartışır.
5. Her gruptan bir sözcü, kullandıkları ipuçlarını belirterek resimlerin ifade ettiği duyguyu sınıfta paylaşır.

DEĞERLENDİRME

1. Grupların ifadeleri arasında benzerlikler bulunmakta mıdır?
2. Resimlerin hangi yönleri hangi duyguları yansıtmaktadır?
3. Kaşlar, gözler, ağız, görünümüleriyle duygular arasında bir bağlantı kurabiliyor musunuz? Sizler de yüzünüzü farklı duyguları yansıtacak şekilde değiştirebilir misiniz?

ADI: YÖNERGELERİ İZLEYEBİLİYOR MUSUNUZ?

DERS	: Türkçe
SINIF	: 4-5
YAKLAŞIK SÜRE	: 10 dakika
ÖĞRENME ALANI	: Dinleme, okuma.
KAZANIM	: Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular.
BECERİLER	: İletişim, Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma.
ARAÇ,GEREÇ,ORTAM	: Çalışma kâğıdı.

Not: Bu etkinlik rehberlik ara disiplininin hazırlamış olduğu bir etkinliktir.

SÜREÇ

Amaç: Öğrencilerin sözlü ve yazılı talimatlara uyması

Süreç:

1. Öğretmen öğrencilere yazılı bir yönerge vereceğini ve herkesin çalışma kâğıdında yazılı yönergeyi dikkatlice okuyarak bu doğrultuda davranması gerektiğini söyler.
2. Öğrencilere çalışma kâğıdı dağıtılır ve uygulanır.

DEĞERLENDİRME

Çalışma kâğıdında sizden istenilenleri doğru yapabildiniz mi?

ÇALIŞMA KÂĞIDI YÖNERGELERİ İZLEYEBİLİYOR MUSUNUZ? Üç dakika süreli test:

Aşağıda, yönergeleri ne kadar iyi izleyebildiğiniz konusunda size fikir verecek bir test vardır. Bu testi ne ölçüde ciddi cevaplandırırsanız sonuç o ölçüde anlamlı olacaktır. Bu sayfayı kullanarak başlayın.

1. Cevaplandırmaya başlamadan önce soruların tümünü okuyun.
2. İsminizi sayfanın sağ üst köşesine yazın.
3. İkinci cümledeki isim kelimesini daire içine alın.
4. Bu kâğıdın sol üst köşesinde beş küçük kare çizin.
5. Dört numarada değinilen karelerden her birinin içine X işareti koyun.
6. Her bir karenin etrafına bir kare çizin.
7. Bu sayfanın başlığının altına imzanızı atın.
8. Başlığın devamına “evet, evet, evet” diye yazın.
9. Yedi ve sekiz numaralı cümleleri bir daire içine alın.
10. Bu sayfanın sol alt köşesine bir çarpı (X) işareti koyun.
11. Şimdi dikkatlice okumayı bitirdiğinize göre, başa dönün ve sadece ikinci maddede isteneni yapın.

ADI: MESLEKLER

DERS : Türkçe
SINIF : 5
YAKLAŞIK SÜRE : 30-40
ÖĞRENME ALANI : Görsel Okuma
KAZANIM : Resim ve fotoğrafları yorumlar.
BECERİLER : İletişim, Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma.
ARAÇ-GEREÇ-ORTAM: Değişik meslekleri yapanları gösteren fotoğraflar.

Not: Bu etkinlik girişimcilik ara disiplininin hazırlamış olduğu bir etkinliktir.

SÜREÇ

Amaç: Mesleklere ilgilerini yöneltme ve meslekleri tanıma.

Süreç:

1. Mesleklerle ilgili fotoğraflar getirin.
2. Fotoğrafları tahtaya asın.
3. Fotoğraflarda neler gördüklerini tartışın.
4. Her mesleğin kendine özgü yanları üzerinde düşüncelerini alın.
5. Gönüllü öğrencileri tahtaya kaldırıp seçtiği bir meslekle (mesleğin adını vermeden) ilgili konuşturun.
6. Diğer öğrencilerden tanıtılan mesleği tahmin etmelerini isteyin.

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilere hangi mesleğe ilgi duyduklarını sorunuz.
2. Niçin özellikle bu mesleğe yöneldiklerini açıklamalarını isteyiniz.
3. Öğrencilere başka hangi meslekler olduğunu sorunuz.

F. ÖĞRENME TÜR, YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

ÖĞRENME TÜR YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı'nın amaçlarını gerçekleştirmek için çeşitli öğrenme tür, yöntem ve tekniklerinden yararlanılmaktadır. Öğrencilerin dil ve zihinsel becerilerini geliştirmede önemli olan bazı öğrenme tür, yöntem ve teknikleri aşağıda verilmektedir. Bunlar yapılandırıcı yaklaşımla ele alınmakta ve açıklanmaktadır. Öğretmenlerin uygulamada bunların yanında diğer yöntem ve tekniklerden de yararlanmaları beklenmektedir.

1. ÖĞRENME TÜRLERİ

Bu başlık altında okuma, dinleme, konuşma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu ile ilgili öğrenme türlerinin açıklamaları verilmektedir.

1.1. Sesli Okuma

Sesli okuma, yazıları görme, kelime ve cümleleri tanıma, seslendirme, anlama ve zihinde yapılandırma işlemlerinden oluşan karmaşık bir süreçtir. Sesli okuma öğrencilerin dil ve zihinsel becerilerini geliştirir. Ayrıca dikkat geliştirme, okumaya yoğunlaşma, dinleme, anlama gibi becerileri geliştirmeye katkı sağlar. Sesli okumayla öğrenci okuma sürecini izler, kontrol altına alır ve yönlendirir. Sesli okuma öğretmene öğrencilerin okuma becerilerinin gelişimi hakkında fikir verir.

Sesli okuma ilk okuma-yazma öğretim sürecinde ayrı bir önem taşımaktadır. İlk okuma yazma öğretim sürecinde öğrenciler sesli okumayla;

- Ses, vurgu ve tonlama becerilerini,
- Kelime tanıma ve anlama becerilerini,
- Okuma, dinleme ve konuşma becerilerini,
- Dikkat ve öğrenme becerilerini

geliştirmektedir. Bu nedenle sesli okumaya ağırlık verilmelidir. Öğretmen örnek okumalar yapmalı ve öğrencileri sesli okumaya cesaretlendirmelidir.

Araştırmalar, ilköğretim düzeyinde sesli okuma becerilerini geliştirmeden sessiz okumaya geçmenin öğrencinin konuşma becerilerinin gelişimini olumsuz yönde etkilediğini göstermektedir. Çünkü sessiz okumada öğrenciler vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat etmeden okumakta ve bu becerilerini yeterince geliştirememektedir. Bu durum konuşmaya yansımakta ve öğrenci vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat etmeden konuşmaktadır. Bu nedenle sesli okuma çalışmalarına ilköğretim boyunca gerekli ağırlık verilmelidir.

1.2. Sessiz Okuma

Kelime ve cümleleri seslendirmeden yapılan okumaya sessiz okuma denilmektedir. Sessiz okuma göz ve zihin aracılığıyla yapılmakta ses telleri, dil ve kulak okuma sürecinden çıkarılmaktadır. Sessiz okumayla okuma, anlama ve zihinsel becerileri geliştirme daha kolay olmaktadır.

Sessiz okuma öğrencinin kendi kendine okuyup öğrenmesine, bağımsız çalışmasına, zamanını ve gücünü daha iyi kullanmasına katkı sağlamaktadır. Öğrenci sessiz okumayla daha hızlı okumakta, öğrenmesi gerekenlere kısa sürede ulaşmakta, aktif olarak öğrenmekte ve kendini sürekli geliştirmektedir. Bu nedenle öğrenciler sessiz okumaya özendirilmelidir. Sessiz okuma sonrası okunanların anlaşılma durumu kontrol edilmelidir. Sessiz okuma uygulamalarında öğretmen aşağıdaki tekniklerinden yararlanmalıdır:

Tahmin etme: Metni okumadan önce inceleme, metnin içeriğini tahmin etme, tahminleri yazılı ve sözlü olarak paylaşma.

Sorgulama: Metnin içeriği ile ilgili sorular sorma, sorgulama yapma.

Açıklama: Metinde anlaşılmayan yerleri ve güçlükleri açıklama.

Özetleme: Kendi kelimeleriyle metindeki önemli olayları kısaca özetleme.

Sessiz okumaya ilköğretim birinci sınıfta başlanmalıdır. Öğrencilerin sessiz okuma becerileri ikinci ve üçüncü sınıfta aşamalı olarak geliştirilmelidir. Sessiz okumaya dördüncü ve beşinci sınıfta sesli okuma kadar yer verilmelidir. Sessiz ve sesli okuma uygulamaları birlikte yürütülmelidir.

1.3. Sorgulayıcı Okuma

Okuma sırasında, okuyucunun metinde işlenen düşüncelerdeki tutarlılık ya da tutarsızlıkları, çelişkileri, metnin yazılma nedenlerin, verilen örneklerin uygunluğu ya da yeterliği hakkında kendine sorular sorarak okumasıdır. Sorgulayıcı okuma, bir dizi soruyla olguların neden-sonuç ilişkilerini araştırma, analiz etme, düşünce üretme, düşünceleri düzenleme, görüşleri karşılaştırma, çıkarımlarda bulunma, tartışmaları değerlendirme ve problem çözme gibi işlemleri gerektirmektedir. Sorgulayıcı okuma; aynı zamanda bilgiyi edinme, açıklama ve kavramlar arasındaki ilişkileri yapılandırma biçimidir.

1.4. Sorgulayıcı Dinleme

Sorgulayıcı dinleme, bir konuşmada aktarılan duygu, düşünce ve bilgilerin doğruluğu, nedenleri, tutarlılığı gibi yönlerini sorgulayarak dinlemedir. Sorgulayıcı dinlemede öğrenci konuşmacının görüşünü paylaşmasa da olaylara tarafsız bakabilmelidir.

Sorgulayıcı dinleme öğrencinin zihinsel becerileri yanında diğer becerilerini de etkilemekte ve geliştirmektedir. Bu dinlemeyle öğrenci, öğrendiği bilgi ve becerileri günlük yaşamına aktarmakta ve uygulamaktadır. Bu durum öğrenme alışkanlıklarının kazanıldığı ve kalıcı hâle geldiği ilköğretim yıllarının iyi değerlendirilmesini gerektirmektedir. Öğrencilerin ilköğretim yıllarında sorgulayıcı dinleme becerilerini geliştirmesi, öğrenme-öğretme sürecinde aktif olması ve öğrenmekten zevk alması için gerekli koşullar sağlanmalıdır.

1.5. İkna Edici Konuşma

Bir konuşma türü olan ikna edici konuşma beş adımda gerçekleştirilmektedir. Bunlar; dikkat çekme, anlamayı sağlama, inandırma, tekrarlama ve istenileni açıklama aşamalarıdır. İkna edilecek konuda değişik görüş ve bilgilerle karşıdakinin dikkatini çekme, canlı bir dille ve somut örneklerle konuyu anlamasını sağlama, soru ve kuşkularını giderecek kanıtlar sunma, ana fikri aralıklarla tekrar ederek hatırlatma ve son olarak da yapılmak isteneni açıklamadır. İkna edici konuşmada ileri sürülen görüşler kabul edilebilir nitelikte olmalıdır. İkna edici konuşma, karşıdaki kişiyi kandırma anlamına gelmez; çünkü kandırma amaçlı konuşmalarda iş birliği yoktur, karşıdaki kişiyi kontrol altına alma söz konusudur. Oysa ikna edici konuşma, iş birliği yapma ve iki taraf için de yarar sağlamayı amaçlamaktadır.

İkna eden kişi, karşısındakini kırmamaya dikkat etmelidir. İkna edilen kişi de kendi iradesiyle verdiği kararın sorumluluğunu taşımalıdır. İkna edici konuşma beceri gerektirir. İkna edici konuşmanın yapıldığı süreçte karşıdaki kişinin kendi düşünce süreçlerinin bilincine varması ve başkalarının farklı düşünce süreçlerini de göz önünde bulundurması sağlanır. Böylece konuşmayı dinleyen kişi farklı görüşlerden etkili olanları ayırırken söylenenleri hemen ret ya da kabul etmemesi gerektiğinin bilincine varır.

1.6. Sorgulayıcı Konuşma

Öğrencinin bir fikre katılıp katılmadığını, nedenleri ile anlatması ve öne sürülen gerekçeleri sorgulayarak konuşmasıdır. Sorgulayıcı konuşmada zihindeki duygu, düşünce ve bilgiler dikkatle seçilerek çeşitli zihinsel işlemlerden geçirilmektedir. Bunlar sıralama, sınıflama, ilişki kurma, eleştirme, özetleme, analiz-sentez yapma, değerlendirme gibi işlemlerdir. Sorgulayıcı konuşma öğrencilerin konuşarak düşünme ve anlama becerilerini geliştirmelerine önemli katkı sağlamaktadır. Bu konuşma türü öğrencilerin iş birliği yapma, tartışma, ortak karar verme ve sorun çözme gibi becerilerini de geliştirmektedir. Sorgulayıcı konuşmada kullanılan kelime ve cümlelerin seçimi de dikkatle yapılmaktadır.

1.7. Betimleyici Yazma

Bir nesnenin (oyuncak, araba, atlıkarınca vb.), bir yerin (piknik alanı, otobüs durağı vb.) ya da bir kişinin (bir bebek, arkadaş, gelin vb.) dış görünüşü açıklayarak yazmadır. Betimleme aynı zamanda “iç görünüş” dediğimiz, bireyin davranışları ve duyguları ile ilgili olan kişilik özelliklerini de kapsar. Betimlemede aynı zamanda ortamla ilgili hissedilenlerden de söz edilebilir.

Betimlemede ayrıntılar önemlidir. Betimlenecek nesneye, yere ya da kişiye dikkatle gözlemlenmelidir. Gözlem; birikimle, içsel yaşantıyla ve dünyaya bakış tarzıyla ilgilidir. Ancak, herkes aynı ilgi ve bilgi ile bakmayacağı için gözlemin tamamen aynı ayrıntıları içermesi mümkün değildir.

1.7.1. Nesne Betimlemesi

Bir nesnenin neye benzediğini yazma işlemidir. Nesne betimlenirken rengi, boyutları ve şekli hakkında bilgi verilir. Bunun için, öğrencinin tanıdığı basit bir nesne seçilmelidir. Betimlenen nesne, daha önce onu hiç görmemiş okuyucunun betimlemeyi okuduktan sonra, onu gözünde canlandırmasını sağlayacak ölçüde açık ve belirgin ifadeler içermelidir. Gerek görülürse yazıyı okuyan kişi yapılan betimlemeye göre nesnenin resmini çizerek görselleştirebilir.

1.7.2. Yer Betimlemesi

Bir yerin betimlenmesi, o yerin neye benzediğini yazma işlemidir. Yer betimlemesi söz konusu mekân, nesneler ve nesnelerin o mekân içerisindeki yerinin betimlenmesinden oluşur. Betimlenen yer ile ilgili görüntünün iç mekânda mı yoksa dış mekânda mı olduğu önemlidir. Bir oda betimlenecekse sadece odanın içi betimlenmeli, betimlenecek yer dışarıdaysa pencereden bakınca neler görüldüğü şeklinde sınırlandırılmalıdır. Betimleme aynı zamanda arka planda görülenleri de (dağlar, duvarlar, gökyüzü vb.) içerir. Ancak, yer betimlemelerinde, betimlenen yerdeki nesnelere tek tek odaklanıp onların ayrıntılı betimlemeleri yapılmaz, betimlenen yer genel hatları ile anlatılır. Sadece odadaki bir tahta koltuk, sandalye, lamba gibi nesnelerin bir iki özelliğinin verilmesi yeterlidir. Bunun yanı sıra bir yerin betimlenmesinde eğer görüntüde kişiler varsa onlar hakkında da bilgi verilmesi gerekir.

1.7.3. Kişi Betimlemesi

Kişinin betimlenmesi iç görünüş ve dış görünüş açısından yapılmaktadır.

- **Dış Görünüşü Betimleme**

Bir kişinin betimlenmesi bir nesnenin ya da yerin betimlenmesinden daha karmaşık ve etkileyicidir. Çünkü; bir insanın neye benzediğini değil, onun nasıl biri olduğunu da anlatmanız gerekir. Bir kişinin tam bir betimlenmesi onun nasıl düşündüğü, davrandığı neler hissettiği, onu hiç tanımayan bir kişinin onunla karşılaşmadan onu tanıması anlamına gelir.

Aşağıdaki tabloda bir kişinin dış görünüşünün betimlemesinde kullanılabilecek özelliklere örnekler verilmiştir.

Yaş	yaşlı	orta yaşlı	genç	20 yaş civarında			
Görünüş	hoş	yakışıklı	çirkin	güzel	sevimli	sade	tıknaz
Boy	uzun	orta boylu	kısa				
Beden	tombul	ideal kiloda	şişman	zayıf			
Saç	siyah	beyaz	kızıl	sarışın	kahve-rengi		
	uzun	kısa	kıvırcık	düz	dalgalı	örgülü	at kuyruğu
Göz	kahverengi	yeşil	mavi	gri	ela		
Yüz	yuvarlak	uzun	kare	oval	kırışik	çilli	

- **İç Görünüşü (Kişinin Duygularını) Betimleme**

Bir kişinin duygularından söz etmek bir nesneyi, bir yeri ya da bir kişiyi betimlemekten daha farklıdır. Bir nesneyi ya da yeri betimlemek iyi bir gözlem yapmayı ve ne yazacağınızı iyi bir şekilde planlamayı gerektirir.

Kişinin duygularının betimlenmesi sürecinde betimlenecek duygu sanki bir filmin bir sahnesinin durdurulması gibidir. Öğrenci, o sahneye ilişkin neler hissettiğini kaydetmelidir.

Betimlenen kişinin duygularını (mutluluk, korku, güven, kıskançlık, utanma, nefret, coşku, kızgınlık, üzüntü, hayret, sevgi, hayal kırıklığı, heyecan, tereddüt) anlatırken duyguyu yüzde ve bedendeki yansımaları ile vermeye çalışmak, duygunun adını bulmayı okuyucuya bırakmak önemlidir. Ayrıca, bir insan birden çok duyguyu aynı anda yaşayabilir, duygular birbirinin içine girmiş olabilir. Bazen bir durum için farklı kişilerin, farklı duygular hissetmesi mümkündür.

1.8. Hikâye Edici Yazma

Hikâye edici yazma; bir ya da birkaç kişiyi, bir anıyı, bir dönemi, bir durumu hikâye unsurlarını (karakterler, olay, yer, zaman) kullanarak anlatmadır.

Hikâye edici yazmada olaylar peş peşe sıralanır. Bu şekilde sona doğru gidilir. Bir tarihçi bir gün ya da dönemle ilgili olayları anlatırken hikâye edici yazma yönteminden yararlanır. Bir olayın, olayların oluş sırasına göre anlatılması, yönerge verirken yapılacak olanların sıra ile anlatılması da hikâye edici anlatımdır. Örneğin; kek yaparken içindeki malzemelerin sırasına uygun olarak konulması gibi. Hikâye etmenin günlük hayatta önemli bir yeri vardır.

Hikâye etme en basit şekilde hikâye yazmadır. Bir başlangıcı ve bitişi vardır. Olaylar aşamalı olarak başlangıçtan bitişe doğru sıra ile yazılır. Örneğin bir arkadaşınıza bu sabah kalktığınızı, giyindiğinizi, kahvaltı yaptığınızı, otobüse ya da servise bindiğinizi, okula gittiğinizi, derslere girdiğinizi söylediğinizde bu, yaptığınız işlerin sıralanması olduğu gibi aynı zamanda da bir hikâyedir.

1.8.1. Olayların Oluş Sırası Karışık Olarak Verilen Cümlelerden Hikâye Yazma

Aşağıda karışık hâlde verilen cümlelerin, olayların oluş sırasına uygun olarak yazılması istenir. Her cümlenin sonunda bırakılan boşluğa bir numara verilerek olaylar olması gereken sırayla yazılmalıdır.

Örnek 1:

Konu: Kırmızı Başlıklı Kızın Hikâyesi

---- Kurt büyük annenin kıyafetlerini giydi ve onun yatağına yattı.

- Kırmızı başlıklı kız, kurtla karşı karşıya gelmişti.
- Avcılar geldi ve kırmızı başlıklı kızı kurttan kurtardı.
- Kurt, kırmızı başlıklı kızı yemek üzereydi.
- Kırmızı başlıklı kızın annesi, büyük annesine götürmesi için hazırladığı kurabiyelerin olduğu bir sepet, ona verdi.
- Kurt, büyük annenin evine gitti.
- Kırmızı başlıklı kız ormana doğru yola çıktı.
- Kırmızı başlıklı kız büyük annesinin evine vardı.

Örnek 2:

Konu: Bir Günüm

- Elini yüzünü yıka, dişlerini fırçala.
- Saatin zilini kapat.
- Yataktan kalk.
- Evden çık.
- Derse gir.
- Kahvaltı yap.
- Okula git.
- Giyin.

1.8.2. Hikâyenin Ortasını Yazma

Bu tür etkinliklerde daha uzun ve daha kısa hikâye yazma fırsatı verilir. Tek kural, başlangıçtan bitişe kadar konuyu değiştirmeden yazmaktır. Hikâye çok ciddî, çok komik olabilir ya da bir gerçeğe veya kurguya dayalı olabilir. Öğrenci hikâyenin başlangıç cümlesinden bitiş cümlesine kadar kendi yolunu çizmelidir. Başlangıçla bitiş arasında yazılanlar tamamen öğrencinin kendi isteği doğrultusunda yön bulur.

1.9. İkna Edici Yazma

İkna edici yazma önemli bir yazma türüdür. İkna edici yazma aynı zamanda öğrencinin kendi düşüncesini öne sürmesi anlamına da gelir. İkna edici yazmada öğrencinin kabul

etmediği bir düşünceye karşı mücadele etmesi de söz konusudur. Eğer bir düşünceye karşıysanız bu düşüncenin tersi bir düşünceyle yola çıkmak çok uygun olmaz. Örneğin; bir kişi bir yerin ikliminin çok sıcak olduğunu ileri sürüyorsa sizin buna karşı o yerin ikliminin çok güzel olduğunu söylemeniz yerine, o yerin ikliminin çok soğuk olmadığını söylemeniz daha uygun olur. İnanırcılık mantıklı delillerle desteklenmelidir. İkna edici yazmak için isteğinizin başkaları tarafından kabul edilebilir olması gerekir. Bunu sağlamak için öğrenci, isteğini ve bunun gerekçelerini çok iyi belirtmelidir. Eğer yazdığı yazı yeterince ikna edici olursa öğrenci istediği şeyi elde edebilir. Örneğin; “... nedenlerden dolayı sizden isteğim ...” gibi bir ifade kullanılması ikna etmek için uygun olabilir.

Çocuklar mutlaka “neden” sorusunu sorarak kendisine iyi bir neden sunulmasını ister. Örneğin; babası ona “Haydi yatağa...” dediğinde, “Neden baba?” diye sorar. Babasının “Çünkü çok geç oldu.”, “Büyük ve güçlü olabilmen için uykuya ihtiyacın var.” demesi onun ikna olması için geçerli bir nedendir.

İkna edici yazmada; öğrenci bir şeyin nasıl olması ya da olmaması gerektiği hakkındaki düşüncelerini belirtir. Bu tür yazılar çoğunlukla hayal etmeyi, tahmin etmeyi ve görüş belirtmeyi gerektirir. Öğrenci ikna edici yazmada, durum ve davranışları istediği biçimde aktardığından bunların nasıl değişebileceğiyle de ilgilidir. İkna edici yazma daha çok öğrencinin değerlerini nasıl açıkladığı ve gösterdiği ile ilgilenir.

İkna edici yazmada öğrenci öncelikle ne gibi bir değişiklik istediğine karar verir. Eğer cümleyi “-dır, -dir” gibi kesin ifadelerden kurtarıp “-malı, -meli” gibi ifadelerle sunarsa ortaya çıkan durumu onaylıyor demektir. Düşüncesine göre ortaya çıkan durumun doğru ve onun onayladığı bir durum olduğunu nedenleriyle açıklaması gerekir. Öğrenci ortaya çıkan durumu onaylamıyorsa o zaman “-dır” ifadesi yerine “-mamalı” ifadesini kullanmalı ve kendi düşüncesine göre durumun niçin yanlış olduğu veya ona niçin karşı çıktığını nedenleriyle açıklamalıdır.

İkna edici yazma ile ilgili örnek konular:

- Okulda kurallara gerek vardır.
- Teneffüslerde müzik yayını yapılması için okul yönetiminden istekte bulunuyorsunuz.
- Mutlu olmak için para önemli değildir vb.

1.9.1. Reklam Yazma

Reklam yazma özel bir ikna etme türüdür. Amaç sadece bir şeye inandırmayı sağlamak değildir. Aynı zamanda dinleyicide ya da okuyucuda reklamı yapılan ürünü satın alma isteği uyandırması gerekir.

Dergi, gazete ve broşürlerde yer alan reklâmlar okuyucuyu ikna etmeye yöneliktir. Bu reklamların çoğunda insanların almayı düşünmediği pek çok ürün çeşitli ikna etme yöntemleri kullanılarak satın almaya özendirilir.

Öğrencilerin ikna etme yeteneklerini geliştirmek amacıyla onlara şu doğrultuda bir çalışma yaptırılabilir:

1. Öğrenciler 2 ya da 3 – 4 kişilik grup çalışması yapmak üzere ayrılır.
2. Ürün çeşitleri listesi (magazin dergisi, sabun, şampuan, bisküvi, şeker vb.) verilir.
3. Listedenden bir ürünü seçmeleri istenir.
4. Reklamı yapılacak olan seçtikleri ürüne yeni bir ad bulmaları istenir.
5. Ürünün fiyatını belirlemeleri istenir.
6. Ürünün iyi ve yeni özelliklerini bir yere yazmaları belirtilir.
7. Ürünün tüketicinin dikkatini çekici bir, iki özelliğini mutlaka yazmaları istenir.
8. Bu çekici özellikleri nasıl bir görüntü ile beraber sunmayı düşündüklerini yazmaları istenir.

1.9.2. Şikâyet Yazısı

Herhangi bir hizmetin yetersizliği, herhangi bir ürün hakkındaki memnuniyetsizlikleri yetkili kişilere bildirmek için yazılan yazılara “şikâyet yazısı” denir.

Herhangi bir hizmetin yetersizliği ile ilgili şikâyetler yetkili kurumlara, ürünle ilgili şikâyetlerse ürünün alındığı dükkân ya da mağazaya yapılmalıdır. Eğer alınan bir ürünün bedeni, ölçüsü, görüntüsü, yapısı ya da kullanımı ile ilgili şikâyet varsa bu şikâyet ürünün alındığı mağazaya bildirilmelidir.

Öğrenciler böyle bir durumla ilgili şikâyet mektubu yazmak için mağazaya geri vermek istedikleri ürünü belirler. İsterlerse kendi belirledikleri yetersizlikleri yazabilir ya da “Resimdeki görüntüsüne benzemiyor.”, “Kullanır, kullanmaz kırıldı.”, “Beklentilerimi karşılamadı.”, “Paket dolu değildi.”, “Rengi soldu.”, “Rengi farklı çıktı.” “Gösterildiği şekilde çalışmıyor.” vb. yetersizliklerden bir veya birkaçını seçebilirler. Belirlenen ürün hakkındaki memnuniyetsizliklerini ve ürünün sorunlu yanlarını bir şikâyet mektubu ile ilgili yerlere yazarlar.

1.10. Karşılaştırmalı Yazma

İki ya da daha fazla nesne, kişi veya yerin benzer ve farklı yönlerini ele alarak yazmadır. Karşılaştırma yazılarında nesne, kişi ya da yerin benzer özellikleri bir paragrafta, farklı özellikleri de ayrı bir paragrafta verilebilir.

Örnek konular:

—Ailenizin şimdiye kadar oturduğu evleri birbiriyle karşılaştırınız.

- Tatilinizi geçirdiğiniz yerleri karşılaştırınız.
- Beğendiğiniz iki televizyon programını birbiriyle karşılaştırınız.
- Sevdiğiniz iki yemeği birbiri ile karşılaştırınız.
- Bilddiğiniz iki oyunu birbiri ile karşılaştırınız.

1.11. İş Birliği Yaparak (Paylaşarak) Yazma

Öğrencilerin bir konu hakkında küçük gruplar hâlinde birlikte çalışarak bir metin oluşturmalarıdır. Metni yazarken iş bölümü yapılır. Gruptaki her bir öğrenci metnin bir bölümünü yazabileceği gibi, metnin tümünü de birlikte yazabilirler. Paylaşarak yazma öğrencilerin grup hâlinde bir ürün ortaya koymasını sağlar ve sosyal ilişkileri geliştirir.

1.12. Planlı Yazma

Öğrencilerin bir yazıyı planlı yazma yöntemine uygun olarak yazmaları, yazma sürecini öğrenmelerini ve bu yolla yazma becerilerini geliştirmeyi kapsamaktadır. Bu süreç birkaç güne yayılabilir. Önemli olan öğrencinin her gün farklı konularda yazması değil bir konuyu planlı yazma sürecine uygun olarak yazması, süreci iyi anlaması ve bu yolla yazma becerisini geliştirmesidir.

a. Ön Hazırlık

- Giriş, gelişme, sonuç bölümleri iyi oluşturulmuş; konusu, amacı ve ana fikri açıkça anlaşılan örnek yazılar sınıfa getirilir. Örnek yazılar birkaç ders saati boyunca sınıfla birlikte çözümlenir (Öğrenciler, uygun sorularla yazıları çözümleme sürecine dâhil edilmelidir.).
- Metin çözümlenirken düşüncenin nasıl oluşturulduğu, giriş, gelişme ve sonucun nasıl bölümlendiği, ana fikrin nasıl saptandığı, amacın ve konunun nasıl bir işlevi olduğu örneklerle anlatılır.
- Başlığın, yazının içeriğini ve ana fikrini yansıtır yansıtmadığı, sonucun nasıl bağlandığı, yazının sayfaya nasıl yerleştirildiği üzerinde durulur.

b. Dikkat Edilecek Hususlar

Planlı yazma yöntemini uygularken aşağıdaki hususlara dikkat ediniz:

- Yazmanın yararlarını anlatınız.
- Öğrenci, yazma konusunda kendine güven geliştirinceye kadar yazdıklarını eleştirmeyiniz.

- Öğrencinin yazma isteğini ve yazma girişimlerini destekleyiniz. Öğrenciye yol gösteriniz ama müdahale etmeyiniz. Öğrencinin kendi yeteneğini keşfetmesine, üslubunu bulmasına izin veriniz.
- Yazdıkları için onu her fırsatta ödüllendiriniz. İyi olan yanlarını vurgulayınız.
- Öğrencinin her yazısını (öğrenci yazmayı benimseyinceye, yazma konusunda bir bilinç geliştirinceye kadar) duvar gazetesinde sergileyiniz. Daha sonra öğrencilerin iyi yazılarından örnekler seçerek sergileyebilirsiniz.

c. İlk Taslağı Oluşturma

- Yazma konusunu beyin fırtınası yoluyla belirleyiniz. Bu konuda yazarken ne gibi yazma amaçları olabileceğini tartışınız ve bunlara örnekler veriniz.
- Amaçlara uygun ana hatların neler olabileceğini tartışınız. Sınıfça üzerinde anlaşmaya vardığınız ana hatları tahtaya yazınız ve öğrencilerden seçtikleri amaca uygun olan ana hatları belirlemelerini isteyiniz.
- Konusu, amacı ve ana hatları belirlenmiş olan yazıyı yazmak için ana hatlar çerçevesinde düşünceler oluşturmalarına zaman veriniz. Akıllarına gelenleri not etmelerini ve sonra bunlar arasından seçim yapmalarını söyleyiniz.
- Öğrencilerin seçtikleri düşünceler arasından hangilerini, hangi bölümlerde (giriş, gelişme, sonuç) işleyeceklerini belirlemelerini isteyiniz.
- Giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinde işleyecekleri düşünceleri cümlelere dönüştürmelerini ve yazmaya başlamalarını isteyiniz.
- Öğrencilere, yazarken hata yapmaktan korkmamalarını, hatalarını tekrar tekrar düzeltme şanslarının olduğunu söyleyiniz.

İlk değerlendirmede;

- Yazının konusu ve amacı belirlenmiş mi?
- Düşünceler konu, amaç ve ana hatlara uygun olarak oluşturulmuş mu?
- Düşünceler giriş, gelişme ve sonuç bölümlerine uygun bir biçimde düzenlenmiş veya oluşturulmuş mu?

gibi hususlara dikkat ederek küçük uyarılarla öğrenciyi ikinci taslağı yazmaya yönlendirin. Uyarılarınız doğrultusunda yeniden yazmaları için kâğıtları geri veriniz.

ç. İkinci Taslağı Oluşturma

- Düşüncelerini konu dışına çıkmadan, amaçtan uzaklaşmadan ve ana fikri destekleyecek biçimde oluşturmalarını söyleyiniz.
- Ana fikri destekleyecek ve açıklayacak örnekler vermelerini isteyiniz.
- Öğrencilerinize metnin giriş bölümüne çarpıcı bir düşünceyle başlamalarını yazının tümünde neler işleneceğini, konunun ve amacın ne olduğu hakkında genel bir giriş yapılması gerektiğini, böylece konunun okuyucuya tanıtılmış olacağını söyleyiniz.
- Gelişme bölümünde; giriş bölümünde tanıtılan konunun ana fikir çerçevesinde geliştirildiğini belirtiniz. Ana fikri desteklemek için örnekler vermelerini, benzetmeler karşılaştırmalar yapmalarını ve gerçekliği herkes tarafından kabul gören bilgilerden yararlanmaları gerektiğini söyleyiniz.
- Sonuç bölümünde ise giriş ve gelişme bölümünde söylenenleri özetleyen çarpıcı bir ifade ile yazının bitirilmesi gerektiğini söyleyiniz.

Bu uyarılar doğrultusunda yazıyı ikinci kez yazmalarını isteyiniz.

d. Değerlendirme

İkinci taslağı yazma çalışmalarını tamamladıktan sonra “Öz Değerlendirme Formu”nu dağıtarak öğrencilerinizin kendilerini değerlendirmelerini isteyiniz.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU		Evet	Kısmen	Hayır
1	Yazımın konusunu belirledim.			
2	Yazımın amacını belirledim.			
3	Yazımın ana hatlarını belirledim.			
4	Giriş bölümünde çarpıcı bir düşünceye yer verdim.			
5	Gelişme bölümünde; giriş bölümünde tanıttığım konuları ana fikir çerçevesinde geliştirdim.			
6	Ana fikri destekleyecek ve açıklayacak örnekler verdim.			
7	Sonuç bölümünde, giriş ve gelişme bölümünde bahsettiklerimi özetledim.			

GENEL DEĞERLENDİRME FORMU		Evet	Kısmen	Hayır
1	Olaylar mantıklı bir şekilde sıralanmış mı?			
2	Yazının amacı açık ve anlaşılır bir şekilde verilmiş mi?			

3	Açıklayıcı ve etkili kelimeler seçilmiş mi?			
4	Düşünce akışı net mi? Akışı bozan anlatımlar var mı?			
5	Farklı eylemler ve kelimeler mi kullanılmış yoksa aynı kelimeler mi tekrar edilmiş?			
6	Gereksiz ya da eksik kelimeler var mı?			
7	Çarpıcı, akılda kalıcı bir giriş yapılmış mı?			
8	Yazı okuyucuları düşünmeye yönlendiriyor mu?			
9	Bağlaçlar doğru kullanılmış mı?			
10	Cümleler anlamlı ve kurallı bir şekilde sıralanmış mı?			
11	Okuyucunun zihninde canlı bir resim oluşturuyor mu?			
12	Okunaklı olarak yazılmış mı?			
13	Yazı kâğıt yüzeyine iyi yerleştirilmiş mi?			
14	Okuyucu grubunu dikkate almış mı?			
15	Yazmaya istek duyuyor mu?			

1.13. Sorgulayıcı Yazma

Sorgulayıcı yazma, yazarın bir konu hakkında, katılmadığı noktaları, çelişkileri, tutarsızlıkları, ya da katıldığı durumları, mantıksal bir temele oturtarak karşı olma ya da destekleme nedenleriyle birlikte aşamalı bir şekilde yazmasıdır.

1.14. Not Alma

Not alma öğrencinin dinlediği ya da okuduğu konunun özünü yakalamak amacıyla kısaltmalar yapması, konuyu resimlemesi, haritalaştırma, sembol kullanma vb. teknikleri kullanmasıdır.

Okuma sırasında not alırken şöyle bir yol izlenebilir:

- Metni hızla gözden geçirin; üst başlık, alt başlıklar ve görsellere dikkat ederek metin hakkında genel bir fikir edinin.
- Metni okuyun, önemli gördüğünüz yerlerin ya da bilgilerin altını çizin.
- Metni tekrar okuyun, metnin ana fikrini onu destekleyen yardımcı fikirleri ve ayrıntıları saptamaya çalışın.

- Ana fikri veya önemli bilgiyi merkeze alarak bir zihin haritası oluşturun. Merkeze aldığınız ana fikrin ya da önemli bilginin çevresine önem derecesine göre ilişkilendirdiğiniz diğer bilgileri, fikirleri, kavramları yerleştirin.
- Altını çizdiğiniz ve zihin haritasına yerleştirdiğiniz kavramları, bilgileri kısaltmalar yaparak, ilişkileri oklar çıkararak, bağlaçları kendinize göre işaretler geliştirerek gösterebilirsiniz. Örneğin, fakat= \square , bununla birlikte= \bigcirc , vb.
- Ayrıntılarla fazla ilgilenmeyin, bütünü anlamaya ve konunun özünü kavramaya çalışın. Önemli gördüğünüz yerleri not alırken ve zihin haritası oluştururken yeni bilgileri eski bilgilerle ilişkilendirmeye çalışın. Verilen örneklerle dikkat edin, kendiniz de benzer örnekler biliyorsanız bunu da notlarınıza ekleyin. Kendi kelimelerinizle oluşturduğunuz cümlelerle konunun özetini çıkarın.

Dinleme sırasında not alırken şöyle bir yol izlenebilir:

- Dinleyeceğiniz konunun başlığına dikkat edin. Bu size dinleyeceğiniz konu hakkında bilgi verir.
- Dikkatinizi konuşmacının yüzüne, ses tonuna, nelere vurgu yaptığına yoğunlaştırın. Konuşmacının sesini ve bedenini kullanma biçimi size konuşmanın önemli yerleri hakkında ipuçları verecektir:
 - o Konuşmacı çok kısa bir süre (bir veya birkaç saniye) susarak öğrencinin dikkatini yoğunlaştırmasını bekler.
 - o Önemli noktaları farklı örnekler vererek tekrar anlatır.
- Bu ipuçlarına dayanarak önemli bulduğunuz yerleri, kısaltmalar yaparak notlar alın. Aldığınız notları görselleştirerek (işaretler ve oklar kullanarak, şema veya zihin haritası oluşturarak) birbirleriyle ilişkilendirin. Örnek olarak; $>$ işareti $<$ işaretinden daha önemli demektir. \rightarrow işareti bunun sonucunda demektir.
- Örneklerle dikkat edin.
- Bir plan veya taslağa uygun olarak not alın.
- Aldığınız kısa notları, daha sonra kendi cümlelerinizle açık ve anlaşılır biçimde özet bilgiye dönüştürün.

2. YÖNTEMLER

Bu başlık altında Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan bazı yöntemler açıklanmaktadır.

2.1. Gözlem ve İnceleme

Gözlem, bir olayı, bir nesneyi ya da bir gerçeği anlamak için olay, nesne ya da gerçeğin çeşitli belirti ve koşullarını izleme ve inceleme işidir. İnceleme ise ele alınan bir konu ya da olayın özelliklerini ve ayrıntılarını tam olarak anlamaya çalışmak için yapılan yöntemli çalışmalardır. Gözlem ve inceleme, birbirini tamamlayan iki uğraş gibidir.

Öğrencilerin, gözlem çalışmaları ve inceleme gezileri sırasında gördüklerini ve işittiklerini not etmeleri, belge toplayıp bunlar üzerinde inceleme yapmaları, bazı durumlarda gördüklerini yazılı olarak anlatmaları, tartışmaları ve değerlendirmeleri Türkçeyi kullanma becerisiyle yakından ilişkilidir.

Gözlem sürecinde aşağıda hususlara dikkat edilmelidir:

- Gözlenecek varlık veya olay kendi doğal şartlarında olmalıdır.
- Gözlemin amaç veya amaçları olmalıdır.
- Gözlem planlı yapılmalıdır.
- Gözlem planının öğrencilerle ve hatta velilerle yapılması, plana öğrencinin ve velisinin katkısının sağlanması önemlidir.
- Gözlemin bir gezi ile birlikte olmasının gerektiği durumlarda, disiplin problemleri olmaması için organizasyonun çok iyi yapılması gereklidir.
- Öğrenciler, gittikleri yerlerde neye dikkat edeceklerini, neyi gözleyeceklerini bilmelidirler.
- Gözlem sırasında öğrencilere not tutma alışkanlığı kazandırılmalıdır.
- Gözlem sonunda gözlem sonuçlarını görmeye yönelik bir değerlendirmenin yapılması esastır. Bu süreçte gözlem sırasında tutulan notlar, toplanan materyaller, alınan fotoğraf veya filmler, ses kayıtları vb. ayrıntılı olarak değerlendirilmelidir.

Öğrencilerin gezi sırasında gözlem ve incelemelerini not edebilecekleri bir gezi raporu örneği aşağıda verilmiştir.

GEZİ RAPORU ÖRNEĞİ

Öğrencinin Adı ve Soyadı:	
Gezilen yerin adı:	
İzlenen veya görülen yerler veya güzergâh:	
Gezinin amacı nedir?	
Gezi sırasında ortaya çıkan sorunlar:	
Gezeceğiniz yerle ilgili ön araştırma yaptınız mı?	
Gezdiğiniz yerin isminin anlamı veya hikâyesi var mı?	
Gezdiğiniz yerle ilgili en ilginç olan neydi?	
Gezdiğiniz yöreye ait efsane veya söylenceler var mı? Varsa neler?	
Gezdiğiniz yerde daha önce hangi medeniyetler kurulmuştur?	
Gezdiğiniz yerle ilgili aklınızda kalan en çarpıcı görüntü nedir?	
Gezdiğiniz yerlerin fotoğrafını çektiniz mi?	
Sizce gezi amacına ulaştı mı? Ulaşmadıysa neden?	
Gezdiğiniz yeri haritada gösterebilir misiniz?	

2.2. Tartışma

Tartışma, bir grup öğrencinin belli bir konunun kavranması amacıyla karşılıklı görüşler, fikirler, eleştiriler üreterek o konuyu kapsamlı ve detaylı olarak irdelemesi şeklinde tanımlanabilir.

Öğrencileri belli bir konu üzerinde düşünmeye yöneltmek, konu ile ilgili anlaşılmayan noktaları aydınlığa kavuşturmak ve konuya ilişkin bilgileri pekiştirmek, öğrencinin konu hakkındaki ön bilgilerini öğrenmek gibi amaçlarla tartışma yapılabilir.

Tartışma sürecinde aşağıdaki önemli kurallara dikkat edilmelidir:

- Öğretmen ve öğrencilerin tartışmaya önceden hazırlıklı olmaları gerekir.
- Tartışmanın amacı, süresi ve tartışmada neler yapılacağı net olarak belirlenmelidir.
- Öğrencilerin kendilerini rahat hissedebileceği bir ortam oluşturulmalıdır.
- Sorular öğrencileri düşünmeye sevk eden türde, açık uçlu olmalıdır.
- Öğrencilerin ilgisini çeken, güncel konular seçilmelidir.
- Tartışma sırasında öğrencilere kendisini ifade edebileceği kadar süre verilmelidir.
- Her öğrencinin tartışmaya katılması sağlanmalıdır.

2.3. Problem Çözme

Problem çözme, öğrencilerin hayat boyu kullanabilecekleri karar verme ve çözüm üretme yeteneklerini geliştirmek için kullanılan bir yöntemdir.

Bu yöntemde önce öğrencilerle birlikte problem belirlenir. Problem, öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilgili ve güncel olmalıdır. Problem -anlaşılması için- tanımlanır ve sınırlandırılır. Buradan hareketle problemle ilgili veriler toplanır, amaca uygun olanlar seçilir ve seçilenler problemin çözümüne yönelik olarak değerlendirilir. Öğrencilere verilere nasıl ulaşabilecekleri, çeşitli bilgi kaynaklarından (internet, kütüphane, kitle iletişim araçları vb.) nasıl yararlanabilecekleri ve topladıkları verileri nasıl düzenleyebilecekleri konusunda rehberlik edilir. Elde edilen veriler amaca, kişilere veya süreye uygunluk açısından değerlendirilir. Uygun çözüm önerileri seçilir. Seçilen öneriler denenir. Son olarak problem çözme sürecinin bütün aşamaları öğrencilerle birlikte değerlendirilir.

2.4. Rol Oynama

Rol oynama, öğrencilerin, başkalarının kimliğine bürünerek onların nasıl düşündüklerini, neler hissettiklerini ve nasıl davrandıklarını anlamasına fırsat verir.

Rol oynarken aşağıda verilen bazı kurallara dikkat edilmelidir:

- Canlandırılacak durum ya da olay öğrencilerle birlikte seçilmelidir.
- Uygulamadan önce yapılacak etkinliklerin ayrıntıları iyi belirlenmelidir.
- Ortam (sınıf, salon vb.) oynanacak rollere uygun olarak düzenlenmelidir.
- Rol dağıtımında öğrenciler seçilirken oynanacak rollerin genel özellikleri hakkında da bilgilendirilmelidir.
- Öğrenciler rol dağıtımında görev almaları için cesaretlendirilmeli, ilk uygulamalarda gönüllü ve rolünü iyi canlandırabilecek olanların rol alması sağlanmalıdır.
- Rollerini prova etmeleri için yeterli zaman verilmelidir.
- Rol oynamanın sonunda, sınıfta oyuna ve oyunun amacına ilişkin tartışma ortamı oluşturulmalı, değerlendirme yapılmalıdır.

2.5.Gösteri

Bu yöntem, bir şeyin nasıl yapılacağını açıklanması ve uygulamalı olarak gösterilmesidir. Hem görerek hem de işiterek öğrenme imkânı sağlar.

Bu yöntemin kullanılmasında şunlara dikkat edilmelidir:

- Gösterinin amacı öğrencilere açıklanmalıdır.
- Bütün sınıfın izleyebileceği ve anlayabileceği şekilde yapılmalıdır.
- Öğretmen önceden hazırlık yapmalıdır.
- Gösteride yapılacaklar basitten karmaşığa doğru sıralanmalıdır.

Türkçe derslerinde bu yöntem, örneğin; bir şiirin nasıl okunabileceğini, harflerin nasıl yazılacağını, verilen bilgilerin bir nasıl grafiğe dönüştürülebileceğini gösterirken kullanılabilir.

2.6.Oyunlar

Oyunlar, öğrenilen konuyu ilgi çekici hâle getirmek, öğrencileri etkin kılmak, rahat bir ortamda, zevk alarak öğrenmelerini sağlamak amacıyla kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntem uygulanırken şunlara dikkat edilmelidir:

- Oyunun bir amacı olmalı ve oyunun sonunda amaca ulaşıp ulaşılmadığı değerlendirilmelidir.
- Öğretmen oyunu sürekli kontrol etmelidir.

- Oyunlar basit ve öğrencilerin ilgisini çekecek özellikte olmalıdır.
- Öğrencilerin düzey ve yeteneklerine uygun olmalıdır.
- Oyun, sınıftaki tüm öğrencilerin katılmasına olanak vermelidir.
- Her oyuna bir ders saatinin 5-10 dakikası ayrılmalıdır.
- Oyunlara dersin ortasında ya da sonunda yer verilmelidir.

2. 7. Anlatım

Anlatım yöntemine, bir konuya giriş yaparken, bilgi aktarırken ya da özetlerken başvurulmaktadır. Bu yöntemin uygulanmasında görsel ve işitsel araçlardan yararlanılmasına, öğrencilere söz hakkı verilmesine, soru sorulmasına ve öğrencilerin not tutmalarına imkân verilmesine dikkat edilmelidir. İşlenen konuların öğrencilerin yaşantılarıyla bağlantıları kurulmalıdır. Basit, kısa ve tam cümleler ile anlatım yapılmalıdır.

2. 8. Özetleme

Özetleme; bir eseri ya da konuşmayı özünü, amacını ve yapısını bozmadan, ana hatlarıyla kısaltmak şeklinde tanımlanabilir.

Özetlerken dikkat edilmesi gerekenler şunlardır:

- Metin dikkatlice dinlenmeli/okunmalıdır.
- Okunan/dinlenen metin üzerinde önemli görülenler işaretlenmeli ya da not alınmalıdır.
- Metnin ana ve yardımcı düşünceleri belirlenmelidir.
- Öğrencinin eseri kendi ifadeleriyle özetlemesi önemlidir.
- Özette metinden doğrudan yapılan alıntılar tırnak içinde verilmelidir.
- Geniş zaman ifadeleri kullanılmalıdır.
- Yazım ve noktalama kurallarına uyulmalıdır.

3. TEKNİKLER

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan bazı tekniklerin açıklamaları verilmektedir.

3.1. Beyin Fırtınası

Beyin fırtınası, öğrencilerin bir konu, olay ya da sorun hakkında düşünmeleri, çok sayıda fikir üretmeleri ve mantıklı olup olmadığı endişesine kapılmadan kendilerini ifade etmeleri anlayışına dayalıdır. Birden fazla konu, olay ya da sorun üzerinde aynı anda beyin fırtınası yapılamaz. Temel amaç, öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmektir. Bir diğer amaç da öğrencilerin bir işi (örneğin, bir hikâyeye başlık bulmak) başarmak için, olabildiğince çeşitli seçenekleri göz önünde bulundurmalarını sağlamaktır. Beyin fırtınası yöntemi, küçük veya büyük gruplarda kullanılabilir. Bu yöntemin başarılı olabilmesi, sunulan bütün fikirlerin kaydedilmesine bağlıdır.

Beyin fırtınasının uygulanmasında dikkat edilmesi gereken önemli kurallar şunlardır:

1. Öğrencilerin fikirlerini çekinmeden söyleyebileceği, rahat bir sınıf ortamı oluşturulmalıdır.
2. Etkinliği yönlendirecek ve verimliliği artıracak nitelikte bir başkan gereklidir.
3. Öğrenciler sınırsız düşünmeye özendirilmelidir.
4. Tek konuya odaklanılmalıdır.
5. En fazla 15 dakika süre ayrılmalıdır.
6. İleri sürülen fikirler herkes tarafından duyulmalıdır.
7. Öğrencilerin ileri sürdükleri fikirler asla eleştirilmemelidir.
8. İleri sürülen her fikir kaydedilmelidir.
9. Kaydedilen fikirler beyin fırtınasının amacına göre değerlendirilerek sıralanmalı veya gruplandırılmalıdır.

3.2. Soru-Cevap

Türkçe dersinin öğretiminde soru cevap öğrencilerin düşünme, dinleme ve konuşma alışkanlıkları kazanmalarında, iletişim becerilerini geliştirmelerinde aynı zamanda anlamayı kontrol etmede başvurulan önemli bir tekniktir. Bu teknik uygulanırken şunlara dikkat edilmelidir:

1. Öğrencilerin tümünün cevabı düşünmelerini sağlamak için soru tüm sınıfa yöneltilmelidir.
2. Sorunun cevabını düşünmeleri için öğrencilere yeterli zaman verilmelidir.

3. Öncelikle gönüllü öğrencilere cevaplama fırsatı verilmeli; soruların yöneltmesinde adaletli olunmalıdır.
4. Doğru cevap anında pekiştirilmelidir. Yanlış cevap veren öğrenciler kesinlikle küçük düşürmemeli, doğru cevabı bulmaları için yönlendirilmelidir.
5. Soruya cevap verecek öğrenci, sınıfta oturdukları sıraya veya liste sırasına göre değil, rastgele seçilmelidir.
6. Öğrencinin konu hakkındaki bilgisini öğrenmeye yönelik sorular yerine açık uçlu, öğrencileri düşünmeye yönlendirebilecek sorular tercih edilmelidir.

3.3. Drama

Drama tekniği, Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda daha çok “yaratıcı drama” anlamında ele alınmıştır. Buna göre drama; doğaçlama, canlandırma vb. tiyatro ya da drama tekniklerinden yararlanılarak bir grup çalışması içinde, öğrencilerin bir yaşantıyı, bir olayı, bir fikri, bir kavramı ya da bir beceriyi, ön bilgilerini kullanarak yapılandırması, anlamlandırması ve canlandırmasıdır.

Drama süreci üç aşamalı olarak planlanmıştır:

a. Isınma ve rahatlatma çalışmaları: Müzik ya da ritim eşliğinde yürüme, koşma, zıplama, gösterilen harekete uygun ritim tutma gibi çalışmalar yaptırılabilir. Burada amaç, öğrencilerin fiziksel, zihinsel ve ruhsal olarak iletişime, kendilerini ifade etmeye hazır hâle gelmeleri, birbirleriyle kaynaşmaları ve rollerine dikkatlerini yoğunlaştırmalarını sağlamaktır.

b. Oynama (Esas çalışma): Bu aşamada liderin (genellikle öğretmen) dikkat etmesi gereken nokta oyunlarda aşırılığa kaçmamak ve katılımcıları gereğinden fazla yormamaktır. Çalışma grubunun özelliklerine uygun oyunlar seçilmeli ve oynanmalıdır.

c. Rahatlama ve değerlendirme çalışmaları: Eklem yerlerinin rahat hareket ettirilmesi, kasların yumuşatılması ve öğrencilerin sakinleştirilmesi amacıyla etkinliklerin sonunda kullanılır. Rahatlamada hem fiziksel hem de zihinsel rahatlama söz konusudur. Rahatlamayı kolaylaştırmak için ortamda sakin bir müzik ve sözel yönergeler kullanılır. Bu aşamanın amacı; öğrencileri rahatlatmak ve olayın tamamlandığını hissettirmektir. Değerlendirmede ise oynama sürecinde neler hissettikleri sorularak öğrencilerin kendi davranışları hakkında bilinçlenmeleri ve diğerlerinin davranışları üzerinde düşünerek empati geliştirmeleri sağlanır.

Drama çalışmalarında dikkat edilmesi gereken bazı kurallar şöyle sıralanabilir:

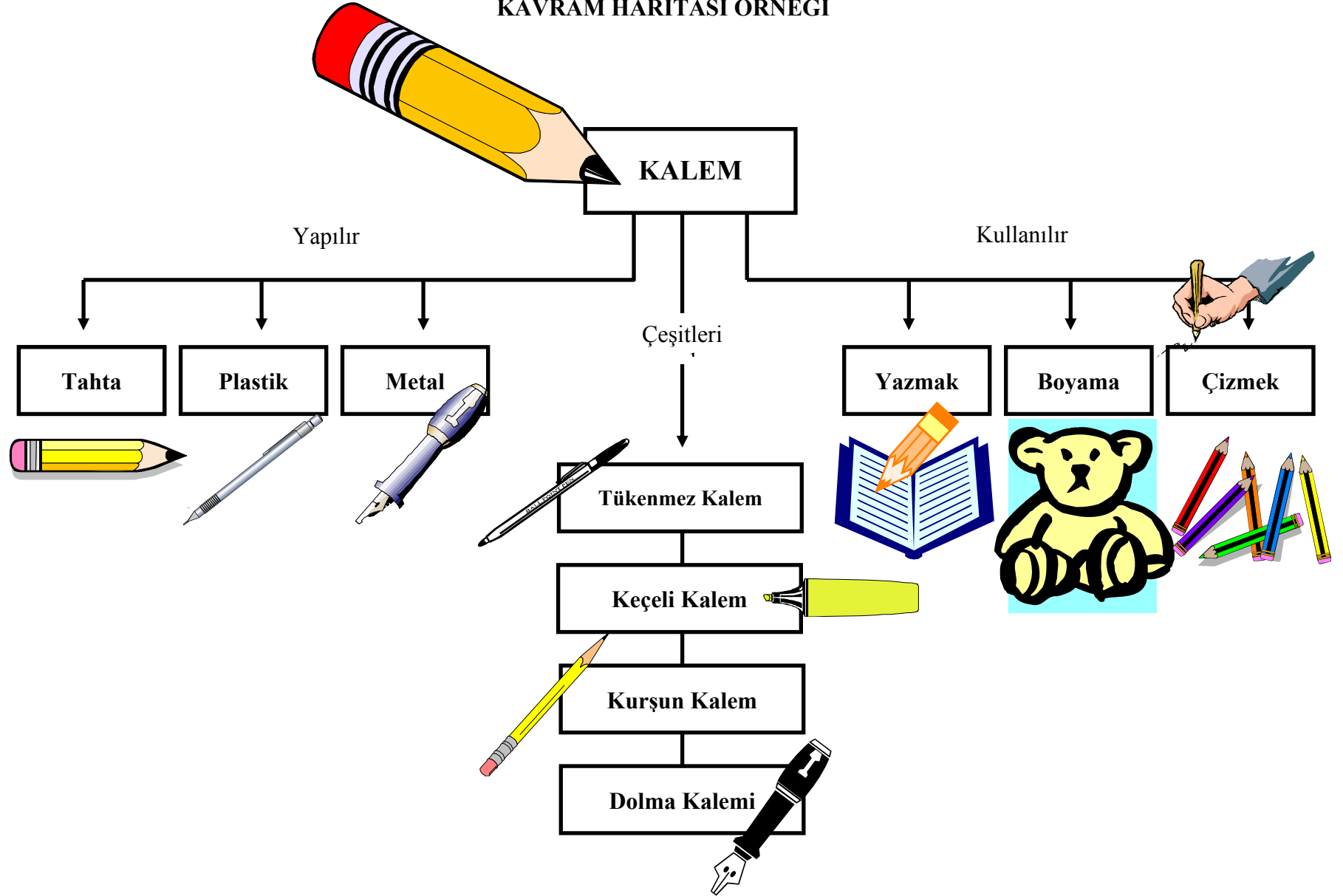
- Drama etkinliklerini uygulamak için önce uygun bir ortam oluşturulmalıdır.
- Özellikle rahatlatma ve dikkat sağlama çalışmaları sırasında öğrencilerin birbirlerine dokunmayacakları bir alanın seçilmesi gerekir. Seçilen yer, koşulları uygun, rahat bir ortam olmalıdır.

- Öğrencilerin gelişim düzeyleri dikkate alınmadır.
- Öğrencilerin gerek oyuncu, gerekse izleyici konumundayken, konuyla ilgili ön bilgilerini hatırlayabilecekleri ve yansıtabilecekleri bir ortam içerisinde olmaları gerekir. Bu ortamda eleştiri yapabilmeleri; sosyal, duygusal ve bilişsel yönden bireysel farklılıklarının farkına varabilmeleri sağlanır.
- Herhangi bir etkinliğe dikkatini yoğunlaştırması, ilgi göstermesi ve gerekli hareketleri yapabilmesi için istekli ve gönüllü olmaları önemlidir.
- İş birliği ve gerekli ortamı sağlamak için acele edilmemeli, drama için yeterli süre ayrılmalıdır.
- İlk kez drama yapılan grupta, çalışmalara basitten başlanmalı, daha sonra karmaşık çalışmalara doğru gidilmelidir.
- Grubun sayısı önceden belirlenmelidir. Yaş ve gelişim düzeyiyle birlikte grubun özellikleri dikkate alınarak gruptaki öğrenci sayısına karar verilmelidir. Sayı bu niteliklere göre değişmekle birlikte 10-12 kişilik grupların ideal olduğu unutulmamalıdır.
- Etkinlik seçiminde öğrencilerin görüşleri dikkate alınmalıdır. Öğrenciler kendi seçtikleri etkinliklere daha iyi yoğunlaşır ve bunlardan zevk alırlar.
- Rol alan öğrenciye başarısız olma kaygısı yaşatmamak için gerekli önlemler alınmalıdır.
- Her drama etkinliğinden sonra etkinlik hakkında değerlendirmeler yapılmalıdır.

3.4. Kavram Haritası

Kavram haritası, bir kavramı, onu oluşturan parçaları ve bunların birbirleriyle bağlantılarını gösteren bir görselleştirme tekniğidir. Bilginin zihinde somut ve görsel olarak düzenlenmesini sağlar. Kavram haritaları, kavramın onu oluşturan parçalarla birlikte bir bütün olarak görülmesini, kavram hakkında bilginin uzun süre akılda kalmasını, kolaylıkla anlaşılmasını, kavramla ilgili yeni bilgilerin toplanmasını ve onların kavramla olan ilişkilerinin görülmesini sağlar. Ayrıca, öğrencilerin kavramla ilgili ön bilgilerini öğrenmeye ve yazılı bir metni daha anlaşılır hâle getirmeye yardımcı olur.

KAVRAM HARİTASI ÖRNEĞİ

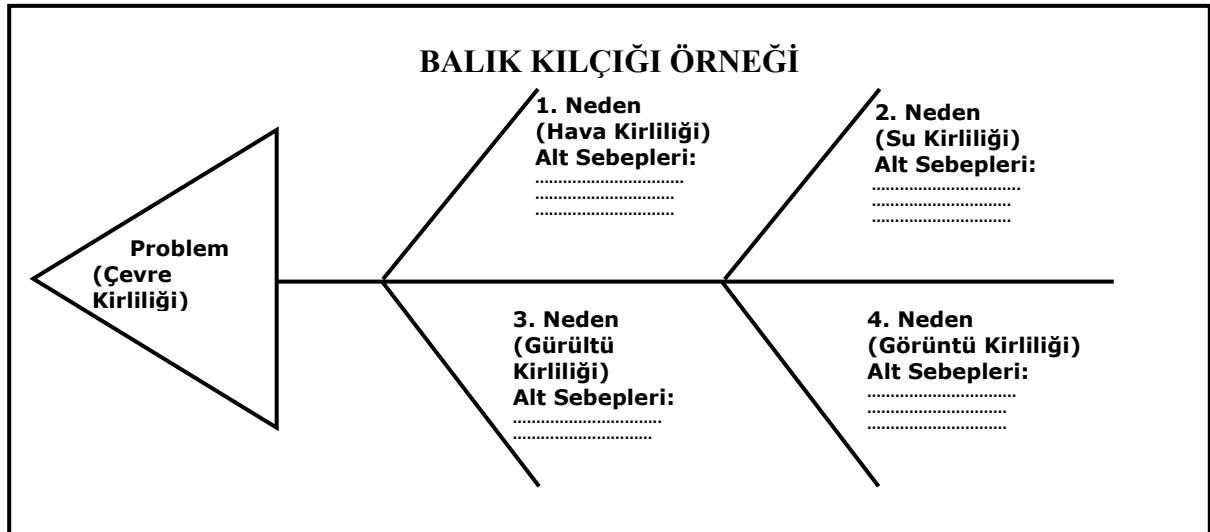

3.5. Balık Kılçığı

Balık kılçığı tekniği, bir problemin nedenlerinin saptanmasına yardımcı olur. Öğrencilerle birlikte yapıldığından, çalışmadaki herkesin nedenler hakkında daha çok bilgi sahibi olmasını sağlar. Balık kılçığı tekniğinde izlenecek aşamalar şöyle sıralanır:

- Araştırılacak sorun, yani belirlenen problem, balık kılçığının baş tarafına yerleştirilir.
- Problemin oluşmasına yol açan sebepler ya da etkenler önem sırasına göre, teker teker balık kılçığının yan kılçıklarına yazılır.
- Yazılan yan etkenlerin her birinin altına olası alt etmenler sıralanır. Alt etmenler tek tek incelenerek probleme katkıları belirlenmeye çalışılır.
- Balık kılçığı tekniği, öğrencilere karmaşık sorunları analiz etmede yardımcı olur. Toplanan veriler sadece problemlerin ne olduğunu gösterir, teşhis koyar.
- Problemin nedeni belirlendikten sonra çözüm aşamasına geçilir.

Aşağıda örnek olarak 4-5. sınıf düzeyinde bir metinde geçen sorun ve bu sorunun başlıca nedenleri balık kılçığı tekniği ile görselleştirilmiştir.

3.6. Zihin Haritası

Zihin haritaları not alma, hedef oluşturma, toplantı ya da sunum hazırlığı, rapor hazırlama vb. amaçlar için kullanılan bir öğretim tekniğidir. Notları daha yaratıcı biçimlerde almaya, daha kolay hatırlamaya ve üzerinde çalışılan konuyu net bir şekilde anlamaya yardımcı olur.

Bu teknik bilginin algılanması ve saklanmasına uygundur. Zihin haritaları var olan bilgilerin görsel resminin oluşturulmasını sağlar. Bu yöntem bilgilerin hafızada tutulmasının yanında kolay bir şekilde kâğıda aktarılmasına da yardımcı olur. Bu teknik diğer not alma tekniklerinden tamamen farklı, yaratıcı düşüncüyü ortaya çıkartan ve kişiye zaman kazandıran bir yöntemdir.

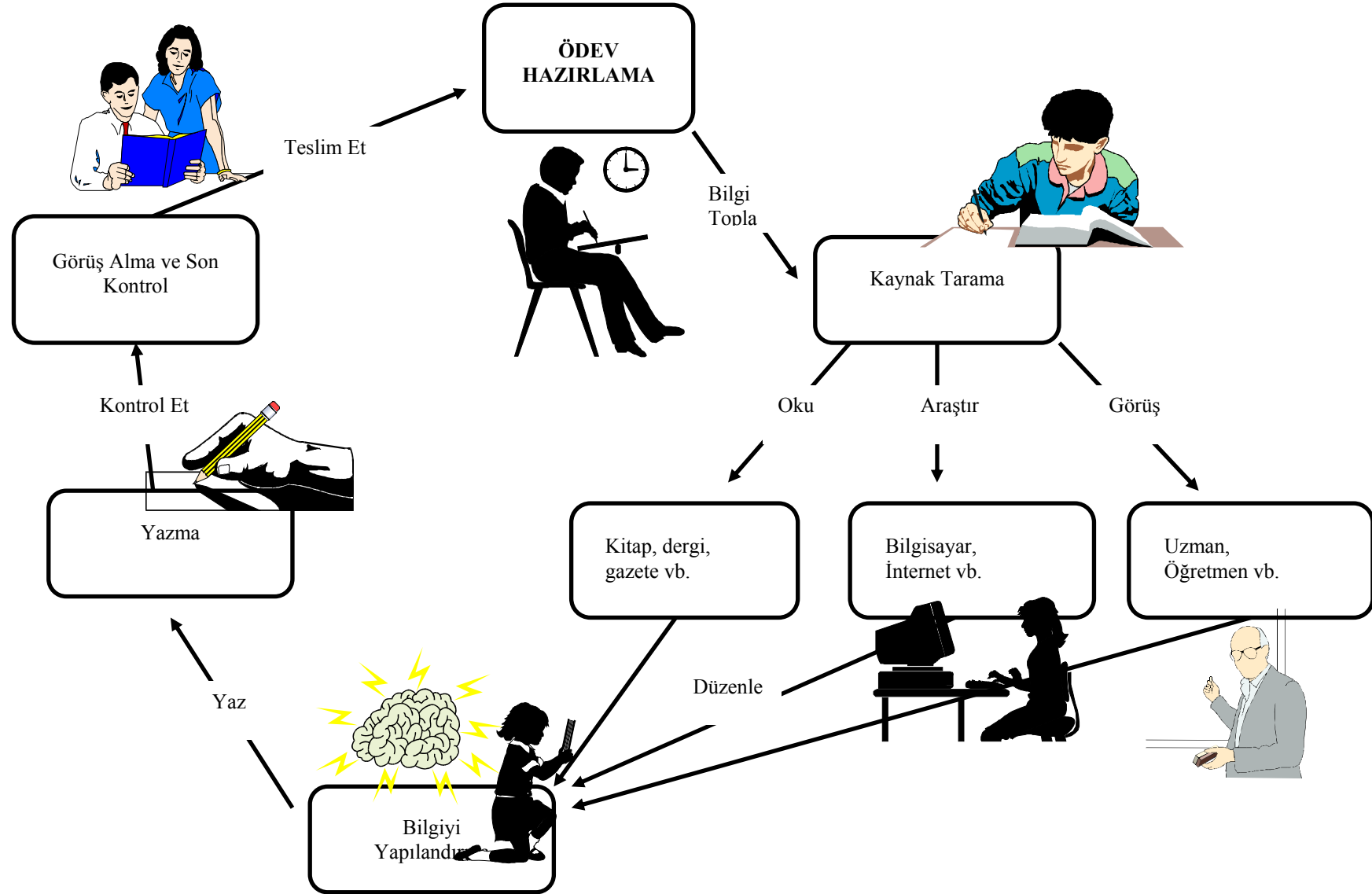
Zihin haritaları, kelimelerin yanı sıra renk, boyut ve görsel imge içerir. Beyaz kâğıtlara renkli kalemler kullanılarak çizilmesi uygun olur. En önemli nokta zihin haritası yapmaya başlamadan önce ön yargılardan arınmaktır. Zihin haritaları;

- Zaman kazandırır. Sadece ana kavramlar ve imgeler not alınarak okunur.
- Önemli konular üzerinde yoğunlaşmayı sağlar.
- Beyni ve yaratıcılığı geliştirir.
- Hatırlama gücünü artırır.
- Hedefler belirlenirken, konular arasında daha önce fark edilemeyen ilişkilerin görülmesini sağlar.

Zihin haritası hazırlarken;

- Belirlenen konu başlığı, kâğıdın merkezine kalın büyük harfler ile yazılır. Yazının yanına konuyu çağrıştıracak bir resim ya da simge çizilir.
- Ana konuyu destekleyecek temel alt başlıklar, merkezden çıkan kalın dallara yazılır. Gerekli görülen başlıkların yanına, o başlığı ifade edecek sembol, resim, şekil vb. çizilir. Dalların çiziminde farklı renkler kullanılabilir.
- Temel başlıklar, ince dallar yardımıyla ayrıntılandırılır. İnce dallara, temel başlıkları destekleyici alt başlıklar yazılır. Sembol ya da şekillerle görselleştirilir.
- Tüm temel ve alt başlıklar gözden geçirilir. Birbirleriyle ilişkili olanlar tespit edilerek farklı renkte bir kalemle ilişkilendirilir.
- Zihin haritalarında sonradan ek veya düzeltme yapılabilir.

ZİHİN HARİTASI ÖRNEĞİ

G. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme ve değerlendirme öğrenme-öğretme sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır. Öğrencilerin başarılarını, gelişim durumlarını belirlemek, öğretim yöntemlerinin etkinliğini anlamak için yapılır.

Öğretmenler çeşitli ölçme ve değerlendirme araçlarıyla öğrencilerin gelişim sürecini, öğrenme ve dil gelişim düzeylerini belirlemeli ve bu konularda öğrencileri bilgilendirmelidirler. Ölçme ve değerlendirme sürecinde öğrencilerde sınav kaygısı yaratılmamalı, bu sürecin öğrencinin gelişimine ilişkin bilgi toplama çalışması olduğu unutulmamalıdır.

Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı'nda, ölçme ve değerlendirme ile sadece öğrenme ürünü değil, öğrencilerin öğrenme süreçleri de izlenir ve bu süreç değerlendirilerek gerektiğinde kullanılan etkinlikler, yöntem ve teknikler değiştirilir. Türkçe Dersi Öğretim Programı değerlendirmeyi, öğrencilerin neyi bilmediğini değil, ne bildiklerini belirlemeye yarayan bir süreç olarak görmektedir.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda, bireysel farklılıkları dikkate alan öğrenci merkezli öğrenme modeli benimsenmiştir. Programın bu anlayışı öğrencilerin bilgi ve becerilerini ölçme ve değerlendirmede farklı değerlendirme yöntemleri kullanılmasını gerektirmektedir. Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda bilgi ve becerilerin değerlendirilmesinde çoktan seçmeli, boşluk doldurma, eşleştirmeli, kısa cevaplı, açık uçlu sorulardan oluşan testlerin yanında, süreci değerlendirmeye yönelik gözlem formları, görüşmeler, öz değerlendirme formları, öğrenci ürün dosyaları vb. araç ve yöntemler kullanılmaktadır. Verilen formlar örnek niteliğinde olup öğretmen tarafından geliştirilebilir. Ayrıca ölçme ve değerlendirmeye ilişkin ayrıntılı bilgiler **“İlköğretim Matematik Dersi (1-5.Sınıflar) Öğretim Programı”nın “İlköğretim Okulları Öğretim Programlarında Ölçme ve Değerlendirme Çalışmaları ile İlgili Ortak Açıklamalar”** bölümünde verilmiştir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİNİ
GÖZLEM FORMU**

Açıklama: Bu form öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin yapılan çalışmalara katılma durumlarını gözlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Adı ve Soyadı:

Tarih:

GÖZLENECEK AŞAMALAR	EVET	KISMEN	HAYIR
A. HAZIRLIK			
Ön hazırlık çalışmalarına katılır.			
Zihinsel hazırlık çalışmalarına katılır.			
Anahtar kelimelerle çalışmalarına katılır			
Metni tanıma ve tahmin etme çalışmalarına katılır.			
Amaç belirler.			
Tür, yöntem ve teknik belirler.			
B. ANLAMA			
Görsel okuma çalışmalarına katılır.			
Dinleme çalışmalarına katılır.			
Okuma çalışmalarına katılır.			
Anlamı bilinmeyen kelimelerle çalışmalarına katılır.			
Metni inceleme çalışmalarına katılır.			
Söz varlığını geliştirme çalışmalarına katılır.			
C. ZİHİNDE YAPILANDIRMA			
Günlük hayatla ilişkilendirme çalışmalarına katılır.			
Diğer derslerle ve ara disiplinlerle ilişkilendirme çalışmalarına katılır.			
Araştırma yapar.			
Ç. KENDİNİ İFADE ETME			
Zihinsel hazırlık çalışmalarına katılır.			
Konu ve amaç belirler			
Yöntem ve teknikleri belirler.			
Tür ve sunu şeklini belirler.			
Konuşma çalışmalarına katılır.			
Yazma çalışmalarına katılır.			
Görsel sunu çalışmalarına katılır.			
Söz varlığını kullanır.			
D.ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME			
Süreç değerlendirme çalışmalarına katılır.			
Sonuç değerlendirme çalışmalarına katılır.			

ÖĞRENME ALANLARI DEĞERLENDİRME FORMU

Açıklama: Bu form, birinci ve ikinci dönem sonunda, öğrencinin öğrenme alanlarındaki gelişimini gözlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Öğrencinin Adı ve Soyadı:
Sınıfı:

Tarih:
Öğrenci Numarası:

<p style="text-align: center;"><u>Dinleme</u></p> <p>Yeterli Değil () Gelişiyor () İyi ()</p> <p>Açıklamalar:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p style="text-align: center;"><u>Konuşma</u></p> <p>Yeterli Değil () Gelişiyor () İyi ()</p> <p>Açıklamalar:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p style="text-align: center;"><u>Okuma</u></p> <p>Yeterli Değil () Gelişiyor () İyi ()</p> <p>Açıklamalar:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p style="text-align: center;"><u>Yazma</u></p> <p>Yeterli Değil () Gelişiyor () İyi ()</p> <p>Açıklamalar:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p style="text-align: center;"><u>Görsel Okuma</u></p> <p>Yeterli Değil () Gelişiyor () İyi ()</p> <p>Açıklamalar:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p style="text-align: center;"><u>Görsel Sunu</u></p> <p>Yeterli Değil () Gelişiyor () İyi ()</p> <p>Açıklamalar:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Açıklama: Bu form öğrencinin öğrenme alanlarında kendini değerlendirmeleri amacıyla hazırlanmıştır. Bu form örnek olması amacıyla bazı kazanımlar alınarak yapılmıştır. Diğer kazanımlar için benzer formlar geliştirilebilir.

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Sınıfı :

Tarih:

Öğrenci Numarası:

Öğrenme Alanları	KAZANIMLAR	DERECELER		
		EVET	KISMEN	HAYIR
D İ N L E M E	Dikkatli dinlerim.			
	Dinlediklerimle ilgili kendi yaşantımdan ve günlük hayattan örnekler veririm.			
	Dinlediklerimi zihnimde canlandırıyorum.			
	Dinlediklerimle ilgili sorular sorarım ve sorulara cevap veririm.			
K O N U Ş M A	Dinleyicileri önemseydiğimi onlara hissettiririm.			
	Beden dilini kullanırım.			
	Görgü kurallarına ve değerlere uygun konuşurum.			
	Duygu, düşünce ve hayallerimi sözlü olarak ifade ederim.			
	Akıcı konuşurum.			
O K U M A	Okuma amacımı belirlerim.			
	Açık, anlaşılır bir şekilde okurum.			
	Okuduğum metnin hikâyesinin haritasını oluştururum.			
	Okuduğum metnin ana fikrini belirlerim.			
	Okuduklarımda ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim sorularına cevap ararım.			
	Başlıktan hareketle metnin içeriğini tahmin ederim.			
	Bilmediğim kelimelerin anlamlarını araştırırım.			
	Metnin türünü dikkate alarak okurum.			
	Serbest okumalar yaparım.			
Y A Z M A	Yazmak için hazırlık yaparım.			
	Bütün yazılarımı bitişik eğik yazı ile yazarım.			
	Olayları oluş sırasına göre yazarım.			
	İzlenim ve deneyimlerime dayalı yazılar yazarım.			
	İş birliği yaparak yazılar yazarım.			
GÖRSEL OKUMA VE GÖRSEL SUNU	Sunum için hazırlık yaparım.			
	Kitle iletişim araçlarıyla verilen bilgileri, haberleri ve düşünceleri sorgularım.			
	Duygu, düşünce ve izlenimlerimi drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunarım.			
	Duygu, düşünce ve bilgilerimi görselleştirmede renkleri kullanırım.			
	Reklamlarda verilen mesajları sorgularım.			
TOPLAM				

**HİKÂYE ANLATIMI
ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU**

Açıklama: Bu form öğrencinin sözlü veya yazılı hikâye anlatımında kendini değerlendirmesi amacıyla hazırlanmıştır. Öğretmenin öğrencilerinin hikâye anlatımlarını değerlendirmek amacıyla bu forma benzer formlar geliştirilebilir.

Adı ve Soyadı:

Tarih:

Hikâyenin Adı:

Hikâyenin Yazarı:

Ö L Ç Ü T L E R	Hayır	Bazen	Evet
Hikâyedeki kahramanların isimlerini söyledim.			
Olayın geçtiği yeri betimledim.			
Olayları oluş sırasına göre anlattım.			
Hikâyedeki sorunları açıkladım.			
Hikâyedeki sorunların çözümlerini açıkladım.			
Hikâyedeki ana düşüncüyü açıkladım.			
Hikâye ile ilgili hissettiklerimi açıkladım.			
Hikâyeyi, başka bir hikâyedeki veya kendi hayatımdaki bir olayla karşılaştırdım.			
Hikâyedeki en beğendiğim olayı, karakteri nedenleriyle belirttim.			

GÖZLEM FORMU

Açıklama: Bu form öğrencilerin kazanımlarla ilgili gelişimlerini gözlemek amacıyla hazırlanmıştır. Bu form örnek olması amacıyla bazı kazanımlar alınarak yapılmıştır. Diğer kazanımlar için benzer formlar geliştirilebilir. Öğrencilerinizin yeterli düzeylerine göre aşağıdaki dereceleri kazanımların karşısına yazınız.

1 – Hayır 2 – Bazen 3 - Evet

K A Z A N I M L A R	ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI																			
Dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır.																				
Dinlediğini anlamlandırmada ön bilgilerini kullanır.																				
Dinlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.																				
Dinlediklerinin konusunu belirler.																				
Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular.																				
Grup konuşmalarını ve tartışmalarını dinler.																				
Konu dışına çıkmadan konuşur.																				
Konuşmalarında sebep-sonuç ilişkileri kurar.																				
Konuşmasında olayları oluş sırasına göre anlatır.																				
Bir fikre katılıp katılmadığını nedenleriyle ortaya koyar.																				
Konuşurken dinleyicilere sorular sorar ve sorulara cevap verir.																				
Üstlendiği role uygun konuşur.																				
Deneyim ve anılarını anlatır.																				
Okumak için hazırlık yapar.																				
Okuduğu kelimeleri doğru telâffuz eder.																				
Akıcı okur.																				
Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.																				
Ön bilgilerini kullanarak okuduğunu anlamlandırır.																				
Okuma öncesi, okuma sırası ve sonrasında metinle ilgili soruları																				

ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI İÇERİK ÖRNEĞİ

Adı ve Soyadı:
Sınıfı :

Öğrenci Numarası:
Tarih:

İçindekiler

1. Çalışmanın Adı: Tarihi:
Seçme Nedenim:
.....
.....
.....
2. Çalışmanın Adı: Tarihi:
Seçme Nedenim:
.....
.....
.....
3. Çalışmanın Adı: Tarihi:
Seçme Nedenim:
.....
.....
.....
4. Çalışmanın Adı: Tarihi:
Seçme Nedenim:
.....
.....
.....
5. Çalışmanın Adı: Tarihi:
Seçme Nedenim:
.....
.....
.....
6. Çalışmanın Adı: Tarihi:
Seçme Nedenim:
.....
.....
.....

ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI

Adı ve Soyadı:
Sınıfı :

Öğrenci Numarası:
Tarih:

Başlık.....
..... Neden bu çalışmayı sakladım?

.....
.....
.....

Bu çalışmayı neden arkadaşlarımla paylaştım?

.....
.....
.....

Öğrendiklerimle ilgili arkadaşlarıma;

.....
.....
..... gösterebilirim.

Eğer bu çalışmayı tekrar yapsaydım;
.....
..... yapardım.

Çalışmamı yaparken beklemediğim nelerle karşılaştım?

.....
.....
.....

Benim için bu çalışmanın anlamı:

.....
.....
.....

Öğrenci Ürün Dosyası Değerlendirme Formu

Açıklama: Aşağıdaki her bir ölçütü öğrencinize ait ürün dosyasının yeterlik düzeyini göz önüne alarak değerlendiriniz.

Adı ve Soyadı:
Sınıfı :

Öğrenci Numarası:
Tarih:

	ÖLÇÜTLER	Yetersiz	Orta	İyi
1.	Çalışmaların tam olması			
2.	Çalışmalardaki çeşitlilik			
3.	Yeterli sayıda çalışma içermesi			
4.	Çalışmaların amaçları karşılaması			
5.	Çalışmaların amaca uygunluğu			
6.	Çalışmaların doğruluğu			
7.	Dosyanın düzenliliği			
8.	Niteliği			
9.	Yaratıcılığı			
10.	Çalışmaların seçiminde sorumluluk alma			
11.	Gelişimini gösterme			
12.	Kendini değerlendirme			
	TOPLAM			

YORUMLAR VE ÖNERİLER

.....

.....

.....

.....

.....

ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI DEĞERLENDİRME FORMU

Açıklama: Bu form öğrencilerin ürün dosyalarını değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Adı ve Soyadı:
Sınıfı :

Öğrenci Numarası:
Tarih:

	Mükemmel	Çok iyi	İyi	Gelişmesi gerek
1. Görünüş	Dikkatli, özenli ve bilinçli olarak düzenlenmiş	Çekici bir görünümü var.	Biraz çekici/biraz düzgün	Özensiz
2. Yaratıcılık	Çok sayıda özgün fikir ve zengin yaratıcılığa sahip.	Yeterince özgün fikir ve zengin yaratıcılığı var.	Yaratıcılık ve özgünlüğe sahip.	Yaratıcılık ve özgünlük yok.
3. İçerik	Akıl yürütme süreçlerini geliştirici çok nitelikli ürünler var.	Akıl yürütme süreçlerini geliştirici nitelikte ürünler var.	Akıl yürütme süreçlerini geliştirici az sayıda nitelikli ürünler var.	Birkaç tane nitelsiz ürün var.
4. Düzen	Rahatça okunabilen mükemmel bir düzenlenme yapılmış.	Konuyla oldukça bağlantılı düzenleme yapılmış.	Konuyla ilgili birkaç ürün düzenli bir şekilde konulmuş.	Düzensiz ve bağlantısız çalışmalar konulmuş.
5.Çalışmaların Sayısı	Yeterli çaba harcanarak hazırlanmış çalışmaların tamamı var.	Konulması gereken birkaç çalışma daha var.	Konulması gereken birçok çalışma var.	Çalışmaların büyük bir çoğunluğu yok.

YORUMLAR VE ÖNERİLER

.....

.....

.....

.....

.....

H. OKUMA DOSYASI

OKUMA DOSYASI

Öğrencilere okumayı sevdirmek, okuma alışkanlığı kazandırmak ve söz varlığını zenginleştirmek amacıyla Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda 1, 2 ve 3. sınıflarda 2 ders saati, 4 ve 5. sınıflarda 1 ders saati serbest okuma saati olarak ayrılmıştır. Serbest okuma saatlerinde **“100 Temel Eser”** ile diğer kitap, gazete ve dergilerden yararlanılabilir. Aşağıda serbest okuma saatlerinde veya diğer zamanlarda okunacak çocuk kitaplarının nasıl seçileceği, okunan kitapların nasıl inceleneceği ve yapılacak etkinliklere ilişkin bilgiler verilmektedir. Ayrıca şiir okumaya ilişkin bilgi ve etkinliklere de yer verilmektedir.

1. KİTAP SEÇİMİ

Öğrencilerin okumaları, okuduklarını anlamaları, düşünmeleri, sorgulamaları, dil ve zihinsel becerilerini geliştirmeleri amacıyla kitaplar iyi seçilmelidir. Çocuklar için yazılan her kitap bu amaçlara hizmet etmeyebilir. Çocuk kitaplarını seçerken bazı ilkelere dikkat edilmelidir. Bunların başında Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın amaçları ve temel becerileri gelmektedir. Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda öğrencilere kazandırılması beklenen temel beceriler;

- Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma
- Eleştirel düşünme
- Yaratıcı düşünme
- İletişim
- Problem çözme
- Araştırma
- Bilgi teknolojilerini kullanma
- Girişimcilik
- Karar verme
- Metinler arası okuma
- Kişisel ve sosyal değerlere önem verme

olduğundan öğrencilerin okuması için seçilecek çocuk kitaplarının bu becerileri geliştirecek özellikte olmasına dikkat edilmelidir.

Bunun yanında öğrenciler için seçilecek kitaplarda bazı özelliklere de dikkat edilmelidir. Bu özellikler aşağıda sıralanmaktadır.

a. Eğitim Yönünden Özellikler

Bunlar; çocuk kitaplarında ele alınan içeriğin seçimi, öğrencinin düzeyine uygun olması, içeriğin basitten karmaşığa doğru verilmesi, yazarın dilinin açık ve anlaşılır olması öğrencilerin ilgisine yönelik olması gibi özelliklerdir.

b. Sosyolojik Yönden Özellikler

Çocuk kitaplarının öğrencilerin özellikleri, günlük yaşamı, içinde bulunduğu sosyal çevre, okul yaşamı, oynadığı oyunlar gibi yönlerini yansıtmalı gerekmektedir. Öğrenci okuduklarıyla yaşamı arasında bağ kurabilmeli, öğrendiklerini uygulayabilmelidir. Bu nedenle çocuk kitapları, öğrencilerin sosyal yönden gelişimine katkı sağlayıcı olmalıdır.

c. Dil Yönünden Özellikler

Bunlar; çocuk kitaplarında kullanılan kelimelerin seçimi, türü, soyut veya somut olması, öğrencinin bildiği veya bilmediği kelimeler, kullanılan cümlelerin uzunluğu, sayısı, kuruluşu, fiillerin zamanları gibi özelliklerdir. Çocuk kitaplarında kullanılacak kelimelerin bilinen, anlamlı, etken, çabuk fark edilen ve kolay okunan kelimeler olmasına dikkat edilmelidir. Çocuk kitaplarında kullanılan cümlelerin de kısa ve kurallı olması okunabilirliği artırmaktadır. Cümlelerin kısa, net ve basit olması, tam ve tek anlam ifade etmesi, zihinde yapılandırmayı kolaylaştırmaktadır. Araştırmalar çocuk kitaplarında;

- **Kısa cümlelerin uzun cümlelerden daha kolay öğrenildiğini,**
- **Somit, basit ve tek anlam ifade eden cümlelerin daha etkili olduğunu,**
- **Özne-tümleç-yüklem sırasını izleyen kurallı cümlelerin kullanılmasının daha uygun olduğunu**

belirtmektedir. Kitap seçiminde bu özelliklere dikkat edilmelidir.

ç. Basım Yönünden Özellikler

Bu özellikler; kitabın sayfa sayısı, düzeni, yazı türü, punto büyüklüğü, kelime ve satır aralarındaki açıklık, satır uzunluğu, kâğıt ve mürekkep rengi, resimlerin türü, oranı ve sayfadaki yeri gibi özelliklerdir. Görsel ve basım yönünden iyi hazırlanmış bir kitap okuma ve öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır. Kitabın dış görünüşünün renkli, resimli, çekici olması ve kolay taşınabilmesi öğrencilerin ilgisini çekmektedir. Kitabın sayfa düzeni görme, okuma ve anlamayı kolaylaştırmalıdır. Yazı karakteri gözü yorucu olmamalıdır. Kitaplarda kullanılacak kâğıt ışığı emen türde ve dayanıklı olmalıdır. Ayrıca kitabın cildi kolay açılır, kapanır ve dağılmayacak kalitede olmalıdır.

Çocuk kitaplarında kullanılan resimlere de dikkat edilmelidir. Resimler, açık ve net olmalı, öğrencinin hoşlanacağı türden seçilmelidir. Resimler, gerçeğe yakın ve konuyla ilgili seçilmelidir. Öğrencinin günlük yaşamından kesitler sunmalı, aşırı çizgi ve ayrıntı içermemelidir. Resimler konuları anlamaya ve zihinde yapılandırmaya yardımcı olmalıdır. Ayrıca öğrenilenlerin kalıcılığını sağlamalı ve unutmayı önlemelidir.

2. OKUMA İLGİSİ

Kitap seçiminde öğrencilerin okuma ilgisine de dikkat edilmelidir. Öğrencinin okuduğu kitaptan öğrendikleri zekâsından çok okuma ilgisine bağlıdır. Bu nedenle okuma ilgisi öğrencinin kitabı okumasında doğrudan belirleyici olmaktadır. İlgiye dönük bir kitap, aynı güçlük düzeyindeki diğer bir kitaba göre daha kolay okunmakta ve anlaşılmaktadır. İlgi

çekici olmayan bir kitap öğrenciye zor gelmekte ve öğrenci kitabı okumamaktadır. Buradan hareketle kitap seçerken öğrencilerin okuma ilgilerinin türüne ve niteliğine dikkat edilmelidir.

a. İlgî Türü

İlköğretim düzeyindeki öğrencilerin ilgi türleri, gelişimlerine ve zekâ alanlarına göre genel olarak dört grupta toplanmaktadır.

1) İlk Okuma İlgileri: Bunlar ilk okuma yazma sonrası öğrencilerde görülen aile ve günlük yaşama dönük ilk ilgililerdir. Bu aşamadaki öğrenciler bir taraftan okuma heyecanını yaşamakta bir taraftan da okuma ve anlama hızını artırmaya çalışmaktadır. Bu nedenle öğrencileri okumaya güdüleyen, heyecanlandıran aile ve günlük yaşamla ilgili kitaplar seçilmelidir. Seçilen kitaplarla öğrencilerin okuma ve anlama becerilerini geliştirmelerine katkı sağlanmalıdır.

2) Kişilik ve Beceri Geliştirme İlgileri: Bunlar öğrencilerde dil, zihinsel ve sosyal becerilerini geliştirmeye yönelik ilgilerle hayal, duygu, düşünce, iletişim gibi kişisel özellikleri içeren ilgililerdir.

3) Çevreyi ve Dünyayı Anlama İlgileri: Çevresinde olup bitenleri ve dünyayı anlama, kendi düşüncelerini ve zihinsel deneyimlerini zenginleştirme, başkalarının düşüncelerini öğrenme ve giderek kendine özgü bir hayat anlayışı oluşturma ilgileridir.

4) Geçici İlgiler: Bunlar ilginç kimselere ve bilinmeyenlere ilgi, gerçeklerden kaçma, hayal dünyasında yaşama, kendini kabul ettirme, kendine model arama, bilgi edinme, eğlence, spor gibi çeşitli okuma ilgileridir. İlköğretim düzeyinde görülen bu okuma ilgileri, çoğu zaman birbiri ile iç içe olmaktadır. Aileler ve öğretmenler bu ilgileri doğru belirlemeli ve buna göre kitap seçmelidirler.

Öğrencilerin okuma ilgileri gelişim düzeyine ve zekâ alanlarına göre değiştiğinden sadece bu türlerle sınırlı değildir. Daha farklı ilgiler de söz konusudur. Öğrencilerin ilgi türlerini belirlerken Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan Zorunlu ve Seçmeli Temaların içeriklerinden de yararlanılabilir.

b. İlginin Niteliği

Öğrencilerin okuma ilgilerinin niteliği incelendiğinde; zekâ alanlarına göre sürekli, geçici, aktif, pasif hareket ya da konu ağırlıklı, somut, soyut, sözel, sayısal, bireysel ya da gruba dönük çeşitli niteliklerde olduğu görülmektedir.

- Öğrencinin okuma ilgisi sürekli ya da geçici olabilmektedir. Okuma ilgisi sürekli olduğunda, öğrenci ilgilendiği konuları araştırıp bulmakta ve sürekli okumaktadır.
- Öğrencinin okuma ilgisi onu bazen etkinleştirmekte bazen de pasifleştirmektedir. Öğrencinin ilgisi bazen onu tutsak alabilmekte, kendinden geçirebilmekte veya büyüleyebilmektedir. Öğrencinin okuma ilgisi onu etkinleştirerek ilgilendiği konulara yönelik araştırmalar yapmasını ve bilgi toplamasını sağlamaktadır. Böyle durumlarda

öğrenci, ilgisine yönelik heyecan duyabilmekte ve büyük çabalar gösterebilmektedir. Bu nedenle **aileler ve öğretmenler, öğrencileri etkinleştiren okuma ilgilerine ağırlık vermelidir.**

- Öğrencilerde hareket ve konu ağırlıklı okuma ilgileri de görülmektedir. Hareketli okuma ilgileri daha çok dikkat gerektiren ilgiler olmaktadır. Bunlar dans, spor gibi harekete dayalı etkinlikleri kapsamaktadır. Konuya dönük okuma ilgileri ise tamamen mantık kullanmayı gerektiren ilgiler olmaktadır. Bu süreçte öğrenci nedenleri araştırmakta, konuya ilişkin düşünceler geliştirmekte ve çözüm yollarını bulmaya çalışmaktadır.
- Öğrencinin okuma ilgisi gelişim düzeyine paralel olarak bazen somut bazen de soyut olabilmektedir. Okuma ilgisi somut konulara yönelik olduğunda öğrenci ilgi duyduklarını görmekte, kontrol etmekte ve incelemektedir. Öğrenci zamanla soyut konulara da ilgi duymaya başlamaktadır.
- Öğrencinin okuma ilgileri bazen birbirinden farklı alanlara yönelik olabilmektedir. Örneğin sosyal, matematik, müzik gibi öğrencinin ilgi duyduğu alanlarda kitap seçimine yardımcı olunmalıdır.
- İlköğretim çağında öğrencilerin okuma ilgisi zaman zaman arkadaşlarının ve içinde bulunduğu grubun okuma ilgilerinden de etkilenmektedir. Böyle durumlarda öğrenci onların ilgilerini kendi ilgisi gibi algılamaktadır. Öğrencinin ilgisi belirlenirken arkadaş veya içinde bulunduğu grubun ilgi durumlarına da dikkat edilmelidir.

Öğrencilerin okuma ilgilerinin niteliği, gelişimlerine ve zekâ alanlarına göre değiştiğinden sadece yukarıda anlatılanlarla sınırlı değildir. Burada önemli olan öğretmenlerin ve ailelerin öğrencilerin ilgilerini doğru belirlemeleri ve buna göre kitap seçmeleridir.

3. KİTAP İNCELEME

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda ön görülen dil, zihinsel ve sosyal becerilerin geliştirilmesi, okuma alışkanlığının kazandırılması ve öğrencilerin kitapları incelemeleri amacıyla aşağıda kitap inceleme soruları verilmiştir. Bu sorularla öğrencilere okudukları kitabın karakterleri, yeri, olayı, zamanı ve yazarı hakkında sorgulama yaptırılmalıdır. Bu sorular örnek ve öneri niteliğindedir. Kitabın türüne, öğrencinin düzeyine ve koşullara göre daha farklı sorular da sorulabilir. Bu çalışma yazılı ve sözlü olarak yürütülebilir.

a. Karakterler

1. Kitaptaki ana karakterler kimlerdir? Yardımcı karakterler kimlerdir?
2. Karakterlerden hoşlandınız mı? Hoşlanmadınız mı? Niçin?
3. Kitapta okuduğunuz karakterler çevrenizdeki kişileri hatırlatıyor mu? Hatırlatıyorsa hangi özelliklerinden dolayı benzetilmektedir?

4. Kitapta kendine yakın bulduğun ve sevdiğin karakter hangisidir? Niçin?
5. Kitaptan bir karakter seçiniz. Niçin bu karakter hikâyede önemlidir?
6. Eğer siz kitaptaki karakterlerden biri olsaydınız, hangisi olurdunuz? Niçin?
7. Eğer bu karakterlerden biriyle tanışma şansınız olsaydı, onlara ne sorardınız?
8. Kitaptaki iki karakteri karşılaştırınız. Benzer ve farklı yönlerini belirleyiniz.

b. Yer

1. Kitapta olay nerede geçiyor?
2. Olayın geçtiği yeri betimleyiniz?
3. Hiç böyle bir yerde bulundunuz mu? Eğer bulunduysanız, burayı sevdiniz mi?
4. Eğer olay farklı bir yerde gerçekleşseydi, olayda nasıl bir farklılık olurdu?
5. Eğer o yeri ziyaret etme fırsatınız olsaydı, gider miydiniz? Neden?

c. Olay

1. Kitapta ana olaylar nelerdir?
2. Kitaptaki olaylar nasıl gelişmektedir?
3. Kitapta anlatılan olaylar sizce doğru mu? Siz olsaydınız ne yapardınız?
4. Kitaptaki problem nedir? Bu nasıl çözülüyor?
5. Kitapta verilen problemin çözümüne katılıyor musunuz?
6. Kitabın başını okurken olayların sonucunu tahmin ettiniz mi? Tahmininiz ile kitabın sonu uyuyor mu?
7. Kitapta hatırladığınız en ilginç olay nedir?
8. Eğer bu kitabı başka bir arkadaşınıza önerirseniz, kitap hakkında ne söylersiniz?
9. Kitabın en iyi bölümünün neresi olduğunu düşünüyorsunuz? Niçin?
10. Kitapta hangi bölüm size komik, üzücü ve ilginç geldi?
11. Kitabın hangi bölümlerinde güldünüz, ağladınız ya da çok üzüldünüz?
12. Bu kitaptan öğrendiğiniz en önemli şey nedir?

ç. Zaman

1. Kitapta anlatılan olayların zamanı genel olarak nedir?
2. Olaylar, geçmişte mi, gelecekte mi, şimdi mi olmakta? Nasıl anladınız?
3. Eğer olaylar farklı bir zamanda gerçekleşseydi kitapta nasıl bir değişiklik olurdu?
4. Olayların geçtiği zamanda yaşamış olsaydınız, neleri değiştirmek isterdiniz?
5. Olayların geçtiği zaman ile günümüz arasında ne tür farklılık ve benzerlikler vardır?

d. Yazar Hakkında Bilgi

1. Kitabın yazarı hakkında neler biliyorsunuz?
2. Yazar size ne anlatmak istiyor? Bunu nasıl anladınız?
3. Yazar görüşlerini desteklemek için ne tür örnekler veriyor?
4. Yazarın kitabı yazma amacı sizce nedir?
5. Yazar kitabında ne tür olay, kişi ve duygulara ağırlık veriyor? Bunu nasıl anladınız?
6. Yazarla aynı fikirde misiniz? Neden?
7. Yazarın yazım şekliyle ilgili ne düşünüyorsunuz?
8. Yazarın başka kitaplarını okumak ister misiniz? Niçin?

4. KİTAP OKUMA ETKİNLİKLERİ

Öğrenilenlerin kalıcılığının sağlanması amacıyla öğrencilere okudukları kitaplarla ilgili çeşitli etkinlikler yaptırılabilir. Bu etkinliklerden bazıları aşağıda verilmiştir. Bunlar örnek ve öneri niteliğindedir. Kitabın türüne, öğrencinin düzeyine ve koşullara göre daha farklı etkinlikler de yaptırılabilir.

- Okunan kitabın konusu ile ilgili gazete, dergi haberleri ve fotoğraflar biriktirerek dosya hazırlama.
- Kitaptaki konulardan hareketle afiş hazırlama.
- Kitabı resimleme, çizgi romana dönüştürme, kitaba kapak resmi hazırlama.
- Kitabın içeriğini, tiyatro, drama, piyes vb. yollarla canlandırma.
- Kitabın yazarına, yayın evine ya da çevirmenine kitap hakkında düşüncelerini açıklayan bir mektup yazma.
- Kitabın bir bölümünü yeniden ele alarak kendi düşüncelerine göre yeniden yazma.
- Kitapla ilgili olayları sınıftaki arkadaşları ile tartışma.
- Kitaptaki sorunlara farklı çözümler getirmek amacıyla çevredeki yetkililerle görüşmeler yapma.
- Kitaptaki konulardan hareketle bireysel veya grup olarak araştırmalar yapma.

Bu etkinlikler daha da çoğaltılabilir.

5. ŞİİR OKUMA ETKİNLİKLERİ

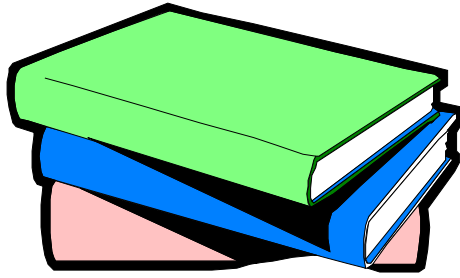
Öğrencinin okuduğu şiirlerle ilgili etkinliklerde yararlanılacak bazı sorular aşağıda verilmiştir. Bu sorulardan yararlanarak çeşitli çalışmalar yapılabilir.

1. Şiirde işlenen konu nedir?
2. Şiirin en çok hangi bölümünü sevdiniz? Niçin?
3. Şiirin beğendiğiniz, beğenmediğiniz yerleri neresidir?
4. Şiirde geçen anlamlarını bilmediğiniz kelimeler nelerdir?
5. Şiir hakkında ne düşünüyorsunuz?
6. Şiiri düz yazıyla ifade etseniz neler yazarsınız?
7. Okuduğunuz şiirle ilgili bir resim çizer misiniz?
8. Okuduğunuz şiiri arkadaşlarınızla beraber canlandırır mısınız?
9. Okuduğunuz şiirden yola çıkarak öykü yazar mısınız?
10. Okuduğunuz şiirden yola çıkarak yeni bir şiir yazar mısınız?
11. Şiire başka hangi başlıklar yazılabilir?
12. Şiire eklemek istedikleriniz var mı?
13. Şiirden çıkarmak istedikleriniz var mı?
14. Şiiri arkadaşınızla beraber okur musunuz?
15. En çok sevdiğiniz benzetmeler nelerdir?
16. Okuduğunuz şiirden yola çıkarak oyun yazar mısınız?
17. Şiiri okumakla ne kazandığınızı yazar mısınız?
18. Şiirde geçen ortamı, yeri nasıl betimlersiniz?
19. Şiiri siz bitirseydiniz nasıl bitirirdiniz?
20. Şiirin hangi bölümlerinde güldünüz, ağladınız ya da çok üzüldünüz?

21. Şair hakkında neler biliyorsunuz?
22. Şair size ne anlatmak istiyor? Bunu nasıl anladınız?
23. Şair görüşlerini desteklemek için ne tür örnekler veriyor?
24. Şairin şiiri yazma amacı sizce nedir?
25. Şairin başka şiirlerini okumak ister misiniz? Niçin?
26. Eğer şairle tanışma şansınız olsaydı, ona ne sorardınız?

Bu sorular ve etkinlikler daha da çoğaltılabilir.

OKUMA DOSYASI ÖRNEĞİ

KİTAP OKUMAYI SEVİYORUM...

Adım Soyadım:.....

Sınıfım:.....

Kitabın Adı:.....

Kitabın Yazarı:

Kitabın Konusu:.....

Bu kitabı okumaktan

(.....) duydum. Çünkü,

.....
.....
.....

Okumaya Başlama Tarihi:

.....

Okuma Bitiş Tarihi:

.....

Kitabı arkadaşşıma tavsiye
ederim veya etmem.

Çünkü:.....

.....

Karakterlerin adları, beğendiğin ve beğenmediğin yönleri nelerdir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kendinizde beğendiğiniz ve beğenmediğiniz özellikler nelerdir? Nedenleriyle yazar mısınız?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değiştirmek istediğiniz bölümü yazar mısınız?

.....
.....
.....

Kitap hakkındaki duygularınızı anlatan bir şiir yazar mısınız?

.....
.....
.....
.....
.....

En sevdiğiniz, sevmediğiniz bölüm hangisidir? Niçin?

.....
.....
.....
.....
.....

Siz olsaydınız kitaba nasıl bir ad verirdiniz? Neden?

.....
.....
.....

Olayın geçtiği yeri betimler misiniz?

.....

.....

.....

.....

Kitapta en sevdiğiniz benzetmeler nelerdir?

.....

.....

.....

.....

Size ilginç gelen olay veya kişi hakkında yazar mısınız?

.....

.....

.....

Karşılaştığınız yeni kelimeleri ve bunların anlamlarını yazar mısınız?

.....

.....

.....

Kitaptan çıkardığınız sonuç nedir?

.....

.....

.....

.....

Kitabı siz yazsaydınız, kitabın sonunu nasıl bitirirdiniz?

.....

.....

.....

.....

**Kitapla ilgili bir senaryo yazsaydınız,
oyuncuları ve olayları nasıl
belirlerdiniz?**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**Kitabın yazarına mektup yazmak
isteseydiniz neler yazardınız?**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

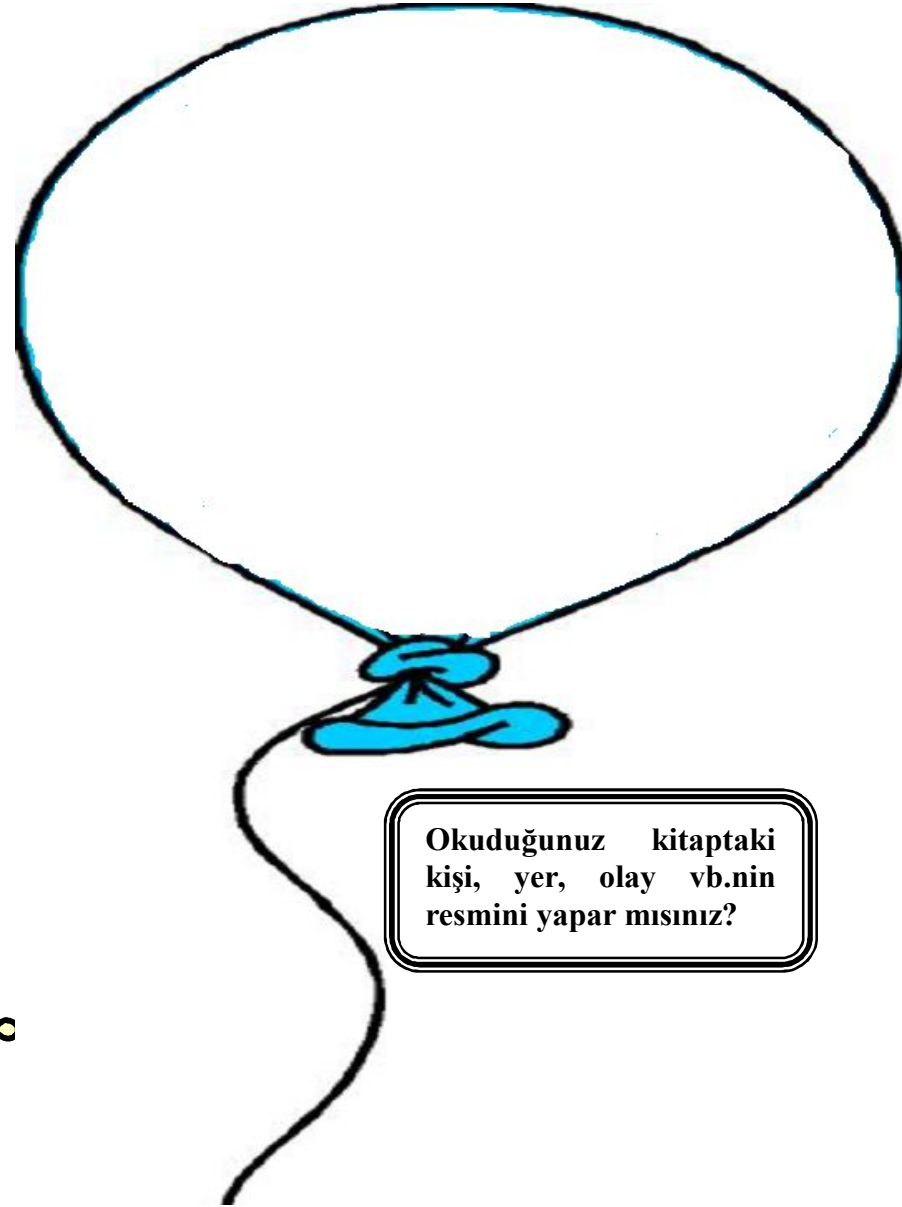
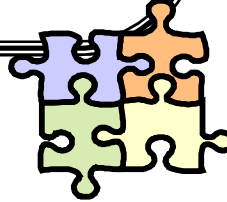
.....

.....

.....

.....

**Okuduğunuz kitabın kapağını farklı bir
şekilde tasarlar mısınız?**

**Okuduğunuz kitaptaki
kişi, yer, olay vb.nin
resmini yapar mısınız?**

BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIF UYGULAMASI

Birleştirilmiş sınıflı okullarda öğretmen, derslik ve öğrenci sayılarına (sınıf mevcutlarına) göre sınıfların oluşturulma biçimleri İlköğretim Matematik Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu'nda belirtilmiştir.

SÖZLÜK

akıcı okuma: Gereksiz tekrar, duraklama, atlama vb.nin yapılmadığı vurgu ve tonlamalara dikkat edilerek yapılan okuma.

hikâye unsurları:

- *Yer:* Olayın geçtiği mekân.
- *Zaman:* Olayın meydana geldiği zaman.
- *Karakterler:* Hikâyede yer alan insan ve insan özellikleri verilen bitki, hayvan ve nesneler.
- *Sorun (problem):* Kahramanın veya kahramanların karşılaştığı temel güçlük.
- *Sonuç:* Sorunun çözümü.
- *Ana Fikir:* Okunan metinlerden çıkarılan ders.

kavram haritası: Bir kavramın anlamını, tanımını ve diğer kavramlarla ilişkilerini gösteren görsel anlatımlardır.

metin: Yazı ve görsel sembollerden oluşan her türlü roman, hikâye, makale, fıkra, anı, şiir vb. yazılı ürünler.

metinler arası anlam kurma: Bir konu ile ilgili farklı metinlerden (örneğin kitap, dergi, gazete vb.) alınan bilgilere dayalı yeni anlam oluşturma.

ön bilgi: Bireyin gözlem, deney ya da çeşitli zihinsel çıkarımlar yoluyla önceden edindiği bilgilerdir. Ön bilgiler yapılandırıcı yaklaşımda özel bir öneme sahiptir. Ön bilgilerin ışığında yeni bilgilerin incelenmesi, yorumlanması ve anlamlandırılarak zihinde yapılandırılması söz konusudur.

söz varlığı: Bir dildeki sözlerin bütünü (örneğin; anlatım yolları, mecazlar, deyimler, atasözleri vb.).

yaratıcı drama: Herhangi bir kurala, metne veya sınırlamaya bağlı olmadan yapılan oyunlaştırma etkinliği. Yaratıcı dramada önemli olan ürün çıkarmak değil, sürecin kendisidir. Çocuklar yaratıcı drama yoluyla kendi duygularını, heyecanlarını, problem çözme yeteneklerini tanır; diğer insanlarla iletişimi, kendisini başkasının yerine koymayı ve kendisini ifade etmeyi öğrenir.

zihinsel şema: Bilgiyi anlamak, düzenlemek ve saklamak için kullanılan temel yapılardır. Öğrendiğimiz bilgiler beynimizde zihinsel şema adı verilen yapılar içinde düzenlenmekte ve saklanmaktadır. Bir olayı, kavramı ya da beceriyi anlama sürecinde zihinsel şema rehberlik eder. Bilgileri düzenleme ve kullanma biçimini belirler.

KAYNAKÇA

- ADALI, O. ve Ş. ÖZDİL, **Nasıl bir Edebiyat Eğitimi**, Özgür Matbaacılık, İstanbul, 2002.
- AKYOL, H. , **İlk okuma ve Yazma Öğretimi**, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, Ankara, 2003.
- ARDA, I. , **Her Güne Bir Oyun**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2004.
- Atatürkçülükle İlgili Konular**, MEB Basım Evi, Ankara, 2000.
- ATATÜRK, Mustafa Kemal, **Nutuk**, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1981.
- BACANLI, H. , **Gelişim ve Öğrenme**, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2000.
- BANGUOĞLU, T. , **Türkçenin Grameri**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 1998.
- BRITISH COUNCIL, **Ben İnsanım Dizisi**, EARGED, Ankara, 2002.
- DAYIOĞLU, G.(ed.), **Cumhuriyet Dönemi Çocuk ve Gençlik Öyküleri Seçkisi 1**, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1999.
- DEMİRCAN, Ö., **Türkiye Türkçesinin Ses Düzeni ve Türkiye Türkçesinde Sesler**, TDK Yayınları, Ankara, 1979.
- DURAN, E. , **Tema Merkezli Öğretimin Öğrenci Erişisine Etkisi**, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2003.
- ERDEN, M. ve AKMAN, Y. , **Gelişim, Öğrenme-Öğretme**, Arkadaş Yayın Evi, Ankara, 1998.
- GÖKER, O. , **Uygulamalı Türkçe Bilgileri 1,2,3**, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara 2001.
- GÜNEŞ, F. , **Hızlı Okuma ve Anlamı Yapılandırma**, Nobel Yayınları, Ankara, 2009.
- GÜNEŞ, F. , **Türkçe Öğretimi ve Zihinsel Yapılandırma**, Nobel Yayınları, Ankara, 2007.
- GÜNEŞ, F. , **Ses Temelli Cümle Yöntemi ve Zihinsel Yapılandırma**, Nobel Yayınları, Ankara, 2007.
- GÜNEŞ, F., **Okuma Yazma Öğretimi ve Beyin Teknolojisi**, Ocak Yayınları, Ankara, 1997.
- HENGİRMEN, M., **Türkçe Dilbilgisi**, Engin Yayın Evi, Ankara, 2002.
- KEPENEKÇİ, Y. K. , **İnsan Hakları Eğitimi**, Anı Yayıncılık, Ankara, 2000.
- LAURIE, R. , **Critical Thinking Activities**, Scholastic Professional Books, 1998.
- MORGÜL, M. , **Eğitimde Yaratıcı Dramaya Merhaba**, Kök Yayıncılık, Ankara, 1999.

- ÖZDEMİR, E. **Dilbilgisi Oyunları**, Remzi Kitabevi, İstanbul 1984.
- SABAN, A. **Öğrenme ve Öğretme Süreci -Yeni Teori ve Yaklaşımlar**, Nobel Yayın ve Dağıtım, Ankara 2000.
- SELÇUK, Z. **Gelişim ve Öğrenme**, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara 2003.
- SELÇUK Z. **Çoklu Zekâ Uygulamaları**, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara 2002.
- ŞAHİNEL, M. **Etkin Öğrenme**, PegemA Yayıncılık, Ankara 2003.
- ŞAHİNEL, S. **Eleştirel Düşünme**, PegemA Yayıncılık, Ankara 2002.
- TAZEBAY, A. **İlkokul Öğrencilerinin Okuma Becerilerinin Okuduğunu Anlamaya Etkisi**, Millî Eğitim Basım Evi, Ankara 1997.
- TEZEL, N. **Türk Halk Bilmeceleri**, MEB Yayınları, İstanbul 2000.
- Türk Atasözleri ve Deyimleri I-II**, MEB Yayınları, İstanbul 2001.
- TÜRK DİL KURUMU **Türkçe Sözlük**, Türk Tarih Kurumu Basım Evi, Ankara 2005.
- TÜRK DİL KURUMU **Yazım Kılavuzu**, Türk Dil Kurumu Basım Evi, Ankara 2005.
- ÜLGEN, G. **Beyin Temelli Öğrenme**, Nobel Yayınları, Ankara 2002.
- VURAL, M. **Ev ve Sınıf etkinlikleri Antolojisi**, Yakutiye Yayıncılık, Erzurum 2002.
- VURAL, M. **İlköğretim Okulu Programı**, Yakutiye Yayıncılık, Erzurum 2003.